Markhold Imre

Kitüntetett építőmester. Markhold Imre építőmestert 73-ik születésnapja alkalmából X. Pius pápa a Pro Ecclesia et Pontifice rendjellel tüntette ki.

Építő Ipar – Építő Művészet. 1926. 123. l.

Markhót Miklós (M.-né)

Szabad Művészet, 1949

III. dob. 5.Sz. 216.o. Kiállítási Naptár.

Márkfalvi Szent Anna főoltár mestere ? MDK

1517-ben készült a Szent Anna főoltár, melynek Joachim és az angyal jelenete Altdorfer fametszet nyomán készült, mesterét a kompozicióátvételen tul is Altdorfer művészete ihlette.

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország táblaképei. Bp.1955.177.l.

Márkfalvi Szent Anna-főoltár mestere ? MDK

A márkfalvi /Jazernica-Markovice /v.Turóc vm./ szent Anna főoltárra vonatkozó ~~irodalom~~ adatok az Adattárban.

Képek:1.Joachim és az angyal,2.Joachim és Anna találkozása,3.Szt.Borbála vitája apjával,4.Szt. Borbála lefejezése,5.S.Szt.István és László,6. Szt.Kozma és Damján,7.Alamizsnás Szt.János és Márton,8.Szt.Imre és Henrik?,9.Anna, Mária, a kis ~~János~~Jézus és a donátorpár.

1517-es évszám az oltár predelláján.

Az oltárra vonatkozó irodalom

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország táblaképei. Bp.1955.387-388.1.

MARKGRUBER ALBERT, gombkötőinas

64.-Szép Károly gombkötőmester műhelyében tanúlták ki a mesterséget9Karner Pál,/sárvári/,1843.jan.29.-1846 jan.25.-Markgruber Albert,1845.jan.26.-1848.ápr.26.-Kiss István,/újkéri/ 1847.jan.21.-1850...-Prosquil János,1849.ápr.9.-1852.jún,13.- 413.old

SZÖVÉNYI ISTVÁN: Kőszegi gombkötőmesterek és műhelyei a céh keletkezésétől megszünéséig 395.old

SAVARIA, A Vas megyei Múzeumok Értesitője, 5-6. 1971-72. Szombathely, 1975

MARKAZ (Heves)

VÁRROM, északi része a toronnyal és bejárattal elpusztult. Déli oldalán sánc. Vastag falak.

A Kompolthy-családé volt, vsz. a XIV. szban épült

RMV 10, 93-94 l.

Markaz

Markazi vár

köreptron
romjai

l.

Pász Hevesmvárai

35–39. l.

kepe 65. l előtt

kepe 80. l. után

KIÁLLÍTÁS

KÉPES TÁRGYMUTATÓJA

KASSA, 1939

MARKALT PÁL, csutorásmester

A veszprémi csutorás mesterek névsora 1728-1891

95.-Markalt Pál:	Első adat	1799
	Utolsó adat	1836
	Remekel/beáll/	1799
	Vice-céhmester	1813
	Bejáró mester	1811
259.old	Notárius, jegyző	1802

Remekelt, meghalt, Not még 4 évet

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

Eija Markannen, ~~lengyel~~ finn grafikus

Másodízben nyílt meg dec. 2.-án a Pécsi Grafikai Műhely kiállítása, hogy anyagával számot adjon kétéves munkájáról. Itt látjuk a finn Eija Markannen a lengyel Myczilslawa Kaminska munkáit.

Proksza László: A Pécsi Grafikai Műhely kiállítása.

Dunántúli Napló, 1976. dec. 3.

Eija Markannen, finn grafikus (Lahti)

Második pécsi bemutatkozása ez a „Műhelynek". – Szesepelnek a művész művei: „Barátságos városban" c. (repr.), „Idegen városban" c. (említve)

Kocsogh Ákos: Pécsi Grafikai Műhely.

Dunántúli Napló 1977. jan. 9.

Markasoli Károly

Bádogosmester végzett munkálatokat az egri
székesegyház építkezésénél. 1835-36.

Voit Pál stb.: Heresmegye műemlékei II.
Magyarország műemléki topográfiája. VIII. köt.
Budapest, 1972.

4190

M.D.K.

Markasoly Károly,egri bádogos

Az egri fürdő bővitésénél,1839-40.ben,ő is dolgozott
~~xx~~ 178.o.

Sugár István: Az egri melegvizü fürdők története.
II,rész.1791-1965. 165.o.

Az Egri Múz.Évkönyve.IV.Eger.1966

M.D.K.

Markasoly Károly és Vilmos

valószínűleg olasz eredetű bádogosok

Károly 1838-46 körök a fő szekes-egyház bádogtetőzetét készíti, 1838-49 körök a megyei börtön emeletraépítő szerel dolgozik, 1843-ban ugyanott a tömlöc ajtókat bádoggal borítja. 1843-47 körök az érseki palota déli szárnyán vellel munkát

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, old.

MARKASOLY /Markasoli, Marcasoli/ Károly valószinüleg, olasz eredetü bádogosmester. 1838-46 között a főszékesegyház bádog tetejének elkészitésén dolgozik. 1838-49-ben a megyei börtön emeletráépitésénél találjuk, majd ugyanott 1843-ban a tömlöcajtókat pléhhel boritja. 1843-47 között az érseki palota déli szárnyán és az érseki palota központi hivatalainak keleti épületszárnyán vállal munkát.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Markhót Hilda festő

Kiállitás a Képzőművészek Szakszervezetében.

Cikk: Kiallitások

Világ, 1949.jun.23.

M.D.K.

Markhót Hilda festő

Két grafikával vett részt a Képzőművészek Szabadszakszervezete rendezésében a Főisk.kiall. helyiségében.

Cikk: Kiállitások.

Kis Ujság 1949.jun.18.

Mórki

asztalos dolgozott 1791 körül a zsibói
Wesselényi kastélyon.-

B. Nagy Margit: Renezánsz és barokk
Erdélyben, Bukarest, 1970.

1940

Márki István

a fazekas

Négy kvárnia Tinafürdeh.

Szolnok Megyei Négy
1979 dec. 9.

Füresszy Amiló
ciné

Márki Poll Katalin

Kolozsvár

Tanulmányfej, terrakotta
Férfi, terrakotta

Nemzeti Szalon
Tavaszi Szalon

1941.

6773
T. 6337.-

ány vasárnapi öltözetben van, jobb
baljával pedig az orsót pödri. Fel-

nannstadt.

10 : 10.4 cm.

Márki-Poll Katalin
Tanulmányfej, terrakotta
Férfi, terrakotta

XVI. Tavaszi Szalon. Nemzeti Szalon, 1941, Julius,
9 l.

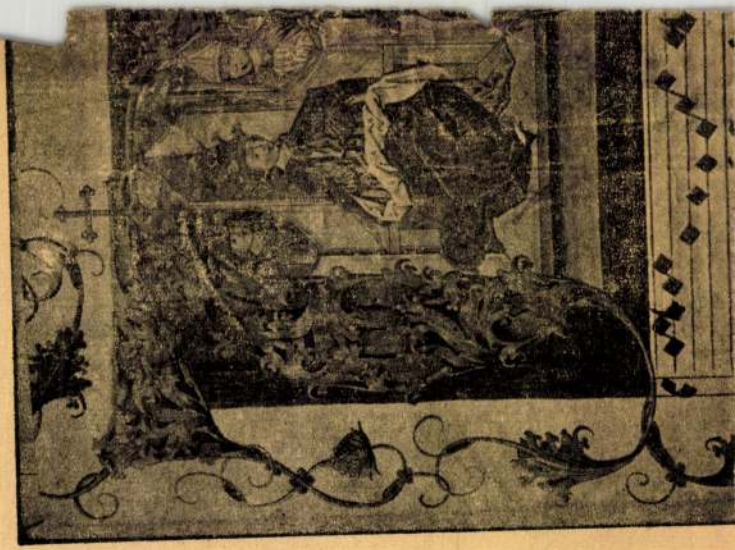

Márki Pál

1879/80 I.

Ferkèpzomfolsk[illegible]k

112. l

mai azonban az ezüstnek igen megfelelnek és még az empire alatt is szép, nyugodt, díszkrét díszítésű ezüst tárgyak jellemzik az igen elterjedt és inkább polgári jellegű Ö.-et. A XIX. század közepétől kezdve régi stílusok utánzásában merül ki az Ö., a többé-kevésbbé ízléses készítményeket gyári úton termelik, csak a század végén és főként a XX. században nemesedik meg ismét az ipar. Egyéni, modern művészektől rajzolt formák, melyek úgy a használhatóságot, mint a meg-

Márki Pál

1879/80 I. – előkészületi ont. szül. Halason 1861 jan. 23. – Kiskunhalason tett gimn. érettségi. Rajztanár-jelölt. 1880 jan. 28. – Kilépett.

Csák Máté II. 194.

M.D.K.

Márki

„Lovászy Károly szerkesztésében megjelent a diszesen illusztrált "Faun" ezidei száma." Irja a "Halló mi ujság?" c. rovat egyik közleménye, amelyben megjegyzi, illetve felsorolja a lap ajzolóit.

Szinházi Élet. Bp. 1918. febr. 24.-márc. 3. VII. évf. 9. sz. 47. l.

Márki Béla MDK

kerámiával

szerepelt a ~~tárlaton~~/ a megyei festők tárlatán.

Kovács Péter: Gondolatok az őszi tárlat képeiről.
Fejér Megyei Hirlap 1963. dec. 1.

MD K

Márki Béla

Kiállitási hir

Fejérmehyei Hirlap 1967 dec.12.

Márky Béla
kerámiáival NDK

Szerepelt a Fejér megyei Képzőművészek Munkacsoportjának tavaszi tárlatán, amely az István Király muzeumban ápr. 4-én nyílt meg.

K.Kovalovszky Márta: Tavaszi Tárlat.
Fejér megyei Hirlap. 1963 ápr. 7.

MÁRKI Béla / Székesfehérvár

Aranyos napsütés akvarell 43 x 53

Dunántuli Képzőmüvészek Kiállitása 1958.

Kat. bev.: Cseh Miklós

/Székesfehérvár, István király Muzeum
körleményei Dsor 14./

Márki Béla iparművész

Székesfehérvári képzőművészek kiállitása - Székesfehérvárott a vármegyeháza dísztermében - iparművészeti tárgyaival szerepel.

Nemzeti Ujság,
1931.IV.1.

Márki Béla iparművész

Székesfehérvári képzőművészek kiállitása - Székesfehérvárott a vármegyeháza dísztermében - iparművészeti tárgyaival szerepel.

Pesti Hirlap

1931.IV.1.

Márki Béla iparművész

Székesfehérvári képzőművészek kiállitása - Székesfehérvárott a vármegyeháza dísztermében - iparművészeti tárgyaival szerepel.

Magyarság

1931.IV.1.

Márki Erzsébet, [gyermekfestő] MDh

A VIII. oszt. tanuló

Tüntetés a békéért

c. festménye. Repr.

Tóth Lánló: Kiállításokkal, ünnepi műsorokkal, a nyomolvasó parancsok teljesítésével készülnek iskoláink a felszabadulás ünnepére

Népszabadság Bp 1960. Márc. 20 11.l [Vidéki]

Márki-Zay Margit textiltervezőként 1953 óta van a pályán. Évek hosszú során át kísértem figyelemmel munkásságát és szemléletének fejlődését.

Pályája elején kézifestésű selyem textiliákat készített, jó ízléssel és kultúrált színérzékkel. Később a megváltozott lakberendezési irányzatok, korszerű, tiszta kompozíciójú textileket igényeltek és Márki-Zay Margit jó érzékkel, magas színvonalon valósította meg új elképzeléseit is. Vászon alapanyagon, filmnyomással készítette már a Mednyánszky Teremben lévő kiállítási anyagát is.

Ezekkel a szépen, ízlésesen készült lakástextilekkel nemcsak kiegészíti interieurjeit, hanem esztétikai, hangulati töltést is ad. Munkáin feltünnek egyéniségének jegyei. Rajzos mintái sajátosan finomulnak, utalnak a természet motívumaira, vagy elvonatkoztatva dekoratív folthatásnak. Geometrikus mintái átgondoltak és tiszta szerkezetűek, kulturáltan szép koloritokban. Nem elégszik meg az elért sikerekkel, saját magának emeli meg mindíg a mércét ez a biztosítéka továbbfejlődésének.

Kiállításán látható textiljei üdeséget sugároznak, növelik az otthonok meghitt melegét.

Gulás Zsuzsa

Kiállítások: 1967. Műcsarnok Iparművészeti Kiállítás
1987. Mednyászky Terem
1987. Miskolc, Szőnyi István Terem
1987. Zalaegerszeg, Kisfaludy Strobl Terem

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

ILLÁR ERZSÉBET
KERAMIKUS

MÁRKI-ZAY MARGIT
TEXTILTERVEZŐ

KIÁLLÍTÁSÁNAK ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1988. ÁPRILIS 21-ÉN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA
DR. POGÁNY Ö. GÁBOR

MEGTEKINTHETŐ
1988. ÁPRILIS 21 – 29.
DERKOVITS TEREM
BUDAPEST, LENIN KRT. 63.

mikroprop
mp

KÉP CSAR NOK

FELELŐS KIADÓ: TÓTH PÁL ISTVÁN

MÁRKI-ZAY MARGIT
Terítő — részlet

Fotó: Milos József

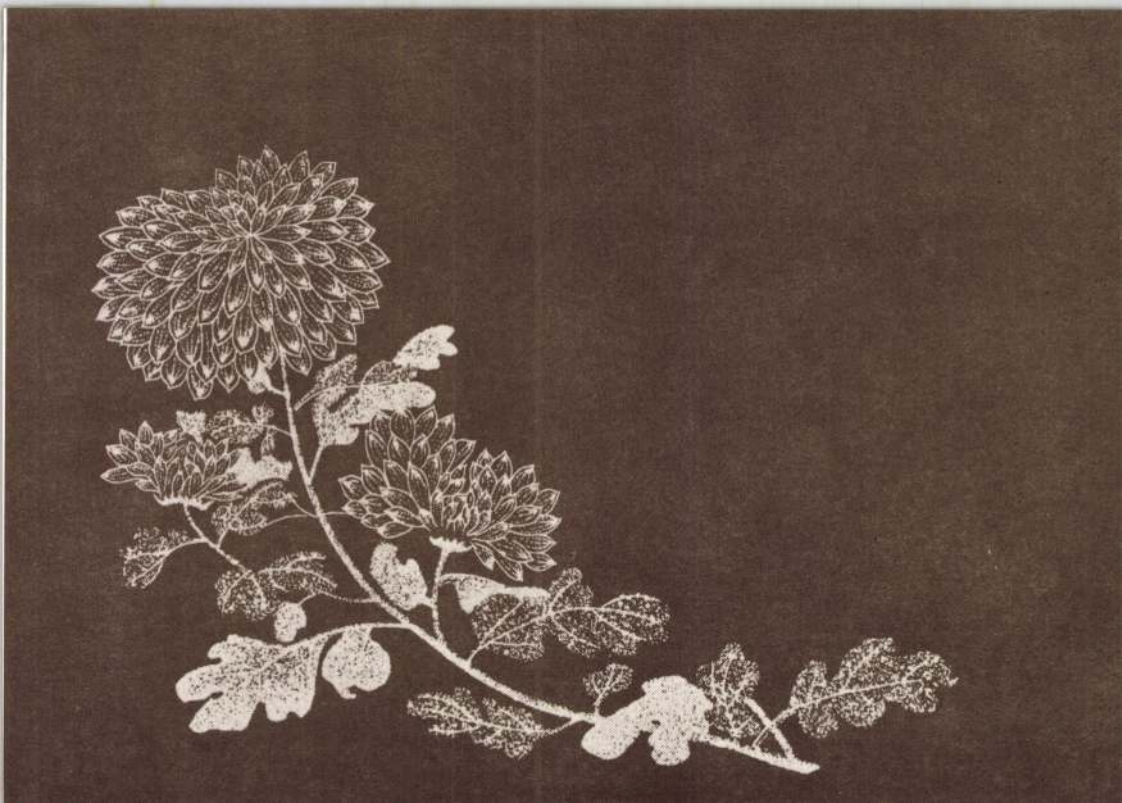

mdk

Márki István tisztafüredi fazekas

századvégi mester volt. Egy-egy zignált darab őrzi nevét.

Hiesz Mária: Magyar népi eserépedények
Néprajzi Múzeum Évkönyve 1961, 159. l.

Marki Ray Margit

iparművészet

Textil-művek

képzőművészeti nemzetközi
Kiállítások. 1960. Bp.

MÁRKI-ZAY Margit

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

ILLÁR ERZSÉBET
KÁRPÁTHI JENŐ
MÁRKI-ZAY MARGIT

IPARMŰVÉSZEK
KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1986. AUGUSZTUS 7-ÉN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA:
SCHINAGL GÁBOR
BELSŐÉPÍTÉSZ

KÉP CSAR NOK

MEGTEKINTHETŐ:
1986. AUGUSZTUS 7–16.
MEDNYÁNSZKY TEREM
BUDAPEST, TANÁCS KRT. 26.

MÁRKI–ZAY MARGIT

Székelyhídon születtem, érettségi után divatrajzot tanultam Molnár Évától. Utána kézifestéssel foglalkoztam.
Később Varga Nándor Lajosnál tanultam grafikát. Tíz éven át voltam a nála tanuló baráti kör tagja, miközben először az Állami Áruházak textilfeldolgozó részlegében, majd a Fiatal Textiltervező Iparművészek Alkotóközösségében dolgoztam és lettem tag, 1957-ben pedig Alaptag.
Részt vettem az 1967-es Iparművészeti Kiállításon a Műcsarnokban. Munkáim megtalálhatók a Moszkvai és Szófiai Magyar Kiskereskedelmi Kirendeltség székházában, a moszkvai KGST palotában, és egy 30 m^2-es falikárpitom Szentesen az Élelmiszer Kisker. Vállalat dísztermében.
1982-ig főleg tisztaselyemre kézzel festett és batikolt textileket készítettem. 1983. óta pamut és lenvászon alapanyagokra dolgozom. Filmnyomással készítem lakástextiljeimet, a kis teritőktől a párnán-, függönyön keresztül egészen a nagyméretű steppelt ágytakaróig és faliképekig. Ezekből ad ez a kiállítás izelítőt.

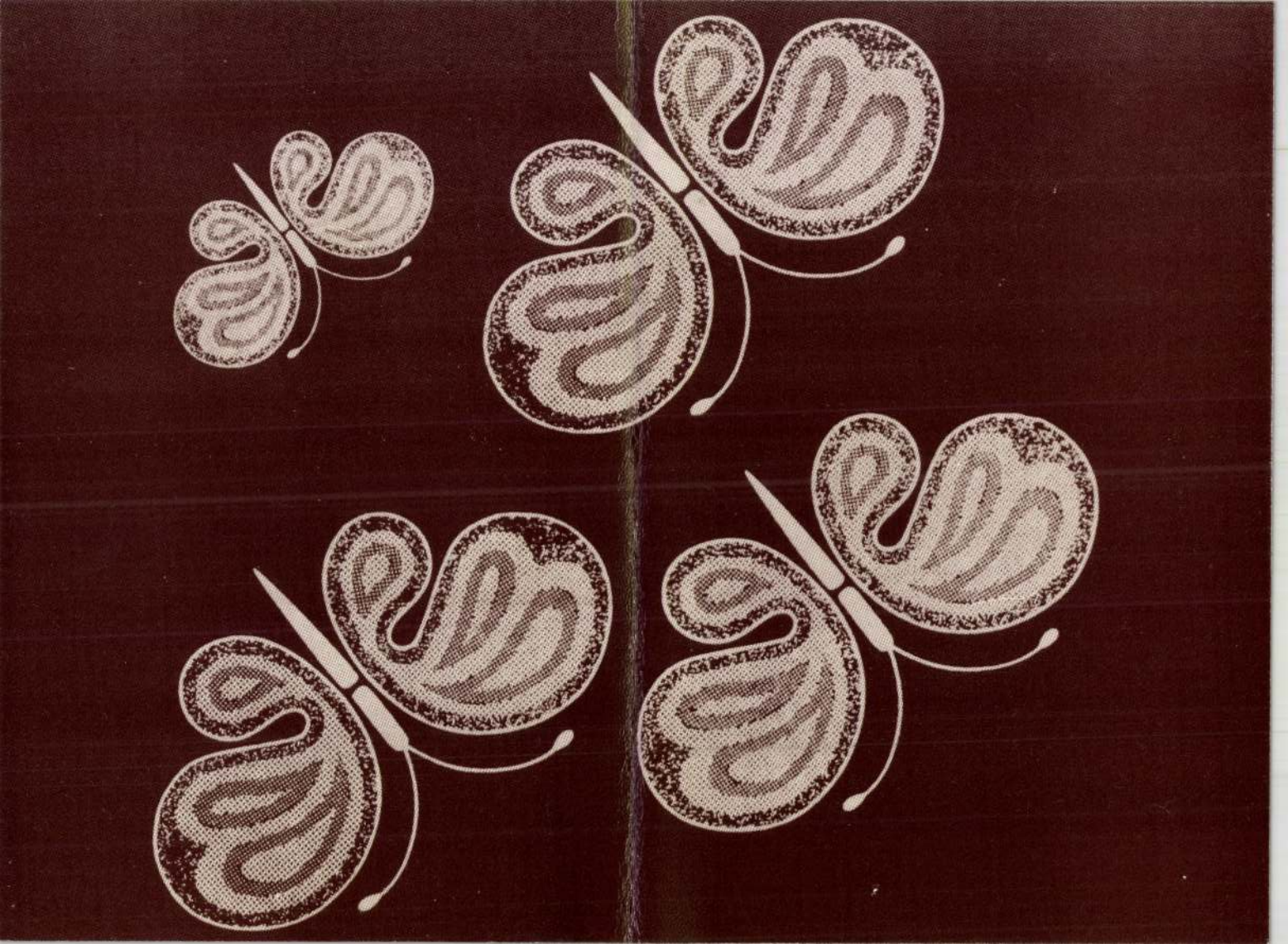

Márkáné (: Poll :) Kata Kerámikusművész.

Magyar Nemzet.
1948. VI. 4. 3. old.
(: Beszámoló :)

Márki Zay Margit MDK

Textil

Műcsarnok 1960 Képzőművésznők nemzetközi kiáll.

MDK

Márki Zay Margit

textil

Képzőművésznők Nemzetk. Kiáll. 1960. Műcs.

MDK

Márkiné/Poll/ Kata, kerámikus

munkái díszítik a kiállítási termeket. Igen iz-
lésesen.

Fóthy Ernő: Nagy kulturális sikerek és eredmények
Itáliában. -M.Nemz.1948.jun.4. 3.l.

Markiné /Poll/ Kata keramikus MDK

a római Magyar Akadémián 1948 máj 26- jun 12-ig tartó kiállitáson szerepelt. - A kiállitást méltatva megemlitik őt:

Michael Biancale: Mostre d'Arte. All'Accademia d'Ungheria. IL MOMENTO 1948..... ....

M.V. : Pittura, LA REPUBLICA 1948..... ....

Beszámolnak még a kiállitásról:
Ercole Maselli a L UNITÁ 1948 jun . 1. számában.
Nicola Ciarletta az ESPRESSO-ban 1948.
és az AVANTI 1948. jun 3-iki száma a 3. lapon.

/Egyéb adatoka a kivágott cikkekből nem voltak megállapithatók./

Márkiné / Poll / Kata

MDK.

A római Magyar Akadémián 1948 máj 28-jun 12-ig kiállitott müvei.

A kiállitás termeit diszitő keramikák.

Catal go della Mostra Artistica dell'Accademia d'Ungheria in Roma. - Roma VI 26 Maggio - 12 Giugno 1948.

Fóthy Ernő

K. Magyar Nemzet, 1948. jan. 4.

Magyar kulturális sikerek és eredmények Itáliában

(Rómz)

Róma, június.

(A Magyar Nemzet tudósítójától.) Az összes keleteurópai országok közül Magyarország az egyetlen, amely kulturális téren dolgozik és dicséretes eredményeket ér el Olaszországban — foglalták össze előttünk erre illetékes helyen egy mondatban annak a munkának jellemzését, amit az itteni Magyar Intézet, illetve a Magyar Akadémia egyre szélesebb síkon végez.

Megtisztelő meghívás

Ennek egyik legbeszédesebb bizonyítéka az a nagyszabású kiállítás, amely június első napjaiban nyílt meg az Örök Város legelőkelőbb kiállítóhelyiségében, a Palma-ban. Itt az összes Rómában működő akadémiák felvonulnak képzőművészeik alkotásainak legjavával. Seregszemléje ez a kiállítás az összes európai országok legfrissebb művészeti termésének, bemutatója a haladásnak és fejlődésnek a festészetben, szobrászatban és erre a kiállításra meghívót kapott a római Magyar Akadémia is. Erről egyelőre csak annyit írunk, hogy a magyar képzőművészetet 14 válogatott mű képviselte a minden tekintetben nagyjelentőségű kiállításon.

Képzőművészeti kiállítás az Akadémián

Ezt megelőzően megnyílt azonban a Magyar Akadémia szokásos késő tavaszi reprezentatív képzőművészeti kiállítása, amelyen nemcsak az Akadémián tartózkodó festők és szobrászok vettek részt, hanem a már régebben Rómában élő magyar művészek is, akik valamikor ugyancsak az Akadémia tagjai voltak. Négy festő: *Biró Antal*, *Dávid* (Böhm) Ferenc, *Németh* Judit és *Zugor* Nándor régi ismerősünk. Már vagy egy éve dolgoznak az Akadémián, részt vettek a tavalyi kiállításon is, nagy sikerrel szerepeltek ez év januárjában Szicíliában a cataniai magyar napokon, mísem természetesebb tehát, mint hogy most kiállított akvarelljeiken, olajfestményeiken, temperáikon és pasztelljeiken már megiátszik az olasz táj és ég derítő hatása. Színeik komorsága felengedett, élénkebb, vidámabb lett. Az újabb tagok közül *Nuridsányi* Zoltán három olajfestménnyel és két akvarellel, *Hantai* Simon pedig négy olajfestménnyel vesz részt a kiállításon.

Az Akadémia szobrászai közül *Kisfaludi* András tavaly óta van itt. Ő is részt vett a multévi, meg a cataniai kiállításon. Most három szoborművel szerepel. *Zentai Tóth* István szobrász, az idén márciusban jött Rómába. Az idősebb generációhoz tartozik és négy művet állított ki.

Az Akadémián kívül álló magyar művészek sorát *Basch* Edit festőnővel nyithatjuk meg. Ismert név és főleg akvarelljei aratnak nagy sikert. Két másik Rómában élő magyar művész, *Tamássy* Gyula és *Tót* Imre szobrász, 3—3 művel szerepel. Ők már a „befutottak" közé tartoznak. Tamássy vagy 11 éve él az olasz fővárosban, Tót pedig 1933 óta. Ő különben rajzokat is kiállított. A kiállítási termeket egyébként *Márkiné* (Poll) Kata kerámiai munkái díszítették igen ízlésesen.

Ez a szép és jól sikerült kiállítás egyik láncszeme az Akadémia idei „nagy" szezonjának, amelynek keretében *Nagy* Tibor, a régészeti intézet igazgatója és *Kerényi* Károly egyetemi tanár tartanak majd előadást. Később pedig *Dániel* Ernő zongoraművész és *Rózsa* Vera, a bécsi operaház tagja vendégszerepel az immár híressé vált hangversenyek során.

Június első napjaiban utazik fel Milánóba az annakidején Rómában oly szép sikert aratott magyar újjáépítési kiállítást. Dr *Kardos* Tibor, a római akadémia igazgatója tartott ez alkalomból megnyitó előadást az 1848 centenáriumát ünneplő Magyarországról.

«Ady római verse — filmen

A legérdekesebb ujság az, hogy az olaszok dokumentációs filmet készítenek a Magyar Akadémiáról, amelybe beleszövik Ady Endre római tartózkodását. A nagy magyar poéta itt írt versét: «Nyár délutáni hold Rómában» kitűnő olasz fordításban beveszik a filmbe, amely megörökíti egy másik magyar világhíresség Liszt Ferenc itteni időzésének érdekesebb mozzanatait is.

Az olasz filmgyárak most szinte versenyeznek egymással ilyen újfajta rövidfilmek előállításában. E versengésnek (néhány bemutatón volt alkalmunk részt venni) alighanem egy új filmműfaj lesz az eredménye. Ebbe illeszkedik bele az említett magyar vonatkozású kisfilm, amit a «Lux» filmvállalat, amely egyike a legnagyobbaknak Olaszországban, fog produkálni. Luxék egyébként hasonló filmeket készítenek az összes Rómában működő külföldi akadémiákról.

Fóthy Ernő

Kingsley Martin a Külügyi Társaságban

Kingsley *Martin*, a *New Statesman and Nation* szerkesztője csütörtökön délután fél 6 órai kezdettel előadást tartott a Külügyi Társaságban. Az előadásra nagyszámú közönség jött el a parlament delegációs termébe. A közönség soraiban ott láttuk *Czerny* csehszlovák követet, *Kemény* György pénzügyi államtitkárt, *Boldizsár* Iván külügyi államtitkárt, *Szalai* Sándor egyetemi tanárt, *Hatvany* Lajost és igen sok személyit a demokratikus közélet vezetői közül.

Kingsley Martin előadásában, amely Anglia megváltozott külpolitikai helyzetével foglalkozott, ismertette Angliának a második világháború előtti politikai elhelyezkedését, rámutatott azokra a nagy politikai áldozatokra, amelyeket Anglia a béke érdekében tett majd ismertette Angliának a háború előtti s a háború utáni külpolitikáját, majd a Németországgal való nagy leszámolás következményeire mutatott rá.

Kizárások a kommunista pártból

Vass Balázs, az Országos Közellátási Hivatal malomellenőrzési osztályának vezetője, malmosoktól ügyeik kedvező elintézése fejében rendszeresen fogadott el pénzt vagy egyéb ajándékokat. Vass Balázs demokratikus köztisztviselőhöz nem méltó, korrupt magatartást tanusított. A Központi Ellenőrző Bizottság kizárja a pártból.

Visnovszky Sándor, a Keletcserhátaljai Ármentesítő Társulat (Szolnok) vezetője, a Tervhivataltól és az Építés- és Közmunkaügyi minisztériumtól összesen 260.000 forintott kapott árvízvédelmi célokra. Ebből az előírt célokra csak 15.000 forintot használt fel, a többit felhasználatlanul hevertette, miközben elmulasztotta a szükséges árvízvédelmi munkálatok elvégeztetését. Visnyovszky Sándor magatartásával a hároméves terv megvalósítását veszélyeztette. A Központi Ellenőrző Bizottság Visnyovszky Sándort kizárja a pártból.

A tudás jutalma

London, május hó

(A Magyar Nemzet tudósítójától.) Az angol kincstár arra kérte a koronát, hogy Frank *Whittle*-nek, a légi haderő tisztjének ötvenezer font (két és félmillió forint) jutalmat adjon.

Mr. Whittle korunknak egyik legnagyobb jelentőségű találmányával ajándékozta meg az emberiséget. Feltalálta a *„jet"*-motort, *a légcsavarnélküli gázturbinát*, aminek segítségével ezerkilométeres sebességgel lehet repülni.

A feltaláló — ellentétben angol honfitársaival — nem anyagias és amikor mintegy tizenöt évvel ezelőtt hozzákezdett, hogy ötletét kikísérletezze, semmit sem tett annak érdekében, hogy ha zseniális ötlete valósággá válik, annak anyagi előnyei is legyenek számára. Baráti kölcsönt kapott, hogy kísérletezzen, mert sem az illetékes szakminisztérium, sem az angol ipar nem támogatta. Munkáját, enyhe lebecsüléssel, de annál nagyobb bizalmatlansággal szemlélték. Amikor kitört a háború, a légügyi minisztérium és a kincstár egyszerre kezdték Whittle kísérleteit támogatni, aminek eredményeképpen 1941-ben felszállt az első légcsavarnélküli, jetmotoros repülőgép.

Amikor kísérleteihez hozzákezdett barátaival, társaságot alapított, amelynek azonban csak a neve volt részvénytársaság, mert ügye anyagi vonatkozásait olyan könnyedén kezelte, hogy például *szabadalma védelmét is elmulasztotta.*

A siker ellen azonban nehéz harcolni, 1944-ben a kormány a részvénytársaságnak a papírjaiért jelentős összeget ajánlott — Mr. Whittle az ajánlatot elutasította —, mondván, hogy cége nem eladó. Az angol kormány azonban, úgy látszik, valami lelkiismereti kényszer hatása alatt, most a feltaláló megjutalmazását határozta el.

Mindezt megírta az angol sajtó, a ténynek, mint híranyagnak felkutatásához nem kellett egyéb, mint a lapok rövid átolvasása. Amit ehhez hozzátehetünk és amit az angol sajtó nem írt meg, de amit a magyar sajtónak meg kell írnia, az ez: *A tudóst, a feltalálót minden országnak támogatnia kell.* A bátorítás, siker esetén a jutalom és egész működése alatt a *gondtalanság* egyik legelső alapfeltétele annak, hogy a tudós és a feltaláló alkothasson. Ma Mr. Whittle-nek kevésbé kell az ötvenezer font, mint amikor találmányához hozzákezdett, ha az angol kormány hamarabb érezte volna kötelességének, hogy a nagy ígéretet támogassa, akkor az első légcsavarnélküli repülőgép bizonyára már a háború *előtt* elkészülhetett volna. A példát, a tudós elismerését és megjutalmazását fogadjuk el követendőnek, de ne csak az utólagos szentéavatást és a honfitársak adóján keresztül a kincstár ajándékát, de a tudós *munkalehetőségét és megélhetésének biztosítását is* tartsuk szükségesnek, mert vajjon adhatna-e ma ötvenezer font nagyon is megérdemelt jutalmat az angol kormány, ha nem akadt volna egy-két jóbarát, aki — akkor, amikor a pénz *tényleg kellett volna* — a hivatalos körökkel ellentétben a fiatal kutató segítségére sietett. A tudós számára fontosabb a kenyér a koszorúnál.

Keleman István

MINDENKIT ÉRDEKEL!

BALOGH PÁTER:
Reakció és történelem

PARRAGI GYÖRGY:
A Szovjetunió hadereje egy új háború esetén.

GÁSPÁR LÁSZLÓ:
Csodagyógyszerek.

Dr WENINGER ANTAL:
Lelki diéta.

BABAY JÓZSEF:
Vasárnapi kis abc.

VÁMOS IMRE:
Szentendrei képeslap.

UDVARY GYÖNGYVÉR:
A szentesi „bolgár" kertészek között.

FENDRIK FERENC:
Tévedés (Ebeszélés).

HORVÁTH JÓZSEF:
Amerikai magyarok Pécsett.

A keresztrejtvény-verseny második fordulója I. díj 7 nap nyaralás a Balatonon.

Tanácsadó rovat, üzenetek, humor. A

MAGYAR VASÁRNAP

legújabb számában.

Megjelenik péntek délben.

Párisba utazom

komoly üzleti megbízásokat vállalok.

„Export-import szakember" jeligére főkiadóba.

Old Sandal Water
KÖLNIVIZ
üdít frissít illatosít

ISMÉT KAPHATÓ!

Márkiné Poll Kata Nemeth Judit

Sporthírek

Birkózóink kedden újabb sikereket értek el Zágrábban a Balkáni és Középeurópai játékok birkózóversenyén. Szilágyi (lépkesúly), Bencze (légsúly) és Toronyi (félnehézsúly) a vállaikra fektették ellenfeleiket, a pehelysúlyú Tóth pedig pontozásos győzelmet aratott. A szerdai versenyen már több, mint 2000 nézó volt a szemtanuja a magyar birkózók győzelmi sorozatának a Dinamo-stadionban. A könnyúsúlyú Ferencz pontozással győzött, de Szilvási (váltósúly), Tarányi (félnehézsúly) és Bobis a nehézsúlyban ugyancsak két vállra fektették csehszlovák, román, illetve jugoszláv ellenfelüket. Csak Németi szenvedett pontozásos vereséget a középsúlyban, egy másik mérkőzésében viszont ő is lefektette trieszti ellenfelét.

Körmöczi Zsuzsi Brüsszelben a belga Moreauval társulva 6-2, 6-2 arányban győzött a vegyespáros versenyben egy francia pár ellen.

Lósport

Jeanne d'Arc a szerdai Nemzetközi hendikepben nemcsak elérte, de túl is szárnyalta eddigi legjobb eredményeit, mert a 2000 méteres versenyben 1 p 27.3 mp kilométeridőt ügetett. Dervis és Partizán voltak a helyezettek, Indokolt ugrott és messze lemaradt. Katinka és Bármikor nem indultak.

A legjobb hároméves ügetők a Derby előtt még a 2200 méteres Amerikai-díjban is összemérik tudásukat. Balaton, Györgyi, Kali, Délibáb és Kapt. Bellwood 2200 méterről fognak indulni, Kerner 20 méterrel, Heckleway pedig 40 méterrel hátrábbról.

Országos Mária-napok Máriagyüdön. A máriagyüdi kegyhely temploma fennállásának 800. évfordulója alkalmából június 5. és 6-án országos Mária-napokat rendeznek. 5-én *Mihalovics* Zsigmond dr, az A. C. igazgatója mond szentbeszédet. A Mária-napok megnyitása *Virág* Ferenc pécsi püspök szózatával történik. A körmenetet *Endrédy* Vendel zirci főapát vezeti 6-án, *Mindszenty* József bíborosprímás mond főpapi misét és szentbeszédet. A délutáni ájtatosságot *Kovács* Sándor szombathelyi püspök, a szentbeszédet *Grősz* József kalocsai érsek tartja.

Nem indul zarándokvonat Máriagyüdre. A június 13-ra, Budapestről Máriagyüdre meghirdetett zarándokvonat elmarad. Ugyancsak elmarad a Pécsbányatelepi bányászok és munkások zarándokvonata is.

A nyaralókat nem fogják zaklatni

A mult évben előfordult, hogy sűrűn tartottak razziákat egyes üdülőhelyeken és ezzel megzavarták az üdülők nyugalmát, miáltal a nyaraló vállalkozásoknak mérhetetlen kárt okoztak. A zaklatások miatt még azok is elmaradtak egyes fürdőhelyekről, akik mint dolgozók rászorultak arra, hogy megérdemelt pihenésükhöz és üdülésükhöz hozzájussanak.

Hogy ebben a nyaralási szezonban ilyen esetek elő ne forduljanak, *Antos* István pénzügyi államtitkár nyilatkozata szerint megtörténtek a megfelelő intézkedések. Az államtitkár kijelentette, hogy tavaly sem kérték számon senkitől, akinek törvényesen adózott jövedelme volt, hogy miből nyaral. De a mult évben igen sokan akadtak olyanok, akik nyaralóhelyükön egy hét alatt elköltötték adóalapjuk háromszorosát. Csak ilyen eseteknél firtatták, hogy miből telik a fényűző nyaralásra. Kizárólag ilyen kirívó esetekben vizsgálták meg, hogy az illető milyen adóvallomást tett. Akinek azonban megfelelő keresete van és azt nem titkolja el az adóhatóságok előtt, nyugodtan üdülhet. Ez a lényege Antos államtitkár közlésének, amely megnyugvást kelt abból a szempontból, hogy magánüdülők is nyugodtan mehetnek az idén nyaralni OTI és MABI beutalások nélkül.

Halálozás. Dr *Király* Rudolfné sz. Lészay Melinda váratlanul elhúnyt. Temetése június hó 4-én, pénteken d. u. 3 órakor lesz a kerepesiúti temető halottasházából a róm. kat. egyház szertartása szerint.

P. Lukács Pelbárt O. F. M. v. hatvani polgári iskolai hittanár, a kiváló egyházi szónok, és író meghalt.

Antal Márton állampénztári főigazgató sírkőállítása f. hó 6-án, vasárnap d. e. 11 órakor lesz a rákoskeresztúri izr. temetőben, 40. parcella, 1. sír.

A Bérautófuvarozók Szövetkezete megalakult. Fuvarfelvevő telefon: 204—204. —

Színházak és n

SZÍNHÁZAK:

Opera: Bohémélet (KSz. A. 7.) (7)
Nemzeti: Tanner John házassága (6)
N. Kamara: Méla Tempefői (½8)
Vígszínház: Warrenné mestersége (7)
Madách-színház: Cseresznyeskert (½8)
Belvárosi: Vitézek és hősök (½8)
Művész: Mélyek a gyökerek (½8)
Pesti Színház: Nincs előadás.
Magyar Színház: Hazudik a nő (½8)
Pódium: Tihamér és kabaré (½9)
F. Operett: Én és a kisöcsém (½8)
Medgyaszay: Váltott lovaggal (½8) K.
Varieté: Boland liliom (8), **Kisszínház:** Az új hálvány, A fiú hazajön (½8)
Mesebarlang: Tarka mese (½4, ½6)

MOZIK:

ÁTRIUM (457-121): Boszorkánykonyha (Előadások mindennap: 4, ¼7, ½9)
CITY (128-129): Boszorkánykonyha (½4, ¾6, 8, szomb., vas. ½2-kor is)
CORSO (182-818): Férjek és asszonyok (Előadások mindennap: 4, 6, 8-kor)
CORVIN (239-933): Finom kis lakás (Előadások mindennap: 4, 6, 8-kor)
DÉCSI (121-342): Finom kis lakás (5, 7, 9, vasár., ünnepnap 3-kor is)
FORUM (182-707): Boszorkánykonyha (Előadások mindennap: ½5, ¾7, 9)
KAMARA (423-901): Finom kis lakás (Előadások mindennap: 4, ¼7, ½9)
KÖRÚTI HIRADÓ (222-439): Magyar, francia, nemzetközi, Maflrt hiradók, Az évszakok francia kulturfilm, Béka borbély beretvál rajzfilm, Északafrikai halászélet francia filmriport. (Mindennap reggel 9-től este 11 óráig)
LLOYD (121-043): Finom kis lakás (Előadások kezdete: ½5, ¾7, 9)
OMNIA (139-693): Férjek és asszonyok (Előadások kezdete: 4, ¼7, ½9-kor)
ROYAL APOLLO (222-656): Boszorkánykonyha (4, ¼7, 9, sz. v. ü. ¾2)
SCALA (120-150): Férjek és asszonyok (Előadások kezdete: ½5, ¾7, 9-kor)
URÁNIA (136-888): Emberek között (Előadások mindennap: 4, 6, 8-kor)
VÁROSI (137-450): Stan és Pan a regiment gyönyge, szinp.: Alfonso és a Magyar Swing-zenekar (½5, ½7, ½9)

MÁSODHETES MOZIK:

ADMIRÁL: Örök visszatérés (amer.) (½5, ½7, ½9) **ADY:** És megfordul a szél (4, ¼7, ½9) **BELVÁROSI:** Vidám kisértet (angol) (¾4, 6, ½9) (vas., ünnepnap ½5, ½7, ¾9 balet.) **BETHLEN:** Félvilági szűz (4, 6, 8) **BODOGRÁF:** Korzikai testvérek (4, 6, 8, vasár., ünnepnap 2-kor is) **BUDAI VIGADÓ:** Mellékutca (amer.) (½5, ½7, ½9, vasár., ünnepnap ½3) **CAPITOL:** Mr Alibi (4, ¼7, ½9, v. 2) **ELIT:** Felvilági szűz (¾5, ½7, ¾9) **HOMEROS:** Bosszú lovagja, Hiradók (5, 7, 9, vas., ünn. 3 is) **HUNNIA:** Nagy derby (am.) (¾3, ½5, ½7, ½9) **IPOLY:** Szent és az utcalány (½5 ¾7 9) **J. ATTILA:** Szent és az utcalány (4, 6, 8, v. ü. 2 is) **KRISZTINA:** Megfagyott gyermek (magyar) Hiradó (¼4, ½6, ½8, v. ü. ½2) **KOSSUTH:** A kronstadti tengerészek, Hiradó (½5, ¾7, 9, vas., ünn. ½3 is) **MARX:** A madonna titka (½5, ¾7, 9) **NAP:** Gr. Monte Christo I. (3, 5, 7, 9, v. ü. ½2, ¼4, ½6, ¾8, ½10) **OLYMPIA:** Szent és az utcalány (fr.) (2, 4, 6, 8)

Kis- és apróhirdetések

DIJSZABÁS

Apróhirdetések szavankint köznap 0.60, vasárnap 1.20. (Állást keresők a felét fizetik.) Keretes apróhirdetés szavankint köznap 1.—, vasárnap 2.—. Az első és minden vastagon szedett szó két szónak számit. **Kishirdetés** mm soronkint köznap 1.20, vasárnap 2.40 Ft.

Hirdetések felvétele

fiókiadóhivatalunkban V. Bajcsy-Zsilinszky-út 34, fiókkiadóhivatalunkban VIII., József-körút 2. és I., Krisztina-körút 117., a hirdetőirodákban és dohánytőzsdékben. Vidékiek a hirdetési dijat postabélyegben is beküldhetik.

BERENDEZÉS

Bútor

Könyvszekreter, komód, rekamié, asztalok és 4 kis fotel, prima kivitelben eladók. Jászutca 36. Tel.: 201-278.

Faragott koloniál ebédlő eladó. D. u. 2—4 között Lovag-utca 10, II. 3.

RÁNC-ÁGY kárpitozott **BÚTOROK** Fizetési kedvezmény. **Podmaniczky 19.**

NEVESSEN! Hálók, 2 szem **kombinált szobák** **1000** frt. előleggel havi 250 részletre. **Eszterházy-utca 1.** (Rákóczi-út sarokház.) **VÉTEL. CSERE.**

Bútorvevők ügyelem! Vételkényszer nélkül minden dolgozó tekintse meg jóminőségü, kisipari bútoraimat, **12 havi részlet,** előleggel. Liszt Ferenc-tér 6.

Színesbútor konyha 850, kombinált szoba 3500, fizetési kedvezmény, Szabolcs asztalosnál, VIII., Mária Terézia-tér 2.

KOMBINÁLT 2970.- KÉTSZEM. Ft-tól rekamiék, hálók nagyon olcsón, 10 havi részletre is. Bútorecsere. Jókai bútorház. Jókai-utca 29. (Podmaniczky-utcánál.)

Megbizható 54 éves cégnél vásároljon olcsó, **jó bútort.** Fizetési kedvezmény. Fischhof, Dohány-utca 59.

Dió teliháló új matracokkal, csak privátnak, 1—3 között és 6 után. Rákosszentmihály, Rákosi-út 92. Nelling.

Használt Lingel-háló, hiányos úriszoba, ebédlő privátnak. — Telefon: 428—147.

Egy asztal, egy szekrény, 2 szék és 4 fotel sürgősen eladó. Köztársaság-tér 15, IV., em. 32

Szőnyeg

Mindenféle **SZŐNYEGET** magas áron veszek. MARKOVITS Rózsa-utca nyolc. Telefon: 424—942.

Keleti perzsaszőnyegek, néhány kifogástalan darab, privátnak eladó. Lóvasut négy, földszint.

Perzsaszőnyegek, torontáli szőnyeget bermelőtől vásároljon! Szőnyegek tisztitását, művészi javitását vállaljuk. Békésszentandrási Háziipari Szövetkezet, Budapest, Ferenciektere három. Udvarban. 384—577.

Mindenfajta **SZŐNYEGET** magas árban veszek. Vogel László, Akácfa-utca 13. Tel.: 422-128.

Egyéb berend

Elektromos vikszelő kefe, univerzális, prima külföldi, eladó. Hahn, Zrinyi-utca 12.

Takaréktűzhely, két sütős, fehér csempékkel eladó. Podmaniczky-u. tizenhat, II. emelet 14.

Antik képet XV.—XVII. századbeli olaszt, flam., holl. **veszek** Ajánlat „Gyüjtő 48" jeligére fókiadóba.

RUHÁZAT

Használt **férfiruháért** bárkinél magasabb összeget fizet **Tóth** a Belvárosban. Bp., IV., Egyetem-u. 2 Telefon: 186—732.

Hozza be! Férfiruháját, szövetét, szőnyegét, szmokingját, megveszem. Népszinház-utca husz. 137—625. Hivásra jövök.

Alkalmi bundák vétele, eladása! Uj bundák előnyös feltételekkel. — Szemere szücs, Erzsébet-körút hnszonhat, Második emeleten.

Férfiruhát legjobban nálam értékesithető. Frost, Klauzál-utca 21. Telefon: 222—546.

Férfiruháit, ballonját legdrágábban megveszem. Leitersdorfer, Kisdiófa-utca 15. (Király-utca sarok.) Telefon: 221-674.

JÁRMŰ

Elutazás végett sürgősen eladó Essex Super Six személygépkocsi. — Erdensohn András, Thökölv-út 104. Telefon: 296—566.

Hathengeres Wanderer Gabriolos, generálozott, ½ tonnás Prága eladó. Makray gépüzem, XIII., Jász-utca 62.

Vennék 10.50x20 méretü gumit. Szilágyi vendéglő, Soroksári-út 46.

Hanomag Rekord, szép jelbontva, nagyon olcsón eladó. Illatos-út három.

GÉP, SZERSZÁM

VILL. MOTOROKAT VESZEK **Audion,** VI. Nagymező utca 31. Tel.: 123-129.

Singer varrógép, 103-as, majdnem uj, eladó. — 12—5-ig: 'Lőrinczi, VI., Paulay Ede-u. 37. I. 2.

2 drb. 250—500 literes **zománcozott üstöt** vennék. GÁSPÁR VÉGYIÜZEM. Telefon: 222—754.

INGATLAN

Délivasuthoz közel, 600-as **TELEK** kilátással, védett, szép helyen, családi okokból sürgősen **ELADÓ** Érdeklődés „Privát privátnak" jel. a kiadóba.

Gellért-szállónál legnagyobb luxuskomforttal újjáépitett, központi fütéses öt szoba hallos, nagykertes villa (berendezéssel is) sürgősen eladó. — **Zimányi,** Alkotmány-utca 31. Telefon: 121—235.

Házak, villák, öröklakások, telkek, birtokok **eladását-vételét, jelzálogkölcsönök folyósitását** leggyorsabban lebonyolitja Hitelszövetkezet, Baross-utca negyvennégy

Negyvenötszobás beköltözhető, kertes, négyemeletes, modern, újjáépitett bérház, a budai Margithidnál, közlekedésnek, követségnek, egészben vagy részben eladó. Tulajdonos: Fazik Miksa-utca 12. II. 4. Délelőtt 11—2-ig.

Bérházat a legjutányosabb választékban ajánl Wieg, Semmelweis 14. Telefon: 185—394.

Villa Rózsadombon, beköltözhető háromszobás negyvenezerért. Bérház főutvonalon, adómentes, tizennyolcszor bérrel, négyemeletes, hetvenezerért. Nagykörúton ötvenezer bérrel, nagyon olcsón eladó. Famgó iroda. Szív-utca 16. Telefon: 228-258.

Villa Rózsadombon, hatszázas parkban, két beköltözhető négyszobás hallos lakással, 100.000. — **Lehel** iroda, Városmajor-u. 33. Telefon: 257—305.

Családi házat vagy öröklakást veszek Budán, Pesten vagy Zuglóban. 2 szoba hallos, modern, összkomfortos és utcait. Esetleg két szoba összkomfortos, VII. lakásomat, utcai modern házban tudom átadni. „Gizi 63" jel.

Rózsadombon, Várhalom-térnél, busznál, öt-százölven ölön, körpanorámával, helyreállitható négyzobással (30 ezer). Elfoglalható. — Endler, 125—503.

Mielőtt villát vásárol, látogasson meg. Nagy választék első-rangú beköltözhető villákban. — Wieg, Semmelweis 14. Telefon: 185—394.

Kényszereladás! Ujpesten, villamosnál, 140 □-öles szép ház. — Express, Erzsébet-krt. 16.

Egyemeleti termes, kettőszolyás, újjáépitett öröklakás, Krisztinatemplomnál, elfoglalhatóan (37.000). Endler, 125—503.

Nagyboldogasszony-útján ujpermodern, beköltözhető kétszobás hallos villa-öröklakás 45.000 ért eladó. Lengyel, 256—076. Fadrusz-utca 18.

ÉPITÉSI ANYAG

Vasgerenda 80 fillér kilogramja, tégla, stb. bontási anyag eladó. Pálffy-utca 1.

ÜZLET ÜZEM

BELVÁROSBAN elegáns neonos régibérü ÜZLETHELYISÉG azonnal átadó. 184—060.

Üzlet átadó textil, vagy cukrászdának. Sztalin-téren. „12.000" jel. fókiadóba.

Húsz éve fennálló fa- és szénüzletem magas korom miatt bérbe vagy eladó. — „Mezé helés" jeligére Boroshoz, Andrássy-út 54.

Felkérjük t. hirde

VASÁRNAPI H

lehetőleg ma

juttassák el kiad

hogy azok megjelenés

Magyar N
Főszerkesztő: Heg
Főmunkatárs: Par
Szerkesztőség és kiadóhivatal: V., Bajcsy
Előfizetési dij: 1 hóra 15 forint, negyedévre
Szerkesztésért és kiadásért f
Hungária Hirlapvonalda Rt., V., Bajcsy-Zsili
A szöveg közötti hirdetések –

Ojtozi-szoros. T. 651.

Az előtérben a balról előtörő huszárok és gyalogosok küzdenek a törökökkel, a kik hadi müveleteikben kutyákat is alkalmaznak és a kiknek épületei középütt lángokban állnak. Felirata:

Gefahr Trohender Einfal der Türken bei den Oitoscher Passe den 1ten September 1788.

alól balra: J. Markin sc. Vienn.
fölül jobbra: 4.
magyarázó szövegének kezdete: a. Die verlassene Schanz és befejezése: 7. starkes Canon feuer worunter Franz Saukop allein 90 Schüsse einige schon am Haupte verwundeter noch that zwingt die Türken zur Flucht.

Szines rm., mér. a vk. 16.3 : 25.5 cm.

Veteráni-barlang. T. 1015.

A középtérben látjuk a bástyákkal védett barlangot, melyet a törökök minden oldalról ostromolnak; a háttérben pedig a Dunán hadi hajók és a hegyek aljában tábori sátrak vannak. Felirata:

Tobender Sturm der Türken auf die Veteranische felsen Hölle
von 10-ten bis 17 August 1788.

fölül jobbra: 3.
alól balra: J. Markin sc. Viennae.
magyarázó szövegének kezdete: a. Die Hölle és befejezése: 6. dubover Berg.

Szines rm., mér. a rl. 20.5: 28.9 cm.

Dubicza. T. 225.

A középtérben emelkedik az ostromló seregektől körülvett vár, melynek ormain lobogók lengenek; a háttérben az Una folyón Schindler tábornok kel át, mialatt Schmaker és Schlaun tábornokok a hidat és az erődöt védelmezik, az előtérben pedig [illegible] de Viens és látja el utasitással a lovasság parancsnokát Buhenhofent. Felirata:

Siegreiche Eroberung des Türkischen Lager bei Dubiza
in Bosnien den 9ten August im Jahr. 1788.

fölül jobbra: 2.
alól jobbra: J. Markin sc. Vien.
magyarázó szövegének kezdete: 1. Der Comandeure Feldmarschal Leutenant Baron de Viens és befejezése kgl. die drite Batteri.

Szines rm., mér. a rl. 20.6 : 28.8 cm.

Foksán. T.315.

A hegyes vidék középterében Foksán városát és az égő Samuel erődöt látjuk, ~~balra pedig~~ Mehemet basa csapatai ~~menekülnek~~ Buseo felé. Az előtérben az ostromló csapatokon innen törökök tetemei boritják a földet s jobbra az ágaskodó lovon ülő Koburg herczeg osztogatja parancsait. Felirata:

melyek közelében

Osmanéi Rimnik és a jániczárok Brailow menekülnek

Glorreicher Sieg über 30000 Türken bei Foksan durch das K.K. Prinz Koburgische Truppenkorps in Vereinigung der Russisch-Kaiserl. Division den 31.Jul. in Jahr 1789.

fölül jobbra: 10.
alól jobbra: J. Markin sc. Vien.
magyarázó szövegének kezdete: a. K.K. Komandirende General Prinz v. Koburg és befejezése: m. .... hat daselbst sich gelagert.

Szines rm., mér. a vk. 15.8: 25.1 cm.

Markin J

Gradiska. T. 83.

A hegyes háttérben folyó Szávának tulsó pártján Ó Gradiskát látjuk, az innenső parton pedig az ostromlott Berbir van, ahová a győzelmes csapatok bevonulnak, Az előtérben a jobbra fordult fehér lovon Laudon osztogatja parancsait. Felirata:

Sonderbare Einahm der Festung Berbir in Bosnien durch den Feldmarschal Baron v. Loudon den 9-ten Jully 1789.

alól jobbra: J. Markin sc.
a felső jobbsarkon: 9.
a magyarázó szövegnek kezdete: a. Die Festung Berbir és befejezése: 4. Einzug der Kaiserl. Trupen in die Festung.

Szines rm. mér. a rl. 21.7: 28.1 cm.

Markin J

verm.

l.

Handviselet

176, 177 l.

Markl József, építőmester

A soproni Kaszinó épületét ő hozta tető alá. A tervmó
dositások kapcsán 8 ezer forintot fizetett rá az épit
kezésre. 1870-ben kezdték. 78. old

Szabó Lajos: A soproni "Kaszinó" és a Liszt Ferenc Müve
lődési Ház. 78. old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XXIV. évf. 1970.
Sopron

M.D.K.

Markl építész

Vendéglő, előbb volt Exinger kávéházat építette Handler Ferdinánd építésszel együtt 1888-ban. Sopron, Dorfmeister utca 2.

Dr. Heimler Károly: Sopron topográfiája utca és házjegyzékkel. Sopron. 1936. 161. l. lábjegyzet.

MDK

Markl,épitőmester

véleményére hivja fel gróf Széchenyi István figyelmét Tolnay Antal plébános 1859 dec.2o.-án, hogy a templom bedöléssel fenyeget, s egyébként is kicsi a templom 19oo lelket számláló községnek/?/.

Bártfai Szabó László: Gróf Széchényi István müvész kortársai és barátai.
Magy. Müvészet.193o. 598,599.l.

MARKL József építőmester

1866. szept. 9-én kérvitette a Dániel-féle szélmalom tervét.

Horváth Zoltán: A soproni és sopronbánfalvi malmárcsaládok és malmaik története. Sopron, 1993. 286. és ll

61

0

page 70

Markl Károly

M.D.K.

Résztvett a berhidai r.k. templom oltárának restaurálásában.

Müemlékvédelem 1 66/4. 250. 1.

MARKL KÁROLY
restaurátor

Rákóczifalva

Református templom

TKM 608

14 db.

Markl Károly M.D.K.

Résztvett a budai kármelita templomból származó oltárok re staurálásában

Meümlékvédelem 1967/1. 58.1.

Markel József

M.D.K.

építőmester

1856 ban lett Sopronban építőmester

Tompos E.: Sopron romantikus épületei.
Művtört. Ért. 1958 (VII.) 2-3 sz. 180

Markl József

épitész

1856 - telepszik le

Sopronban

Csatkörl.

Markel

építőmester,

Cenken v. Sopronban?

Rőd

MAGYAR MŰVÉSZET

– 1930. 600.

fessori ungheresi che qui insegnav
comminciò attirare la nuova genera
l'impressionismo e poi i suoi più
perfino le esibizioni anarchiche e
la di Parigi non mancarono e in pa
ancor oggi a suggerire una parte d

Verso il 1900 alcuni gio
gheresi si aggrupparono a Monaco a
Hollósy, un maestro meno imprtante
piuttosto come pedagogo e organizz
—fatto curioso— la via d'uscità da
Monachese appunto a Monaco, ispira
idee del "plain air" francese. Ess
più tardi a Nagybánya, una cittadi
di bellezze naturali dell'antica U
appartiene alla Rumenia, e vi form
scuola che divenne la culla dell'a
Il vero capo della scuola di Nagyb
Ferenczy, il quale dopo la sua mar

Markmüller Károly

1811-ben tervet képzit a felsőtárkányi „Fuor-contrasti" díszkert rendezésére.

Voit Pál stb.: Hevesmegye műemlékei II

Magyarország műemlékei topográfiája VIII.

Budapest 1972.

7391

Markmüller Károly

1810 körül tervet készít a pusztaszikszói püspöki fácánosról.

Voit Pál stb.: Hevesmegye műemlékei II.

Magyarország műemlékei topográfiája VIII.

Budapest 1972.

7561

Markmüller

Képitett vinesztuprajzot az egerváláti kö-
hidrót. (1834)

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II.

Magyarország műemléki topográfiája VIII.
Budapest, 1972.

6831

Markmüller Károly

rajza az egri Szabadság térről. 1837.

Reprodukció.

Voit Pál stb.: Heresmegye műemlékei II

Magyarország műemléki topográfiája VIII.

Budapest 1972.

4101

Markmüller József

az egri Kossuth L. u. 9. sz. a. épület bővítési terve 1838. Reprodukció.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II.

Magyarország műemlékei topográfiája VIII.

Budapest 1972.

3491

Marikmüller József

tervrajzot készít 1838-ban az egri megyeháza kibővítésével kapcsolatban.

Voit Pál stb: Heves megye műemlékei II

Magyarország műemléki topográfiája VIII. köt.

Budapest, 1972.

352 f

MARKMÜLLER JÓZSEF
építész

Eger
Megyeháza
TMK 507

3. Farkas András: Önarckép, harmadik állapot. Pontozómodorú rézmetszet

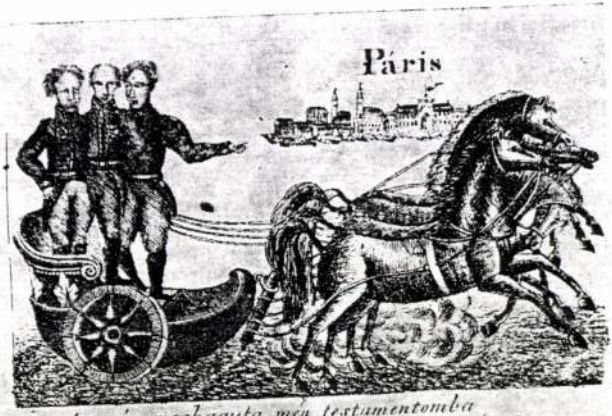

4. Farkas András: A Szent Szövetség uralkodóinak diadalmenete Párizsban. Rézkarc

Markmüller József

1837-ben 37 x 41 cm. pínes és lavírozott tus-
rajzot képit o z egri kéhesegyházról.

Voit Pál stb.: Hevesmegye műemlékei II.
Magyarország műemlékei topográfiája VIII. köt.
Budapest, 1972.

4051

M.D.K.

Markmüller József, megyei mérnök

52.-1851. Lipkos József, megyei mérnök az 61826-os térképe után készittette el vele Heves megye térképét Eger pontosan ábrázolva rajta. Kőnyomatos, kézzel szinezett. 145.o.

Sugár István: Eger város térképei. / XVIII.sz.-1950 / 125.o.

Az Egri Múz. Évkönyve. Heves Megyei Múzeumok Közleményei. 1967. Eger, 1967

M.D.K.

Markmüller

cgri városi mérnök

nevét emlitik Heutsch Márton ~~[illegible]~~ kőmüves mesterrel kapcsolatban

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 339. old.

MDK

Markó festőművész.

Gch: Könyvszemle. /Kopp könyve/ Szépművészet, 1941. 1.sz. 33 l.

MDK

Markó, festőm.

Magy.remekművek. Ernst-Mus. 47.kiáll. 1921, máj.

6 l.

135 • MARKÓ ANDRÁS (Bécs, 1824–1895, Viareggio)

Napsütötte olasz táj tehenekkel

97 × 141 cm
Olaj, vászon
J. j. l.: And. Markó 1865
MNG 1372/58
Kikiáltási ár: 4 000 000 Ft

IRODALOM:
Szana Tamás: Markó Károly és a tájfestészet. Budapest, 1898. 142–143.;
Művészet Magyarországon 1830–1870. Kiállítási katalógus. Budapest, Magyar Nemzeti Galéria, 1981.

„Markó András, atyjához hasonlólag, rajong a szép olasz természetért s ábrázolására az ő festékskáláján is megvannak a könnyed és ragyogó színek; a regék világa azonban őt már nem vonzza, s a felhőtlen égbolt alá, a mezők buja füvére a mithosz és a biblia alakjai helyett kecskéket és teheneket őrző pásztorokat telepít. Németországi hosszabb tartózkodása megkedveltette vele a modern élet tüneményeit, s az atyjától ellesett technikai kiválóságok birtokában jeles állatfestővé lett, kinek munkáit a bécsi kiállításokon mindenkor elismeréssel emlegették. A Markó-fiúk közül kétségen kívül ő emelkedik ki legjobban a tehetség és eredetiség vonásaival. Képeit látva, visszaemlékezünk az apa egyes tulajdonságaira; de éreznünk kell azt is, hogy a művész új ösvényt tört magának s ezen az ösvényen biztos léptekkel haladt előre." – e sorokat Szana Tamás, Markó Károly első monográfusa írta 1898-ban. Az apáról, idősebb Markó Károlyról szóló könyvében részletesen szól a Markó-fiúk munkásságáról is, akik közül Andrást tartja a legeredetibb és legtehetségesebb alkotónak. Markó András rendkívül pozitív megítélése abból is kitűnik, hogy a Markó-család 1899-es kiállításán a Nemzeti Szalonban, az ő képei szerepeltek a legmagasabb eladási árakon, még az apa képárait is megelőzve.

Az 1899-es Markó-kiállítás katalógusának első tétele is Markó András Csorda a Campagnán című olajfestménye volt, nagyon magas, 425 forintos áron. Noha az itt kiállított képen jellegzetesen római, a Campagnára utaló tájelemek nem láthatók, feltehető, hogy a Csorda a Campagnán talán ezzel a művel azonos, vagy legalábbis nagyon hasonló lehetett ehhez a reprezentatív kompozícióhoz.

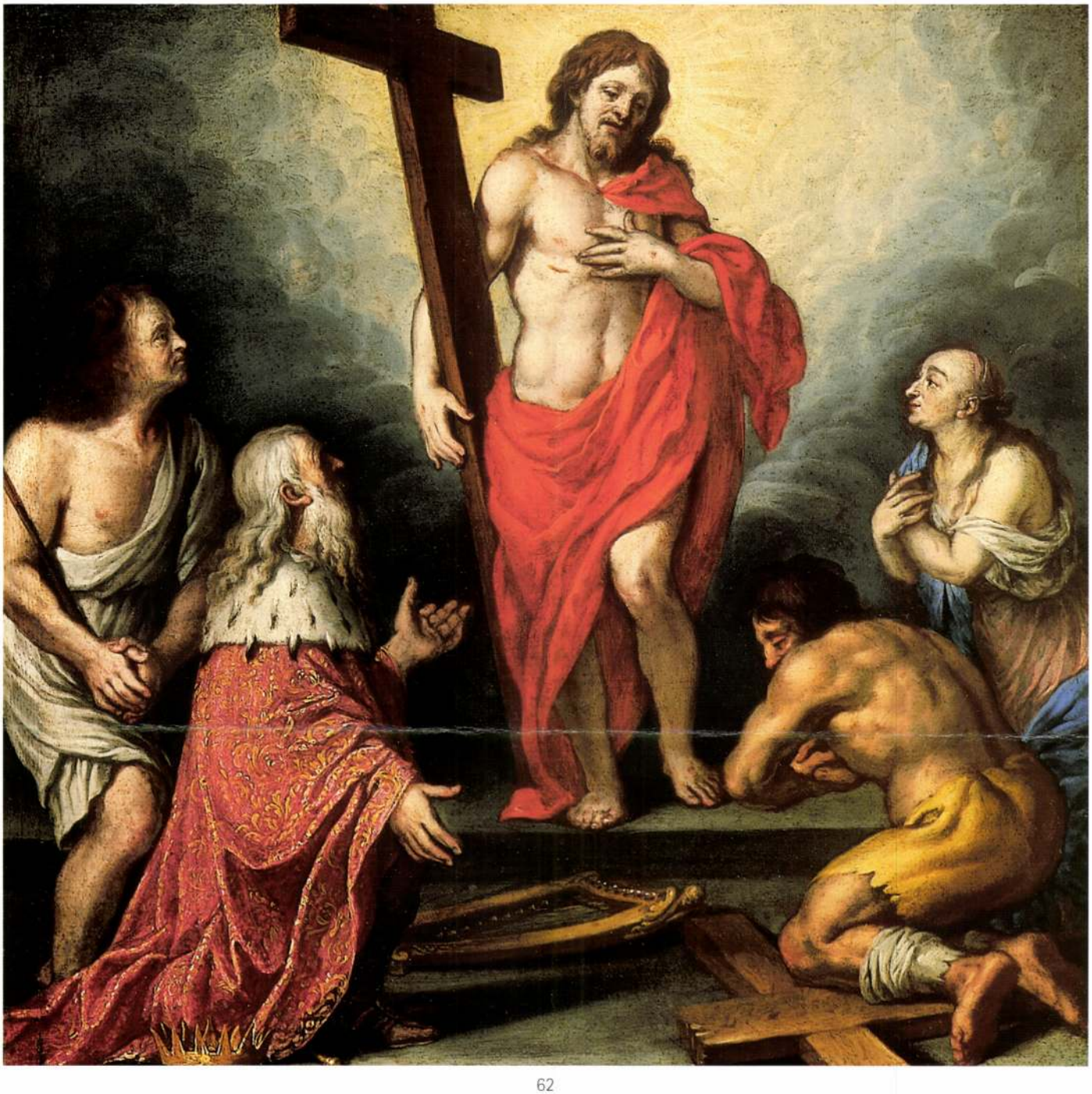

62

62 ▪ NÉMETALFÖLDI MŰVÉSZ, 1700 körül

Jelenet

44,5 × 46 cm
Olaj, fa
J. n.

Kikiáltási ár: 350 000 Ft

63 ▪ HOLLAND FESTŐ, 19. század

Lakoma előtt

59 × 83,9 cm
Olaj, falemez
J. n.
Restaurált

Kikiáltási ár: 1 000 000 Ft

60

61 ▪ MARKÓ ANDRÁS (1824–1895)

Itáliai táj pásztorlánnyal, 1875

103 x 136 cm
Olaj, vászon
Jelezve jobbra lent: A. Markó 1875

Kikiáltási ár: 4 500 000 Ft

IRODALOM:
Szana Tamás: *Markó Károly és a tájképfestészet.* Budapest, 1898
Bodnár Éva: *„Magyar festők Itáliában"* In.: Művészet, 1967/3. 9-12. l.
Művészet Magyarországon 1830-1870. Kiállítási katalógus. Budapest, Magyar Nemzeti Galéria, 1981.
Szabó Júlia: *A mitikus és a történeti táj.* Budapest, 2000.

„Itáliában utazni és szinte mérték nélkül élvezni mindazt, ami a természet, a történelem, a művészet hármas forrásából oly pazar bőséggel árad szét ebben a bámulatos országban, ez magában véve olyan gyönyörűséges minden kedéllyel és ízléssel bíró embernek, amelyre nemcsak magunk szeretünk emlékezni, de amelyre való visszaemlékezésünket szeretjük másokkal is közölni."- írja 1898-ban megjelent, Itáliai utiképek és tanulmányok című munkájában Berzeviczy Albert, a Magyar Tudományos Akadémia egykori elnöke. A színpompás, ragyogó mediterrán táj, az évezredeket átfogó kultúra történelmi levegője és a művészeti emlékek kimeríthetetlen bősége révén Itália a XVIII. századtól fogva különleges, el nem múló vonzerőt gyakorol Európa északabbi népeire. Az 1800-as évek elején önállóvá váló magyar képzőművészet legnagyobbjai is hamar rátaláltak Olaszország inspiráló klímájára. Mintha mindannyian Pierre Henri de Valenciennes francia festő, 1800-ban megjelent, széles körben elterjedt művészetelméleti munkájának útmutató intelmeit követték volna: „Egy tájképfestő utazzék keletre, Görögországba, Svájcba, az ideális ország azonban Itália ... Itália, te minden művész célja, mindazoké, akik a művészet szépségeit értékelik!" Magyar festők közül csak keveseknek adatott meg Markó Károly gyermekeinek kivételes sorsa: szinte születésüktől fogva természetes közegként mozogtak Itália tájain, az olasz művészkörökben.

A másodszülött fiú, Markó András is, a bécsi akadémiai stúdiumok mellett elsősorban apja tanácsai révén, grófok, hercegek által látogatott műtermében pallérozódott. Alkotói modora – mint képünk is bizonyítja – sok tekintetben folytatta a poussen-i, claude lorrain-i hagyományokon alapuló klasszicizáló tájképstílust. Hosszas természeti előtanulmányokon, közvetlen megfigyeléseken alapuló precíz, minuciózusan megfogalmazott részletek, klasszikus képszerkesztés jellemzi műveit. Apjával ellentétben azonban tájképeit a mitológia emelkedett témái helyett valóságos, hétköznapi jelenetek élénkítik, s a figurákat általában közelebbi nézőpontból, nem pusztán apró staffázsalakokként alkalmazta. A Róma, Pisa vagy Firenze környéki hegyek között nyájaikat terelő, beszélgető, jellegzetes népviseletükben ábrázolt pásztorok a mindennapi élet idilli, harmonikus szépségét jelenítik meg. Vizsgált nagyméretű kompozícióján Markó az ideális tájkép valamennyi jellegzetes rekvizitumát felvonultatja. Míg az előtér köveit a nap meleg, aranysárga színben fürösztí, a sziklák között vízeséseken lezúduló patak csörgedez s a távolból apró ház bontakozik ki, füstölgő kéményével az otthon melegét idézve fel. A festő a legapróbb részletek iránt is szinte egy etnográfus lelkiismeretességével fordul: a pásztorcsalád hiteles ábrázolásához éppen úgy hozzá tartozik a jellegzetes helyi népviselet megörökítése, mint az a gondosság, ahogy a gyermekére ügyelő anya kezébe orsót és guzsalyt ad, s a tarka színű vezérkecske nyakába kolompot akaszt. Markó képeinek értő közönsége, apjához hasonlóan, az a görögös-latinos műveltségű arisztokrata, főpapi réteg volt, mely fiatalkori utazások alkalmával általában maga is megtapasztalta Itália felejthetetlen tájainak hangulatát. Művei már életében Róma, Bologna, Firenze képtáraiba kerültek, sőt néhány alkotása királyi gyűjteményeket gazdagított.

Molnos Péter

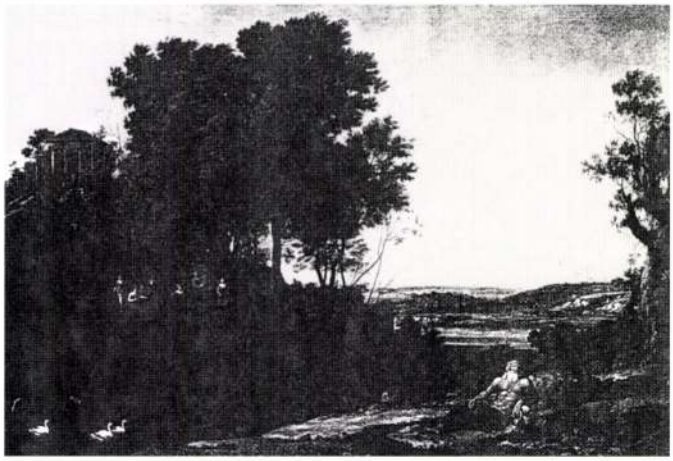

Claude Lorrain: Tájkép Apollóval
186 x 290 cm, olaj, vászon, National Gallery of Scotland, Edinburg

id. Markó Károly: Tivoli vidéke
63 x 84,5 cm, olaj, vászon, Magyar Nemzeti Galéria

M a r k ó

festő

Fővárosi Lapok.1867.dec.21. /Fővárosi hirek./

Markó

l.

LykaMagyműI800-50

59, 107, 118, 120, 121,
132, 139, 184-6, 197,
227, 231, 233-9, 365,
375, 407, 416, 426,
428-9, 463, 522. l.

MDK

Markó

Rabinovszky: A MUcs. Őszi tárlata. Nyugat, 1929.
5o3 1.

MDK

Markó

Kertész K. Róbert nyilatkozata... Képzőművészet,
1930. 27.sz. 34 1.

MARKÓ *András* /BÉCS, 1824 – VIAREGGIO (MARTI), 1895/

ITÁLIAI TÁJ

■ OLAJ-VÁSZON, 47,8 X 62,8 CM

JELEZVE BALRA LENT ■ MARKÓ ANDRÁS 852.

Markó András, ahogy testvérei Károly, Ferenc és Katalin is, apjától, id. Markó Károlytól tanult festeni Itáliában. 1951-ben költözött Bécsbe, ahol Karl Rahl tanítványa lett, ahogy számos magyar festő. Lotz Károly, Than Mór és Munkácsy Mihály is a neves professzornál tanult. Markó András azonban mindvégig megőrizte az apjától tanult festői látásmódot. Életének javarészét a császárvárosban töltötte, és romantikus táj- és életképeivel aratott sikereket. A festmény a holland tájképeket idézve, alacsony horizonttal, szélesen tárja a néző elé a lankás olasz tájat, felvonultatva a romantika jellemző képi eszközeit, az előteréből a háttérbe tartó kanyargó folyót, a távoli hegy csúcsán a romos várat. Az ember nem lakta tájban a kecskéit terelgető, fiatal olasz pásztor gyakran visszatérő motívum Markó András képein.

Festményeinek javarésze Bécsben és Itáliában találtak gazdára. Külföldi sikerei ellenére azonban a festő a hazai művészeti élettel és a közönséggel is tartotta a kapcsolatot. Rendszeresen szerepeltek képei a pesti Műegylet kiállításain.

Ahogy azt a festmény datálása is mutatja, a lenyugvó nap által vörösbe hajló itáliai tájat 1852-ben festette Markó András, aki abban az évben négy képével szerepelt a pesti Műegyletben, amelyeket Bécsből küldött haza. A műegyleti katalógus, szűkszavúan csak tájképként nevezi meg azokat. Elképzelhető, hogy az ott kiállított művek közül az egyik az itt bemutatott kép lehetett. Ezt a feltételezést erősíti az a tény, hogy Markó András a festményt magyar névhasználattal jelezte, ami arra utalhat, hogy eleve magyarországi bemutatásra és eladásra szánta.

SZABÓ LÁSZLÓ

Bevezető

Immár második alkalommal bocsátjuk útjára évkönyvünket azzal a szándékkal, hogy az olvasó betekintést nyerjen kollekciónkba, galériánk kínálatába. Könyvünkkel az is a célunk, hogy a nálunk megforduló festmények, grafikák és szobrok mások számára is ismertté váljanak, szolgálja e kiadvány a magyar művészet teljesebb megismerését. Nem véletlen, hogy az évkönyv megjelenése ezúttal is egybeesik a Műcsarnokban rendezett Antik Enteriőr kiállítással. Itt adódik számunkra a lehetőség arra, hogy a gyűjtemény javát a közönségnek bemutassuk. A magyar műkereskedelem rangos seregszemléje azonban nem csupán a művészeti tárgyak széles választékát tárja a közönség elé, egyúttal lehetőséget teremt a személyes találkozásokra műkereskedő és műgyűjtő számára egyaránt. Az évkönyvbe olyan műveket válogattuk be, amelyeket mi magunk is fontosnak, érdekesnek, különlegesnek gondolunk. Reméljük ezt gondolják majd mindazok, akik végig lapozzák a kötetet.

Ez évben is számos művészettörténész vállalkozott az általunk legrangosabbnak ítélt alkotások megkutatására, elősegítve ezzel munkánkat és az évkönyv megjelenését. Ezúton is köszönet illeti őket.

A 19. századi magyar festészetet csupán néhány mű képviseli. Közülük is kiemelkedik HERNÁDI HERZL KORNÉL Münchenben festett életképe, a *Nincsen párja a Mollinárybakának*, amely az 1885-ben a Budapest Országos Általános Kiállítás képzőművészeti anyagának egyik legnépszerűbb képe volt, s amely utóbb helyet kapott az Ezredéves Országos Kiállításon is. Meg kell említenünk MARKÓ ANDRÁS fiatalkori itáliai tájképét, ahogy érdeklődésre tarthat számot VASZARY JÁNOS szintén fiatalkori, az 1890-es évek elejére datálható, finom színvilágú, naturalista festménye, az *Udvarlás* is. Külön említést érdemel FERENCZY KÁROLYnak még a müncheni korszakából való kisméretű olajképe, melynek történetét a legújabb kutatás tárta fel.

Mint az elmúlt évben, idén is elsősorban a 20. századi magyar festészet kapta a legnagyobb hangsúlyt. RIPPL-RÓNAI JÓZSEFet egy szép, az iharosi kastélyt ábrázoló olajképe képviseli. FÉNYES ADOLFtól az 1910-ben festett, a római Madonna del Popolo templom belsejét ábrázoló festmény, KERNSTOK KÁROLYtól egy korai, az 1900-as évek elejére datálható bibliai témájú olajkép kapott helyet. EGRY JÓZSEF fiatalkori képe a *Rakodómunkások* sorozatból gazdagítja a könyvet. A magyar avantgard művészei közül MATTIS-TEUTSCH JÁNOS két művel szerepel, az egyik az 1910-es évekből, a másik 1922-ből a Lelki virág sorozatból. GROSS-BETTELHEIM JOLÁN két expresszív pasztellképével az 1919 utáni emigrációs művészeket képviseli. A két világháború közötti időszak művészetét, többek között CZÓBEL BÉLÁnak egykor a Fruchter-gyűjteményt gazdagító női félaktja, NAGY ISTVÁN önarcképe, és PAIZS GOEBEL JENŐ 1931-ben festett *Művészet* című munkája fémjelzi. E sorba kívánkozik GYŐRI ELEK, akinek egyedi ízű, naiv művészetét három, derűt sugárzó falusi életképe reprezentálja. A kötetben helyet kapó grafikák kiváló művészek munkái: Ferenczy Károlytól két finomvonalú rajz önmagáról és lányáról, Noémiről, PERLROTT CSABA VILMOStól egy női aktot ábrázoló grafika. Egy-egy szép munkával képviselteti magát BÁN BÉLA, MATTIS-TEUTSCH WALDEMAR, BÁLINT ENDRE és KONDOR BÉLA is. Külön meg kell említenünk GARA ARNOLD 1920-ban Puskin Anyegin című verses drámájának magyar kiadásához készített rézkarcait, melyek egyedi technikai eljárással, lemezen színezve készültek. Az egyetlen példányban készült színes nyomatok igazi kuriózumnak számítanak.

A magyar szobrászatot mindössze két, de annál jelesebb alkotás képviseli: BAKSA SOÓS GYÖRGY 1936-ban mintázott, terrakotta Beethoven portréja és Mattis Teutsch János Anyaság című faragott reliefje.

A kortárs festészetből SCHOLZ ERIK, PINCZEHELYI SÁNDOR, MÉHES LÁSZLÓ, SCHÉNER MIHÁLY egy-egy képe ad ízelítőt, míg a fotóművészetet JUAN GYENESnek a Paganini évfordulóra készített eredeti fotója képviseli. Évkönyvünket néhány, érdeklődésre számot tartó külföldi képpel zárjuk: VINCENZO CATENA, a 16. század. elején, Velencében működött festő Madonna-képével, valamint a 19. századi osztrák festészet köréből, a bécsi biedermeier szép példájaként JOSEF DANHAUSER 1836-ban festett női képmásával, és FRANZ ALTnak egy finom kidolgozású, 1858-as salzburgi tájképével.

Úgy gondoljuk, hogy kiadványunk mind a művészi alkotások rangját, mint pedig a hozzájuk írt tanulmányok szakmai alaposságát tekintve méltó folytatása a 2001-ben megjelent évkönyvünknek, számos olyan elemet hordozva, melyek mind teljesebbé teszik a magyar művészet megismerését.

NEMES GYULA

Magyar-Mannheimer Gusztáv (szül. 1859).

383. OLASZ VÁROS.
Vászon. 53×70.

Magyar-Mannheimer Gusztáv (szül. 1859).

384. TÁJKÉP. Jelzés lent jobbra: Magyar-Mannheimer G.
Fa. 11×19.

Magyar-Mannheimer Gusztáv (szül. 1859).

385. TÁJKÉP. Jelzés lent balra: Magyar-Mannheimer G.
Fa. 15×24.

Makart Hans (1840—1884).

386. ALLEGORIA. (Vázlat.)
Vászon. 28×72,5.

Makart Hans (1840—1884).

387. MYTHOLOGIAI JELENET. Lent balra a művész jelzése: Makart.
Vászon. 100×76.

Mancini P. (19. század).

388. OLASZ TENGERPART. Lent jobbra a művész jelzése és az évszám. (1882.)
Vizfestmény. 38×27,5.

Mányoky Ádám (1673—1757).

389. BERCSÉNYI (?) KÉPMÁSA.
Vászon. 80×65.

Marastoni József (1834—1895).

390. A FESTŐ ÖNARCKÉPE. A fedél hátán: Festette Marastoni József 1854 nyarán.
Papir. 15×11. Illusztr. XXXIX. tábl.

Maratti, Carlo (1625—1713).

391. EGY KARDINÁLIS KÉPMÁSA.
Vászon. 61×49.

Markó András (1824—1895).

392. NAPLEMENTE.
Vászon 63×83. Illusztr. XXVIII. tábl.

Markó Ferenc (1832—1874).

393. OLASZ TÁJ PARASZTOKKAL. Jelzés lent jobbra: Markó F. 1859.
Vászon. 66×91.

Markó Ferenc (1832—1874).

394. A LIBAPÁSZTOR. Jelzés lent jobbra: F. Markó F.
Szines rajz. 14,5×23,5.

Id. Markó Károly (1791—1860).

395. OLASZ TÁJ ROMMAL. Jelzés lent balra: C. Markó 1812.
Fa. 55×84. Illusztr. XXVIII. tábl.

Ernst Múzeum aukciói XV. (1921)

Id. Markó Károly (1791—1860).

396. OLASZ TÁJ FOLYÓVAL.
Fa. 55×84. (A kép ugyanabból az időből származik, mint a 395. sz. kép.)

Ifj. Markó Károly (1822—1891).

397. OLASZ TÁJ TEMPLOMMAL. Jelzés lent balra: C. Markó.
Vászon. 53×71.

Ifj. Markó Károly (1822—1891).

398. OLASZ TÁJ HIDDAL. Jelzés lent balra: C. Markó 1861.
Lemezpapir. 18×22.

Ifj. Markó Károly (1822—1891).

399. TÁJ GÉMES KUTTAL. Jelzés lent a középen: C. Markó p. Ap. 1853.
Vászon. 41×53.

Ifj. Markó Károly (1822—1891).

400. TENGERI TÁJ. Jelzés lent jobbra: C. Markó 1868.
Vászon. 42×56.

Mauve Antonj (1838—1888).

401. TÁJKÉP. Jelzés lent jobbra: A. Mauve F.
Fa. 22,5×31,5.

Mazo Juan Bautista del (†1687) modorában.

402. AUSZTRIAI MARIANNA spanyol királynő képmása. (A Marquis dale Samonca-gyüjteményéből.) Vászon. 80×66.

Mazzari (18. század).

403. NŐI KÉPMÁS.
Vászon. 63×43.

Mednyánszky László báró (1852—1919).

404. ESTI HANGULAT. Jelzés lent jobbra: Mednyánszky.
Vászon. 42×63.

Mednyánszky László báró (1852—1919).

405. TÁJ FOLYÓVAL. Jelzés lent jobbra: Mednyánszky. (A művész hagyatékából, 1919.)
Lemezpapir. 26×34.

Mednyánszky László báró (1852—1919).

406. ARATÁS. Jelzés lent jobbra: Mednyánszky.
Vászon. 37×49. Illusztr. XXVIII. tábl.

Mednyánszky László báró (1852—1919).

407. TÁJ SZIKLÁKKAL. Jelzés lent jobbra: Mednyánszky.
Vászon. 39×50.

Mednyánszky László báró (1852—1919).

408. HAVAS ALPESI TÁJ. Jelzés lent jobbra: Mednyánszky.
Vászon. 43×35.

Markó család

emlékkiállítása 1899.

Nemzeti Szalon 400-ik jubileuma és a Kövesi XX. kiállítása 1929. február

Marko - család

Thieme Becker

XXIV. 67, 118-l.

(Lyka)

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

MARKMÜLLER József Heves megye főmérnöke. 1839-ben a megyei börtön kibővitésének - azaz emelettel való kiegészitésének - tervét és költségvetését készíti. A költségvetésben szerepelnek --+ Höntsch Márton, --+ Mahr F., --+ Stróf J., --+ Benkovics J.-né, --+ Hakke I., --+ Benkovits M., --+ Pots Péter, --+ Klinkovits P. és --+ Seres egri kézmüves iparos mesterek. 1839-40 között elkészíti a megyeház nyugati szárnyépületének klasszicista stilusu terveit, amelyeket --+ Hentsch Márton, --+ Mahr

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Ferenc, --+ Seres Antal egri mesterek kivitelezték. 1840-ben tervezi a megyei dologház épületét /a mai árkádos garázs-épület földszinti része/, ahol a megyei börtönben rabosokodókkal selyemgombolyitót akartak berendezni. Ugyancsak Markmüller tervezte 1836-44 között a gyöngyösi

megyei hajduház és a méntelepi istálló épületeit, amelyeket [illegible] Fischer kőművesmester kivitelezett.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Markmüller József, mérnök

49.-1826.-Eger város teljes határának térképe. Az 1824-es/48.sz. térkép/ után készittette ezt a második térképet a város. Ez is lappang. 144.o.

Sugár István: Eger város térképei, XVIII.sz-1950 / 125.o.

Az Egri Múz. Évkönyve. Heves Megyei Múzeumok Közleményei. 1967. Eger, 1967

M.D.K.

Markmüller József, geometra

48.-1824.-Eger város és teljes határának térképe. A "Királyi Commissio" parancsára készült. A térképen az egész város, a külterületek, stb. Páratlan becsü. Az I. katonai felmérésen kivül korai munka. Lappang. 144.o.

Bugár István: Eger város térképei / AVIII.sz.-1950 / 125.o.

Az Egri Múz. Évkönyve. Heves Megyei Múzeumok Közleményei. 1967. Eger, 1967

MARKMÜLLER József egri megyei mérnök, a Szovjet Hadsereg u.24.sz. ház /hrsz.31,32/1./ tulajdonosa 1830-40 között. A házban később --+ Száz Móric egri mérnök lakik.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtésből.Voit.

M.D.A.

Markmüller Károly, megyei földmérő

terveit szerint készül az egri megyei börtön emeletkáépítése 1835-1839-ben. ~1811-ben terveit szerint készül a felsőtárhányi angolpark. Szerző hosszam sorolja fel felmérései munkáit, malom- és kőhíd terveit. 1816-ban 3 évre a hidépítési munkák vezetését bízzák rá a Helytartó tanácsban. A börtön emelet-ráépítés költség vezetésében szerepelnek

./.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

312 old.
+ 364. "

M.D.K.

Markó András, kőműves

1814-ben szerepel az egri városi adóösszeírásokban.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 364 old.

Ifj. Markó Károly (1822-1891)

Templomépítés
Olaj, vászon 87x151 cm
Jelezve jobbra lent: C. Markó 1882

Irodalom:

- Szana Tamás: Markó Károly és a tájfestészet, Budapest 1898.
- L. F. Luciani: Dizionario dei pittori italiani dell'800, Vallecchi 1974.
- Művészet Magyarországon 1830-1870, Budapest 1981 (kiállítási katalógus).
- Bodnár Éva: Id. Markó Károly (1791-1860), Budapest 1980
- MTA Művészettörténeti Kutatóintézet, Lexikon-Adattár

Ifj. Markó Károly gyermekkorát Pesten töltötte, de miután elhagyta Magyarországot, soha többé nem tért vissza szülőföldjére. Atyja bécsi utazása előtt született, s a család nem követte a császárvárosba a művészt, csupán később, 1825 körül csatlakoztak hozzá Kismartonban, ahol az 1820-as évek második felében id. Markó Károly egyre több időt töltött. A kisfiút gyermekkorában olyan baleset érte, amely pályaválasztását nagymértékben befolyásolhatta volna, de nem így történt: egyik testvére játék közben kiszúrta a bal szemét (a szerencsétlenségnek sem a dátuma, sem az elkövetője nem ismert). Ifjabb Károly tehát atyjánál kezdte festészeti tanulmányait s miután 1832-ben, a művész itáliai utazása után a gyermekek ismét magukra maradtak, ifjabb Károly a bécsi Akadémia növendéke lett. Atyja nyomdokait követve 1836 és 1838 között a tájfestészeti osztályt látogatta. Itáliában a már befutott Markóhoz csatlakozott így ismét apja vette kézbe fia festészeti tanulmányait, aki 1845-ben állított ki először Firenzében; ettől az időponttól kezdve rendszeresen vett részt itáliai és magyarországi kiállításokon. Jó tanítványnak bizonyult: stílusában, képeinek kompozíciójában apját követte s csupán azért nem mondhatjuk, hogy műveik megszólalásig hasonlítanak egymásra, mert gondos, pontos, megbízható rajzú festményei nem annyira részletezőek, mint mesteréé-atyjáé, hiányzik belőle apjának a klasszikus témába és kompozcióba vetett hite és meggyőződése.

Ifjabb Károly az olasz arisztokrácia egyik tagját, Annunziata Orsini grófnőt vette feleségül, 1856-ban gyermekük is született. Felesége 1885-ben bekövetkezett haláláig a XIX. századi olasz festészet egyik elismert alakja volt, aki jó kapcsolatokat ápolt a magyar művészeti élet jeles képviselőivel is, így pl. Telepy Károllyal1. 1885-ben Obolenszki orosz hercegnő meghívására Moszkvába költözött; kapcsolatuk a korábbi években alakult ki, amikor a hercegnő lányainak festészeti tanára volt.

Ifj. Markó Károly műveinek atyjáéhoz hasonló oeuvre-katalógusa még nem készült s a szakirodalomban a most bemutatott alkotás mindeddig nem bukkant fel. A művész ismert festményei[2] apja haláláig, majd az azt követő években még nagymértékben követték mestere stílusát, elsősorban témaválasztásban: az olasz táj idealizálása, mitológiai témával való élénkítése szerepelt legtöbbet munkásságában. A hetvenes évek folyamán festészetéből azonban fokozatosan eltűntek a XIX. század elejének hagyományaihoz ragaszkodó vonások s bár képein a táj ábrázolása továbbra is némiképp idilli, ugyanakkor jobban kötődik a realizmus vonulatához. Fordulatról nemigen lehet szó, sokkal inkább fokozatos átalakulásról, a környezethez való alkalmazkodásról. Ez témaválasztásában is megnyilvánul: a mitológiai vagy vallásos jelenetek száma csökken, ellenben valóságosnak ható tájakat, eseményeket rögzít vásznain.

Az 1882-ben, Oroszországba való végleges távozása előtt három évvel készült festményen az apa hagyományait követő, gondos, pontos tájábrázolás már elveszti prioritását s a kép nem az elképzelt táj bemutatásának céljával jön létre. A táj immár csupán körülöleli azt a témájában és kivitelezésében egyaránt realisztikus jelenetet, amelyet a festő megörökített: a készülő falusi templom építésébe bekapcsolódik a falu apraja-nagyja. A sokalakos jelenet már alig emlékeztet az apa-mestertől tanultakra. A pontos kidolgozású, realisztikus részletek más hangulatot árasztanak, mint a XVII. század festészetéből táplálkozó, XIX. század elejének alapjain álló művek. Ifjabb Markó Károly apja emlékét megőrizve követte korának és környezetének művészi tendenciáit.

H.O.

Jegyzetek:

[1] Művészet Magyarországon 1830-1870. Budapest 1981. 451.

[2] Ezek a művek azonban szerint a XX. század első felének aukciós katalógusaiban bukkantak fel először s Pogány Ö. Gábornénak id. Markó Károly oeuvre-katalógusá-nak kapcsán gyűjtött adatai között találhatóak a MTA Művészettörténeti Kutatócsoportjának Adattárában: *A Chiusii tó környékéről*, 1880 k., *Firenze látképe*, 1881, *Tájkép*, 1887, *Olasz táj*, 1889. Érdekesség, hogy - a katalógusok szerint - még oroszországi tartózkodása alatt is, 1885 után, olasz tájképeket festett.

153.◀
Ifj. Markó Károly (1822-1891)

Templomépítés
Olaj, vászon 87x151 cm
Jelezve jobbra lent: C. Markó 1882
Kikiáltási ár: 3.000.000 Ft

Aba-Novák Vilmos (1894-1941)

Subiaco, 1930
Tempera, falemez, 127x127 cm
jelezve jobbra lent: Aba-Novák 30

Irodalom:

- Berzeviczy Albert: Itália. Úti rajzok és tanulmányok I-II. Budapest, 1924. (3. kiadás)
- Aba-Novák Vilmos: Vallomás. Magyar Művészet, 1931/3. 129-136.
- Ybl Ervin: Aba-Novák Vilmos művészete. Magyar Művészet, 1931/3. 137-146.
- Gerevich Tibor: Római magyar művészek. Magyar Művészet, 1931/4. 189-212. (196.)
- Farkas Zoltán: Aba-Novák Vilmos művészete. Új Szin, I/2. 1931. április, 52-64.
- Gerevich Tibor: Aba-Novák Vilmos 1894-1941. Szépművészet, 1941/11. 261-266. (**reprodukálva: I. tábla 1. kép**)
- Gerevich Tibor előszava. Aba-Novák Vilmos (1894-1941) emlékkiállítás. Nemzeti Szalon (katalógus), 1942. március, 5-10.
- B. Supka Magdolna: Aba-Novák festészetének nemzeti sajátosságairól. Magyar Nemzeti Galéria Közleményei II., 1960. 79-86., 175-177. (**reprodukálva: 80. oldal**)
- B. Supka Magdolna: Aba-Novák Vilmos. Budapest, 1966. (57-58., **reprodukálva: 22. kép**)
- P. Szücs Julianna: Az idézőjel csapdája. Művészet, 1977/12. 2-10. (**reprodukálva: 8. oldal**)
- P. Szücs Julianna: Közösség hiánya - álközösség csapdája. Pályaképvázlat Aba-Novák Vilmosról. Világosság, 1982. április, 216-225. (222., **reprodukálva: 237. oldal**)
- P. Szücs Julianna: Aba-Novák Vilmos. In: Kontha Sándor (szerk.): Magyar művészet 1919-1945 I. Budapest, 1985. 418-426. (422.)
- P. Szücs Julianna: A római iskola. Budapest, 1987. (**reprodukálva: 70. kép**)
- P. Szücs Julianna: A "római iskola". In: Csorba László (szerk.): Száz év a magyar-olasz kapcsolatok szolgálatában. Magyar tudományos, kulturális és egyházi intézetek Rómában (1895-1995). Budapest, 1995. 95-126. (**reprodukálva: 110. oldal**)

Kiállítva:

- XVIIA Esposizione Biennale Internazionale d' Arte. Venezia, 1930. kat.: Ungheria 36/b.
- Aba-Novák Vilmos és Pátzay Pál gyűjteményes kiállítása. Ernst Múzeum, 1931. február, katalógus: 33.
- Magyar mesterek reprezentatív csoportkiállítása. "Artes", Pécs, 1931. május, katalógus nélkül
- A Római Magyar Intézet ösztöndíjas művészeinek első kiállítása. Nemzeti Szalon, 1931. május-június, katalógus: 69. (reprodukálva: 10. tábla)
- Aba-Novák Vilmos (1894-1941) emlékkiállítás. Nemzeti Szalon, 1942. március, katalógus: 21. (reprodukálva: II. tábla)

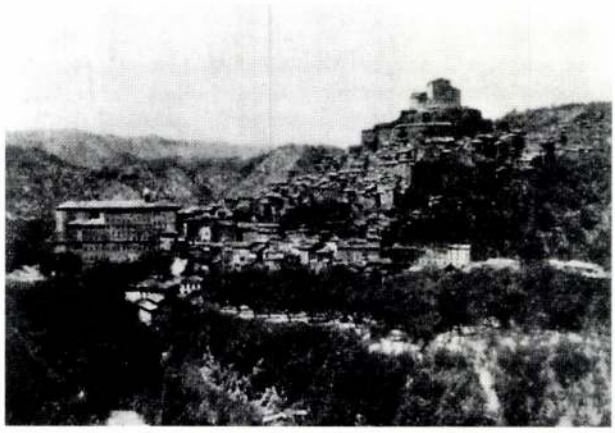

Subiaco látképe (archív fotó)

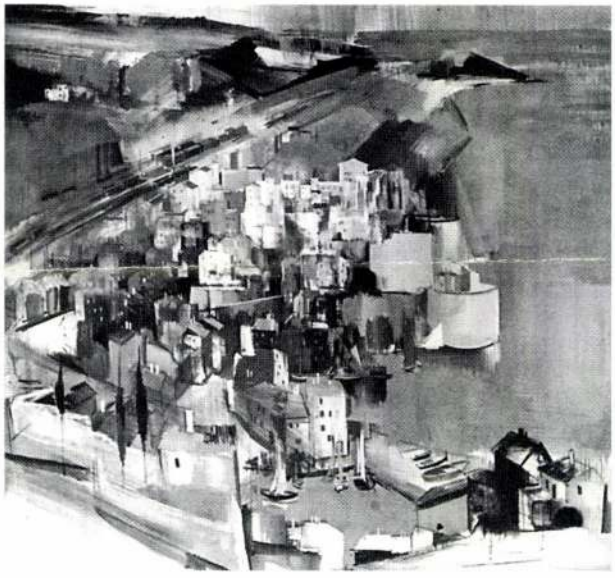

Aba-Novák Vilmos: Cefalu, 1930 (magántulajdon)

- Aba-Novák Vilmos 1894-1941 emlékkiállítása. Móra Ferenc Múzeum, Szeged, 1994. március-június, katalógus: 9.
- Aba-Novák Vilmos 1894-1941 emlékkiállítása. Damjanich János Múzeum, Szolnok, 1994. július-augusztus, katalógus nélkül
- Aba-Novák Vilmos emlékkiállítás. Művelődési és Sportház Galéria, Szombathely, 1998. március-április, katalógus nélkül

Proveniencia:

- Egykor a Kozma-család tulajdonában, majd 1944-től egy soproni magángyűjteményben.

"... a mai új művészgenerációk lelkületéhez és törekvéseihez a középkor kötöttebb szelleme áll közelebb a Rómában kivirult és csordulásig telített barokk kultúrával szemben ... A római barokk kultusza után Perugiában fellélegzettem..." - írta római ösztöndíja végén, 1930 júniusában összeállított

MARKÓ ANDRÁS
2002 óta

102

102 ▪ TELEPY KÁROLY
(1828–1906)

Hátsó udvar

27,5 × 39cm
Olaj, karton
Jelezve jobbra lent: Telepy K.
Szerepelt a BÁV 24. aukcióján, 297. tétel, 1971 május

Kikiáltási ár: 450 000 Ft

103 ▪ TELEPY KÁROLY (1828–1906)

Aranypuszta

38 × 56,5cm
Olaj, fa
Jelezve balra lent töredékesen
Hátoldalon felirat: 1852 Aranypuszta
Restaurált

Kikiáltási ár: 480 000 Ft

48.

49.

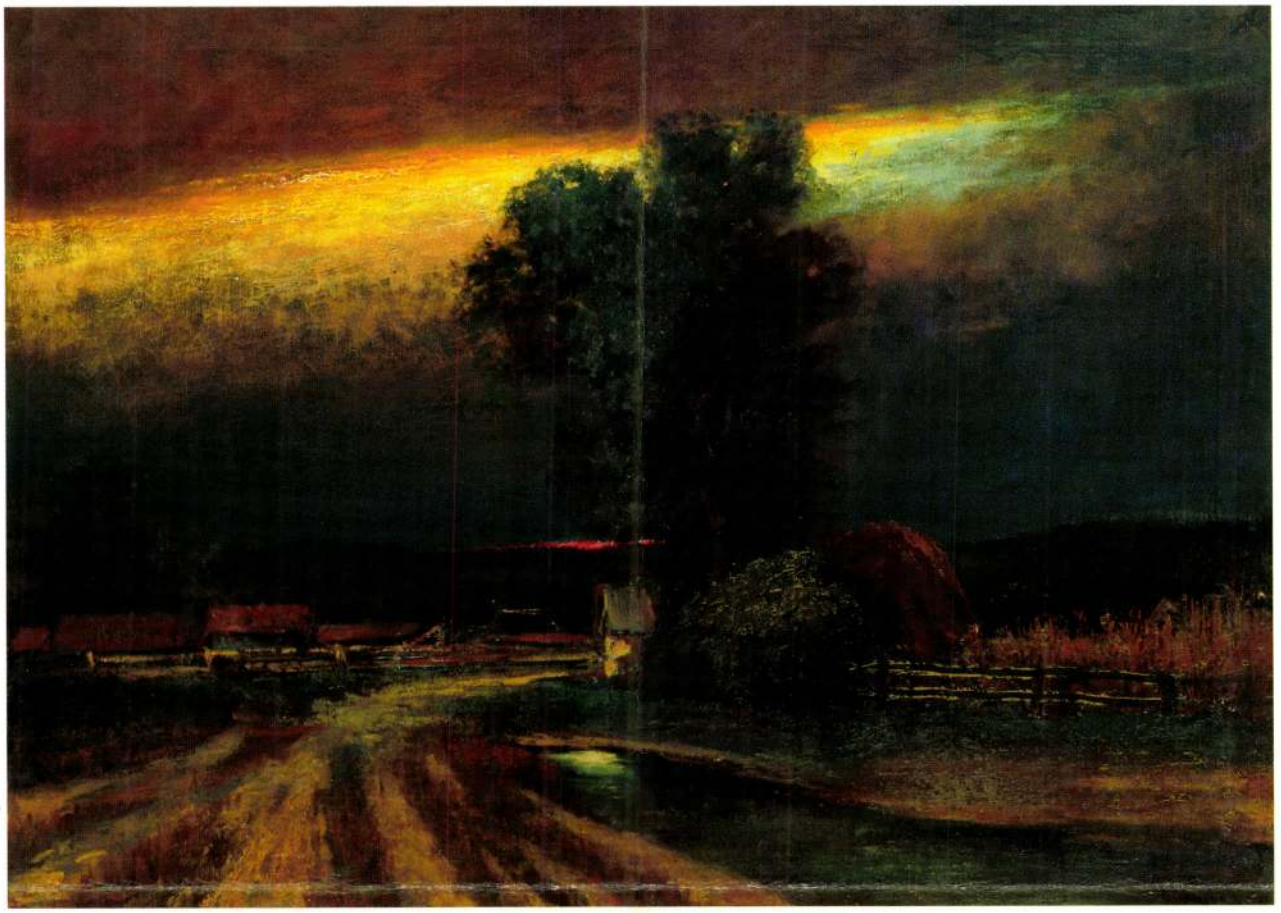

49. ▲
Tornyai János (1869-1936)

Naplemente
Olaj, vászon 65x90 cm
Jelezve jobbra lent: Tornyai
Kikiáltási ár: 850 000 Ft

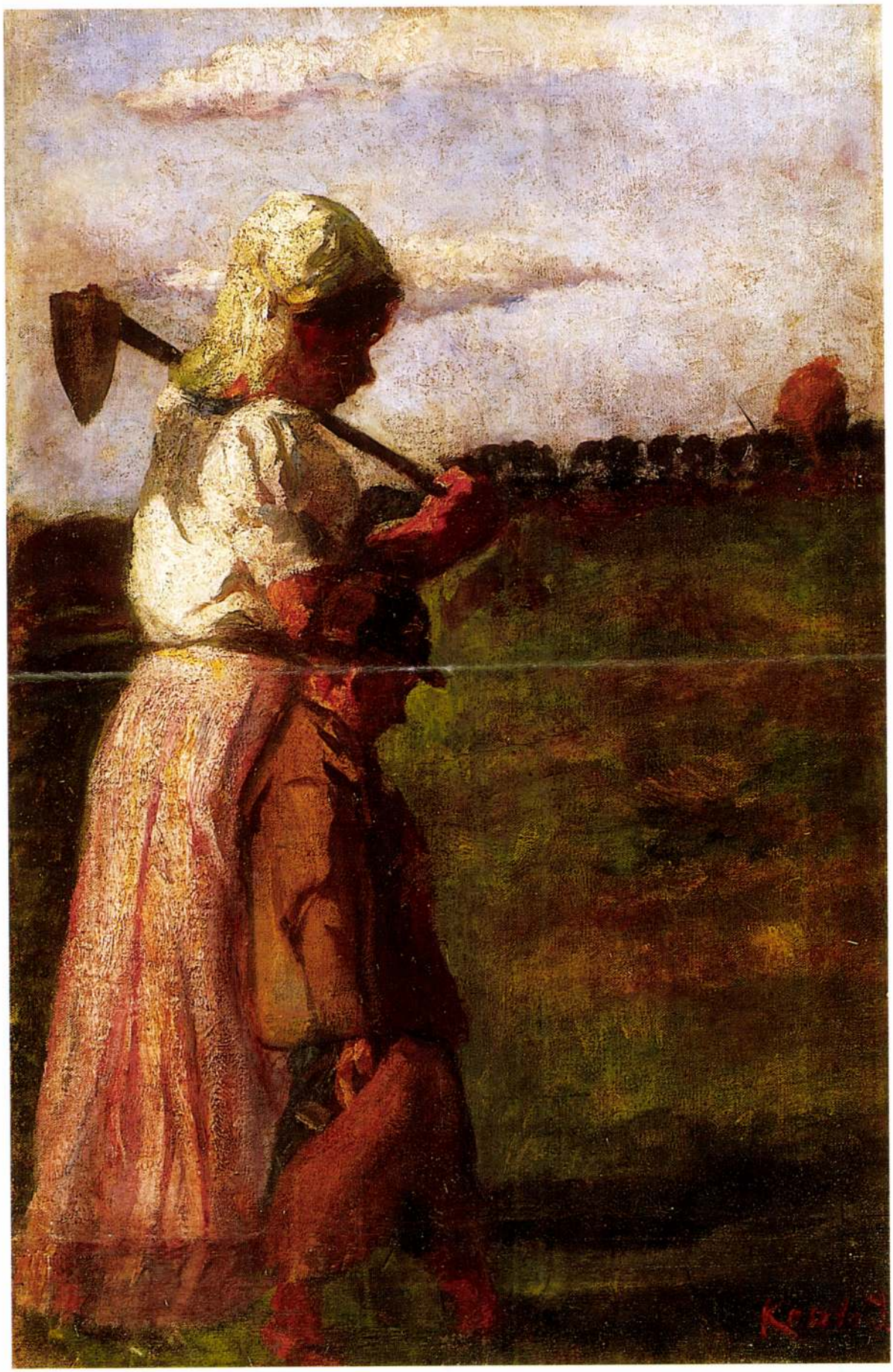

MARKÓ ANDRÁS

192 ◆ MARKÓ ANDRÁS
(Bécs, 1824–1895, Viareggio)

Campagna Romana (Napsütötte olasz táj kecskékkel)

44 × 65,5 cm
Olaj, vászon
J. j. l.: And. Markó 1889
Kikiáltási ár: 1 800 000 Ft

IRODALOM
Szana Tamás: Markó Károly és a tájfestészet. Budapest, 1898

„Markó András, atyjához hasonlólag, rajong a szép olasz természetért s ábrázolására az ő festékskáláján is megvannak a könnyed és ragyogó színek; a regék világa azonban őt már nem vonzza, s a felhőtlen égbolt alá, a mezők buja füvére a mithosz és a biblia alakjai helyett kecskéket és teheneket őrző pásztorokat telepít. Németországi hosszabb tartózkodása megkedveltette vele a modern élet tüneményeit, s az atyjától ellesett technikai kiválóságok birtokában jeles állatfestővé lett, kinek munkáit a bécsi kiállításokon mindenkor elismeréssel emlegették. A Markó-fiúk közül kétségen kívül ő emelkedik ki legjobban a tehetség és eredetiség vonásaival. Képeit látva, visszaemlékezünk az apa egyes tulajdonságaira; de éreznünk kell azt is, hogy a művész új ösvényt tört magának s ezen az ösvényen biztos léptekkel haladt előre."
– e sorokat Szana Tamás, Markó Károly első monográfusa írta 1898-ban.

Markó András: Sorrentoi sziklák, 1874 (Christie's, London)

193

193 • OSZTRÁK VAGY MAGYAR FESTŐ, 1850 KÖRÜL

Biedermeier női portré

32 × 26 cm
Akvarell, papír
J. n.
Kikiáltási ár: 120 000 Ft

194 • HERMAN LIPÓT (1884–1972)

Patakparton

25 × 34 cm
Olaj, fa
J. b. l.: Herman L.
Kikiáltási ár: 50 000 Ft

195 • PECHÁN JÓZSEF (1875–1922)

Piac

49 × 63,5 cm
Olaj, karton
J. b. l.: Pechán József
Hátoldalán MNG F 1364
Kikiáltási ár: 180 000 Ft

196 • KÁDÁR BÉLA (1877–1956) →

Anya gyermekével

68 × 50,5 cm
Tempera, papír
J. j. l.: Kádár Béla
Kikiáltási ár: 800 000 Ft

194

195

Gid. Markó. 1889.

Márki Béla

szerepelt a székesfehérvári őszi fáklyán.

Fejér megyei Hírlap 1965. nov. 12.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Márki Béla
DUNAUJVÁROS
1965 DEC 24.

1102

Keramikusok Székesfehérvárott

Székesfehérvárott a megyei művelődési ház szervezeteként tevékenykedik a kerámikus szakkör, amelynek hatvanhat tagja dolgozik eredményesen *Márki Béla* keramikus művész irányításával tanulnak, korongoznak, alkotnak a szakkör tagjai, akik között sok üzemi dolgozó, s néhány diák is van. Most karácsony előtt az öntevékeny művészek különösen sok emléktárgyat készítettek kerámiából, köztük elsősorban vázákat, amelyeket maguk vontak be mázzal és maguk is égettek ki a saját készítésű kis elektromos kemencében. A székesfehérvári kerámia szakkör a tervek szerint a tavasszal önálló kiállításon mutatkozik be a közönség előtt.

ég mellett hangsúlyozottan szere-
elt a politikai, ideológiai nevelő
unka, mely szerint politikai és
deológiai téren elsőrendű felada-
ık a szocialista embertípus kiala-
ítása. A szocialista tudat fejlesz-
ése, melyet az alapszervezet és
fjúsági brigádok tevékenységének
atékonyabbá tételével kívánnak
lősegíteni, különös tekintettel az
fjúsági brigádokban dolgozó fiata-
okra, a munka nevelő eszközével.

A nevelési osztály oktatási cso-
ortja jól oldotta meg az oktatások
lőkészítését, indítását. A közel 1500
ISZ-tag közül állami

1965-ben 1
löltet a K
vettek fel

A terme
terv állan
vel, rendsz
te az alapsz
gádok mun
KISZ Megy
detett felsz
negyedéves
nyert vándorzászló és az alapszer-
vezetek, brigádok részére adott el-
ismerő oklevelek. Az ifjúsági bri-
gádok száma ez évben 84-ről

Márki Béla

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188—296, 188—307

1953 DEC 10.

FEJÉRMEGYEI HÍRLAP

+6

Látogatás

egy érdekes kiállításon

A Székesfehérvári Városi Kultúrotthon Ady-termében vasárnap képzőművészeti és kerámia kiállítást nyílt. A képzőművész és kerámia szakkörök tagjainak műveit állították ki.

Aki az Ady-terembe lép és véletlenül a vendégkönyvre néz, nehogy visszalépjen. Igaz, a könyv nemrég még más célokat szolgált, láthatók a kitépés nyomai, de ez nem jelenti azt, hogy a kiállítás is toldott-foldott. Nem. A vendégkönyv legfeljebb arról tanúskodhat, hogy a művelődési otthon nem sokra becsüli e két szakkör munkásságát.

A képkiállítás friss, eleven és aki a kiállított műveket nézi, helyenként azt gondolhatja vad is. Az ecset ifjú forgatói néha mintha a rikító színek varázsának foglyai lennének, s ez a realitás talajáról alaposan eltolja őket. No nem mindet, hiszen Háden László szolidvonású, meleg érzést tükröző mama képe, Bárdos Istvánné rajzai az életet tapintják és ha nem is mindig megfelelő módon formálják is.

Szóval bőven van nézni való, s a kritikus sem csak a téves művészeti irányzatok felbukkanását látja; sokkal több ennél a szakkör tagjainak művészszeretete, s a művészet felé való törekvése.

Lehet, hogy más alkalommal a néző tovább álldogálna a festmények, rajzok előtt, de valahogy ebben a teremben inkább a keramikus kör által kiállított tárgyak felé hajlik. Itt sem minden remekmű — távolról sem — de a kiállított anyag gazdag, sokrétű, s nagy érdeklődési körről vall.

Megáll az ember Csányi Tivadar Svejkszobrocskája előtt és a helyenként még kezdetleges kidolgozású agyagtömbből a Hasek által megteremtett világ levegőjének varázsa árad. Igen, a karaktert ragadta meg igen ügyesen a Bútoripari Vállalat fiatal üvegcsiszolója, a kerámia szakkör tagja.

Kaviák Józsefnek, a KSZG szerszámlakatosának különféle, az alkotókészségről és fantáziadússágról egyformán tanúskodó vázái közül megkapó az erdei képpel illusztrált váza, s az ókori agyagedény és a modern hatás ötvözetéből készített zöld virágedény is szép, de talán a legtöbb merészséget, művészi bátorságot a modern, merészívelésű korsó mutatja.

Meleg érzéseket vált ki a második gimnazista Farkas Zsuzsa próbálkozása: egy kedves vonású lámpaváz. A 17 éves festősegéd, Molnár János első munkája a szőlőstál is a kezdő alkotót dicséri.

De ezenkívül is soksok érdekes, tanulságos élményt hoz még magával a kiállítás látogatója.

A kiállítás megtekintése után Cs. Nagy Ágnes kíséretében — aki a kerámia szakkör tagja — benéztünk a kultúrotthon egyik pincehelyiségében lévő műhelybe, melyet a kör 21 tagja Márki Béla kerámikus művész segítségével rendezett be. A kicsi műhely anyagának jó részét a kör vezetője, a lelkes, áldozatkész művész, Márki Béla adta, a többit a fiatalok kézügyessége, lelkesedése pótolta.

Négy éve működik a kerámia kör ebben a nem nagy műhelyben, s most, hogy műveivel először napvilágra jött, s megrendezte első kiállítását, megnyerte, megnyeri a látogatók tetszését.

Aki a kiállításra ellátogat, hasznos élményekkel gazdagodik.

— B. —

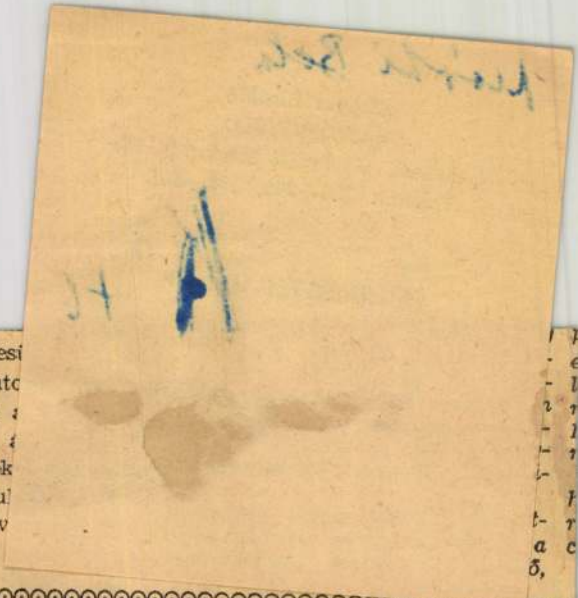

...ólte, hogy a ...
...óság elé állítják. A hatóságok ...ratokat, nagymennyiségű fegy...vert és pénzt foglaltak le.

A kairói rádió közép-keleti hír...igynökségre hivatkozva közölte, ...ogy az iraki miniszterelnök az ...sszeesküvés megszervezésével ...apcsolatban említett külföldi ...örökben az amerikaiakat értet...e.

za, hogy az Egyesi... agresszív körei kato... alá akarják vonni ... térségét, hogy itt ... tengerészeti egségek ... és újabb felvonul... létesítsenek a Szov... (MTI)

...NISTA ÉPÍTÉS

a legmerészebb emberi álmok valóraváltása

...ralkodó köreit: egyrészt azt ...atolgatják, hogyan lehetne minél ...isebb arányokra csökkenteni a ...azdasági hanyatlást, másrészt ...edig azzal hivalkodnak, hogy ...ilyen pusztításokat tudnának ...éghezvinni emberi és anyagi ...avakban, ha a világra szabadít...atnák gyilkos fegyvereiket.

Az SZKP XXI. kongresszusá...ak tézisei a szocialista élet gaz...agodásáról, az emberi élet szép...égeinek gyarapodásáról szólnak. ...cél és műanyag, búza és gyapot, ...önyv és filmgyártás, illetve ter...elés kérdéseivel találkozunk a ...ézisekben, azonban ez alkalom...al az itt közölt számokban köl...

tunk, hogy a termelési adatok összehasonlítása, akár abszolut számokban, akár az egy főre eső ipari termelés szempontjából szintén ezt igazolja. A legfejlettebb tőkés országok gazdasági túlhaladása ma már a távlat kérdéséből a közvetlen gyakorlat kérdésévé vált. A világ első szocialista állama, létezése ötödik évtizedének a legelején a kommunista társadalom műszaki-anyagi alapjait rakja le és legyűrve az öröklött évszázados elmaradást, a háborúk pusztításait a világ élére kerül nem csupán a társadalmi rendszer fejlettségének, hanem az anyagi javak terme-

hétéves időszak végén évi 10—11 milliárd pud gabonát ad majd, körülbelül 1.7-szer többet, mint most. S mindezek elérésében jelentős szerepe van a villamosenergia termelésnek. A nagy hő és vízierőművek mellett a különböző típusú atomerőművek szolgáltatják az áramot, a nagy lenini terv, az egész ország villamosításának megvalósításához, ami a hétéves tervvel döntő szakaszához érkezik el.

Ime, az irányelvek prózája, a mutatószámok, amelyek nyersanyagok, késztermékek, villamosenergia és gabona mennyi-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Márky Béla

FEJÉR MEGYEI HIRLAP
1983 DEC 24.

1021

Kultúra az Öreghegyen

(Márky Béla rajza)

Egy jótértesült fia[illegible] ber a következőket vél[illegible] ni róla:

— Csupán ötvenöt [illegible] magas. Hatvankét [illegible] Iváncsán lakik...

A törpe jókedvű kö[illegible] lenséggel elegyedik szóba az emberekkel és csakhamar ezt meséli magáról kisebb kör középpontjában:

— Régebben cirkuszban dolgoztam, artista voltam. Sajnos, most már nagyon fájós a lábam, ezért nem folytathatom ezt a munkát...

A továbbiakban kiderül, hogy fia is van, ő is törpe, hatvan centi magas. Az öreg meg is mutatja mindjárt a fényképét. Egyébként levelezőlapok árusításával foglalkozik és nem mehet rosszul a sora, mert szívesen vásárolnak tőle az emberek.

Amint odasétálok a törpe körüli kis csoporthoz, feltűnik, hogy milyen közvetlenül emberi hangon folyik a szó. Az utasok szemmelláthatólag vigyáznak, hogy ne éreztessék a kis emberrel alacsonyságát, gúnyos megjegyzésnek, durva tréfának nyoma sincs. Mindenki úgy beszél vele, mint bármelyik más útitársával.

Eszembe jut, hogy gyer-

ÁFOR
Ásványolajforgalmi Vállalat

P. B. Gázcseretelep, Székesfehérvár, Palotai u. 50. Értesíti kedves fogyasztóit, hogy december 30-án

LELTÁR MIATT ZÁRVA.

7473.

Móri pincészetünknél december 27. 28. 29. 30-án, a Székesfehérvár és Szabadbattyán-i pincészetünknél 1964. jan. 2—3—4-én

LELTÁROZÁST VÉGZÜNK.

A leltár időtartama alatt sem árukiadást, sem pedig árufelvásárlást nem végzünk.

BADACSONYVIDÉKI ÁLLAMI PINCEGAZDASÁG.
Balatonfüred.

7472.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Márky Béla
FEJÉR MEGYEI HIRLAP
DEC 24.

1021

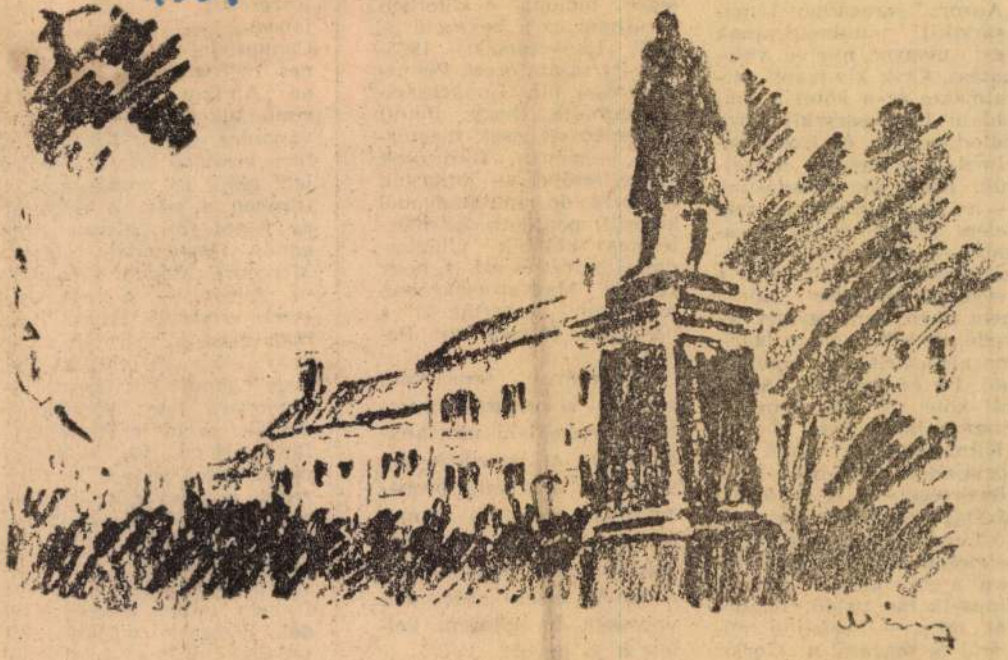

Vörösmarty-tér (Márky Béla rajza)

ett halaláig igaz forradalmár, következetes leninista maradt.

Négy éve jelent meg az „Aurora" sorozatban Lunacsarszkij tanulmányainak egy magyar nyelvű válogatása. Csak kis részét tartalmazza ez a kötet a sokoldalú Lunacsarszkij irodalomkritikai és irodalomelméleti műveinek. Reméljük, hogy könyvkiadásunk — a Szovjetunióban megjelent gyűjtemények anyagából — előbb-utóbb gazdagabb ízelítőt is ad majd a tévedhetetlenségre igényt nem tartó, nem egyszer tévedő, de soha nem vulgáris marxista kritikus munkáiból. De az említett „Aurora"-kötet is igen érdekes, hiszen benne van Gorkij „Klim Szamgin" című trilógiájának 1932-ben írott, tömörségében is gondolatgazdag elemzése. Kevesen fogalmazták meg oly szemléletesen és mégis szabatosan a szocialista realista típusalkotás valódi feladatát, mint — Gorkij e művéről és magáról a Gorkij életműről szólva — Luna-

[illegible]

művében. Több más izgalmas érdekes írás például Blok-ról, a költőről szóló esszé mellett e kötetben olvasható az a bevezető is, amit Lunacsarszkij 1925-ben írt saját orosz Petőfi-fordításai elé. Lunacsarszkij sajnálta, hogy Petőfi költeményei „csak megtörve" — német fordítások közvetítésével — juthattak el hozzá, de tanulmányából kiderül: pontosan felismerte nagy költőnk világirodalmi helyét és azt is, hogy Horthy Magyarországában miképpen „lugozták ki" a plebejus forradalmár Petőfit.

Hatvanéves sem volt, amikor a szuggesztív ember, a sokoldalú pártfunkcionárius, a klasszikus műveltségű marxista propagandista, Anatolij Lunacsarszkijt régi szívbaja megölte. Soha nem kímélte a szívét, amely harci dalt dobogott, ha küzdeni kellett a jó ügyért.

A.

[illegible]

címu alkotást, [illegible] vásznára kerül Vittorio de Sica rendező „Az utolsó ítélet" című új munkája is. A filmben a sztárok egész sora vonul fel: Silvana Mangano, Fernandel, Melina Mercouri, Modugno és Anouk Aimée. — A nagy hírű svéd rendező, Ignar Bergman most először lép a magyar közönség elé „A nap vége" című alkotásával. — Bizonyára nagy örömmel fogadják majd a fiatalok a Robin Hood új kalandjai" című angol filmet. A főszerepet a televíziós filmsorozat hőse, Richard Greene alakítja. A negyedév műsorában ezenkívül még több szovjet, csehszlovák, lengyel, francia, indiai, amerikai, angol, jugoszláv vígjáték, társadalmi dráma bemutatója szerepel. (MTI)

Markhót Hilda

K

KIÁLLÍTÁSOK

A hét festő és egy szobrász kiállítása a Képzőművészek Szakszervezetében ismét példázza művészeink őszinte érdeklődését és szoros kapcsolatát a szocializmust építő társadalommal. A kiállítók nagy figyelmet szentelnek a munkás- és munka-témáknak. Erőteljes, szinte freskóra kívánkozó kompozíciókban veti vászonra élményeit *Bokor* Vilmos, gyengéd színskálán játszva. A bányászcsoportok és élmunkások üde realizmussal, fölényes rajztechnikával jelennek meg *Kátayné Heibing* Aranka kiforrott ábrázolásain. *Borsányi* Ferenc finom monotipiái, *Gyelmis* Lukács és *Gyelmisné Fehér* Etel harsogó vásznai, *Markhót* Hilda és *Pásztor* György meghitt képei mellett *Palotai* Gyula szobrász érdekesen figyelemremélto kísérletezései adják meg a kiállítás művészi szemléletének egységes hangulatát. — A Fészek Klubban *Molnár* Róza gazdag és változatos témájú kiállításban számol be munkásságáról. Életeleme a szín; eredeti kompozícióiban nincs semmi keresettség, ösztönszerűen és bőven népesíti be festői világát finom dekoratív elemekkel, melyek egyéni ízt adnak művészetének. — *Tóth B.* László kiállítása a Népművelési Központban sokféle hatást tükröz, de mindenekelőtt az ábrázolás hűségére való törekvést. Pasztelles színskálája legtöbbször azt az érzést kelti, hogy a markánsabb témák színbelileg nem fedik a kifejezést. *d. m.*

Világ 1949. jún. 23

59951-1914. szám.

III.

A Müemlékek Országos Bizo
ságának, f. évi 302. sz. a. kelt föltér-
jesztésére, tudomása és megfelelő to
vábbi eljárás végett azzal a kéréss
küldöm meg, intézkedjék, hogy Remenyi
és Sebestyén épitési vállalkozók ke
reseti összege fejében 9533 K 98 f
csak az esetben adassék ki, ha az

Markhót Hilda

K

„FIGYELŐ"
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 296—534

Lap: Kis Ujság

Megjelent: 1949 JUN 18

KIÁLLÍTÁSOK

Nyolc fiatal művész

A *Képzőművészek Szabadszervezete* értékes, nyolctagú művészcsoportot juttatott szóhoz a Főiskola kiállító helyiségében. Fiatalok valamennyien, de túl az első művészi vívódásokon, teljes kibontakozásban nyilatkozik meg előttünk *hét festő és egy szobrász*. Összteljesítményük átlagon felüli s találunk a gyüjteményben nem egy eseményszámba menő alkotást. Egy festőházaspár is akad a kiállítók között: Gyelmis Lukács és a felesége, Fetter Ilse. Ha a férfit tartjuk is az együttes művészi elköteleződésben a kiteljesedettebb és gazdagabb értéknek, a feleség egyéni kifejeződését is el kell ismernünk. Gyelmis Lukács érett, kész festő, aki túl a kutató, analitikus korszakon, biztosan és lebilincselően foglalkoztat és maradéktalanul adja tudtunkra nemcsak művészi, hanem emberi mondanivalóit is.

Hasonló kiteljesedett művész Rőzsöny Ferenc, akinek „hídépítői" mellett két kis akvarelljén mutatkozik meg biztos vonal- és színösszetételt teremtő készsége. Minden tárgykörben önmagára talál és igényes előadásában nem tesz engedményeket. *M.-né Markhót* Hilda két kisebb grafikai munkáján bizonyítja be, hogy az előadás leegyszerűsítése nem jelenti a művészi igény leegyszerűsítését is. *K. Helbig* Aranka „Vasmunkások" című képén nagyszerű felkészültségének és kultúrájának ad kifejezően hangot s örömmel szemléljük képeinek egyenértékűségét. *Pásztor* György gyors átélő erővel kissé zilálódik vonalban és színhangolásban, de tehetsége végül minden munkáján felülkerekedik. Bokor Vilmos két kis akvarelljén bizonyosodik be a művész rajzoló és színlátó frissesége, de olajvásznai is legyőzik a túlmunkáltság itt-ott kiütköző fáradt hangulatát.

A mának légkörében dolgozó átlagonfelüli művészek közé pontosan illeszkedik be *Palotai* Gyula szobrászművész, aki biztos mestere többféle előadásnak, figurális kompozícióin pedig ritmikus formaképzése zárt térhatásba foglalja elgondolásait. Egy kis terrakottája és egy nagyobb ülő szobra tanuskodik erről. Portréi belső élménygazdagságtól sugárzó kifejezései egy-egy élettel teljes női vagy férfifejnek. A kiállítás bő alkalmat nyujt élményben gazdagító, hosszas szemlélődésre.

(R. V.)

Mikroszkop

Milliméterpapiros tekercsben /iv

Nyomdakő

Óraüveg

Palatábla

Palavessző

Planiméter

Platina cikkek /laboratoriumi cé

Pólyméter

Röntgen készülékek orvosi célokr

dön is készül

Szijgyártótü

Szivacs

Sztaniolpapiros

Üveggyöngy

Üvegtöl

ödést a terv sikeres teljesítése érde-
ében. *Augusztus 1-én 14 nagyma-*
om indul párosversenyre, hogy ez-
el is gyorsítsa az új termés feldolgo-
ását. A *vegyiparban* június 1-e óta
0 pár, tehát *40 üzem áll párosver-*
enyben egymással. A szappangyárak
z önköltség további csökkentésére
s a *szappan minőségi javítására* ver-
enyt kezdtek június 1-én.

Tejsavat és citromsavat gyártunk

A Tudományos Tanács kezdemé-
yezésére július 1-én Szeszipari Ku-
atóintézet létesül. Az intézet egyik
eladata magas keményítőtartalmú
burgonyafajták termelésének kikísér-
etezése. Gondoskodik az Intézet a
apraforgó tengericsutka és szár és
szalma felhasználásáról az erjedési
par részére. *Megkezdik a tejsav és*
citromsav gyártását is. A gabona-
noslékból olyan szárított takar-
nányt készítenek, *amellyel az álla-*
ok növekedését, kifejlődési idejét
éngegesen gyorsitani lehet.

2211. Markó András.

Vizhordó leányok (Ciociare)

A római Campagna vidékének előterében, a buzaföldeket átszelő uton, öt vizhordó leány közeledik, kik közül az első, a harmadik és az ötödik bal, a második pedig jobb kézzel fogja a fején lévő vizes edényt, mig a negyedik szabadon viszi azt. Öltözetük: fejkendő, hosszú ujjú ing, kivágott derék, kötény és rövid szoknya különféle szinben meg bocskor. Balra a facsoport mögött romok bontakoznak ki, a háttér dombos vidék és az égbolt derült.

Lemezpapir, mér. 22.9 : 39 cm.

Vétetett az 1902: V. 25-iki ajánlat (506/902), illetőleg az 1902: VII. 19-iki levél alapján Giulia Marko-Contitól 200 ~~korona~~ líran (572/902)

III
717 (2213).
818 (49).

~~2213.~~ Marko András.

2213 Tájkép.

Egyes vidék középterében kőfallal körülvett erőd [illegible], melynek épületei közt őrtorony és egy nagy kastély uralkodik. Az előtérben pedig, a szoborral díszített kútnál egy szerzetessel, ki jobbra fordul, balkezét felemelve [illegible] a vízért jött két leánynyal, kikből egyike a sziklához támaszkodik, a másika üres edényt tart, míg jobb lábával a medencze előtti kőre lép. Az égbolt felhős.

Szénrajz, mér. 84 : 67,5 cm.
Vétetett az 1902: V. 25-iki ajánlat (506/902), illetőleg az 1902: VII. 19-iki levél alapján Giulia Marko-Contitól 140 lirán. (572/902)

Elszámoltatott 1902: XI. 14-én. (791-902.)
Az elszámolást elfogadta 1903: III. 21-én az 1047 szvsz. leirat. (255-903)

154

904: IV. 29.

1902

III
717 (2215)
818 (49).

2215. Markó András:

2215 Hazatérők.

Leányok és asszonyok, kik

a háttérből előrekanyarodó uton, a jobbról emelkedő szikla előtt, felmálházott szamarakon ~~több leány és asszony~~ közelednek, ~~a kik~~ előtt ők puttont vivő leányka halad, kinek testvére ~~egy~~ kost vonszol. Az égbolt felhős.

Szénrajz, méretei 59 : 78.7 cm.

Vétetett az 1902: V. 25-iki ajánlat (506/902), illetoleg az 1902: VII 19-iki levél alapján Giulio Markó-Contitól 100 lirán. (572/902)

Elszámoltatott 1902: XI. 14-én. (791-902.)

Az elszámolást elfogadta 1903: III. 21-én az 1047 szvsz. leirat. (255-903.)

904: IV. 29.

156

1902

٢٠٨ ٧٣١٠

1619. Markó András
Sz. Bécsben 1824 szeptember 29-én † a Villa Tivoliban 1895 június 12-én.

Hegyi tájkép.

ábrázolatok r.

A magas sziklák között patak csörgedez többszörös eséssel. A balról kikanyarodó uton, a kő nagy kő fekszik, pásztor tereli kecskenyáját hazafelé, a melynek élén egy fekete és egy kolompos fehér kecske halad, után a felmálházott ló mellett, melynek nyakában csöngő lóg, fiatal asszony közeledik kosárban ülő kis gyermekkel enyelegve, ki bal kezét nevető anyja felé nyujtja. Az asszony jobbját a kosár szélére akasztotta, baljában orsót és tart. Fejét piros kendővel kötötte be, ingének ujja bő, ruhadereka zöld, felgyürt szoknyája kék, alsója rozsaszinü, köténye kékesszürke, harisnyája barna. A nyájon túl pedig, a szamáron ülő asszonnyal, pásztor beszélget, kinek bal kezében bot van, kalapja hegyes, nyitott mellénye szürke, rongyos barna nadrágja rövid. A sziklákat itt-ott fák boritják, a patak tulsó partján lapos tetejü ház bontakozik ki füstölgő kéménynyel. Az égbolt derült, de felhőzött. Jelzése alól jobbra: And. Markó 1877.

Vászon, méretei 103: 136 cm.
Vétetett Farkas Antal székesfehérvári tanártól 1898: V. 18-án a 29527 sz. rendelettel 500 frton.
Elszámoltatott 1898: X. 23-án (199/98)
Az elszámolás tudomásul vétetett 1898: X. 28-án 9627 sz. alatt. (361/98).

904: IV. 30

2816

78

60 Markó András.

(Sz. Bécsben 1824. szeptember 29-én. + Villa Tivoliban 1895. junius 12-én.)

Vizvezetéki romok Róma közelében.

A háttérben balra s az előtérben jobbra, bolthajtás pillérében nyugvó romokat látunk, a melyeknél két kecske legel s a melyek előtt a földön ülő afszony simogatja síró fiának fejét. Elől a csörgedező patak ~~csörgedezik, melynek~~ túlsó partján két fiú van. Az egyik egy birkát czipel a vizbe s a másik jobb lábával az előtte lévő sziklalarabra lépett s ~~[illegible]~~ nadrágját gyűri fel. Kissé odább a ~~[illegible]~~ nyugvó birkák és kecskék közt jobbra forduló szamár áll s tőle nem messze egy másik heveredett a földre. Az afszony fejét piros kendővel kötötte be, ruhájának dereko-zöld, köténye sárga s szokmyája kék. A kis fiúcska ingecskét hord s a birkával cipekedők öltözete: felgyűrt ing és nadrág. A középtérben balra, az utón két alak tűnik fel. Az egyik közeledik s a másik távozik. A háttér hegyei közt város épületei bontakoznak ki. Az égbolt felhőzött. Zelcsel alól jobbra a közön: „And. Markó 1860."

Vászon, méretei 85 : 120 cm.

~~A kép-sarnok eglet ajánd. 1861. VI. 4. Ára 400 fr.~~

~~M. kép. 122.~~

~~Ny. 78.~~

~~II : 60.~~

347.

II : 130

I (ciociara)

~~2211. Marko András~~:

2211 Vizhordó leányok ~~(Ciociara)~~.

A római Campagna ~~[illegible]~~ előterében, a buzaföldeket átszelő uton, ~~a~~ vizhordó leányok közelednek. Közülük az első, a harmadik és az ötödik bal, a második pedig jobb kézzel fogja a fején levő vizes edényt, mig a negyedik szabadon viszi azt. Öltözetük: fejkendő, hosszú ujjú ing, kivágott derék, kötény, rövid szoknya ~~[illegible]~~ bocskor. Balról a facsoport mögött, romok bontakoznak ki, a háttér dombos vidék, ~~[illegible]~~ az égbolt derült.

Lszines

Lemezpapir, mér. 22.9 : 39 cm.
Vétetett az 1902: V. 25-iki ajánlat (506/902), illetőleg az 1902: VII. 19-iki levél alapján Giulia Marko-Contitól 200 lirán. (572/902)

Elszámoltatott 1902: XI. 14-én. (791-902.)
Az elszámolást elfogadta 1903: III. 21-én az 1047 szvsz. leirat (255-903)

904: IV. 30.

Vét. G. Marko Cont.

-2211. András

2208. Markó ~~Károly~~

Sz. Wienben 1824 szeptber 29-én. a Villa Tivoliban 1895 junius 12-én.

2208. Jézus Pétert az anyaszentegyház fejévé teszi (Máté 16 r. 18)

Az előtérben ~~balra~~ tanitványaitól körülvéve, áll Jázus, ki balra fordul, jobb kezét kinyujtott az előtte térdre ereszkedett Péternek e szavakat mondja: „Te Péter ~~[illegible]~~ vagy és e kőszálon épitem anyaszentegyházamat". ~~(Máté 16. r. 18.)~~ ~~A Megváltó~~ Köntöse rózsaszinü, palástja kék. Jobbján, de kissé hátrább, szent János van zöld köntösben és piros palástban, mögötte pedig a három apostolból egy a földön ül, egyik beszél és ~~[illegible]~~ egy felső ruhával bibelődik. Péter körül, két hármascsoport alakult és a tanitványokból csak egy vált el és telepedett le a fák árnyékában. Jobbról a ~~patakon~~ részben már beomlott bolthajtásos kőhid vezet a patakon át, az innenső parton csipke-rózsa bokor diszlik, a középtérbeli hegy tetején romok kötik le figyelmünket, a melyek felé pásztor vezeti nyáját és a háttérben hegyes vidék terül el. A könnyen felhözött égbolt derült. Jelzése alól balra: „C. Marko padre inv. e abbozzó 1842 Pisa. And. Marko figlio termino 1895 Firenze."

Fa, mér. 62 : 87.8 cm.

Vétetett az 1902: V. 25-iki ajánlat (506/902), illetőleg az 1902: VII. 19-iki levél alapján Giulia Marko-Contitól 1000 lirán. (572/902)

Elszámoltatott 1902: XI. 14-én. (791-902.)

Az elszámolást elfogadta 1903: III. 21-én az 1047 szvsz. leirat. (255-903.)

Letétképen átadatott a szombathelyi Muzeumnak 1908. szept. 30-án (1446-908).

904: IV. 30.

Vét. G. Markó Conti

2210. Markó András.

Utczai bohóczok. (Tanulmány)

A tenger-melléki város lakói kiváncsian nézik a tevével, lóval, medvékkel és majmokkal megérkezett bohóczokat, a kik közül egy clarinetozik; egy ki a lovat és a reá bizott ~~többi~~ többi állatot is vezeti, az egyik medvével foglalatoskodik, többen pedig a tevén ülve játszanak a majmokkal, mialatt egy kis fiú leesik. A közönség köréből jobbra a kosarat vivő leány és a szőke kis gyermeket emelő asszony válik ki. Balra a lépcsőzetes tornáczon ~~jobbra~~ vannak és jobbra a parton árbóczos csolnakok kötöttek ki. Jelzése a partnak szegélykövén: 23/2·65.

L. Kárman

Papiros, mér. 51.5 : 67.4 cm.
Vétetett az 1902: V. 25-iki ajánlat (506/902), illetőleg az 1902: VII. 19-iki levél alapján Giulia Marko-Contitól 480 lirán. (572/902)

2209. Markó András.

Tehenek.

A széles pataktól átszelt hegyes vidéken elől részint a partokon, részint pedig a vizben különféle szinü tehenek képeznek csoportot. Közülök három a földre heveredett, mig köztük kecskék és fekvő bárányok vannak itt-ott. Reájok egy asszony vigyáz, ki a tulsó parton heverő fatörzsön ül, kinek közelében kis fiu kapaszkodik az ág felé és a ki előtt egy fehér kutya guggol. Öltözete:piros kendő és derék, hosszú ujjú ing, fehér kötény és kék szoknya. Kissé odább, de jobbra, fiatal ember hajtja felmálházott szamarát, több birka legel és a hegy tetején erőd [illegible] bontakozik ki. A derült égbolt felhőzött.

Vászon, mér. 45 : 61.8 cm.
Vétetett az 1902: V. 25-iki ajánlat (506/902), illetőleg az 1902: VII. 19-iki levél alapján Giulia Marko-Contitól 200 lirán. (572/902)

III
716 (2212)
818 (49).

-2217.)

2212. Markó András:
Sz. Wienben 1824 szeptember 29-én + a Villa Tivoliban 1895 junius 12-én.

2212. A kéregető.

~~Jobbról lépő ... ajtaja előtt, hová két lépcsőfok vezet.~~ Botra támaszkodó és hosszú szakállú ~~kéregető áll, a~~ ki galléros köpenyeget visel. Közelében kalap, bot és köpeny van ~~le figyelmünket~~. Az előtérben ~~egy~~ jobbra néző fiú ül a földön, kissé idább egy disznó és ~~egy szárnyas~~ két pulyka iszik a kádból, mig a falon ülő ifjú mellett leányka néz a koldus felé. A háttér hegyes vidék. Jelzése alól jobbra: „And. Marko 1879".

Szénrajz, méretei 80.5 : 65.7 cm.
Vétetett az 1902: V. 25-iki ajánlat (506/902), illetőleg az 1902: VII. 19-iki levél alapján Giulia Markó-Contitól 140 lirán. (572/902)

Elszámoltatott 1902: XI. 14-én. (791-902.)
Az elszámolást elfogadta 1903: III. 21-én az 1047 szvsz. leirat. (255-903)

férfi, a ki jobbról ~~ajta~~ ez ~~ajta~~ ... ajtaja előtt áll, hová két lépcsőfok vezet és a

904: IV. 29.

153

1902

2816

60. Markó András.

(Sz. Bécsben 1824. szeptember 29-én. † a Villa Tivoliban 1895. junius 12-én.)

Vizvezetéki romok Róma közelében.

A háttérben balról s az előtérben jobbról bolthajtás pilléreken nyugvó romokat látunk, a melyeknél két kecske legel s a melyek előtt földön ülő asszony simogatja siró fiának fejét. Elől a csörgedező patak túlsó partján két fiú van. Az egyik birkát czipel a vizbe, a másik jobb lábával az előtte lévő szikladarabra lépett s nadrágját gyüri fel. Kissé odább, a nyugvó birkák és kecskék közt, jobbra forduló szamár áll s tőle nem messze egy másik heveredett a földre. Az asszony fejét piros kendővel kötötte be, ruhájának dereka zöld, köténye sárga, szoknyája kék. A kis fiú ingecskét hord. A birkával czipekedők öltözete: felgyürt ing és nadrág. A középtérben, balról az úton, két alak tünik fel. Az egyik közeledik s a másik távozik. A háttér hegyei közt város épületei bontakoznak ki. Az égbolt felhőzött. Jelzése alól jobbra a kövön: »*And. Markó. 1860.*«

244

Vászon, méretei 85 : 120 cm.

1868: VI. 81. — 1870: III. 27. — 1871: III. 27. — 1873: III. 5. — 1876: III. 1. — 1878: III. 1. — 1880: III. 1. — 1881: III. 1. — 1883: III. 123. — 1884: III. 71. — 1885: III. 71. — 1886: III. 71. — 1887: III. 69. — 1888: III. 69. — 1889: III. 85. — 1890: III. 85. — 1891: II. 130. — 1892: II. 130. — 1893: II. 171. — 1894: II. 58. — 1895: II. 58. — 1896: II. 60. — 1897: II. 60. — 1898: II. 60.

~~A Képcsarnok-egylet ajándéka 1861. — Magy. Képt. 122. — Ltsz. 78.~~

— 1900: II. 60. — 1901: II. 60. — 1903: II. 60. — 1904: II. 60. — 1905: II. 60.

— Magy. Képtár 122. — Uj lelt. sz. 78. — 1905. átv. jegyz. 174. — Száma az Orsz. Képtárban a sz.nban 1824. és a leltárban 2816. — A képcsarnok-egylet ajándéka 1861 junius 4-én. — Ára 400 frt (800 K).

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

M. k. 122
Ujl. 78

Képcsarn. egyes aj. 1860.

ANDRÁS

Magyar vadászirodalom képes könyve

MARKÓ ANDRÀS

Gyurkovich - Gy.

103.0.

a tónusok később szereplő elmélyülése és belsőleg differenciálódó gazdagodása összeférhetne vele. A színek is egyértelműbben, világosabban beszélnek, a vonalrajz valóban kiszélesedő felületet határol. A kép tehát rendkívül egyszerűen befejezett egésznek fest. De ez a fölényes biztonsággal tagozott befejezettség egy tekintetben mégis veszedelmet rejtett magában. Anyagának tömör, sűrű voltával szemben csak erősen hangsúlyozott, önálló tényezővé emelt vonalrajz tudott érvényesülni. Ez a kontúr pedig könnyen dekoratív külsőséggé fajulhatott volna, annál is inkább, mert a szín- és felületképzés nagy általánosításai nem annyira összegező, mint inkább körülíró jellegűek voltak.

Czóbelt azonban a koncepciónak tömör színek és kompakt felületek alatt lappangó nehéz fajsúlya és mély hangulatintenciói megóvták a veszedelemtől. Hozzálátott, hogy a tér-, szín- és formamatériának ezt a festői érzékében érvényesülő, szilárd és tartós voltát át- meg átgyúrja, elevenítse mindaddig, míg csak a differenciátlan külsőségek helyére sokrétű viszonylatokból összegeződő egységeket nem teremtett. Ez a differenciálódás másként, mint lényegbe vágó elmélyülések útján nem is történhetett volna. És Czóbel ezt az utat csakugyan meg is járta. A puszta dekorativitás kínálkozó szférájától elfordulva, bensőségesebb hangulatintenzitásokat keresett. A színek egyenes szembehelyezkedését egymáshoz közelebb fekvő, letompított árnyalatok váltják fel, amelyeken mélységes vöröses barnák tonalitása uralkodik.

Nagyon valószínű, hogy a színtől a tónushoz vezető fordulatban Hol-

MARKÓ ANDRÁS
festőművész.

Mosonmagyaróvár
Cselley-ház
TKM 403

1716. Markó András.
Sz. Bécsben 1824. szeptember 29-én. † a Villa Tivoliban 1895 junius 12-én.

A kecskepásztor.

A kép hegyes vidéket ábrázol, jobbra haladó patakkal. Az előtérben, balról egy alacsonyabb szikla tetején, kecskepásztor pihen, ki kék köpenyét maga mellé tette. A hosszu hajú fiatalember jobb karjára támaszkodik és balra néz, mintha várna valakit; jobb lábát lelógatja és bal kezét térdén pihenteti. Kalapját virágok diszitik, kabátja szürke, ingének lehajtott gallérja széles, mellénye piros, térdig érő nadrágja barna, harisnyájának lehajtott széle sötét szinü, sarúja szijjas. Körülötte, két hatos-csoportban, tizenkét kecske van. A felsőnek mindegyike legel; az alsóból pedig négy leheveredett, egy hátra néz és egy a kiálló fa törzsén áll és leveleket rágcsál. Az égbolt borult. Jelzése alól balra: And. Markó 1894.

Vászon, méretei 75.5: 62.5 cm.
Vétetett 1899: II. 20-án a 13135 sz. rendelettel 500 frtor. (101/99)
Elszámoltatott 1899: III. 7-én (101/99). Az elszámolást elfogadta az 1899: IV. 7-diki 18476 sz. leirat (177/99).
Átadatott 1899: III. 6-án a Nemz. Muzeumnak, a hol az 512 ltszámot kapta. (101/99).

III
717 (2214).
818 (49).

~~2214. Markó András:~~

2214. Pásztorleány.

Jobb kezét az

tengermelléki hegyes vidéken 3 balra fordulta, ül és ~~pásztorleány~~ őrzi birka- és kecskenyájat. Előtte alló bozontos kutya fejére tette, mig baljával a sziklára nekeredik, a hová kendőjét dobta és botját támasztotta. Öltözete: bő ujjú ing, kivágott derék, kötény és kurta szoknya. A nyáj egy része fekszik, másik része pedig áll. Két birka kissé idább heveredett le. Jelzése alól balra: And. Markó 1877 a.

Szénrajz, méretei 83.5 : 67.5 cm.
Vétetett az 1902: V. 25-iki ajánlat (506/902), illetőleg az 1902: VII. 19-iki levél alapján Giulia Marko-Contitól 140 liran. (572/902)

Elszámoltatott 1902: XI. 14-én. (791-902.)
Az elszámolást elfogadta 1903: III. 21-én az 1047 szvsz. leirat. (255-903)

904: IV. 29.

155

1902

3100

50. Markó András.

(Sz. Bécsben 1824. szeptember 29-én. † a Villa Tivoliban 1895. junius 12-én.)

A ménes.

A sik területen jobbra, patak van egynyilású s bolthajtásos kőhiddal, melyen három csikós balra haladó ménest terel át. Az út mentén négy kőütköző s a háttérben bekerített nádas köti le figyelmünket. A legelől vágtató csikós az állományból egynek féket vetett nyakába s így vezeti azt, hogy két társa a többi kilenczet könnyebben hajthassa utána. A vezető csikós visszanéz s a hátsó kettő egymással beszélget. Öltözetük: nemezkalap és sapka, kabát, mellény és csizmába való nadrág. Az égbolt felhős.

Szénrajz papiroson, méretei 98 : 153 cm. — A Szépművészeti Muzeum részére vétetett 1899-ben. — Ltsza: az Orsz. Képtárban 234 (Sz. N.), a N. Muzeumban 515.

VM : 50

496

Giotto iskolája. XIV. századból.

3099

49. Markó András.

(Sz. Bécsben 1824. szeptember 29-én. † a Villa Tivoliban 1895. junius 12-én.)

A gulya.

A mocsaras sik területen három lóháton ülő hajcsár jobbra tereli a kolompostól vezetett gulyát, melynek innenső szélén egy tinó szalad. A hajcsárok mindegyikének jobb kezében hosszú bot van. Közülök egy idősebb, kettő pedig fiatalabb. Öltözetük: nemezkalap, kabát, mellény, nadrág és hosszú szárú csizma.

Szénrajz papiroson, méretei 105 : 175 cm. — A Szépművészeti Muzeum részére vétetett 1899-ben. — Ltsza: az Orsz. Képtárban 235 (Sz. N.), a N. Muzeumban 514.

g
OK TK
104 8
38

f
OK TK
13 103
341 11
354. 114.

VIII:49

Giotto iskolája. XIV. század.

III
718 (2217)
818 (49).

~~2217.~~ Markó András: Ül és hallgatja

2217 Delelő csorda.

~~A~~ Dombon ~~lévő~~ ~~delelő~~ helyeredettel és részben lenevered~~ett~~ ~~csordából~~ Belőle egy tehén és egy bőgő bikaborjú válik ki, a melyek jobbra fordultak. Balról a fatörzsön ~~ülő~~ leány a mellé telepedett pásztort ~~hallgatja és~~ előttük ~~egy~~ kutya fekszik. A kerítés közelében, a pásztor mögött és a középütt fekvő tehénnél, birkák láthatók. A háttérben viz folyik. ~~Vis~~ az égbolt felhözött.

Szénrajz, mér. 50 : 80 cm.

Vétetett az 1902: V. 25-iki ajánlat (506/902), illetőleg az 1902: VII. 19-iki levél alapján Giulia Marko-Contitól 100 lirán. (572/902)

Elszámoltatott 1902: XI. 14-én. (791-902.)

Az elszámolást elfogadta 1903: III. 21-én az 1047 szvsz. leirat. (255-903.)

904: IV. 29.

158

1902

III

707 (2216).
818 (49).

~~2216. Markó András:~~

2216 Tehenek.

Számukörés) (~~s számukös~~. Körülöt)

Középütt ~~öt tehén~~ képez (nek) csoportot, ~~a melyből~~ a jobbra fordult a bőgő válik ki-leginkább. Balról ~~egy~~ pedig a fatörzs közelében ~~ül a jobbra fordult~~ pásztorgyerek, a ki kezeit ugy tartja, mintha furulyán játszanék. A hegyes vidék fölötti égbolt felhőzött.

Szénrajz, méretei 57.7 : 77.7 cm.
Vétetett az 1902: V. 25-iki ajánlat (506/902), illetőleg az 1902: VII. 19-iki levél ~~[illegible]~~ alapján Giulia Marko-Contitól 100 lirán. (572/902)

Elszámoltatott 1902: XI. 14-én. (791-902.)
Az elszámolást elfogadta 1903: III. 21-én az 1047 szvsz. leirat. (255-903.)

904: IV. 29.

157

1902

818

Markó András

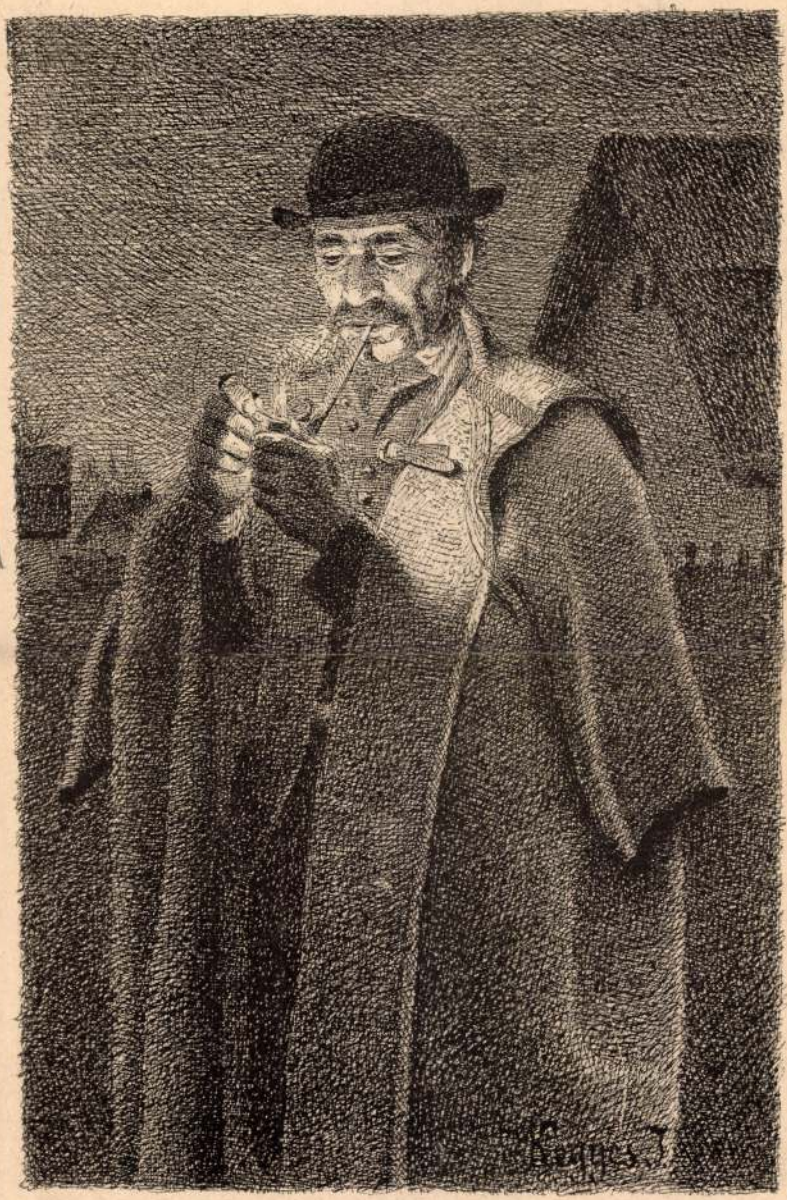

80. Kegyes József. pipára gyujtó magyar pór.

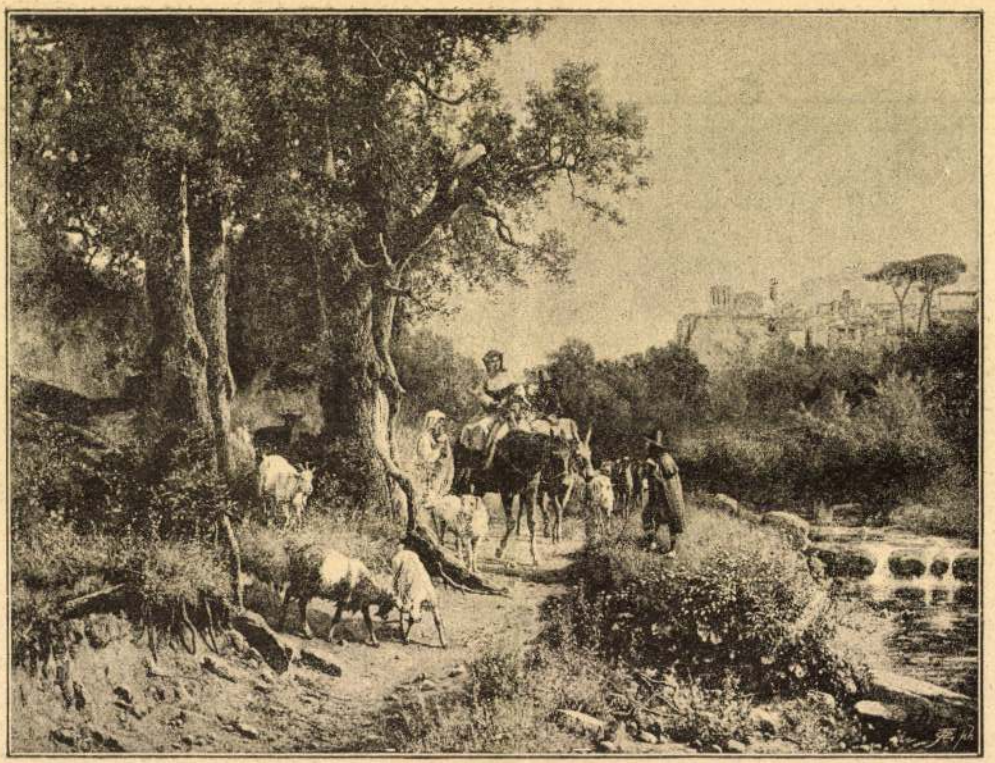

82. Markó András. róma-vidéki táj.

1885. ovr. kiáll. Eat

Markó András

A Képzőművészeti Társulat tárlatain a következő műveivel vett részt:

1877. nov. (és decz.) kiáll.: Nápolyi pásztorleány, 300 frt. — Stazzena rétje Carrara mellett, 700 frt.

1879. nov. (és decz.) kiáll.: Ischia, olajf., 250 frt. — Capri, olajf., 350 frt. — Sorrento, olajf., 350 frt.

1882. őszi kiáll. II. sor.: Erdőrészlet Pisa mellett, olajf., 400 frt. — Carrarai márványhegyek, olajf., 5000 frt.

1883. alkalmi kiáll.: Pásztorköltözés Garfagniniben, olajf., 435 frt.

1885. orsz. ált. kiáll.: Rómavidéki táj, olajf., 2500 frank. — Toskánai táj, olajf., 1000 frank. — Tájrészlet Róma vidékéről, olajf., 1000 frank.

Sovább

Markó András

Markó Ferenc

Martyn Ferenc

Mattyasovszky Zsolnay L.

Medunyánszky László

Mészöly Géza

Miklósi Mirtl Gyula

Mikola András

Munkácsy Mihály

Nádler Róbert

Nagy István

l.

Pécsi kiáll 1927. márc

Anyi

84 - P azaz N

omeget, Lazzinanyori

ang havi bére fejében

Bp. 937. augusztus 3

Markó András

† Mátrai 1862

54. l.

(5%)		720.–
cégnek		
sért (6%)		910
vonak (7%)		3.–
(8%)		2.–
k (9%)		132
ek (10%)		254
(11%)		190
ek (12%)		362
k (13%)		10.–
(14%)		580
erest (15%)		520
t. cikkérert (16%)		7235
ek (17%)		760
Bevétel	1671 18	1654 43
Kiadás	1654 43	
varadvány	1675	

Markó András

l.

III Postatak. anke

1921. jan - febr -

89. l.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
BUDAPEST IX, HŐGYES ENDRE-UTCA 10
Telefon: 186-556

.....

A Tárcaközi Bizottság javaslata alapj
juttatta a ..... vár
községben lévő, egykor .....
kastélyt. A kastély a Műemlékek Országos
műemlék szerepel, s ezzel kapcsolatban van

A Földmívelésügyi miniszter 189.100
Közlöny 1946. évi 266. számában) 5. §-á
részesített a műemlékké nyilvánított épületek és
és megőrzéséről az 1881 : XXXIX., illetőleg a
szerint köteles gondoskodni".

MARKÓ András

1882

517. okt. 20. Markó Andrásnak egy képe tárgyában. 104.

M. Ért. 1991. 1/2.

Steindl Imre 1132, 1398
Steininger, Herman 823
Stemlerné Balogh Ilona 325
Sternath, Hermann 1313
Stettner Béla 2281
-Stifner- 1974
Stirling János 939
Strobel, Richard 724
Stojanović-Maurič, Mirjana
Studničkova, Milada Če
Stuiber Zsuzsa 2283
Stumpf Ferenc 2284
Stürmer, Michael 866
Šubotić, Irina 1128
Sujanová, Olga 753, 1073
Sulyok Katalin 272
Supka Géza 133
Supka Magdolna 134, 1638,
Sz. Surján Andrea 1311

Markó András

Lyka München

8.1.

JEGYZÉKE

Markó András

l.

1882. becsi nemzetk-
mův. kiáll. Eat.

215. l.

A hivatalos másolat hiteléül:

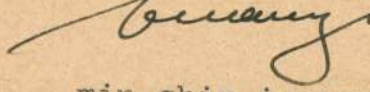

min.shiv.igazgató.

1716

54. Markó András.

(Sz. Bécsben 1824. szeptember 29-én. † a Villa Tivoliban 1895. junius 12-én.)

A kecske-pásztor.

A kép hegyes vidéket ábrázol jobbra haladó patakkal. Az előtérben balra, egy alacsonyabb szikla tetején, kecskepásztor pihen, ki kék köpenyegét maga mellé tette. A hosszúhajú fiatalember jobb karjára támaszkodik és balra néz, mintha várna valakit; jobb lábát lelógatja és bal kezét térdén nyugtatja. Kalapját virágok diszítik, kabátja szürke, ingének lehajtott gallérja széles, mellénye piros, térdig érő nadrágja barna, harisnyájának lehajtott széle sötét szinű és saruja szijazott. Körülötte két hatoscsoportban tizenkét kecske van. A felső csoportnak mindegyike legel; az alsóból pedig négy leheveredett, egy hátra néz s egy, a jobbra kiálló fa törzsén állva, a leveleket rágcsálja. Az ég borult. Jelzése alól balra: »*And. Markó 1894.*«

Vászon, méretei 75·5 : 62·5 cm. — A Szépművészeti Muzeum részére vétetett 1899-ben. — Ltsza: az Orsz. Képtárban 1716., a N. Muzeumban 512.

VIII. 54
500

Teti Domenico

Markó András

l.

Ernst-Múzeumaukcioja II.

160 l.

Markó András

Petrovics Elek: Magyar művészek rajzai a Szépművészeti Múzeumban 1907. 179. l.

Markó András

l.

Lykanthropia romantika

83. l. 112. l. 133. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Markó András (1824—1895).
353. PIHENŐ CSALÁD. Jelezve l. balra: Markó, 1868. 120.—
Vászon. 22×29 cm.

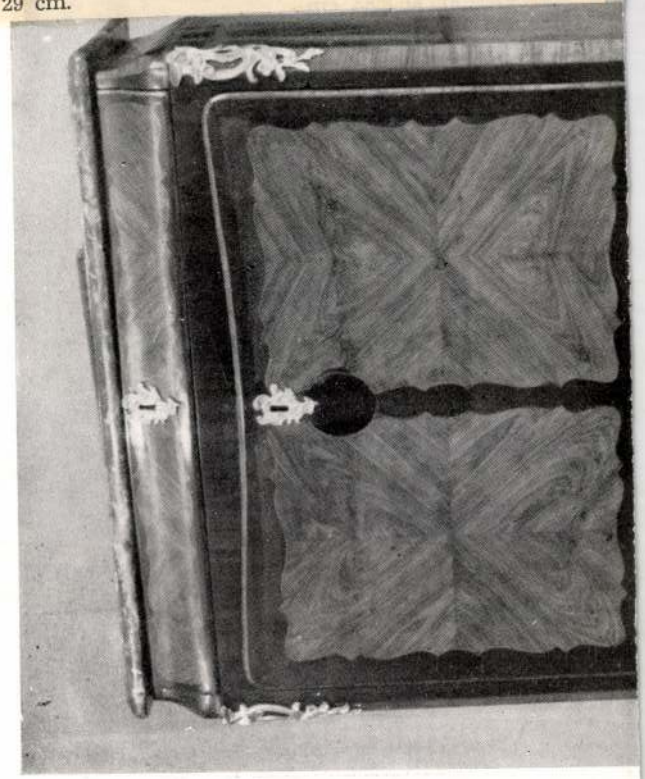

XXXX

Almásy-Telcki II. 1939

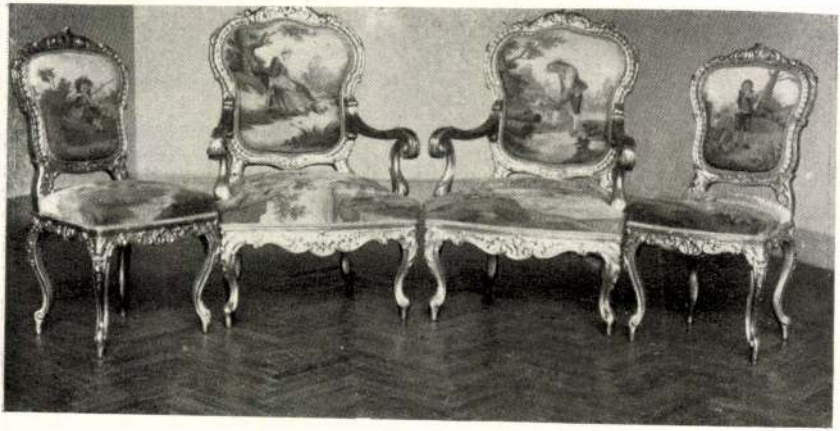

2151.

MARKÓ András mérnök

szép Sárosm. térképét Karaa Ferenc
metszette 1806

FODOR Ferenc: A magyar térképirás.
Bp. 1952-1954. 1-3. kötet
122.

MARKO ANDRÁS

Aukcióm:

Marko, András: Italienische Gebirgelandschaft. - Öl auf Leinw., 116x98 cm. Sign. und dat.: 1880.

MÜNCHEN, Neumeister
Auktion 206. 9-10 Dec. 1981.
Kat. Nr. 1406. S.147. Taf. 261.

Almásy – Teleki IX. 1942

Markó András

PÓTKATALÓGUS

a IX. művészeti aukcióhoz.

Breu-Clair, M. (XIX. század második fele).
2419. JUHAKOL. Jelezve: M. Breu-Clair.
Vászon, 65×54 cm. 1600.—

Guercino, G. Fr. Barlieri iskolája (XVII. század).
2420. SZT. JÁNOS EVANGÉLISTA.
Vászon, 76×67 cm. 800.—

Osztrák festő (XIX. század közepe).
2421. HEGYVIDÉKI TÁJ.
Vászon, 100×150 cm. 180.—

Markó András (1824—1895).
2422. CAMPAGNAI PÁSZTORLEÁNY.
Jelezve: And. Markó, 1879.
Vászon, 68×98 cm. 2000.—

nak, de nem ura. Nincsen az az erő, amely a gépet megállíthatja, mert azt a gondolat tartja örök mozgásban. Az új életnek tudó papja a mérnök. A mérnöki kultúra megdönti a pénz uralmát és az emberiség urává és sorsává lesz.

Ezt a pesszimisztikus felfogást nem tudom osztani. A műszaki tudományok haladása és gyümölcsei, a technikai vívmányok, teljesen és mindjobban áthatják ugyan az emberiség életét, ennek következtében a jövőben valószínűleg a mérnöknek nagyobb szerepe kell, hogy jusson az emberiség sorsának irányításában, de ugyanakkor, ne felejtsük el, hogy az emberiség számbeli gyarapodása már önmagában is szükségessé teszi a természeti anyagok és erők jobb kihasználását az emberiség életlehetőségének megteremtése végett. Másrészt éppen a műszaki létesítmények mentik fel az embert mindjobban a nehezebb testi munkától, emelik életnívóját, felszabadítják a benne szunnyadó energiák nagy részét, hogy azok annál értékesebb eredményt érhessenek el kultúrális síkon. A mérnök tehát nem rabságba ejteni, de felszabadítani törekszik az embert. A mérnök éppen magas erkölcsi érzése és nagy műveltsége folytán sohasem merül alá az anyagias gondolkodásban, hanem ma-

Markó András

392. Naplemente

Vászon 63 x 83 cm

Repr.

Ernst Múzeum aukcioi

XV.

M a r k ó A n d r á s .

1.Holdas táj.Sign.1852.V.47 x 63.Wawra 1910.II.

2.Tájkép.Sign:Markó Andreas 857.O.V.47 x 63.Dorotheum 1912.XI.

3.Viharos táj.Sign.:Markó Andreas 1852.47 x 63.Dorotheum 1912.XI.

4.Olasz dombos táj,pásztor juhnyájjal földön ülő leánnyal beszélget.O.V.46.5 x 62.5
Sign.1867.Wawra.1927.III.

5.Olasz táj;leány kecskékkel és juhászkutyával.O.V.46.5.x 62.5.Sign.1867.Wawra 1927.III.

BUDAPEST
1939 MAJ 31-2

106. Innocent Ferencz, női arczkép.

305. Markó András. tájrészlet róma vidékéről.

1885. orsz. kiáll. kat.

Makó András

1831 – 1895

Singer Künstlerlex

III. 112

Lyermel h. n. IV. 69, 70.

Markó András

Jenstó

Irodalm.

Markó Kőtől, id. fia.
1826. Becsben születek
1874 ben Florenczben lakott.

Magy Iván. Magyarországi lépő-
színészek a legrégibb időktől 1850 ig.
Századok. 1874. évf. 100. l.

MARKO ANDRÁS

Külföldi aukción:

Andreas Marko: Kornernte.
Öl auf Leinwand, 103x135 cm. Sign.

Wien, Dorotheum
645. Kunstauktion 10-18 Sept. 1984
Katalogus 620.sz. Kép: Taf. XII.

MARKO ANDRÁS

Külföldi aukción:

Andreas Marko: Die kleine Schafhirtin.
Öl auf Leinwand, 33,5x41 cm. Sign.
und dat. And. Marko 1880.

Wien, Dorotheum
645. Kunstauktion 10-18 Sept. 1984
Katalogus 621.sz. Kép: Taf. 61.

Markó

A Franklin Társulat kiadásában megjelent Malonyay Dezső tanulmánya "A magyar képirás úttörői" cimmel, melyről az Irodalom c. rovat számol be. A diszes kiadásu, bronzveretekkel ellátott, bőrkötéses mü Kupeczky Jánostól kezdve, Munkácsy Mihályig ismerteti a magyar képirás első müvészeit.

A HÉT, Bp. 1904. dec. 18. XV. évf.
51. sz. 819. lap.

Markó

Akotásai szerepelnek az "Orvos-Szövetség kiállitásán, melyet a Mücsarnokban rendeznek jótékonysági célból. A tárlaton közel 900 müalkotás kerül bemutatásra a legkiválóbb magyar és külföldi müvészektől. A magántulajdonból átengedett alkotásokat külön nem ismertetik, mivel nem szakszerü tárlat lesz, s nem a kor és nem a müvészeti iskolák szerint csoportositják őket.

A HÉT, Bp. 1902. szept. 21. XIII. évf. 38. sz. 608-609. lap.

Markó /"az öreg Markó", -igy irja a cikk./

A Képzőművészeti Társulat uj tárlatán tizennégy festménye szerepel, még mérnök korából, az aggteleki barlang festőibb helyeiről. A festmények az Orczy család birtokában vannak, -irja a Budapesti hirvivő c. rovat.

Családi Kör, Bp. 1869. juni. 6.
23. sz. 546-547. lap.

Markó

Két szép képpel szerepel "Az állandó képkiállitás"-on, közli a lap a tárlatról szóló beszámolójában, de azt nem irja, hogy melyik Markóról van szó.

Családi Lapok, Pest. 1853. I. félév.
11. sz. 552-553. lap

Markó

"Igen szép és becses müvü táképé"-t a Müegyesület megvásárolta a "Mütárlat február-márciusi kiállitás"-án .

Családi Lapok, Pest. 1854. I. félév.
4. sz. 183-185. lap

Markó

"Régebbi, kevésbbé jeles müveivel szerepel", mint a„Müvészet" c. rovatban közölt kritika megjegyzi "Január-februári kiállitás" cimmel. /Valószinüleg az idősebb Markóról van szó./

Családi Lapok, Pest, 1854. I. félév.
3. sz. 137-139. lap

Markó

„Tájképe igen jeles, meglepő szép munka"-irja Bulyovszky Gyula: "II. Az állandó képmükiállitás" c. kritikájában, de nem jelzi, melyik Markóról van szó./Feltehetően az idősebb Markó Károly/

Családi Lapok, Pest. 1855. II. félév.
7. sz. 335-339. lap.

Markó

A "Csevegjünk" c. rovat a Mütárlaton kiállitott tájképéről irja: szinezete gyönyörü, összhang és légtávmenete tökéletes".
/Sem a festmény cimét, sem azt, hogy melyik Markóról van szó, nem irja./

Divatcsarnok, Bp. 1855. dec. 2o.
7o. sz. 1396. lap.

Markó /nem irja melyik/

Müvészetét igen magasra értékeli, de a kiállitáson szereplő müveit nem nevezi meg, az augusztusi mütárlatról szóló kritika, a Héti Szemle c. rovatban.

Divatcsarnok, Bp. 1862. szept. 2.
35. sz. 557-558. lap.

[ ] Markó [ ], festő

Az aukción nagy volt a versengés a Markó-képek megszerzéséért.

— : Egy Munkácsy-képét százezer forint

8.

EST/ HIRLAP, Bp. 1971. dec. 16.

Markó

Glatz Oszkár, Olgyay Viktor, Major, Jávor Pál és Nagy Vilmos müvészek a tavaszi grafikai kiállitáson szerepelnek a Nemzeti Szalonban.
/db./: "Grafika" cimmel közölt kritikájában ezeket a müvészeket külön sorolja fel: "Rajzosok" cimmel.

A HÉT, Bp. 1906. május 6. XVII. évf.
18. sz. 297-298. lap.

Markó

Kisfaludi,Barabás világi festészetének folytató ja Benedek Péter

Forrás 1971/3/53

Funkó Z:Benedek Péterről

Markó

Barabás, Kisfaludi világi festészetének folytatója Benedek Péter.

Forrás 1971/3/53

Funkó Z: Benedek Péterről

Markó

A mult század elején a Markó generáció, a Jankó-család ,később Kernstokok bizonyiották a tehetségá öröklődését.

MagyarHIrlap 1975/107 6.o.
Bojár:Egy müvész ikerpár emlékezetek

Marhia

A falusi és gyermekkori idillként elképzelt „tiszta" természet képe megjelenik Paál művészetében.

S.Nagy Katalin: Tájékoztatás képzőművészeti vizsgálatokról.
Művészet.1975.augusztus - 34.oldal

id Markó

Ligeti Claude Lorraim hatása alatt általak.

Dési Huber István:Müvészeti irások
Kossuth könyvkiadó 1975 5o.o.

Markó András (1824-1895)

Rómavidéki táj Olaj, vászon

120 x 134

1884

Ziziáltási ár: 30000 ft

BÁV 33. Művészeti Képaukció, árverés 1974 május 21-22

Markó András, festő

kerepel

↓

—: A tanszi képankció kiállítása 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. máj. 12.

Markó András, festő

Róma vidéki táj c. festménye
nagy sikert ért el.

– : Befejeződött a BÁV tavaszi képaukciója
9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. máj. 23.

Markó András festő

a művészi tehetség örökölhetőségének útja nemzedékeken keresztül egy családban, a művészetek történetében aránylag ritkán fordul elő. Hazai vonatkozásban a múlt századból id. Markó Károlyt és gyermekeit említhetnők: Ifj. Károly, András, Katalin és Ferenc szintén festők lettek.

Bodnár Éva: A Ferenczy-család.
Kortárs, 1968... 12. 2013-16 oldalak.

Markó András

Ifj. Markó Károly fiúcse, születési ideje bizonytalan (1824?, 1831?).

Szabó Júlia: Képek az aukciókról; Műgyűjtő, 1973/2.sz. 7.l.

Markó András

A pesti Müegylet által a Nemzeti Muzeumban rendezett kiállitáson szereplő müveit méltatja "A mükiállitásról" cimmel közölt beszámoló.

Családi Lapok, Pest. 1852. II. félév
3. sz. 139-141. lap

Markó András

A Müvészet c. rovatban a "Szeptember-októberi mütárlat" c. kritika szerint a müvész kiállitott képén "meglátszik az atya szelleme"- miként másik két fivére müvén is.

Családi Lapok, Pest./1854. évf./II. félév.
6. sz. 283-284. lap

Markó András

Nemzetközi Aukció Kiállitás nyilt meg az Ernst Muzeumban. A nemzetközi tárlaton a külföldi neves müvészek mellett a hazai régebbi és az uj magyar müvészet is bemutatásra kerül.
Munkácsy, Lotz Károly, Mészöly Géza, Brodszky, Markó András, Telepy Károly, Szemlér Mihály, Kelety Gusztáv, Than Mór, Barabás Miklós, Deák-Ebner, Körösfői-Kriesch, Iványi Grünwald, Rippl-Rónai, Ferenczy Károly, Csók István, azok, akik szerepelnek a müvészek közül.

A HÉT, Bp. 1921. május 1.
XXXII. évf. 12. sz. 2o6. lap.

MARKÓ ANDRÁS, festő

Muraközy János a Kecskeméti Jógakadémiát végezte, barát
ságban volt Jókaival, aki irásaiban meg is örökítette.
viszonzásul Muraközy a Tengerszemü hölgyet festette meg
meg. A szabadságharz után külföldre menekült. A festészet
ben Bécsben, Münchenben képezte magát. It barátkzott ösz
sze Than Mórral, Lotz Károllya, Markó Andrással. 9.old

Molnár Aurél

~~Molnár Aurél~~: Az Alföld szazadai. 3.old

Mazsak, Múzeumi Magazin, 1972. 1.sz. Bp.

MARKÓ ANDRÁS

Andreas Marko:
Viehabtrieb in den Albaner Bergen.
Öl auf Leinw., 151x100,5 cm.
Sign. und dat.: 1892.

Aukción: WIEN, DOROTHEUM
623. Kunstauktion, 1979.
Katalogus Nr. 82., Taf. LIII.

MARKÓ ANDRÁS

Andreas MARKÓ: Motiv aus der Campania.

Öl, Leinw., 77,5x149,8 cm. r.u. signiert und 1876 datiert.
Galerie Krugerstrasse 12. Wien, I.

Közli: Alte und Moderne Kunst, Heft 162.
24. Jahrg. 1979. S. 41., képpel.

MARKÓ ANDRÁS

Aukción:
Andreas Marko: Ziegenhirten mit Herde in den Appeninen.
Öl auf Leinwand, 75x100 cm. Sign. und dat.: 1869.

Wien, Dorotheum,
634. Kunstaukzion, Nov. 1981.
Katalogus 108.sz. 29.old.
Kép: Taf. 50.

MARKÓ ANDRÁS

Aukción:
Markó, Andras: In der Campagna.
Öl auf Leinw., 44,5x65 cm. Sign. und
dat.: 1889.

Köln, Kunsthaus Lempertz,
585. Math.Lempertz'sche Kunstversteigerung
Nov. 1981. /Alte Kunst/
Katalogus 552.szó 59.old. Kép? Taf. 80.

MARKO ANDRÁS

Aukción:
Andreas Marko: Viehabtrieb in den Albaner Berger. Öl auf Leinw., 151x 100,5 cm. Sign. und dat.: 1892.

Wien, Dorotheum,
631. Kunstauktion, März 1981.
Katalogus 376;sz. 51. old.
Kép: Taf. LII; /szines/

MARKO ANDRÁS

Külföldi aukción:
Andreas Marko: Rast des Ziegenhirten.
Öl auf Leinwand, 61x81 cm. Sign. und
dat.: 1860.

Wien, Dorotheum
641. Kunstauktion Sept. 1983.
Katalogus 71.odd. 439.sz. Taf.XLIII.

Markó András (Wien, 1824 – Martin 1895)

„Tájkép antik romokkal és alakokkal"

Tempera papíron, Ványomra zagasztva 59X67 cm

J. l. j.: And. Markó (Sérült) Védett.

Kiállítási ár: 15000 ft.

BÁV 59.Képaukció Bp.1982.december

Mario Andrási

Átverés a Magyar Médiában

Magyar Nemzet 1986. X. 30.

Markó András

Életrajza:

Ligeti Antal: A Nemzeti Múzeum Képcsarnokának ismertető lajstroma. Buda. 1870
46. l.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Marko Andrai
Marko Károly ifj.

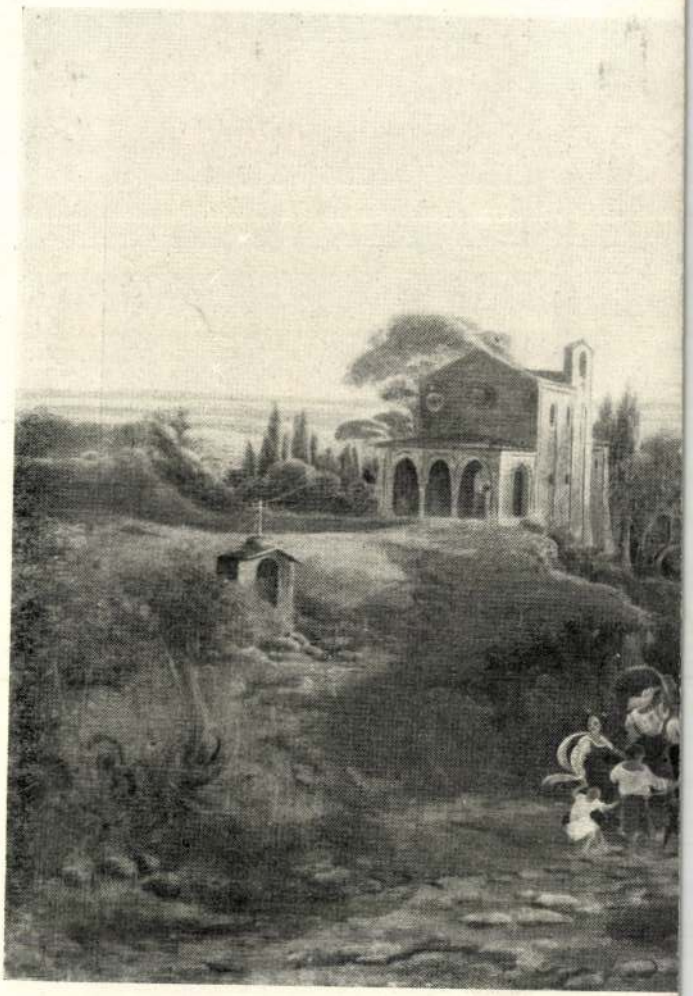

Markó András festménye.

Markó András

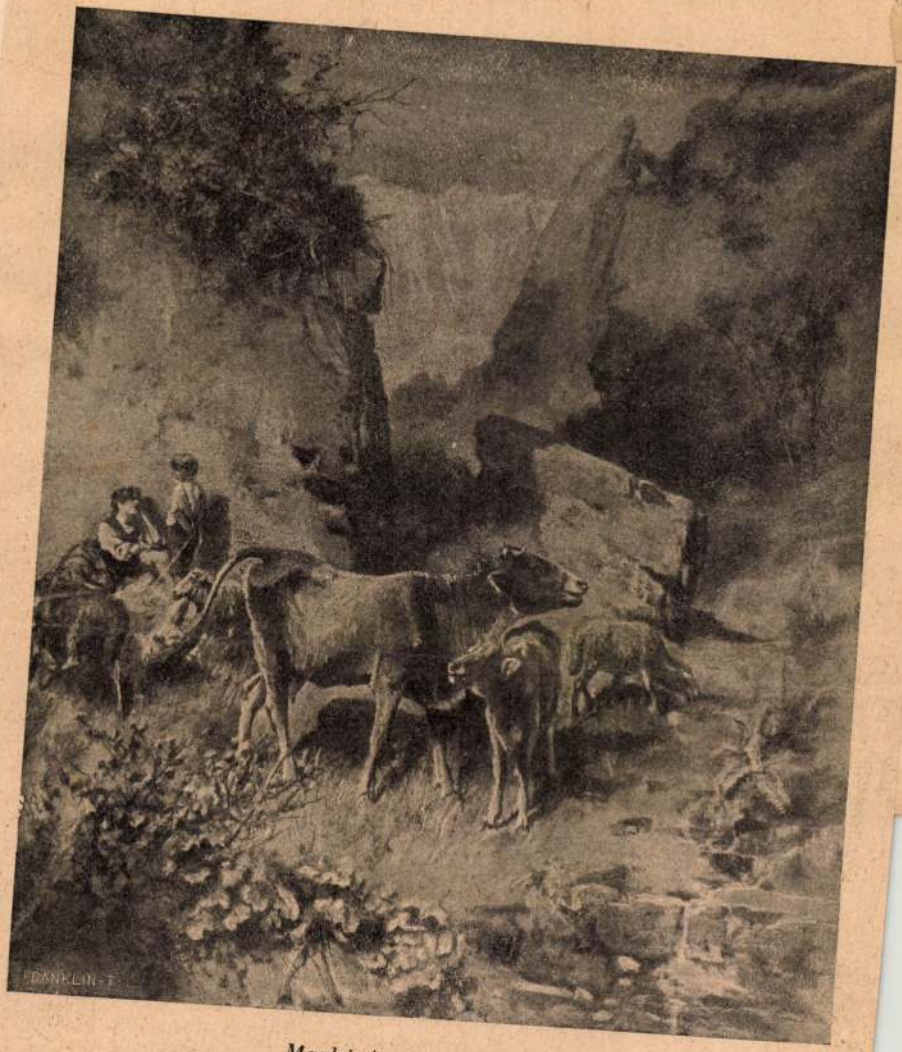

Markó András : Olasz idill.

A MŰCSARNOK GRAFI

AZ 1903/4. ÉVI TÉLI KIÁLLÍTÁSON KIOSZTÁSRA KERÜLŐ DÍJAK:

1. *A 6951 korona 60 filléres br. Rudics József-féle alapítványi ösztöndíj.*
2. *A Forster Gyula-féle 3200 koronás Vaszary-díj.*
3. *A Forster Gyula-féle 3200 koronás Ráth-díj.*
4. *A 600 koronás Esterházy-díj.*
5. *A 600 koronás Kaszinó 1000 koronás díja.*
6. *A Lipótvárosi Kaszinó számára.*

Valamennyi magyar művészek csak magyar honpolgár, legalább huszonnégy és legfeljebb harminchárom éves festő-, szobrász- és építőművészek pályázhatnak, az 1903/4. évi Téli Kiállításon való részvételi szándékukat írásban bejelentik s e bejelentésben szabatosan és kötelezően elfogadják elméleti és gyakorlati tanulmányaiknak az ösztöndíj elnyerése esetében két éven át nyaiknak az irányát.

Az 1. számú ösztöndíjra csak magyar honpolgár művészek pályázhatnak, kik a pályázatban való részvételt szabatosan és műveikkel, ha a pályázatban s e bejelentésben szabályszerűen elfogadott s a megnyitástól a bezárásig

A 2. sz. díjra minden az 1903/4. évi Téli Kiállításon követendő irányát.

Marko András

1854. Appoggiben

L.

András.

~~Ig.~~ Makó ~~Karol~~

wod

Képzőművészeti Társulat,
Műcsarnok. 1868. 23. l

Markó család

Csod

Magyar Újság. 1899.
51 sz. (A három Markó)

..... *műhely.*

főnökség!

..... hó ... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

m.

évi ..... hó .....

.....

saját kezű aláírás és munkásszám.

Markó Andrai

Bécs

1852. műegyl.

Olasz tájkép. olasz.

Ráth Karól zulajd.

Tájkép. olasz

n. azé.

Tájkepek. olasz. (66.67)

n. azé.

L.

Markó András

IROD.

Nyáry Sándor dr. Régi
magyar mivészek. Vas Vy
1896. Bíl. Rejpel.

Markó András

a mnegyhet kvallitásán

kvállított egy Zajkepet.

Ada. 500 ft.

Az Orszaj Tukro. 1864. 190. l.

Markó András festő. Pesten

3 db „Olasztájképet" állitott ki az 1852 iki pesti műkiállitáson. 1.)

1.) Budapesti Viszhang. 1852 év. 298 lap

Markó András †

Műcsarnok
1896. mill. kiáll.
1902. Bpesti Orvosszövetség mikiáll
142

XV – XVI. sz-ból

Ker. szent János faragott feje,

tajói templom

VI. 302, 303, 304.

Makó András

Művészet 1907. 179
– 1911. 132

Magyar Művészet
1925. 509
1927. 166

Pasiv "

Tinta vagy

IV Ismétlés

T. vagyon az év elején

" " " " végén

Nye

Marko András

Lasd

2

Ekpt. 1864-67 l.

..... *műhely.*

yfőnökség!

év ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

tam.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Markó András

festő

laid

Vadona

Az öt világ-
rejtből.

886. l.

Makó András

Cat. spec. 2 l.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191 ..... év

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztan

Kelt ....., 191..... é

.....

tanu.

.....

tanu.

Marko András

Szepes megye térképe
1802. Feliráta:
„Terrae seu Comitatus Scepusiensis Tabula adornata per Andream Marko"

Terverte fenti

Irod

Bre Sa III. 38 l

..... *műhely.*

yfőnökség!

év ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

tam.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláírás és munkásszám.

Markov A

wód

Vas. Ups. 1865, 1842

Markó András Appeggiban

1854. szept.-okt. kiáll. Mücqlet.
Tájkép, olajf., Eötvényi Nagy
Ferenc tulajd.

1863 = Florencben.

1863. szept.-okt. kiáll.: San
Rochino látképe a Pietresantai
márványbányák mellett, olajf.,
800 frt.

Franco III. 120.

Markó András

erőd

Kart. Ung. 130. l.

Róma tt. 212

Markó András

festő

irod

Krück II. 212. l.

Venturi III. 50.

Markó András

A pesti műegylet 1854. évi szeptember-októberi kiállításán: Tájkép, olajf., Eötvényi Nagy Ferencz tulajdona. A műegylet 1855. évi kiállításain: (jan.-febr.) Visszaemlékezések a Kunságra, olajf., Eötvényi Nagy Ferencz tulajdona.

Markó András

1882. téli Erdélyben. Carrarai mórványhegyek – Megvetve a király. Vas. Ip 1882. 783 l

Marko András

1807 ben városi senior Löcsén.

Van valami köze Markóchboz?

Dr. Demkó Kálmán. Löcse története. I. Löcse 1897. 400. l.

Markó András

1851 ben Bécsben járta az akadémiát. 1)

Szül. Bécsben 1824. szept. 29. Atyja tanítványa volt, de 1851 ben Olaszországból Bécsbe ment s itt annyira eltért első modorától, hogy későbbi művei, nagyszólván semmit sem hasonlítanak első kísérleteinez. A bécsi és milanói kiállításokon bájképek is voltak láthatók tőle; az a tér azonba, mellen legtartósabb sikerét aratta az állatfestészet maradt. Legszebb állatképeinek egyike: Legelő a tenger parton, Gelsei Guttmann Vilmosné tulajdona. Meghalt Marti mellett a Villa Tivoliban 1895. jun. 12. Tiszteleti tanára volt a firenzei, urbinói, milanói festészeti akadémiáknak s tagja a bruxellesi akvarellisták társaságának. 2)

A regék világa öt már nem vonza. Német országba való hosszabb tartozkodása megkedveltette vele a modern élet tüve regeit, s atyjától tanult tehnike alapjó kifinné állatfestőlett.

A ottarkotónk közül ő a legtehetségesebb

1) Szana Tamás. Markó Károly és a bájfestészet. Bpest. 1898. 65. l.

2) U. ott. 142-143. l.

Markó András

1882. Florenc.

(42) Erdőrészlet Pisa mellett. Olajt. 400 f.

(238) Carrarai márvány hegyek. Olajt 5000 ft.

8 szi Eiállítás 1882. II sor.

Markó Andrai

Florencz

Tárgyuntató = Benczur

(14) Pásztor költözés Gar-
fagniníben. Olaff 435 fl.

Mosto András

geb. zu Wien um 1831. bildete sich in Florenz für die Kunst und wurde ein geschickter Thiermaler. Zu Anfang 60er Jahre lebte er in Wien. In den Ausstellungen zu Wien und Mailand waren jedoch nur Landschaften von seinem Pinsel zu sehen, und zwar in der Monats Ausstellung des September im Jahre 1852 eine Ideale Landschaft, und Motiv von Castell Vico (beide eigenthum der Frau Baronin von Pacassi); in Mailand in der Ausstellung des Jahres 1854: eine Ungarische Landschaft

---

Wurzbach. Biogr. Lex. 1867. XVI. 467 f.

Ungarns Männer der Zeit. Prag. 1862. 130. f.

Album Esposizione di belle arti in Milano ed altre città d'Italia. Milano. Anno XIV. (1854) g. l.

Markó András

1877. Florenc

(29) Napóli pásztorleány. 300 frt

(63) ~~Flor~~ Stazzema vétje Carrara mellett 700 frt

1877 ik. téli kiállítás

Markó András

festő

1885. Florenz

1. Roma vidéki táj. Olajf. 2500 frk.
2. Toskánai táj. Olajf. 1000 frk.
3. Tájrészlet Roma vidékéről. Olajf. 1000 frank.

Budapesti orsz. ált. Kiállítás. A képzőművészeti csoport képes ~~kiáll~~ tárgymutatója Budapest 1885.

Markó András, festő; szül. 1824 szeptember 29-én Bécsben, megh. 1895 június 12 a Villa Tivoliban.

Marko András

wód

z

Szana Stáren

65. l.

2
Jézus sz. neve

Csütörtök

3

Genovéva sz.

Péntek

4

Titusz pk.

Szombat

5

Teleszfor p. vt.

Nap kelte 7 ó. 48 p. — Nyugta 16 ó. 22 p.
● Ujhold 6 ó. 20 p.

1935 • 1. hét **Január** I. hó • 31 nap

Ó görög naptár

December 1934

K	19	Bonif.
S	20	K. ü. k.
C	21	Julián
P	22	Anaszt
S	23	K. 10 vt

Izraelita naptár

Tebeth-Sebat

K	26	T 5695
S	27	
C	28	Sob. b
P	29	
S	1	Sebat

Markó András

Firenze, a Galleria d'Arte Modernában

Vihar c. képe –

Tájkép szénégetőkkel és lovakkal

Jahn – Rusconi, Art:

La Galleria d'Arte Moderna a Firenze. Roma 7 és 20. l. 31. l. (Kerrel.)

Pásztortanya

Monte Forato

Markó András.

l.

Gerevich Emlékkönyv

295. l.

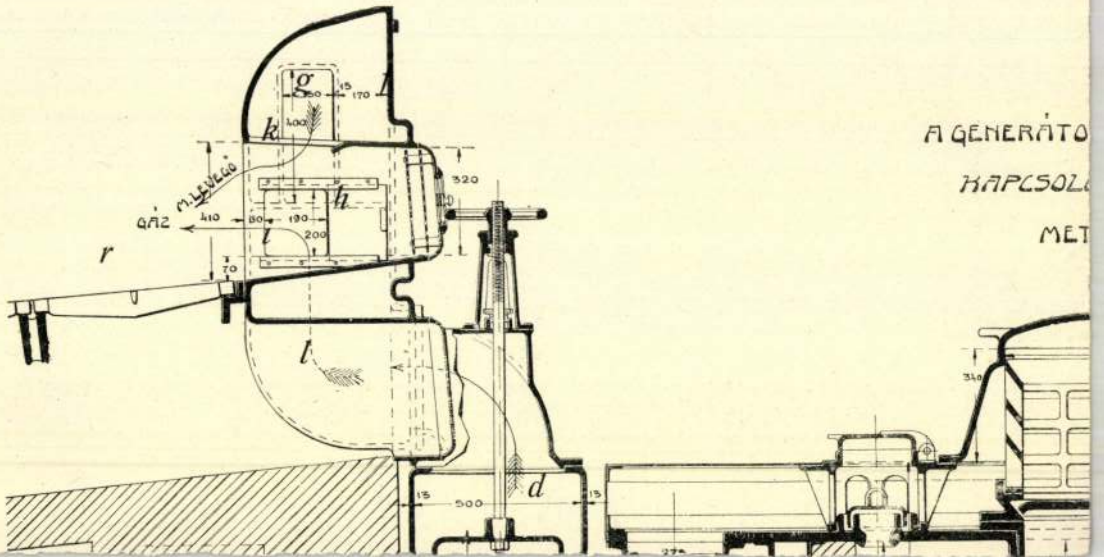
A GENERÁTO
KAPCSOL
MET
GÁZ
M. LEVEGŐ
g
k
h
l
r
d
320
410
190
200
70
500
340

Markó András

l,

Ybl Lotz

23. l.

Markó András

Ernst Múzeum aukciói.

XIII–XIV (1920) 26 p.

Markó András

ivód

Keleti G. cikke

Kel 1885

IV. k. 4. f. 749 l.

Boldog újévet
1937

Ernst Muzeum aukcioi

XV.

392.

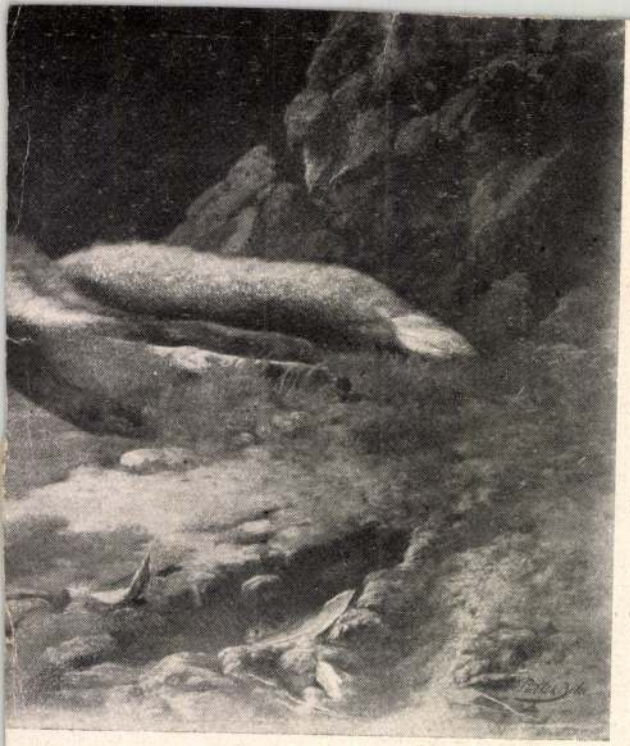

Markó András

Olasz táj, 47 × 62 cm.
1851.

Iszkaszentgyörgyi (Fejér
vm) Pappenheim Sándor gróf kastély

Iml

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/2 5 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszter-mében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

Markó András

l

Ernst Muzeum aukcioi

XXII. 266 m

267. m

Laczkfi István nádor és erdélyi vajda

siremléke II. 165.

Markó András

Markó Ernő

Markó Ferenc

Markó Katalin

Markó Károly id

Markó Károly ifj

tovább

Perállag III.

1488–1489. l.

kendekor. Oberungarn, XVIII. Jahrhundert.

932 **Tányér**

cs, XIX. sz. e. f. — DECKEL, Steingut, unbemalt.

EGEL, Steingut, mit blauem Liniendekor. Nagymarton.

— KRUG, Ton, mit bäuerlichem Blumendekor. Holló-

XIX. sz. közepe. Sérült. — TINTENZEUG, Steingut, Jahrhundert.

Fayence, unbemalt. Nagymarton.

IX. sz. eleje. — SPÜHLKUMME, Steingut, mit blauem

és alakos medaillonok. Pongyelok, XIX. sz. eleje. — ihrengarben und Medaillons. Pongyelok, Anf. XIX. Jh.

remmel. Pápa, XIX. sz. közepe. — TELLER, Steingut nundert.

va, XIX. sz. első fele. — TELLER, Steingut, mit durch-hrhundert.

itkép. Körmöczbánya, XIX. sz. első fele. — TELLER, ft. Körmöczbánya, erste H. XIX. Jahrhundert.

Marko András

l.

Bíró Kovács

84. l.

Markó András

Jásd

Szépm. Muz. graf. o.

45. kiáll. (1922)

179. sz.

1942

UJ MŰVÉSZEK EGYESÜLETE KIÁLLITÁSA

Markó András

ivód

Csanky Miklós

Ára: 30 fillér

Markó András

lásd.

Csanky Győr

31. l.

KÍNAI PORCELLÁNOK.

Markó András

l.

Gerevich Emlékkönyv

210, 211. l. 213. l.

Archeje Than Mór-
tól, Haupt Katalin
tulajd. Fircuze
Repr.
M. o. 181. kép

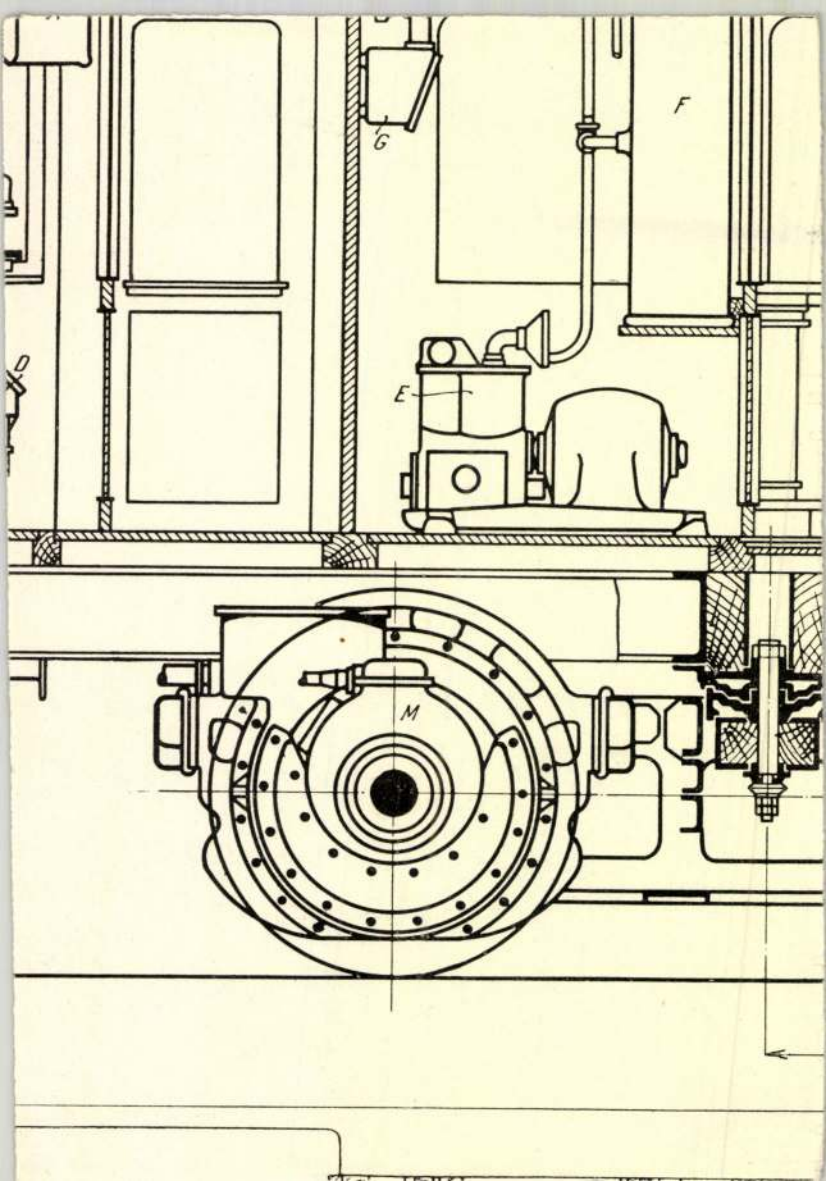
F
G
E
M

Markó András

festő

M.D.K.

Mérics

Anadjegyz. 129 sz. 44 l.

Markó András

festő

M.D.K.

Utcai bohócok

Avadjegyes. I. terem Fx. 6l

MDK

Markó András

A kiáll. műcsarnokából... Vasárnapi Ujság, 1885. 32.sz. 520 l.

MDK

Markó András (festő)

Említve: aratást ábrázoló műve.
(Szerepelt a Nevelőgazdaság a képzőművészetben kiállításon.)

Kürti Katalin: A „Nevelőgazdaság a képzőművészetben" kiállításról.
Alföld, Debrecen, 1960. 2. sz. 85.

Markó András

festő

M.D.K.

„Arató jelmete."

Telepy Katalin: A debreceni Déri Múzeum képtára

Művészet, 1960. október – 19 kep.

Markó András

MDK.

jellemző műve szerepel a kiállításon

Csánky Dénes: Száz év magyar festészete. ~~Győr~~ ~~a k.v. kiállításról.~~ Győr 1943. 7. l.
(Kiáll. kat.

Markó András M.D.K.

festő

Atyja ids Markó Károlyt igyekszik követni munkájában.

Beszeviczy Albert: A tájkép festés a XVII. században 172 l.
Bp. 1910.

Markó András festő M.D.K.

Bécs 1824 nov. 9 – Viareggio 1895 jun. 12.
Apja tanítványa.

Kecskepásztor – olaj, vászon 77,5 × 62,5 cm.

Csánky Dénes: kár ér magyar festészete. Győr 1943
7, 31

M. D. K.

MARKÓ András festő

- Mosónők

„Eresz alatt"

„Jövendőmondó nő"

Végvári 1958. 93., 107., 287.

Markó András MDK.

Győrött 1943-ban, Szép. Művz. kiállításán

Kiállított képe:

"Kecskepásztor."

Olaj vásznon. 77·5×62·5 cm.

Vétel 1899. Ltsz. 171.6.

Csánky Dénes: Száz év magyar festészete (Kiáll. kat.) Győr 1943. 31. l.

Markó András MDK

Markó Károly fia, nül. 1824 nov 9. Bécsben, meghalt Viareggioban 1895 jun. 12-. Atyja tanítványa volt és annak stilusát követte. Magyarországi tájai kiemelkedő jelentőségűek.

Csánky Dénes: Száz év magyar festénete. (Kiáll. kat.) Győr 1943. 31. l.

MDK

Markó András, 1824-1892.

A pányva, festm.

Campagnei pásztorok, festm.

Ernst Mus. 55. anka. 1937. ápr.

22-23 l.

Markó András MDK.

nevének említése.

(1824-1895).

Miskolcon 1943-ban Szépmův.

Muzeum kiállításán nereplő képe:

„Vízvezetéki romok Róma

közelében." Olaj vánonra. 85X120 cm.

Országos Képtár. Ltsz. 2816.

Csánky Dénes: A magyar festénet mesterei.

(Kiáll. kat.) Miskolc. 1943.

7. l. 16. l.

MDK

Markó András

Velencei Biennale, 1930.

157 l.

Markó András

302. Olasz lány borjuval.

XXI

Ernst Museum collection XLVI.

M. D. K.

MARKÓ András festő

Rómavidéki táj. Repr.

Bodk. Tárgymut. Bp. 1885. 45,130. l.

M. D. K.

MARKÓ András festő

Toskánai táj.

Bovák. Tárgymut. Bp. 1885. 47. l

47.

Markó András festő M.D.K.

Olan táj hiddal nem zajr. 65-92

Emjedy Lukács és neje hegyi Bp

1923 28

MDK

Markó András

Tehenek, o.

Utcai bohócok, o.

Szépmüv. Muz. háborus vesztességeinek jegyzéke

Sp.1952.

MDK

Markó András

Campagna-jelenetet ábrázoló szénrajza, a Pécsett rend. kiáll.-on.

Felvinczi Takács Zoltán: Kiáll.Pécsett

Magy.Művészet, 165-166.lap

MDK

Markó András, 1824-95.

Pihenő család

Almásy-Tel. 2.auk. 1939. nov. 28 l.

MDK

Markó András, festő. 1824-1892.

A pánzva. Vásznon.

Jelezve.

Ernst Múz. aukc. 54. n. - Kiáll. 1936 nov. 22-29.

Jegyz. 15. l.

Markó András

MDK

Ischia, olf.

Műcsarnok 1879. dec. 14.

Markó András MDK

Capri, olf.

Műcsarnok 1879. dec. 14.

Markó András

MDK

Sorrento, olf.

Micsarnok 1879. dec. 14.

Markó András MDK

Carrarai márványhegyek, olf.

Műcsarnok 1882. őszi kiáll.
második sorozat

Markó András MDK

Toskánai táj, olf.

Műcsarnok 1885. Dpi. orsz. ált. kiáll.

Markó András MDK

Rómavidéki táj, olf.

Mücsarnok 1885. Bpi. orsz. ált. kiáll.

MDK

Markó András /?/
1824-1895

Sziklás táj. 41x52 vászon.

Ernst Múz. emke. XVI. 1921. Kat. 38.l.

MDK

Markó András, festőm.
1824-1895

Nyári mulatság. 21x29 Vászon.

Viharos tengeri táj szivárvánnyal.
/Szabad ismétlés id. Markó Károly festménye után
a Szépművészeti Muzeumba n./ Vászon.
106x 157

Ernst Muz. cuke. XVI. 1921. Kat. 38.1.

MDK

Markó András, festöm.
1824-1895

Táj beszélgetö parasztokkal. Jel.l.j.:
Markó f. 1858.

Ernst Múz. aukciója. XXVIII. 1924. Kat. 33.1.

MDK

Markó András, festö
1824-1895

Tájkép, állatokkal és pásztorokkal. Jel. Olf. Lemez.

v. Ernst Muzeum VI.müvészeti aukció. Kiáll.1947 okt.
Kat. 2o.l. 12-19.

Mattó Andrea, Teste
1924-1935

Tájkép. Állatokkal és pásztorokkal. Tel. Olf. Lemez.

V. Kunst Museum VI. művészeti sukcsió. Kiáll. 1917 okt.
Kat. So. J. 12-19.

MDK

Markó András,,1824-95.

Parasztnők a viz mellett

Ernst Muz. 13 -14.aukc. 192o. 25. 1.

M.D.K.

Markó András /1824-1895/

511. Tehenek. Olajf. 62x44.5 vászon

Háborus műtárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
MUMOK, Bp. 1952. 36. l.

M.D.K.

M.D.K.

Markó András 1824-1895/

395. Tehenek. Olajf. 95 x 61.8, vászon.
396. Utcai bohócok. Olajf. 51.5 x 67.4, papiros.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet. MUMOK. Bp. 1952. 45. l.

MDK

Markó András, festö
1831- 1895

Sziklás hegyvidék Olaszországban. Jel.:Markó,1866.
Vászon.

Ernst Museum aukciói.43.cz. Bp.1920. Kat.26 .1.

MDK

Markó András, 1824-95.

Olasz táj,

Olasz táj

Ernst Múz. 39. sorc. 28. 1.

MDK

Markó András, 1824-95.

Tájkép

Ernst Mus. 29.szuk. 1924. 32 l.

MDK

Markó András, festőm.
1824-1895

Romok. Ceruzarajz.

Árv. Közl. 1937 4.rk.sz. 29.l.

Ashmolean - Museum III. 161.

Markó András †

Műcsarnok
1909. graf. nemzeth. Szabb
42,50

MDK

Markó András

Carrarai márványhegyek, of.

Királyi vásárlások a Mücs. tárlatain. SzmKT - 50. - 132.l. /1882/.

Markó András F.M.19.2

Rahlnál tanul /Ly.N.r.112/
1851 Bécs / —"— 133/
Róma, Carrara, Appiani [illegible]. (Ly. N.r. 207)

Markó

Olasz tájképei, a velencei nemzetközi képzőm. kiállításon.

N.U. 930. IX. 28.

Markó Andor

Olasz tájképei, a velencei nemzetközi kiáll.-on.

P.H.930.IX.28.

Markó András

Alkotása, a velencei nemzetközi kiállitáson szerepelt.

N.U.930.IV.8.

Markó.

Az Ernst-múzeum aukciós kiállításán egy műre szerepel.

Az Ert, 1927. nov. 13.

MDK

Markó András, festőm.

a retrospektiv anyagból magas szinvonalu müvészi munkáival szerepelt e nemzetközi kiállitáson.

/gy./:A velencei nemzetközi kiállitás.
Képzömüvészet. 1930. 32.sz. 165.l.

Markó András

Markó Károly fia.

Festményekkel vetekszel a magyar biedermeier kiállítás a Műcsarnokban

Nemzeti Újság 1937 XII. 1.

Markó András (1824-1895)

olaszlérő.

Szén, 685 x 786 mm. Ltsz.: 1902-411.

Magyar rajz és akvarell. A XIX és a XX. század.
Kat. bev.: Oelmacher Anna. Bp. 1959

25

MDK

Markó András

Vizvezetéki romok Róma közelében, o.

Magyar festők Itáliában. N. Gal. ~~1967~~kat. 1967.

MDK

Markó András

repr.

Vizvezetéki romok Róma közelében

Magyar festők Itáliában. N.Gal. kat. 1967.

Markó András (1824-1895)

Vizhordó lányok. O. lp. 22,9 × 39 cm.
J.n. M.N.G. Ltn.: 2111

Mezőgazdaság a zeprőművénetben.
A zat. bev. Matolcsi János – Sedmár Éva
Bp. 1959 22.

Markó András MDK

Olasz mezei táj

Műcsarnok 1902.

A Bpi Orvosszövetség Műkiállítása

Markó András.

A bajai Türr István múzeumban kiállítás nyílik „Duna a festészetben" címmel, melyen művei szerepelni fognak.

Bácskiskunnegyei Népújság, Kecskemét, 1952. Febr. 24.

Markó

Szerepel az alábbi kiállításon

- borsky - : Exhibition in Buda Castle

Daily News 1969 IX. 19

Markó András

A müncheni Weinmüller-aukcióra nem kelt el egy szépen festett Róma-környéki tája állatokkal 6500 márkáért.

E.K.: Külföldi aukcióárak; Műgyűjtő, 1971. 1. sz. 61. l.

Markó András

id. Markó Károly fia: müvei Bologna, Firenze és Genova képtáraiban látható-ak.

Gerevich L.: Monumenti artistici Ungheresi All'Estero. Acta Historiae Artium, Budapest, 1970. 1-252. 18 l.

Markó András

MDK

Aquaduet, szénrajz

Műcsarnok 1909. akvarellek pasztellek és grafikai művek nemzetközi kiáll.

M. D. K.

MARKO András festő

Tájrészlet Róma vidékéről. (Repr.)

Boák. Tárgymut. Bp. 1885. 57, 113 l.

Markó András.
festő-

Bécsben Karl Rabl festőiskolájában Markóval együtt dolgozik Muraközy Jánossal, akit Thaw és Markóval képest.

Telepy Katalin: Muraközy János emlékkiállítása....
Művészet, 1971.augusztus 31.oldal

M. D. K.

MARKÓ András festő

Farkas Ormkösrt. 460,

MDK

Markó András
Rómavidéki táj, festm.

V-r: A kiállítás vásárlói. VU 1885. XXXI. évf. 678 l.

Markó András
festő

Szolnokon dolgozott.

A magyar művészet története I. 430.
Corvina 1970.

Ime ilyen következményei valának Földvár pusztán-hagyásának.

Bottyán tábornok látván, hogy átkelnie lehetetlen, s Eszterházyék szétszóratására nézve talán már késö is, más tervet gondola ki Túl a Duna megsegitésére. Fölszedeté táborát, s gyorsan vonult fel Vácz felé, hogy a császáriak által annyira féltett bányavárosokat minden erejével megtámadja, és azok fenyegetésével átjövetelre birja Heistert, a mi később meg is történt.

Heister Bottyán távozása után Monticellit hagyván Földvárnál: maga visszaszálla *Simontornya alá*. Itt gyalogsága már elkészité az alatt a vár körül a vivó árkokat s az ágyutelepeket. Megkezdödött a környülvett vár ostroma. Augusztus 18-án megdördülének a bombák a várra, s az ágyuk a falak ellen. Heister nem kimélé a lövetést, — de a várbeliek sem maradtak adósok, sőt a védelmet oly hösiesen folytatták, miszerint Heister átlátta, hogy igy semmire sem menend; azért nagy réstörő ágyukat hozata Fehérvárból.

Ez ágyuk csakhamar megérkezvén, a császáriak még nagyobb erövel láttak az ostromhoz, azon elönyük is levén, hogy a hév nyár aszálya meglehetösen megszikkasztá a várat körülvevö mocsárokat, s megapasztá a vár-árkok vizét.

Igy ezen „inkább természettől mintsem kézi mesterség által készittetett erősség“ sokat veszte erejéből.

A réstörő ágyuk épen szent István király napjának hajnalán szólaltak meg, s sürü lövéseikkel éjjel-nappal törék a kőfalat. A bombák és tüzes golyók is egyremásra hullanak; de ezek a jól boltozott kaszamátákba vonult lakosság és örség közt semmi kárt sem tehettek, legfölebb a házakat ronták egyben; a mi éghető volt, elégett, kivált miután Heister gyujtó szurok-koszorukat is vettetett be. Az éghetetlen falak és bástyák szilárdul állának, az örséget pedig az elszánt várparancsnok Hellepront János ezredesnek és Palkovics Ferencz alezredesnek vitéz példái s buzditó szavai annyira föllelkesiték, hogy a legbámulatosb hösiességgel védék vala a várat, s a legsürübb lövöldözések között is nemcsak megállák a bástyán helyeiket, hanem jól irányzott ágyu- és puskalövéseikkel sok kárt tőnek Heister táborában. Sőt nehány izben ki is rohanának a futó árkokból puskázó németekre, a kik azon törekedének, hogy titkosan készülö csatornáik és aknáik által a várárok vizét valahogy lecsapolják. A várhidat a kuruczok — mondanunk sem kell — hogy még akkor fölégették, midön a támadók az erősséget körültáborlották.

Augusztus 21-én már meglehetös rést sikerült törnie a falakon Heister nagy ágyuinak. S ha a vivók soraiban a várbeliek kemény ágyuzása nagy hézagokat lött: a külsök behányt bombái és az ugynevezett „Streif-Batteriák“ golyói is többeket öltek meg a falakon álló tüzérség és várörök közöl.

A nemzeti muzeum kézirattárában létezik egy régi, szép, erőteljes magyarsággal irott református imakönyv, mely a simontornyai vár kuruczvilági lelkészének imádságait tartalmazza, azokat is, melyekkel az ékesszóló férfiu a vitézeket ezen ostrom és vártöretés alatt lelkesité vala. És ezen buzgó imák a vár és ostrom történetére több érdekes adatot tartalmaznak, s a benn levők állapotát, hangulatát, valódi lelki elszántságát bibliai képekkel ékesgetve festik. Ott az augusztus 18-án tartott ima, a midön az ostrom megkezdödött. Ott az aug. 21-diki, midön már a kőfal a réstörő ágyuk hatalma alatt bomladozni kezdett: *„Várban megszorittatott félelmes népnek az nagy lövés alatt való könyörgése, Simonthornyán iratott és mondatott 1709. 21. Augusti.“* Már ez imában emlittetik, hogy „. . . hevernek Uram! a mi utczáinkon a megölletteknek testek, nincs a ki eltemetné; . . . ezentul elérkezik az idő, melyben az megköszörült éles fegyver, mint a sürü kévéket a jó termö mezön, ugy hányja széjjel, a mi testünköt is az utczákon . . . . és az Ur elrendeli az ő hivatalos vendégit, tudniillik az madarakat, hogy egyenek hust és igyanak vért ujobban is ez határban, ugymint a mi erősseinknek húsokat és véreket.“

A védő magyarok bátorsága még ekkor sem csökkent, pedig jól tudták, hogy Bottyán át nem jöhetvén, meg nem segitheti a várat, jól tudták, hogy ezt — bár vitézségök által tán tarthatnák is — sokáig azért nem tarthatják, mert élelmiszer nem volt benn hosszabb időre, mint ezt Palkovich még Bottyán tábornoknak megirá vala aug. 14-én: „Azért rebus hic stantibus Nagyságod ne bizzék (átkelendő hadai számára) éléshez, hanem Nagyságod ha át akar gyünni, ugy gyüjjön, hogy pro primis diebus legalább tiz napi élést hozzon magával, és támadókat innend tülünk eltávoztatni erösködni méltóztassék, *mert az élés dolga itt is legnagyobb*, mivel sokan szorultunk ide: Fodor, Hellepront uraim regimentjei, dragonyosoknak bagázsiája, lovatlanja; *a ki mindennap eszik, könnyen 3000-en vagyunk, — az hidvégi malmoktul is elszoritott az támadó sereg . . .* A jó Isten tudja, miképpen vagyunk! . . .“

Ugylátszik azonban, hogy a várbeliek még aug. 21-kén is tápláltak némi borongó reményt, hogy talán Eszterházy Antal összeszedé Somogyban szétszórt kevés hadát, s meg fogja segithetni öket. Legalább a fönntebbi ima következő sorai ide látszanak mutatni: „Adj igaz hazafisághoz gerjedező igaz szivet Uram! Ezenképpen azokban, a kik édes hazánk védelmére, ótalmára fegyvereket oldalukra kötvén, hallgatják most távol, a minemü szorultságban mi vagyunk. *Próbáljanak azok is most ez időben, hogy segitségül legyenek minékünk, a mi oltalmunkra*, mert nem nehéz néked Uram, sok vagy kevés által szabaditani. Adj bátorságot szivekben, el ne ijeszd magad öket, ha mindenestül fogva ugy nem is, *de csak valamennyire is ejthetnek ők félelmet* — mint Jonathán is épen csak másodmagával — *a filiszteusok táborában.*“

De Eszterházy csekély haddal bujdosott, Balogh Ádám a fejedelemhez járt segitségért, s a többiek Veszprém, Györ és Sopron körül próbálának kisebb csapataikkal, kisebb hadak ellen; Heister derék-táborát egyiknek sem vala ereje megütni.

Azonban Simontornya lövetése egyre folyt, s a 8—10 ölnyi szélességben tört rés omladozó kövei már annyira betölték vala a vár árkait, hogy a császáriak minduntalan éjjel-nappal megujuló rohamokkal fáraszták a védöket. Ezek a rés mögött, belől, mély árku sánczot vetettek, melynek árkában éjjelenkint szurkos-fenyö forgácsából nagy lobogó tüzet égetének, hogy az ostromlókat annak világánál jókor megláthassák s készen álljanak a visszaverésre. Már több rendbeli rohamot vágtak vissza; ellenséges holttestek tömege tölté be a vár környékét, különösen a lött rés közelében. — De a védök is sokat vesztettek s bár a lelkesedés el nem hagyá sziveiket, folytonosan a bástyákon kellvén örökös sürü lövések közt, meg-megujuló rohamok ellen virrasztaniok, nem kevéssé bágyadának el testi fáradalmakban, sebekben. A támadók pedig folyvást friss csapatokat küldöztek rohamra. Aug. 23-án vagy 24-én *„Azon várvivás s kemény lövés alatt való imádság:“* czim alatt egyebek közt igy szól a vár lelkészének esti könyörgése:

„Az mi régi atyáink még hirül sem hallották, a minemü veszedelmes hadieszközökkel akarnak ezek (a támadókat érti) egész tehetségek szerint egyben rontani. Jaj bizony minekünk ezentul már mindhova-tovább ez estvének idején, mert elhanyatlott az nap, meghosszabultak az estvéli árnyékok; ki tudja, ha reggelt érjük? Félő, hogy mostani nyugodalmunk helyéről fölkelvén, *ostromnak ne jöjjön mirajtunk az ellenség ez étczaka.* Örizz meg uram az ellenségnek veszedelmes, titkos, álnok praktikájitul, hirtelen támadó s el nem oltható képtelen tüztül, étczakai, véletlenül indult sivalkodástul, rettentő lármától, és mindazoktul a várvivók veszedelmes fortélyaiktól. kiket az étczakai idő sokkal terhesebb keserüségünkre megnyomorodott árva fejünkre térithet, mintha világos nappal szemlátomást esnének meg rajtunk, elbágyadt, nyomorult embereken.“

Ezen imában a segitség reményének már elöbbi halvány fénye is eltünik; csak az Istenben való bizodalommal erösiti a lelki atya a megfogyott, megfáradott vitézeket.

(Vége követk.)

A szellemek és kisértetek a régi görögök- és rómaiaknál.

(Vége.)

A Homér utáni korszakban Hekate, a Proserpina szolgálója és követője tünik fel, mint a varázslat istennője. Feketébe burkolózva rajong ez a sirokon, éjnek idején, kisértetve a halottak szellemeitől, néha utálatos alakban mutatkozik, rendkivül nagy fáklyát és kardot hord kezében, haja közt kigyók fürtöznek, és fekete óriás kutyák ugatják körül, melyek a boszu képéül szolgálnak. Máskor ismét mint háromfejü való jelenik meg, fökép a szellemidézéseknél, hol föszerepet játszik. Különösen az utasokat szereti ijesztgetni, de a minek még nagyobb mestere az ö szolgálója Cempusa, egy női rém, mely majd egy lábbal ábrázoltatik, majd kettővel, midön az egyik vasból állónak vagy szamárlábnak gondoltatik. Aristophanes görög vigszinmüiró, azt mondja róla, hogy minden lehető alakra átváltozni képes.

Még sokkal gonoszabb volt a másik női szellemlény, az ugynevezett *Lámia*. Nevét a Bélus leányától, egy libiai királynétól nyerte. Eredetileg ez igen szép volt, s Zeuszt lebilincselte kecseivel, de ennek féltékény neje, Héra elrabolta a vele nemzett gyermekeket, minek következtében a Lámia is más gyermekeket rabolt és gyilkolt. Később nagyon utálatossá lett, arcza eltorzult, de oly képességgel birt, miszerint szemeit tetszése szerint kivehette és ismét betehette Ezen Lámiától más hasonnevü rémek származtak, melyek mindenféle káprázatok által a gyermekeket, jelesül a szép ifjonczokat magukhoz csalták, s véröket kiszitták. Philostratus a fiánai Apollonius életrajzában emliti, hogy ez egy ilyen tele mellü Lámiába beleszeretett, de midön a lakadalmi tornál a Lámiát annak ismerte el, mi valóban volt, minden drágaságait, arany- és ezüstedényeit füstté válni látta. Lilius Giraldus az istenek történelmében következőt beszéli. Nem messze a libiai tengerparttól van egy tájék, mely mint egy homoktenger, magas partokkal bir, s körülte minden sivatag. Ha a hajótörést szenvedők ide vetődnek, rögtön vad állatok jelennek meg, melyek azokat kifosztják. Arczuk, mint egy nőé, keblök hullámzó és kecses, szinök pompás, szemökből báj sugárzik, s ha vala kit megpillantanak, azt azonnal szelidség és nyájasság lepi meg. Testök többi része ke-

*

mény és széttörhetlen, mert pikkelyekkel fedett, végtagaik kigyók, szárnyuk nincs, mint a sphynxnek, nem is tudnak beszélni, mint ez, csak fütyölnek, mint a kigyó, ellenben minden földi valók közt leggyorsabbak, vagy hogy semmi élő lény el nem illanhat előlök. Mialatt az emberek az állatokon erejöknél fogva uralkodnak, ezek az embereket csalárdság által, keritik hatalmukba. Feltárják előttük mellöket, melyet ha valaki egyszer megpillant, azt annyira megigézik, hogy minden áron szólni kiván velök. Mig ez hozzájok közeledik, a rémek, mint valódi nők, csendesen várakoznak, szemeiket szerényen földre szögezvén, de ha már eléggé közel vannak, karmaikkal megkaparitják, a lábakon létező kigyó mérge által megölik, s hullját fölemésztik.

Hasonló szörnyek voltak a *madárrémek* a régi rómaiaknál, melyek a gyermekeket emlőikből mérges tejjel táplálták vagy véröket szitták ki, s a férfiaktól a férfiui erőt rabolták el. Némileg hasonló volt a Lámiához és madárrémhez az ugynevezett *gello* vagy *gelo*. Ezt már Sappho is ismerte, s eredetileg nőszemély volt, mely életének önkényt vetett véget, s a lesbiaiak hiedelme szerint minden korán elhalt szüz *gellud* nevet kapott. A gello röpülhetett a légben, záron és lakaton keresztülhatott, megölte az ujszülötteket, kiette májukat, vagy még az anyai testben kivégezte azokat.

Egy ilyen gello egykor Mauricius császárt elragadta, midőn még gyermek volt, de nem árthatott neki, mert talizmánt hordott magánál. Ezen gelótól a mai görögök is félnek. — A kerkopszok keresztutakon álló manók voltak, melyek az embereket félrevezették. — A boszorkánytánccnak is vannak nyomai a régieknél, mert Pomponius azt mondja Aethiópia leirásánál, miszerint ő hallotta, hogy az Arlas hegyén éjjelenként fáklyák világitnak, fuvolák és csengetyük hangzanak. Szintén nem voltak ismeretlenek a középkor farkas-emberei a a görögöknél, oly varázslók, melyeket az ördög farkassá változtatott. Ilyen farkasember volt többek közt Demänetus vagy Demarchus, a kit Jupiter azért változtatott farkassá, mivel az ő tiszteletére szánt áldozatgyermekből evett, de tiz év mulva előbbi alakját visszanyerte.

Még régibb az árkádiai királyról, Lyhaonról szóló monda. Midőn ehhez Zeusz mint szegény ember beszállott, általa emberhussal vendégeltetett meg, miértis a megharagudt istentől farkassá változtattatott.

A rómaiaknál formaszerinti tiszteletben részesültek a kisértetek. Azt hitték ugyanis, hogy a halottak lelkei istenekké lesznek, mert Plutarch azt mondja, hogy a fiak, mihelyt a szülék hullájának elegése után a husról levált csontokat megpillantották, igy kiáltának föl: a halott istenné lön. Az ilyen lelkeket „manes“-eknek nevezték, s a néphit szerint az alvilágban laktak, azért mondja Livius, hogy M. Curtius az ő áldozathalála által a manesekhez szállott le, és hasonló okból volt a gyüléshelyeken Rómában egy mély gödör, melynek alsó része a maneseknek volt szentelve és csak háromszor nyittatott meg évenkint. Átalában a „manes“ szó később határozatlanul használtatik, azaz, jó és rosz szellemeket értettek egyszersmind alatta, mialatt a „lar“ szót csak jókra, a „larva“ és „lemures“ szavakat pedig csak roszakra alkalmazták. Ovidius azt mondja, hogy a Rómában dühöngő dögvész alkalmával a manesek sirboltjaikból kiléptek, s iszonyu orditással jártak az utczákon, és ez a dögvész megszünése után is mindaddig tartott, mig a Numa által behozott halottünnepély (feralia) ismét helyreállittaték.

Rokonok voltak ezekkel a lemurok, kisértő szellemek, melyek éjszaka kóboroltak, s az élöket ijesztgették. — Hogy ezeket kiengeszteljék s egyszersmind tőlök a házakat megtisztitsák, május 9., 11. és 13-dik napjain a házigazdáknak bizonyos szertartásokat kelle végezni. Ezek t. i. éjfélkor fölkeltek, mezitláb a ház elé mentek, s kezökkel bizonyos jeleket csináltak, hogy a szellemeket maguktól eltávolitsák, majd megmosták kezöket háromszor folyóvizben, s fekete babokat vettek szájokba, melyeket maguk megé hányván, igy szólottak: „nektek adom ezt, s igy magamat és az enyimeket megváltom;“ ezen szókat kilenczszer mondák el, a nélkül, hogy körültekintettek volna, midőn ujra megmosakodtak, egy pár érczmedenczét összeütöttek és igy szólottak: szellemek ki a házból! Ha ez megtörtént, ismét körültekinthettek, mert a szellemek ki voltak üzve. Ovidius, ki ezen szokást leirja, annak eredetéről nem tud bizonyost, lehetőnek hiszi azonban, hogy a lemurok Romulus testvérének Remusnak szellemétől származnak, mert csak ezen idő óta vannak Rómában ilynemü rosz szellemek, s az ünnepélyt is átalában Remuriának, nem pedig Lemuriának kellene nevezni. Augusztinus szerint a lemurokkal azonosok voltak a lárvák, és minthogy Apulejus is világosan mondja, hogy ezen név rosz emberek meghalt lelkeinek neve, nem csodálkozhatni, ha rólok a rómaiak utálatos fogalommal birtak, s ijesztő csontvázaknak képzelték.

Valószinüleg ilyen lemurok nyirták le az ifjabb Plinius szabadon bocsátott szolgájának, Marcusnak haját egy éjjel, mindamellett, hogy testvérével egy ágyban feküdt.

Ha már a lemurok rosz szellemek gyanánt tiszteltettek, a lárok ellenkezőleg jó nemtökként tünnek fel.

Első helyen állott a családi lár, a család összelleme, mely egészen a házhoz volt kötve és csak a családdal költözött ki abból.

A Tarquinius Priscus palotájában egy ilyen lár nemzette Ocrisia rabnővel Servius Tulliust, s hálából ezen király behozta ennek tiszteletét.

Servius nyelvész ezen tisztelet behozatalát onnan magyarázza, hogy régibb időkben szokásban volt a halottakat a házakban eltemetni, a honnan a nép azt következtette, miszerint a lelkek is ott maradnak, s az odatartozókat védelmezik.

Néha azonban ugy látszik, hogy kötelességöket nem teljesitették, mert Caligula, midőn Germanicus meghalt, kihányatta őket, az utczára, mivel nem volt velök megelégedve.

S. J. T.

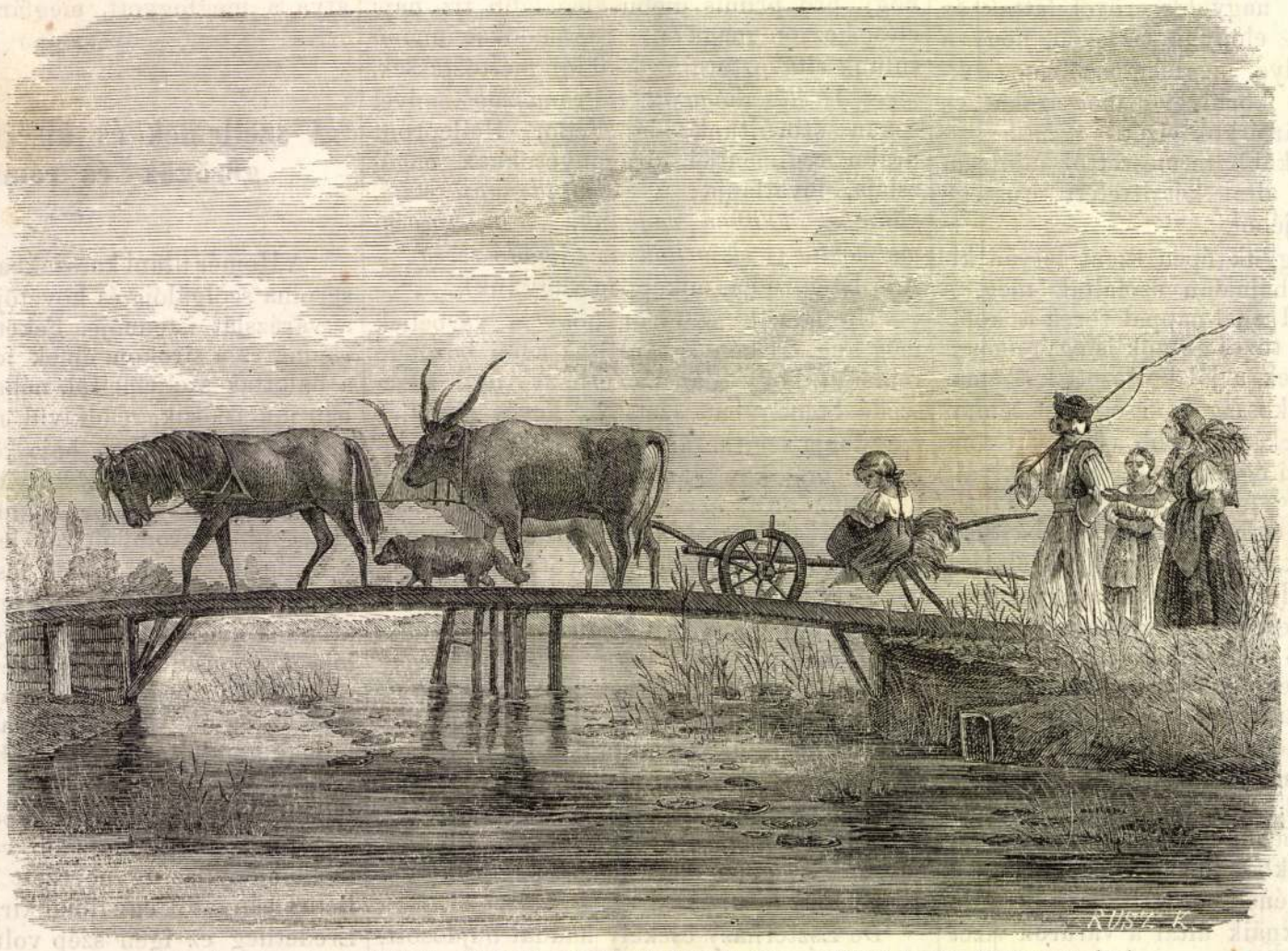

Képek a hazai népéletből: XLV. A szántóvető hazatérése. — *(Markó A. után Marasztoni Ant.)*

Képek a hazai népéletből.

XLV. Szántóvető és családja.

Kiengedett az idő, a jég eluszott s lezajlott a Tisza. Szép napok járnak, a dallos pacsirta három, egymás végébe ragasztott falu tornyánál is magasabban szól fejünk felett, az ugar leghamarább kizöldül utána a rétpart, a rétparton a füz, mely levelet hajt már, mig a nyárfa csak rügyzik. Édes illatos lég áramlik el a sikság fölött, mely ha nem ringat is kalászhullámokat s csak lomtalan galyakon suhan át, de széppel és jóval biztat, mint ez régóta bevett szokása a kikeletnek, s mi hiszünk neki, mint ez rég bevett szokása az emberi szivnek.

A tető alá szorult marha még nem fehérlik nagy számmal a lapályon, gulya, ménes még otthon szénázik, de azért már javában huzza az ekét egynehány jármos. Megkezdődött a tavaszi szántás.

A szentirás megtiltja ugyan, hogy ökröt, lovat, vagy ökröt s szamarat együvé fogjon a földmivelő. Sokféleképen magyarázgaták már ezt az irástudók, de nyitját aligha nem ama debreczeni professor találta meg, ki ekkép fejti meg a dolgot:

Kora hajnaltól kezdve együtt vonja a nyűgöt a füles és a bogas. Delelésre térvén az idő, kikapja jutalékát egyik is másik is. Ámde az ökör,

Szivák Imre dr. V 46.

Markó András

1851. pesti kiáll

Az aratás, olajf

Tájkép, pásztor kecskékkel, olajf.

Naplenyugta Bientina tájékán, olajf.

Tájkép, olajf

Tajkép, olajf.

(Zwatar naplenyugtakor

Naplenyugta Lucca körül, olajf. valamenyi Horváth Edmund tulajd.

Tájkép, leány, gyermek és halász olajf.

Horváth Edmund, tulajd.

L. 1851

Révai Sándor II. 166.

Markó András

14,

1883 Eiall

Franczia festészet és a német Képtárak

V. 212.

Markó András

Kopér a
Szépmű vezető
Mizenmban

Markó, Andreas

geb. 1766 dec. 8.
+ 1836 aug. 3.

id. Markó Károly atyja.

Életrajza és egy műve!

Lásd

Kösz E. Zips 24. l.

ben a történelmi órákban. Fegyvertársam a le-
lós, aki félországot hódított meg a nemzeti nép-
vertársam minden jóérzésű ember, aki rendet,
és kalandmentes külpolitikát akar.
nez, jóakaróimhoz. Szeretettel hivom őket, csat-
Én becsületes iparkodással szolgáltam minden
áért, küzdöttem a panamák ellen és segitettem
n tehát a főváros közönségétől, hogy segitsen

: és bizalom fűz hozzám: **ne irjon alá senki-
nem jönnek olyan ajánlási ivvel, melyen
epel.**
sorsdöntő választások előestéjén

Payr Hugó.

Mattkó András

MAGYAR MŰVÉSZET

1925. 509
1927. 166

Aleuta-szigetek. 1750 km hosszú szigetsor Alaszka-félsziget és Kamcsatka között; a Behring-tengert és a Csendes-óceánt választják el. Az Egyes. Államok birtoka.

Alexander *Bernát* (* 1850). Egyet. tanár, filozófiai író, publicista. Számos újságcikk, esztétikai tanulmány és kommentár mellett főbb művei Kantról, Diderotról és Spinozáról szólnak; lefordította Kantnak A tiszta ész kritikája c. munkáját, szerkesztette a Filozófiai Írók Tárát, a Középiskolai Tanáregyesületi Közlönyt és az Athenaeum c. folyóiratot.

Alexandra Teodorovna (1872—1918.). II. Miklós cár felesége. A hesszen-darmstadti hercegi család sarja volt. 1894-ben ment férjhez. A szovjeturalom alatt Jekaterinoszlávban, 1918. júl. 19-én családjával együtt meggyilkolták.

Alexandria. Az arab Iskanderie, kikötőváros Egyiptomban, 445.000 L., a Nilus-deltának az elíszapolódástól mentes helyén. Nagy Sándor alapította Kr. e. 331-ben. A Ptolemaiosok alatt könyvtáráról és iskolájáról volt híres. Kr. u. 661-ben megszállták az arabok és azóta jelentőségéből veszített egészen 1820-ig, amikor hatalmas fejlődésnek indult. Kiviteli cikke: gyapot, búza, rizs és cukor. Lakosságának ¼-e európai.

Alexandriai filozófia. A görög bölcseletnek és a keleti misztikának keveréke. Virágzik a Krisztus születése körüli századokban Alexandriában. Főképviselője a zsidó Philon.

Alexandriai iskola. Mintegy 8 évszázadra terjedő tudományos törekvések foglalata (Kr. e. 3—Kr. u. 5.), melyeknek otthona a Ptolemaeusok alapította alexandriai múzeum volt. Többek között ide tartozott a mathematikus Euklides, a csillagász Eratosthenes és Hipparchos is.

Alexandriai könyvtár. Megalapítása a Ptolemaeusok nevéhez fűződik. J. Caesar idejében 700.000 tekercsből állott. Leégése után Antonius pótolta a veszteséget a pergamoni könyvtár 200.000 kötetének odaajándékozásával. Első könyvtárosa: a homerosi költemények gyűjtője és rendezője, Zenodotos.

Alexandriai zsinatok. A kereszténység első századaiban; nevezetesebbek a 230—31-ben Orígenes és 361-ben az arianizmus ellen tartottak.

ecoit, a kommunizmus után a gyermekvédelem fejlesztése körül szerzett érdemeket. Az ifjúsági vöröskereszt mozgalom fővédnőke. A cserkészmozgalmakban is vezetőszerepet játszik.

Albrechtisták. Amerikai evangelikus felekezet. Alapítója Albrecht Jakab (1759—1808). Tanai és szervezete sok közös vonást mutat a methodistákéval.

Albrechtsberger, *Johann Georg* (1736—1809). Zeneszerző, zenepedagógus. Becsült, híres tanár. Templomi karmester. Számos egyházi zeneművet írt. Tanára volt Beethovennek.

Albula. 1. Az Alpok egy darabja, a 2313 m magas A. hágóval. — 2. A. kis folyó a svájci Graubünden kantonban. — 3. *A. vasút.* Thusis és St. Moritz közt Európa egyik legmagasabb hegyi pályája. Alagútja 5866 m hosszú.

Album (lat.), emlékkönyv; vers- v, novellagyűjtemény.

Albumin, l. *Fehérje.*

Albuminátok. Ú. n. denaturált fehérjék. (L. o.) Akkor keletkeznek, ha a forralással v. erős alkoholhal kicsapott, oldhatatlanná lett fehérjéket lúgban oldjuk fel.

Albuquerqu. (1453—1515). Portugál tábornok, Nagy Emánuel király szolgálatában India alkirálya lett (1508) és elfoglalta 1510—1515 között Ceylont, Goát, Malakkát.

Álea. A lárva rossz magyar neve, (L. o.)

Aleantara Péter, *szent* († 1562). Ferenciskánus, a szegénység és imádság nagy kedvelője, egy ideig sz. Terézia lelki vezetője. Ünnepe okt. 19.

Alcantara-rend. A spanyol Alcantara városban 1179-ben a templomosok mintájára keletkezett lovagrend.

Alcazar. A Spanyolországban levő régi arab fellegvárak (Segovia, Sevilla, Toledo) elnevezése. Eredeti alakjukat nagyrészben elvesztették.

Alchimia. A régente üzött kezdetleges kémiai mesterkedések gyűjtőneve; eredeti célja a silányabb fémek átváltoztatása arannyá, később pedig az ehhez szükséges, de egyébként is csodás erejű, örök ifjúságot biztosító anyagoknak, így a *bölcsek köpének* és egyéb

Társulat elnö
leg Zsigmond
rának kutató
egyházszaka
(1896), Zsig
és Velencéh
császárrá ko
(1924). A Tu
kesztője.

Aldehyd. (
szerves kémi
koholokból
nek. Ez az á
hatására kö
metil A. (for
A. képződik
értik. Keller
oxidáció ecet
nek is nevez

Aldermann
ban rangban
tisztviselőt

Aldina. A
minden olya
Velencében
tól származi
igen tetszető

Aldobrand
III. sz.-i kiv
másolata, k
Azelőtt Aldo
a vatikáni

Áldomás.
vezérek a
«áldamas»-t
áldozták fel.
volt, később
tette, majd
ülése után,
vel kapcsola
mát értették
kás. Belőle

Áldozás (
A IV. latei
értelmében
véti időben
hogy a lelke
communio (

Markó András

Ernst Múzeum aukciói XV (1921)

392. Naplemente

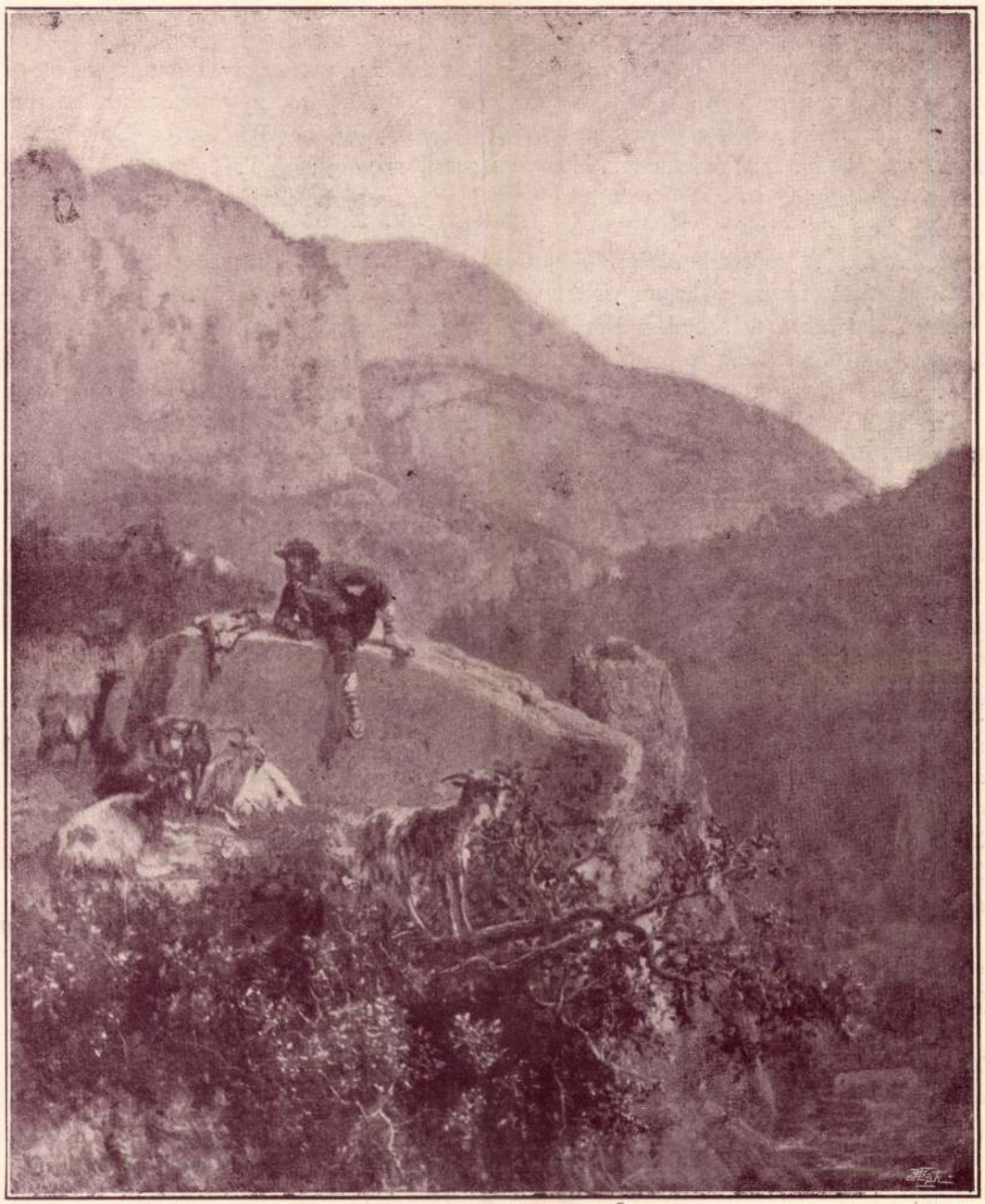

HEGYEK KÖZÖTT. *Markó András.*

A virrasztók.

Maupassant irodalmi hagyatékából.

Nyugodtan halt meg, mint az olyan asszony, a ki mögött tiszta, becsületes mult maradt. És most csukott szemekkel, békés arczvonásokkal feküdt az ágyán, mintha aludnék. Hosszú fehér haja gondosan meg volt fésülve, mintha csak tiz perczczel halála előtt rendezte volna. A márványszerű halottarcz olyan csodálatos nyugalmat mutatott, hogy egészen el lehetett képzelni, milyen szép lélek lakott ebben a testben, minő vihartalan életet folytatott ez a matróna, a ki gyötrelmek és lelkiismereti furdalások nélkül való csöndes véget ért.

Az ágyánál térdelt kétségbeesett zokogással fia, egy hajthatatlan elveket valló hivatalnok és leánya, Marguerita, kit apáczanevén Eulália testvérnek hivtak. Az anyjuk szigorú erkölcsösségben, mély vallásosságban nevelte őket és erős kötelességérzést oltott lelkükbe. A fiúból hivatalnok lett. Nagyra tartotta a törvényt és kérlelhetetlen szigorúsággal sújtotta a lustákat és könnyelműeket. A leányon pedig a szüzies erény ösztöne uralkodott, melylyel a halott ezt a jámbor házat betöltötte s mivel Marguerite az embereket megvetette, az Úr menyasszonya lett.

Apjukat nem ismerték; csak annyit tudtak róla, hogy szerencsétlenné tette anyjukat; részleteket nem hallottak . . .

Az apácza zavaros fájdalmában egy csókot nyomott a halott lelógó elefántcsontkezére, e valóságos Krisztus-kézre. A másik, mely a test ellenkező oldalán nyugodott, még a halálküzdelemtől görcsös fogással az ágyneműbe kapaszkodott. A fehér gyolcs kis hullámos redőkben úgy terült el ott, mint emléke az utolsó mozdulatoknak, melyek az örök mozdulatlanságot megelőzik.

Kopogtak az ajtón és a két kisirt arcz föltekintett. A pap érkezett éppen az ebédről. Vörös volt és szuszogott a kezdődő emésztés miatt, mert sok cognacot öntött a kávéba, hogy az átvirrasztott és az előtte levő éjszaka fáradságával megküzdhessen.

Szomorúan nézett szét, azzal a hivatásszerű szomorúsággal, a mely mögött a jövedelmező haláleseten érzett öröm derül. Keresztet vetett, majd — szintén hivatásszerű járással — közelebb jött.

— Kedves gyermekeim, — kezdte — engedjétek meg, hogy segitsek e szomorú órák eltöltésében.

Eulália testvér azonban hirtelen fölállt és igy szólt:

— Köszönöm atyám, de mind a ketten egyedül szeretnénk maradni a halottnál. Ezek az utolsó perczek, a mikor őt látjuk és most mind a hárman együtt akarunk lenni, mint régen, mikor . . . mikor mi kicsik voltunk . . . és a mi szegény anyánk . . . szegény anyánk . . .

Tovább nem jutott; a fájdalom és az előtörő könyek elfojtották a hangját.

A pap meghajtotta magát; alapjában véve örült az ágynak.

— A mint akarjátok, kedves gyermekeim, — mondta kenetteljesen és letérdelt, keresztet vetett, elvégezte az imáját, aztán ismét fölállt és csöndesen elhagyta a szobát.

— Szent volt! — susogta távozás közben.

Most hát ismét egyedül voltak, a halott és gyermekei. Egy fali óra, melyet nem lehetett látni, megtörte a csöndet rendszeres ketyegésével. A nyitott ablakon keresztül beáradt a széna és az erdő lágy illata s a hold sovár fénye. Minden csöndes volt, csak brekegő békahang hallatszott a távolból, vagy néha egy-egy éji bogár koppanása, a mint beszállt az ablakon és zúgva ütődött a falhoz. Végtelen nagy mennyei nyugalom és hallgatag derültség volt e halott körül; mintha belőle áradnának ki, szétterjedve körös-körül a természetben.

Kikiáltási ár. Kor.

1049. LOSONCZY LÁSZLÓ költő (* 1812 † 1879). „Árpád imája a honalkotás után" cz. költeményének sk. aláirt kézirata. P. a. s. 2 old. 8r. 50.—

1050. MAGYAR-MANHEIMER ÁGOSTON festőművész (* 1859 Budapest). Sk. levél Telepy Károlyhoz (Wien, 15. I. 1883) és egy felhatalmazás öcscse számára. Róma, 1885 V. 31. L. a. s. és p. a. s. 2 old. 8r. . . . . 60.—

1051. MARASTONI JÓZSEF festőművész (* 1834 Velencze † 1895 Bécs). Sk. levél Telepyhez atyja hátrahagyott képeinek értékesitése ügyében. Bécs, 1870 IV. 11. L. a. s. 1 old. nagy 4r. 50.—

1052. MARGITAY TIHAMÉR jeles genrefestő (* 1859). Sk. levél Telepy Károlyhoz. Egy képe eladása és a székesfehérvári műkiállitás ügyében. Székesfehérvár, 1882 XII. 30. L. a. s. 3 old. 8r. . . . . 60.—

1053. MARKÓ ANDRÁS, a jeles állatfestő, (* 1831 † 1895) 10 drb sk. levele Telepy Károlyhoz, Firenzéből, 1877-től 1885-ig. Rendkivül érdekes levelek, amelyek testvérének Károlynak levelezését kiegészitik. 10 L. a. s. 8r. és 4r. . . 450.—

1054. MARKÓ FERENCZ festőművész, id. Markó Károly fia, (* 1832 † 1874.) Sk. elismervény arról, hogy Markó Andrásnak a „Kecskepásztor" c. művét kőrerajzolás végett átvette. Pest, 1868 VI. 24. . . . . 60.—

055. MARKÓ KÁROLY (ifj.), kiváló festőművész (*Pest, 1830 † Moszkva 1891.) 51 drb levele (egy kivételével mind sk.) Telepy Károlyhoz. Nagyobbára olasz, részben német nyelven. Rendkivüli műtörténeti fontosságú levelezés, amely részben az id. Markó Károly művészi pályájára nézve fontos adatokat is tartalmaz. A legkorábbi darab 1868 márcz. 3-ikán, az utolsó 1890 október 22-ikén kelt . . . . . 2000.—

1056. MATLEKOVICS SÁNDOR államtitkár, közgazdasági iró (* 1842, Budapest.) Sk. levél pártpolitikai ügyben. Bpest, 1886 XII. 24. L. a. s. 1 old. 8r. . . . . 30.—

1057. MESTERHÁZY KÁLMÁN tájképfestő (* 1857 † 1898.) Sk. levél Telepy Károlyhoz. Budapest, 1896 márc. 19. L. a. s. 1 old. 4r. . 25.—

1058. MÉSZÖLY GÉZA jeles tájképfestő (* 1844 † 1887.) Sk. levél Telepy Károlyhoz Münchenből, 1873 IV. 8. Bőven ir a kiállításra küldött s részben Lepke berlini műárus tulajdonába tartozó képeiről. L. a. s. 5 old. 8r. . 80.—

1059. — Sk. levél Telepyhez, valószinüleg 1873-ból Ajánlja neki Riegner műkereskedőt. L. a. s. 2 old. 8r. . . . . 50.—

1060. — Sk. levél Telepyhez. Hosszu levél, nagyobbára kiállitási ügyekről, továbbá munkásságáról és terveiről. Keltezés nélkül, de kétségtelenül az 1870-es évek elejéről. L. a. s. 8 old. 8r. . . . . 100.—

1061/a. MIKSZÁTH KÁLMÁN, a legnagyobb magyar humorista (* 1849 † 1910.) Névjegy sk. sorokkal és aláirással: „Kálmán". „Olyan kutya influenzám van . . ." C. a. s. . . . . 80.—

1061/b. — „*Az egyforma világ*" c. croquis-jának eredeti, skezüleg aláirt kézirata. P. a. s. 4 old. 4r 400.—

1061/b. UJHÁZY EDE, a kiváló szinmüvész. (* 1844). Névjegy sk. sorokkal. C. a. s. . . 20.—

1062. MILASSIN JÓZSEF, a Mack-féle mozgalmak egyik szereplő alakjának titkos levele Tóth József ügyvédhez Pesten, 1852 IV. 14. 1 old kis 8r. Hozzá egy ismeretlen két levele „Vigasztalódnak" czimzéssel, egyik 1852 II. 27, a másik ugyanazon év IV. 14-ről. E titkos levelek a felkelésnek fegyverrel való ellátására vonatkoznak, de csak részben érthetők, mert a levéliró álneveket is használ s kifejezései részben képletesek. „Mint egy tizezer fegyver és pár üteg ágyu . . . juthatásának kulcsát adom kezeibe. — Dregán Péter . . . a forradalom alatt Gömöri és Szepesi védcsapatok főparancsnoka . . . minden névvel nevezendő fegyvereit, ágyúit, munitióját biztos helyre elrejtette . . . Itten, Pesten lakik egy pálinka-égető Lővi nevü zsidó, ki a magyar időkben fegyver szállitó lévén . . . utolsó négyezer darab szuronyos fegyverből

MARKALT JÁNOS, csutorásmester

A veszprémi csutorás mesterek névsora 1722-1891

94.-Markalt János:	Első adat	1825
	Utolsó adat	1864
	Remekelt/beállt/	1825
	Vice-céhmester	1839
	Céhmester	1855

259.oldSzárazpénzCéhmester még 1856-57

BARTOSZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

MÁRK TIVADAR

M. Nemzet
1993. május 2.

még pihenni fog.

Márk Tivadar köszöntése

Márk Tivadar Kossuth-díjas jelmeztervezőt, kiváló művészt, a Magyar Állami Operaház örökös tagját kedden az Operaházban 85. születésnapja alkalmából köszöntötte *Ütő* Endre igazgató. Márk Tivadar 1934-től 43 éven át dolgozott az Operaház vezető jelmeztervezőjeként, így számos opera- és balettbemutató, valamint felújítás részese volt. Kedden, a tiszteletére rendezett operaházi ünnepségen sokan megjelentek azon művészek közül is, akiknek pályájuk során Márk Tivadar jelmezt tervezett – közölte az *MTI*.

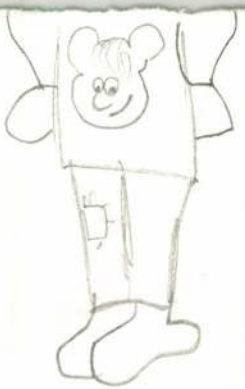

MARKALT JÁNOS, csutorásmester

Mayer János csutorásmester 1842-ben ütlegelte inasát Lipták Pistát. A gyermek hazaszökött. A céh juniusban Markalthoz adta a fiut. Mást határoztak mégis, hogy menjen vissza, de végül is Markalt szabaditotta fel Lipták Istvánt 1843. jun. 10-én. 251. old.

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241. old.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

MARKALT JÁNOS, csutorásmester

A veszprémi csutorásoknak már 1733-ban volt bejárótáb
lájuk. Feljegyzi Markalt János nótárius 1835-ben, hogy az
1733. esztendőben csináltatott a céhnek a táblája a hor-
dás és viselés által "megmotskosodott így hát a céh
mester kipingáltatta". /Csutorás céh Nagy Protokuluma.
2.old./. 243.old. 21. jegyz. 261.old.

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

MARKALT PÁL, csutorásmester

A gyantát a céhmesternél raktározták. "A Veszprémi nemes csutorás céh gyántárdivisiót csinált kinek kinek az érdeme tudniillik ki mennyi Gyántárt használt fel abban az esztendőben minden 10 funtra egy funtot. Ekkor volt céhmester Vetsei József vice céhmester Markalt Pál, notárius Török István Ano 1813. 31. január"./A veszprémi csutorás céh kis protoculuma, 57./. 252.old. 74.jegyz

BARTÓCZ JÓZSEF: A Veszprémi csutorások 241.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10, 1971
Veszprém, 1971

MARKALT PÁL, csutorásmester

A pápai Fürdős András fusér csutorás mester egy lopott lovat adott el neki. A lóra ráismertek, vissza kellett ad adni. Markalt veszprémi csutorásmesternek sok kellemet lensége származott ebből. 256.old. 93.jegyz

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei. 10. 1971
Veszprém, 1971

Markó András

Sz. Bécsben 1824. szeptemb. 29-én
† a Villa Tivoliban 1895. jun. 12-én

---

1. Vízvezetéki romok Róma közelében „And. Markó. 1860." vászon 85 X 120. A képcsarnok egylet ajándéka 1861. M. N. Muz. Cat. 129. l.

2. A gulya, Szénrajz, papír. 105 X 175. A szépművészeti muzeum részére vétetett 1899-ben. M. N. Muz. Cat. 342. l.

3. A mécs. Szénrajz. papír. 98 X 153. A szépművészeti muzeum részére vétetett 1899. M. N. Muz. Cat 342.

4. A kecske pásztor. „And. Markó 1894." Vászon 755 X 62.5. A szépművészeti muzeum részére vétetett 1899-ben. M. N. Muz. Cat. 344. l.

Markó András

1879. siekes fehérvári kiállítás
nehány sikerült mu.
Képző művészeti szemle, 1879. 79 l.
Reviczky Péter: Olajfestmények a
siekes fehérvári kiállításon.

Markó András . f.

Az állandó képzőművészeti csarnokban (műcsarnok) nehány képet állított ki 1881-ben.

MDK

Markó András

A Műcsarnok 1882 évi tárlatán a királyi magánpénztár megvásárolta Carrarai márvanyl hegyek c.olajfm.-t

Vásárlások...

Szm KP 5o-132 1.

Markó András (1824-1905)

Tehenek.
Olj f.62x44.5 vászon.Ltsz:5601.

A Fővárosi képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

Firenze

Markó András festő

Századok 1874. 84-1o2 o.

Nagy Iván: Magyarország képzőmüvészet

/Markó András/

Peske Géza festő (1859-1934)

Pesti Hirlap. 1886. okt. 2. 6.

Both Menyhért: A szalon

Páris. Markó H.

Pesti Hirlap. 1883. jul. 26. 3

Művészeti hírek

Markó András festő

Budapest Hirlap 1882 ü 4

122 y 20 Mellékleb

Magyar művészek külföldön

Markó András

festő

Budapesti Szemle, 1882. XXXI.

133-142., 303.—311. l.

Ampelos: A bécsi szolonról.

Markó András.

Művészet.

VI. évf., 1907.

179-186.

Jbl

Táblakép, Aszentlélek útja

Capri szigetén Markó Andrástól

Budapesti Hörlap, 1881, II. 18.

3. n. 3. o. (Sp és M.)

Patak Jenő

Markó András festő/19.sz./müve a Képzőmüvészeti Társulat kiállitásán.

Fővárosi Lapok 1864. IX.950.old.

Markó András festö.

Pesti Hirlap.1882.jun.14.2-mell.2.l.

Markó András, festő
(műrének litografálása)

Képzőműrészeti Társulat
Műcsarnok. 1868. T.
39. l.

Markó András (festő)
(Idillitájkép 2. lapmelléklet)

Képzőművészeti Társulat.
Műcsarnok, 1868. I.
23-24. l.

Tájkép tengerrel – Markó András festményéről

Fővárosi Lapok 1866. XI. 8. 1046.

Hír

Markó András festő

Peste Hirlap. 1881. jun. 28. 5.

az állandó Kiperamsz

Markó András festőművész

Fővárosi tapok 1866. XI. 8. 1046.

Itt a Képzőművészeti Társulat ki-
állításáról

Markó András

e magyar anyag retrospektív részében szerepel

Benzetk. velencei kiáll. Képzőművészet 1930.
31.sz. 145. l.

MDK

Markó András

/Markó Károly, András, Katalin, Ferenc/

Nagy Iván: Magyarország képzőművészei
/Markó Ferenc/
Századok 1874. 184-205 l.

MDK

Markó András

Firenze, ott-tartózkodása

Magyar müvészek külföldön. Budapesti Hirlap
1882. V.4. 122. sz. 2 l. Mell.

MDK

Markó ~~Károly~~/ András

1829-1895.

Szénrajzait itáliai reminiszcentiák sugallták.

PATAKY DÉNES: A magyar rajsmüvésset. bp. 1960.

17.1.

MDK

Markó András

A Campagna-ban

Lázár Wolfner gyüjt. 115.l.

Marko' András

Szabad Művészet

1952. 5. n. 233. l.

Ipolyi Arnold

Magyar mythologiai tanulmányai.
: Uj kiadás.

Budapest, 1884. Ráth Mór.
8-r, 4 sll, 576 + 2 sztl. l.
Félvászonkötés.

I. t. p. e.

2.—

Markó

Műcsarnok őszi tárlatain a Magyar Vízfestők és Pasztellfestők Egyesületének kiállításain szerepelt.

BH. 929. X. 6

Markó

Magyar Aquarellisták és Pasztellfestők Egyesületének kiállításain a Mű-csarnokban szerepelt.

Markó

Műcsarnok ősi tárlatain szerepel.

Utoljára foglalkozunk a kiállítás vizés pastell-festőivel, bár ez nem a rangsort jelenti. Ez a méltatlanul elhanyagolt művészet most ujabb bizonyitékát szolgáltatja annak, hogy lépést tart bármelyik művészet fejlődésével. Az uttörők munkái közül helyszüke miatt elég a *Markók*, *Brocky*, *Barabás*, *Kelety* Gusztáv, *Rauscher*, *Lotz*, *Hegedüs* és *Mednyánszky* nagyszerü lapjaira utalnunk.

NM. 929. X.5.

Markó

Képzőművészeti Társulat őszi tárlatán a Műcsarnokban a Magyar Aquarell és Pasztellfestők Egyesületének kiállításán szerepelt.

PN.929.X.6.

idb. Markó

~~Ab~~ Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesületének kiállításain szerepelt.

Pou. 929. x. 6.

id. Markó

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesületének kiállításain a Műcsarnokban szerepelt.

Esti Kurir 929. IX. 15.

Marko

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesületének kiállításain a Műcsarnokban szerepelt.

M. 929. X. 6.

id. Markó

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesületének kiállításain a Műcsarnokban szerepelt.

NU. 929. IX. 18.

Markó

Műcsarnok őszi tárlatán a Magyar Aquarell és Pasztellfestők Egyesületének kiállításán szerepelt.

MH.929-X.6.

MDK

Markó

Törley Talisman Sec

1885-1960. M. plakáttört. kiáll. Műcs. 1960.

Markó
festő

Méltatás.

Rácz István: A badacsonyi Egry kárar
Művészet, 1969. november - 15 lap.

Markó

Művével szerepel az
Ernst - múzeum
Csukcióki állításán.

P. H. 929. XII. 1.
Est, 929. XII. 1. V. Ü. 929. XII. 1.

Markó

festőművész

Nyáry

1935 V. 12

./.

17

gernagy szombat delelőtt koszorut helyezett az ismeretlen katona sirjára.

Az angol királyi jubileum

London, május 11. Az uralkodópár szombat délután diszmenetben vonult végig London északi negyedén, hogy megmutassa magát az ottani lakosságnak is. Végignézte többek között a felvonulást London 730 községi iskolájának sorshuzás által kijelölt hetvenezer növendéke. akik négyezer tanitó felügyelete alatt vonultak fel a St. James-park elé, a számukra épitett óriási tribünökre. Itt a tejgazdasági tanács tizennégyezer liter tejjel vendégelte meg.

A züllés utján

A Schenk trió előkelő familiából származott és valamikor mindahárom ember jó nevelést kapott. Maga Schenk H[illegible]

MDK

Mashó András festő

„Nápolyi ~~polgár~~ pór bány" c képét a Műcsarnok

kiállitásán eladja. 1878.

MDK-A-I-1/824.

MDK

Markó András festő

1867-i párisi világkiállítása egy állat-
képet jelent be.

MDK-A-I-1/330

MDK

Merkl András, festő

1867. KT kiállítása küldi a köv. képeket:

„Die Rückkehr von Jahrmarkt

„Die Caseinen von Pisa

„Hirtenscene"

„Hirtenscene" (u.a.)

MDK-A-I-1/421

MDK

Marchó András festő

„Il sarto di Castro" c. képét kéri KT-kiállításra felvenni. 1867.

A KT megveni a képet.

MDK-A-I-1/425., 434.

MDK

Markó

Aratási jelenet. Markó u. Engerth Vilmos

Főv. Lapok 1865. I.IV.2. 299 l.

Markó.

Mezős Nemzet.
1949. III. 1., 4. old.
(:Jezsmoló:)

Markó

Szerepel a „Magyar biedermeier"
c. kiállításona Műszaknál

Pesti Napló 1937 XI. 30

Markó

Szerepel a Nemzeti Szalonban a szepességi kiállításon

Magyarság 1937 III. 13

MDK

Markó András festő

„Pastorella Napoletana"
„l'Alpi di Stazzena" c képeit KT-nak küldi 1877.

MDK-A-I-1/766.

MDK.

Markó András

1865. ~~Ma~~ „S. Rocchino líthápe Pietra Santanál" – c képét a KT megveni.

MDK-A-I.-1/272.

MDK

Markó András

1877. KT-kiállítása küldi Firenzéből

„Pastorella Napolitana" (Massa di Capri)

„Le Prata di Stazzema bey Carrara" c képeit

MDK-A-I-1/774.

MDK

Markó András festő

1878. „Pastorella" c képét KT-nek vételre ajánlja

MDK-A-I-1/817.

NDK

n. Markó család

műveiből 1899-ben rendeztek emlékkiállítást.
1904.

A Nemz. Szal. 400-ik jub. és a KEVE XX-ik kiáll.
1929. febr.

MDK

Markó, ?

a maga stilusát jellemzö munkáival szerepel.

Lyka Károly: Uj képek a nemz. szalonban.
Nemz. Szal. tavaszi kiállitása.
Uj Idők. 1904-5. XI. 27.sz.

MDK

Markó

Fővárosi Lapok 1865. I.IV.2. 299 o.

MDK

Markó

Fővárosi Lapok 187o. I. V. 12. 431.o.

MDK

Markó festőművész

Szemere Samu: A művészet mint valóságértelmezés.
Budapesti Szemle, 1936. aug. 22
194. l.

MDK

Markó/?/, festö

egy jó, Olaszországban festett tivoli részlettel vett részt a soproni kiállitáson.
XXXXXXXXXXXXXX

Dr. Csatkai Endre: A soproni piktura történetének vázlata. Magyar Művészet. 1928. 7. sz. 502-4.l.

mdk.

Markó

Képei a IV. Galériaban

Kárpáti Kamil. Készül az első kiállítása a Nemzeti Galériában.

Népszavelés, 1957. 1 sz Szeptember 39. l

MDK

Markó

Napfelkelte Trasimeno tavánál

Fővárosi Lapok, 1875. I. 637. o. A mütárlaton.

MDK

Markó András

Pisa melletti erdőrészlet, of.

Képkiállitási kalauz. Kolozsvár, 1883. 8 l.

MDK

Markó András, festö
1831-1895.

Sziklás hegyvidék Olaszországban. Jel.:Markó,1866.
Vászon. 37x53 cm.

Ernst Muzeum XLIII.aukciója.1929.Kat. 26.1.

MDK

Markó András, 1824-95.

Piroska és a farkas, ~~md~~ cer.

Arv. Közl. 1929. jun. 4.rk.sz. 25 l.

MARKÓ ANDRÁS

82. Rómavidéki táj. Olajf.

1885.orsz.kiáll.kat. 45.oldal.

Markó András MDK

Tájrészlet Róma vidékéről, olf.

Mücsarnok 1885. Bpi. orsz. ált. kiáll.

MDK

Markó András, festöm.
1824 - 1895

Barlangba n vezeklö barátok. 58 x 72 Vászon.

Nagy. Nemz. Reneszánsz Társ. I.a ukciója . Bp.1921
Kat. 19.1.

MDK

Markó András, festő

A Markó-család is szerepel a tárlaton.

–: Megnyílt a BAV. 21. képaukciójának kiállítása 8.

Népszabadság, Bp. 1969. dec. 7.

Markó András

MDK

Stazzema rétje Carrara mellett

Miscornok 1877. dec. 16.

MDK

Markó A.

Képek a hazai népéletből XLV. A szántóvető hazatérése.
Markó A. után Marastoni Antal, Russ K. fametszete

Vas. Ujs. XII. 1865. IV.16. 184 l.

Markó András festő

Századok 1874. 84-1o2 o.
Nagy Iván: Magyarország képzőművészei
/Markó András/

Tahi Antal festo (1855-1902)

Pesti Hirlap. 1886. okt. 2. 6.

Both Mungh ist: A szalon

M.D.

Markó András

festő

Édesapjuk id. Markó Károly követője volt Olaszországban, hol sokáig dolgozott.

Bodmár Éva: Magyar festők Itáliában

Művészet, 1967. március - 9 lap.

Markó András

MDK

Capri, olf.
Sorrento, olf.

Magyarok 1879. nov. 20.

Markó András MDK

Ischia, olf.

Műcsarnok 1879. nov. 2o.

Markó András

MDK

Tájrészlet Róma vidékéről, repr.

Műcsarnok 1885. Bpi. orsz. ált. kiáll.

Markó András MDK

Róma vidéki táj, repr.

Műcsarnok 1885. Bpi. orsz. ált. kiáll.

Markó András MDK

Erdőrészlet Pisa mellett, olf.

Műcsarnok 1882. őszi kiáll.

MDK

Markó András

Tehenek, o.

Főv. Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke

Bp.1952.

MDK

Markó András festő

1866. Nehéz anyagi körülményei miatt kéri a KT-től képei vételárát. Testvére, M. Károly ugyanezt kéri általa.

MDK-A-1-1/368.

MDK

Markó András, festöm.
1824-1895

Olasz táj. 76x11o. J.alul balra:
Markó 1879. Szénrajz.

Nápoly vidéke. J.alul jobbra:And. Markó 1879.
76 x 11o Szénra jz.

Halárusok. Alul jelzés:All'suo amico Kern Pesth
18 x 14 Aqua rell. 1855.

Magy. Nemz. Reneszánsz Társ. I.a ukciója . Bp.1921.
Kat. 19.1.

M.D.K.

Markó And rás

"Carrarai márványhegyek" c. képét a Mücsarnok kiállitásáról a király vásárolta meg saját képtára számára, -adja hirül az Irodalom és Művészet c. rovat.

Képes Családi Lapok. Bp. 1882. dec. 1o. 11. sz. 175. lap

MDK

Markó András festő

Egy rajzát a KT-zsűri sokszorosításra elfogadta; a sokszorosításra testvérét, h. Teremet szemelte ki. 1868.

A KT Marastoni Józsefet bízza meg a sokszorosítással, ez ellen M. A. tiltakozik.

MDK-A-I-1/457. és 466.

MDK

Marhó András fertő

Sok kunavona után hozzájárul, hogy művét Marastoni József rajzolja köre. (1969.)

MDK-A-1-1/475.

Markó András festő

MDK

1882

„Marmarbergale" c. képét a
király megvásárolta.

MDK-A-1-1/
1043

Markó András

Tengerparti legelő, olf.

Milcsarnok 1896. ezredéves kiáll.

MDK

Markó András

Olasz táj hiddal, szénrajz

Ernst Múzeum aukciói XXIII. sz. 28.1.

MDK

Markó András, festöm.
szül.1834. Bécs,megh.1895.Via Reggio.

142. Olasz mezei táj.

Műcs. - A Bp.-i Orvosszövetség Mü-kiállitása. 1902.
Kat. 18.l.

Markó András MDK

Olasz idyl, szén

Műcsarnok, 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai művek nemzetközi kiáll.

Markó András 1824-1895

Téli táj, középen szánkóval, olaj

[illegible] és Régiségkereskedelmi Vál. IX. Művészeti aukció. Bp. 1948. 15- l.

MDK

Markó András, sz. Wien 1831

Ménes, szén

Arad város nyilv. képterében elhelyezett festmények és rajzok jegyzéke. 4o l.

MDK

Markó András, Wien é824-Viareggio 1895

Utcai bohócok, olaj

ARAD város nyilv. képtárában elhelyezett festmények és rajzok jegyzéke. 61.

Markó András /?/ /1824-1895/
Halárusok, vizf.

Ernst Múzeum aukciói. XII. 25 l.

Irodalom. Arch. Közlemények 1876. Rómer: Román- és átmenetelkori építmények hazánk területén. A csornai prem. rendi kanonok névtára. 1892 (történelemmel). Századok 1900: 440. (Némethy). Matics: A csornai prem. prépostság tört. (a keszthelyi gimn. értesítője) 1911 (12.) Belitzky János: A csornai prépostság alapítása stb. K. lny. a Regnum évkönyvből. Horváth Antal: A csornai premontrei prépostság commendatorai. Csányi: Néhány szobrászati emlék az Árpádok korából. Soós: 134. Élő Pál: Csorna története. 1943.

DÉNESFA

Kapuvári járás

Története. Első említése mint Dienesfalua 1402-ben; már akkor is a Cziráky családé, amely 1945-ig birtokolta (Csánky: 605.). Forgalmi úthoz csatlakozó, egyutcás falu, déli oldalán majorság és kastély.

Kastély. A családi hagyomány szerint az 1627-ben elhalt Cziráky Mózes építtette. Valószínűleg eredetileg vízi váracska lehetett négyszögletes udvar körül. Mai formáját 1825—30 körül kaphatta. Nincs kizárva, hogy a Lovasberényben is foglalkoztatott Hild Józseffel csináltatta a tervet a család.

Jellege. Klasszicista kastély.

Markó András festőművész
A ménes
Szépm.Muzeum I.Grafikai kiállitása
19o7 február

Markó András festőművész
A gulya
Szépm.Muzeum I.Grafikai kiállitása
1907 február

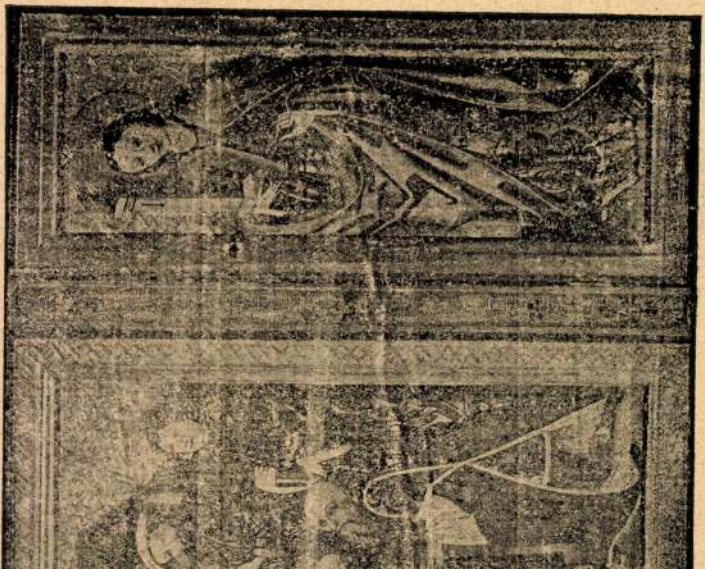

MDK

Markó András, festö
1824-1895

Campagnai pásztorleány. Jel.:And.Markó,1879.
Vászon.

gr. Almásy-Teleki Éva müv. int. /v.Ernst-Muz./
IX.Müvészeti aukció. 1942 máj.lo.-töl kiáll. 18.-án
M.V.Könyvtára. Pótkatal. 1.1. aukció.

MDK

Markó András, 1824-95.

Olasz lány borjuval, festm.

Az Appenninekben, "

Ernst Muz. 46. aukc. 1931. 28 l.

Markó András festö.

Pesti Hirlap.1882jul.1.2-mell.1.1.

Patak Jenő

Táblakép.

Két tájkép. Markó András müvei a Képzőművészeti Társulat kiállitsám.

Fővárosi Lapok 1864. I. X. 950. old.

Táblakép. Patak Jenő.

"Siena környéke". Markó András müve a Képzőm. Társulat kiállitásán.

Fővárosi Lapok 1864. I. XII. 15. 1192. o.

art hiszem el-
vás, ez idb. Markó
Károly müve lesz!

MDK

Markó András. 1824-95

Az itatónál

Ut az Appeninekben

Almásy-Teleki 4. műv. sukc. 1940. nov.

23 l.

MDK

Markó András, 1831-95.

Ruth és Boáz, fm.

Ernst Muz. 44./b. aukc. 21 l.

MDK

Markó András, 1824-95.

Olasz táj hiddal, szén

Ernst Múz. 22. aukc. 28 l.

MDK

Markó András, 1824-93.

Parkfürdő nőkkel

Ernst Muz. 19.auk. 1922. máj.

17 l.

MDK

Markó András, 1824-92

A pányva
Campagnei pásztorok

Ernst Mus. 55. anke. 1937: 22-23 l.

M.D.K.

Markó

A Képzőművészet c. rovat közli, hogy a művész részt vesz müveivel a Mücsarnokban rendezett Nemzetközi Mükiállitáson.

Képes Családi Lapok, Bp. 1885. juni. 21.
39. sz. 623. lap

Markó MDK

Törley Talisman Sec, é.n.

Mücsarnok 1960. Magyar plakát-történeti kiáll.

M.D.K.

Markó,festőművész

Az 1903-as győri képkiállitáson szerepelt.Tájkép.

Csatkai Endre:"Győr városos kultúrképe"Az 1903-as képkiállitás.236.o.

Arrabona,8.A Győri Múz.Évkönyve.Győr.1966.Kantus János Múz.

Markó

Szerepel a „magyar táj és életkép"
c. kiállításon a Műcsarnokban.

Est. Kurir. 1927, I. 14

MDK

Markó

képe az Ernst Museum aukció kiállításán

Képzőművészet 1935. 10.1. 80.sz.

MARKO

MNK

"Törley Talisman Sec" é.n.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. Bp. 1960.
32.1.

Markó

Legszebb rajzok kiáll. K. M.

A Szépm. Múz. legsz. rajzai. Szabad Nép

Meller Péter 1956. okt. 16.

Markó Árpád, hadtörténész

Vádor Tamás: Magyar Hadtörténeti Intézet és Múzeum

A magyar hadtörténetírás – a hadtudomány egyik ága – progresszív jellemben indult a 19. század második felében. – 1881-ben jelent meg először az egyik legrégebbi hazai tudományos folyóirat, a Hadtörténelmi Közlemények. A későbbi időszakban is akadtak hadtörténészek, akiknek emlékezetében vitathatók, de szakmailag értékes műveket alkottak. Például Dobrodol Breit József altábornagy. Később hadtörténészként működött. Hasonlóképpen értékes munkát végzett a két világháború közötti időszakban Markó Árpád, aki itt dolgozott a Hadtörténelmi Levéltárban.

Budapesti Folyóirat, 1981., 5., 23-old.

MARKÓ Balázs

P. Szabó Ernő

Markó Balázs grafikái

Óbudai Pincegaléria

Új Tükör, 1984. márc. 11. XXI. évf. 11. n. 4.

started with informel and sbatract expressionism after the second world war, and then every director has collected pop art, new realism, hyperrealism, conceptualism and minimal art. I want to break with this pattern and prove to West European public opinion that this region has also been the scene of an important artistic development which, of course, is different from Western phenomena because of the different social and spiritual situation but the trends were extremely different also in Western Europe: think only of Italian, Spanish, German, French and Portuguese art in the 1950s and 60s. So why should the art of Eastern Europe be a negative exception unsuitable for treatment? I want to show that there have been very important processes in Central-Eastern Europe which differ from those in other European countries and this difference gives them authenticity.

– *So far we have spoken chiefly of the transformation of the museum's collection but I could imagine that you organize special exhibitions, maybe itinerant exhibitions in Western- and Eastern Europe which represent your concept but are independent of the collection.*

– I do not wish them to be independent of the collection; indeed I think that the different exhibitions would be even closer linked to its enrichment. My first plan is an international exhibition: I would invite young, 30–35 year-old artists from France, Leningrad and Austria but I do not wish to organise only generation-shows but also conception exhibitions to which I would invite artists on the basis of certain common features.

Markó Balázs, grafikus

Az Óbudai Pincegalériában mutatkozott be Markó Balázs grafikus. – Markónál azért beszélhetünk minőségről, mert nem stílust, kompozíciós sémákat vállal, hanem egy valóban perspektívákat kínáló szemléletet. „Okos, aki érti az embereket" – idézi a meghívón Lao-ce sorait és valóban következetesen igyekszik megismerni egy – később fokozatosan tovább tágítható – mikrovilágot.

P. Szabó Ernő: Markó Balázs grafikái.

Új Tükör, 1984. márc. 11. 4. old.

Markó Endre

Az állandó tárlaton szerepelnek tájképei, melyekről elismeréssel nyilatkozik a Budapesti Hirek c. rovat.
A kiállitást október hónapban nyitották meg.

DÉLIBÁB, Bp. 1853. okt. 16.
XVI. sz. 509. lap.

Markó Barberina

l.

Szana Szárév

66. l.

B. U. É. K.

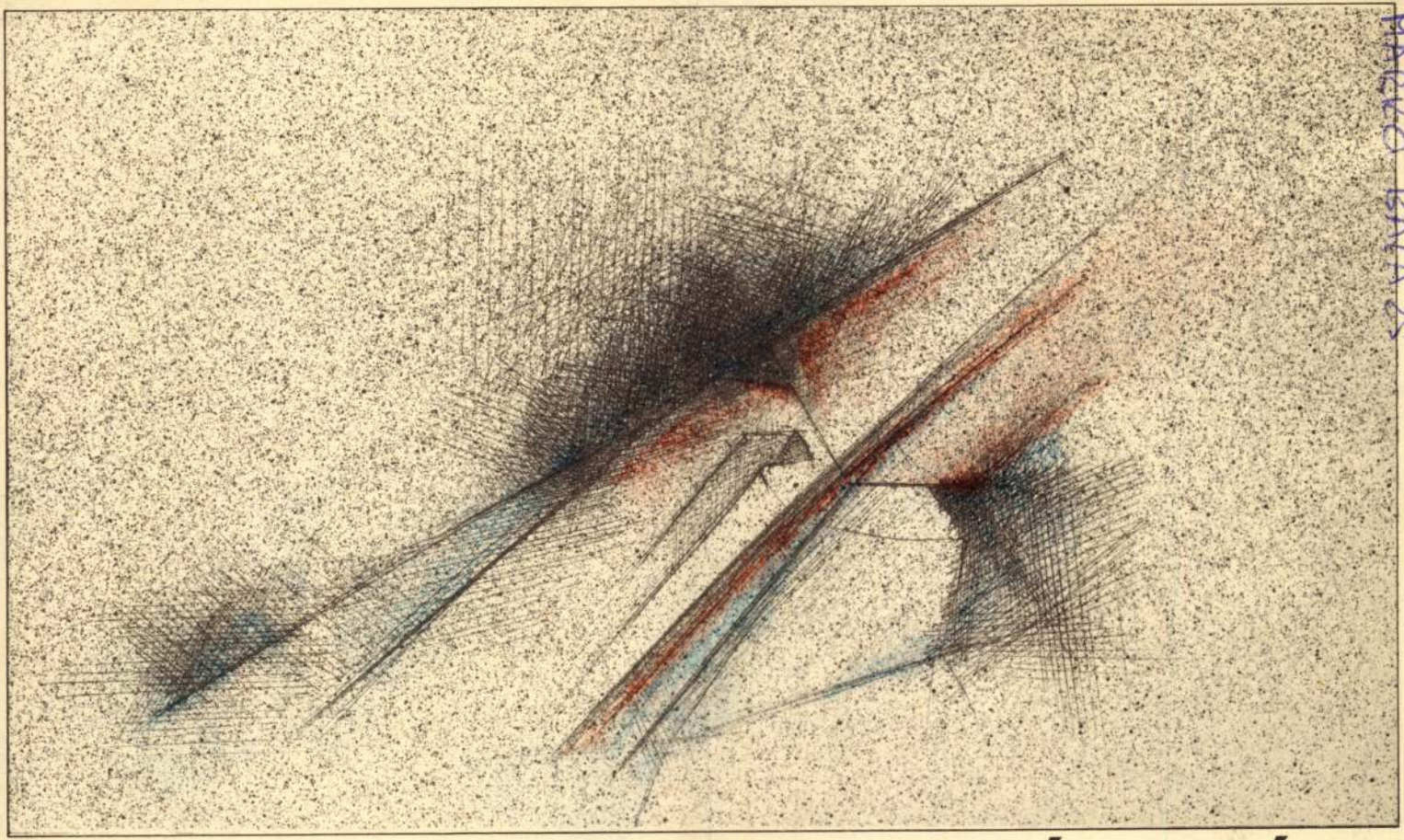

MARKÓ BALÁZS

MARKÓ BALÁZS

Okos, aki érti az embereket;
aki önmagát érti: ihletett.
Hatalmas, aki másokat legyőz;
aki önmagát legyőzni: erős.
Aki törekszik: nincs híján akaratnak;
aki megelégszik: gazdag
Aki nem veszti természetét: hosszúéletű;
aki nem veszti emlékezetét: örökéletű.

(Lao-ce)

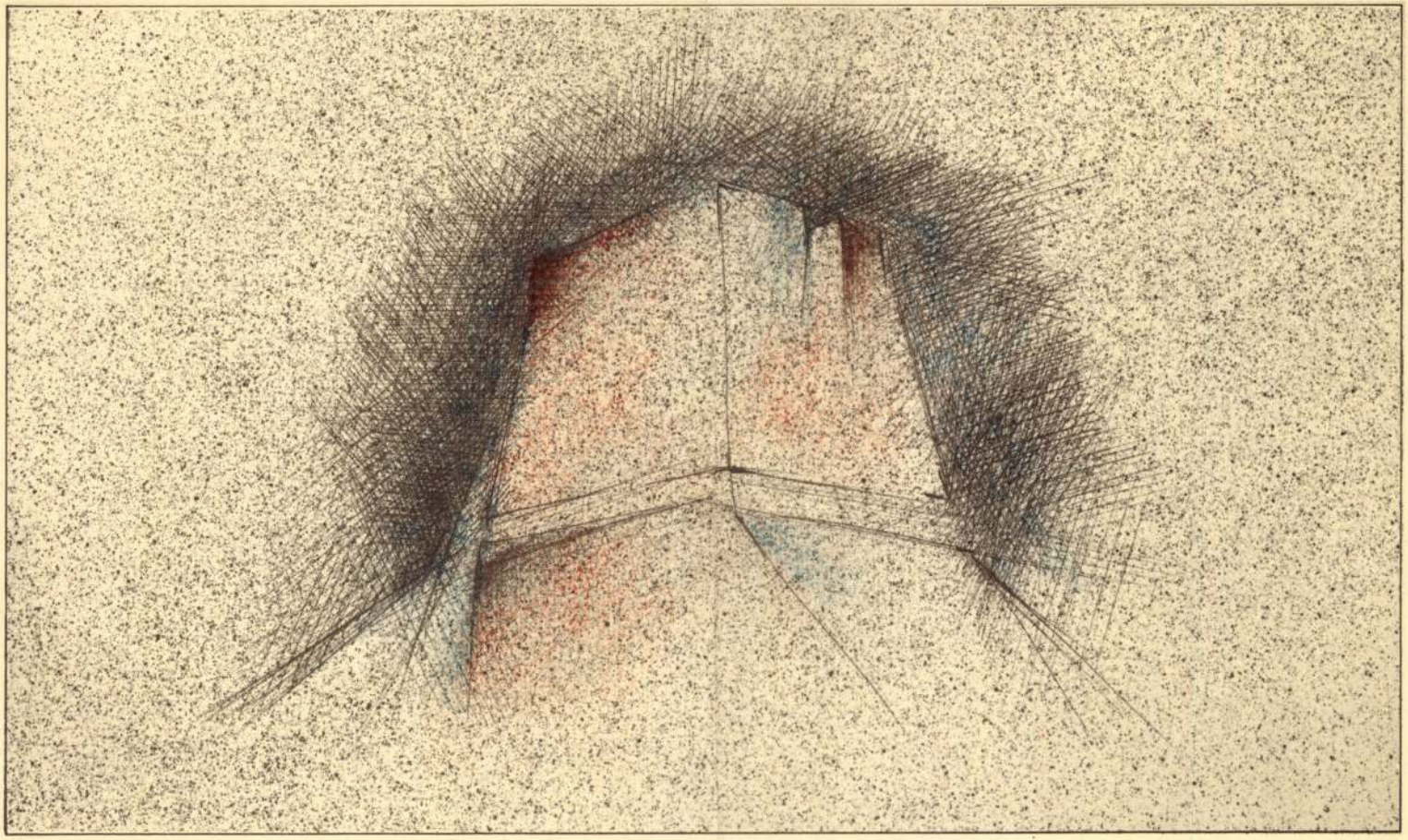

Az Óbudai Pincegaléria

meghívja Önt

MARKÓ BALÁZS

KIÁLLÍTÁSÁRA

Megnyitó 1984 február 21.-én 18 órakor

Megtekinthető 1984 március 11-ig

kedd-péntek 14-18;

szombat-vasárnap 10-18 óra

között.

Bp. III Fő tér 1. Zichy-kastély

1984 – 019 TISZSZO GT

meglevő vagyonát egy Bécsben lakó hölgyre hagyományozta, kihez ifjúkori szerelem és később barátság kötötte, de soha sem lehetett az övé. Jelenleg a Nemzeti Múzeumban és a Történeti Arczképcsarnokban levő képeit magyar hazájának hagyta, melyre mindig gyermeki szeretettel gondolt.

Brockynak az a két képe, melyet mai számunkban bemutatunk, Angolországban van.

Az egyik kép *Viscount Melbourne* arczképe, ki akkor volt Angolország miniszterelnöke, mikor Brocky Károly mint az angol királynő udvari festője működött. A kép *Windsor*ban van a királyi kastélyban, a 219. számú szobában, mely *Beatrix* herczegnőnek, a minapában elhalt *Battenberg* Henrik herczeg özvegyének díszszobája. Az arczkép tisztán fekete krétával készült; csak a mellény sárgás színű, s ezt Brocky fehér és vörös színekkel illuminálta. Bámulatos, hogy a mester 2—3 színnel milyen hatást tud elérni s a képet mily magas művészi tökéletességre tudja emelni. Életerő s művészi képzettség nyilatkozik rajta.—A második kép a művésznek saját, olajban festett arczképe, mely *I. H. Lorent* tulajdonában van *Reigate*-ban, a Surrey grófságban. A képre hátul egy czédula van ragasztva, s azon e sorok olvashatók magyar nyelven:

«Hogy ez Brocky Károly arczképe, melyet Londonban maga festett, ezennel bizonyítom.
Budapest, múzeum, jan. 20-ik 1881.
Pulszky Ferencz a M. N. Múzeum igazgatója. Előttem: *Kamermayer Károly*, polgármester. *Ligeti Antal*, N. Múzeumi képtár-őr.»

A kép tehát Budapesten is megfordult.

A jó angolok ugyan nem értik meg a magyar szöveget, de megértik a Pulszky Ferencz nevét, melyet Angliában is igen jól ismernek.

Megértik továbbá a mesteri festményt, melyet én Brocky Károlynak Londonban, Windsorban és Reigate-ban látott 48 darab festményei közt a legkiválóbbnak tartok, s nem is hiszem, hogy valaha ennél jobbat festett. Világos kék szemének tekintete, melyekkel nemcsak lát, de valóban néz is, elárúlja azt a nagy virtuozitást, melyről az angol kritika annak idején oly kedvezően nyilatkozott, s melyről kijelentette, hogy szemeket, tekintetet festeni más úgy nem tud, mint Brocky Károly. Fülében látjuk azt az arany függőt, melyet atyjától örökölt, s melyet kegyeletből haláláig viselt.

Ha Brocky Károly mást nem festett volna, mint ezt az egy arczképet, ez is az elsőrendű művészek sorába helyezné őt. Brocky Angliában nagy becsben állott, s nagy becsben állanak a művei is, melyeket tulajdonosaik féltékeny gonddal őriznek.

*

MARKÓ ANDRÁS.

†1895.

Markóék egykor egész művész-család voltak. Most már mind letűntek. Annak idején mindnyájan: apa és három fia a festészetnek szentelték tehetségöket, hogy a magyar névnek e művészet terén dicsőséget szerezzenek a külföldön. És szereztek is, különösen az apa. *Markó* Károly dicsőséget és tekintélyt vívott ki magának. Csak három magyar mester volt ő rajta kivül, kik művészi alkotásaikkal nagy hírnévre tettek szert, kik közül kettő a XVIII. században élt. Ezek egyike *Kupeczky* János, ki VI. Károly császár szolgálatában állott, festette Nagy Péter orosz czár képét Karlsbadban, s mint hirneves mester halt meg Nürnbergben. Számos jeles képét őrzik különösen a német képtárakban. A másik egy régi magyar nemes család sarja: *Mányoki* Ádám, II. Rákóczy Ferencz és Erős Ágost lengyel király és szász választó-fejedelem udvari festője, kitől azonban csak kevés festmény maradt fenn, s azok is majd mind a szász király tulajdonában vannak Drezdában. A harmadik mester a temesvári születésű *Brocky* Károly, kiről fentebbi czikkünk szól.

Míg ez a három mester kizárólag arczképek készítésével foglalkozott: *Markó* Károly a tájfestésnek szentelte művészi ecsetjét. Született Lőcsén 1790-ben s meghalt Apeggiben, Florencz mellett, 1860 november 20-án. A bécsi akadémián kezdett tanúlmányait Rómában folytatta, s mikor megismerkedett az olasz tájak elragadó varázsával, ott is maradt abban a csudaszép országban, mely második hazája lett. A *Claude Lorrain* 200 év óta letünt kora és iránya művészetében új életet kapott, s Markó ebben az irányban készítette festményeit. Nem kötötte magát sem trónhoz, nem szegődött valamely főúr szolgálatába, a verőfényes Itália végleg lebilincselte benne az embert, hogy nagyszabású művészetével lebilincselje a világot. Az eszményi tájkép volt az ő eleme, melyet bibliai és mythologiai jelenetekkel népesített be. De míg mintaképének — Claude Lorrainnak — a későbbi művein a tónus hidegebb és kidolgozása fogyatékosabb; addig Markó élete fogytáig mindig a meleg verőfényt, a pontos kidolgozást alkalmazta festményein, s képei mindig nemes, klasszikus stylben vannak tartva, festményeinek mindegyike a természet szellemében készült egy-egy elragadó költemény, tiszta vonalakkal, összhangzó színezéssel, a napsugár megkapó játékával, a színek pompájával és a távlat pontosságával. E mellett előadásuk tiszta és a színezésük meleg.

Az általam látott Markó-féle képek közül a legjobbaknak tartom azokat, melyek Budapesten vannak a Nemzeti Múzeum képtárában és a Zichy-család birtokában; mely utóbbiak Bécsben voltak az azóta elhalt Zichy Edmund gróf tulajdonában. Itt láttam évekkel ezelőtt egy Markó-féle képet, melynek tárgya nagyon is eltért az eddigiektől, mivel komor, felhős, szivárványos tájképet ábrázolt. Zichy Edmund gróf meg is adta a felvilágosítást, hogy Markó ezt a képet a szabadságharcz elbukásának hatása alatt festette, mikor a szabadság és alkotmány elveszett. De oda festette a szivárványt, a reményt, hogy a nagy baj közepette nem kell csüggednünk, mivel majd nekünk is felvirad egy szebb jövő hajnala...

Markó Károly halálával művészetének irányát tanítványa, egy derék, érdemes magyar mester: *Ligeti* Antal vette át és gyakorolta haláláig. Ligeti Antal azonban már igazán az utolsó volt, ki az *ideális* tájfestészetnek szentelte magát, s e téren igazán becses műveket alkotott; — míg Ligeti geniális tanítványa: *Mészöly* Géza, a mestertől nyert oktatást itthon érvényesítette és számtalan fölvételekben örökítette meg a Balaton elragadóan szép vidékét. Fájdalom, több követője nem igen akadt. Mészöly mestere után néhány évvel fiatalon halt meg.

Markó Károlynak, a nagy mesternek, három fia volt. Ezekről nem sokat tudunk. A külföldön nevelkedtek, s műveik nem jutottak olyan hírnévre, mint atyjukéi. Közülök *Károly* Budapesten született 1830-ban, s mint ügyes tájképfestő halt meg 1891-ben Moszkvában; *Ferencz* tájképeket és genre-képeket festett; tehetséges ember volt, de tehetsége nem volt kiművelve; úgy hallom, néhány évvel ez előtt halt meg Budapesten; *András* csupán tájképeket és állatokat festett; 1895 május 12-én halt meg *Viareggió*ban.

Markó András, úgy látszik, legközelebb állott atyjához, mert mai számunkban bemutatott képe: «*Legelő a tengerparton*», oly magas művészi színvonalon áll, hogy nagy atyja kiváló művei mellett bátran megállja helyét. A kép kiváló művészi alkotás, a mai tájképfestészetnek igazi gyöngye. Kitünően egyesül benne a tájképfestő az állatfestővel, s Markó András mindkét téren igazi művész. A színezése ragyogó, pompás, és mégis megvan benne az olvadékonyság, mely az ily alkotást természetessé, kedvesebbé teszi. Az a föld igazi föld, melynél pompásabbat a hollandi festészet fénykora sem alkotott. A mezőség füve eleven, üde, természetes, a tájék levegője finom párázattal van tele. Az állatok ép oly élő alakok, mint a tenyészet, boncztani szabatossággal rajzolva és festve. Él itt az anyatermészet, az állat, az egész tájék. A pompás festmény csak annyiban különbözik atyja hasonló festményeitől, hogy nem eszményi tájkép. Igaz valóság, élő természet, minőt csak valamelyik livornói tengerparti legelő képes felmutatni, hol ember és állat egyaránt örvend a létnek és Isten csodás áldásának. Az a szem, mely ezt a jelenetet megragadta, igazi művészi szem, mely a természetet és a természetességet nem alázza le a műterem állványáig, hanem fölemelkedik hozzá, hogy csodás szépségében örökítse meg. Markó András az utolsó művész volt a Markó iskolájából. Ez a kép pedig Markó András utolsó alkotása, mert hosszas betegsége meggátolta a további munkában. A Markó iskola ezen hattyúdala — s ezt vigaszúl mondjuk — Magyarországon marad; egy a szépművészetekért lelkesedő hölgy, Gelsei *Gutmann* Vilmosné, vásárolta meg. Közszemlére lesz kitéve az ezredévi kiállításon a műcsarnokban, s ott kétségkivül a kiállítás egyik gyöngye lesz.

*

MÁNYOKI ÁDÁM.

1673—1757.

A *Mányoki* Ádám régi magyar festőművész élete és művei tekintetében folytatott kutatásom alkalmából néhány olyan festményére akadtam a művésznek, melyek eddig nem voltak ismeretesek. Az itt bemutatott két kép a művész pályájának két különböző korszakából való, de művészi tekintetben egyik sincs olyan magas színvonalon, mint II. Rákóczy Ferencznek a szász király birtokában levő arczképe, melyet a «Vasárnapi Ujság» olvasóinak már korábban bemutattunk.* Ez a kép nemcsak a művész legszebb alkotása, hanem Rákóczynak valamennyi arczképe között a legkitünőbb, a legsikerültebb.

Mikor Rákóczy ügye Magyarországon elveszett, s a műpártoló fejedelem külföldre ment, tudvalevőleg udvari festőjét, *Mányoki* Ádámot, *Erős Ágost* lengyel király és szász választó fejedelem kegyeibe ajánlotta. Föltehető, hogy Mányokit a király csak Rákóczy iránti udvariasságból fogadta szolgálatába, mert nem egy ok szól a mellett, hogy a király a művészetek iránt nagyon kevéssé érdeklődött. Az ő eleme a háború és a szerelem volt. Sem Lengyel-, sem pedig Szászországban nem találunk olyan nyomokat, melyek műpártolása mellett tanúskodnának.

Érdeklődött a király azon lengyel és szász lovagok iránt, kik a csatákban, vagy a király körüli szolgálatban szereztek érdemeket, vagy pedig a híres szép nők iránt, mint például a Lubomirska herczegnők, kik közül a szebbiket a király gyakrabban láthatta, mivel a fiatal herczegnő gyakran megfordult Krakóban és ott a kolostorban szállt meg. Arra nézve vannak történeti adataim, hogy a szép herczegnő arczképét a király Mányokinál megrendelte, de ez a kép elveszett. Később ugyan a Radziwill herczegek tulajdonába ment át a kép, de az orosz betörés alkalmával az oroszok sok műkincset elvittek a lengyel kastélyokból Oroszországba. Hogy hol vannak ma ezek a műkincsek, azt nem lehet tudni.

Nehány, *Mányoki* által Erős Ágost uralkodá-

* Megjelent a «Vasárnapi Ujság» 1893 évi 14. számában.

sának idejében festett kép azonban a mai napig is megmaradt Lengyelországban, s ezek közt első helyet foglal el a király arczképe, mely jelenleg a Potocki-palotában van Krakóban. A király Potocki grófnak, egyik kedves emberének, ajándékozta, s a család a mai napig megőrizte, mint ereklyét.

A kép a királyt vértes egyenruhában ábrázolja; vállán által vetett hermelin köpeny, mellén széles rendszalag van, melyen a lengyel fehér sasrend nagykeresztje lóg. Jobb keze a marsall-botot tartja, melyet a karszék hátára támaszt, míg a jobb oldalon az asztal sarkán Lengyelország koronáját látjuk. A király az akkori divat szerint allonge-parókát visel. Mint a kép díszítményi részén, ép úgy nagy gonddal dolgozott a művész az arczon is, melynek jellemzetes kidolgozása épen oly találó, mint művészileg megkapó. Erős Ágostnak egy más képe sem versenyezhet vele. Mányoki művészi ereje akkor még egész teljességében volt, és még mindig a Largillière hatása alatt dolgozott, mikor ugyanis az arczon a baraczk szint szerette használni.

A festmény mellett rendkivül érdekes a kép kerete is, mely szintén abban a korban készült szép barokk stilban, gazdag diszítéssel. Különösen gazdag a keret felső része, melyen díszernyő alatt cartouche-mezőben látjuk a királyi adományozó monogrammját, s fölötte a királyi koronát. A Potocki család szép gyüjteményében ez a kép kiváló helyet foglal el, s reánk nézve becses, mivel a külföldön is nagy kitüntetésben részesült magyar művész készítette a festményt.

A másik *Rechenberg* Károly O. lipcsei jogtudóst ábrázolja. Ez jelenleg a lipcsei egyetemi könyvtár termében van elhelyezve. E képet Mányoki hátúl a vásznon ezzel a jelzéssel látta el: «*A. de Mányoki pinx. 1736.*»

E kép már III. Ágost lengyel király és szász választó fejedelem idejében készült. A két kép festése közti időben sok minden megváltozott. *Mányoki* a húszas években Magyarországon is megfordúlt, hogy családi ügyeit rendezze, s hogy itt is festett, mutatják azok a családi képek, melyek jelenleg *Podmaniczky* Géza báró birtokában vannak a kiskartali kastélyban.* III. Ágost sokkal jobban érdeklődött a művészetek iránt, mint elődje; mutatják ezt a drezdai műemlékek is; de, fájdalom, Mányoki az irigykedők miatt nem tudta hajlandóságát megnyerni. Innét van, hogy Mányoki, a ki III. Ágost idejében még fizetését sem kapta meg rendesen, magán emberek szolgálatába állott. Lipcsei tartózkodása alatt készíthette el a Rechenberg professzor képét. Abból, hogy az egyetem helyiségében van és volt is mindig e kép, azt lehetne következtetni, hogy valamely ünnepélyes alkalomból készült, talán az egyetem megbizásából és költségén; de erre nézve biztosat nem tudunk, mivel a lipcsei egyetem irattára e tekintetben nem ad felvilágosítást. Nincs iratai között e képről semmi említés.

RECHENBERG KÁROLY NÉMET JOGTUDÓS ARCZKÉPE MÁNYOKI ÁDÁMTÓL.

TENGERPARTI TÁJKÉP MARKÓ ANDRÁSTÓL.

De érdekkel látjuk a Mányoki művészetében beállott változást, mely szerint a franczia iránynyal teljesen szakított, s a német iskola követőjévé lett. S ez természetes is, mivel a krakói udvarnál mindig a franczia szellem uralkodott, míg a drezdainál — pedig III. Ágost rendszerint itt tartózkodott — a german ízlés volt divatban; mindamellett a kép erőteljes és szép művészi munka, s ebből is láthatjuk, hogy Mányoki mindvégig meg tudta őrizni és óvni művészi erejét és képességét minden körülmények között.

Dr. Nyári Sándor.

* Mányokinak ezt a két festményét (Báró Podmaniczky János és neje) szintén bemutattuk a «Vasárnapi Ujság» 1889. évi 3-ik számában.

NEM ROSKADTAK LE NEHÉZ KERESZTJÖK ALATT; MERT KÖLCSÖNÖSEN TÁMOGATTÁK EGYMÁST.

Rajz a régi alföldi életből.

I.

A harminczas években úgy Kőrös-Tarcsán, mint az Alföld legnagyobb részén, pártásan mentek templomba a hajadonok. Még azután is sokáig viselték a pártát.

A párta koszorúját többnyire utánzott gyöngy ékesítette, hosszabb vagy rövidebb, szélesebb s keskenyebb szalag nyúlt róla le, s elfedte a hátúl egy ágba font hajat, csupán a hajfonat tövénél és végén, két bokorra kötött élénk színű szalag látszott ki alóla.

Nyakukon a lányok kisded fehér, fodros, vagy világos színű szőr-, vagy selyemkendőt, rojtosat viseltek, mely alól, két felől könyökig leérő fodrozott gyolcs ingváll, hátúl meg a puszli derekán két oldalt hónaljig felfutó ezüst vagy aranyzott zsinór ragyogott ki.

Csinosan redőzött élénk színű rokolya folyt le a derékról, a piros csizmának szára közepéig.

A kötény két oldalán s alulról fodrozott fehér gyolcs, vagy karton, ritkábban selyem volt, de ez csak térdig ért le.

Hűvös őszön s télen szopós magyar bárányborből férfi-ködmönt viseltek panyókán, ezen simult végig a párta szalagja.

Így öltöztek a fiatal menyecskék is, hanem párta helyett főkötőt viseltek.

Csinos fejdísz volt ez, finom fekete, de nem selyemszövetből. A fejtetőt és a kontyot takarta el, két oldalt csak a fülkagyló felső részét foglalta maga alá; állkötője nem volt. Ha hosszukás alakú nem lett volna, — de olyannak kellett lennie, hogy a konty bele férjen, — taréjtalan sisakhoz lehetett volna hasonlítani. Elől és két oldalt a főkötőt 2—3 sor, csak kisujjnyi széles, sűrűn ránczolt, aprószemű, fekete szőrcsipke szegélyezé. A csipkefodrozat csak fültövig terjedt, a konty alatti rész simán volt beszegve. A főkötő közepén igen alacsony csipkefodrozat nyúlt végig.

A főkötő alól, elől a homlokon kisujjnyi szélesen kilátszott a hajzat.

Az idősebb asszonyok főkötője nem különbözött az ifjakétól, különben is kivált a kisebb módúak abban a főkötőben vénültek meg, a melyben a menyasszonytánczot eljárták.

Drága fejék volt a főkötő. Ha gondját viselték,

M.D.K.

Marko Barberina
festő

Atyja munkásságát akarja követni

Berzeviczy Albert: A tájképfestés a XVII. században 172 l.
Bp. 1910.

Markó Béla

szobrász

Fiát lovagolni tanító csikós c. gipszszobra a lenti muzeumban.

Sőregi János:

Vezető a Hortobágyi Múzeumban.

Debrecen, 1940.

14. l.

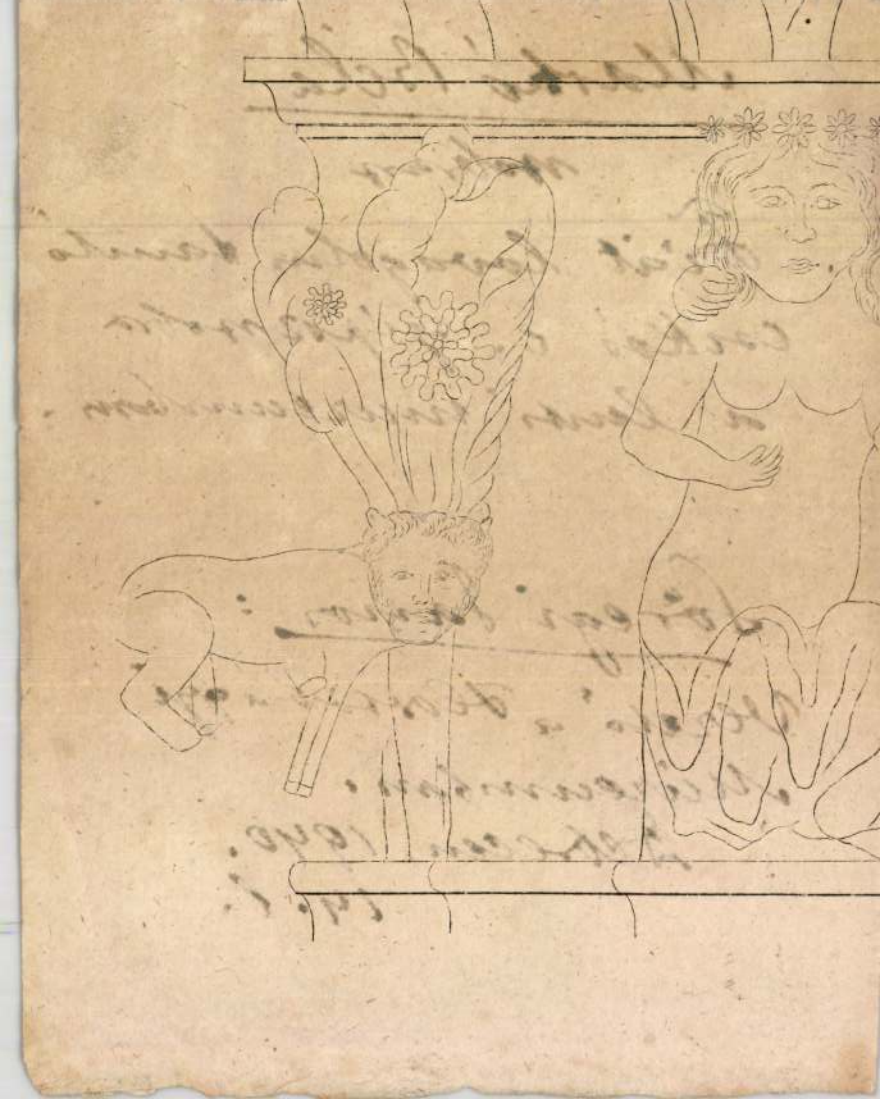

MDK.

Markó Béla szobrászm.

Kandalló óra és villamos gyertyatartók. /Solymászó nők és apródok./ Tervezte: Markó Béla szobrászmüvész, készitették Tarján és Paár repr.

Magyar Iparmüvészet. 1907. 240.lap.

MDK.

Markó Béla szobrászm.

Kandalló óra és villamos gyertyatartók.
/Solymászó nők és apródok./ Tervezte:
Markó Béla szobrászmüvész, készitették
Tarján és Paár repr.

Magyar Iparmüvészet. 1907. 240.lap.

B. Markó Böske

[illegible]

l.

Forum

1934. 321. l

Markó C.

Facsoport, cerúza

Szent György Céh III. árverésének katalógusa.

1910. 10 1.

Markó Elek, építész MDK

Távvezeték Északmagyarországon. Tervező - repr.

MagyÉp 1945-55.

Markó elek,

MDK

Markó Endre, festő.

Téli táj.

Olj.-

Nemz. Szal.-Karács. Kiáll. 1898-99, dec. 16-jan. 20.-Tm.

Markó Ernő

Jestő

Lyka München

70, 71 l.

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

1938 FEBRUÁR 13-TÓL FEBRUÁR 27-IG.

Markó Ernő

Erdőveg c.
kepe repr.

Magyar Géniusz

1899, márc. 12

„Markó J." (Ernő?)

Tornác c. kepe
repr

u.o.

583

1910.

-ben. † Wien 1892 julius 14-én.

Előtérben, balról a tó
ő asszony, középütt két vén bükk
kutyától kisért és hátra ha-
ünket. Öltözete a jobbra fordult
hér főkötő, barna rékli felgyürt
ya; a vádásznak: kalap, tarisznya,
harisnya és czipő. Ez utóbbi pus-
napnyugtakori világitásban ábrá-
tt. Jelzése alól jobbra: FK. 1887.

:71.8 cm.-- Becsértéke 200 korona.
) január 30-án (178-910).

aft Anna hagyománya. — Átvétetett

Markó Ernő

Árverési Csarnok Kat. aukció

31. sz. 1926. febr.
32. sz. 1926. ápr.
34. sz. 1926. okt.
35. sz. 1926. dec.
36. sz. 1927. febr.
37. sz. 1927 márc.
38 sz. 1927 máj.
39 sz. 1927. okt.
40. sz. 1927. dec.

Markó Ernő

130 Orosz fogoly olajf. 1000.—

Nemzeti Szalon

1918. máj.

tav. kiáll.

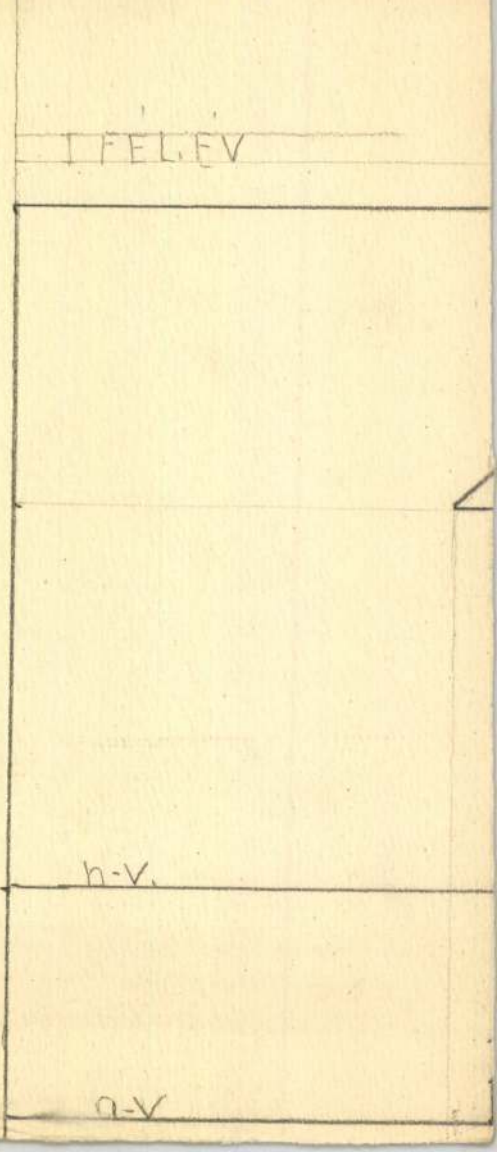
I F E L . F V
h - V .
n - V

Markó Ernő
festő

103. MARKÓ ERNŐ: Tél (olajf.) Ára 250 kor.

Nemzeti Szalon
1900. tav. kiáll.

136. MARKÓ ERNŐ: Őszszel (olajf.) Ára 50 frt.

137. „ „ Duna-rész (olajf.) Ára 50 frt.

Nemzeti Szalon
1900-iki kiáll.

Markó Károly
festő

Fővárosi Lapok 1900. ápr. 18., 16. old.
(h. b.: Tavaszi kiállítás.)

Kalmár

Markó Ernő
festő

Fővárosi Lapok 1896. jul. 10., 5. old.
(V.: Nemzeti Szalon.)

Kalmár

Marko Ernő

Tělitaj c. Ezpe
a Komárom Mu-
zeumban.

Komárom 1914.

II. évf. 1. n. - 60. l.

40

Szentiványi Z.

II.

Markó Ernő

Olgyay Ferenc

Zombory Lajos

l.

Arverési Közlöny

1937. febr.

1. rk. sz.

Karácsonyi aukció

hogy a Vezuv aznap esti fenséges kitörésének tanuja lehetett. Emlékirataiban végtelen elragadtatással s olyan avatott tollal ir e gyönyörü tüneményről, hogy bármely hivatásos iró becsületére válna. Most már akár lemaradhatott volna a római husvétról, azonban ebben is szerencséje volt s megismerkedvén a római rendőrkapitány fiával, ennek kocsiján 23 órai folytonos kocsizás után még az ünnepek előtt Rómába érkezett. Ezután 1835 nyaráig állandóan ott tartózkodott, s többnyire Markónál dolgozott, ekkor azonban türhetetlenné lett a forróság, s ő elhatározta, hogy haza utazik. Utját Sienna felé vette, innen Párisba, majd Genuába ment. Itt megismerkedett egy fiatal emberekből álló társasággal, amellyel Milanóba rándulva

Marko Erno

Thieme Becker

XXIV. 118. b.

(Lyka)

EUROPA
FILM-KÖNYV-LAPTERJESZTŐ ÉS KÖNYVKIADÓ RT.

3 MAGYAR KIR. POSTA

Budapest, V., Visegrádi-u. 36.
Telefon: 493-947.

T. Küldöm

Vissza Nekem Nem jót si könyv

~~Hackfellner Károly~~

úr
úrnő

hirlapbizományos

Nemiskolj

Buda Pest.

~~Kápolnásnyék~~.

Hackfellner

Markó Ernő

XXI. aukció
"A Gyűjtő" 1915. 64. l.

403. MARKÓ ERNŐ: Dunai táj . 40
404. — : Szélmalmok 80

XXII. aukció
"A Gyűjtő" 1915. 112. l.

238—241. MARKÓ ERNŐ: Négy vázlat, keret nélkül, együtt . . 30

Grentendre, Grentlélet tpl

II. 468

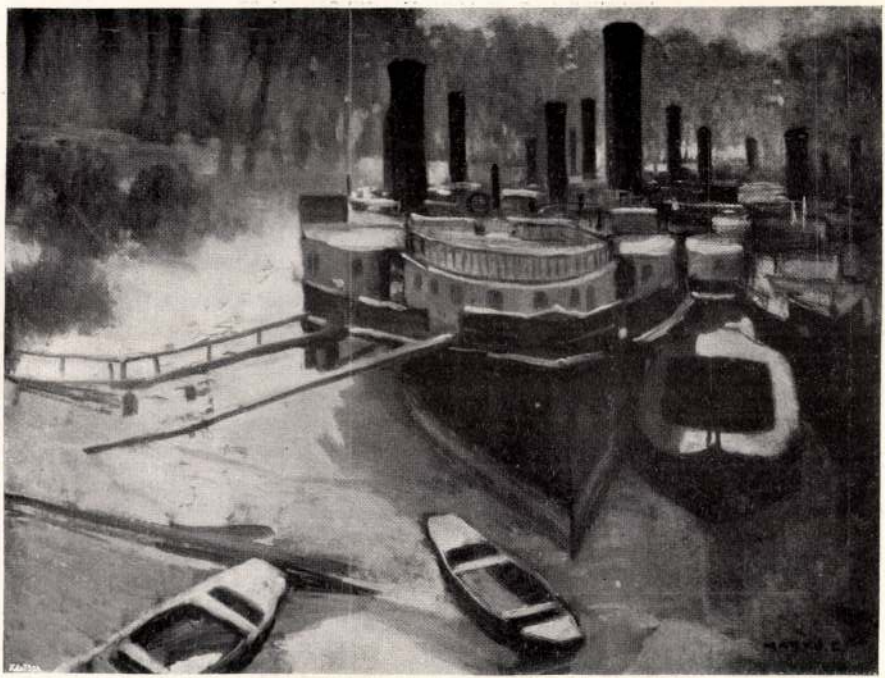

178. Markó Ernő: Téli kikötő.

250. Neogrády Antal: Kukoricafosztás.

Markó Ernő

594 **Angyalffy Erzsébet.** Ghawazi (egyypt. cig. tánc.) Olajf. Eladó.
595 **Markó Ernő.** Sárga ház. Olajf. Eladó.
596 **Markó Ernő.** Besztercze torkolata. Olajf. Eladó.
597 **Sándorházi V. Béla.** Fűzfák a Rákos mentén. Olajf. Eladó.
598 **Mátrai Vilmos.** Kunyhó holdfénynél. Olajf. Eladó.
599 **Sándorházi V. Béla.** Zsákolás a Dunaparton. Olajf. Eladó.
600 **Markó Ernő.** Radványi ház. Olajf. Eladó.
601 **Siligai Ferenc.** Csendes hely. Olajf. Eladó.
602 **Markó Ernő.** Régi ház Beszterczebányán. Olajf. Eladó.
603 **Markó Ernő.** Mátyás király vadászkastélya Radványban. Olajf. Eladó.
604 **Benczúr Béla.** Margitfalvi kőhíd. Olajf. Eladó.
605 **Ingomár Ferenc.** Arckép. Olajf. Magánt.
606 **Markó Ernő.** Huták Beszterczebányán. Olajf. Eladó.
607 **Benczúr Béla.** Nyires. Olajf. Eladó.
608 **Rubovics Márk.** Fiatal tudós. Olajf. Eladó.
609 **Glatter Ármin.** Arckép. Olajf. Magánt.
610 **Szepesi Kuszka Jenő.** Hegyi tó. (Szepesmegye.) Olajf. Eladó.
611 **Reinhardt Károly.** Férfiarckép. Olajf. Magánt.
612 **Reinerné Istvánffy Gabrielle.** Fürdő bivalyok. Olajf. Eladó.
618 **Heyer Arthúr.** Kecskék. Olajf. Eladó.

XVI. TEREM.

614 **Kató Kálmán.** Sárga utca. Olajf. Eladó.
615 **Kató Kálmán.** Vízvezeték a hegytetőn. Olajf. Eladó.
616 **Gerster Károly.** H. Dóra kisasszony. Olajf.

Műcsarnok 1909/10. téli tárl.

617 **Kató Kálmán.** Gellérthegyi nyári nap. Olajf. Eladó.

618 **Kató Kálmán.** A kőműveslépcső Budán. Olajf. Eladó.

619 **Kató Kálmán.** A kőműveslépcső felső része. Olajf. Eladó.

620 **Kató Kálmán.** Sárga ház a napsugárban. Olajf. Eladó.

621 **Karczag Zoltán.** Válogatás. Olajf. Eladó.

622 **Holló Géza.** Melancholia. Pastel. Eladó.

623 **Zádor István.** Szines ablakok a Notre Dame-ban. Olajf. Eladó.

624 **Glatter Ármin.** Arckép. Olajf. Magánt.

625 **Glatter Ármin.** Arckép. Olajf. Magánt.

626 **Szász István.** Öreg asszony (kosárral). Olajf. Eladó.

627 **Kölber Dezső.** Női fej. Olajf. Eladó.

628 **Kóbor G. Henrik.** Téli reggel. Olajf. Eladó.

629 **Korcsek János.** Dr. P. D. úr arcképe. Olajf. Magánt.

630 **Berkes Antal.** Reggeledik. Olajf. Eladó.

631 **Berkes Antal.** Korzó. Olajf. Eladó.

632 **Nagy Lázár.** Rózsafa. Olajf. Eladó.

633 **Tolnay Ákos.** Est. Olajf.

634 **Klammer Mariska.** Nyári vendéglő. Olajf. Eladó.

635 **Klammer Mariska.** Felvégi-út. Olajf. Eladó.

636 **Papp Gábor.** Csolnakázó. Olajf. Eladó.

637 **Tolnay Ákos.** Virágos udvar. Olajf. Eladó.

638 **Siligai Ferenc.** Parasztudvar reggel. Olajf.

639 **Tolnay Ákos.** A varsányi kis malom. Olajf.

640 **Kümmerle Pál.** Patakrészlet. Olajf. Eladó.

641 **Gottesmann Alfréd.** Olasz táj reggel. Olajf. Eladó.

642 **Oláh Sándor.** Önarckép. Olajf. Eladó.

643 **Strobl Zsófia.** Pulyka. Olajf. Eladó.

644 **Konek Ida.** Hólabdák. Olajf. Eladó.

645 **Holló Géza.** Részlet a Kőrös völgyéből. Pastel. Eladó.

Korona.....

elismertük fenti fiókpénztárunknál ve:

tazione della
Cattedrale di
Cassa (1516)
con fatti accenni
umbri. Un ~~pittore~~
rappresentante
~~[illegible]~~ significativo
del nuovo realismo
verso il 1440-50 è

Makó

M. 2. *Ernő*, festő, * Kassa 1868 okt. okt. 14. Münchenben és Párizsban tanult s főkép tájképeket, budai havas utcaképeket fest, realisztikus meglátással. A Tabánban minden csendes és Holdas táj c. olajfestménye a Szépművészeti Múzeum tulajdonában.

Lex. I. 857.

8584.

ki huszár jobb kezével, a
yafokra támaszkodik, mig baljá-
ja mellett elhaladó fehér szi-
rémes mente sötétkék kelméből,
sarkantyús csizma magas szár-
érben ház látszik. Felirata
oesterr. Armee im Jahre 1774.
r.

10 cm. .

15

De mintha ez a tény némileg ki is békítette volna az eseményekkel, elmosolyodott. Szomorún, — az igaz, de mégis. Mert egész titokban kezdte nagyon érdekesnek találni szereplését ez esetnél. Végre is hogy egy harminc éven túl levő leányért valaki szíven lőjje magát, — egész komolyan, — ez nem mindennapi dolog. Mindenesetre a világ szépségversenyében párját ritkító „rikord".

Aztán meg, tegnap óta az izgalomnak olyan hatalmas áramlatai tomboltak lelkében, hogy sok évi apró-cseprő viharkákért lelt bennök kárpótlást. Nem is vágyott egyhamar kitérni előlük. Öntudatlan — tehát igazabb — énje legalább nem. Ezért, míg arcán végig egyik könnycsepp a másik után pergett, ő a mellékszobába intette Bethlérit s itt az ablakmélyedésbe állva vele, meg-megcsukló hangon kezdte elbeszélni ama kínos utolsó órák borzalmait. És mentől tovább beszélt, annál igazabb lett nagy bánkódása.

— Ki hitte volna, hogy beváltja fenyegetődzését! — ismételte egyre-másra. — Szegény, szegény kis pubi, — mondta aztán mély sóhajtással, — tudja? Az orvosok azt hiszik, hogy egy percig se tért magához, de én érzem, hogy ez nem igaz. Hiszen mindig kereste a tekintetemet, nézze, így . . . éppen így. És egyszer hajnaltájban, beszélni is kezdett. Nem összefüggőleg, csak ilyeneket lehetett érteni, hogy: „mama, gyere már", — meg mintha csettentene a nyelvével s a négy lovát szólítaná. Higyje el, ez volt a legmeghatóbb.

Adrienne mérhetetlen búval egy csókot küldött ujja leghegyéről a másik szoba felé.

— Miért is játszott azzal a szerencsétlennel? — kérdezte Bethléri szemrehányón, szánalommal.

Adrienne az ajtóhoz ment és betette, aztán egész közel jőve Andorhoz:

— Kérem Bethléri, — sugta kérőn, — ne tegyen nekem szemrehányást. Maga — ne! . . .

— Miért?

— Miért?! — s bár kérdőn ejtette ki e szót fellángoló szeme, kétséget kizárón adta meg a választ. De mielőtt Andor felelhetett volna, ismét a halottról sietett beszélni.

— Tudja, hogy Vihart a ma éjjeli vonattal fogják innen elszállítani?

— Gondoltam. Hová?

— Anyja sürgönyétől függ. De Miskolcig biztosan a budapesti vonaton lesz . . . Lássa Ernő, mégis csak együtt fogunk innen elutazni, — vetette közbe ismét a betett ajtóhoz intézve szavait, majd újra Bethlérihez fordulva: — Úgy félek ettől az utazástól! — suttogta összeborzongva.

— Értem. De hát akkor miért megy? — kérdezte Andor bizonytalanul.

Adrienne a vállára tette kezét:

— Tudja, hogy *muszáj*, — sóhajtott gúnyos alázattal. — Különben, — tette hozzá dacos elhatározással, — jobb is ez így.

Bethléri haja tövéig elvörösödött.

Mindennek Judith az oka, — gondolta s újra fölforrt benne a harag. — Ha három hét óta nem üldöz féltékeny pillantásaival, eszembe se jutott volna annyit foglalkozni Adriennel, és akkor . . . A halott felé nézett végtelen szánalommal, aztán ismét a leány könnyes szemeibe nézett, aki most mintegy oltalmat, támaszt, tanácsot esdekelve tekintett reá.

— Mondja, mit tegyek?! — kérdezte összekulcsolt kezekkel. — Az utcán ujjal fognak reám mutogatni . . . És nincs senkim . . . senkim. Aki pártomat fogná, aki . . . — de nem folytathatta a görcsös zokogástól.

Bethléri végtelen szánalmat érzett iránta.

— Csendesedjék kérem . . . majd meglátja, ha elmegy innen . . . mindjárt másképpen fog látni . . . Még inkább, ha külföldre . . .

— Külföldre mennék? Igaza van. Az lesz a legjobb. De, — addig?!

— Nem értem.

— Nem? De hát nézzen oda! Azt hiszi, lehet egy nyugodt pillanatom? Azt hiszi, kibírom azt az utazást Budapestig? Kettesbe anyámmal, aki máris gyötör a szemrehányásaival. Mi lesz még azután, hogy a vonat elindul? Velünk . . . Vele . . . És mindez miért?! — tört ki szenvedélyesen. — Mert nem őt szerettem.

Folytatjuk

Szülőföldemen

Minek is jöttem én
Ebbe a faluba?
Kis házunk tűzhelye
Rég ki van aluva!
Üres a tornáca,
Ajtója bezárva,
Sűrű hálót szőtt a
Pók az ablakára.

Senki sem örvend itt,
Mikor megérkezem,
Senki sem siratja
Az elmenetelem:
Akik vígan vártak
S búsan váltak tőlem,
Mind ott alusznak már
Künn a temetőben!

Nyomtalanul eltünt
Egész multam innet:
Sehol egy ismerős,
Bármerre tekintek.
Ha egy-két öreg fa
Nem állna előttem:
El se tudnám hinni,
Hogy haza vetődtem.

Csak e jó, öreg fák
Ismerősim még itt.
Hányszor szedtem róluk
A madarak fészkit!
Nagy, izmos ágaik
Hányszor ringatának,
Mint csecsemőt karja
Az édes anyának!

Áldjon meg az Isten,
Édes öreg fáim,
Egykori bizalmas,
Jámbor cimboráim!
Ragyogjon rátok még
Sok fényes kikelet,
S ne felejtsétek el
Az én emlékemet!

Ha én most tőletek
Ismét eltávozom:
Ki tudja, veletek
Mikor találkozom?
Veletek tán soha,
Legfölebb majd egyszer
Valahol oda lent
A — gyökeretekkel!

Jakab Ödön

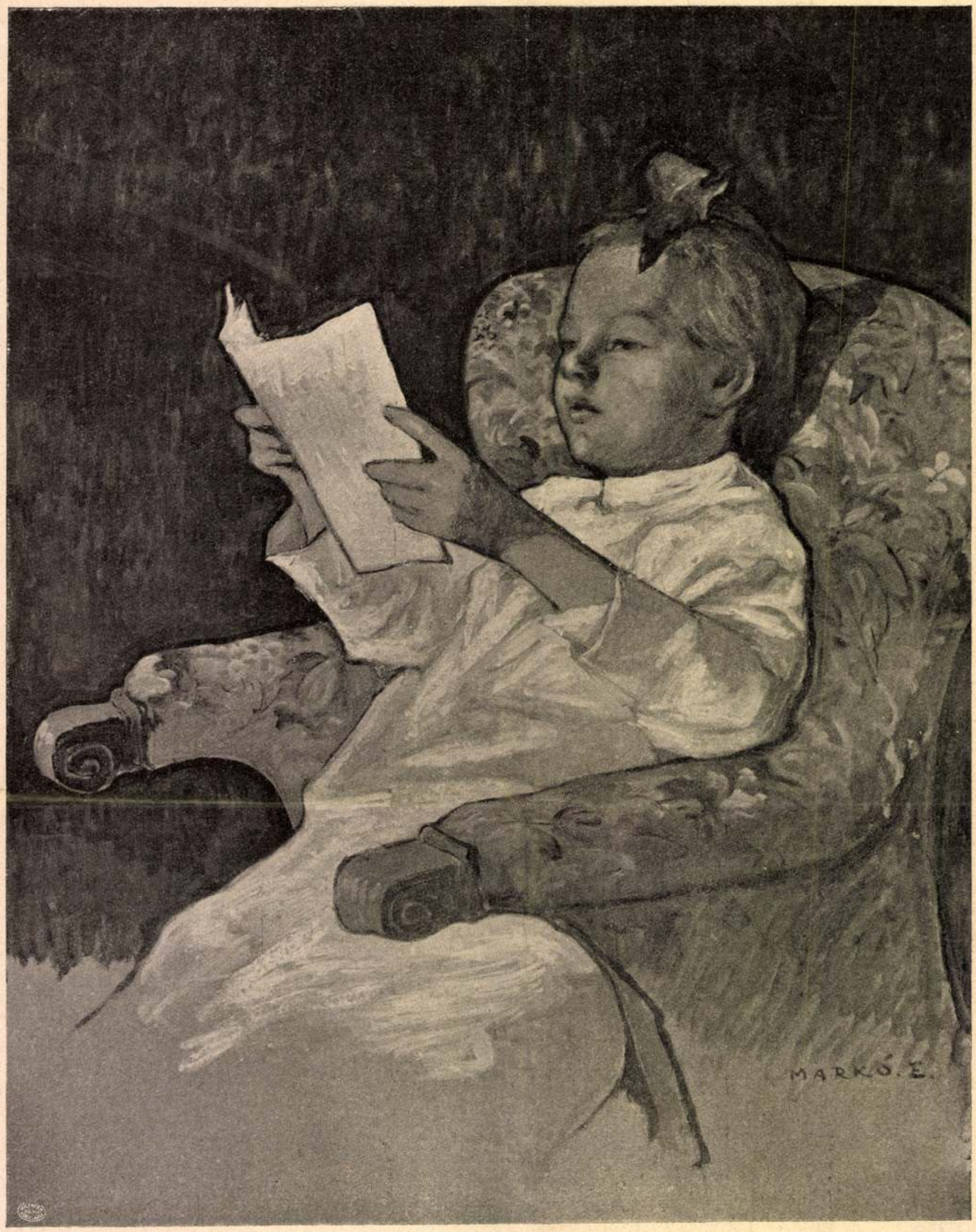

AZ ÉN UJSÁGOM

Az Uj Idők számára rajzolta Markó Ernő

Mire a szanatóriumhoz ért, az orvos arcáról rögtön leolvasta, hogy mindennek vége.

— Hol fekszik?

— Ha föl tetszik menni az emeletre, a legvégső szoba. Balra.

— Köszönöm. — S két lépcsőfokot egyszerre lépve igyekezett a megjelölt irányba.

Ami azt illeti, minden útbaigazítás nélkül is nyomra vezette volna a Valérvné folytonos „Istenem"-je, mely a folyosót végtől-végig betöltötte. A halottas szobában azonban csak Adriennet találta, és az ő halk zokogása valahogy még engesztelhetetlenebbé tette azt az iszonyu némaságot, mely onnan, a faltól kissé elhúzott ágytól hatolt mind előbbre.

Adrienne roskatag léptekkel, minden útjába eső székhez, asztalhoz támaszkodva, ingadozott Bethlérihez.

— Köszönöm, hogy eljött, — suttogta egy kínpadon kifáradt mártir tekintetével; majd a halott felé intve a fejével:

— A karjaim közt halt meg . . . — sóhajtott, — a karjaim között!

Uj Idők 1909. XV. 42. 27

Makó Ernő

tói részére, akik műveik tárgyát a most folyó világháborúból meritik és a tárgy feldolgozásában illetőleg felfogásában érvényre juttatják a magyarságnak azokat a nagy erényeit, amelyeket a históriai válságos idők a néplélekből kiváltottak. Azok a művészek, akik a háborúban katonai szolgálatot teljesitettek, előnyben részesülnek.

Az 1200 koronás néhai Ráth György-féle díj, amelyre ezúttal kizárólag festők pályázhatnak, a Lipótvárosi Kaszinó 1000 koronás és az Erzsébetvárosi Kaszinó 500 koronás díja, az összes kiállító részére és végül Esterházy Miklós Móric gróf 600 koronás díja az akvarell-festők részére.

Felelős szerkesztő: LYKA KÁROLY

Kiadótulajdonos: SINGER és WOLFNER
Budapest, Andrássy-ut 16.

Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság nyomása
Budapesten.

A Művészet kliséit Wolfner M. fotocinkografiai műintézete
készíti Budapesten, VIII., Hunyadi-utca 32.

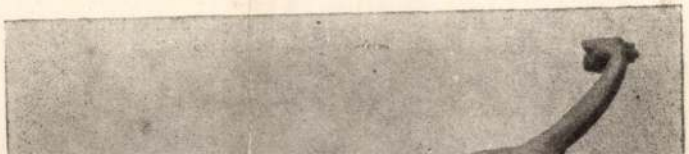

MARKÓ ERNŐ OROSZ FOGOLY-TIPUS

Művészet 1918 47. l.

Markó Ernő

A Szent György céh február 15. és 18-án tartotta meg XXXIII. aukcióját. Az árverésre kerülő anyag gerincét, jelentősebb részét régi magyar porcellánok, holicsi és herendi edények tették ki.

Az Ernst-múzeum tervbe vette művészeti aukciók rendezését, az első ily aukció február 28.—március 5. közötti napokban folyt le, amikor Holitscher Róbert építész gyűjteményét árverezték el a közönség, az amatőrök, műgyűjtők táborának fölötte népes, élénk részvétele mellett, magyar és külföldi régiségkereskedők és múzeumok képviselőinek jelenlétében. Az aukció katalogusa 1248 tárgyat tüntetett fel, amelyek közt a vezetőszerepet 770 darabbal a porcellán játszotta. A porcellánokon kívül üvegek, elefántcsonttárgyak, arany, ezüst és egyéb szelencék, ékszerek, órák, vitrinák, ezüsttárgyak, textilművészeti holmik (gobelin, szőnyeg, himzés, gyöngymunka), miniatürök és képek kerültek sorra s cseréltek gazdát (a képek

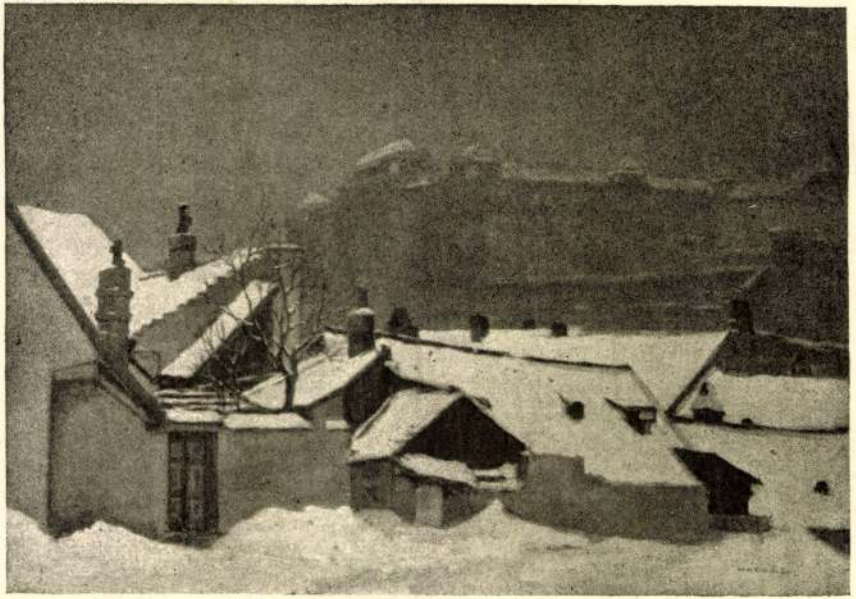

MARKÓ ERNŐ

TABÁNBAN MINDEN CSENDES

Művészet 1917. 30 l.

Markó Ernő

1915. ápr.–máj. kiáll. U. Szalon
Az önkéntes őrsereg „Markó"-
csoportjának tagjai:
10 archép –
1916. ápr. kiáll. u. o.
Tabáni részlet, olaff. 300.–
Tavasz Budán, olaff. 300.–
A Gellérthegyről, olaff. 300.–
1918. máj. kiáll. u. o.
Orosz fogoly, olaff. 1000.–

1918. dec. kiáll. u. o.
Uszályok Gradonál, olaff. 600.–
Önarchép Udineből, olaff. 2000.–
Tengerpart Gradónál, olaff.
600.–
1919. okt. kiáll. u. o.
orosz fogolytipus, olaff. 1500.–
St. Danieli tó partján, olaff. 1500.–
Kilátás a várkertből, olaff. 1000.–
Tovább nem írom ki.

Meszl György Kristóf V. 132

Markó Ernő

Műcsarnok

1914. tav. kiáll. 185, 482, 490, 683

1915. tav. kiáll. 244, 247, 324

1915-16. téli kiáll. 305

1916. tav. kiáll. 194, 199.

1916-17. téli kiáll. 48, 183, 187

1917 tav. kiáll. 183, 402, 406

1917-18. téli kiáll. 279, 283

1918. tav. kiáll. 1, 112, 114.

1918-19. téli kiáll

1919-20. téli kiáll. 294. 300

1922. jub. kiáll. 253, 589, 601.

Stent Erisebet VI. 77

Marko Ernő

Laird

Nemzeti Szalon Almanach

~~1927~~ 1927

..... *mühely.*

elyfőnökség!

.....év ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

re ..... számu .....

biztam

..... évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Markó Ernő

lásd

-2

Kal Délm 131 -

..... *műhely.*

vfőnökség!

v ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

ım.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Azért mégsem reggeliztem egyedül, mert társaságot kaptam Bambarában, az olasz ujságíróban. Bambara a kertben ődöngött és amikor megpillantott, fesztelenül hozzám telepedett.

— Mit csinál már ilyen korán idekünn? — kérdeztem.

Bambara cigarettára gyújtott.

— Hogy mit csinálok? Azt, amiért megfizetnek. Riportot.

— Riportot ír Füredi barátunk reggelijéről?

— Félek, hogy ez az esemény nem érdekelné eléggé szenzációra éhes közönségünket. A párbajról csinálok riportot.

— Megvolt már a párbaj? Hogy végződött?

— Nem volt meg, tehát még nem is végződhetett. Ellenben nagyérdekü bonyodalmak merültek föl, amelyek esti lapunkban három teljes hasábot fognak lefoglalni.

— Nem elégítené ki kíváncsiságomat az estilap előtt?

— Ha ünnepélyesen megfogadja, hogy eleven embernek, de főleg ujságírónak nem szól — —

— Megfogadom. Mindent megfogadok. Annál könnyebben fogadhatok meg mindent, mert senkit sem ismerek.

— Ez az utóbbi körülmény igen megnyugtató. Tehát figyeljen ide. Az éjszaka szenzációs fordulat történt, amennyiben kétségek merültek föl a báró párbajképessége iránt.

— Ohó. A kártya — —?

— Nem. A kártyának semmi köze ehhez. Az ellenfél egyik segéde ellenben még tegnap este meglátogatta a német konzult és információkat kért a báró úr személyéről. A német konzul kijelentette, hogy részletes fölvilágositásokat ugyan nem adhat, mert egyelőre nincsen semmiféle adat a birtokában, ellenben a kezében lévő mindenféle heraldikai és családi almanach alapján megállapithatja, hogy a Strachwitz-Möllendorf bárók harmincöt esztendővel ezelőtt végleg kihaltak. Megígérte különben, hogy nagyobb biztosság kedvéért azonnal sürgönyözni fog haza. A herceg segédei erre még az éjszaka fölkeresték a két németet és a párbaj elhalasztását kérték, amíg a szóban forgó ügy nem tisztázódik. A németek viszont nagyon megcsóválták a fejüket és maguk is úgy vélekedtek, hogy egy kihalt család sarjával nem lehet addig verekedni, amíg meg nem áliapitották róla, hogy legitim életet él.

— És mit szólt mindehhez a báró?

— Azt én is szerettem volna megtudni, de egyelőre még nem tudom. Annyi bizonyos, hogy segédei azonnal közölték vele a fordulatot és ő látszólag egészen higgadtan tudomásul is vette azt. Más kérdés azonban, hogy ez a nyugalom mit takart el. Hát mit szól hozzá? Be kell ismernie, hogy egy háromhasábos riportra igazán elegendő anyagot kaptunk. Jóreggelt, doktor úr.

Ez az utóbbi „jó reggel" Füredi Olivérnek szólt, aki időközben méltóságos lépésekkel átjött hozzánk. Bambara neki is el akarta mondani az ujdonságot, de kisült, hogy Füredi már sokkal jobban van informálva.

— A másodikemeleti szobapincér azt mondja, hogy a báró éjfél után vagy két óra hosszat sétált föl és alá a folyosón, — beszélte. — A pincér úgy látta, hogy a báró igen izgatott.

— Nem hinném, hogy a bárón izgatottságot lehetne észrevenni, — vetettem közbe.

Füredi vállat vont. Ez a vállvonás körülbelül azt jelentette. — miért vitatkozzam veled, jelentéktelen alakkal? Hiszen még a Lipótvárosi Kaszinónak sem vagy tagja.

Nem tagadom, ez a szemmellátható kicsinylés bántott. És ezért bosszut forraltam.

— Hogy van Saci őnagysága? — kérdeztem nagy érdeklődéssel. — Remélem, a tegnapi automobilút nem ártott meg neki.

Azt hittem, hogy az automobilút kellemetlen emlékeket ébreszt majd föl honfitársamban. De nagyon csalódtam. Olivér elmosolyodott. Jóakarattal, mondhatnám büszkén mosolygott.

— A herceg igen kedves fiu, — jelentette ki. — Tegnap este ismét együtt vacsoráztunk. Mondhatom, aranyos fiu. Kissé becsiptünk és ő néger dalokat is énekelt. Higyjék meg, uraim, hogy fölléphetne az orfeumban. Saci is alig győzi dicsérni, hogy milyen kedves volt hozzá a kiránduláson. Képzeljék el, még egy templomban is benn voltak.

— Ha templomban voltak, akkor igazán nem volt oka az izgalomra, — jegyeztem meg szeliden.

Füredi végigmért.

— Izgatott? Ki volt izgatott? Én soha életemben sem szoktam izgatott lenni, — mondotta mély meggyőződéssel. — Legföljebb aggódtam, hogy a Saci nem öltözködött föl eléggé melegen a kirándulásra.

Bambara ártatlanul mosolygott.

— Az ilyen automobil-kirándulásokra rendesen nem is kell olyan melegen felöltözködni. A fődolog az, hogy őnagysága jól mulatott.

Észrevettem, hogy Hartmann és Willner lefelé jönnek a lépcsőn és ezért búcsúztam. Pár lépést tettem a lépcső felé, amikor hirtelenül egy idősebb hölgyet pillantottam meg, aki láthatólag a legnagyobb izgalommal szintén Hartmannékhoz sietett. Az első pillanatban nem ismertem meg, azután eszembe jutott, hogy hol láttam. Weiszmayerné volt. Dóra édesanyja.

Weiszmayerné most megragadta Willner karját és az izgalomtól majdnem elcsukló hangon kezdett beszélni. Oly közel állottam hozzájuk, hogy minden szót megértettem.

— Ó, Willner úr . . . az Isten szerelméért . . . ön az egyedüli barátom itten . . . segitsen . . .

— Mi az? Mi történt?

— A leányom . . . Dóra . . .

Willner megtántorodott.

— Mi van véle?

Az öreg hölgy görcsös zokogásba tört ki.

— Elment. Itt hagyott. Elment . . . Ó Istenem — képzelje csak . . . elment azzal az emberrel és én most itt állok egyedül és nem tudom, hogy mit tegyek.

És ezzel újból görcsös, reménytelen sirásba kezdett. Willner halálsápadtan állott mellette, körülöttünk pedig egész csoport kíváncsi ember bámészkodott.

Folytatjuk

Optimismus

Fenyüfák remegnek őszi viharban,
Szél száguld távol hegyek felett,
Markolász, tépdes fakult avarban,
Szórja a szintelen falevelet.

Nemsokára már fagyos lehétől
Megdermednek a kis madarak,
Hóhalmaz fehérje fagyba kékül,
Jégcsapok nőnek az eresz alatt.

De mintha hárfa zengne szavából,
Vadul száguldó éjszaki szél
Távol tavaszról kis ibolyáról
Gyöngyvirág nyilásáról beszél.

Czóbel Minka

Markó Ernő: Török kávéház Ada-Kaleben

Az ördög

Elbeszélés

Irta VÁNDOR IVÁN

Boldizsár bíró gyülölte az enyhítő körülményeket. Az volt a meggyőződése, hogy a legkisebb bűnt is drákói szigorral kell büntetni.

— A bűnre hajló embert az erkölcs útján úgy is csak a félelem tartja meg — hangsúlyozta.

— Ez igaz — ingerkedett vele egy szikár fekete fiskális — mindünk hajlunk a bűnre és mindünknek jó, ha félünk.

A bíró kövérkés, szelid, kékszemü, gyermekarcu ember volt, ki ritkán jött nagyobb indulatba.

Most azonban dühösen csapott az asztalra.

— Kikérem magamnak. Engem ne tessék azokkal egy kalap alá fogni, kiket külső kényszer szorít az erkölcsösségre. Szegény ember vagyok, de sohase kívántam meg azt, ami a másé.

— Asszonyt se? — évődött az ügyvéd.

— Asszonyt se. Egyik aljasság olyan, mint a másik. Az az igaz ember, akinek tiszta a vágya, mint a forrásvíz. Vannak sokan, akik gondolatban rettenetes vétkeket követnek el, de hiányzik belőlük a cselekvés bátorsága. Hány ember van, aki szeretné valamelyik felebarátját az élők sorából kiirtani? Ezek passziv gyilkosok. Ezeket a gyávaság tartja a becsületes emberek között. Az ilyen becsület pedig nem ér semmit.

— Na, na! Ilyenformán minden ember volt már rablógyilkos, passziv tolvaj; vagy ha úgy tetszik, minden asszony megcsalta az urát. Mindenkit megkísért egyszer az ördög.

Boldizsár nem akart tovább vitatkozni. Nagyon hitt a maga igazában és nem szerette, ha ilyesmivel tréfálnak. Vette a kalapját és a botját.

— Akinek a lelkében van az ördög, — felelte. — Akihez kívülről közeledik, arról lepattog a praktikája.

A fiskális úgy nevetett, hogy Boldizsár még akkor is hallotta, mikor a rosszul világított folyosón botorkált. Fejcsóválva nyitotta ki a kaput és amint a sötét utcára ért, az jutott eszébe, hogy nem tiszta ember az ügyvéd.

Ki tudja, hány embert szeretett volna legyilkolni, kifosztani — gondolta. Boldizsárnak a lelkéhez sohasem férkőzött eddig egyetlen rossz gondolat. Önérzetesen emelte föl a fejét. Ebben a pillanatban a lába megbotlott valamiben. Aztán fölrugott valamit. Lehajolt, fölvette. Egy vörös bőr pénzestárca volt. Boldizsár körülnézett. Hátha valaki éppen most vesztette el és utána szólhat.

Az utcán azonban nagy, néptelen, sötét csönd volt. Sehol egy ember. A bíró zsebretette a tárcát és ment haza vacsorálni.

Mire hazaért, egészen elfelejtkezett róla.

Amit azonban az ügyvéd beszélt neki, az még akkor is bosszantotta, mikor asztalhoz ült.

A felesége kis sovány, fekete nő volt, ki rendkívül eleven, vidám kis lány volt, mikor a bíró megösmerte és akiből Boldizsárnak az oldalán megfoghatatlanul csöndes, rosszkedvü teremtés vált.

Úgy látszik vágyak emésztették, melyeket nem mert bevallani.

Mikor a bíró hazajött, a gyereket altatta; a kis ágy szélén ült és valami szomoru nótát dudolt.

Mikor a gyerek elaludt, kiment a konyhába a vacsorát betálalni.

Nekik paprikás csirke volt, a cselédnek krumpli.

Hallgatva ültek le. Az asszony a tál fölé hajolt, a húsosabb darabokat halászgatta az ura számára. Ő maga a szárnyát szopogatta, két ujja közé fogva a csontocska végét.

Uj Idők 1911. 44. sz.

Markó Ernő, festő, stb. marad, l. 478.o.

Markup Béla, szobrász, stb. marad, l. 478. old.

Markó Ernő

festő.

1.) Falu végé. A szegedi képzőmüvészeti egyesület 1903. kiállitásán megvette Rumy Mihály, Szeged.

2) Naplemente. u. ott. megv. Leinziger Gyula, Szeged.

3) Tashegyi tanulmány. u. ott. megv. Papp József Szeged.

Müvészet, 1903. 353.

4.) Téli est. A nemzeti szalon 1903. tavasszi budapesti kiállitásán megv. Csillag Géza.

5.) Tájkép. u. o. megv. Beöthy Zsolt.

6.) Gellérthegyi viszkó. u. o. megv. Pfeifer Antalné.

7.) Budapest télen. Megv. u. ott. Budapest Székesfőváros.

Müvészet, 1903. 150.

2500. Markó Ernő:

Sz. Kaván 1868 október 14-én.

balról
egy holdvilágos éjjel ábrázolás

Holdas táj.

~~Balról~~ Az előtért egy tengermelléki falu foglalja el, melynek két sor földszintes és szalmával födött házai között széles út vezet. A ~~xx~~ ~~xxx~~ udvarán lombos fák diszlenek és többnek ablakában világosság van. A háttért a tenger képezi, melynek vizében a felhős égbolton ragyogó hold tükröződik vissza. Jelzése alól balra: MARKÓ E.

Vászon, méretei 82.2: 140 cm.
Vétetett 1903: XII. 4-én a 96711 ex 903 sz. leirattal 2800 Kán. (835-903).- Elszámoltatott 1904: II. 2-án (51-904).

Vid. Muz.

904: IV. 28.

96711-903

Makó Ernő

Művészet 1908. 128
– 1911. 141

1.

Tartozik.

	1.	Készlet l. szerint
6.		Árúnak
	3.	Eladok Csendes Pálna
		1800 kg. Santos.
		3000 – " Moulm
		2 % forg
		2 % sk
4.		Váltónak
	12.	Behajtom ma lejárd

Markó Ernő

mintárás

1892

Érmisk 1930. 86-l

MAGYAR IPARMŰVÉSZET

az ábrándok lassankint elpárologtak, s a fantáziám lassanként lekopott, azonban anélkül, hogy megszabadított volna attól az ostoba hajlamtól, hogy szenvedjek a szívem miatt. Ami a rendszeretetemet illeti, az diadalmasan növekedett, amilyen arányban a hatásköröm nagyobbodott. Hat év óta férjnél vagyok, s háztartásom, dicsekvés nélkül, rendesebb, mint legnagyobb része azon házaknak, amelyekben megfordultunk. Különben az, ami a rendre buzdít, az, hogy férjem maga a rendetlenség, a feledékenység, a szórakozottság, sőt sajnos! a megtestesült fantázia is.

Önök talán azt hiszik, hogy művészhez mentem feleségül? Ha Fernand író vagy színész lenne, volna kilátás arra, hogy takarékos és meggondolt polgár legyen: ez most divatos náluk, azt mondják . . . Én ügyvédhez mentem feleségül, — nem viharos szenvedélyek ügyében ügyvédeskedik, sem válni készülő papagályoknak nem ad tanácsokat, — hanem üzleti ügyekkel foglalkozik, jól megértettek? komplikált, unalmas, érthetetlen pénzügyekkel, olyan vastag aktacsomókkal, mint Larousse . . . Úgy látszik, mindebben Fernand úgy mozog, mint a keszeg a Szajnában, nagyszerüen intézkedik az akták útvesztőjében, nem rak el semmit, nem felejt el semmit, s tárgyaláskor az argumentumait mindig helyükön találja a fejében, — szóval, azt állítják, pénzügyekben hasonlíthatatlan ügyvéd. Igaz, hogy két titkára van; azt hiszem, ezek egész ifjúságukat fölhasználják, hogy uruk írásai után futkosnak; mert ami a magánlevelezést illeti, — amelyekbe a titkároknak nincs betekintésük, — szegény Fernand . . . Hiszen mindenfelé elszórja a székeken, a kandallókon, a könyvekben, levetett ruháiban! . . . Annyira, hogy anélkül, hogy kémkedni akartam volna, meg kellett szoknom, hogy szétnézzek az uram lakosztályában, a holmija között, hogy az elfelejtett papirok után böngészszek, s elvonjam a cselédség kíváncsisága elől.

Anélkül, hogy kémkedni akartam volna! . . . Sokkal okosabb vagyok, semhogy kedvem lenne, magamat nyomorulttá tenni. Három évi házasság után beértem azokkal az általános követelményekkel, amelyekkel a fiatal asszonyok úgy kérkednek. Az uram gyengéd, szerelmes belém, szorgalmas, elragadó élettárs: szerencsétlenségére, — igen, szerencsétlenségére, — szép alakja, megvesztegető modora van, s nem tud meglenni az asszonyoknál szerzett sikerek nélkül. Házasságunk után éppen harminckét hónapig küzdött e hajlama ellen . . . Majd, mialatt első babuskámat táplálta, volt egy gyöngéje, — szerencsére rövid ideig, — egy szép, idegen nő iránt, akit elég oktalanul, én vontam be családi körünkbe . . . Miután őnagysága elment Amerikába, körülbelül két évig nyugtom volt, amelyet csak egy vándorszínésznővel folytatott könnyü flirt zavart meg (mindig az én vigyázatlanságom: színielőadást rendeztem otthon). De ennek az évnek a vége igazán borzasztó volt, s kegyetlenül megsápadtam. Hinnék-e önök, hogy a sötét telek- és építkezési ügyek között, Fernand fölfedezett egy özvegyet, — nagyon fiatal és elragadó a nyomorult! Láttam! — s hogy ebből a legrosszabb fajta kacérkodás fejlődött . . . Megjegyzendő, hogy akaratom ellenére is mindenről értesüléseim vannak, hála a bűnös állandó szórakozottságának s hallatlan rendetlenségének . . . A hölgy levelkéit, Fernand sorait: „kedves Lucileom, kis wateaui szerelmem, stb., stb. — találkákat elárulo apróságokat (pl. egy hete lehet, a mellényzsebben egy gyöngyház villát) — s mindezeket a gazdátlan holmikat nekem kell felkutatni, összeszedni és eltüntetni. Elfogadom a szenvedést, de azt akarom, hogy a környezetem tudjon a bajomról . . . Ha így apródonkint nem szereznék értesülést, előbb-utóbb Fernand maga világosítana fel: ő az, „elbeszélők" fajtájához tartozik . . . Ha egy kalandjának vége, szinte kegyetlen bizalommal és nyiltsággal tud hozzám visszatérni. Ah! hogy meg lennék bosszúlva, ha „ők" akkor hallgatóznának. Úgy beszél róluk, mint a kifosztott játékos a játékbarlangról: mindig ő az, aki előbb elfárad. Elmulaszthatatlanul, s elég gyorsan eljön a pillanat, amikor szívének a megosztása undorral tölti el. Képtelen lévén tettetni, amint mondja, nyiltan megmondja ezt nekik. Sőt még azt is elárulta, milyen alakban teszi azt, — levelet küld a „fajtája" szerint (itt nagyon találó ügyvédi kifejezés) chéque vagy ékszer kíséretében: „Megértettem barátnőm, hogy ön már betelt szerelmünk illatával, s most meg akarja változtatni illatszerét. . . Higyje el, végtelenül nehezemre esik, de sokkal inkább becsülöm jellemét, stb."

Úgy látszik, ez beválik, s az illető hölgy elhiteti magával, hogy ő nem egy elhagyott Ariadne, hanem egy csapodár Helena.

S ön tűri mindezt? — fogják kérdezni.

Igen! . . . Igen! én eltűröm, bármint szenvedek is. Fütyülök azokra a szép frázisokra, amelyekkel a többi hitvesek előállnának, ha ilyesmiről tudnának! Tartsanak ostobának, jelentsék ki, hogy csak azt kaptam, amit megérdemeltem, csúfolják a megnyugvásomat! Azon kezdem, hogy éppen nem vagyok nyugodt; csak jelöljenek hát meg az ellentmondók egy módot, amelylyel vissza lehet tartani egy férjet, akinek vérében van a szerelmi intrigák bacillusa. Mutassák meg, hogyan lehet a játékost visszatartani a játéktól? . . . Hát azután? . . . Az elhagyás? A válás? . . . Beleegyezem, de csak azon a napon, amikor elviselhetőbbnek fogom tartani, hogy örökké egyedül éljek feldúlt tűzhelyem mellett, — minthogy néha egyedül sírjak ott, várva a hűtelent, aki szeret, s mindig visszatér hozzám.

Ah! szeretném látni azt az asszonyt, aki nyíltan vagy titokban már többször meg nem bocsájtott, ha férje olyan, hogy szilárdan álló hat évi házasság után is jól esik reá nézni és megcsókolni?

. . . Tegnap volt karácsony előestéje. Fernand, aki a hagyományok embere (láthatják, hogy ez nem zárja ki a fantáziát) ébren tölti ezt az éjszakát az én társaságomban. Azzal mulatunk, hogy egyik a másiknak ajándékokat tesz a kandallóra. Nem vagyunk mi mintaházasok? De vajjon mit találtam én az öltözőszobám kandallóján? Egy ékszertokot, benne egy remek Gallé terve után készült övcsattal, s a tok alatt a következőképpen hangzó levelet:

„Bájos Lucileom!

Megértettem, hogy betelt már szerelmünk illatával, s hogy most fel akarja cserélni illatszerét . . . Bár végtelenül nehezemre esik . . . stb."

Érthető, hogy az első percben meglepődtem. Szavamra! Egy pillanatig azt hittem, hogy a férjem nekem jelenti be a válásunkat. Többször el kellett olvasnom a Lucile nevet, — engem Helénnek hívnak, — s a hagyományos díszjelzőt „kis watteaui szerelmem", mely szintén nem maradt ki a levélből . . . Kétségtelen! ez a búcsúzó szerelmes levél szép kliensünknek szólt. Csakhogy az én hígvelejü férjem felcserélte a két ajándékot, törvényes feleségéét és — a másikét, s a szerelmes levéllel ellátott tok nekem jutott.

Tudják mit tettem? Az említett levelet egy nyitott borítékba csúsztattam, ráírtam, anélkül, hogy az írásomat elváltoztattam volna, az igazi tulajdonosa nevét és címét, amelyet, sajnos, ismerek . . . Szobaleányom rögtön — éjféltájban — feladta . . . S így a kis watteaui szerelem már megkaphatta ma reggel a teájához!

. . . Mikor az éjféli vacsoraközben férjem megkérdezte:

— Nos, kedvesem, megelégedett a karácsonyával?

— Jobban, mintsem tudnám mondani, édes barátom, — feleltem. — Még soha, mióta házasok va-

MARKÓ ERNŐ: A DOBSINAI JÉGBARLANG

szebben végzi mégis kiaknázó munkáját a szártalan szilene (silene acaulis). A zuzmó és moha előkészítette talajon, sziklákon smaragdzöld párnákat látunk, az ember mohának nézné, oly sűrűn, tömören szorongnak egymás mellett finom vékony, függélyesen eléberzenkedő levelkéi. Pedig nem moha, mert van virága is: rózsaszínü, ötszirmu, olyan mint egy liliputi szegfű, de csak két-három centiméter magasra nő meg a szára. A silene e vánkoskái olykor félnégyszögméter területet is elborítanak a sziklákon: egyik nemzedék a másik hegyibe nő s a legalsó, az ős, már rég televénynyé korhadt, míg fölötte élénk rózsaszín virágtányérkáját mutogatja a legifjabb generáció.

Ebben a silene-vánkosban s annak aljában már annyi a korhadék, annyi a legkövérebb, legfeketébb húmusz, hogy szép nagy növények is jól megnőnek benne. Gentiánák, szegfüvek, ranunculusok virítanak rajta, s megjelenik a hatalmas erejűek közül fás gyökereivel a törpe fűz és a havasi rózsa. Most már erőteljesebben folyik a bontás munkája. E bokrok gyökerei belekapnak a szikla legkisebb részébe is, s nőttükben hatalmas erővel tágítanak rajta: lerepegetik a kisebb részeket. Lejjebb, a fák régiójában folytatja ezt a munkát a fenyő: erőteljes, feszítő munkával repegeti darabokká a sziklát. Egy lavina, egy szél legörgeti azt, mohástól, fástól, virágostól, új s újabb növények ülnek bele a mohába és a kiszenvedett fa korhadékába. Egész lenn, a völgyben már annyi növény-nemzedék követi egymást a görgeteg hátán, hogy nem is látni az egyes sziklákat: mindent bevont a sok virág, kóró, bokor, zöld szőnyegével és senki sem hinné, hogy görgetegen jár. Évről-évre elkorhad, termőalajjá változik ez a nönövénysereg, lehullott lombja új és újabb földréteget teremt föléje: erdővé vagy mezővé válik, egyenletesen kitöltvén a völgy mélyedéseit. S jön idő, amikor az egykori sziklatörmelék fölött végighúzza ekéjét a szántóvető ember.

A hegy adta ide az új szántóföld fundamentumait. De hogy így történhetett, az a legkisebb hatalomnak, azoknak a láthatatlan spóráknak köszönhető, amelyek általlengik a levegőt s félelmetes ellenségként dézsmálják meg a havasok ormait.

Számadó János

Idegen írók

Marcel Prevost írói képét nem kell az olvasó előtt bemutatni, ajánlani vagy ismertetni. Munkáit, — egyidőben a francia eredetivel, — idegen nyelvekre is sietnek átültetni. Ezt másképpen úgy hívják, hogy teljes írói siker. Mi ebben a rovatban már hoztunk tőle egyetmást. Az alábbi bájos apróságot is, hisszük, hogy örömest fogadják az Uj Idők olvasói.

A csatt

Még a jóságos Rochettenénál, a Berquin-féle intézetben szoktam meg, az éjjeli misék s az általunk „két kis adagra négy koldus"-nak nevezett egyszerü éjféli vacsorák idejében: hogy karácsonykor, mindig beszélgetek magammal egy órácskát, tollal a kezemben. Nekem az év karácsonykor végződik. Viszont csak január harmadika körül kezdődik. A közbeeső időben úgy érzem, mintha vonatra várnék egy közbeeső állomáson. Az emberek ilyenkor sürögnek-forognak, csomagokkal a hónuk alatt. Nem is élnek. A hátralékokat kiegyenlitik, a jövendő dolgokat előkészitik. Az idő állni látszik, hogy jegyzeteinket elkészíthessük.

Tény az, hogy már egész kis lány koromban, — már akkor is elég rendszeresen gondolkoztam, — az összes évvégi robotomat erre az interregnumra hagytam. December 26-ika előtt nem lehetett volna velem egy levelet megiratni, vagy egy munkát elkezdetni. 25-én az egész délutáni tanóra alatt azon elmélkedtem, hogy mire használtam az előző tizenkét hónapot, megvizsgáltam a lelkiismeretemet, s gondolkoztam azon, hogy mi válhatna belőlem az új évben. Igazán milyen furcsa kis nő is voltam tizenhárom és tizenhat év között! Az ábrándosság s a gyakorlati észjárás legelképzelhetetlenebb keveréke, izlésemet s reményeimet a szerelemben módosította erős akaratom, hogy minden dolognak a legjobb oldalát lássam, s hogy az elkerülhetetlen kellemetlenségekbe bátran belényugodjam; ezenkívül fantáziámból bátran eladhattam volna, s valóságos rögeszmém volt a rend, a szabályosság, tiszta füzetek, jól vasalt szoknyák és derekak, szépen összehajtott fehérnemü, jól leszorított haj... Mire nagy leány lett belőlem, vagyis mikor huszadik évemhez közeledtem,

Uj Idők 1907. XIII. 48 sz.

vigasztalója és elkezdett igen erősen zongorázni, sőt énekelni is. Mindig egy német nótát énekelt: Küssen auf die Lippen . . .

Másnap nem főzött, hanem elment bevásárolni, miközben megbarátkozott a mészárosnéval. Annak elmondta, hogy mi csak azért fogadtuk őt a házunkba, mivel örökölni akarunk utána, de ő túl fog élni bennünket, mivel édesmama heptikás, mi gyerekek pedig mind krofulásak vagyunk. (A krofulát a halzsirtól kapják a gyerekek, de mi soha se ittunk olyat, mert nem jó.)

A mészárosné mindjárt elmondta Julcsának, Julcsa pedig mindjárt elmondta édesmamának, édesmama meg mindjárt bement Lórihoz, aztán mindaketten egyszerre beszéltek és egyszerre sírva fakadtak. A vége az lett, hogy Julcsának fölmondtunk, a hust pedig az új mészárszékből hozattuk. Este Lóri néni megint erősen énekelte: Küssen auf die Lippen . . . Apa azalatt mindig fel-alájárt a gangon és a tíz ujjával a haját fésülgette.

Akkoriban igen nagy igaztalanság történt velem az iskolában, amelyet most el fogok mondani. Az igazgató úr ugyanis levelet írt édesapának, pedig megmondhatná az egész osztály, hogy nem én kezdtem a verekedést, hanem Ábelesz Hugó, én csak védtem a vallásunkat. Ábelesz a tornaóra után a vallásunkat gúnyolta. Azt mondta a folyosón, hogy a Jézust nem a zsidók ölték meg, hanem a rómaiak, ami azonban nem igaz. Mivel édesmama és a hugaim rómaiak, sőt katolikusok is (apa meg én ev. ref. vallásuak vagyunk!), tehát megvédtem a nők vallását egy szénlapáttal, néhány mérsékelt ütést mérvén Ábelesz hátára. Erre ő engem átnyalábolt és bár én őt eleresztésre fölhivtam, mégis oly erősen fogott, hogy mindaketten legurultunk a lépcsőn. Az igazgató úr, aki éppen akkor feljött az emeletre, nem vigyázott és szintén elesett. Ekkor nekem is, Ábelesznek is egy-egy pofont adott, ami pedig a miniszteri rendelet szerint szigorúan tilos, aztán jegyzőkönyvet vett föl a legurulásról és levelet írt az én édesapámnak is, az Ábeleszének is. Ábelesz másnap azt mondta, hogy ő otthon nem kapott semmit, de én jól láttam, hogy mindig csak a féloldalán tudott ülni. Én pedig azt kaptam, hogy nem kaptam ebédet.

Mivel vasárnap délben koplalnom kellett, édesmama már reggel egy nagy darab kalácsot adott a kávé mellé. Délelőtt kimentem a kertbe és óvatosságból megettem vagy harminc-negyven szilvát. A majorosné, aki nagyon sajnált, adott egy köcsög aludtejet. Aztán a kaszárnyaréten bogarásztam és akkor a Julcsa káplárja, aki nagyon jó barátom, szintén megsajnált és bevitt az istállóba és adott prófuntot meg szalonnát, amit igen szeretek és egy kis pálinkát is adott, de csak keveset. Délben Julcsa bevitt a konyhába és ott titokban mindenből adott, amiből odabenn [illegible]tek. Mivel senki sem vigyázott a tányéromra, [illegible] is ebédeltem, mint máskor. Később azt kérdezte tőlem Lóri néni, hogy éhes vagyok-e? Azt hittem, hogy talán pénzt fog adni és azért azt mondtam, egészen gyönge vagyok már az éhségtől. A néni azonban nem adott pénzt, hanem elvitt a specerájoshoz és ott megettem egy akkora darab szalámit, mint a kis Duduka combja, amikor fürösztik. Lóri néni pedig megbarátkozott a specerájossal és elmondta neki, hogy a kedves szüleink takarékosságból éheztetik a gyermekeiket, ami pedig igen káros a zsenge szervezetnek és azért szerencse, hogy ő néha a maga pénzén vehet nekünk ennivalót.

Este igen rosszul lettem. Ilyen rosszul csak egyszer voltam életemben, amikor a nagy vásáron egyfolytában elördöghintáztam hatvan krajcárt két órától este kilenc óráig és minden fiu bámult és irigyelt. Édesmama azt hitte, hogy a koplalástól vagyok beteg és sonkát meg tojást etetett velem, de aztán egyszerre minden kisült és az igazán borzasztó volt. A specerájos is elmondott mindent Julcsának. Megint sokat beszéltek és sírtak, a vége pedig az lett, hogy megint fölmondtunk Julcsának és hogy most az új specerájostól hozatunk. Lóri néni este megint énekelte: Küssen auf die Lippen . . . Apa azonban nem járkált már a gangon, hanem elment a kaszinóba és csak reggel jött haza két kucséber-skatulyával, amiért is édesmamának úgy megfájdult a feje, hogy ágyba kellett feküdnie.

Akkoriban történt, hogy hosszu idő mulva megint eljött hozzánk Lupi bácsi. Én nagyon szeretem, édesmama azonban nem kedveli, mert mindig alá akar valamit íratni apával, gondolom váltókat. Lupi bácsi monoklit visel, mert ő báró, de csak az egyik szemén, a bőre pedig olyan ráncos, hogy elférne benne még egy báró. Régente huszártiszt volt, de a király nem akarta kifizetni az adósságait, bár Lupi bácsi személyesen kérte erre. Mindenki azt mondja, hogy Lupi bácsi léha ember, de én ezt nem találom, sőt mondhatom, hogy kitünően tudja utánozni az állathangokat, különösen a mérges pujkakakasét és a rekedt macskáét. Lupi bácsi akkoriban pénztáros volt Récskán, ahol Manci néniék laknak. (Egyszer meglátogattuk édesapával Récskán, akkor egy ketrecben ült, cigarettázott és tíz forintot kért kölcsön apától.)

Mikor most hozzánk jött, én éppen apa szobájában voltam és egy papucscsal a tücsköt lestem, amely miatt apa nem tudott aludni.

— Küldd ki a gyereket, — mondta a bácsi, — fontos beszédem van veled.

— Bátran beszélhetsz előtte, — válaszolt apa, — a kis mulya nem ért meg semmit.

— A pénztáramból hiányzik kétezer forint, — folytatta a bácsi. — Agyon kell magamat lőnöm.

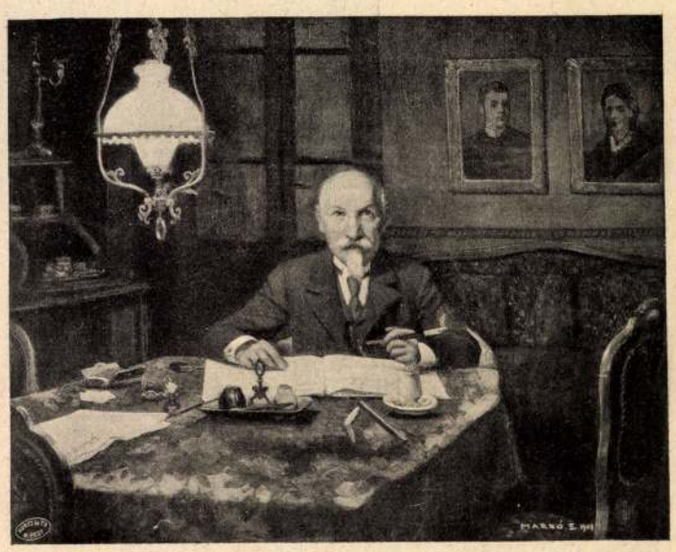

A Nemzeti Szalon kiállításából
Markó Ernő: Interieur

Uj Idők 1903. IX. 21/2.

— Tessék, — mondta édesapa, — szolgálhatok egy kitünő revolverrel.

Egy pisztolyt adott Lupi bácsinak és én ekkor igen örültem, hogy a szobában hagytak. Lupi bácsi azonban nem lőtt, hanem rágyujtott egy szivarra és azt mondta:

— Öregem, még csak egyszer segits rajtam!

Egyszerre fölugrott az apa és elkiáltotta magát:

— Lupi, van egy ötletem: vedd feleségül Lórit!

Hogy mit beszéltek aztán, azt nem tudom, mert apa kiküldött a szobából és konyakot hozatott Lupi bácsinak. Másnap a bácsi megint eljött Récskáról. És ekkor minden új volt rajta, a ruhája is, a kalapján még rajta volt a kalapos cédulája, fehér keztyűt viselt és a zsebéből szép piros selyemkendő kandikált ki. Lóri néni is igen szépen kiöltözködött és a zongoránál ült. Azt énekelte, hogy: Küssen auf die Lippen . . . Lupi bácsi megállott az ajtóban, jól megnézte Lóri nénit, aztán hirtelen sarkon fordult és szó nélkül elment. Én azonnal sejtettem, hogy veszedelem van és leszaladtam apához a pincébe, mert éppen ott volt. Apa letette a kulcsokat és kisietett a ház elé. Még láttuk Lupi bácsit, amint gyorsan befordult a Vasut-utcába. Olyan gyorsan ment, hogy csak a pályaudvaron tudtuk elfogni.

BENCZUR GYULA: Tavasz

— Mi lesz? — kérdezte apa.

— Hát, barátom, — mondta Lupi bácsi, — meggondoltam a dolgot és mégis inkább agyonlövöm magamat.

Édesapa ekkor nagyon szigoru lett és megfenyegette a bácsit, hogy telegrafálni fog Récskára és hogy Lupi bácsit be fogják csukni, ha nem jön vissza ebédre. Később azonban szépen kezdett vele beszélni, megfogta a kezét és a bácsi akkor nem is ellenkezett olyan nagyon. Apa aztán hazaküldött engem, mondjam meg, hogy Lupi bácsi csak elszédült egy kicsit az idegeitől, de már jobban van és nálunk fog ebédelni.

Az ebéd igen jó volt, pezsgő is volt és apa folyton töltött a bácsinak. Ettől aztán jó kedve lett és állathangokat kezdett utánozni, még pedig olyan pompásan, hogy Lóri néni azt mondta, sohasem látott még szellemesebb embert. És azt is mondta, hogy ez egy tökéletes gavallér. Feketekávénál apa leült édesmamával a diványra és nekem apa térdén kellett lovagolnom, a hugaim pedig mama ölébe ültek, bár igen meleg volt. És apa azt mondta: Látod, Lupi, csak egy igazi boldogság van: a szép családi élet. Lóri néni pedig összecsücsörítette a száját és sóhajtott.

Ebéd után Lóri néni és Lupi bácsi a kertbe mentek sétálni. Mivel attól féltem, hogy megtalálják a körtéket, amelyekről még senki sem tudott, csak én, utánuk mentem és meglestem őket az uborkaágyaknál. A bácsi ijedt arccal állott az uborkák közt, a néni pedig erősen a nyakába kapaszkodott.

Tüstént beszaladtam apához és azt mondtam neki: Fogja már!

Édesmama ekkor rám piritott, hogy durva fiu vagyok, egészen olyan, mint az apám, apa azonban megfogta mamát és táncolni kezdett vele a szobában és mi gyerekek is táncoltunk és odakünn a Julcsának is nagyon jó kedve lett és mind azt énekeltük: Küssen auf die Lippen.

Így adtuk férjhez Lóri nénit.

A lakodalom nagyon szép lett volna, ha [illegible] tt volna olyan szemtelen nyoszolyaleányom, a Visky Erzsi. Ez az elbizakodott nő egy darab fagylaltot tett a nyakamba, úgy, hogy végigcsúszott az egész hátamon, mélyen sértve az önérzetemet. Midőn viszont tortahabot tettem a hajába, ami pedig nem is fáj, édesapa megfeledkezett magáról az összes vendégek előtt és olyat tett, de olyat, hogy nem is akarok róla beszélni.

volt, mintha a lelke e levelek tartalmán éldelegne, mire lassankint elborult a homloka s váratlanul így szólt Gyurihoz:

— És te mit tanácsolsz nekem ebben a dologban?

— Én? Melyik dologban?

— Ebben az emberölési slamasztikában.

Gyuri elmosolyodott.

— Oh, Istenem! Én tanácsoljak a vármegye legokosabb emberének?

— A maga ügyében, édes öcsém, mindenki szamár, tehát mégis . . .

— De én a mások ügyében is szamár vagyok, Pali bácsi.

— Mindegy. Mégis mondd meg, mit tennél az én helyemben?

— Megmondjam?

— Kérlek.

— Hát én mindenekelőtt lemondanék az alispánságról.

Az alispán nyugtalanul mozdult meg.

— Látom, igazad van. Tudniillik abban, hogy szamár vagy. Miféle bohóság lenne akkor vetni le a legerősebb pánczélt magadról, mikor a legtöbb golyóbis zuhog a melledre.

Görgey Gyuri elvörösödött. Bántotta, hogy a nagybácsi úgy lehurrogta.

— No hát, én úgy fogtam fel, — védte magát, — hogy az alispáni tisztség nem épen pánczél, hanem gyönyörű köntös, mely nem egészen az illetőé, a ki viseli, egy kicsit azoké is, a kik három évi tartamra a testére húzták, hogy benne ékeskedjék. S ha már most az a kilátás van, hogy a testemnek irányzott golyóbisok azt a szép köntöst is ki találják lyukasztani, a mi nem az enyém, hát egyszerűen levetem.

Görgey Pál kezéből kiesett a villa. Ez az okoskodás homlokon ütötte. A hirtelen benyo- csak ritkán kivánta meg ezt az eleven társaságot. Többnyire egyedül ebédelt.

Megparancsolván, hogy mához két hétre össze kell hivni a vármegye nemességét Görgőre egy értekezletre, három csatlós vigye az összehivó leveleket a megye különböző vidékeire. Az öreg irnokot vállon érintette.

— Magával egy kis tanácskozásom lesz, Morton.

Alig hogy megtörülte száját, félénken bekopogott az alispánhoz.

Az alispán per tu volt vele abból az időből, a mikor még ő is patvarián volt, négyszemközt tehát, a hol nem megy a méltóság rovására, csak te-nek szólította az öreget.

— Nem hallottál valaha valami Bibók Zsigmondról?

— Dehogy nem, — felelte a skriba, mind-

Markó Ernő: Máramarosszigeti udvar.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT TAVASZI KIÁLLÍTÁSÁRÓL.

Vasárnapi, 1909. 330 l.

nem birom elvégezni ezt a tettemet, ne nehezítsék meg gonddal teli fejemet az világi hatalmak, ő felsége és a méltóságos nádorispán, a milyen idők járnak, bizony még hasznomat is vehetik. N. B. Kramler biró nem volt nemes ember.»

A két levéllel mindjárt reggel útra kelt Presztón, a mi egy kis enyhülést okozott neki. Azt hitte, ezzel körülbelül el van igazítva a dolog törvényes része. Arra, hogy Lőcse városa annyira élére állítsa a kérdést, nem gondolt. A macska fél Lőcsétől, nem én, — gondolta magában, abban a hitben, hogy legfeljebb éles beszédek lesznek a városházán, vagy hogy egy deputáczió verődik össze a főispánhoz, a melynek eredménye az lesz, hogy hosszadalmas pertraktálások után az alispán (már mint ő) egy sajnálkozó nyilatkozatot tesz a megyei közgyűlésen, mely a polgárok büszkeségét legyezgeti és vagy száz forintot izzad ki a városi kórházra, esetleg más czélokra, a mi viszont a kapzsiságukat elégíti ki. Ilyenben szokott a városok haragja elgőzölögni. Hanem az a határozat, hogy a város mindaddig gyászt visel, s hogy a Kramler biró keze bebalzsamoztatván, csak akkor temettetik el, ha rajta bosszút állnak, ez mégis meghökkentette. E hókuszpókuszok neki is imponáltak. A titokzatosságban roppant erő van. Hogy mily komolyba veszi, eltitkolta Gyuri előtt, de látszott, hogy gondolatokba merül. Kezeit hátra rakva, méri a szobát s szemeiben némi élénkség gyúl ki. Az új irányból érkező veszedelem inkább felvillanyozta, mintsem leverte. Volt egy kis új táplálék a lelkének. Ellenséges mozdulataik ellen védekező mozdulatokat eszelni ki. Ez legalább szórakoztatni fogja. Hiszen mégis csak szivesebben harczol szászokkal, mint kisértetekkel.

— És nem tudod, milyen terveik vannak?

— Nem tudom, Pali bácsi. A szászok nagyon tudnak hallgatni. De ha közlékenyek volnának, nekünk megyei embereknek akkor sem árulnák el, a mit forralnak. Mi csak annyit tudtunk meg a megyeházán, a mennyit ők látták szükségesnek nyilvánosságra hozni.

— Sokat érne, ha megtudhatnál egyet-mást. Beszélj bizalmasan Grodkovszkyval, az hű emberem és a Pálfalvi feleségének udvarol. No, mért rezzentél úgy össze? Vagy talán te is fiam, Brutus? . . .

— Nem én, Pali bácsi.

— Elpirultál imposztor, de én azért mégis elhiszem. Hát beszélj Grodkovszkyval. Igérd meg neki nevemben, hogy szolgabiró lesz, ha valamit megtud az asszony révén. Pálfalvi papucs alatt van s még a tanács titkait is ki birja belőle húzni az asszony, különben is locsi-fecsi ember. Ha valami lényegeset megtudtok, staféta hozza akár éjjel, akár nappal.

— Természetesen.

— Most pedig eredj, mutasd meg magadat Marjáknénak, hadd lássa, hogy itt vagy. Talán még megszaporítja az ebédet valami kedvencz ételeddel.

Egyedül maradván, még egyszer átgondolta az eseményeket s mit lehetne ellenök tenni. Nem lehetetlen, hogy haddal támadják meg a lőcseiek, rágyújtják a kastélyt és kipörkölik belőle. A városnak ágyúi vannak és rendes, begyakorolt őrsége, mely elég jól tud bánni a fegyverrel. Egy éjjel itt toppanhatnak.

Ezeket az esélyeket görgette elméjében, mikor visszajött Gyuri.

— No, van már valaki, Pali bácsi, a ki jobban tudja a történteket, mint én.

— Hol? Ki? — kiáltá mohón az alispán.

— Marjákné beszélt valakivel, a ki most érkezett Lőcséről.

— Ez az asszony aranyat ér, — mondá az alispán. — Hadd jőjjön be rögtön.

— Mondtam neki, de most nem jöhet be, mert épen gyúr valamit és a rántással is baja van.

— Az ördög vigye a rántását.

Kis vártatva bejött Marjákné és elujságolta a Bibók Zsigmond megérkezését, kit eddig holtnak hittek a faluban. A múlt éjszakát Lőcsén töltötte és ott rémhireket szedett fel. Azt mondja, egy rézpitykét sem adna a tekintetes úr fejéért. Különben eljön délután, elbeszéli, a mit tud, személyesen.

— Bizony lesz vele elég baja a tekintetes úrnak, — végezte Marjákné. — Nem tudom, hogy osztoztatja meg őket. Egy asszony és két törvényes férj. Az egyik a fiú, a másik az apa. Tudom, ilyen pöre se volt még a tekintetes úrnak.

— Ismertem fiú koromban ezt a Bibókot. Már akkor is sokféle zsirral volt megkenve. Zsoldos csapatot szervezett csőcselék népségből, s hol Thökölyt szolgálta, hol a császárt, a szerint, a hogy fizették. Különös, hogy most, annyi év mulva megkerült. (Épen akkor, — tette hozzá gondolatban, — mikor ilyen emberre van szükségem.) Életerős ember még?

— Valóságos vasgyúró. Tele van a képe forradással, lógott az már talán akasztófán is.

— Küldje el hozzá a hajdut, hogy mindjárt ebéd után akarok vele beszélni. Most pedig lásson a tálaláshoz.

Markó Ernő.

Téli kikötő c. képe
repr.
Szalon Ujság
1908. 6. sz. 6. l.

ndezések. Nagy raktár kereske-
ben. Gyári árak,

*

szálloda. Elsőrangú szálloda a
Kényelemmel berendezett szo-
ajdonos: Szentgyörgyi Ferencz.

*

avia. Teljesen modern berende-
konyha. Nagy választék borok-
jdonos Scala Ferdinando.

*

a-tónál (Olaszország). **Grand**
r 15.—május 15-ig. Lift, villamos-
25.000 m² kert és park. Távirda
ektus ingyen. Ch. Lützelschwab.

*

s «Gondola» szanatóriuma.
inden kellékével berendezett és
Gondos kezelés, kényelmes, jó

Lovrana. Quarnero-Pensio. Ujonnan épült elsőrangú ház Kényelmes szobák, magyar konyha és borok. Pompás tengeri kilátás. Tulajdonos Zipera Rudolf.

*

Lussingrande. Hungaria-Pensio. Kellemes családi otthont nyujtó magyar vendégház, tengerhez közel. Elegáns szobák, egyedüli kitünő magyar konyha, napi ellátás (pensió) 6 kor.

*

Lussingrande. Villa Mignon. Elsőrangú ház. Kilátás a tengerre. Gyönyörű fekvés, nagyszerű kert. Modern komfort, szobák K 18-tól hetenként. Kitünő pensio (6 kor. naponként). Meleg fürdők a házban. Anna Wüste tulajd.

*

Lussingrande. Rudy-Pensio. Üdülőknek ajánljuk. Magyar családok találkozója. Egészséges forrásvíz, 20 kényelmes szoba, jó magyar konyha.

*

Lussinpiccolo. Dreher-Pensio. Szálloda 34 szép szobával, polgári konyha. Pompás kilátás az Adriára. Tulajdonos Templer Ferencz.

20. Markó Ernő: Máramarosszigeti udvar.

11. Edvi Illés Aladár: Tájkép.

Markó Ernő

Reggeli köd a Dunán
c. Epe repr.
Képröm. Társ. 1899-
tav. nemzetk. kiáll.
Est.

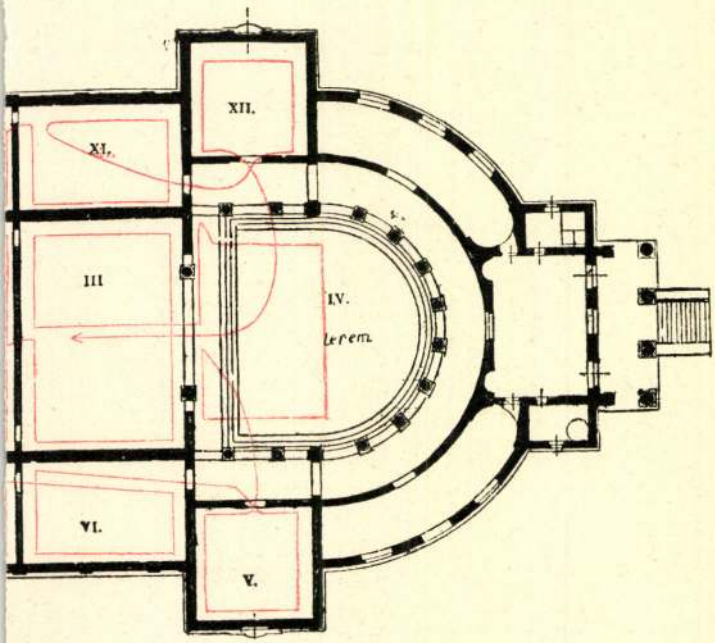

ésénél legczélszerűbb
követni.

Markó Ernő: Holdkelte.

Markó Ernő
Országos kiállítás 1909.
75-1

Finomítójszappan

legenyhébb szappan

:: a bőr részére. ::

TRADE MARK.

Tokaji bortermelők Társasága Részvény-Társaság

Tokaj.

hérré tesz

1 üveg ára 90 fillér. 4

Kerpel-gyógytár Bud

Kerpel bőrfinomító mosó

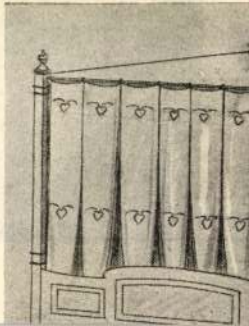

Markó Ernő

Ország-Világ 1911. 32 l

Markó Ernő: Falusi ház.

KÉPEK A MŰCSARNO

ánozza mesterét, aki a
minden ecsetvonás Do-
s az arckép is olyan,
z maga festette volna
zlatosan. Ez már nem
as erőlködés.«
ől s a divánra vetettem

szerelmünk halála! Ezt
zért hát oly biztos Gott-

már jött az asszonyka.
tte máskor oly élénk,

vetett véget a készülő frigynek.

— Persze! — hagyta rá Fábry udvari tanácsos úr. — Az a férj nem is volt olyan ostoba. Csakugyan jobban ismerte a feleségét. Tudta, hol sebezhető a legveszedelmesebben és vagy szép szóval, vagy pénzzel megnyerte a kritikus urat, aki birálatával sietett kijózanítani a művésznőt és visszaterelte a törvényes utra. Nincs igazam?

Körülnézett, hol van Dobokay Ervin? De a római kaland hőse már eltünt.

— Elment — búcsú nélkül?

— Még mindig szereti Bertát és el nem birná viselni a mi kritikánkat sem.

Markó Ernő

l.

Szépm. Mur. Evk

I. 173. l.

Erdély

109×168 cm

Siebenbü

109×168 cm, U

Kula i

117×159

Kula G

117×159 cm

Markó Endre

Téli táj olajf.
1898. karácsonyi
kiáll.
Neuveti kalóz

Katalogus

Rajnicz Jenő I. 170. 186.
187.
1981

Sibinsky Sibály X. 216.

1906. XI. 20.

Darnay Kálmánnak Sümeg. Muzeuma államosítása iránt tett ajánlatát a szakbecslések következtében a ffrég tárgyaláti alapul el nem fogadhatja.

(1034/1906.)

Makó Ernő

Bud. Kassa 1868

München, Paris

Singer Künstlerlex

III. 112

Gyárfás Tihamér dr.: Régi ostyasütők.

IV. 50–52.

Makó Ernő, festő
szül. 1868. okt. 14. Kassán.
Münchenben és Párisban,
tanult, Budapesten él. Táj-
képfestő festő.

Művészeti Lexikon 478. l.

Fernberg Kristóf Károly, eredes arczk.

III. 34.

Marko Ernő

Művészeti lexikon

478 l.

Fővárosi Könyvtár III. 238.

Marko "Erno", festo" II. 210.

Marko Ernő

festő szül. 1868 okt 14.

Russa.

Krück II. 212. l.

Vatikáni képtár III. 50.

Marko 'Ernő' Budapest.

Műcsarnok
1894/95. téli kiáll.
1897. tav. kiáll.
1899. tav. kiáll.
1899–1900. téli kiáll.
1900. tav. kiáll.
1901. tav. kiáll.
1901–2. téli kiáll. 495, 508, 531
1902. tav. kiáll. 492
1902–3. téli kiáll. 480, 482
1903. tav. kiáll.
1903–4. téli kiáll. 578, 588
1904. tav. kiáll. 219, 227, 228.
1905. tav. kiáll. 306, 308.
1905–6. téli kiáll. 128, 139
1906. tav. kiáll. 485–488
1906–7. téli kiáll 376

Aedes Sacmarianae VII. 67.

Markó Ernő

Műcsarnok

1907. tav. kiáll. 308

1907-8. téli kiáll. 50

1908. tav. kiáll. 178, 184, 311.

1908-9. téli kiáll. 520, 692

1909. tav. kiáll. 20, 310, 314, 318

1909-10. téli kiáll. 595, 596, 600
602, 603, 606

1910. tav. kiáll. 241-244, 430, 436

1910-11. téli kiáll. 553, 568

1911. tav. kiáll. 488, 489, 491, 493,
495, 496

1912. tav. kiáll. 312, 314, 316

1912-13. téli kiáll. 367, 735, 737,
743, 744.

1810. A. Hansch:

Hegyi tájkép.

~~A~~ Königs~~see~~-See (környékét
út halad, melynek tuls
fenyőfa fekszik, innens
pihen, mig fölül ~~a~~ Kes
az egyik hátra nézve ül
ha kalapot széles karim
ra fordul~~va látható~~, ha
tejen kalappal ~~és elöl~~
nyakkendő, szürke kaba
ben a Königs-See vize
pásztorkunyhón innen,
kék legelnek és nyugsz
foglalja el. A égbolt kis

Vászon, méretei
B. Wodianer A-
A 1900. VI. 12.

Markó Ernő

Képei a trépni-
Múzeumban

Friedrich, Caspar David v. 213

Markó Ernő

festő

~~kiáll~~ Nemzeti szalonban

állandó kiállító

az 1900-as években.

Hajdunánási iparostanonciskola
népRS. V. 302.

Markó Ernő

1900-tól sűrűn kiállított
a Nemzeti szalonban.

Világháborúról tájékoztató könyvsoro-
zat népkönyvtárak részére

X. 172

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

Marko

1971 DEC 17

A BAV MŰVÉSZETI KÉPAUKCIÓJA befejeződött. A legkeresettebbek Markó, Szonyi, Vaszary képei voltak.

1021

Marko 'Ernő'

1908. Törley József
cég plakátpályázatán I.
díj

Markó Ernő, festő; szül. 1868 október 14-én Kassán.

Festészet.
„Vén palócz" c. kép.

(Markó Ernő-től).

K. V. 781/1898.
1898, nov. 27.

Festészet.

„Tájkép" c. kép.

(Markó Ernő-től).

K. V. 765/1898.

1898. nov. 24.

Festészet.

„Éjjeli pillangó" c. kép.

(Markó Ernő-től).

Kr. T. 592/1897.

1897. ápr. 11

Markó Ernő festő.

Vz. T. 765/1898.
1898/ nov. 24.

MDK

Markó E.: Holdvilágos táj. olf.

Nagy Magángyüjtemény Aukciója. 1921. Rákóczi ut 3o. I.e.7.

MDK

Markó Ernő: Máramarosszigeti udvar. repr.

Műcsarnok 1909. tav. kiáll.

MDK

Markó Ernő

Dunai táj, of.

Szent György czéh művaukc. lo. 1912. febr.

72 l.

MDM

Markó Ernő festőművész

Dunai részlet c. olajfestménye a
kiállításon.

Katalog a Nemzeti Szalon Nemzetközi
Kiállításához

Budapest 1901.

MDK

Markó Ernő

Gellérthegy a palotatérről, of.

/Kitüntetések/ Művészet, 1. 1917, 91, 92 l.

MDK

Markó Ernő

Csend, o.v.

Téli táj, " "

B.Szal. nemzetk. graf. kiáll. 1900.

Markó Ernő MDK

A Normafa ut télen, olf.
A budai Dunapart, olf.

Nemzeti Szalon 1922. május Tavaszi tárlat

Markó Ernő

MDK

Ködös hangulat, olf.
A Duna, olf.

Műcsarnok 1919-20. téli tárlat

Markó Ernő MDK

Részlet Palmanovából, olf.

Műcsarnok 1918-19. Téli kiállitás

MDK

Markó Ernő

A Normafa-ut télen, of.

A budai Dunapart, of.

N.Szal. tav. tárl. 1922. máj.

MDK

Preisz Ervin

A szomoruság, gipsz

Bontják a Tabánt 1933. paszt.

Kalocsai tavasz, "

1936 ősz, [illegible] okt.

MARKÓ ERNŐ

553. Tornác. Olajf.
568. Falusi ház. Olajf.

Képzőm.Társ. 1910/11.téli kiáll.kat: 57.oldal

MARKÓ ERNŐ

128. Borulás. Olajf.
139. Duna mentén. Olajf.

Képzőm.Társ.1905/6. téli kiáll.kat. 38.oldal

MARKÓ ERNŐ

578 Ősszel. Olajf. Eladó.
588. Holdas táj. Olajf. Eladó.

Képzőm.Tá e. 1903/4 téli kiáll.kat.

Markó Ernő festőművész

MDK.

Képzőművészeti Társulatnak Tavaszi Kiállításán vett részt a Szépművészeti Muzeumban.

Művészet, 1910. 1.1.

Markó Ernő MDK

Budapest a Gellérthegyről, olf.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyíregyházi kiáll.

Markó Ernő MDK

Gellérthegyi házak, olf.
Urvölgyi ház, olf.
Tajói részlet, olf.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyiregyházi kiáll.

Markó Ernő

"Szorgalommal és szeretettel festett mocsaras tájakat és egy hangulatos temető részletet"-irja müveiről a lap "A Nemzeti Szalon őszi kiállitása" c. beszámolójában felsorolva az ott szereplő müveket.

Képes Családi Lapok, Bp. 1902. okt. 12.
XXIV. évf. 41. sz. 655. lap

Markó Ernő

"Kedves Margit-szigeti részleté"-t igen komoly értékelésben részesiti a lap, "A Mücsarnok tavaszi, nemzetközi tárlata" c. kritikájában.

Képes Családi Lapok, Bp. 1902. ápr. 13.
XXIV. évf. 15. sz. 240. lap

Markó Ernő MDK

Óbudai hajógyár, olf.
Taracközi kuria, olf.
Hajók a Dunán, olf.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyiregyházi kiáll.

Markó Ernő

MDK

Radványi ház, olf.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyiregyházi kiáll.

Markó Ernő MDK

Németfaliv házak, olf.
Diósdi utca, olf.

Nemzeti Szalon 19o9.
II. nyiregyházi kiáll.

MDK

Markó Ernö, festöm.

178. Téli kikötö.

KMTárs. 1908-ban, Tavaszi kiáll. Kat.

Markó Ernő MDK

A várkertből, olf.
A Duna ködben, olf.

Műcsarnok 1920. tavaszi kiállitás

MDK

Márkó Ernö, festöm.

575. Tájkép. Olf. 34x48 J.l.j.
576. Erdei patak. Olf. 11ox8o J.l.b.

Árv. Csarn.1932. I.rk.4. 30.l.

61. 12. május

MDK

Markó Ernö, festö
szül. 1868

Tóparton. Jel.: Merkó E. Vászon.
5o x 7o cm.

Almásy - Tolnai. XI. 1943. Kat. 19.1.

MDK

Markó Ernő

Művészet 1916. 1. 11.1.

Markó Ernő

MDK

Utca Udinében, olf.

Műcsarnok 1918-19. évi Téli kiállítás.

Markó Ernő MDK

Esti hangulat Gradóban, olf.

Mücsarnok 1918-19. Téli kiállitás

MDK

Markó Ernő (szül.1868)

Mármarosszigeti udvar. Jelezve lent jobbra:Markó E. Vászon. 63x80

Ernst Muzeum aukciói. XXXIV. 27.1.

MDK

Markó Ernő

Dunarészlet, olajfm.
Alkony, "

KMT 1901. tav. nemzetk.kiáll. 41.lap

MDK

Markó Ernö, festöm.

Oros fogolytipus.	Of.
St.Danieli tó partján.	"
Kilátás a várkertböl.	"

Nemz. Szal. 1919. okt.kiáll. Kat. lo.l.

MDK

Markó Ernö, festöm.

Tájkép. Olf. J.l.j.

Árv. Közl. 1931. 3.rj.sz. 61.l.

Markó Ernő

MDK

Ködös hangulat, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Markó Ernő

MDK

A Duna, olf.

Műcsarnok 1919-2o téli kiállitás

Markó Ernö, festör. MDK

222. Tanulmány. Olf.

XII. terem.

Mücsarnok, 1900. tav.kiáll. Kat. 39.1.

MDK

Markó Ernö, festöm.

Falusi utcarészlet. Olf. 40cx70. J.l.j.

Téli táj. " 18cx64. J.l.j.

Árv. Közl. 1930. 4.rk.sz.55.szám. 28.l.

20. Markó Ernő: Máramarosszigeti udvar.

11. Edvi Illés Aladár: Tájkép.

MDK

Markó Ernö, festöm.

Naplemente összel. Olf.

Ó-budai részlet. "

Mücsarnok.1904. Tavaszi kiáll. Kat. 33.1.

Markó Ernő MDK

Napnyugta, olf.

Mücsarnok 1915-16 téli tárlat

M a r k ó Ernő festő

M Ű V. É S Z E T
II.évf. 1903.
150.
"Müvásár"

M a r k ó E r n ő festő

M Ű V É S Z E T
II.évf. 1903.
76-77.
"Müvásár"

M a r k ó E r n ő festő

M Ű V É S Z E T
II. évf. 1903.
75-76.
"Müvásár"

Markó Ernő MDK

Ilona utca, olf.

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

Markó Ernő MDK

Árok utca, olf.

Műcsarnok 1922 jubileumi kiállitás

Markó Ernő MDK

Budai korcsolyapálya, olf.

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

Markó Ernő MDK

Szt. István szobra ködben, olf.

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

Markó Ernő, festőm. MDK

308. Acra tavasszal. olf.

KMT 1967.Tav.Kiáll. Kat. KE 37.1.

Markó Ernő MDK

Orosz fogolytipus, olf.

Mücsarnok 1922 jubileumi kiállitás

MDK

Markó Ernő

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ. 1903/4.évi téli kiállitásán Öszi est c.olajfm. vevője dr.Sztehlo Ottó, Bp.

Művészet, 1904. 213.l. 214.l.

MDK

Markó Ernő

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.1903/4.évi téli kiállitásán az állam megvásárolta Holdas táj c. olajfestményét.

Művészet, 1904. 213.l.

Markó Ernő

MDK

A halászbástyáról, olf.

Mücsarnok 1915. tavaszi tárlat

MTK

Markó Ermő MDK

Udvar télen, olf.

Mücsarnok 1915. tavaszi tárlat

Markó Ernő

MDK

Tabán téli nappal, olf.

Miesarnok 1915. tavaszi tárlat

MDK

Markó Ernő

Holdas táj, of.

KMT. 1903/4. téli kiáll. kat. 56.l.

MDK

Markó Ernő

Diósdi borpincék, of.

Műcsarnok 1908/9. téli nemzetk. kiáll. kat. 64.l.

MDK

Markó Ernő

Dunarészlet. Olajf.
Alkony. "

KMT 1901.tav.nemzetk.kiáll. 41.l.

MDK

Markó Ernő

A Műcsarnok háborus kiállitásán szerepelt.

Cikk: Háborus kiállitás.

Művészet, 1914. 541-542.l.

Markó Ernő

MDK

Arckép, olf.

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Markó Ernő

MDK

Tanulmány, olf.

Műcsarnok 1900. tavaszi kiáll.

Markó Ernő MDK

Téli táj, olf.

Mücsarnok 19oo. tavaszi kiáll.

Markó Ernő MDK

Kora tavasszal, olf.

Mücsarnok 1907. tavaszi kiáll.

MOK

Markó Ernő

Dunaparti hangulat	olajf.
Tavaszi hangulat	"
A Dunapart	"
A Sashegy tavasszal	"
Az Orbánhegyről	"

A Nemzeti Szalon tavaszi tarlatának katalógusa. 1920.Majus. 16. l.

MDK

Markó Ernő

Téli táj. Olajf.

Képzőm.Társ.1908.tav.kiall.kat. 43.1.

MDK

Markó Ernő

Reggeli köd a Dunán, of.

Képzőm. Társ. 1899. tav. nemzetk. kiáll. kat. 43.l.

MDK

Markó Ernő

Tornác. Olajf.
Falusi ház. Olajf.

KMT 1910/11. téli kiall. 57.l.

MDK

Markó Ernő

Füzes a Duna mentén, of.

Képzőm. Társ. 1901/2. téli kiáll. kat. 50.l.

MDK

Markó Ernő

Mocsárpart, of.

Képzőm. Társ. 1901/2. téli kiáll. kat. 50.l.

Markó Ernő MDK

A türelmetlen, olf.

Műcsarnok 1895. tavaszi kiáll.

Markó Ernő

MDK

Dobsinai részlet, olf.

Mücsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Markó Ernő MDK

Hajdusor Dobsinán, olf.

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállitás

MDK

Markó Ernő

Kitünő művekkel szerepelt a Nemzeti Szalon tav.kiállitásán.

Zeno: A Nemzeti Szalon tav.kiallitasa.

Vasárnapi Ujság, 1909. 56.évf. 485.l.

Adá

Markó Imre

Kitünő művekkel szerepelt a nemzeti szalon
tav. Kiállításon.

Szöveg: A Nemzeti Szalon tav. Kiállításon.

Vasárnapi Ujság, 1905. 36. évf. 469. l.

MDK

Markó Ernő

Egy dunai részletet abrazoló festménye az 1901.évi tav.nemzetk.kiallitason.

Lyka Károly: Tavaszi műtarlat.

Uj Idők, 1901. VII. 50, 51.l.

MDK

Markó Ernö, graf.

Puck. Szénrajz.

Képzömüv.Társ. 1916. Tav.Kiáll. Kat. 47.l.

Markó Ernő MDK

Tornác, olf.

Műcsarnok 1910/11. téli kiállitás

MDK

Markó Ernő

Ősszel, of.

KMT. 1903/4. téli kiáll. kat. 56.l.

Markó Ernő MDK

Borus táj, olf.

Műcsarnok 1907/8. téli kiáll.

MDK

Markó Ernő, festőm.

Téli táj. Olf.

Mücs. -OMKT. Tavaszi kiáll. 1900. Kat. 31.1.

MDK

Markó Ernő, festőm.

Tanulmány. Olf.

Mücs.-OMKT - Tavaszi kiáll. 19oo. Kat. 39.1.

Markó Ernő MDK

Önarckép, olf.

Műcsarnok 1922 jubileumi kiállitás

MDK

Markó Ernö, festöm.

Ó-budai hajógyár. Olf.
Hajók ködben. "
Taracközi kuria. "

KMT.kiáll.1909. Tav.kiáll. Kat. 40.1.

Markó Ernő MDK

Falusi ház, olf.

Műcsarnok 1910/11. téli kiállitás

Markó Ernő

MDK

Tabánból, olf.

Műcsarnok 1916. tavaszi tárlat

Markó Ernő MDK

Tabáni házak, olf.

Mücsarnok 1916. tavaszi tárlat

MDK

Markó Ernő

Tabáni házfedelek, of.

KMT. 1912/13. téli kiáll. kat. 61.l.

Markó Ernö, festöm. MDK

Gellérthegyi részlet. Olf.

Ada kalehi részlet. "

KMTárs. 1912/13. Téli kiáll. Kat. 86.1.

Markó Ernő MDK

Olvasó leány, szénrajz

Műcsarnok 1910. tavaszi kiállítás

Markó Ernő MDK

Puck, szénrajz

Műcsarnok 1910. tavaszi kiállitás

MDK

Markó Ernő

Diósdi utca, of.

Képzőm. Társ. 1908/9. téli kiáll. kat. 58.l.

Markó Ernö, festöm. NDK

Levestorna emlékkönyve, I.Ferenc József királyi házának hercegnöi, és hercegei vivtak.
E foliánsban Zombory L. és más képirók örökitet ték meg. /Gr. Vay Sándor, Gergely István és Rexa a krónikások. / Bp. 1902.

Dr. Szemlér Lörinc gyüjt.-nek emlékiója. Bp. 1936.
Könyvdiszek. - Könyvillusztrációk.
Arv. Közl. 1936. 5.rk.sz. 73.1.

Markó Ernő MDK

Duna mentén, olf.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

Markó Ernő

MDK

Dunapartján, olf.

Ősz, olf.

Művészet 1905. tavaszi nemzetközi kiállítás.

Markó Ernő MDK

Borulás, olf.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

Markó Ernő MDK

Óbudai részlet, olf.

Műcsarnok 1904. tavaszi kiáll.

Markó Ernő

MDK

Naplemente ősszel, olf.

Műcsarnok 1904. tavaszi kiáll.

Markó Ernő MDK

Dunarészlet, olf.

Alkony, olf.

Mücsarnok 19ol. tavaszi nemzetközi kiáll.

Markó Ernő MDK

Holdas táj, olf.

Műcsarnok 1903/4. téli kiáll.

Markó Ernő MDK

Ősszel, olf.

Műcsarnok 1903/4. téli kiáll.

Markó Ernő MDK

Dunapart télen, olf.

Műcsarnok 1903. tavaszi nemzetközi kiáll.

Markó Ernő

MDK

Téli nap, olf.

Műcsarnok 1902/3. téli kiáll.

Markó Ernő MDK

Vihar, olf.

Mücsarnok 1902/3. téli kiáll.

MDK

Markó Ernő festőm.

41. Téli táj. Olf.

Műcsarnok. 1900. Tav.kiáll. Kat. 31.l.

MDK

Markó Ernő

Vihar, olajfm.
Téli nap, "

Műcsarnok, 1902/3. téli kiáll. 47.l.

MDK

Markó Ernö, festöm.

tájképén az öszröl ad hirt.
Epitészeti motivumokkal gazdagitotta tájképét.

? kiállitás. III. terem.
Müvészet.1913. 4.l.

Markó Ernö, festöm. MDK

téli tájképeket festett.
"Havas udvar" elsörendü alkotás e nemben.

K-n Ö-n:Tavaszi tárlat a Mücsarnokban.
Vas.Ujs. 1909. 56.évf.15.sz. 286.l.

Markó Ernő MDK

Részlet Palmanovából, olf.

Mücsarnok 1918-19 téli kiállitás

MDK

Markó Ernő

Borus táj, olajfm.

Képzőm.Társ.1907/8. téli kiáll.kat. 33.1.

Markó Ernő MDK

A várkertből, olf.

A Duna ködben, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

M.D.K.

Markó Ernő

"Tájkép" c. müvét emliti a Hónapról-hónapra c. rovat az Eggenberger-könyvkereskedésben rendezett kiállitásról.

Magyar Salon, Bp. 1905. május hó, 42. kötet 732. lap

M.D.K.

Markó Ernő

"A legtisztább formákkal hat" irja többek között a müvész munkáiról Lázár Béla: "Tavaszi tárlat"-ról szóló cikkében.

Magyar Salon, Bp. 1900. május
321-344. lap

MDK

Markó Ernő

A Képzőm. Társ. 1918-19. évi téli kiállitása.
Művészet 1918. 5o.l.

MDK

Markó Ernő

Szt. István szobra ködben, of.

Ilona-utca, of.

Budai korcsolyapálya, of.

Műcsarnok 1912. tav. kiáll. 55.l.

MDK

Markó Ernő

Budai korcsolyapálya, of.

KMTárs. 1912. tav. kiáll. 56.l.

MDK

Markó Ernő

Szt.István szobra ködben, of.

Ilona-utca, of.

KMTárs. 1912. tav. kiáll. 56.l.

Markó Ernő

MDK

Téli tájkép, olf.

Mücsarnok 1897. tavaszi nemzetk. kiáll.

Markó Ernő, festőm.

764.	Téli táj.	J.l.j.	Olf.
765.	Naplemente.	J.l.j.	Olf.

Árverési Közlöny.1929.ápr. 3.rk.sz. 33.l.

Markó Ernő

(1868 - 1945) festő Hollósy Simon Kőréhez tartozott, de tanult Párizsban is. Tájképei gyakran szerepeltek hazai tárlatokon.

Lyka Károly: Vándorlásaim a művészet körül, Budapest, 1970. 363 l

340 l.

Markó Ernő

(1868 - 1945) festő, az 1880-as évek vége felé Münchenben, Hollósy Simon köréhez tartozott.

Lyka Károly: Vándorlásaim a művészet körül, Budapest, 1970. 363 l

321

Markó Ernő MDK

Arckép, olf.

Mücsarnok 1897. tavaszi nemzetk. kiáll.

Markó Ernő MDK

Két tüz között, olf.

Műcsarnok 1894/95. téli kiáll.

MDK

Markó Ernő

Utca a Gellérthegyen. Olajf.
Tabán. Olajf.

Képzőm. Társ. 1911. tav. kiall. kat. 46. l.

MDK

Markó Ernö, festö
1868-

Rözsehordás. Jel. Olf. Fa.
Téli naplemente. Jel. " Lemez.

v. Ernst Muzeum VI. müvészeti aukció. Kiáll. 1947 okt.
Kat. 2e.l. 12-19.

M.D.K.

Markó Ernő /1868-

397. Tabánban minden csendes. Olajf. 50.4 x69.5, vászon.

~~Hbáro~~ Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet. MUMOK. Bp. 1952. 45. l.

MDK

Markó Ernő

Őszi hangulat.

N. Szal. Téli Tárl. 1920. dec.
13.1.

MDK

Markó Ernő, 1868--

Virágcsendélet

Ernst Mus. 23. auk. 1923. 37.1.

HDE.

Markó Ernő festő

"Őszi táj" /olaj/

Árverési Közlöny 4.sz. 1959. december.

40.l.

MDK

Markó Ernő

Tabánban minden csendes, o.

Szépműv. Muz. háborus veszteségeinek jegyzéke

Bp.1952.

Markó Ernő festő.
(Újpest.)

K. T. 781/1898.
1898. nov. 27.

Festészet

„Arckép" c. kép.

(Markó Ennő-töl).

K. V. 1077/1897.

1897. jun. 30.

Markó Ernő festő,
(Kövecses).

K. V. 1077/1897. és 324/1898.
1897. jun. 30. és ápr. 6.

Markó Ernő festő,
(Vöveeses).

K. T. 592/1897.
1897. ápr. 11.

Festészet.

„Gyermek és Mária" c. Kép.

(Markó Ernő-töl).

Kr. T. 781/1898.

1898. nov. 27.

Festészet.

„Vismanná" c. kép.

(Markó Ernőtől).

Vr. V. 765/1898.

1898. nov. 24.

Markó Ernő
Csendélet, olaj

Népgondozó akció javára rendezett kiáll. N. Szal.
1920. ápr. 11 1.

Markó Ernő
Télen, olaj

Szegedi Képzőmüv. Egyesület kiáll. 19o7. márc.
13 l.

Markó Ernő
Dunapart télen, olaj

Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállítása. 1904.
nára. 32 l.

DE PASZTO ... Magyar?
ága:22.5 cm. Talpátmérő:

ist, trébelt és vésett, hat-
iletén reciprok-leveles,
t diszitmény, golyvázott
rom leveles chartusche-ból
ssal; áttörtmüvü ezüst ko-
adék; pártája kötélöves vo-
t jegyek:
.7 cm.

ICK a bécsi mesterjegy

st, vert és vésett, köralaku
remmel, a talpazat domboru-
les trébelt minta, kupos
es korona; balluszteridomu
vü ezüst kosara fi-
l és virágokkal ékesitve.
i, kosara és kuppája 1700
. Talpátmérő: 12.8 cm.

ezüstözött vörösréz, vert,

golt ovális, magas talpán

Markó Ernő
Téli táj, olaj

Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállitása. 19o4.
márc. 34 l.

hogy a templom hajója és a kolostor
eljes hosszukban párhuzamosan halad-
ostérképen csak az egykori templom
polna fekszik a kolostor épület szom-
hajó hosszában, magányosan nyult
g mai épülete és a mai iskola között
utóbbi várostérképet pedig autenti-
rt a ma is meglévő épületek elhelyez-
gyezik a térképen feltüntetett hely-
rövidebb, délnek forduló szárnya
nten kelet felé szélről eső helyiség
metrikus ornamentális stukkóval. Az
elyiségek sikfödémüek, a folyosók
iség zárja. Nyugat felé három na-
g, kelet felé három helyiség helyez-
hosszában..A nyugatról számított
etén indadiszes barokk stukkódiszt
nyezetét tükörpárkány futja körül.
s a 2. szoba folyosóra nyiló ajtó-
, de ezek, valamint az egész épület
ti keleti folyosón lévő két szellőző

Markó Ernő
Téli táj, olaj

Magyar Studió avató kiállitás. 192o. 12 . 1.

adatunk. - Iskola: I529-ben
iskolája. Mesterér, Mihályt,
hály említi. /Békefi, I. I62./
tás során többször esik szó
Ez már ujabb épület, amelyet
város a kolostor falához é-
., III. CXVII. okl. különösen
a: A XVIII. sz. elején az apát-
ti fel. A városban fekszik.
is említik. /Békefi, II. I2.,
sma- a tepkei ut mellett, a
ágé. Értéke I798-ban I39 r.
I. 53o./ - Kovácsmühely: a
ágé. A felső vendégfogadóhoz
i adatok szerint. /Békefi,
ly: A XVIII. sz. első negye-
nan épitik. A kocsma mel-
ság tulajdona. /Békefi, II.
épült, I699-ben romosan áll.
rképen. /Békefi, I./ -
kocsmához tartozott. A pá-
ágé. /Békefi, II. 52I./ -
volt a századok folyamán,
ság és a plébánia pereskedett
ázad folyamán. Alsó malom,
n szerepel. /Békefi, II. 28I./
- Agyagos malom, említik
5I8./ - Apátság malma. Ko-

Markó Ernő
Mezei virágok, olaj

Szegedi Képzőmüv. Egyesület kiáll. 19o7. márc. 12 l.

Markó Ernő
Dobsinai barlangi ut, olaj

Szegedi Képzőmüv. Egyesület kiáll. 19o7. márc.
12 l.

Markó Ernő
Utca Udinében, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Mkcs. 9 l.

Markó Ernő
Esti hangulat Gradoban, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Mics. lo 1.

Markó Ernő
Részlet Palmanovából, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Műcs. 21 l.

MDK

Markó Ernő, sz.Kassa 1868

Havas táj, olaj

Arad város nyilv. Képtárában elhelyezett festmények és rajzok jegyzéke. 30 l.

Markó Ernő

Tél, olaj
Tájkép, olaj
Ősszel, olaj
Duna mentén este, olaj

A Nemzeti Szalon első máramarosszigeti kiállitása.
XXXIII. vidéki kiáll. 1908. lo 1.

Külseje: Tornya nincs, a ho
ajtó, szögletesen záródó, k
középen fent vésett évszám:
letti, négyszögü ablakkal t
két, a szentély nyugati ol
sima, lábazat nélküli falon
oromfalnál lekontyolt, mögö
szártorony. A szentélyen n
Belseje: Belül kétszakaszos
csehsüvegboltozattal fedett
boltozattal. Belül a szenté
épitett sekrestye. Faragott
a hajótér kb. egyharmadát f
Berendezés: Főoltár, a mens
lemreméltó barokk oltárépit
aranyozással diszitett fa.
elhelyezett faszobrok, a XV

Markó Ernő

Téli táj, olaj

A Nemzeti Szalon első máramarossziget kiállitása.
XXXIII. vidéki kiáll. 19o8. xx 5 l.

52

temető

t Egyházas-Terenye és Vásáros-Terenye
13-ban nyert birtokaként szerepel.
s Tamás,1598-ban Bakos János a földes-
magyar háztartást irtak össze.
rt tengelyü, egyutcás település.

stván protomartir/
1-es Canonica Visitatio emliti bolto-
tét és fakarzatát. 1798-ban teljesen
-ig eredeti zsindelytetővel, akkor
váltak.

falu felett fekszik. Lépcső vezet fel
l, mögötte a temető. Déli oldala mel-
nentén folytatódik.

. Markó Ernő

Tájkép, olaj

A Nemzeti Szalon első máramarossziget kiállitása.
XXXIII.vidéki kiáll. 1908. 13 l.

458

di Miklós birtoka. 1562-1563-ban Pervane
birtoka. A XVII. században elpusztult.
s a Radványiak ujratelepitették, 1715-
-ban 3 magyar és 15 tót háztartását ir-
ís-család tagjai, 1754-1755-ben Jeszensz-
h Zsigmond, gr. Klobusitzky István és
ad első felében pedig a Radványi-, Káldy-
idok a földesurai.
yugatra, a Nézsa-Galgaguta-Romhány kö-
sánál. Bekötőut végén, patak mentén, egy-

ybemenetele/
onica Visitatio a templomot romosnak
os is, mely utóbbi megjegyzi, hogy a-
ndebehozni. 1769-ben és 1888-ban átépi-

attól mintegy 1 kilométernyire, a nóg-

Markó Ernő

Ősz, olaj

Hegyi út, olaj

Dunapart, olaj

Pusztaság a Dunapartján, olaj

Erdőszélén, olaj

Tópartján, obaj

A Nemzeti Szalon nyitrai kiállítása. XXX.vidéki kiáll. 1907. 7 l.

gye/. Az 1546. évi adóösszeirás szerint
3 jobbágytelke van. 1549-ben 8 adó-
s 2 elpusztult jobbágytelket irtak
ró adómentes telkét. 1552-ben 8, 1564-
5-ben egy és egyötöd portája volt.
1693-ban Gyürky Ferencé, akinek itt
. század első felében a Marsó-, Rutt-
dok a földesurai.
lábánál, országut menti egyutcás te-
len lakóházakkal. A dombon álló temp-
képezik a község magvát.

záma szerint 1789-ben, az eddigi
épült, a Canonica Visitatio nem maradt

tori templom felhasználásával épült
.1789-ben átépitve.

MDK

Markó Ernő

Magy. Képzőművészek Egy. gyülése. Mücs. 1900. 19.sz.
265 l.

Markó Ernő
Jön a posta, olaj
Dunamentén, olaj
Tájkép, olaj
Holdas táj,olaj
Erdőrészlet, olaj
Dunai halászok, olaj

Nemzeti Szalon első bajai,kiállitása, 1906. 6 l.

tte magát soha annak /, s hogy abban
képisme egyébként is még gyermekcipők-

nységéből és művészi áldozatkészségé-
énisége bontakozik ki. A nagy magyar
k, Bakócz Tamások és Eszterházy Imrék

rül szerzett érdemét fokozza, hogy oly
a nevezetesebb magyar magángyűjtemények,
muelé, Zichy Edmundé Bécsben voltak.
égrendeletileg " Keresztény Muzeum"
ra hagyományozta. Érseki székében első
y Kolostól távolabb állott a művészet
ztergomban, inkább budavári palotájá-
ban. A múzeum leltára e 20 évnél hosz-
gy metszettel gyarapodott. 1905-ben
tett benne, néhány középkori szobor
t, a legnagyobb veszteség azonban az
más szárnyasoltárának predellája.
ykori titkára ésirodaigazgatója ujra

Markó Ernő
A kikötő, olaj

Magyar Képzőművészek Segitő Bizottsága. Müvészeti kiállitás. 1914. 3 1.

Romantikus. Föl
lábazat, keretelt, köny
A zárópárkány alatti fr
A homlokzatot kváderekb
lér tagolja. A kapuiv s

Teleky-u.6. Lakóház.

Klasszicista.
Lábazat fut végig, a zá
reteltek, könyöklőpárká
lesm egyenes födémü kap
loptól körülvett tornác

187o táján Mik

Thököly-u.11.

Romantikus. Em
ivesen záródó, magas üz
+ 2 + kettős ablak. Az
golja. A gyengén tagozot
szalag helyezkedik el.
tes szemöldökökkel.

A földszinti h

Markó Ernő

Dunarészlet, olaj
Naplemente, olaj
Este, olaj

A Nemzeti Szalon első márnamarosszigeti kiállitása.
XXXIII. vidéki kiáll. 1908. 14 l.

a Müemlékek Országos Bizottsága meg-
Oszkár tervei szerint ujjáépitették.
tották, ugynacsak a Müemlékek Orszá-
val, ekkor a tetőgerendákat megerő-
egujitották.
rül, ujabb átépitéssel.
n, nem magas, de védett helyen, domb-
telt, szentélye északra áll. Déli
agolatlanul egyszerü, fent laposszö-
kon egy-egy rézsut álló alacsony tám-
atot. Középütt kis, csucsives, kereszt-
helyezkedik el, a talajszintnél va-
r nyilván lépcsők vezettek fel hozzá.
befalazott s belülről uj boltozat-
ajó világitására szolgáló nagyméretü
ely sima rézsüs keretelésü, halhólya-
aurálás idejéből való. A homlokzat fe-
éretü, kétemeletes fa-huszártorony áll.
bb, a felsőn szintén nyolc, kisebb át-
nyot hegyes nyolcszögletes gulasisak
ujabb faragottkő-lábazat veszi körül.
keleti homlokzat a tulajdonképpeni

Markó Ernő
festő

M.D.K.

Havastáj.

Aradjégyz. IV. terem. 77 sz. 30 l.

Markó Ernő
Csöndes vidék, olaj

Magyar Képzőművészek segitő bizottsága, művészeti kiállitás. 1914. 5 l.

ezve. Épült 1714-ben. 1822-ben áldot-

nyezet stukkóból van, egyébként pedig
ákból való. Ötváltós orgonája, kemény-
lő medencéje van. Két oltára közül a
yal tiszteletére épült. A másik Bol-
ja, az előbbin 6 fa gyertyatartó, az
za kőből való. lo padja van. 1852-ben
ettek hozzá.
zázadban átalakitva.
előtti torony, vizszintes falsávokkal
örives ablakok, kupola-alaku torony-
jabb müformák nélkül. Északra csucs-
ettel, az orommezőben kopott cimet,
erült. Nem egyezik a környékbeli Toldy-
ey-családok cimereivel. Más középkori
ik. Az északi oldalon sekrestye, i-
szentély, a sekrestyével ellankező
déli oldalán négy ablak. A torony mel-
toronyfeljárat. A templom fedése cse-

Markó Ernő
Hegyoldalban, olaj

Magyar Képzőművészek Segitő Bizottsága. Müvészeti kiállitás. 1914. 6 l.

ból
- át
lált
vő a
fara
lás

Bér,
A fa
hajd
dikb
ges
a kö
form
mény
háro
tüzv
Homl
abla
mozd
homl

Markó Ernő
Hid a patakon, olaj

Magyar képzőművészek Segítő Társasága. Művészeti kiállítás, 1914. 4 l.

magas háromról.

A torony a keleti ho
a törtvonalu, ives szemöldö
homlokzati oldalmezőben egy
párkányos ablak. A torony é
torony kiugró falait egy-eg
zárja le. A falmezőkön egy-
tört kazetta. Törtvonalu iv
záró, erőteljesen tagolt s
párkány felett, félkörives
nalu sisak.

A déli homlokzaton k
dik el, az apszis déli olda
a szegmentivesen záródó nyu
kal lefelé szélesedő, erős,
nyos fülke s az apszis észa
megegyező ablak. Az északi
vel, de itt a kelet felöli
oldalbejárat. A templomot p
(000 kép)

Markó Ernő
Ködös hangulat, olaj

Téli tárlat. [illegible], 1919-20. 16 l.

M.D.K.

(Ernő?)

Markó ... festő

Markó Ernő MDK

A Duna, olf.

Műcsarnok 1919-2o téli kiállitás

Markó Ernő MDK

Ködös hangulat, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

MDK

Markó Ernő

Művészet 1918. 4.1.

Markó Ernő

Reggeli kód a Dunán. Vlajf.

Képzm.Társ.1899.tav.nemzetk.kiáll. 43.1.

MDK

Markó Ernő

Kertekalja, of.

Művészeti Krónika 1. sz. 1904. jan. 15.

Markó Ernő MDK

Udva Udinében, olf.

Műcsarnok 1918-19 téli kiállitás

Markó Ernő MDK

Esti hangulat Gradóban, olf.

Műcsarnok 1918-19 téli kiállitás

Markó Ernő

MNK

Máramarosszigeti udvar, repr.

Műcsarnok 1909. tavaszi kiáll.

MDK

Markó Ernő

Margitszigetről, of.

Dunapart, of.

Képzőm.Társ. 191o. tav. kiáll. kat. 39.1.

MDK

Markó Ernő

Platánok, of.

Selmecbányai tér, of.

Képzőm.Társ. 191o. tav. kiáll. kat. 39.1.

MDK

Markó Ernő

Ősszel

Naplemente

Művészeti Krónika 1. sz. 1904. jan. 15.

MDK

Markó Ernő

Holdas táj, of.

Művészeti Krónika 1. sz. 1904. jan. 15.

MDK

Markó Ernő

Naplemente ősszel, olajf.

c.művét megvásárolta az Orsz.Magy.Képzőm. Társ.1904.évi tav.kiállitásán Cebrián Mária grófnő, Bpest.

Művészet, 1904. 279.l.

Markó Ernő

Tabánban minden csendes, olf.

Műcsarnok 1917 tavaszi tárlat

Markó Ernő MDK

Szegénység és gazdagság, olf.

Mücsarnok 1916-17 téli tárlat

MDK

Markó Ernő MDK

Gellérthegy alja, olf.

Mücsarnok 1916-17 téli tárlat

Markó Ernő

MDK

Iv utca, olf.

Műcsarnok 1917 tavaszi tárlat

Markó Ernő MDK

Gellérthegy a Palotatérről, olf.

Műcsarnok 1917 tavaszi tárlat

Markó Ernő MDK

Zalai ház, olf.

Mücsarnok 1917 téli tárlat

Markó Ernő MDK

Az uraság kazlai, olf.

Mücsarnok 1917 téli tárlat

Markó Ernő MDK

Diósdi utca, olf.

Műcsarnok 1908/9. téli nemzetközi kiáll.

Markó Ernő

MDK

Máramarosszigeti udvar, olf.

Műcsarnok 1909. tavaszi kiáll.

Markó Ernő

MDK

Diósdi borpincék, olf.

Micsarnok 1908/9. téli nemzetközi kiáll.

Markó Ernő

MDK

Taracközi kuria, olf.

Mücsarnok 1909. tavaszi kiáll.

Markó Ernő

MDK

Téli kikötő, olf.

Műcsarnok 1908. tavaszi kiáll.

MDK

Markó Ernő

Öreg ház Budán, of.

Tél a kikötőben, of.

Képzőm. Társ. 1911. tav. kiáll. kat. 47.l.

MDK

Markó Ernő

Óbudai hajógyár, of.

Uszályok a Dunán, of.

Képzőm. Társ. 1911. tav. kiall. kat. 47.l.

Markó Ernő MDK

Dobsinai jégbarlang felé, olf.

Műcsarnok 1906/7. téli kiáll.

Markó Ernő MDK

Felvidéki indián, olf.

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Mertkó Ernő MDK

Helyi főkt. tanítón, ált.

Miskamok 1914. tavaszi kitűnő

MDK

Markó Ernö, festöm.

Téli táj. Vevöje: Hadik Barkóczy Endre gr.

Mücsarnok.1898. 53.1.

Markó Ernő

Tabán pusztulása, olf.

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállítás

Markó Ernő MDK

Szt. György szobra, olf.

Műcsarnok 1916-17 téli tárlat

Markó Ernő MDK

Hajók ködben, olf.

Mücsarnok 1909. tavaszi kiáll.

Markó Ernő

MDK

Óbudai hajógyár, olf.

Műcsarnok 1909. tavaszi kiáll.

Markó Ernő

Boglyák, olf.

Mácsarnok 1968. tavassi kiáll.

MDK

Markó Ernő

Ebédnél, of.

Tabán tavasszal, of.

A Gellérthegyről, "

N.Szal. 2.zsürimentes kiáll. 1916. máj. 16 l.

MDK

Markó Ernő, festő

595.	Sárga ház.	Of
596.	Beszterce pokolata.	"
600.	Radványe ház.	"
602.	Régi ház Besztercebányán.	"
603.	Mátyás király vadászkastélya Radványban.	"
606.	Hreták Besztercebányán.	"

Képzőm-Társ. 1909/10 téli kiáll. Kat. 59. l.

MD K

M arkó Ernö, festö.

345. Csend. Olajv.

348. Téli táj. "

Nemzeti S zalon.1900. Nemzetközi graf.kiállitás.
Kat. 44.á .

Markó Ernő

A Strandon, szin.rajz

Nagy. Studio l. graf. kiáll. l

lo l.

Markó Ernö, festö
szül. 1868

Öszi táj. Jelezve: Markó E. Vászon.

gr. Almásy -Toleki Éva müv.int. /v.Ernst-Mus./
IA.Müvészeti aukció.1942 máj.10.-töl kiáll. 18.-án
Kat.23.l. aukció

MDK

Ma/rkó Ernö, festö

Tabán. Olajf.

Az Andrássy alapitvány kama taiból megvásárolt müvek között van.

Müvészet 1916. 92.1.

Markó Ernő

festő művész

77 éves

(vastagbélhurut)

+1945. III. 8, temetve XII 6.

Németvölgy

Halotti főkönyv

6350 folyosz.

Markó Ernő festő.

A türelmetlen. Olajf.

OMKT.1895.tav.

Markó Ernő.

OMKT.1895.tav.

Markó Ernő

Tabáni részlet, of.

Tavasz Budán, of.

A Gellérthegyről, of.

~~16 l.~~

N.Szal. tavaszi kiáll. 1916. ápr.

16 l.

MDK

Markó Ernö, festö.

A kikötö. Olf.
Részlet a Tabánból. "

MK.Geg.Biz.Müv. KIÁLL. 1914.Nov.-dec. Kat.3.1.
Szépm.Muz.

MDK

Markó Ernő, sz. 1868.

A Várkert télen

Almásy-Teleki 4. műv. sukc. 1940. nov.

23 l.

MDK

Markó Ernő, sz. 1863.

Őszi táj, festm.

Almásy-Tel.Int. VIII. aukc. 1942. febr.

24 l.

MDK

Markó Ernö, festö

Hid a patakon. Olf.

MK.Seg.Biz. Müv.Kiáll. 1914 nov.-dec. Kat. 4.l.
Szépm.Muz.

Markó Ernö, festö

Csöndes vidék. Olf.

MK. Seg.Biz.Müv.Kiáll. 1914 nov.-dec. Kat.5.1.

MDK

Markó Ernö, festö

Hegyoldalban. Olf.

MK.Seg.Biz.MGv.Kiáll. 1914 nov.-dec. Kat. 6.1.
Szépm.Muz.

MDK

Markó Ernő, sz. 1868

Horgoló nő

Ernst Muz. aukc. 49.sz. 1.rész.

6 l.

MDK

Markó Ernő

Erdei út (Az Arany János Társaság letétje)

Temesvári Képtár

6

MDK

Markó Ernő, sz. 1868.

Őszi táj, festm.

Almássy Teleki VIII. 1942.

1.

24

HDK

Markó Ernő, sz. 1868.

Sárga ház, festm.

Ernst Múz. 51. aük. 1935. márc.
13 l.

M. D. V.

MARKÓ Károly festő

Münchenben Hollósy körében tanult

1893. Paris Julian

Réti István: A nagybányai művész-
telep. Bp. 1954. 235. 297. l.

MDK

Markó Ernő

Tanulmány, olaj

Szegedi Képzőműv. Egy. Tavaszi kiáll. 19ol.
16 l.

MDK

Markó Ernő

Téli táj, olaj

Szegedi Képzőműv. Egy. Tavaszi kiáll. 19ol.
1.

17

MDK

Markó Ernő

Duna partján, olaj

Vásárlások a Képzőm. Társ. 1905. évi kiáll.
Művészet, 1905. 4.sz. 278 l.

[illegible]

Markó Ernő, sz. 1868

Kopasz fák

[illegible] 55. [illegible] 1937. 23 l.

MDK

Markó Ernő
Borus táj, olaj

KUT 1907/8. téli kiáll.

MDK

Markó Ernő

Erdő széle, olaj

N.Szal. I.nagykenizsai kiáll. 1906.
7 l.

MDK

Markó Ernő

Tél, olaj

N.Szal. I.nagykanizsai kiáll. 1906.
7 l.

MDK

Markó Ernő

Csendélet, olaj

N.Szal. I. nagykanizsai kiáll. 1906. 8 l.

MDK

Markó Ernő , sz. é868.

Sárga ház

Ernst Muz. aukc. 53.sz. 1936. máj. 21 l.

MDK

Markó Ernő

Tó Dunaföldvár mellett, olaj

N.Szal. I. nagykanizsai kiáll. 1906. ~~7~~ 1.

MDK

Markó Ernő

Esti hangulat, olaj

N.Szal. I.nagykanizsai kiáll. 1906.
1.

6

MDK

Markó Ernő

Mocsárpart, olaj

N.Szal. I.nagykanizsai kiáll. 1906.

1 1.

MDK

Láng Rudolf festő
Amazonok

B.A: XII. Tavaszi Szalon... Magyarság, 1937. máj. 16. 24 l.

MDK

Markó Ernő

Estihangulat, olaj
Erdőszéle, olaj
Ősszel, olaj

M.Szal. I.nagykanizsai kiáll. 1906.
1 1.

MDK

Lipthay Mária br-nő

B.A: XII. Tavaszi Szalon... Magyarság, 1937. máj. 16. 24 l.

Markó Ernő MDK

A magyar művészet képviselői között a Nemzeti Szalon Kossuth utcai helyiségében 1901 febr. 16-án megnyilt internacionális tárlaton.

Műcsarnok.1901.8.sz.132.l.

MNK

Markó Ernő, sz. 1868.

Kopasz fák, festm.

Ernst Múz. 55. sorsz. 1937. ápr.
23 l.

MOK

Markó Ernő, festő.

130. Dobsinai barlangi ut. Of.
153. Mezei virágok. "
172. Telen. "

A Szegedi Képző mint. Egy. mű kiáll. - Szeged. 1907.
III.

Kat. 12. 13. l.

MPA

Marseille, Cours Pierre

130. Boulevard Garibaldi ext. Ph.
173. Avenue Prado.
174. Telex.

Aéroport de Marseille Provence - Cpt. Cours Pierre - Marseille 1er

Tél. 12.13.14

MDK

Markó Ernö, festö.
/szül.1868/.

Sárga ház. Jelezve. Of.

H a vas részlet a várparkból. Kerton.
Jelezve.

Ernst Muzeum aukciói. 52.sz. II. rész.
1935.nov. - Képek. Kat. 13.1., 14.1.

MDK

Markó Ernő

Téli táj, of.

Árverési Közl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz.

31 l.

MDK

Markó Ernő

Magyar kiállító művészek névsora. Műcsarnok, 1899. 22.sz. 346-348 l.

MDK

168

MAPE [illegible];12.kiáll.kat. N.Szal. 1926.
máj.

Markó Ernő
Részlet a Tabánból, olaj

Magyar Képzőművészek Segitő Bizottsága. Művészeti kiállitás. 1914. 3 - 1.

Markó Ernő

Őszi táj, olaj

Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállítása.
1904. márc. 37 l.

Markó Ernő

Téli csend, olaj

Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállitása.
1904. márc. 37 l.

Markó Erzsébet festőművésznő

a Szentendrei Múzeumban júl. hó végéig látható a „Pest megyei tárlat, 1920" c. kiállítás, melyen szerepelnek a művésznő művei.

Lasonci Miklós: Pest megyei tárlat, 1920.
Pest Megyei Hírlap, 1920. júl. 2.

Markó Erzsébet, festőművész

Jó gazdának bizonyult a Művészeti alap tavaly, jól válogatott az év képzőművészeti terméséből. A váci oldal alkotói közül szerepelt művei-vel Pap Gyula, Markó Erzsébet. — A Műcsarnokban látható tárlat febr. 11-ig látogatható.

Losonci Miklós: Köbe, bronzba álmodott élet.
Pest Megyei Hírlap, 1981. febr. 1.

Markó Ernő
A Duna, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 16 l.

21. kép. *Jánosréti meste*

Péter András: Könyvismertetés. MM, VIII., 1932., 320 l. — Horváth Henrik: H. Heinrich Faust és a bécsi gobelinek. Tanulmányok Budapest multjából, I., 1932., 68. l. — Csánky Miklós: A lőcsei Vir dolorum oltár. MM, XIII., 1937., 58. l. — Rados Jenő: Magyar oltárok. Bp. 1938., 36. l. — Lepold—

Markó Ernő MDK

Téli táj, olf.

Mücsarnok 1908. tavaszi kiáll.

Markó Ernő

Hegyvidéki festők nemzetközi kiállításán Budapesten a Nemzeti Szalonban alpintárgyú képei szerepeltek.

NM. 930. II-12.

Markó Ernő MDK

Margitszigetről, olf.

Dunapart, olf.

Platánok, olf.

Selmecbányai tér, olf.

Műcsarnok 1910. tavaszi kiállitás

Markó Ernő

A NEMZETI SZALON téli kiállitásáról a Művészet c. rovat számol be sign. nélkül: Pentelei Molnár János, Szenes Fülöp, Markó Ernő, Ziffer Sándor, Porter Paula, Schiffer Arthur, Győrffy István és Huszély Ágoston arcképfestő művészek áldoztak különös szeretettel az emberábrázolás mindennél nemesebb művészetének."

A HÉT, Bp. 1916. dec. 24.
XXVII. évf. 52. sz. 755-756. lap.

Markó Ernő

"Egy remek téli tájképét méltatja igen komoly elismeréssel a Müvészet c. rovatban közölt cikk„Nemzeti Szalon" cimmel.

A HÉT, Bp. 1902. márc. 30. XIII. évf. 13. sz. 210-211. lap.

Markó Ernő

Képeinek tiszta formáit, hangulatát dicséri Lázár Béla: "A tavaszi tárlat" c. beszámolójának "Tájfestészet" c. fejezetében.

Otthon, Bp. 19oo. évf. 6. füzet.
49-6o. lap

Markó Ernő

Papp Gábor, Góth Móric, Pörge Gergely, Kemény-ffy, Boemm Ritta művészek munkáikkal részt vettek a Műcsarnokban rendezett tárlaton, melyről Tövis: "A téli kiállitás" cimmel ir a Művészet c. rovatban, megjegyezve a felsoroltakról, hogy mindegyiküknél komolyabb művészi törekvések tapasztalhatók, s megérdemelnék, hogy más miliőben, kongeniális művészek kel együtt kerüljenek a közönség elé.

A HÉT, Bp. 1909. nov. 21. XX. évf.
47. sz. 778-779. lap.

Markó Ernő

Mányay József, Plány Ervin, Pörge Gergely, Sas Ferenc, Vörös Ernő, Zord Arnold, Bánsághy Vince, Borszéky Frigyes, Kató Kálmán, Kotász Károly, Littkey Antal, Kóbor Henrik művészek munkáit bemutatják a Nemzeti Szalon kiállitásán.
A Művészet c. rovat -sign. nélkül- közölt beszámolója kihangsulyozza, hogy "a tárlat karakterét nem az ismert nevek adják, hanem a fiatalok, akik müveikkel feltünő előnyösen érvényesülnek ezen az intim kis kiállitáson."

A HÉT, Bp. 1909. május 30. XX. évf.
22. sz. 370. lap.

Markó Ernő

A művésznek csak a nevét említi meg Gróh István: "A Nemzeti Szalon és az iparművészeti kiállitás" c. beszámolójában, megjegyezve, hogy alkotásairól ráismer a tárlatlátogató.

A HÉT, Bp. 1899. dec. 1o. X. évf.
5o. sz. 824-826. lap.

Markó Erzsébet festő

a váci nyári tárlaton a művész
művei szerepelnek.

Losonci Miklós: Tárlatok Nagymaroson és Vácott.
Pest Megyei Hírlap, 1977. júl. 20.

Markó Erzsébet, festő

A Duna-műhely idei tárlata ma nyílt meg Vácott, melyen szerepelnek a művész művei, melyek a magár és nő kapcsolá-tát jegyzik fel. (említve)

Losonci Miklós: Duna-Műhely '76.

Pest Megyei Hírlap, 1976. aug. 18.

Markó Erzsébet

Az 1974-75 tanévben fejezte be tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán festő-tanári szakon, a VI. évfolyamán

Címe: 2600 Vác, Haraszti E. u. 63

Magyar Képzőművészeti Főiskola

Markó Erzsebét

Szuromi Pál: Rezignáltan, kulturáltan

Művészet, 1983. November

Markó Erzsébet

Markó Erzsébet festőművész alkotásaiból nyílt meg kiállítás pénteken Szentendrén, a művésztelepi galériában.

Magyar Nemzet 1984. VII. 7.

Markó Erzsébet, festőművész

A Műcsarnokban rendezett Országos Képzőművészeti kiállításon szerepel Markó Erzsébet műve; a művész tartja állandó formáját.

Losonczi Miklós: Országos Képzőművészeti kiállítás a Műcsarnokban.
Hevesi Szemle, 1982. jún. 12. old.

Markó Erzsébet, festő

MARKÓ ERZSÉBET festőművész első önálló kiállítása tegnap nyílt meg Vácott, a művelődési központban. A tárlaton 19, többségében tájakat ábrázoló olajfestményt mutat be a fiatal művész, aki 1976-ban Derkovits-ösztöndíjat kapott.

– Hl

8.

Népszabadság, Bp. 1980 febr. 9.

Markó Erzsébet, festőművész

Az idén huszadszor rendezték meg a Szegedi Nyári Tárlatot. – Vinkler László nyerte el két képével az egyik fődíjat. Szinte láthatatlan szálakkal kötődik a szabadtéri idei programjában szereplő görög drámához. – Ebben a szellemben festette meg képét Markó Erzsébet és Pataki Ferenc.

Tandi Lajos: Jegyzetek két tárlatról.

Tiszatáj, Szeged, 1979. 10. 90. old.

Tisztelettel meghívjuk Önt és kedves családját az általunk rendezett

FESTMÉNYVÁSÁRRA.

Galériánk anyaga 50 vásárhelyi, nagybányai, kecskeméti, budapesti, nagykanizsai, szegedi és pécsi kortárs művész több mint 200 darab alkotását mutatja be.

Készpénzvásárlás esetén nagy kedvezménnyel, illetve 30 % előleg befizetésével induló kamat- és kezelési költségmentes 3, 6 vagy 12 havi részlettel és igényes keretezéssel várjuk régi és új vásárlóinkat.

Érdeklődésüket előre is köszönjük:

Székely Ernő *és* ***Székely Zoltán***
a Retur Art Galéria Bt. nevében

Telefon: 20-3264-100

Alkotóink

Árvai Ferenc
Bán Tibor
Bimbó Tamás
Budai László
Csomor Katalin
Fehérvári Zoltán
Herpai Zoltán
Kerényi Mária
Lázár Etelka
Macskássy Izolda
Méhész Tamás
Mucsi Zoltán
Oláh Lajos
Pántl László
Sipos István
Szanthoffer Imre
Szekeres Emil
Varga Pál

Adilov Kabul Csigataj
Beda László
Blinczinger Béla
Buday Mihály
Fucskár József
Forray Gábor
Jakubik István
Komjáti Géza
Ludvig Zoltán
Makray János
Mizser Pál
Nagy Attila
Orbán Csilla
Puskás Imre
Siska Gyula
Szász Endre
Tiszavölgyi Ferenc
Várkonyi János
Zombori László

Bácskai Varga János
Bihari Levente
Bubelényi László
Csikós András
Fürst József
Gregorik Mária
Januska András
László Katalin
Mág Tamás
Markó Erzsébet
Mohácsi Dezső
Németh Ibolya
Ottó József
Radnai Zoltán
Straub Gyula
Szegvári Károly
Tulok Ferenc
Vécsey Kálmán

MEGHÍVÓ

Puskás Imre: Tükröződés (50x90)

Szanthoffer Imre: Patak (50x60)

Budai László: Borzaska (40x30)

MARKÓ ERZSÉBET

Varga Pál: Befagyott tó (70x100)

Blinczinger Béla: Könyves sarok (30x40)

Markó Erzsébet: Tengerfenék (40x80)

Markó Erzsébet ferte

Jelenidő

„...Antall hazatér, visszafogja kissé a gyeplőt, ettől népe meghatódik, mint mikor pizsamában értékelte váratlanul emberien és kompromisszumkészen a taxis-blokád eseményeit, kissé kádárjánosos is lesz ettől a megítélése (ezek mind hülyék és gonoszak, még jó, hogy János bácsi kordában tartja őket), erősödik a centrumba vetett néphit, a legszélsőségesebbeket kirúgják, s minden renden, közben persze a rádió és tévé el van változatlanul foglalva, tudniillik nyilvánvaló, hogy az előző hankissos, gombáros, egyenleges, lapszemlés helyzet már soha nem állítható vissza."

Magyar Hírlap, XI. 3.

„A rádiós lapszemle létezése idején is sok vitára adott okot. Részben azért, mert a szemlézők a nekik kevésbé tetsző lapokból jelentéktelen cikkeket válogattak, ugyanakkor politikai nézetükkel egyező írásokat részletesen ismertettek, sőt ugyanabból a lapból több ilyen dolgozatot is szemléztek."

Új Magyarország, XI. 3.

„A halálbüntetés eltörlése óta évente százzal több embert öltek meg Magyarországon. Ez pontosan másfélszeres növekedést jelent. A nyereségvágyból elkövetett emberölések száma duplájára nőtt." *Kurír, XI. 3.*

„...bemondják: kevesebb már a munkanélküli. Dalra fakad hát az is, aki már olyan régen van állás nélkül, hogy kihullott a háló szakadozott lyukain... Borossnak igaza van: egy kis nyugalom, jókedv, türelem kellene. Aztán majd repkednek vígan a libák."

Népszabadság, XI. 3.

„Jeles írók tudatták mindenkivel: amíg korunkban nem lesz sajtószabadság, megvonják műveik közlési jogát a teljes elnöki jogkörrel felruházott rádiótól és televíziótól. (...) A tolluk nyomán fakadt műveket visszavonó írók-

Sportkesztyűk – Németországba

A tatai Reusch Sportkesztyű Kft. 50-50 százalékban Magyar-Német Ipari és Kereskedelmi Társaság formájában működik. Az itt dolgozók, főként asszonyok, bérmunkában ma már évente mintegy 300 ezer pár sport- és síkesztyűt készítenek a német megrendelő kérésére. Hogy ilyen magasra emelkedett a megrendelések száma, az itt dolgozó ügyes kezeknek köszönhető, hiszen a német partner magas minőségi követelmények teljesítése elé állítja az itt dolgozókat. Az utánpótlásról is gondoskodik a vállalat évfolyamonként évente 10 tanulót képez ki tapasztalt szakoktatók irányítása mellett, akiknek a tanulóidő lejárta után munkát biztosít. Fotó: Fenyvesi Ágnes

Húsz kérdés – húsz felelet

Mit kell tudni az új lakástörvényről?

Több százezer állampolgárt érint az 1994. január elsejével hatályba lépő új lakás- és helyiség törvény. Mennyi lakbért fogunk fizetni? Kik vásárolhatják meg a lakásukat, és kik nem? Mi lesz a jó és a rosszhiszemű jogcím nélküli lakáshasználókkal? Kik folytathatják a lakásbérleti jogviszonyt? Összeállításunkban ilyen és hasonló kérdésekre adunk választ – a pa-

vetelményeinek nem felel meg, de legalább 12 négyzetmétert meghaladó alapterületű lakószobával, főzőhelyiséggel, fürdőhelyiséggel, vécével ellátott, közművesített, víz, villany van és egyedi fűtésű.

A komfort nélküli lakások bére négyzetméterenként 4.50 forint. Komfort nélküli az a lakás, amely nem felel meg a félkomfortos lakás követelményeinek, de leg-

tások – figyelembevételével határozza meg. A lakbér mértékét és a lakbérhez nyújtható szociális támogatást, illetve annak feltételeit az önkormányzatoknak rendeletben kell majd rögzíteniök. A támogatást szabályozó rendeletnek figyelembe kell vennie a bérlő vagyoni, jövedelmi, szociális és egyéb körülményeit. Egy példa. A lakótelepi összkomfortos 60 négyzetméteres, 1+2 félszobás

Közhasznú munka...

Miért kell módosítani a szociális törvényt?

Az elmúlt esztendő utolsó előtti napján fogadták el az idén februárban hatályba lépett szociális törvényt. Miért kell alig kilenc hónappal később módosítani? – kérdeztük a Népjóléti Minisztériumban *Lakner Zoltán* kormánybiztost, a válságkezelő programok irodájának vezetőjét.

– Elsősorban a kisebb falvakból jelezték, hogy vannak és sajnos mind többen lesznek olyan édesanyák, akik nem vehetik igénybe a gyermeknevelési támogatást. A köznyelvben főhivatású anyaságként ismert ellátás azoknak jár, akik három olyan gyereket nevelnek, akik közül a legkisebb 3-8 éves korú. További feltétel, hogy a család egy főre jutó jövedelme ne érje el a mindenkori legkisebb öregségi nyugdíj háromszorosát, és az anyuka 180 nap munkaviszonnyal rendelkezzen. A munkanélküliség miatt mind többen lennének olyanok, akik nem kaphatnának gyermeknevelési támogatást, ezért kívánjuk az ellátást azokra is kiterjeszteni, akiknek 3 évesnél fiatalabb a legkisebb gyereke. A főhívatású anyaság változatlanul munkaviszonynak számít, és összege megegyezik a mindenkori legkisebb öregségi nyugdíjjal.

– *A munkanélküliek jövedelempótló támogatása nagy terhet jelent a helyi önkormányzatoknak, hiszen annak csak egy részét vállalja át a központi költségvetés.*

– Ezért is szeretnénk bevezetni a közhasznú, illetve az alkalmi foglalkoztatást. A módosítási javaslat szerint a helyi önkormányzatoknak felhatalmazásuk és lehetőségük lesz arra, hogy közhasznú munkát, illetve bármilyen egyéb munkakör ellátását javasoljják a tartósan munkanélkülieknek. Amennyiben az illető nem hajlandó közhasznú munkát végezni, úgy a képviselő-testület döntése alapján 6-12 hónapra megvonhatják tőle a jövedelempótló támogatást. Ennek összege változatlanul a mindenkori legkisebb öregségi nyugdíj 80 százaléka. Az alkalmi foglalkoztatás tervezett bevezetése azokat érinti, akik legalább fél éve jövedelempótló támogatásban részesülnek. Összesen havi 40, naponként pedig legfeljebb 1–8 órát kellene a helyi önkormányzat által felajánlott munkahelyen dolgozni. Az érintetteket csak a képzettségüknél, végzettségüknél eggyel alacsonyabb szintű munkakör betöltésére kötelezhetnék. Egyetemen szerzett tanári diplomával például általános iskolai korrepetálást és nem mosogatást kell vállalni. Ha a munkanélküli nem él a felajánlott lehetőséggel, úgy 3–6 hónapi időtartamra csak a jövedelempótló támogatást felét folyósítanák számára.

– *A szociális otthoni elhelyezésben milyen változás várható?*

– Ezentúl nem a beutaló önkormányzat, hanem a fogadó intézmény határozza meg a kötelező térítési díjat. A temetési segélyt illetően azért tervezünk változást, mert sokan nem hajlandók gondoskodni az elhunytak végtisztességéről, ugyanakkor az örökségre igényt tartanak. Javasoljuk, hogy a hagyatékból az önkormányzat kaphassa meg a temetésre fordított pénzt. – *szó* –

A családok védelmében

A filmmúzeumban

Aranypolgár

Amikor Brüsszelben a világ 12 legjobb filmjét kiválasztották, talán fel sem tűnt a kritikusoknak, hogy a listán szereplő három amerikai film címe – és természetesen tartalma – a pénz, egészen pontosan az arany körül forog. Chaplintől az Aranyláz, Stroheimtől a Gyilkos arany, és Orson Wellestől az Aranypolgár. Ez utóbbit mutatja be a Népház-Játékszín filmmúzeumi sorozata november 5-én, pénteken 18 órakor.

Az amerikaiak minden idők legjobb filmjének tartják, noha az Aranypolgár bemutatójakor, 1941-ben megbukott. Jellemzően az Amerikai Filmakadémia értékelésére, a film csak a forgatókönyvért kapott Oscart. Az utókor azonban méltó helyére emelte a hihetetlenül merész, izgalmas filmet, s mára a filmtörténet legnézettebb alkotásává vált. Az Aranypolgár inkább kilóg a legifjabb múzsa történetéből, minthogy messze megelőzte korát a film dramaturgiai felépítése, illetve képi kifejezésmódja. Welles első munkája volt, nem kötötte őt semmiféle rendezői tapasztalat, filmnyelvi séma. Így aztán olyan bravúrosan használta kameráját, olyan újszerű mélységébe hatolt a látványnak, hogy az akkori közönség csak nehezen tudta értelmezni a képből kibomló történetet, amely maga is igen rafinált.

Orson Welles, aki a film címszerepét játssza, soha nem tudta felülmúlni az Aranpyolgárt. Későbbi rendezései sorra megbuktak, vagy lanyha fogadtatásban részesültek, inkább színészként jegyezték. Ha Welles pályája során – amelyik igazi amerikai sikertörténet; csodagyerekként indult, s amihez fogott, azzal mindig a csúcsra került – semmi mást nem csinál, csak az Aranypolgárt, akkor is a legnagyobb filmkészítők központi alakja lenne.

A sors fintora, hogy az Aranypolgárban elmesélt történet a különc milliárdosról, aki magányosan, önmaga szobraként, személyes pályáját tekintve, csatát vesztetten, „megfejtetlenül" hal meg, pontosan ráillik Orson Welles életére. Idén lenne 85 éves. *P. F.*

Markó Erzsébet festményei

Markó Erzsébet – Vácott élő festőművész – képeiből nyílt kiállítás az elmúlt hét végén Tatabányán, a Népház-Játékszín galériájában. Az 1976 óta országos és külföldi tárlatokon szereplő alkotó első ízben mutatkozik be nálunk, megyénkben. A kiállítást – melyet dr. Vég Károly miniszteri tanácsos ajánlott a jelenlévők figyelmébe – november 21-ig tekinthetik meg az érdeklődők. **Fotó: Kiss T. J.**

Kényes kérdések

Halálba segít, vagy embert öl?

...megtagadni a kezelést A témáról beszélni kell!

Pár hete megdöbbentő cikket olvastam. Egy budapesti édesanya a halálba segítette leukémiában haldokló 11 éves kislányát, mert az könyörgött neki, hogy nem bírja már a fájdalmait. Az édesanya rögtön feladta magát, a vád emberölés.

Igen. A sokat vitatott kérdés talán érződik kezdő soraim között, az anya ölt, vagy segített? Mindenesetre egyaránt sajnáltam a kislányt is és az édesanyát is.

Színházi csere

Decemberben viszonozza a Nagyváradi Állami Színház magyar tagozata, a Szigligeti Színház a Békés megyei Jókai Színház minapi váradi vendégszereplését. A békési társulat Lengyel Menyhért „Róza néni" című, nemrégiben bemutatott vígjátékát adta elő október 31-én Nagyváradon; az előadást követően Tempfli József katolikus püspök köszönte meg a szereplést, s meg is áldotta a kisebb Körös partjáról érkezett békésieket.

A két színházi szomszédvár magyar társulatainak most bontakozó barátkozása azzal kezdődött, hogy a Jókai Színház

Aranykormány a legjobbaknak

Éppen a közelmúltban hirdette meg a Népszabadság és az Autó 2 című újság az idei Év autója pályázatot. S hogy ez nem csak idehaza foglalkoztatja a szakújságírókat és az autók szerelmeseit, mi sem bizonyítja jobban, mint az a hír, miszerint a Bild am Sonntag című lap az idén már tizennyolcadik alkalommal osztja ki az Aranykormányokat. Ahogy ez hagyományos, ezúttal is négy kategóriában hirdetnek győztest. Az első osztály a kiskocsiké, a második a középkategória alsó osztálya, a harmadik pedig a középkategória felső osztálya. Az érdemjegyeket pedig a tulajdonságok fontossága alapján súlyozzák.

Fontosnak tartják többek között a kocsi küllemét, belső felszereltségét, kezelhetőségét, tágasságát, teljesítményét...

A négy Aranykormányra meglehetősen sokan pályáznak. Az első kategóriában a Reanult Twingo, Seat Ibiza, Fiat Punto, Daihatsu Charade, Opel Corsa; a második kategóriában a Subaru Imprezza, Peugeot 306, Lancia Delta, Kia Sephia; a harmadik kategóriában a Mercedes 180 C, Ford Mondeo, Cit-

Röpirat pletykák ellen

„Szerelmes vagyok, a neve Julia." Elámulva, vigyorogva vagy fejcsóválva olvasták a francia kisváros, Maubeuge lakói azt a röplapot, amelyet Alain Carpentier szocialista polgármester küldött szét. A tízezer példányban kinyomtatott röplapon Monsieur Carpentier feketén-fehéren leírta, hogy ő nem züllött nőcsábász, hanem csak egy szerelmes férfi.

Maubeuge főembere a múlt évben vált el, ám nem sokáig maradt egyedül. Néhány hónapja együtt él egy nála 15 évvel fiatalabb angol újságírónővel egy olyan kisvárosban, mint a 30 000 fős Maubeuge.

A pletyka szerint a polgármester „forró nyúl", aki nők után szaladgál, több törvénytelen gyermek apja, és számtalan barátnője van. A híresztelések egyre vadabbak lettek, s nemsokára politikai nyomásként nehezedtek az 57 éves politikusra.

– „A polgároknak joguk van rá, hogy pontosan tájékozódjanak – írja a polgármester. Most megismerték az igazságot. Aki ezek után pletykákat terjeszt rólam, beperelem."

A nők és a pénz

Azok a férfiak, akik biztos helyen akarják kamatoztatni pénzüket, most nyugodtak lehetnek: működik már a Női Befektetési Alap. Listáján tíz, minden szempontból beruházásra érdemes, megbízható cég

MARKÓ Erzsébet festő

KIÁLLÍTÁS

Miskolci Galéria Hunyadi u. 12. Tel.: 355-004
A Miskolci Galéria állandó kiállításai: Kondor Béla-gyűjtemény és Szalay Lajos rajzai

Feledy-ház Deák tér 3. Tel.: 355-472
Feledy Gyula állandó kiállítása.
Nyitva: k–v: 10–16

Kós-ház Görgey A. u. 32. Tel.: 361-413
Kós Károly élete és munkássága, állandó kiállítás
Nyitva: h–cs: 13–17

MissionArt Galéria Széchenyi u. 14. Tel: 326-906
Kortárs avantgarde művészet: A 19–20. századi magyar művészet, különös tekintettel a nagybányai iskola tagjaira. Adás-vétel
Nyitva: h–p: 10–13 és 14–18

Montázs Galéria
Széchenyi u. 36., 1. emelet, Tel.: 06-30 534-205
Mág Tamás festőművész kiállítása – júniusban
Nyitva: h–p: 10–18; szo: 9–13

Vian Galéria–Klub
Győri kapu 57. Tel.: 357-072
Kiállítás a MissionArt Galéria anyagából. Nyitva: k–szo: 19 órától

Levente Galéria–Sörözö
Levente vezér u. 8. Tel.: 325-005
Ujfalusy Gábor festőművész kiállítása
Nyitva: h–v: 10.30–22.30

Mini Galéria Kossuth u. 11. Tel.: 327-665
Keller Lívia kiállítása – 05.06-tól 06.20-ig
Nyitva: h–p: 10–18 szo: 10–14

Lillafüred Galéria
Lillafüred, Erzsébet sétány 1. (Palotaszálló)
Pataki János festőművész kiállítása 06.28-ig.

Szakmunkás Galéria
Ifjúság u. 16-20. Tel.: 360-411
Kiállítás a Szemere Bertalan Középiskolában működő szakiskola végzős tanulóinak munkáiból

Fotógaléria Győri kapu 27., Tel: 411-747, 412-508
Fejér Ernő grafikusművész, Balogh Rudolf díjas fotóművész kiállítása.
Nyitva: h–p: 9–18; szo: 10–17

Nagy és Tsa. Galéria – Művészellátó
Szentpéteri kapu 1/A., Tel/fax: 412-363
Budapesti Képzőművészeti Kft. anyagából festménybemutató (Bod László, Losonczi Lilla, Hévízi Éva, Markó Erzsébet festményei)
Megtekinthető: 06.03-tól 06.15-ig
Nyitva: h–p: 9–17; szo. 9–12.

Déli Hírlap

1996 június 12

KUE-Nummer: zx067704,T
Dokart: Familie

Kolumnentitel: Boemm

Beruf: Maler & Kunstgewerbler
Staat(1990): Slowakei & Deutschland
Nachweisland: Slowakei & Deutschla
Erste Erw.: 1822
Letzte Erw.: 1948
Tätigkeitsort: Dresden & Budapest &

Boemm, ungar. Maler-Familie Dresden, 1822–1948 erwähnt.
Autor: Hessky, Orsolya
Redakteur: Tiede, Jürgen
Honorargr.: 315
Red-Bem.: ok
Red.-Ber.: H
Kategorie: 4
Datum: 08. 10. 94
Kommentar: XI/8./94
Dokart: Boemm, Klára
Beruf: Maler & Kunstgewerbler
Staat(1990): Ungarn & Slowakei
Nachweisland: Deutschland & Slowa
Geburtsdatum: 1866. 02. 18
Geburtsort: Lőcse
Letzte Erw.: 1914
Tätigkeitsort: Budapest

1. *Klára*, Malerin, Kunstgewerb (Leutschau; Levoča/Slowakei), von 2. 1882 Übersiedlung nach terricht beim Vater, Stud.: Konse

Mankó Erzsébet, festőművésznő

a XXI. Szegedi Nyári Tárlaton szerepelnek a művésznő munkái.

Tasnádi Attila: Vidéki egyensúlyra törekedve.
Népszava, 1980. aug. 29.

MARKÓ ERZSÉBET

BAKONYVÁRI M. Ágnes: A váci képzőművészeti csoport.
= Váci Könyvek 3. (1987) 201, 202, 203.

n object's original aspect ratio

itionally distorting the image, hold down the Shift key as you orner buttons at approximately a 45-degree angle. (See Figure the graphic but maintains its original proportions.

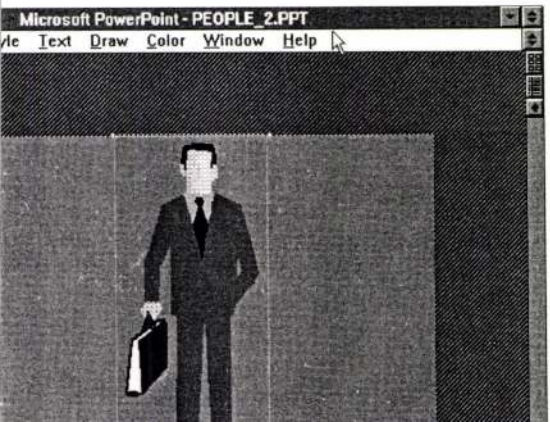

MARKÓ ERZSÉBET festőművész alkotásaiból nyílt meg kiállítás pénteken Szentendrén, a Művésztelepi Galériában. A Vácon élő fiatal festőművésznő utóbbi években készült olaj- és táblaképeit augusztus ötödikéig tekintheti meg a közönség.

Népszabadság, 1984. VII. 7

Markó Erzsébet, festőművész

A váci nyári tárlaton Markó Erzsébet művei szerepelnek, egyre magabiztosabb, – öntörvényei erősödnek, színkultúrája is kifogástalan.

Losonci Miklós: Hagyományőrző bemutatkozás. Pest Megyei Hírlap, 1981. szept. 2.

Mayko Erzsébet, festőművésznő

Minden esemény ez a hagyományos nyári tárlat, melyen a városnak és környékének művészei mutatják be új alkotásaikat. A mértéket itt G. Nagy András, Mayko Erzsébet festményei és Blaskó János szobrai jelentik következetes műgondjukkal, egyéni hangvételükkel.

Losonczi Miklós: Váci Nyári Tárlat.
Tükör, 1981. szept. 6.

Markó Erzsébet, [festő]

L: Blaskó János

–: Fesztivál Vácott 24-25

Új Tükör, B p. 1986. jan. 26. XXIII/4

MARKÓ ERZSÉBET

említve

Losonci Miklós: Váci nyári tárlat. Vác. Görög templom
UJ TÜKÖR 1981/XVIII/36.sz.4.o.

vánunk biztositani a Kutató
dülési keretekből a fiataloknak

MARKÓ ERZSÉBET festő

VÉGH Károly: Markó Erzsébet kiállitása. In: Pest Megyei Muzeumi Hiradó, XI.évf. 3/4.sz. 1984 36 - 38.p.

Patak Jenő

Markó Ferenc festő/19.sz./müvei a
Képzőművészeti Társulat jótékonycélu
sorsolási kiállitásán a Mücsarnokbar

Fővárosi Lapok 1864.I.XII.17.12o2.o.

Patak Jenő

Markó Ferenc fe.ő /19.sz./ müve a Képzőművészeti Társulat kiállitásán.

Fővárosi Lapok 1864.I.IV.12.364.old.

Táblakép. Patak Jenő.

"Major belseje".Markó Ferenc müve a Képzőm.Társ.jótékonycélu sorsolási kiállitásán a Mücsarnokban.

Fővárosi Lapok 1864.I.XII.17.12o2.o.

Táblakép. Patak Jenő.

"Major belseje". Markó Ferenc müve a Képzőm. Társ. kiállitásán.

Fővárosi Lapok 1864. I. XII. 15. 192. o.

Táblakép. Patak Jenő.

"Kecskeőrző leány".Markó Ferenc mü-
ve a Képzőművészeti Társulat kiálli-
tásán.

Fővárosi Lapok 1864.I.XII.15.1192.ol

Patak Jenő

Táblakép.

"Hazatérő munkások".Marko Ferenc fe
tő müve a Képzőművészeti Társulat
kiállitsán.

Fővárosi Lapok 1864.I.IV.12.364.old.

Magyar Művészet. 1925. 517. o. Kerényiné

Markó Ferenc: Eszményi tájék. 1856.

Festészet, XIX. sz. – önálló táblakép

Markó Ferenc: „Arató tájkép"

Szépmüvészeti Csarnok, 1862. X. 18.

III. fűz. 35 o.

Különféle.

Magyar Müvészet 1927.3.o. Kerényiné

Markó Ferenc /1832-1874/: Mosás a Tiszában. 1866.

Pásztor Illés tul.

Festészet, táblakép

Tájkép, Markó Ferenc

Divatcsarnok, 1855. szept. 10. 50.

1000.

Művészet

Festészet XIX.sz. önálló táblakép Markó Ferenc müve a Nemzeti Muzeumban.

Életképek, 1876.juni 1.I.l.sz.9.l.

Vegyes közlemények.

Táblakép. Patak Jenő.

"Dinnyefől széle."Markó Ferenc müve
a Képzőm.Társ.jótékonycélu sorsolási
kiállitásán a Mücsarnokban.

Fővárosi Lapok 1864.I.XII.17.12o2.o.

Patak Jenő

Táblakép.

"Dinnyeföld széle".Marko Ferenc müve

Képzőmüvészeti Társulat kiállitásán.

Fővárosi Lapok 1864.I.XII.15.1192.o.

Markó Ferenc festő

Századok 1874.X 84-1o2 o,

Nagy Iván:Magyarország képzőművészei
/Markó Ferenc/

Roskovits Iguác festő (1854–1915)

Pesti Hirlap. 1886. nov. 12. 4–5.

Prém József: A jubiláris tárlat

Patak Jenő

Táblakép. "Becko környéke"és
"A dinnyeföld szélén".Markó Ferenc
alkotásai a Képzőm.Társ.kiállitásán.

Fővárosi Lapok 1864.I.X.950.old.

Mankó Ferenc festőművész

Földrajzi lapok 1866. XI. 3. 1030.

Kir. a Képzőművészeti Társulat kiállítása

Magyar parasztudvara Markó

Ferenc festményéről

Fővárosi Lapok 1866. XI. 8. 1046.

Hír

Vecsbepásztornő — Markó Ferenc

jestményéről

Fővárosi Lapok 1866. XI. 8. 1046.

Hír

Harátérő Jalusiak — Markó Ferenc
művéről

Fővárosi Lapok 1866. XI. 8. 1046.

Hír

Gabonaföld – Markó Ferenc mű-
vésől

Fővárosi Lapok 1866. XI. 8. 1046.

Hír

Szántó földmüves – Markó Ferenc

festményéről

Fővárosi Lapok 1866. XI. 8. 1046.

Itír

Dinnyeföld – Markó Ferenc festmé-
nyéről

Fővárosi Lapok 1866. XI. 8. 1046.

Itír

Markó Ferenc festőművész

Fővárosi lapok 1866. XI. 8. 1046.

Itt a Képzőművészeti Társulat kiállításáról

Markó Ferenc (festi)

Képzőműveszeti Társulat
Műcsarnok, 1868. I.
23-24. l.

Marko Perene, festi
(művének litografálása)

Képzőművészeti Társulat
Műcsarnok. 1868. I.
39. l.

Pátak Jenő

Markó Ferenc festő/19.sz./ müve a Képzőművészeti Társulat kiállitásán.

Fővárosi Lapok 1864.I.X.950.old.

Patak Jenő

Markó Ferenc festő/19.sz./a Képzőm. Társ.vegyes kiállitásán./K.E./

Fővárosi Lapok 1870.I.III.27.264.old.

Patak Jenő

Markó Ferenc festő/19.sz./a Képzőm.Társ
vegyes kiállitásán./K.E./

Fővárosi Lapok 1870.I.III.27.264.old.

Marko Ferenc festő

Pesti Hirlap. 1880. szept. 6. 3.

Magyar művészek Bécsben

Markó Ferenc festő

Magyar Müvészet 1925.497-523.o.
Berzeviczy A.:Az ötvenes évek képző-
müvészete.

Markó (Ernő?)
festő

Revue de Hongrie

1911. IV. a. VII. t. 223-224. l.

Téli tárlat a N. Sz.-ban.

Markó Ferenc, festő

Divatcsárnok, 1855. szept. 10. 50.
1000.

Művészet

Patak Jenő

Marko Ferenc festő/19.sz./müve a Képzőm.Társ.kiállitásán.

Fővárosi Lapok 1864.I.XCI.15.1192.o

MARKÓ FERENC

Magyar vadászirodalom

képes könyve

MDK

Markó Ferenc, [grafikus]

„A régi írások jeles kártyatervezőként említik meg Markó Ferenc rajzmestert, aki sok érdekes, eredeti figurát rajzolt a kártyalapokra."

Gali Sándor: Kérem egy ultipartira!

v. n. 4.

Népszabadság, Bp. 1969. aug. 24.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György út 41.

Markó Ferenc

Olasz táj-a 5800 Ft-ért kelt el a Bizomá-nyi Árukár képaukcióján.

Esti Hírlap 1964. dec. 16.

Marko Ferenc festő

Marko Károly fia.

Szerepel a Magyar Biedermeier

kiállításon a Műcsarnokban

Nemzeti Újság 1937 XII. 1.

MDK

Markó Ferenc

Évk. KMT 1929. 133-136.

Markó Ferenc MDK

Magyar táj

Mücsarnok 1934 Bp.Székesfőváros Képtárának katalógusa

MDK

Markó Ferenc

Magyar táj

Cigányputri

M. festészet haladó hagyományai. Főv.Képtár.1951.

MDK

Markó Ferenc, (1832 - 1874)

Tájkép. Ván. ol.
Jel. Markó, 1870

Tájkép. Fa, ol.
Jel: Markó Ferenc 1856

Magyar Képek XIX - XX sz. - 46. l.
Bibliographiája feldúmlelve.

NDK

Markó Ferenc

/Markó Károly, András, Katalin, Ferenc/

Nagy Iván: Magyarország képzőművészei
/Markó Ferenc/
Századok 1874. 184-205 l.

Makó Ferenc festőművész

Fővárosi lapok 1870. III. 27. 264.

Hír a Képz. Társulat kiállításáról

Markó Ferenc, festő

Divatcsarnok, 1859. aug.30.550-551.
Fővárosi és vidéki hirek

MDK

Markó Ferenc:

Mosónők

(1866)

(Repr.)

MMM. Évkönyve 1951, II.

Markó ferenc (?)

Nemzeti Kép csarnok Alapító Egyesület tagja

Fejős J.: A Nemz. Kép csarnok Alapító Egy. története
Művészettörténeti Értesítő" 1957 VI évf. 1 sz.
44. l.

Markó Ferenc

~~[illegible]~~ Kártyarajzvér; kártyarajzaiból egy sorozatot Giergl adott ki.

Kretai Ferenc: A Játékkártyagyár és Nyomda 100 éves jubileuma; Magyar Grafika, 1970. l. sz. 24. l.

Markó Ferenc

"Tájkép" c. festményét a Magyar Müegylet igazgatóságának választmánya -a részvényesek közötti kisorsolás végett- megvásárolta, -közli a lap "Budapesti Hirvivő" c. rovata.

Családi Kör, Bp. 1863. márc. 22.
IV. évf. 12. sz. 142. lap

MDK

Markó Ferenc, festő

A Markó-család is szerepel a tárlaton.

–: Megnyílt a BAV 21. Képzőművészeti Kiállítása 8.

Népszabadság, Bp. 1969. dec. 7.

MDK

Markó Ferenc ?, 1832-74

Horgászás, of.

M. Studio 2. sukc. 1921.

19 1.

M.D.K.

Markó Ferenc
festő

Attyja id. Markó Károly munkáját igyekszik folytatni.

Berzeviczy Albert: A tájképfestés a XVIII. században. 172 l.
Bp. 1910

MDK

Markó Ferenc

Magyar Studio I. 58 1.

Veszprém

Tollbuchin marsall ut l. Tüztorony
ványa, [illegible]
Feljebb:"Deus est fortitudo. Renova
záródása és rézsisakja copfstílű, l

(A veszprémi tűzvész. VV 1887, 613 l, [illegible]
dás, Bp. 1957, 58-61, 141-147 l, 58, 73, 74, 10[illegible]

M.D.K.

Markó Ferenc, festő
(1832-1874)

nevét a Markó Károly hatása alatt álló tájképfestők között emliti a szerző.

Information Hungary, Szerk. Erdei Ferenc,

Akadémiai Kiadó, Bp. 1968. 919. old.

Markó Ferenc

Szerepel a „Magyar táj és népéletkép" kiállításon a Műcsarnokban

Nemzeti Ujság, 1927. I. 14

Markó Ferenc festőművész

Cigányputri

Budapest székesfőváros képtárának katalógusa 1934.

Markó Ferenc, festő

Id. Markó Károly fia. Kismartonban született 1830-32 között. 94.old

Storno Gábor: Brunszvik Teréz levele Széchenyihez Markó Károly érdekében 94.old

Soproni Szemle, Helytört. Folyóirat. XIX. évf. 1965. Sopron

Markó Ferenc

A Képzőművészeti Társulat kiállitásáról ir az "Ujdonságok" c. rovat, s minden további magyarázat nélkül megemliti, hogy a tárlaton "két vizfestménye szerepel Markó Ferenc szerencsétlen fiatal festőnek."

Egyetértés. Bp. 1874. május 13. I. évf. 36. sz. 149. lap

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

MDK.

Markó Ferenc: "Szérü"

Vas. Ujs. 1858. 200 l.

Markó Ferenc MDK.

nevének említése

(1832 - 1874)

Miskolcon 1943-ban Képzőművészeti kiállításán szereplő képe:

" Magyar táj. Olaj vászonra.
59 x 80 cm. Vétel 1899. Ltsz. 1715.

Csánky Dénes: A magyar festészet mesterei. (Kiáll. kat.) Miskolc 1943. 7. l. 15. l.

Markó Ferenc

Magyar Studio I. 14 l.

Markó Ferenc Jestő M.D.K.

A hudtomó leány c. lépét Marasto ni József litografálta

Gerni, A magy. köraji 1960 181

Markó Ferenc

Alkotása, a főváros képzőművészeti gyüjteménynének kiállitásán a Műcsarnokban.

P.H.932.VI.16.

Martí Pérez

szövarch 20.- 50.1

Markó Ferenc.

Kisorsolják egy képét a festőiskolát gyáolitó egyesület tagjai között.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat

mdk

Markó Ferenc

„Alföldi témájú festményei Pettenkofen szolnoki munkáival mutatnak közös vonásokat"

Kovács Éva Magyar Művészet Az Elnyomatás Korából.
Bp. 1962.
20, 21. l.

MDK

Markó Ferenc

Az uralkodónak készített albumban szerepelt a műve.

Takács Mária könyve. 1936. 12.l.

Markó Ferenc MDK

Magyar táj

Cigányputri

Mücsarnok 1932 Budapest közönségének képzőművészeti gyüjteményéből rendezett kiállitás

MDK

Markó Ferenc, festő; 1832-1874.

Park tóval. Vásson.

Ernst Muz. aukciói, XXV-XXV. - 35. l.

MDK

Markó Ferenc, 1832-1874.

Olasz táj, of.

Árverési Közl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz.

31 l.

MDK

Markó Ferenc, 1832-74

Szarvasvadászat, of.

Árverési Közl. 1929. 5.rk.sz. 15 l.

MDK

Markó Ferenc, 1832-74.

Pihenő aratók, of.

Tájkép, of.

Árv. Csarnok, 194o. jun. 94.sz. 32. 1.

MDK

Markó Ferenc /?/ 1832-74

Táj görög templommal

Almásy-Teleki 7. aukc. 1941. okt.

46 l.

MDK

Markó Ferenc, 1832-74.

Pihenő a mezőn, of.

Árv.Közl. 1940. dec. 7.rk.sz. 96.aukc.

27 l.

MDK

Markó Ferenc, 1832-74

Cigányputri

Magy.Müvészet 1800-tól. Szépmüv. Muz. 1949.

6. 1.

Markó Ferenc/?/, festö
1832-1874

A kolostor. Jelezve: Markó Ferenc. Vászon.

gr. Almásy -Teleki Éva müv. int. /v. Ernst-Muz./
IX. Müvészeti aukció. 1942 máj. 10.-től kiáll. 18.-án
Kat. 23. l. aukció

Markó Ferenc festő

M.D.K

1832-1874

Erdei patak jelenve 57 vászon 30+37 cm

Engedy Lukács és neje kapott 2a. Ajd. 1923

29

Markó Ferenc, festőm.
szül. 1832.Kiss-Martonban, megh. Bpesten.

839. Mocsaras táj.

841. Fürdözö nymphák.

Műcs.-A bp.-i Orvosszövetség Mü-kiállitása. 1902.
Kat. 71.1.

Markó Ferenc MDK

Mocsaras táj

Fürdöző nymphák

Műcsarnok 1902.

A bpi. Orvosszövetség Műkiállitása

MDK

Markó Ferenc, festöm.
szül.1832. K.-marton,megh.1853 után.

138. Hideghuti táj J.1881.

Mücs. - A bp.-i Orvosszövetség Mü-kiállitása. 1902.
Kat. 17.1.

MDK.

Markó Ferenc festő /1832-1874/

"Vándorlók" /olaj/

Árverési Közlöny 4.sz. 1939. december.
4o.l.

MDK

Markó Ferenc, festőm.
1832-1874

Vándorló oláhok. Olf. J.l.k.

Cséplés lovakkal. " -

Árv. Közl. 1931. 3.rj.sz. 61.l.

MDK

Markó Ferenc

Halászkunyhó, of.,repr.

Árverési Csarnok aukció kat. 1934. szept.
50.l.

MDK

Markó Ferenc, festöm.
1832x1874

577. Cséplés lovakkal. Olf. 65x92 J.l.j.

Árv. Csarn.1932. 1.rk.d. 30.l.
61. sz. márc.

DK

Markó /Ferenc? 1832-77/

Cigányok

Ernst 11. sukc. 1920. á. r. 2o l.

MDK

Markó Ferenc, 1832-74.

Cigányház

Ernst 11. aukc. 192o. ápr. 2o l.

Markó Ferenc /1832-1874/
A napkeleti bölcsek

Ernst Museum aukciói. XII. 25 1.

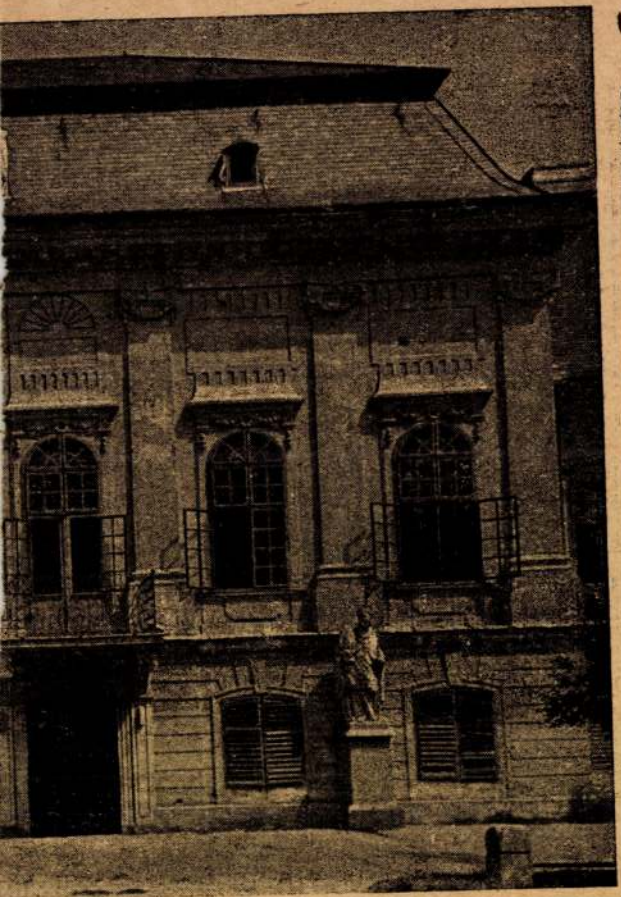

g homlokzatának középső része

Markó Ferenc, 1832-74.

Táj a Három királlyal

Olasz tengerparti táj

Park fürdő nőkkel

Ernst Muz. 13 -14.aukc. 1920. 25. 1.

MDK

Markó Ferenc, festöm
1832-1891

Táj kép. Jelz.l.j.: Markó F. 1871
28x36 Lemezpapir.

Ernst Muz. aukc. XVI. 1921. Ka t. 38.1.

MDK

Markó Ferenc (1832-1874)

Táj parasztnővel. Lent jobbra: M.F.
Vászon. 20.5x37.5

Ernst Múzeum aukciói.XVII. 28.1.

MDK

Markó Ferenc, 1832-74

Park fürdő nőkkel, festm.

Ernst Muz. 21. aukc. 27 l.

MNK

Markó Ferenc, 1832-74.

Erdei patak, festm.

Ernst Múz. 22. aukc. 29 l.

MDK

Markó Ferenc

Erdei patak, of.

Ernst Muzeum aukciói XXIII. sz. 29.1.

MDK

Markó Ferenc, 1832-74.

Templomromok, vf.

Ernst Mus. 23. aukc. 1923. 37.1.

MDK

Markó Ferenc, 1832-74.

Tájkép

Ernst Muz. 29. aukc. 1924. 32 l.

MDK

Markó Ferenc, 1834--

Szodoma pusztulása /?/

Magyar táj alakokkal

Ernst Muz. 39. aukc. 28. 1.

MTA

Markó Ferenc, 1834-74.

A gázló, fm.

Ernst Muz. 44./b. auko. 21 l.

MDK

Markó Ferenc, 1832-74.

Tropikus táj

Ernst Muz. aukc. 45. 1930. 23 l.

MDK

Markó Ferenc, 1832-74.

A halászleány

Ernst Muz. aukc. 45. 193o. 24 l.

MDK

Markó Ferenc, 1832-1874.

Romantikus táj, festm.

Ernst Múz. 51. sük. 1935. márc.
14 l.

MDK

Markó Ferenc, festö.
/1832-1874/.

Romantikus táj. Of.

Ernst Muzeum aukciói, 52. sz. II. rész.
1935.nov. -Képek. Kat.14.l.

MDK

Markó Ferenc, 1832-1874.

Az ökrösszekér

Ernst Muz. aukc. 53.sz. 1936. máj. 21 1.

Markó Ferenc, 1832-74

A halászlé, vizf.

Ernst Múz. 55. sz. 1937. 23 l.

MDK

Markó [illegible] Ferenc, festö
1832 - 1874

A kolostor kapujában. Jel.: Markó F. Olf.
5o x 68 cm.

Almásy - Teleki XI. 1943. Kat. 19.1.

MDK

Markó Ferenc

Dombok, akv.

A Balatonon, akvó

Két genre-kép, akv.

Szent György c[illegible]h lo. műv. a[illegible]c. 1912. febr.
73 l.

Markó Ferenc MDK

Zuhatag fürdő leánnyal, olf.

Műcsarnok 1879.márc.15.

Markó Ferenc MDK

Cigány tanya, olf.

Mücsarnok 1879.márc.15.

Markó Ferenc

MDK

Tájkép fördő nőkkel, olf.

Műcsarnok 1888. Magántulajdonba levő régi és modern képek kiáll.

Markó Ferenc MDK

Falurészlet, olf.

Műcsarnok 1927 Magyar táj- és életképkiáll.

Markó Ferenc MDK

Szénagyüjtők, repr.

Műcsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

Markó Ferenc MDK

Mosás a Tiszában, olf.

Műcsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

Markó Ferenc MDK

Halászkunyhó, olf.

Műcsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

MDK

Markó Ferenc

1927.13-tól 2o-ig rend.pécsi kiállításon szerepelt művével.

Felvinczi Takács Zoltán: Kiáll.Pécsett

Magy.Művészet, 1927. 165-166.lap

Mark Twain

Markó Ferenc MDK

Mosónők a tutajon

Ősz

Tél

Micsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

MDK

Markó Ferenc, festőm.
1832-1874

Három királyok. 38 x 37 Vászon.

Nagy. Nemz. Reneszánsz Társ. I.a utcsója . Bp.1921
Kat. 19.1.

MDK

Markó Ferenc, festőm.

Dombok.	Akvarell, szignálva. 1858
Két zsánerkép.	" " 1858.
Fej.	Rajz.

A Szent György -Czéh XI.aukciója.
1912. Kat. 262.l.

- 1 -

M. D. K.

MARKÓ Ferenc festő

(1832 - 1874)

id. Markó Károly fia, kapcsolat-
ba kerüt az itáliai forradalmi
megmozdulásokkal.
Garibaldi híve s ezért börtönbe is
kerül

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar müvészet 1800-1945.
Bp. 1958. 109, 145,

-2-

M.D.K

MARKÓ Ferenc festő

1853-ban telepszik le Magyarországon

Számos aeföldi kéje maradt reszt.

„Visegrád"

„Cigányputri"

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar művészet 1800-1945

B p. 1958. 145, 146.e

Markó Ferenc tájképfestő M.D.M.

Két tájképe az esztergomi kés. mú-
zeumban.

Czobor Ágnes: Az esztergomi kés. múzeum
kiállításának vezetője. Bp. 1955 15.

MDK

Markó Ferencz festő, Pest

Tiszavidék, 1858
Aratás, 1858

Szatmári Gy: Adatok 61 művész 28o művéről. Pesti Műegylet vásárlásai 1853-63. Kézirat.

MDK

Markó Ferencz festő, Pest

?agyar tájkép, 1859
Tájkép, 186o
" 1861
" 1862
Toskanaimtájkép, 1853

Szatmári Gy: Adatok 61 művész 28o művéről. Pesti Műegylet vásárlásai 1853-63. Kézirat.

MDK

Markó Ferencz festő, Pest

Eszményi tájkép, 1855
" " "
Czigány putri, 1856
Kenderáztatás Nógrádban, 1856
Szérü, 1857
Visegrád, 1858

Szatmári Gy: Adatok 61 müvész 280 müvéről. Pesti Müegylet vásárlásai 1853-63. Kézirat.

MARKÓ FERENC

Tiszai tájképei

BODNÁR Éva: Magyar művészek a bécsi Világkiállitáson 1873-ban. = HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE XXVII. 1989 26.p.

u. Pferdzucht	Meilen	M.
Eichelmaſtung	Komitat	K.
Sauerbrunn	Stunden	St.
Bad	Fluß	Fl.
Glashütte Ω oder	Nord Nordoſt	N. No.
Ziegel- Kohlen- und Kalkbrennerey	Nord Nordweſt	N. Nw.
Papier- Stampf- und Pulvermühlen	Süd Südoſt	S. So.
Getraid- und Sägmühlen	Süd Südweſt	S. Sw.
Weinbau	Oſt Südoſt	O. So.
Tobackbau	Oſt Nordoſt	O. No.
	Weſt Südweſt	W. Sw.
	Weſt Nordweſt	W. Nw.

MARKÓ FERENC

SINKÓ Katalin: Az Alföld és az alföldi pásztorok felfedezése a külföldi és a hazai képzőművészetben. = Etnographia, 100. évf. 1/4.sz. 1989
137.p.skk. ill.

Markó Ferenc festőművész

Magyar táj

Budapest Székesfőváros képtárának katalógusa 1934

cs. D. K.

MARKÓ Ferenc festő

(1832 – 1874)

id. Markó Károly fia.

Olaszában a forradalmi kapcsolatok miatt belbörtönözték

1853-ban települt le Hollandiában

„Magyar táj" (rézk.)

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar művészet 1800-1945
Bp. 1962. 110, 143, 144,

MDK

Markó Ferenc

Uj müvészeti árverés a Postatakarékpénztárnál. A Mügyüjtő 1928. 6-7. sz. 193.l.

MDK

Markó Ferenc, 1832-1874.

A halászlé, vizf.

Ernst Muz. 55. aukc. 1937. ápr.

23 1.

MDK

Markó Ferenc

Pogány Ö.G.: A magyar festészet haladó hagyományai
Szabad Nép 1950. jul.20.

MDK.

Markó Ferenc

1864. Két képét (?) a KT megvásárolja.

MDK-A-T.-1/191.

MDK

Sharkó Ferenc

1864. „Dinnyemező" c. képét a KT-nek eladja.

MDK-A-I.-1/200.

MDK.

Markó Ferenc

1863. „Közelgő zivatar" c képét a KT zrinyi megvételre ajánlja.

MDK-A-I.-1/156.

Markó Ferenc MDK

Tiszaparti táj, olf.

Műcsarnok 1896. ezredéves kiáll.

Markó Ferenc MDK

Biztonságban, olf.

Műcsarnok 1896. ezredéves kiáll.

Markó Ferenc MDK

Ősz, olf.

Tavasz, olf.

Mücsarnok 1896. ezredéves kiáll.

Markó Ferenc MDK

Aratási jelenet, olf.

Alföldi major, olf.

Műcsarnok 1896. ezredéves kiáll.

MDK

Markó Ferenc

Mosás a Tiszában

KMTárs. Magyar táj-és életkép kiáll. kat. 1927. 29.l.

MDK

Markó Ferenc festő
1867-i párisi világkiállításra „Mitológiai táj"
című képét jelentik be.

MDK-A-1-1/322.

MDK

Markó Ferenc festő

1866. „Gabonaföld" és „Vásárból haratérő parasztok"
c. két képét eladja a KT-nek —
három mázsát, körtül a „Magyar parasztudvar"
c. ismét mintén eladásra kínálja.

MDK-A-I-1/340.

MDK

Markó Ferenc festő

1866. „Magyar parantudvar"
„Utarok a XV. k-ban"
„Szántóvető („Akermann") c képeit
a KT-nek eladja

MDK A-I-1/345.

MDK

Markó Ferenc festő

Testvérünk, M. András egy rajzát általa akarja KT albumlap céljára voknorosittatni. — A KT Marastoni Józsefet bizza meg, mise Markó F. tiltakozik.

MDK-A-I-1/457. és 466.

MDK

Markó Ferenc

Nyár, festm.
Tavasz, "
Gyümölcsszedés,"

M. Biedermeier Kiáll. Műcs. 1937. nov.

35 l.

?stilü. Később a Fisch-családé. 1951-
csház.

MV és V. Bp. é.n. 19o1,123 1, képe

MDK

Marki Ferenc festő

1870. Falusi tájat ábrázoló (vékonalom, szekér, stb) képét KT-nek küldi sorsolásra megvételre.

MDK-A-I.-1/543.

M.D.K.

MARKÓ Ferenc festő"

Vegyári 1958. 93.

Markó Ferenc

festő

1853-ban letelepedik M.o.-on. Markóká-
roly tanítványa, fia.
1832-1874. Terméneti képei. „Visegrád",
„Cigányputri". Szolnokon járt.

A magyarországi műv. tört. I. 389.
Corvina 1970.

MDK

Marká Terence festő

„Mulatató vicilini halánok"

„Vizet merítő lány"

„A mékeshertben gyomláló lány"

„Egy magyar mezővárosi ~~[illegible]~~ vásár"

e képeit KT sorsolásra küldi

MDK-A-1-1/412.

MDK

Marki Ferenc fertő

Több tajlapat elad a KT-nek. 1867.

MDK-A-I-1/417.

Markó Ferenc

l.

Végvári-holnok

73. l.

we must take care of our
healthy. If we don't feel w
ourself, we must send for
doctor. Yesterday I met m
friend Charles who did
look very fit. He said t
he was ill. First he was only
hoarse and he had a sore
throat. After this he 1 could
speak 3 only 2 hardly because
he 4 got a tonsilitis. His
mother send for the docto

MDK

Markó Ferenc

Halászkunhyó, of.

N.táj- és életképkiáll. 19-20. sz. Műcs. 1927. jan.

MDK

Markó Ferenc

Falurészlet, of.

M.táj- és életképkiáll. Műcs. 19-2o.sz.
1927.jan.

MDK

Markó Ferenc

Szénagyüjtők, of.

M.táj- és életképkiáll. Műcs. 19-20.sz.
1927.jan.

Markó Ferenc

Mosás a Tiszában, of.

M.táj- és életképkiáll. 19-20. sz. műcs.

1927. jan.

Markó

Tájképe, a főváros művészeti szerzeményeinek kiáll.-án a Műcsarnokban.

M.932.VI.16.

Markó

Tájképe, a fővárosmúvészeti szerzeményeinek kiáll.-án a Múcsarnokban.

M.932.VI.16.

Markó Ferenc

F. M. 19.2.

1853. Pál Pasten él (Ly. N. r. 132.)
1866 Mosás a Tinatban (-"- 193)
Erdei tájok.

Anyakvi sz.:.....

Név:.....

Lakcim:.....

Szaktárgyak:.....

Évfolyam:..... Vallás;..... Szül. év: .....

Szaktárgyain kivül tud.....

.....

Tanitást vállal: **helyben — vidéken.**

Kapott-e már állást a Segitőtől és milyen esetekben: .....

Megjegyzések: .....

Markó Ferenc MDK

Nyár

Tavasz

Gyümölcsszedés

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Magyar Pereng MDK

Nyár

Tavasz

Gyümölcsszedés

Mindenmok 1937 Magyar Biedermeier Kiállí.

Markó Ferenc [?] festő MDK

↓?

Olasz táj c. képe 5800 ft-t ért

el.

– : A sztár nem kelt el 6.

ESTI HIRLAP bp. 1964.. dec. 16.

Markó Ferenc MDK

Cigányputri

Mücsarnok 1934 Bp.Székesfőváros Képtárának katalógusa

Matkó Ferenc

Aleksander Kolsis
(d. im.)

Magyar Kenzel
1958. okt. 29.

-2- M. D. K

MARKÓ Ferenc festő

Alföldi tájkérek

„Visegrád"

„Cigánypuszti"

Járt Szolnokon

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar művészet 1800-1945
Bp. 1962. 144.

MDK

Markó Ferenc

festőm.

kártyarajzait (egy sorozatot) Gyergl adott ki..

÷ A kártyagyártás történeti visszapillantása.

Magyar Grafika, 1958 II évf 6 sz. 518 l.

MDK

Markó Ferenc

Ősz

Tél -

M.Biedermeier kiáll. képes tárgymutató. 1937.

nov. Műcs 35 l.

MDK

Markó Ferenc

Nyár

Tavasz

Gyümölcsszedés

M.Biedermeier kiáll. képes tárgymutató. 1937.
nov. Műcs 35 l.

Markó Ferenc

MDK

Szénagyüjtők, olf.

Mücsarnok 1927 Magyar táj- és életképkiáll.

M.D.K

Marló Ferenc
festő

Itáliában édesapját id. Marló Károlyt
követte.

Bodnár Éva: Magyar festők Itáliában.
Művészet, 1967. március - 9lap

MDK

Markó Teresa Gertő

„Sziklák Civitella mellett a római Campagnán"

a képét el akarja adni a KT-nak

A KT megveni a képet

MDK-A-I-1/426., 434.

MDK

Marko Ferenc festő

Egy hegyi tájképet küld be a KTmek vételre

MDK-A-R-1/441

MDK

Marko Ferenc festő

1874. aug 3-án a Sebestyén-házban meghalt

MDK-A-I-1/686.

MDK

Markóferenc festő

1865. KT 3 képét megvásárolja

MDK-A-I-1/334.

MDK

Markó Ferenc fertő

Testvérének, M. Andrásnak egy rajzát rokonszenvje a KT számára. (albumlap)

MDK-A-I -1/457.

MDK

Markó Ferenc fertő

„Kárasmalom" c. képe KT rossolásra megvéve

MDK-A-I-1/559.

MDK

Markóterene festő

„Kenderáztatók"
és „Szántással haratárok" c képeit Hohenzollern herceg
megvásárolja. 1872

MDK-A-I-1/624.

MDK

Markó Ferenc festő

1873. Elmebeteg, a KT a tébolydába felvételét kéri.

MDK-A-I-1/658.

akik e kínzó kiábrándultságban vigasztalást keresve, megtalálták a maguk eszközét, útját és hitvallását új szépségek felé. Fényes Adolf azok közül való, akik megtalálták. Az élet valóságának ellentéte az álom és a mese fantáziája. Teremtett magának egy álom- és mese-szemüveget s ezen át kezdte nézni a valóság dolgait. Nehéz így egyszerre új és más színben látni mindent s még nehezebb e belső megérést színekbe realizálni. Vagy tíz esztendő küzdelme után ezen a mostani kiállításán új látásában és új formájában teljesen maradéktalanul áll előttünk Fényes új művészete. Ott látjuk e periódus kezdetét, egy bibliai kompoziciót, egyszerű szimmetriával, nyers színeivel szinte túlzottan primitív építkezésével. Aztán látunk romantikus szcénákat, mesebeli tájképeket, amelyekben a mese a fontos, az álom és nem él mögötte valóság. De látjuk fokonként kiérni mai fomáját, amelyben ez az új látás és új forma borítja be a szín megkapó szépségével s a lélek melegével a természetet és a valóságot. Látjuk a „Három királyok" stációit a maguk színes gazdagságával és végül látjuk a legprózaibb valóságot, a sík darab földet, a poros utat, a kopár tarlót, amint tiszta festőiségben, a költészet minden meleg szépsége ragyogja be. Fényes Adolf e végső kiérésében a magyar alföldnek legmelegebb szavú festő-lírikusa lett. Írásban és képben, a bőáldású nyár szépségéről, a keresztekbe rakott élet lírájáról ritkán szóltak még ilyen gazdagon és meghatóan. Fényes Adolf művészetének ez a második formája és periódusa egyforma teljességgel áll előttünk ezen a kiállításon, akár a nagy vásznakról van szó, akár a tenyérnyi kis képeknek arról a bő sorozatáról, amely ennek a tárlatnak éppoly nagy érdekessége.

A BENCZUR TÁRSASÁG KIÁLLÍTÁSA

Ritkán gyönyörködhet a műértő olyan harmónikus kiállításban, mint a Benczur-Társaság idei reprezentatív bemutatkozása. Semmi zavaró momentum, semmi rikítás, vagy különállás, ami megbontaná a tárlat egységes felépítését. Itt minden kiállítót áthat a művészet mély tisztelete, a pietás, amellyel hivatásának él és nem játékos kedvében nyúl az ecsethez. A tehetség és a művészi áhitat az a keret, amely a Társaság különböző törekvésű tagjait egy egységbe fogja.

Az első terem jobboldali falán látjuk a magyar tájképfestészet klasszikus nagyságát, *Katona* Nándort, akinek kis kollekciója ezúttal is el nem múló impressziókkal ajándékozta meg a kiállítást látogató közönséget. Pedig alig néhány képe képviseli itt az ő örökbecsű művészetét. Mi lenne, ha egyszer megtalálná a méltó alkalmat, hatalmas skálájú művészete egész oeuvre-jének bemutatására! Egy Katona Nándor kollektív-kiállításának már rég meg kellett volna történni. Művei megtölthetnék a Műcsarnok minden termét és mégis évenként alig kerül a nyilvánosság elé termékeny tehetségének néhány darabja. A magyar művészet minden barátjának igaz örömére szolgálna, ha az illetékes tényezők lehetővé tennék a nagy művész számára egész hatalmas, világraszólóan értékes gyüjteményének bemutatását. A másik művész, aki a Tárlat legjobban reprezentált kiállítója, a müncheni *Kálmán* Péter. Ő egész termet kapott a Nemzeti Szalon kiállításán. Ez az első nagyobb arányú bemutatkozása itthon. Gyüjteménye a szenzáció erejével hat. Az ő naturalista piktúrája egy ízig-vérig művészi temperamentummal átitatott festő nagyvonalú művészete. Az ő művészi felfogásában külön jelentőséget kap a natura és a nélkül, hogy a ma divatos „transzponálás" könnyű sikereire pályázna, sikerül neki a maga egyéni megnyilatkozásaiban manifesztálni a természetet.

A főfalon látjuk *Dudits* Andor koronázási képének vázlatát. Mesteri munka. A nagy történelmi tabló, úgy látszik, megtalálta Duditsban azt a piktort, akinek művészi készsége, komponáló ereje, művészi intelligenciája hivatott új életre kelteni a magyar történelmi festészet előkelő hagyományait. *Tolnay* Ákos finom hangulatú tájképeivel tesz mély hatást. Tolnay valósággal másodvirágzását éli. Nagy örömünk telik ennek az artisztikus ízléssel megáldott piktornak újabb termésében. A második teremben kiállított nagyméretű tájképe múzeális érték. *Knopp* Imre nem gyengülő erővel reprezentálja az ő régóta magasra becsült művészetét, mely most a lélektanilag elmélyített portrék sorozatában és művészi felfogásában hatásos zsáner ábrázolásban éli ki magát. *Csánky* Dénes áll a Társaság baloldalán. Egy új törekvésű piktúra színesedik ki fantáziájában. A nagy összefoglalások, a formák leegyszerűsítése, a zöld színek analitikus megfigyelése jellemzik törekvését, melynek célkitűzése ugyan ma még nem látszik elég világosnak, de képei már ma is túl vannak a vázlatosságon és hangulatot árasztanak. Képek. *Udvary Gézáról* sokat és szuperlativusokban kellene beszélni. Ez az eléggé nem méltányolt művészünk úgy érti a komponálás művészetét, mint csak igen kevesen a modern festőművészet művelői között. Rajztudása fenomenális, fantáziájának ereje megjelenítő, kompozíciói mindig hibátlanok és érdekesek. Fia, *Udvary Pál*, a fiatal festőgeneráció büszkesége. Izmos tehetsége szinte minden tárlaton újabb és újabb fejlődésre mutat, amint hogy mindig újabb és újabb festői problémákkal küzd meg. Rendkívül érdekessé teszi képeit az a

drámai erő, mely színfoltjaiból árad és az ecset széles kezelésével fokozódik. *Áldor* János László újabban a tájképfestészet területén szerez piktúrájának igen megérdemelt elismerést. Ez a pompás festőtehetség lírai hangulatú tájképeivel képességeinek újabb bizonyítékát szolgáltatja. Az a tudatos művészet, mellyel kivágja a természetből a hangulatos tájakat és ahogyan belekomponálja ezekbe a természetkivágásokba az ő mélyérzésű költészetét, — olyan egyénien jellegzetes művészetet jelent, mely Áldor János Lászlónak külön helyet biztosít a magyar piktúrában. *Frank* Frigyes, aki az Ernst-múzeum kollektív kiállítása keretében nemrég mutatta be színgazdag képeit, itt különösen egy profilban rajzolt érdekes női fejjel és Léderer Sándornak monumentális felfogású, nagyméretű portréjával képviseli elismert művészetét. *Gy. Sándor* József előkelő művészete a „Kismartoni udvar" című képével tesz legnagyobb hatást. A fiatal mester művészetének nagy kvalitását az adja meg, hogy tökéletesen érti a szín és a rajz egymáshoz való viszonyát. Még rendkívüli teljesítményeket várhatunk tőle. *Déry* Béla északi képei meglepően sikerültek. A festői megfigyelés frissesége, a színek tompított erejének sejtelmessége olyan értékei Déry képeinek, melyek jó helyet biztosítanak számára a tárlat értékelésénél. *Kunwald* Cézár azok közé a piktorok közé tartozik, aki nem kerüli meg a nehéz feladatokat, festői erejének most is tanuságát adta. Portrétanulmányának nemcsak dekoratív megjelenése, de elmélyített arcstúdiuma is igazolják tehetségét. *Olgyay* Ferenc hangulatos tájképei egy jó piktor munkái. *Batthyány* Gyula gróf síkban látott ábrázolásai a dekoratív piktúrának szimpatikus darabjai. Kár, hogy kissé egyhangú monokrom skálájával.

A szobrászok valamennyien a magyar szobrászművészet elitgárdájából valók. *Róna* József mester pompás faunfigurájának nagy sikere volt, több példányban is elkelt. *Ligeti* Miklós egy márványcsoportja a legbájosabb alkotás, amit magyar szobrász e nemben kihozott. Rippl-Rónai Józsefről készített mellszobra ereje teljében mutatja Ligeti tehetségét. *Magó* Ede síremléke komor monumentalitásával tesz mély hatást. A mintázás tökéletes. A kompozició gótikus jellege még növeli a halál angyalának reménytelenül, végzetszerű hangulatát. A hatás lenyügöző és megsemmisítő. *Gárdos* Aladárt Anya a gyermekével című csoportja reprezentálja. Nagyszerű szobrászi érték, minden részében a szobrászi látás és érzés inkarnációja. *Berán* Lajos, a kisplasztika hivatott mestere néhány újabb plakettjének bemutatásával igazolja művészete hírnevét.

Mindent összegezve a Benczur-Társaságnak ez a reprezentatív kiállítása élménye volt a magyar műértő közönségnek. Olyan művészi élménye, melyért hálás lehet ennek a Társaságnak, mely a csoportok versenyében méltán igyekszik az első hely felé.

WÁGNER JÓZSEF: BEGÓNIÁK

dorné arcképe c. képe minden elismerést megérdemel. És itt van *Szüle* Péter jónéhány alkotásával, melyek kivételes művészetét hirdetik. Az Öregasszony, br. Szterényi arcképe, Rácz Laci cigánykirályosan felséges portréja egy-egy remekmű.

Fényes Adolfot is Szolnok ihlette Telihold c. képe megfestésére. És itt vannak az oly jellegzetesen szolnokiak, mint a korán elhunyt *Kléh* János és *Jávor* Pál. *Olgyay* Ferenc poétikus Holdkelte és Csillagos éj c. képei és *Kohner* Ida bárónő művei. *Iványi-Grünwald* Béla és *Perlmutter* Izsák is lerójják hálájukat egy-egy képpel Szolnok ünnepélyes kiállításán. *Pólya* Tibor színes, mozgalmas tablói, *Áldor* János László költői képzeletű tájszimfóniái és a nagy célok felé tartó, tehetséges *Pólya* Iván, mindannyian hosszabb időt töltöttek Szolnokon és működésük szorosan egybekapcsolódott a jubiláns művésztelepével.

De eljöttek azok is, akik csupán vendégei voltak többé-kevésbbé rövid ideig a telepnek. *Edvi Illés* Aladár, *Barta* Ernő, szentgyörgyvári *Gyenes* Lajos, *Gulyás* Sándor, *Góth* Móric, *Gaál* Ferenc, *Herman* Lipót, *Radnai* Miklós, *Schossberger* Klára bárónő, *Péter* Marianne, *Gecse* Árpád, *Meilinger* Dezső, *Korda* Béla, *Klammer* Mariska, *Chiovini* Ferenc, *Moller* Pál, *Rechnitz* Elza és a többiek, akik mind, valamennyien érezték nem csupán Szolnok természeti szépségének ihlető erejét, de a Művésztelep maradandó hatását is.

A szolnoki művésztelep 25 éve, ha nem is olyan döntő jelentőségű a magyar művészet életében, mint Nagybánya, de vonatkozásai, messze eresztő gyökerei, mint a viszerek szétvitték a tápláló nedveket a magyar művészet egész organizmusában.

Chroniqueur.

FÉNYES ADOLF: TÁJKÉP

FÉNYES ADOLF: TÁJ

FÉNYES ADOLF KIÁLLÍTÁSA

ÍRTA: BÁLINT LAJOS

Abban az életkorban, amikor mások rendszerint egy életen át összegyüjtött tőke eredményeiből élnek, amikor művészek is általában befejezettnek és teljesnek érzik a maguk oeuvrejét, és teljesnek érzik, sőt csorbíthatatlannak a maguk hitvallását a művészetben, abban az életkorban, amelyben mások már összefoglalnak és lezárnak, *Fényes Adolf* új útra indult el. Pedig tőkének, eredménynek, életmunkának olyan gazdagsága állt mögötte, olyan művészi eredmény, olyan siker és népszerűség, mint kevesek mögött. Bőségesen elegendő jogcím arra, hogy folytassa ezt a szélesre vágott utat. Valami heroikus kényszer, önfeláldozás, belső nagy szükség kell ahhoz, hogy valaki így tudjon hátatfordítani a maga művészete minden tegnapi rezultátumának s tegnapja és mája közt harcoló lélekkel, bizonytalanságokat kutató szemmel és ami ezzel együtt jár, még formákkal küzdő kézzel induljon neki az új csapásnak.

Az Ernst-múzeum mostani kiállításán ott láttuk Fényes művészete régebbi nagy piece-jeit. Ott láttuk Szolnok téli utcáját, két szentendrei részletet, néhány nagy figurális kompoziciót. Mindnyájan közös foglalatként a valóságnak keresése, tisztelete, áhitatos és rajongó művészete. A valóságnak, a természetnek, az igazságnak, amely akkor mindnyájunk szemében magasztosan szép volt. Olyan világban éltünk, amelyben mindnyájunk számára legszebb volt az élet maga és külső megnyilatkozása, *a természet*. Az élet, telve szabadsággal és szépséggel, tanította meg rá a művészetet s a maga Fényes Adolfjait, hogy higyjenek a természet valóságában, mint legfőbb szépségben. Fényes Adolf régi képei hűséges kifejezői ennek az időnek.

Aztán fordult az idő és megvolt minden okunk, hogy kiábránduljunk az élet valóságából, amely minden megnyilatkozásában fájdalmas és gyötrő lett számunkra. Ámde kevesen voltak,

Markó Ferenc, festő

L: id: Markó Károly

–: Képek, ékszerek 6.

Estilislap, Br. 1981 nov. 25

Markó Ferenc (1832-1874)

„Vihar előtt" o.v. 50x62 cm
J.l. Markó F. 1867. (sérült) Védett.
Kikiáltási ár: 20000 Ft.

BÁV 45.Képaukció Budapest,1978.május

Markó Ferenc festő

a BM. 43. őszi aukcióján szerepel a művész „Szénd gyűjtők pihenője" c. festménye. (anlitva)

Déli krónika

1977. IX. 10. 12.00 Kossuth

Markó Ferenc (1832-1874)

„Forrásnál" o. Zerbon 20x25

J. l. b. Markó F. Pesten 1855

Védett

T. ás 15000 ft

– FOTO –

BáV 41.Képaukció Budapest 1976 december

Markó Ferenc

Eszményi uj tájképe sokkal jobb, mint a mult tárlaton, csak hogy tul vinni a szinezetet a való hátárán, nem tanácsos, s itt ugy látszik a fiatal festész kicsit tulzott", mondja kritikájában M.J.A.: "Állandó Mütárlat" cimmel, mely a Nemzetközi Kiállitáson szereplő müvészekről és alkotásaikról számol be.

DÉLIBÁB, Bp. 1855. aug. 12.
9. sz. 1o5. lap.

Markó Ferenc

Tájképe szerepel a megvásároltak között.
"A FESTÉSZAKADÉMIAI TÁRSULAT részéről" c. közlemény: Az Első Magyar Festészakadémiát gyámolitó Társulat szombaton, aug. 25.-én d.e. 11. órakor tartotta közgyülését, amelyen eddigi tevékenységéről esett szó. Husz ifjunak biztositott akadémiai ingyen oktatást.
Az itt felsorolt müvészektől vásároltak képeket: Markó Ferenc, Marastoni Jakab, Marastoni József, Szemlér Mihály, Jakobei Károly és Mayer Emilia.
"Tárgyhalmaz miatt" a lap belső boritólapján közlik az értesitést.

DÉLIBÁB, 1855. szept. 23. 15. sz.

Markó Ferenc (1832 - 1874)

„Lány a kútnál" o.v. 33x32 cm

J. l. b.: Markó F. 1863 Védett

Kiállítási ár: 15000 ft

DÁV 42. Képszakció Budapest, 1977. május

Markó Ferenc (1832-1874)

„Parasztudvar" o.v. 23x18 cm

J.l.b.: Markó 1864 (Szerült)

2. ár: 8000 ft.

-FOTÓ-

BÁV 4o.Képaukció katalógus Bp.1976.szeptember

Markó Ferenc (1832-1874)

„Szénagyűjtők pihenője"

o.v. 79 x 100 s.l. Zörgen Markó F. 1862.

Védett. Ziliáltási ár: 35000 ft

BÁV 43. Képankció Budapest 1977 szeptember

Markó Ferenc

„Romantikus táj patakkal"

o.v. 38×36 J.l.j.: F. Markó

Védett. Kikiáltási ár: 15000 Ft.

BAV 43. Képaukció Budapest 1977. szeptember

MARKÓ FERENC, festő

Maszlaghy az esuztergomi káptár lajstromában emliti: Markó Ferenc két tájképét.-Ltsz. 56.629.és 56.630. 95.old. 26.jegyz

PROKOPPNÉ, STENGL MARIANNA: A Keresztény Muzeum első évtizedei 89.old

Esztergom Évlapjai, Annales Strigonienses, 1960
Bp. 1960

MARKÓ FERENC, festő

Az esztergomi képtárban az újabb magyar képek közül ott látható a kiállításon Markó Ferenc két képe is.
95.old

PROKOPNÉ, SZIKNÓL MARIANNA: A Keresztény Múzeum első évtizedei 89k old

Esztergom évlapjai, Annales Strigonienses, 1960
1960

Markó Ferenc

a művészi tehetség örökölhetőségének útja nemzedékeken keresztül egy családban a művészetek történetében aránylag ritkán fordul elő. Hazai vonatkozásban a múlt századból id. Makó Károlyt és gyermekeit említhetnök: Ifj. Károly, András, Katalin és Ferenc szintén festők lettek.

Bodnár Éva: A Ferenczy-család.
Kortárs, 1968... 12. 2013-16 oldalak.

Marko Ferenc

Pesto Károly fia, Eisenstadt-ban született.

Allgemeine Landestopographie oder

Burgenlandes, Eisenstadt, 1963.

II/a kötet 414

Marko Ferenc

Eisenstadt-ban született 1832-ben.

Allgemeine Landestopographie des Burgenlandes, Eisenstadt, 1963.

II/a kötet

3731

Markó Ferenc

„Olaszországi jelenete" szerepel a BÁV művészeti aukcióján

Magyar Nemzet 1972 szeptember 9
4. old.

Mathé Ferenc

Születési évét 1832-re teszik.

Szabó Julia: Képek az aukcióról; Műgyűjtő, 1973/2. sz. 7. l.

Markó Ferenc

A Budapesti hirvivő c. rovat közli, hogy a művész Firenzéből küldött tájképei szerepelnek a Müegylet kiállitásán. A müveket nem nevezi meg.

Családi Kör. Bp. 1864. május 29. V. évf. 22. sz. 524. lap

Markó Ferenc

A Festészakàdémiai Társulat közgyülésén a kiküldött bizottmány a müvész "Tájkép" c festményét választotta ki kisorsolás céljából megvételre,-közli a Müvészet c. rovat.

Divatcsarnok, Bp. 1855szept. lo.
5o. sz. looo. lap

Ifj Markó Ferenc

"Legnevezetesebb festészeink" között emliti meg a müvészt a Müvészet c. rovat.
Festményei szerepelnek az e havi Mütárlaton, de a beszámoló a müveket nem nevezi meg.

Divatcsarnok, Bp. 1854. január 2o.
4. sz. 96. lap.

Markó Ferenc

A müvész festménye szerepel a Magyar Képzőművészeti Társulat következő évi sorshuzásának nyereménytárgyai között, -irja a Budapesti hirvivő c. rovat, de a müvet nem nevezi meg.

Családi Kör. Bp. 1864. dec. 25. V. évf. 52. sz. 1243. lap

Markó Ferenc

"Somogy-megyei tájképe költői szép, a néző éldelettel utazik rajta képzeletben"- állapitja meg a "Mütárlat február-márciusi kiállitás" c. kritika.

Családi Lapok, Pest, 1854. I. félév.
4. sz. 183-185. lap

Markó Ferenc

"Toscanai tájképé"-t dicsérettel emliti a "Január-februári kiállitás" c. beszámoló a "Müvészet" c. rovatban.

Családi Lapok, Pest. 1854. I. félév.
3. sz. 137-139. lap

Markó Ferenc, festő. 1832-1874 MDK

Apennini táj. Vászon.
Jel.: Markó 1866

Ernst Múz. aukc. 54. k. - Kiáll. 1936 nov. 22-29.
Jegyz. 16. l.

MDK

Markó Ferenc, festöm.
1832-1874

Tájkép. Jel.l.b.: Markó Ferenc.
Vizf. 26x47.5
Hazafelé. Jel.l.j.: Markó F.
Vizf. 19.5x28
Keleti nök. Lent balra: 1858.
Vizf. 21x26

Ernst Muz. aukciója. XXVIII. 1924. Kat. 33.l.

Markó Ferenc

"Olaszországi tájkép" c. festményéről igen nagy elismeréssel nyilatkozik a "Május-juniusi mütárlat" c. kritika a Müvészet c. rovatban.

Családi Lapok, Pest. 1854. I. félév
12. sz. 589-590. lap.

Markó Ferenc

Bibliai tájképe szerepel a kiállitáson. "Az éji világitás szerencsés szinezetü"-mondja az "Október-novemberi mütárlat" c. kritika a Müvészet c. rovatban.

Családi Lapok, Pest. 1854. II. félév.
8. sz. 387-388. lap

Markó Ferenc

Kiállitott "festvényén meglátszik az atya szelleme" miként testvérei müvein is. A három fivér közül a müvész munkáján több önállóság van, -irja a "Szeptember-októberi mütárlat" c. kritika a Müvészet c. rovatban.

Családi Lapok, Pest. 1854. II. félév.
6. sz. 283-284. lap

Markó Ferenc

Jelenleg Pesten tartózkodik a müvész és a kiállitáson szereplő "Eszményi tájképe" felül mulja a mult havi tárlatra küldött müvét.
A festményt a müegylet megvásárolta.
"Julius-augusztusi mütárlat" c. kritika közleménye.

Családi Lapok, Pest. 1855. II. félév.
3. sz. 132-133. lap

Markó Ferenc

Bulyovszky Gyula: "I. Müegyletünk" cimmel irja a Müvészet c. rovatban, hogy a Müegylet minden magyar müvésztől egy festményt megvásárolt. Közöttük a müvésznek egy munkáját is, a kiállitott müvei közül.

Családi Lapok, Pest. 1855. II. félév.
7. sz. 335-339. lap

Markó Ferenc

Magyar tájképe -a levegő-ég kivételével- dicséretes tanulmány,-irja Bulyovszky Gyula: az "Október-november havi tárlat"-ról szóló kritikájában a Művészet c. rovatban.

Családi Lapok, Pest. 1855. II. félév.
9. sz. 426-429. lap.

Markó Ferenc

"Megemlékezések Kunságra" c. festménye, -a "Január-februári mütárlat" c. kritika szerint elismerés helyett birálatot érdemel, annál jobbat vártak a müvésztől.
Müvészet. c. rovat.

Családi Lapok, Pest. 1855. I. félév.
%. sz. 133-135. lap

MARKÓ FERENC

398. Felhőtanulmányok, 1870-es évek *106.*

a. Felhőtanulmány
tempera, fedőfehér, p., 243x395 mm
MNG ltsz. 1905–538

A romantika kedvelt műfaja volt a felhőtanulmányok készítése, amelyet Turnertől Delacroix-ig minden festő élvezettel művelt. Lotz felhőit már az ötvenes évekbeli képein megdicsérte a kritika, érthető, hogy ez a művészt újabb és újabb változatok megteremtésére késztette. Tanulmányain azonban az is látszik, hogy Lotz érdeklődése e kérdések iránt ösztönös és felszínes, s a természetre utaló szimbolikus jelentéseket is kerüli. Egyedül a mozgás és a folthatás összefüggése foglalkoztatja.

b. Felhőtanulmány
tempera, p., 195x302 mm
MNG ltsz. 1905–546.

Lásd fent elmondottakat.

Publikálatlan.

Sz.J.

MARKÓ FERENC (Életrajzát lásd Kat. 252)

399. Visegrád, 1859 *68.*

o., v., 64x106,5 cm
Jelezve b.l.: Markó F 1859
Mgt.

Markó Ferencnek Visegrád című képe előtt állva önkéntelenül apjának, id. Markó Károlynak 1830 körüli hasontémájú képe jut a szemlélő eszébe. Mind a kettő más és más nézőpontból ábrázolja a témát, az apáé délről, a fiúé északról.

Id. Markó Károly ember nélküli elhagyatottságban ábrázolt Visegrádjával szemben fia, Markó Ferenc képén sokalakos népéletképet láthatunk, mely a kompozícióban egyenlő hangsúlyt kapott a jelenet hátterében ábrázolt várral. Alkonyodó nap sugározza be a romos hegycsúcsot. Az árnyékos Dunaparton gondtalan parasztok dézsákban szilvát rakodnak egy csónakba, mellettük a vízben barnaszoknyás kislány. Kissé hátrébb, a töltés mellett kifogott szekér mellett üldögélő parasztok. A hegy aljában a parti fáktól eltakart országút pora kavarog fel. A derüs parti élet fölé sötéten magasodik az árnyékos hegyoldal.

Visegrád gyakori ábrázolásának a múlt századi festészetben szimbolikus jelentősége volt, majd minden tájfestőnk megfestette a romok koszorúzta hegy jellemző profilját. Az Árpádok lakhelye, a korona őrzőbástyája, Mátyás és Beatrix idilljének színhelye a múlt dicsőségére emlékeztette a szemlélőt és festőjét egyaránt.

Művészet Magyarországon 1830-1870
MTA MKCS - MNG Bp. 1981.

A dunai gőzhajózás megindulásával a negyvenes évektől rendszeres történelmi kirándulásokat tehettek a pestiek a romokhoz. A Pesti Divatlap 1847-ben beszámol egy ilyen kirándulásról a „magyar Sinai"-ra, hol „minden nyomon egy történeti jelenet árnyai lebegnek." A dicső múlttal szemben állt a kisszerű jelen, mint az Császár Ferencnek a Honművészben 1841-ben megjelent, képünket is megvilágító megfogalmazásából egyértelműen kicsendül:
„Ott állsz Visegrád, ősz Dunánk felett / Intő szoborkint, pusztuló romodban, / Ó mennyi század viva ostromodban, / Míg fénylakodból baglyok fészke lett. / Jött nemzedék, mely téged elfeledt / Mely elfeledte, őse csarnokodban / Mint vert bilincset arra bősz haragban / Ki zsarnokává lőn király helyett." /
Markó Ferenc késői képén e kisszerű jelen képeit látjuk a fénykoszorúzta vár alatt. Visegrád immár nem a heroikus tájképek szükséges kelléke, hanem a kedves közvetlenséggel ábrázolt népéletkép gondolati ellenpontja csupán.

Irod: Pesti Divatlap 1847. 672; Császár F.: Visegrád. Honművész. 1841. 166.

K.S.K.

400. Magyar táj, 1865 *104.*

o., v., 31x39 cm
Jelezve j.l.: Markó F. 1865
MNG ltsz. F.K. 4236. A FK gyűjteménye részére Korondy Izabellától vásárolták.

Markó Ferenc témáit pesti letelepedése után rövid, alig két évtizedes alkotó periódusában elsősorban a magyar táj szépsége ihlette. – Sárga búzatenger szélén, mezei virágos előtérben, kis csoport pihen: három parasztasszony és két gyerek. Az egyik asszony aggódva nyúl elesett gyermeke felé, aki estében még a vizeskorsót is feldöntötte, a mellette ülő menyecske ennivalót nyújt a hason fekve pihenő másik fiúnak. A harmadik pirosszoknyás álló nő csípőre tett kézzel perel. Az életből ellesett kis jelenet élénk színfolt a lankás, dombos, zöld-sárga koloritu tájban. Jobboldalon kiszáradt patakmeder, szélén bokrok, virágok, túlsó partján, a réten pásztor legelteti nyáját. Háttérben bokrokkal körülvett szőlőskert, szalmatetejű kis házzal, evvel szemben a másik oldalon, a búzamező mögött mélyedésben kis erdő. Bukolikus hangulat, derüs színek jellemzik, a regék világa már nem vonzza, a mindennapi élet egyszerű jelenetét festette, közvetlenül, élményszerű részletekkel gazdagítva.

Markó Ferenc elszakadva az ideális, eszményítő tájképtől, a hazai táj és élet tolmácsolására vállalkozott. Festői modorában az atyjától tanultak mellett a bécsi biedermeier, és a hazai életkép-festészet hatása is felfedezhető. A kis jelenet csoportfűzése kissé színpadias, beállítása életképszerű, mely a magyar kortársak – Barabás, Jankó, Sterio, Szemlér – genreképeire egyaránt jellemző volt.

Irod: Pogány-Bodnár 1976, 260.
Kiáll: MNG XIX.sz.-i állandó kiállításán 1957-től napjainkig.

B.É.

Markó Ferenc

A mükiállitáson szereplő müvészeket felsorolja a Müvészet c. rovat, de nem szól arról, hogy a kiállitást hol rendezték meg.
"A magyar müerők is megjelentek a versenypályán...s disszel megálták helyüket a külföld müvészei között."
Ids. Markó Károly, ifj. Markó Károly, Markó Ferenc, Kovács Mihály, Borsos József, Molnár József, Barabás Miklós, Brodszky Sándor, Schaeffer Béla müvészek nevét emliti meg.

Uj Magyar Muzeum, Bp. 1851. julius 1.
X. füzet. 588. lap.

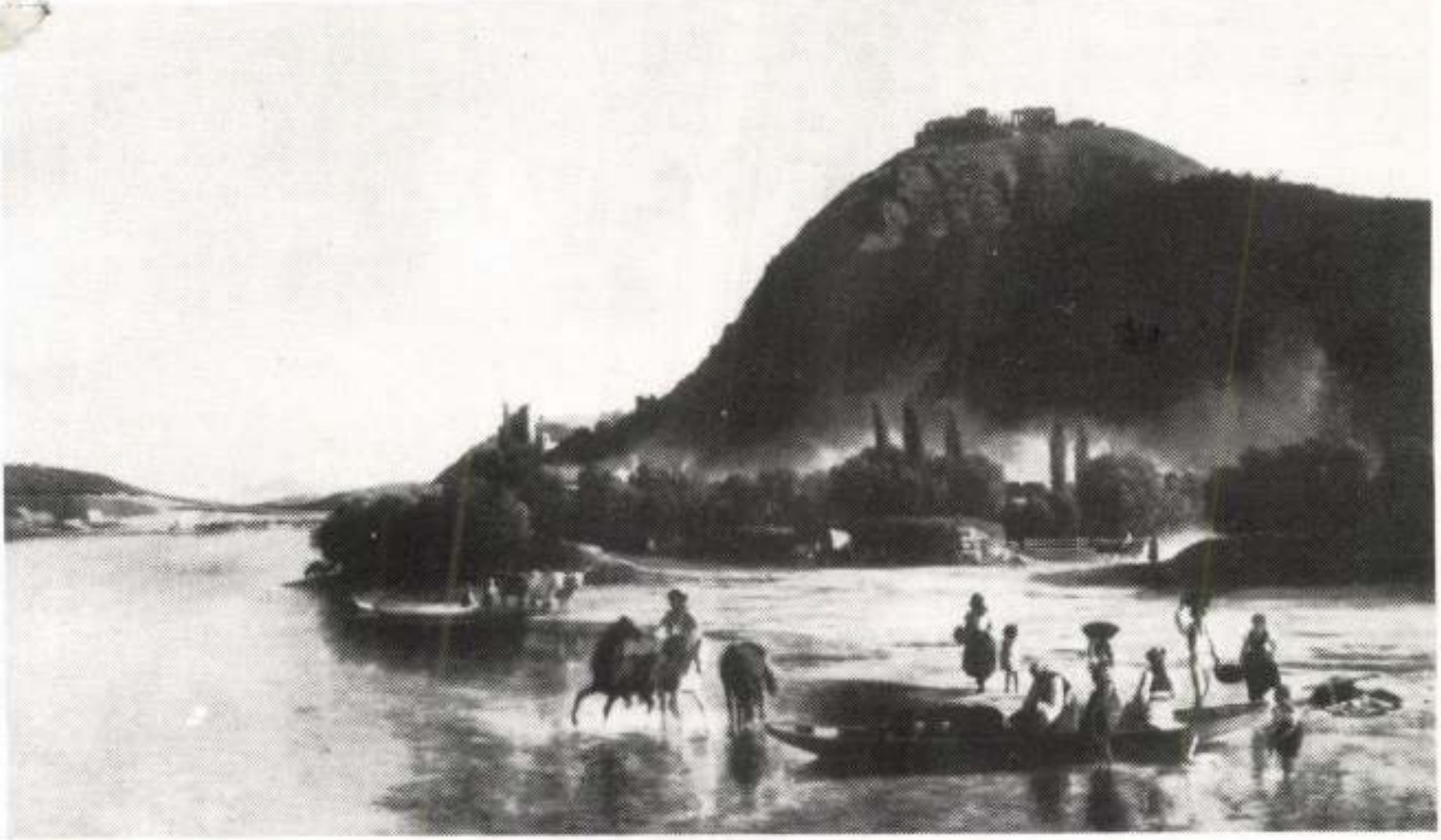

364

365

Markó Ferenc

Magyar táj, olaszt.
Cigányputri, olaszt.
TmBp 1932

Marpó Ferencz.

Életrajza:

Ligéti Antal: A Nemzeti Múzeum képcsarnokának ismertető lajstroma. Buda. 1870. 43. l.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Marko Ferenc

4/

MAGYAR MŰVÉSZET

1925. 509, 577

1927. 3, 166, 294

1929. 358

vízszintes farkúszójuk és sokszor hátúszójuk is van. Hátúszó végtagjuk csökevényes. Testükön alig van szőr. Ide tartoznak a fogas C., pl. a delfin (Delphinus delphis), narval (Monodon monoceros), nagylejű cet (Physeter macrocephalus) és a szálas C., pl. a grönlandi bálna (Balaena mysticetus).

Ceteris paribus (lat.), hasonló, azonos körülmények között.

Ceterum censeo Carthaginem esse delendam (lat.), egyébként úgy vélem, hogy Karthágót el kell pusztítani. Így fejezte be senatusi beszédeit Cato Maior. Akkor alkalmazzák ezt a szállóigét, ha egy dolog feltétlen szükségességét hangoztatják.

Cethegus, l. *Cornelius Cethegusok.*

Cettinje. Montenegro egykori fővárosa, Cattaróval a Lovcsenen keresztül nagyszabású műúttal összekötve. 6000 l.

Cetvelő v. *cetfagyú* (Spermaceti). Zsíros anyag, mely a cet koponyája és gerince fölött és mellett a kötőszövet üregeiben halmozódik fel. Az élő állatban folyékony, halála után kristályosan megszilárdul. Egy-egy állat 5000 kgr-ot is ad. Gyertyát, kenősöt készítenek belőle s felhasználják illatszerkészítéshez is.

Ceuta. Város Spanyol-Marokkóban. 35.000 l. Presidios terület.

Ceva (cséva), *Giovanni.* (XVII. sz. vége.) Olasz matematikus.

Cevennes (szeven). A francia Plateau Centralnak meredek D.-K.-i pereme.

Ceylon. Nagybritan.-hoz tartozó szigt. Ind.-óc., 65.990 km², 4,504.549 l. Szerkezetileg Dékánhoz tartozik. (L. o.) É.-i síkság, D.-i hegyes (2588 m). Tropusi termelés. Ny.-i fele igen szép. Régi kultúra. Világforgalmi helyzet. Főv. Colombo.

Cézanne (szezann), *Paul* (1839—1906). Francia figurális, csendélet és tájképfestő, a posztimpresszionizmus irányának megteremtője. Geometriai alapformák hangsúlyozásával a tárgyak organikus valóságának és térbeli meghatározottságának kifejezésére törekszik.

C. G. S.-rendszer, l. *Mértékrendszer.*

Chabas, *François-Joseph* (1817—1882). Híres francia egyiptológus.

Chabasit. Ásvány, mész-aluminium-szilikát

C., víz és fagyálló, de csak hosszabb idő után éri el a keiló szilárdságot. Újabban gyártanak ú. n. gyorsan kötő c.-et is, amelyik pár nap alatt kellőképen megszilárdul. Ezeket főleg bauxitból állítják elő.

Cemete. Kis-sároshoz tartozó, régen ismert fürdő. Csak újabban jelentős.

Cenci (csenczi), *Beatrice* (1577—99). Mostohaanyjával és mostohatestvérével társulva meggyilkoltatta kegyetlen atyját, emiatt kivégezték.

Cennini- (csenn-) *Társaság.* Diósy Antal, Hende Vince és Leszkovszky András alapították Bpesten. Az olasz trecento mestereivel rokon törekvésű fiatal magy. művészek egyesülete.

Censor. Római magistratus. Ketten voltak. Főfeladatuk a vagyonbecslés (census) alapján az állampolgárok összeírása volt. Ezenkívül az erkölcsök feletti felügyelet.

Censtochova. Lengyel zarándokhely. 78.000 lakos.

Census. A rómaiaknál a polgárok családi állapotának és vagyonának ötévenkinti lajstromozását, összeírását jelentette; a régi magy. jogban részint adót, részint kamatot jelentett. Újabban a választói joghoz megkívánt adólizetési v. vagyonminimumot, sőt általában a választójoghoz megkívánt kellékek összegét is értjük rajta.

Cent. Az É.-A. Egyesült-Államok pénzegységének, a dollárnak, nemkülönben a holland forintnak váltópénzegysége és századrésze. L. *Forint* és *Dollár.*

Centaurea. A fészkesek (Compositae) genusza; ismert faja a búzavirág (C. cyanus); számos kerti faja is van.

Centaurus, l. *Kentauros.*

Centenarium (lat.), századik évforduló. Egy *n*-nel írandó, mert a latin *centeni, -ae, -a* (százanként) szóból származik s nincs köze az *annus* (év) szóhoz.

Center (ang.) A labdarugó- és vízipoló-játékban a középső csatár; *C.-haldf* a fedezetek között a középső.

Centesimo (csentezimo). Az olasz állam pénzrendszerének váltópénzegysége, a líránk századrésze. L. *Lira.*

Markó Ferenc

Pipics Zoltán dr

Emlékek társulatunk
múltjából

EVKKMT. 1929.
143 l.

Szomorú tárgyban folyamodik a Társulat Lt. 1873—323. szám alatti beadványában a belügyminiszterhez, amelyben *Markó* Ferencnek a budai tébolydába való felvételét és számára ingyenes gyógykezelést kér.

intetes

Müemlékek Országos

Bu

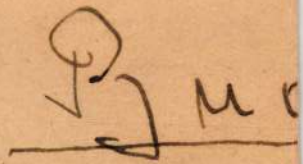

IX. Hőgyes

Makó Ferenc

Aratás

Bíró József

A marosvásárhelyi
Képtár.

MAGYAR MUVESZET
1937. 173 l.

Erdő

Cinke 1934

Markó Ferenc

Nagyságos

dr. Szentiványi Gyula

főtitkár úr

Budapest

IX. Hőgyes E. u. 12

M. O. B.

Markó Ferenc

* * *(A müegylet)* igazgató-választmánya, legutóbbi ülésében a részvényesek közti kisorsolás végett a következő festmények megvásárlását határozta el: 1) „Huszárbucsu“, vizfestmény Goebel Károlytól (40 ft); — 2) tájkép Markó Ferencztől (400 ft); — 3) női tanulmányfő, Mácsik Máriától (80 ft); — 4) bajorországi havasi tájkép, Rollmanntól (150 ft); — 5) részlet a bugaczi pusztáról, Ligeti Antaltól (65 ft); — 6) még egy részlet a bugaczi pusztáról, ugyanattól (75 ft); — 7) „Stella, római leány“, Than Mórtól (160 ft).

Vas. Ujs. 1863
127. l.

Markó Ferenc

I

— **Markó Ferencz**, a nagyhirü Markó egyik fia, ki maga is előkelő helyet foglalt el, mint tájfestő és életképfestő, most az országos tébolyda lakója, s fölgyógyulásához nem kötnek reményt, sőt élete miatt is aggódnak.

Vas. Ujs. 1874. 317 l.

rácsoka
szerübb
dernebb
adott va
szerint.
asztal-
Költség
díjtalan

Markó Ferenc

1834 —

Singer Künstlerlex

III. 112 l.

Gyüjtők Múzeuma, Brassai IV.50

Marko Fsenc

1859. tárlat. novemb.
Magyar tájkép. Olaszt.
Kisorsolásra megvette <a
nincsylet.>

< >. Vas. Ujs 1859. 560

Markó Ferencz

A pesti műegylet 1854. évi kiállitásain: (jan.-febr.) Toskánai tájkép, olajf., (125 frt); — (febr. — márcz.) Somogymegyei táják, olajf., (125 frt); — (máj.-jun.) Olaszországi tájkép, olajf., Halbauer Alajos tulajdona; — (szept.-okt.) Olasz eszményi tájkép, olajf., Burian János tulajdona; — (okt.-nov.) Bibliai tájkép, olajf., (80 frt). A műegylet 1855. évi kiállitásain: (jun.-jul.) Eszményi tájkép, olajf., (120 frt); — (jul.-aug.) Eszményi tájkép, olajf., (200 frt.)[7]; — (szept.-okt.) Eszményi tájkép, olajf., (150 frt); — (okt.-nov.) Magyar tájkép, olajf., (60 frt); — (decz.-jan.) Eszményi tájkép, olajf., (400 frt.)

[7] Kísorsolás czéljából megvette a műegylet, s megnyerte Schwarz Mór Pesten.

Marko Ferenc

~~III.~~ Tájkép fürdő nőkkel, olajf., ötv. Klugmayer Jánosné tulajd.

Ki volt állítva 1888. a bpesti szemlecsarnokban rendezett kiállításon.

Gálszécsi Kath. egyház harangja 1667-ből

VI. 27.

Makó Ferenc

Képes a képre

Múzeumban

Fejérpataky László V. 307.

Markó Ferenc

festő

Lnd

Knick. II. 212. l.

Volterra, Daniele da, festo' III. 48.

3094

35. Markó Ferencz.

(Sz. Kis-Martonban 1832-ben. † Buda-Pesten a Lipótmezőn, 1874. augusztus 3-án.)

Eszményi tájék.

Az erdős vidéken jobbról kúpalakú meredek szikla van ~~erős világitással~~ csaknem koszorúszerűen húzódó bokrokkal. Középütt leány és fiú siet birkával és báránynal. A, ~~leány~~ ~~fején~~ kosarat ~~visz, melyet~~ bal kezével ~~tart~~; ~~a kis fiú pedig~~, kinek kalapját a hátból fújó szél elkapta, báránykát czipel jobb hóna alatt. Köztük ~~szalad a~~ mekegő anyabirka. A leány öltözete piros derék, ingváll kézelős ujjakkal, fehér kötény és kékesszürke kurta szoknya, melyet ~~a légáram magával ragad~~. A fiúcska inge s kék kabátja a mellen szétáll, nadrágja kurta. Az út mentén mezei virágok diszlenek és a fatörzs mellett kalap hever a földön. Az égbolt részben felhőzött, részben borult. Jelzése alól jobbra: »MARKÓ F. *Pesten, 1855.*«

Carton, méretei 50 : 63·3 cm.

1868: VI. 46. — 1870: III. 10. — 1871: III. 10. — 1873: III. 8. — 1876: III. 49. — 1878: III. 40. — 1880: III. 40. — 1881: III. 40. — 1883: III. 124. — 1884: III. 85. — 1885: III. 85. — 1886: III. 85. — 1887: III. 83. — 1888: III. 83. — 1889: III. 98. — 1890: III. 98. — 1891: VIII. 375. — 1892: VIII. 375. — 1893: VIII. 440. — 1894: VIII. 35. — 1895: VIII. 35. — 1896: VIII. 35. — 1897: VIII. 35. — 1898: VIII. 35. — 1900: VIII. 35. — 1901: VIII. 35. — 1903: VIII. 35. — 1904: VIII. 35. — 1905: VIII. 35.

~~A Képcsarnokegylet ajándéka 1856. Magy. Képt. 85. — Ltsz. 56.~~

— Magy. Képtár 85. — Uj lelt. sz. 56. — 1905. átv. jegyz. 513. — Száma az Orsz. Képtárban a sz. nban 2147. és a leltárban 3094. — A képcsarnok-egylet ajándéka 1856 márczius 19-én.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

338

Képcs. egylet aj. 1856

M 85
ltsz. 56

481

Romanelli.

Markó Ferenc

Úrod
2

Kert. Ung. 130. l.

?

Rákóczi Ferenc, I-so IV. 198, 199, 200, 201,

— — arczképe IV. 198, 199, 200, 201.

Marko Ferenc

Florenzből, jelenleg Pesten

1854. jan.-febr. kiáll.: Toszkánai tájkép, olajf., 125 ft.

1854. febr.-márc. kiáll.: Somogymegyei tájék, olajf., 125 ft.

1854. máj.-jun. kiáll.: Olaszországi tájkép, olajf., Hallbauer N. tulajd.

1854. szept.-okt. kiáll.: Olasz eszményi tájkép, olajf., Burian János tulajd.

1854. okt.-nov. kiáll.: Bibliai tájkép, olajf., 80 ft.

1855. jan.-febr. kiáll.: Megemlékezések a Kunságra, olajf., Erdélyi eszményi Nagy Ferenc tulajd.

1855. jan.-júl. kiáll.: Eszményi tájkép, olajf., 120 ft.

1855. júl.-aug. kiáll.: Eszményi tájkép, olajf., 200 ft.

1855. szept.-okt. kiáll.: Eszményi tájkép, olajf., 150 ft.

1855. okt.-nov. kiáll.: Magyar tájkép, olajf., 60 ft.

Friedrich Ágost III. 145.

Markó Ferenc Pesten.

1855. dec. – 1856. jan. kiáll.: Esz-
ményi tájkép, olajf., 400ft.
1856. máj. – jun. kiáll.: Cigánygyut-
ri, olajf., 100ft.
1856. szept. – okt. kiáll.: Esztényi
tájkép, olajf. 130ft.
1856. okt. – nov. kiáll.: Esztényi
tájkép, olajf., 110ft.
1856. nov. – dec. kiáll.: A Kunság-
ból, olajf., 150ft.
1857. febr. – márc. kiáll.: Kender-
áztatás Nográd megyében, olajf., 300ft.
1857 máj. – jun. kiáll.: Magyar táj-
kép a Dunánál, olajf.
1857. okt. – nov. kiáll.: Sárú, olajf.;
250ft.
1857. dec. – 1858. jan. kiáll.: Esz-
ményi tájkép, olajf., 80ft.
1858. máj. – jun. kiáll.: Videfalva
tájképe, Olajf.; Kubinyi Agoston
tulajd.
1858. júl. – aug. kiáll.: Tisza-vidék
Algyő közelében, olajf., 300ft.

Guildhalli (londoni) népkönyvtár

III. 88; 89, 94, 95,

Markó Ferenc

1858. aug. – szept kiáll.: Aratás, olajf., I. Ferenc József király megrendelésére készült.

1858. szept. – okt. kiáll.: Az acsai kastély látképe, olajf., báró Prónay Gábor tulajd.

1859. jan. – febr. kiáll.: Visegrád, olajf., 300 ft.

1859. aug. – szept. kiáll.: Cigányputri, olajf., 300 ft.

1859. okt. – nov. kiáll.: Tájkép, olajf., 400 ft.

1860. szept. – okt. kiáll.: Tájkép, olajf., 200 ft.

1861 = Florenc.

1861. jun. – jul. kiáll.: Tiszavidéki halászat, vízf., 50 ft. – Tájkép, olajf., 70 ft. – Tájkép, olajf., 70 ft.

1861. szept. – okt. kiáll.: Kenderáztatás az Alföldön, vízf., 50 ft.

1863. = Pesten.

1863. jan. – febr. kiáll.: Tájkép, olajf., 600 ft. – Tájkép, olajf., 600 ft.

Vasalások, régi III. 221

Marko Ferenc

1863. febr.–márc. kiáll.: Táncoló sicíliai halászok, olajf.
1863. máj.–jún. kiáll.: Cigányputtri, olajf., 200 ft. — Alföldi tájrész, olajf., 350 ft. — Pince Aszód mellett, olajf. 350 ft. — Erzmányi tájrész, olajf., 150 ft.
1864. okt.–nov. kiáll.: A karrarai márványbánya mellett, olajf., 300 ft.

~~Acts IV. 36. 1.~~

Faedény, bronzpáncélos, népvándorláskori

III. 106, 107.

Markó Ferenc Pesten

1855/56-ban Eszmeinyi tájkép c. innvét 200 frtért megvette a Müegylet.

PMÉvk 1855. 18. l.

1857-ben Kenderáztatás Nográd megyében c. olajf. 220 frtért megvette a Müegylet. Eszmeinyi tájkép c. innvét 110 frtért dette.

u. o. 1856-ra. 18. l. 20. l.

Ugyanezek 1857 ben Cigányputri c. olajf. 80 frtért megvette a Müegylet.

u. o. 20. l.

1857-8-ban a Müegylet megvette Szérü c. olajf. 200 frtért.

PMÉvk 1857re. 18. l.

1858-9-ben Visegrád c. olajf. 210 frtért megvette a Müegylet.

PMÉvk 1858 ra. 18. l.

1859-60. a Müegylet megvette Tájkép c. olajf. 300 frtért.

PMÉvk 1859. re. 18. l.

Markó Ferenc

1860-61-ben Tájkép c. olajf.
200 frtért megvette a műegylet.
PMÉsk 1860 ra. 14. l.

1861-62. ben Florenczben volt.
Ezévben Tájkép c. olajf. 60 frt.
megvette a műegylet.
PMÉsk 1861-re. 8. l.

1862-3-ban ismét Pesten.
Ez évben Tájkép Magyarországból
c. olajf. 400 frtért megvette a mű-
egylet.
PMÉsk 1862. re. 6. l.

Unsz lemeto versecz Ludosi. VIII. 196.

4333

Bihari Sándor, f. 1855–1906.
Bikfalvi Falka Sámuel l. Falka S.
Bikfalvi Koréh Zsigmond, l. Koréh Zs.
Bikkessy-Leinbucher József. XIX.
Biksics Mihály, oz. 1860.
Bila f. 1840.
Bilaiki Ferenc, f.
Bilaki Züllich Rudolf l. Züllich.
Bildhauer János, sz. 1774.
Bilisi Mihály, é. XVII.
Biller B. rézm. 1810.
Binder Jakab, reform. 1578.
Binder János, f. XVIII.
Binder János Fülöp, rm. 1761–1807.
Binder Mihály, térképrajzoló. XVIII.
Bines l. Binesch.
Binesch Gergely, ö. XVI.
Binger Rudolf, áö. XVI.

Markó Ferenc †

Műcsarnok

1896 mill. kiáll.

1902. Bpesti Orvosszövetség műkáll.

138, 839, 841.

Kehely, Kőszegi gótikus VI. 301.

Marko Freue

1854 - Pesten

L.

kívántuk pótolni, mikov évek
kel ezelőtt a Magyar Művészek
Lexikonának irásához hozzá
fogtunk.

Évek hosszú sora alatt fá-
rasztó munka után tízev

Marko Fjene

Läsd: Grimm R.

hajlandó ezeknek értékesítésével foglalkozni. Szívesen hoznám a renoválási költségeket, ha titkár úr igéretet tudna adni ezek értékesítéséről. Titkár úr mondta, hogy titkos urnák vannak a legjobb összeköttetései e téren. Az utóbbi képről egy rossz fényképet mellékelek.

Ezeknek eladási összegéből egy templom részére szeretnék egy bizonyos százalékot juttatni. —

Szíves válaszát kérve maradok

mély tisztelettel

Pécs 1974 IV 5 én

Urbán Ferenc

1984

Urbán Ferenc

Nagyságos Titkár Ur!

Tisztelettel bátor vagyok soraimmal felkeresni, Dr Szabó tanár urnak ajánlatára ki Dr Szönyi titkára.

Két kép van birtokomban és azokat nagyon szeretném értékesiteni. Szabó tanár ur ajánlotta, hogy a képeket feltétlenül előbb fel kell frissiteni mivel az értékesitésnél minden kis hibával igyekeznek a képeket rontani az árban. A képek egyes kis hibáktól elteknitve jó karban vannak.

Az egyik képen ez a szignálás van Markó (talán F) 1864ből hossza 82 magassága 67 cm.

A másik a „három királyok imádása Bethlehemben". Szignálva nincsen. Szakértők 14-15 századból valónak tartják. Méret 66/47 cm.

Még több nagyon jó képem van mind nagyon tetszettek a tanár urnak.

Nagyon kérem titkár urat volna szives válaszolni, milyen árban válalná e két kép rendbehozását és milyen százalékban volna

Markó Ferenc

Téri c. festményét
a pesti műcsarnok 1857.
octoberi tárlatán meg-
vette a műcsarnok ré-
szvénytársaság céljából.

A pesti műcsarnok.
Vas. Ujs. 1857. 570. l

Markó Ferenc

cod

A jelen hari Egyptom

rat. Vas. Ujs 1858

4191.

Makó Ferenc

Műcsarnok

1927. magyar táj festők

39, 41, 519, 522

Kulcs vasból, római VIII.177.

Makó Jenő

Magyar Művészet
1925. 509, 577
1927 3, 166, 294

Kelta bronz karkötő, kigyós

VI. 128

Markó Ferenc

1851-ben Pesten élt. 1)

Szül. Kis Martonban 1832-ben. Gyermekkorában atyja képerte tájkép festőnek, Később két évig a firenzei akadémiát látogatta s leginkább figuralis tárgyakra vonatkozó tanulmányokkal foglalkozott. 1853-ban Pestre jött (??) de atyja modorát itt a magyar tájes genreképeknél nem alkalmazta. Jelentek meg tőle humoros rajzok is a Tokai Mór által szerkesztett Üstökös első évfolyamaiban. Müvei közül kiemelendők Gabnaföldet ábrázoló olajfestménye s akvarellképe: Ezigányok az országuton. Meghalt Budapesten 1874 aug 3. a lipótmezei országos tébolydában, meghalt 1873. április 17-lett lakójává. 2)

Realisztikusabb volt mint testvérei és sokszor igazság és erő vipilatkozik meg müveiben. Élete utolsó éveiben sebtében, hanyagul dolgozik.

1) Szana Tamás. Markó Károly és a tájfestészet. Bpest 1898. 64. l.

2) u. ott. 143-144. l.

Marko Tsene

geb zu Eisenstadt 1832. Flo-
renzben nevelkedett s 1853 öte
Pesten el. Als Landschaftsmaler
und als solcher nicht ohne Glück
versuchend die idealisirende
Manier seines Vaters auf unga-
rische Genre anzuwenden. Von
seinen Arbeiten sind bekannt
für das Album Sr. Majestät
des Kaisers ein Blatt in Oel,
ein „Fruchtfeld" darstellend,
welches eines der anziehendsten
Blätter der Sammlung bildet,
ferner ein Aquarell: Ein Zigeu-
nerlager auf der Landstrasse.
In den Monats-Ausstellungen
des österreichischen Kunstvereins
aber waren zu sehen im Oktober
1862 „Eine Ernte Landschaft",
und im Jänner 1864: eine
„Landschaft" (400 fl)

Müller Klunzinger. Die Künst-
ler aller Zeiten und Völker-
Stuttgart III. k 29-l-

Markotecne 2

irodalom fest.

Valkai Imre. Irodalmi

s muvészeti Daguerreotypek-

Wien. 1858-

Wurzbach. Biogr. Lex-

1867, XVI. K. 467 l.

Markó Ferenc

MARKÓ FERENC: SZÉNAGYŰJTŐK

KMTárs. Magyar táj- és
életk. kiáll. 1927.

MOLNÁR JÓZSEF: ÉGI HÁBORÚ

Markó Ferenc

írod

Maszlesztergkept.

175, 176. n.

Markó Ferenc

1867 júl. kiáll

Dinnyeföld széle

Nefel. 1867. 328. l.

Marko Ferenc

l

Kolp. 24. l.

Molnár Géza: A magyar zene eszméje

VIII. 158.

Markó Ferenc

6 képe

Jul

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/2 5 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszteremében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

Marko Ferenc

festő

d,

Dornyay Salgótarján,

113-1. 114. l.

Nyomtatvány

F.

Europa

film – könyv lapt.

Budapest

V. Rothermere u 12. III. 2

Markó Ferenc

Aratás

Csupe Cat

NYOMTATVÁNY.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

MEGHÍVÓ

A

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK

19 ..... évi ..... hó ..... n ..... napján

.....

délelőtt / délután ..... órakor megtartandó végrehajtó-bizottsági / rendes / albizottsági ülésére.

Tárgy: .....

Elnök megbízásából:

.....

Hornyánszky V. R.-T. Budapest.

Markó Ferenc

Ujházy Ferenccel
és Ligeti Antallal
a Zugligetben, vrtf.
Ujházy Ferencet.

Szépm. Muz. graf. o.
61. kiáll (1931)
Új szerzem.

1928-ban az Új Magyar Képtár rajztermében nyertek elhelyezést.

Markó Ferenc

cród

Csánky Miskolc

Ára 50 fillér

Hornyánszky Viktor R.-T., Budapest. — 82,801.

Markó Ferenc

Magyar táj c. Epe
repr.

Lykanemzromantika

307. l.

2025. Kacziány Odön:

Hold kelte.

A sivatagon a háttérbe
gött jobbról a felkelő hold
el, melynek vizében a hold
Jelzése alól jobbra bekarcz
Vászon, mér. 26.3 : 41.
Vétetett az 1901: VI.
Nemzeti Szalonban. Ára 200

Elszámoltatott 1901:

Az 1901: XI. 16-iki
kelt 92507 ex 901 számú lei
muzeum egyesületnek (492/902

Markó Ferenc

1. Magyar táj
2. Cigányputri

1932 főv új szorzem.kiáll Mücsarnok

Ajánl. Aranyosmeggyes 976

Nagyságos

A Müemlékek Országos Bizottságának

Ajánlott

Budapest
IX. Högyes Endre u. 1o.-

Marko Ferenc

l.

Lykanomzromantika

83. l. 133. l. 193. l.
206. l.

Markó Ferenc

Ernst Museum
auktion 38. sz.
Brest 1928.

Markó Ferenc (Franz), (1834—1874).
347. ERDŐBEN (Im Walde). Jelezve (Bez.): „F. Markó 1857."
Vászon (Leinwand). 30×37 cm.

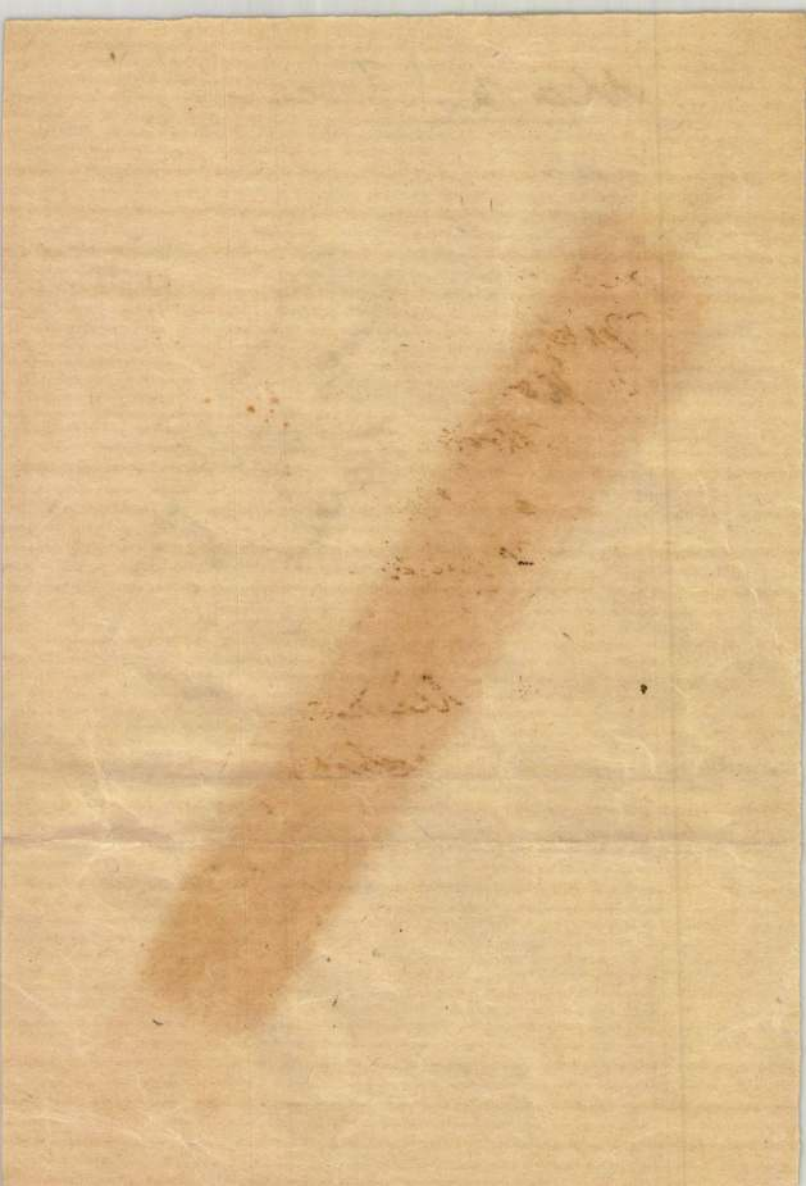

25. *Markó Ferencz. Vízfestmény.* Czigány-
család.

1857, a királynénak
Sza Erzs Múzeum 25, l.

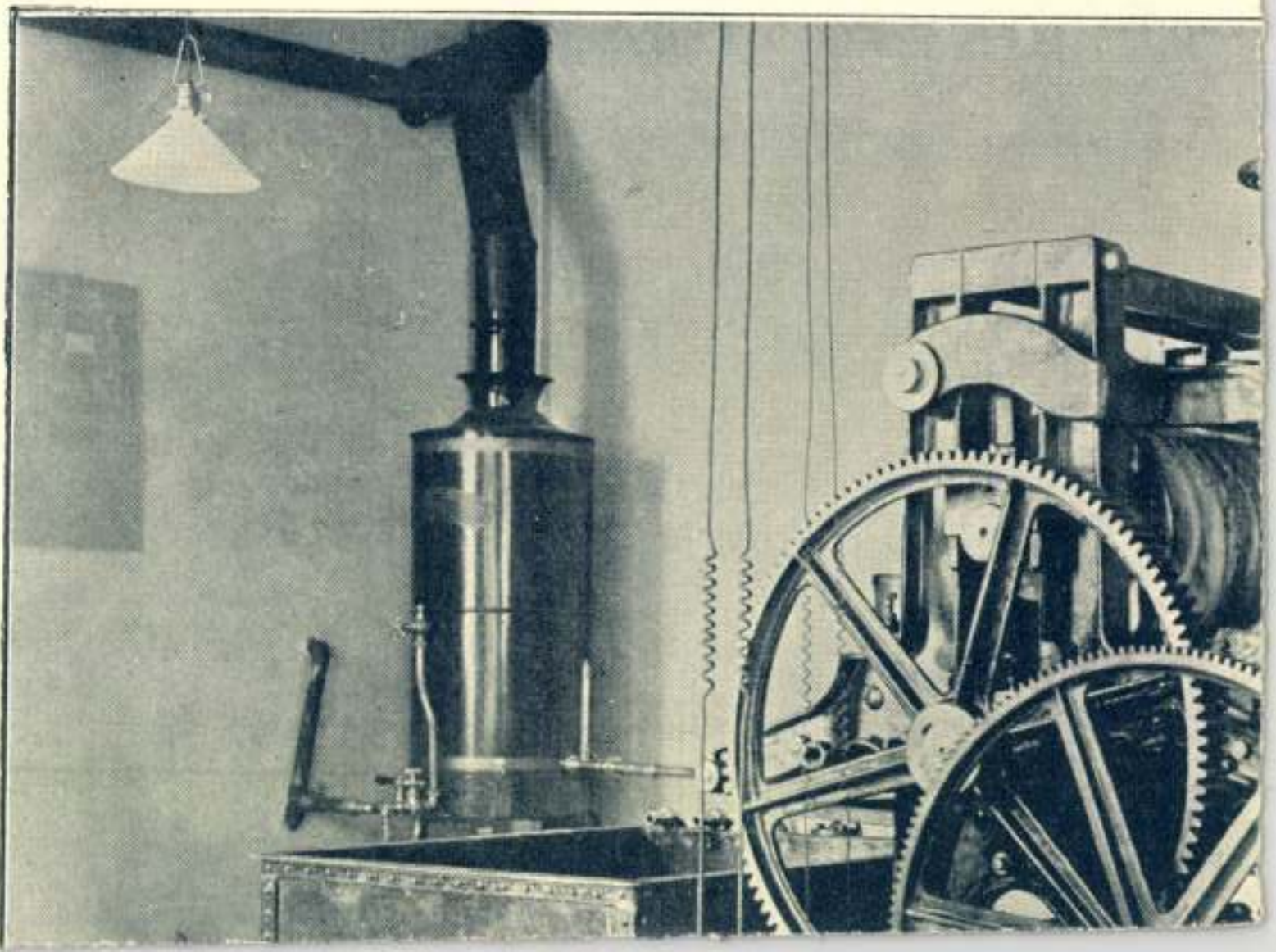

16. *Markó Ferencz. Olajfestmény.* Buzaföld.

1857, a Királynőnek

Pra Ezredmúzeum 24. l.

KY JENŐ

ÓTT M. KIR. GAZDASÁGI TANINTÉZETI IGAZGATÓ

PEST

RSASÁG NYOMDÁJA

0

Markó Ferenc

wód

Maszlaghy Ferenc.

Az esztergomi érseki képtár. Uj Magyar Sion 1876. I. kot

112. l.

: zurück. Nicht nachsenden.

renvoyer en ajoutant la nouvelle adresse.

. Not to be forwarded.

Markó Ferenc

lásd

Lay Bpest iparmúv Eiáll

65. l.

I KIÁLLIT

éria-utca 8.

haftr

MAF

Markó Ferenc

wód
z

Szana Szárév

66. P.

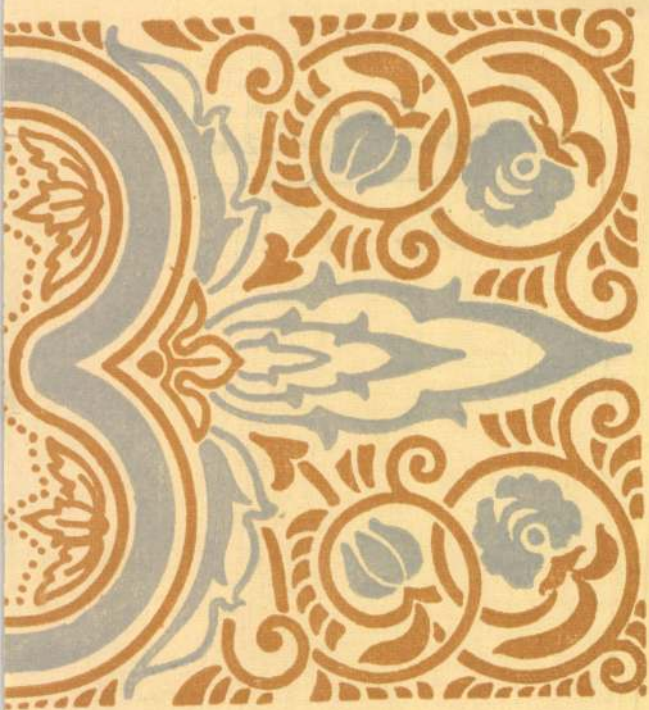

Markó Ferenc

l.

Gerevich Emlékkönyv

212. l. 213. l.

214. l.

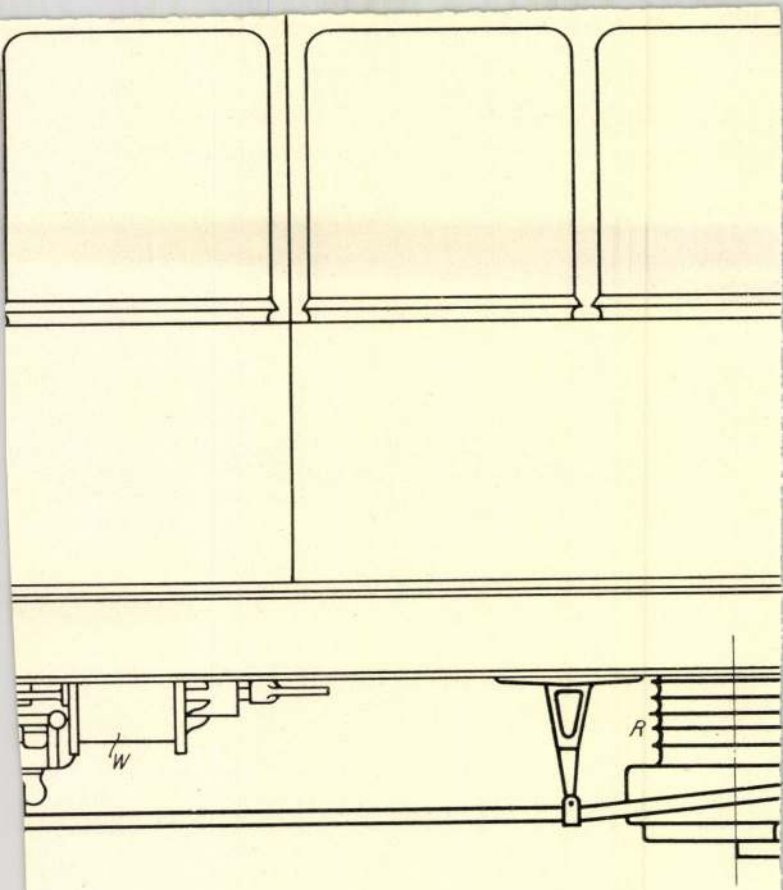
W
R

Markó Ferenc
Kopp 1939/40. mezem. I.

MARKÓ FERENC / 1832 - 1874 / :

121. Magyar táj. - Olajf.,v.méret 39 x 31 cm.
Jelz.l.j. "Markó F. 1865".

VII.

SZŐNYEGEK, TAKARÓK, FÜGGÖNYÖK

Markó Ferenc

Magtopograf

MARKÓ FERENC (1832—1874)

Tájkép

Vászon, olaj, 31×39 cm.
Jelezve lent balra: Markó 1870.

Beszédes Kálmán: Az esztergomi érseki képtár. Esztergom, II., 1875., 44. szám. —ó: Az esztergomi hercegprímási képtár. Magyar Korona, III., 1879., 21. szám. — Rényi, 23. l. — Kőrösy László: Esztergom. Esztergom, 1887., 239. l. — z: Az esztergomi képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 772—773. l. — Maszlaghy: II., 175. szám. — Gerevich: Az Újság, 1916. júl. 20., 4. l. — Gerevich: PA, 251. l.

Tájkép

Fa, olaj, 35×45 cm.
Jelezve lent jobbra: Markó Ferenc 1856.

Mayer István c. püspök, egri kanonok gyüjteményéből.

Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 112. l. — Földváry István: Az esztergomi érseki képtár. Fővárosi Lapok, XIII., 1876., 760. l. — ó: Az esztergomi hercegprímási képtár. Magyar Korona, III., 1879., 21. szám. — Rényi 23. l. — z: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 772—773. l. — Maszlaghy II., 176. szám. — Gerevich: Az Újság, 1916. júl. 20, 4. l. — Gerevich: PA, 251. l.

Markó Ferencz, festő; szül. 1832-ben Kismartonban, megh. 1874 augustus 3-ai Budapesten a lipótmezei tébolydában.

374. Markó Ferenc (magyar festő, 1832–1874): Tájkép. Vászon, olaj; 31 × 39 cm.

Jelezve balra lenn: Markó 1870 – Maszlaghy II. 175.

Rényi 23 l.

Gerevich: Az Ujság 1916 jul 20, 4. lap.
Gerevich PA, 251 l.
Kőrösy: Esztergom. Esztergom 1887, 239 l.

375. u. az: Tájkép. Fa, olaj; 35 × 45 cm.

Jelezve jobbra lenn: Markó Ferencz 1856. – Majer István cz. püspök, egri kanonok gyűjteményéből. Maszlaghy II. 176 sz.

Rényi 23 l.

Gerevich: Az Ujság 1916 jul. 20, 4. lap.

Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Uj Magyar Sion, VII – 1876, 112 l.

Gerevich PA, 251 l.

Földvárg István: Az esztergomi érseki képtár. Fővárosi Lapok, XIII – 1876, 760 l.

Esztergomi Képtár

Marko Ferenc

Markó Ferenc

Kiállítva Dinnyeföld
néle c. tájképe -

l.

B. A. Nefelejts. 1868

201. l.

ozó a szerződésben feljogositott arra,
zóinak igazolt követelését-amennyiben
nak engedményese nem teljesitette volna

lkozóval szemben-tudomásom szerint-e-
kir.kincstár részéről követelés nem áll

sités nem érinti a megrendelő hivatal-
nyezés tudomásulvételének időpontját
dékessé vált követelések fedezésére a
.ának /4/bekezdése alapján-az értesité
,valamint az Általános Feltételek 55-
onásokat eszközöljön.
er hó 23.-án.
dr,v.Karátson s.k.miniszteri tanácsos.
:

t hiteléül:

atisztnő.

Markó Ferenc

1.

Szentgyörgy Cék

XII. anke. 45.12.

Markó Ferenc 1832-1874

Konst Múzeum aukciói.

XIII-XIV (1920) 288, 289, 290 sz.

L'Aereoporto del Littorio.

CAPITOLO SETTIMO

Markó Ferenc

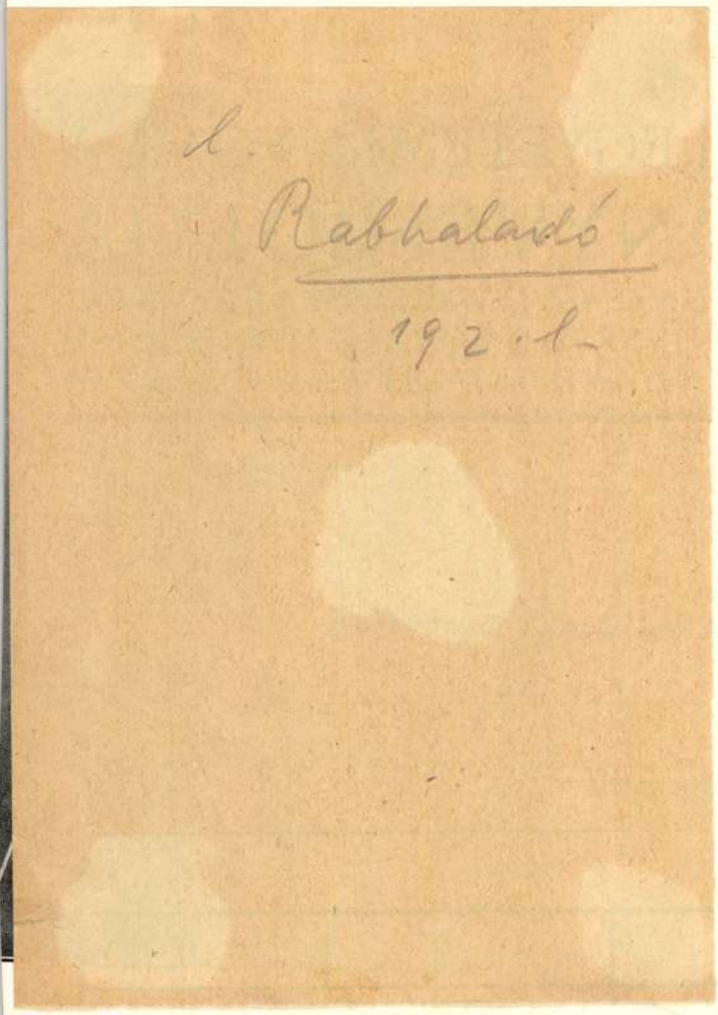

Markó Ferenc

l. Mátrai 1862

48. l.

53 l.

82 l.

A vallás és közokt.m.kir.mi

1908 évi 27191 sza

ügyoszt.

Méltóságos

bár

a müemlékek

Folyó évi dece

iratára való hivatkozássa

Markó Ferenc

l.

III. Postatak. anke

1921 jan.-febr

89. l.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
BUDAPEST IX, HŐGYES ENDRE-UTCA 10
Telefon: 186-556

A Tárcaközi Bizottság javaslata alapjá
juttatta a ..... várn
községben lévő, egykor ....
kastélyt. A kastély a Műemlékek Országos
műemlék szerepel, s ezzel kapcsolatban van

A Földmívelésügyi miniszter 189.100
Közlöny 1946. évi 266. számában) 5. §-ái
részesített a műemlékké nyilvánított épületek és
és megőrzéséről az 1881 : XXXIX., illetőleg a
szerint köteles gondoskodni".

Markó Ferenc

l. Kolb Jenő

Régi játékárugyár

67. l.

76-l.

A vallás és közoktatásügyi
125706. sz. a. kelt és a IX. k
letének

Hollenzer és Oko
Orsz. Bizottsága részére k
ára fejében Ötszáz[illegible]olcven
tom az állampénztárt, hogy
Bizottsága elnökének hivat
zettsége mellett fizesse k
jában kiadáskép számolja e

Budapest, 1911. nov

Dr. K. Lippich s.k., min. tana

Markó Ferenc

lásd
z

Kolbkártyaf.

Giergl István
növegében.

1915.év.

11	jan.	21	Levél dij Möllernek munká
12	"	22	" " " Mellocco
13	"	28	Városi adó hivatalnak 191
14	"	30	Kiss József várőrnek jan.
15	febr.	1	Birkás Illésnének 4 drb.p
16	márc.	1	Kiss József várőrnek febr.
17	"	9	Bacsilla Sándor kéménysep

jul.1-től-decz.31-ig járó

fejében

96·00
1·06
95·04

Marad pénztári készlet 191

Szóval Kilenczvenöt koron

Vajdahunyad, 1915.évi

1214·20
1118·10
0096·10

Markó Ferenc
festő

l.

Budiparrajzisk.

1934-35. 35. l.

Másolat

Cantacci, Andrea: Sz. János ~~[illegible]~~ keresztel ~~[illegible]~~. Fa, 63×86 cm.

Simor Rómában 1878.

Mazzlaghy 11. 96. szám

Markó Ferenc

diszitő festő

l. Budiparrajzisk.

1934-35. 22. l.

543. szám.

19

Műemlékek Orsz

Tárgy:

Manyók József
II. o. altiszt mugtája 42 P.-röt.
(Saláth helyettesítése, szabadsága alatt.)

A beadv

Melléklete

Egyúttal

Előirat sz

Utóirat sz

Másolta:

Összeolv

Markó Ferenc

a diszítőfestőipari mesterképző szakon jeles végbizonyítvánnyt nyert.

l. Budiparrajziskola

1935-36. 18. l

589 szám.

19

Műemlékek Orsz

Tárgy:

Ács Géza 589-30
R.- ős könyvkötési számlája.

A beadv

Mellékletek

Egyúttal e

Előirat szá

Utóirat szá

Másolta:

Összeolvas

Markó Ferencz

A Képzőművészeti Társulat kiállításain a következő Képekkel volt részt:

1877. decz. kiáll.: Balatoni halász hálóját javítja, 65 ft.

1879. márcz. kiáll.: Czigánytanya, olajf., 250 ft. — Zuhatag fürdő leánnyal, olajf., 250 ft.

Marko Ferencz

1879. tavaszi kiállítason:

Az oly korán elhunyt Marko Ferencztől két régibb nin látható: Cigánytanya és Zuhatag.

Kép zőnünv. szemle. 1879. 53 l.

Markó Ferenc

1/2. Kis-Martonban 1832.
† Budapesten 1874. augusztus 3án

1, Eszmenyi tájkép. „Markó F. Pesten 1856" vászon, 74 x 90. A Képcsarnok egylet ajándéka 1856. M. N. Muz. Cat. 130. l.

2. Eszmenyi tájék. „Markó F. Pesten, 1855." Carton. A Képcsarnok egylet ajándéka 1856. M. N. Muz. Cat. 334 l.

Markó Ferencz.

Harzatérő munkások czímű kepe. Kívan állítva a műcsar nakban.

Az Orszáj Tukre. 1863. 284. l

KÓ FERENC (Kismarton, 1832 – Budapest, 1874)

Festői tanulmányait atyja vezetésével kezdte, később két évig a firenzei Accademia delle belle artit látogatta, ahol főként aktrajzzal, figurális festéssel foglalkozott. 1852-ben a firenzei Promotrice ünnepi kiállításán atyja és fivérei képeivel együtt két kis eszményi tája szerepelt, melyeket a La speranza kritikusa külön is megemlített. Az olaszok szabadságharcába Garibaldi híveként ő is bekapcsolódott, politikai rajzokat készített, emiatt börtönbe került, majd el kellett hagynia Itáliát. 1853-ban Pesten telepedett le. Ő volt az egyetlen Markó fiú, aki Magyarországra visszaszármazott. A hazai környezetben festészete eltávolodott atyja idealizáló felfogásától, témáit főként a magyar vidéki életből merítette s képeit a magyar nép alakjaival népesítette be. – A Ferenc József részére készített albumban, amelyben az ötvenes évek neves magyar festői vettek részt: Barabás, Lotz, Szemlér, Giergl, Kiss Bálint, Orlai Petrich, Jankó – Markó Ferenc is két képével (Gabonaföld, olaj, Cigánytanya, akvarell) szerepelt. A Pesti Műegylet és az Österreichische Kunstverein (Aratási jelenet, 1862, Tájkép, 1864) tárlatain szorgalmasan kiállított, a Képzőművészeti Társulat rendszeresen vásárolt képeiből (Közelgő zivatar, 1863, Dinnyeszüret, 1864, Mosónők tutajon, 1866, Magyar parasztudvar, 1866). 1867-ben a párizsi Világkiállításra is jelentkezett. A Jókai Mór által szerkesztett Üstökös első évfolyamaiban számos humoros rajza jelent meg. Negyvenéves korában elméje elborult, a Képző-

Művészeti Lexikon 1820-1870
MTA MKCS - MNG Bp. 1981.

id. MARKÓ KÁROLY (Életrajzát lásd Kat. 207)

253. Szüret (Tarantella), 1835 *17.*

o., v., 64x84 cm
Jelezve b.l.: C. Markó a Roma 1835
Mgt.

Markó római korszakában festett képein egyre gyakrabban szerepeltek olasz népi jelenetek. Ennek az időszaknak kétségtelenül egyik legvonzóbb alkotása a gróf Károlyi György számára festett Szüret. Pesten a kép először 1840-ben, a Műegylet első kiállításán szerepelt, a lapok: a Honművész, az Athenaeum lelkesedéssel említették.

Az olasz népi életkép és a természeti környezet nagyszerűen egészítik ki egymást e művében, a jelenet szinte egyenrangúvá válik a tájjal. Az agavékkal szegélyezett széles úton a tambura és gitár hangjai mellett táncra perdülnek a fiatal olasz leányok. Távolabb még más jelenetet is festett, a présház előtti szorgos munkát, a szőlőtaposást. A háttérben Róma környéke: a pineák és ciprusok gazdag ligete, bokrokkal benőtt antik romok, távolban az ókori vízvezeték íve és a messzeségben a Monte Cavo felmagasodó hegycsúcsa. A villogó élénk színek, a növényzet zöldjének gazdag skálája, a fény és árnyék mesteri elosztása, az apró részletek finomsága, a táncoló leányok sötét hajában megcsillanó hajtű fénye jelentik a kép festői értékeit.

művészeti Társulat beadványára 1873. ápr. 17-én a Lipótmezei Országos Tébolydába vették fel, ahol tizenöt hónap múlva meghalt.

Irod: Szana 1898, 143–147; Kopp J.: Markó Károly ismeretlen levelei. Bp. 1942. 212–213.

B.É.

252. Vásárra menő román család, 1867 *39.*

o., v., 137x110,5 cm
Jelezve j.l.: Markó F. Pesten 1867
Mgt.

Markó Ferenc kompozíciója és képének szereplői sokban emlékeztetnek a több mint húsz évvel korábbi Barabás műre (Kat. 238). A kép központjában a fiatal asszony lovát kucsmás, idősebb férfi vezeti, nyomukban két asszony egy kisfiúval lépdel. Az út bal oldalán a turbános medvetáncoltató csibukozó alakja új szereplője az ismert jelenetnek. Barabás zártabb, több szereplős csoportját Markó Ferenc a térben lazábban elhelyezve festette meg, ezáltal műve a Barabáséval szemben inkább kelti a mozgás, haladás képzetét, melyet a földön kuporgó medvetáncoltató alakja ellenpontként szintén kiemel.

K.S.K.

MARASTONI JAKAB (Életrajzát lásd Kat. 206)

251. A pesti uszoda, 1844

akv., lav. tus, p., 568x715 mm
Jelezve j.l.: Természet után rajzolta Marastoni G. 1844 Négynyelvű címfelirat
MNM TKCs ltsz. T 4912

A polgári zsáner egy sajátos vállfaja a fejlődő nagyváros újdonságait riporteri hűséggel leíró helyzetkép. A gőzhajózás, a vasút megindulása, az alkalmi vigasságok jó alkalmat szolgáltattak erre. 1817-ben avatják az első pesti uszodát,és 1844-ben már felújítva nyílik meg a Császár fürdő.

Marastoni Jakab egyetlen fennmaradt tusrajzának első vázlata 1838-ból származik. A nők úszóleckéjét örökíti meg, a társaság ismert hölgytagjait rajzolva. Körben kabinsor előtt ruhában, napernyő alatt sétáló nők. A vízben úszó, álldogáló, a lépcsőn ülő alakok. Egy hölgyet az úszómester tart fenn a vizen. A kereten levéldíszítményben fürdőtrikós úszó, tornagyakorlatokat végző férfiak.

Fent a magyar címer, lent három béka. A lapot Wolf viszi át kőre és a bécsi Rauh sokszorosítja.

Irod: Péter 1936. 44.

Sz.K.

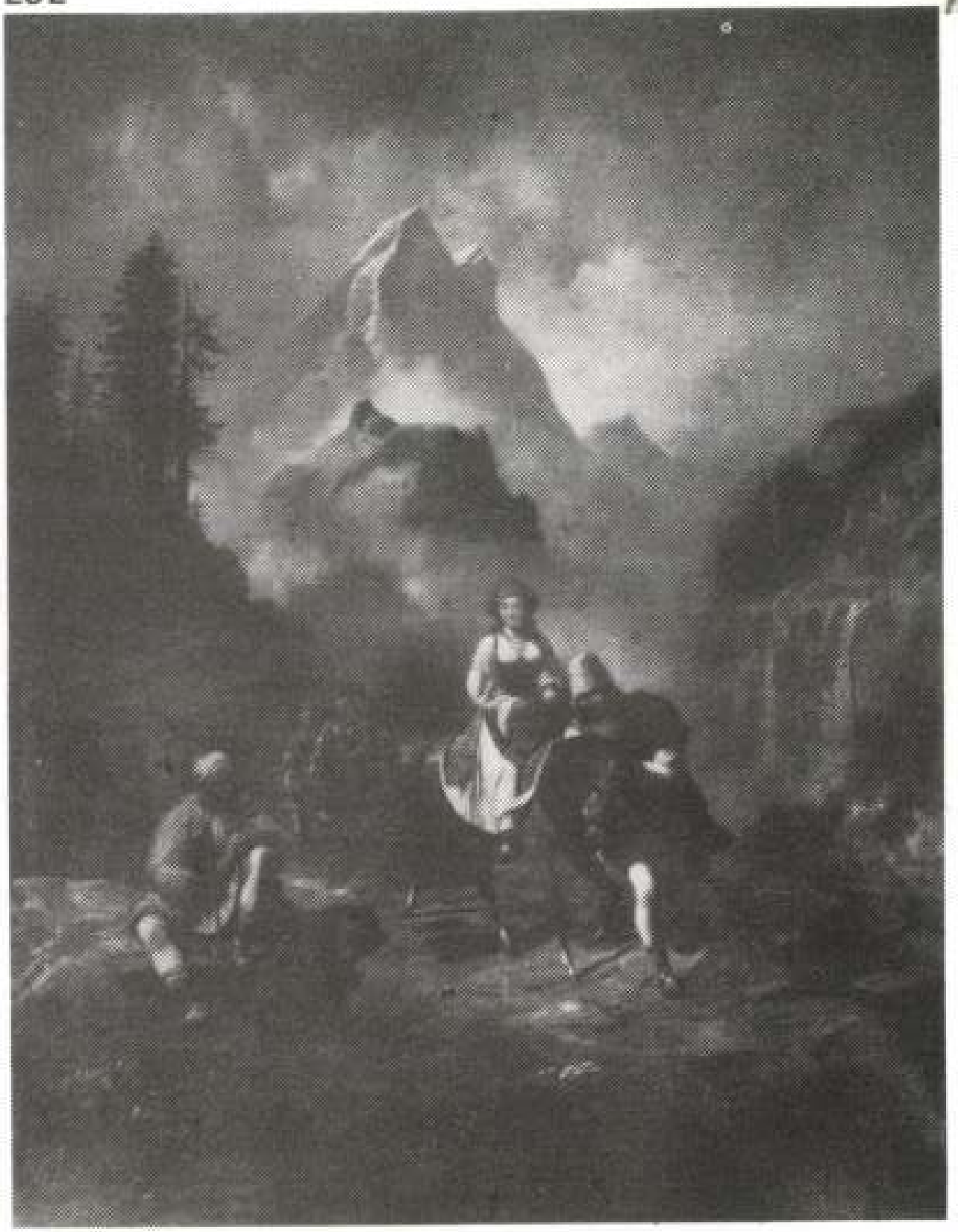

40. tábla

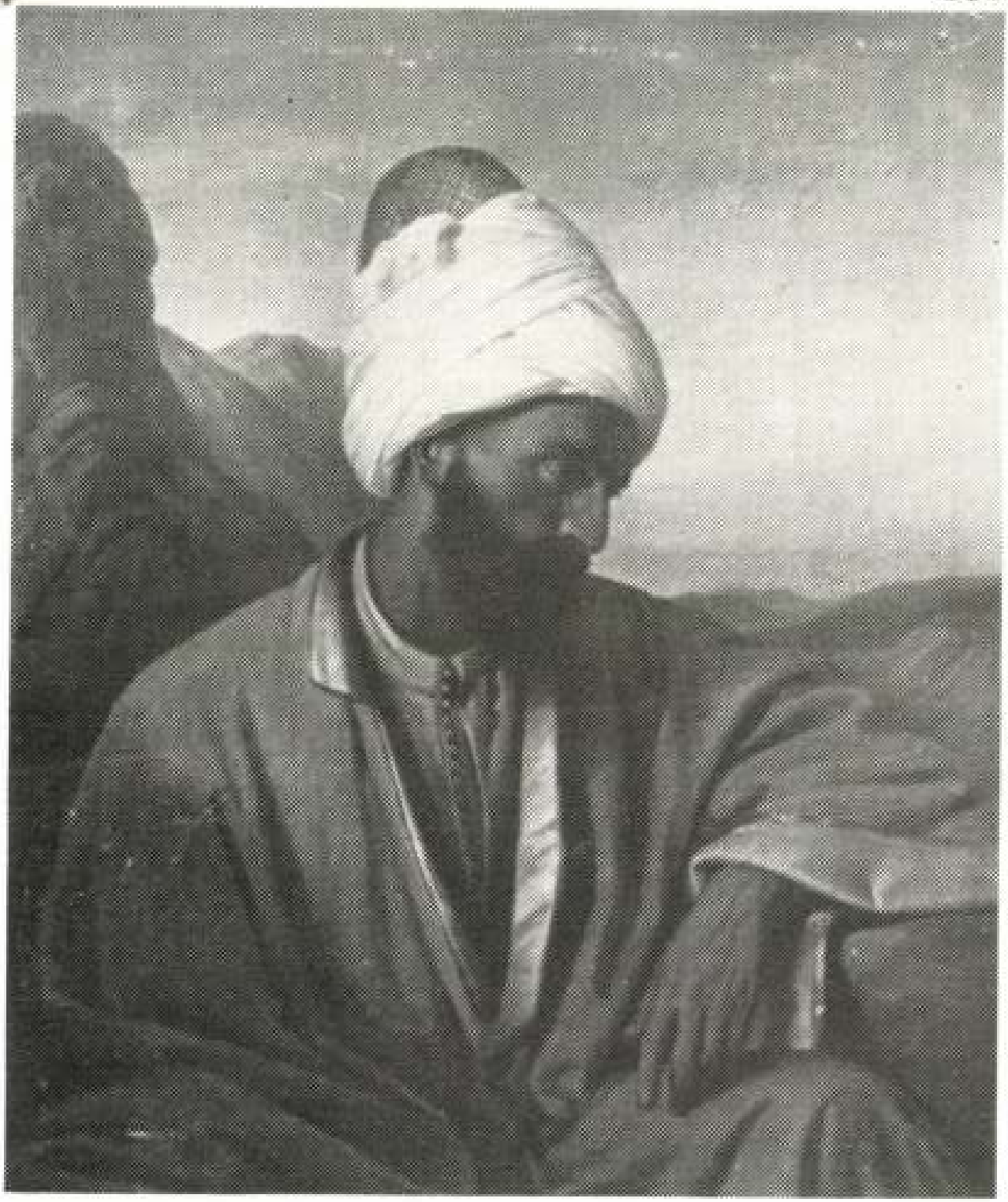

Markó Ferenc

1 rád

RR 1879 23 l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása

Engedély

.....

a műhelyfőnök vagy
aláírás

8. sorsz. Műhelyi minta. —

Markó F.

„A hídtömő lány" kőre rajzolta Marantóni J. [1]

[1] Az Ország Tükre. 1863 – 262.

Markó Ferencz

A drótos tól. fametszet. 1.)
Kukoricza-csösz. " " 2.)
Az öreg Markó fia ki Europai hire tett szert a festést atyjától tanulta 3.)

1.) Hazánk s a Külföld. 1867 év. 608 f.
2.) " " " " 665 "
3.) " " " " 672 "

Marró Ferenc

lásd

EKpt, 1861-2, 85 l.

Magyar királyi államvasutak.

T. Mühely

Miután keresményemnek 191..... év

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztai

Kelt ....., 191..... é

.....

tanu.

.....

tanu.

Marko Ferenc

Laid

2

E Kpt. 1864.66 l

..... *műhely.*

yfőnökség!

év ..... hó ____n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

am.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Markó Ferenc

Irod.

Irodalom és művészet.

Vas. Ujs., 1869. 217 l

699 Klein Adam

Slid két lovassal. Rk.

K. 2.

147×200 mm.

Markó Ferenc

festő

Markó K. id. fia. 1831-ben Kismartonban született. 1874-ben Pesten lakott.

M. képzőmův. társ. cikkeiben. 1861-62. 68. l. – [Ligeti Nemzeti mův. lajstrom.

Nagy Ivan. Magyarországi képzőművészek a legrégibb időktől 1850 ig.

Szabadok. 1874. évf. 100. l.

3094

56

35. Markó Ferenc:

Sz. Kis Martonban 1832. + Buda-Pesten (1874. augustus 3-án.) a Lipótmezőn,

Ezményi tájkép

A erdős vidéken, jobbra, kup alakú meredek szikla van erős világítással s csaknem koszorúszerűen huzódó bokrokkal. Középütt leány s fiú siet birkával és bárányugyal. A leány fején kosarat visz, melyet bal kezével tart s kis fiú pedig, kinek kalapját a hátból fujó szél elkapta, bárányokat csipel jobb hóna alatt. Köztük szalad a mekegő anyabirka. A leány öltözete piros derék, ing vüll kezelős ujakkal, fehér kötény és kékesszürke kurta szoknya, melyet a légáram magával ragad. A fincska inge s kék kabátja a mellen szétáll s nadrágja kurta. A útmenten mezei virágok díszlenek s a fatörzs mellett kalap hever a földön. A égbolt részben felhőzött s részben beborult. Felvése alól jobbra: „MARKO F. Pesten. 1855."

Carton, méretei 50:63·3 cm.

~~M. Kép. 85.~~

~~Ly-sza 56.~~

~~VIII: 35.~~

VIII: 375.

69

2817

55

61. Markó Ferenc:

(Sz. Kis Martonban 1832, ben + Budapesten 1874. augustus 3-án.)

Eszményi tájkép.

Jobbra a szikladombok közt facsoport díszlik elől egy teljesen kiszárads és egy felfutóval ellepett törzsesel. Az útmenetni egy nagy kő fekszik, melyen pásztor leány ül s jobbra fordulva néz a kutyát, hogy mit csinál. Feje kék kendővel van bekötve, ingvállának ujja bő, ruhadereka piros, fehér kötényét különböző szinü csikok díszítik s szoknyája barna. Közelében két kecskét veszünk észre. Az egyik lehevereden s balra néz, hol a bozótok közül kakrusz valik ki; a masik pedig a szikla felé fordulva ill, a melybe ablakot vágtak. A középtérben épületek és a háttérben kéklő hegyek látszanak. ⊥ Telvisc alól balra a középtájon: „MARKÓ F. Pesten 1856.“

⊥ Az égbolt felhőzött.

Vászon, méretei 74: 90.

~~A képcsarnokegylet ajánd. 1856. III. 19.~~

~~M. képt. 84.~~

~~Ny 55.~~

~~II: 61.~~

349

II: 131.

2817

61. Markó Ferencz.

(Sz. Kis-Martonban 1832-ben. † Buda-Pesten 1874. augusztus 3-án.)

Eszményi tájkép.

Jobbról a szikladombok közt, facsoport diszlik, elől egy teljesen kiszáradt és egy felfutóval ellepett törzszsel. Az út mentén ~~egy~~ nagy kő ~~tekszik, melyen~~ pásztorleány, ül ~~és jobbra fordulva~~ nézi a kutyát, hogy mit csinál. Fejet kék kendővel ~~van bekötve~~, ingvállának újja bő, ruhadereka piros, fehér kötényét különböző szinű csíkok diszítik, szoknyája barna. Közelében két kecske ~~veszünk észre~~. Az egyik leheveredett s balra néz, hol a bozótok közül kaktusz válik ki; a másik ~~pedig~~ a szikla felé fordulva áll, a melybe ablakot vágtak. A középtérben épületek és a háttérben ~~kéklő~~ hegyek látszanak. Az égbolt felhőzött. Jelzése alól balra a középtájon: »MARKÓ F. *Pesten 1856.*«

Vászon, méretei 74 : 90 cm.

1868: VI. 48. — 1870: III. 29. — 1871: III. 29. — 1873: III. 31. — 1876: III. 26. — 1878: III. 38. — 1880: III. 38. — 1881: III. 38. — 1883: III. 86. — 1884: III. 70. — 1885: III. 70. — 1886: III. 70. — 1887: III. 68. — 1888: III. 68. — 1889: III. 84. — 1890: III. 84. — 1891: II. 131. — 1892: II. 131. — 1893: II. 172. — 1894: II. 59. — 1895: II. 59. — 1896: II. 61. — 1897: II. 61. — 1898: II. 61.

~~A képcsarnokegylet ajándéka 1856. — Magy. Képt. 84. — Ltsza 55.~~

— 1900: II. 61. — 1901: II. 61. — 1903: II. 61. — 1904: II. 61. — 1905: II. 61.

— Magy. Képtár 84. — Uj lelt. sz. 55. — 1905. átv. jegyz. 175. — Száma az Orsz. Képtárban a sz. nban 1825 és a leltárban 2817. — A képcsarnok-egylet ajándéka 1856 márczius 19-én.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

Mk 84
Ugl 55

Képcs. egylet aj. 1856

175

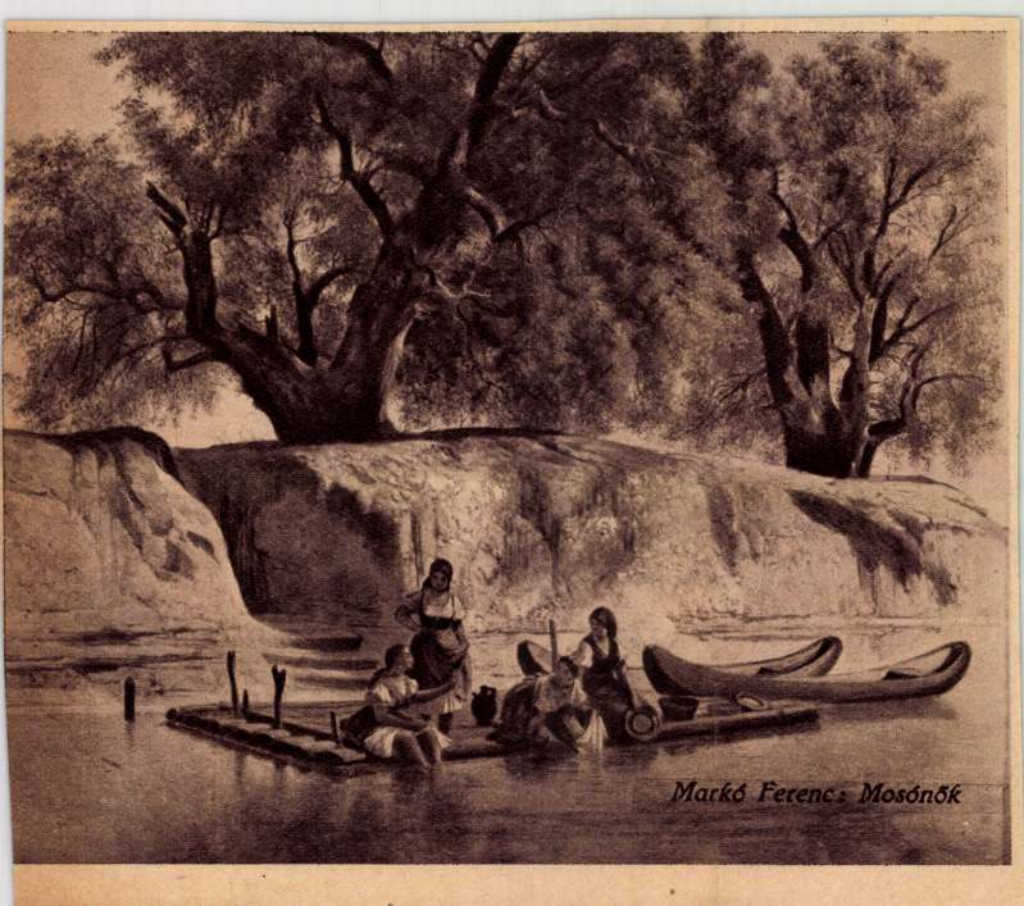

Markó Ferenc: Mosónők

primás

'izmus

Miklas osztrák szövetségi elnök Hoffmann Sándor bécsi magyar ügyvivő társaságában megtekinti a magyar kiállítást

Motorizált

Makó Focus

Új Magyarság Vasárnapja 1935 IX. 15.

GYÖRGYI ALAJOS (1821—1863): VÉDEKEZÉS A TŰZ ELLEN

Györgyi Géza úr tulajdona

MARKÓ FERENC (1832—1874): MOSÁS A TISZÁBAN. 1866

Pásztor Illés úr tulajdona

Gerő Ödön: A magyar nép-
életkép. Magyar Művészet
1927. 3. l.

MARKÓ ERZSÉBET

Ny Pest Megyei Hírlap.

Vác: Pincetárlat '98

Új kiállítóterem a művészetek városában

Újabb kiállítóterem nyílt meg a hét végén Vácott, a művészek és művészetek Duna menti városában. A képzőművészet iránt érdeklődő közönség szinte egy időben választhat ma már, 4-5 kiállításból, vagy egymás után nézheti meg a Madách Imre Művelődési Központ, a Városháza és a Tabán Galéria, a Görög templom kiállítótermének tárlatait, a Tragor Ignác Múzeum Hincz-gyűjteményét.

Pénteken a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége Pest megyei székházában, romantikus környezetben, mélyen az épület alatti pincében mutatkozott be Vác és környéke néhány alkotója. A Pince Galéria tárlatát *Tiboldi Mária,* Jászai-díjas énekesnő, a Fővárosi Operettszínház örökös tagja nyitotta meg, akit immár harmadszor hívtak a városba.

– Az anyag és a hangok művészete szoros kapcsolatban áll egymással – magyarázta a vendég, aki mindig szívesen tesz eleget a felkérésnek. Mert a művészember számára élmény ebbe a városba utazni. – Ma néztem körül alaposabban – mondta a megnyitó előtti órákban. – Jártam a Dóm téren, a barokk hangulatú utcákon. Gyönyörű ez a kisváros – nyilatkozta elragadtatással. A Vácott élő *Koch Aurél* díszlettervező-grafikus, a Magyar Televízió bábműsorainak tervezője, a kiállítás rendezője rendhagyónak tekintette, hogy nem művészettörténészt hívtak a megnyitóra. – A szakszerűség száraz, nincs hangulata, s ennél sokkal jobb a személyes hangvétel – mondta.

– Ez az alkalom ősbemutató, mert a pincegaléria továbbfejlesztjük. Az én dolgom lesz a megtervezése – közölte a mester, akitől a fia, *Koch Walter* is örökölte a művészi tehetséget. Képességeinek legszebb bizonyítéka, a: Hangulatváltozások című festménye. A néző alkonyati kék színváltozatokban tornyosuló felhőket lát.

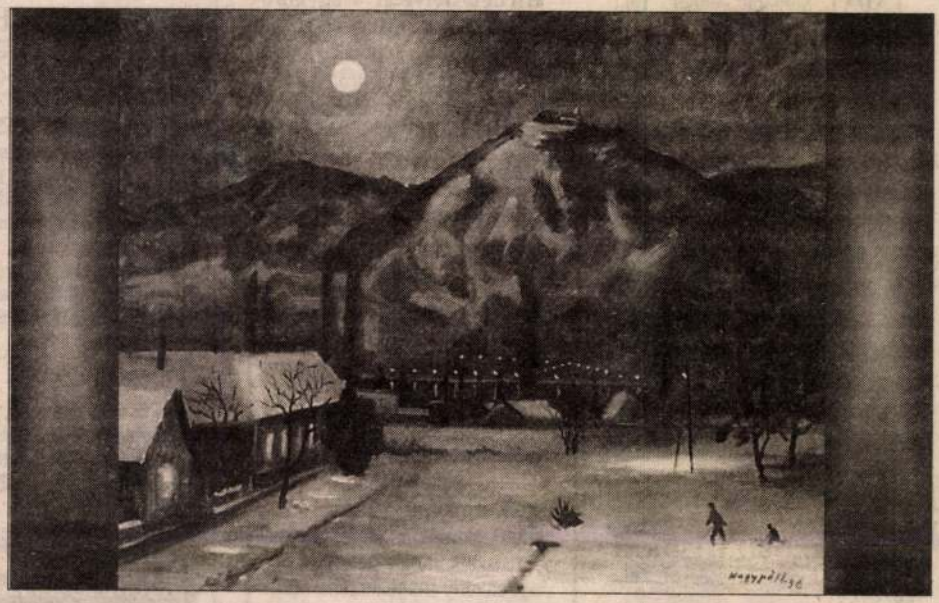

Nagypál István: Holdfényben

A kép valóban hangulatváltozást vált ki bennünk.

Koch Aurél a klasszikus avantgárd irányzatához sorolja művészetét, s munkái láttán nyereségnek tarthatjuk itteni szereplését. *Markó Erzsébet* a váci közönség régóta elismert művésze, akinek plex-toll technikával készült, sajátos színvilágú képeiről, szignója nélkül is azonnal felismerjük az alkotóját. Tiboldi Máriának, az Éj című kompozíció tetszett leginkább, s az alkotó képein japán hatásokat vélt felfedezni. Itt látható a szobi őstehetség, *Zimann Lajos* szobrászművész 1848 emlékére készült alkotása, *Szommer József* mély gondolati tartalmat kifejező márvány plasztikája. *Orvos András* a rá jellemző osztott felületű, különös színvilágú virágképeivel jelentkezett ismét. *Vincze József* szobrászművész vörösréz Szent György és a sárkány című szobrával szerepel az április 6-ig, munkanapokon 10-től du. 4-ig látogatható Pincetárlat '98 kiállításán.

Kovács T. István

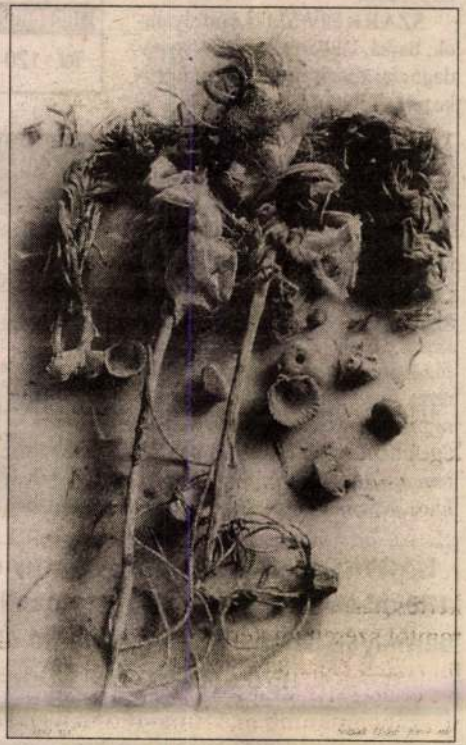

Molnár László József: Rajz XLI.

APRÓHIRDETÉS

JÁRMŰ

LADÁT, Samarát vennék. Tel.: 06-30-534-361.

Törött, totálkáros autót veszek magas áron 1984-estől. Tel.: 06-30-440-110.

Személygépkocsit vásárolnék saját részre, – keleti-nyugati – hibás állapotban is. Lehetőleg vizsgával, százezer Ft-ig. Telefon: 290-8245.

Tavaszi robogóvásár kis- és nagykereskedőknek. Nagyobb mennyiség esetén konténeres megrendelés is a REKORD Kft.-nél. Dunakeszi–Göd között a Shell benzinkút mellett. Tel.: 06/27 348-054, 06/30 345-198.

ÁLLÁST KÍNÁL

KÉRDEZŐBIZTOSOKAT felveszünk magas fizetéssel. Tel.: 258-5253.

SZAKKÉPESÍTŐ tanfolyamok: dajka, lakberendező, gyógypedagógiai asszisztens, számítógépkezelő. Tel.: 342-7305.

ÜZLETKÖTŐI, tanácsadói munkakörbe keresek agilis, megbízható munkatársakat Szentendre, Pomáz, Budakalász, Üröm, Hűvösvölgy, Nagykovácsi térségekből. Jelentkezni: 06-26-373-444.

MIAMIBAN élő 53 éves, magyar vállalkozó férfi házvezető nőt keres 35–40 év közötti igényes, független hölgy személyében. Bérezés megegyezés szerint. Önéletrajzát, egész alakos fényképét és telefonszámát az alábbi címre kérem elküldeni: B.P. 13955 SW-57 Lane, Miami Florida 33183 USA.

VEGYES

Hirdetésfelvétel Nagykőrösön, az Új Pest Megyei Hírlap számára Miklay Jenőnél, Dugonics u. 10. Telefon: 53/350-588.

A Dunakeszi Áruházban, Gáspár Rezsőnél (kulcsmásoló) adhatják fel hirdetéseiket az Új Pest Megyei Hírlap számára olvasóink. Telefon: 27/341-108 és 27/342-097.

SPIRÁL AUTÓS-ISKOLA

1134 Budapest, Dózsa György út 120.

Folyamatos tanfolyamindítás B-kategóriában. Kedvezmények. Szakmailag elismert oktatók és vadonatúj autók várják Önt! Jogosítvány megszerzése után **ingyenfutam a go-kartpályán!**

Tel.: 120-9845, 06-30-546-400

Borovi **fenyő** fűrészáru 10%-ra leszárítva, 50 mm-es vastagságban, 2-6 m-es hosszúságban

Tölgy fűrészáru 50 és 25 mm-es vastagságban, 2-4 m hosszúságban, 10%-ra leszárítva, friss vagy légszáraz állapotban

Kőris fűrészáru 25 és 50 mm-es vastagságban, 2-4 m hosszúságban, 10%-ra leszárítva

folyamatosan kaphatók.

Érdeklődni lehet:
SZALAI KFT., Zalalövő.
Szalai József
Tel.: 06(30)697-587 (egész nap)
06(92)314-056 (esti órákban)

NAGYKŐRÖSÖN a Dózsa György utca 14 sz. alatt 130 m²-es ÜZLETHELYISÉG, szociális helyiségekkel, bármilyen üzleti célra kialakítható állapotban KIADÓ. Érd.: 53/350-208. (Dónáth).

Fehér Őszirózsa

TEMETKEZÉSI ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.

Székhelye: Cegléd, Pesti u. 47. a nagykátai út sarkán lévő lila házzal szemben. Ügyfélfogadás, ügyintézés: Cegléd, Népkör u. 8, 7.30-17 óráig. Éjjel-nappal hívható telefonszámok: 53/312-857, 53/311-756

Szolgáltatásaink:
- Teljeskörű temetkezési szolgáltatás
- Hazai és nemzetközi halottszállítás: szállítási engedélyek beszerzése díjmentesen.
- Lakási elhunytak éjjel-nappali szállítása, elhunytak öltöztetése, temetéshez szükséges engedélyek beszerzése díjmentesen.
- Exhumálás
- Hamvasztás: hamvak szétszórása szóróparcellába, repülőgépről a Dunába
- Gyászjelentések készítése: darabszámtól függetlenül, rövid határidővel
- Szociális temetések: ügyintézése, temetés

Kedvezmények:
- Kamatmentes részletfizetés megegyezés szerint
- Nyugdíjas kedvezmény

Irodáink:
Cegléd, Népkör u. 8.
Tel.: 311-756, 312-857
Nagykőrös, Szolnoki út 12. Tel.: 352-393
Törtel, Kossuth L. u. 24.

Éjjel-nappal:
Cegléd: Mihucza Jánosné Máté Ilona
Pesti út 47. Tel.: 312-857
Törtel: Farkas István
Kossuth L. u. 24. Alkotmány u. 38.
Tel.: 376-370
Csemő: Bognárné Talapka Márta
Petőfi u. 31. Tel.: 393-190
Tápiógyörgye: Tóth Árpád
Rudas L. u. Tel.: 383-561

Keresse fel irodánkat, hogy fájdalmában segíteni tudjunk.

Nagykőrösön a városközpontban 250 m²-es **üzlethelyiség,** ugyanakkora pincével, az épület előtt kialakított parkolóval, **eladó.**

Az épület belső felében további, lakásnak és irodának alkalmas, összesen közel 500 m²-es helyiségek eladók.

Érd.: 53/350-208. (Dónáth).

Amerikai–magyar telefontársaság budapesti székhelyű Mérnöki Osztálya

számítógépes térképészeti szakembert

keres Monor és térségében.

Felvételi követelmények:
- műszaki végzettség,
- geodézial és térinformatikai ismeretek,
- számítógépes gyakorlat /UNIX, AutoCad, Word, Excel, Access/,
- angolnyelv-tudás.

Érdeklődni lehet a 262-8040/3414

A MA KEDVENCEI ÉS A TEGNAP SLÁGEREI

63.▲
Beöthy, Étienne (1897-1961)
/Beöthy István/

Absztrakt
Bronzszobor
Magasság:30cm
Jelezve alul: É.Beöthy
Kikiáltási ár: 950.000 Ft

MARKÓ Ferenc

64.

Markó Ferenc (1832-1874)

Dinnyevásár, 1871-1872
Olaj, vászon 21x29 cm
Jelezve jobbra lent: Markó F.

Id. Markó Károly gyermekei közül Ferenc volt az egyetlen, aki Itáliából Magyarországra költözött. Két évtizedes alkotó periódusában (1853-1873) számos magyar tárgyú képet festett. A regék, a mitológia világa nem vonzotta, nagyrészt az alföldi táj, a falusi élet egyszerű jeleneteit örökítette meg. (*Aratás, Búzamező, Delelő*)

A *Dinnyevásár* című derűs, világos tónusú, sok figurás életképi jelenetben Markó Ferenc festészetének jellegzetességei kitűnően megfigyelhetők: a kompozíció horizontális tagolása, részletező, gondos kidolgozás, tükörfényes sima technika. Az atyjától tanultakon kívül, a bécsi biedermeier és a magyar kortársak - Barabás, Sterió, Szemlér, Jankó - életképfestészete is hatott rá. A piaci jelenet sok kedves részlete Markó Ferenc közvetlen megfigyelését tanúsítja, egyes motívumai más képein is szerepelnek (A szamár hátán, a subán a csikóbőrös kulacs, a fehér kutya, a félkerekű kordély, az echós szekér).

A dinnyeárus menyecske mögötti figurát: a gyermekét ölében tartó ülő anya alakját nem fejezte be, csupán fő vonalaiban vázolta fel. *A Dinnyevásár* című képét Markó Ferenc 1871-72 között festette. M.G.

64. ▲
Markó Ferenc (1832-1874)

Dinnyevásár, 1871-1872
Olaj, vászon 21x29 cm
Jelezve jobbra lent: Markó F.
Kikiáltási ár: 1.200.000 Ft

Markó Ferenc (1832-1874)

„Parkrészlet sétálókkal" o.v. 55,5 x 70 cm
J. l. középen Markó F. Pesten 1870. (Restaurált)
kikiáltási ár: 35000 ft.

BÁV 54.Képaukció Bp.1981.május

Markó Ferenc (1832-1874)

„Tájkép pásztorfiúval" o.v. 37x47 cm
J. l. középen Markó F. Kikiáltási ár: 45000 ft.

„Pihenő aratók" o.v. 71x93 cm J. l. középen: Markó F.
Restaurált, Védett.
Kikiáltási ár: 60000 ft.

BAV 53. Képaukció Bp. 1980. december

Markó Ferenc
(Kismarton, 1832 - Bp. 1874)

„Megy a juhász a vamáson"
o. v. 29 x 37 cm J. l. b.: Markó F. Pesten 1854.
(Restaurált, sérült) Védett.
Kiki áltási ás: 18000 ft

BÁV 57.Képaukció Bp.1982.május

Ifj. Markó Ferenc, festőművész

A Bizományi Áruház Váll. 65-ik, képáverés előtti kiállításon ifj. Markó Ferenc „Libapásztor lány" c. művét, felette Molnár József „Templomi jelenet" c. művét látjuk.

TV-Híradó

1984. dec. 1, TV-1 műsor, 19.30

Marló Ferenc

festőművész

2 lépe levül árverésre az 13. bizonámyi lépaulción a MOM Szalasits Árpád Művelődési Házában.

TV Híradó 2.

1980 XI. 29. 21'40

Markó Ferenc

Markó Ignác Paulai Ferenc

szül. Kismartonban,
keresztelték 1832 junius 3.
Ez a későbbi Markó
Ferenc.

Csatkai: Soproni Szemle
1.943. 266. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

MDK

Markó Ignác paulai Ferenc, festö

a fiatal Markó Károly fia, 1832 jun.3.-án jegyeztette be édesapja a kismartoni felsö plébánia anyakönyvébe. Atyja halála után M.I. hazajött Itáliából. /Keresztapja Ochs Ignác fraknói tisztttartó. Ezen a nyomon sikerült Markó Károly egy érdekes alkotását megtalálni./ Hyden örnagyné a keresztapa mai sarjadéka/1927/. Férfi arckép.Ochs-ot ábrázolja. Repr. 297.1./

Dr.Csatkai Endre:

Magyar festök müvei a kismartoni müvészettörténeti kiállitáson.

MM.1927. 294.1.

Markó János MÁV-tiszt

Megnyílt a szombathelyi MÁV Jármű-
javító üzem képzőművészeti szakkö-
rének kiállítása, melyen pasztellel
készült fejtanulmánya szerepel.
(említve)

Zentai Pál: Képzőművészeti kiállítás a
Járműjavítóban.
Vas Népe, 1974. Júl. 14.

Markó

~~Makró~~ Ilona épitész

M.D.K.

An Orvostovábbképző Intézet, Sebészeti Tömb tervpályázaton 4000 Ft-os jutalom.

Társtervező: Wágner László- Drávai Tamás-
Bozzai Lajos- Egyházi Andrásné
Raffay Katalin

Magyar Épitőművészet 1966/5. 2-3.1.

M.D.K.

Markó István
festő-

Ujfalvi Önarcképgyűjteményében
van portréja.

Telepy Katalin: Emlékezés Csók Istvánra
Művészet, 1965. október – 12 lap

MDK

Markó István.

Legjobb mai művészeink alkotásai a velencei biennálén. Népszava, 1958.máj.22. 4.l.

Markó János

nobrán

Kassán faragta ant a 18 nobrot, amellyel a kassai dómot restaurálása alkalmával díszítettek.

(szuletett Löcsen 1819-ben?)

Sziklay Kassa

231-l.

Merkó József, építész

M.D.K.

és Garmathy István
közös terve 5000 p-ös első
díjat nyert a miskolci
vágóhíd tervpályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1941. LXII. évf.

jun. 11. sz. 5. old.

M.D.K.

Markó József, váci építész

terve 500 p-ös megvételben részesült a bérés-csabai körvágóhid pályázatán.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1939. IX. évf.

nov. 9. sz. 5. old.

Markó József

1906 ~~nov.~~ okt 3-án 4 napig tartó
ziállítást rendezett a Kaszinóban (~~[illegible]~~
(vásárhelyen) Noha képei gyengébbek voltak
a helybeli festő művéinél, pl. Váradyénál, mégis sokan vásárolták tőle

Kiss Lajos, Vásárhelyi művészélet
Bp 1917

165

Markó József

Képszerkesztője Turcsányi E. könyvének

A könyvkiadók 1964. évi díjazott és dicsé-
retben részesített kiadványainak értékelése

Magyar Grafika 1965 5 sz. 18. l.

Markó József, építész
Vác városi főmérnök

Tervei szerint üzembe-helyezték „az ország egyik leghorszerűbb vágóhidját"
Vácott (4 fh-pel)

Vállalkozók Lapja, Bp. 1939. LX. évf.
febr. 1. sz. 7 old.

M.D.K.

Markó József

„Szülőföldem" tipográfiája.

Emlékvel.

A szép magyar könyv.
1963. 20 l.

MDk

Markó József

festőművész

1906 őszén négy napos sikeres kiállitása Hmvásárhelyen.

Kiss L.: Vás.müv. 165.o.

Marko H[enrik?]

Képei Olaszországban

Bolognában az Antonio
Tacconi gyűjteményében

Tivoli látképe,
festette: H. Marko
Tengerpart. U. a. festette -

Magántulajdonban:
Tengeri táj:
velencei részlet

6.

;os Bizottsága

száma: 19

kelte: 19

beérkezése: 19

száma:

ntézett szám:

a:

a:

Markó Henrik

l.

Gerevich Emlékkönyv

213. l.

Kilátás a Gellért-
hegyre c. Lepe,
a Szekesfőv. Tört-
Muzeum Anlajdona,
repr.
u.o. 182. kép

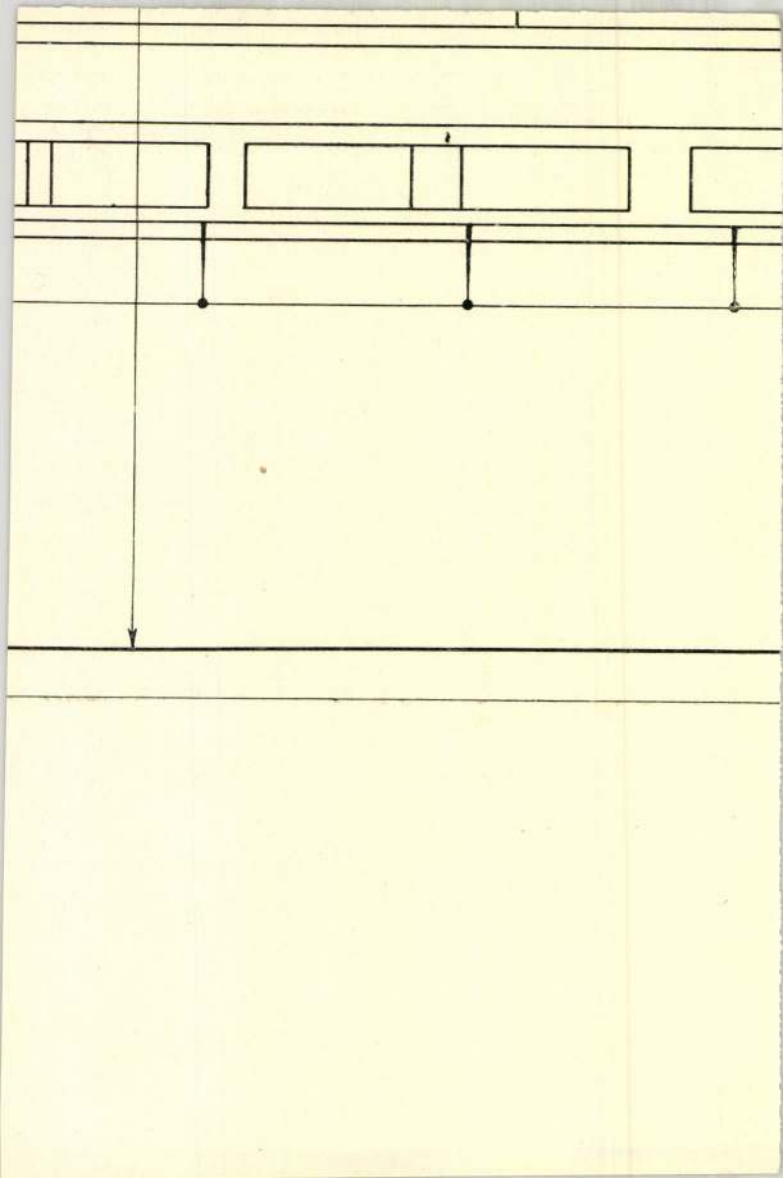

Marko Henrik

Okl. tanító
szabadkézi rajzot tanult

Iparrajziskola
1887-88. tanév.

60. l.

Gemmákkal díszített oltárkereszt a rozs-
nyói székesegyházban VIII. 50.

Marko Henrik

festő

id. Kárly fia. Olaszországban működött, Magyarországon is megfordult, Budapesten tájképe a Szépművészeti Múzeum tulajdonai.

Kopp Jenő közölt róla adatokat a Gerevich-Entz-könyvben megjelent Marko-cikkében.

Jelzése: H. Marko

Kopp Jenő közlése 1943. VIII. 8.

alapját a XVI. és XVII. században. I. Miksa választófejedelem különösen Dürer műveivel gyarapította, nagy mértékben gazdagodott a düsseldorfi képtárnak 1805-ben a münchenibe való bekebelezése által. A XVII. sz.-beli németalföldi mesterek művei és a nagy Rubens-festmények onnan származnak. Ehhez járult 1827-ben a Boisserée, 1828-ban a Wallerstein-féle gyűjtemények megvétele, amiáltal a képtár az északi művészet emlékeivel gyarapodott jelentékeny mértékben. — Az olasz iskola nevezetes művei: Raffael (a Tempi és a Caniogini Madonna, a Madonna della Tenda), Tiziano (Krisztus tövissel koszorúzása). A spanyolok közül: Murillo (A koldusfiúk, A dinnyeevők stb.). A németalföldi iskolából: Rogier van der Weyden (triptychon, Szt. Lukács). Memling (Mária hét öröme). Rubens 89 képpel kitűnően van képviselve, szintúgy van Dyck több mint 30 képével (Zsuzsánna a fürdőben, Szt. Sebestyén, arcképek), néhány szép Rembrandt (Passziósorozat), Terborch és Jan Steen. A francia festészet nagymesterei közül Poussin van jelentékenyen képviselve négy képével (Krisztus siratása, Apollo és Daphne stb.). A németek közül kimagaslik Dürer (Négy apostol), id. Holbein (Sebestyén-oltár). Altdorfer (Nagy Sándor csatája), általában azonban a német művészet egyik leggazdagabb emporiuma.

A metszetgyüjtemény (Kupferstichkabinett) több mint 300.000 metszetet és kb. 25.000 régi (Raffael, Fra Bartolommeo, Benv. Cellini, Rembrandt,

Marko H.

Milano. Magántulajdon
(1942.

Tájkép. Jelenet.

Gerahon István:

Magyar munkások
és emberek Olaszország-
ban. Kézirat
1942-43

Allegato N. 1.

Markó Henrik festő

Pesti Hirlap. 1883. jul. 26. 3

Művészeti hírek

Markó Gyula, keshő

d. Gross Arnold

– o Gross Arnold

12

Esti Hirlap, Bp. 1981 ápr. 16.

Markó György

Markó Károly apja. 1790-ben
Lőcsén városi mérnök. Azabad
órákban csinos aquarell kepe-
ket készített. Fia első
rajztanítója volt.. 1) György
Edélyből való volt, s kevéssel
fia születése előtt került Lő-
csvére.

Szana Tamás. Markó
Károly és a tájfestészet.
Bpest. 1898. 9. l.

Marko Gjorgj

Lied

Wurzbach. Biogr. Lex. Wien
1867. XVI. K. 459. L.

Markó Ferenc

Aratás, o.v. 18×23

30. Művészeti Képaukció
1973.

Marked Ferenc

1874. aug. 3-án mületett.

Népszava, 1974. aug. 3. 102. erf. 180n. 10p.

Mairó Ferenc

Anatás, olaj, 18×23, 5000 (Védett)

30. Művészeti Képaukció, 1973.

Marko Ferenc
(1832 - 1874)

Olaj táj vándorral
Olaj, vászon 120 x 154
1855 védett
Kiáltási ár: 12 000 Ft

BÁV 33. Művészeti Képaukció, árverés 1974 május 21-22

ifj. Markó Ferenc.

Senyei József-nek Vásárhelyen-a legváltozatosabb régiséggyűjteménye van, melyben a művéra képe is birtokában van.

Fenyvesi F. Lajos: Mesterségek, hobbik, emberek.

Csongrád Megyei Hírlap, 1972. nov. 21.

Markó Ferenc

Neve megemlítve.

Telepy Katalin: Tájképek a Magyar Nemzeti Galériában. 7 p.
Bp. 1973.

Markó Ferenc

„Pihenő aratók" Olaj, vászon

20 x 28. Telepre lent jobbra: Markó F.
860

Védett. Kitiáltási ár: 8000 ft.

BÁV 38.Képaukció Budapest 1975 december

Markó Ferenc (1832-1874)

„Csikós" Olaj/fa 74x35

Jelzése lent balra: Markó F. 1853

Vételi ár: 12000 ft.

BÁV 38.Képaukció Budapest 1975 december

Madó Ferenc (1832-1874)

„Arató" o.v. 24 x 37

Védett, 12000 Ft-os kikiáltási áron.

BÁV 39.Képaukció katalógus 1976 május

Markó Ferenc

„Pásztor" Vízfestmény 15 X 21

Selepce Lust balra: Markó Ferenc Pásztor

Védett. Kiállítási ár: 3000 ft 64 11/18

BÁV 38.Képaukció Budapest 1975 december

Markó Ferenc
(Kismarton, 1832 - Bp. 1874)

„Vizparti táj alakokkal"
Tempera 34x50 cm J. l. b. Markó Ferenc
Védett. Kiliáltási ár: 15000 ft.

BÁV 56. Képaukció Bp. 1981. december

Markó Ferenc (1832-1874)

„Erdei úton setáló nő"

o. fa 19,5 x 15,5 cm J. l. j.: Markó F. 1858

Védett. kikiáltási ár: 25000 ft.

BÁV 51. Képaukció katalógus Bp. 1980. május

Markó Ferenc (Kismarton 1832 - Bp. 1874)

„Jezus megkeresztelése"
(id. Markó Károly festménye után)
o.v. 45 x 58 cm J. l. G.: szigná töreclék
kiliáltási ár: 40000 ft.

BÁV 55.Képaukció Bp.1981.szeptember

Marko, Gy.

Roma. Rotti művészkedése, Via Condotti 6.
Tájkép. Jelzése
Gy. Marko 1879.

Gerthon István:
Magyar művészek és emlékek Olaszországban.
Kézirat 1942/43

Markó Gusztáv

építész

Szül. Rozsnyó 1854.
Végzett a Stuttgarti műegyetemen.
Az oklevél honosításának éve 1882.

Névjegyzr műegyetem 209. l.

Pécs.

A háttérben lévő várost,
négy malom van, ostromló csa
ágyukkal tüzelnek; az előtérbe
a hátrafordult parancsnoknak k
fölül:

FVNFKIRC

Rm., mér. a vk. 18.3: 17.

140-95

KURIR 1990. december 8.

Art jockey a Vigadóban

Először gyapjút, kávét, kakaót árvereztek a kikötővárosokban. Aki többet fizet, az viszi. A műtárgyak aukciója a nemzetközi műkereskedelem fontos megnyilvánulása. Az eredményeket számon tartják, a becslésnél útmutatóul szolgálnak. Hotel Druot, Dorotheum, Bizományi. Jean–Claude Anaf és az ő elefántcsont kalapácsa. Szinyei Merse, Paál László, antikok és modernek.

Első ízben ütközik a magyarországi konkurencia a karácsonyi nagy aukción. A Műgyűjtők Galériája a Vigadóban, a Bizományi Áruház pedig a MOM kupolatermében. A különbség csak három nap. A Vigadóban 14-én kerülnek kalapács alá a festmények, a kupolateremben 18-19-én licitálhatnak a vásárlók. A Vigadóban a lyoni aukciósház igazgatója mutatja be a vásárolni szándékozóknak a festményeket és színes, magával ragadó stílusában buzdítja a licitálókat, majd hatalmasat koppint elefántcsont kalapácsával. Valóságos art jockey ő, s még az is megtalálja személyében a szórakozását, aki csak sóvárgó néző. A kupolateremben nincs art-show és nem elefántcsontból van a kalapács, de ott is koppan, immár nyolcvanharmadik alkalommal. Mert a Bizományi Áruház élesztette fel itthon az aukciókat, azokban az időkben, amikor a piaci viszonyoknak még hírük-hamvuk sem volt, s javában virágzott a tervgazdálkodás. Az aukciókon viszont már a szigorú műtárgypiaci értékítélet uralkodott. Ez pezsdítette fel a műgyűjtést, ez irányította a pénzbefektetők érdeklődését a festmények, régi ékszerek, bútorok felé.

Az aukciókat megelőzi a tárgyak kiállítása, amelyek különös értékét az adja, hogy egyszeri, megismételhetetlen verniszázs, hiszen ezeket a festményeket így, együtt csak a kiállítás időtartama alatt lehet látni. Aztán szétszóródik magán- és remélhetően közgyűjteményekbe is. A Vigadó tegnap nyílt aukciós tárlatán albumnak is beillő, ízléses katalógus igazítja el a látogatót. *Dr. Virág Judit* és *Pátzay Vilma* bírálta az aukcióra ajánlott festményeket, melyek között 17-18-19. századi remekművek éppúgy találhatók, mint az akadémikus festők művei, vagy a különböző izmusokhoz, stílusokhoz tartozó festmények. A finom ecsetkezelésű Basilides Barna Női arcképe, Molnár C. Pál Angyali üdvözlet című munkája, Diener Dénes Rudolf Notre Dame a Szajna-partról című festménye, Basch Edit izgalmas elrendezésű kettős portréja, Czigány Dezső szuggesztív Család című képe egyaránt szerepel a kiállításon.

A Bizományi Áruház 293 festményt kínál tízmillió forintos kikiáltási áron. A kiállítás és valószínűleg az aukció sztárdarabja *Molnár József* munkája, a Ruth és Boáz, de hasonló szépségű *Paál László* Erdő mélye című képe, az annyiszor megcsodált és megfestett, de benne mindig újat találó művész rácsodálkozása a francia tájra. *Markó Ferenc* romantikus tájképe, a Vásárra induló román család ragyogó világos színeivel számíthat sikerre. *Csók István*, *Deák Ébner Lajos*, *Ferenczy Károly*, *Feszty Árpád*, *Lotz Károly*, *Iványi Grünwald Béla* egy-egy munkája nyújt áttekintést a magyar festészet legnagyobbjairól. *Endre Béla* napsütötte Mártélyi utcája, vagy *Kmetty János* finom ízlésű, mértéktartó színvilágú *Csendélet* című képe már a modernekhez vezet. Nagy sikerre számíthat a hosszú ideig oly méltatlanul mellőzött *Vörös Géza* két festménye, *Scheiber Hugó* vad, expresszionista látásmódja vagy a Balatont lírai szépséggel megfestő *Szentiványi Lajos* derengő színei.

A kiállítást *Nagy György* főbecsüs rendezte jó ízléssel, gondosan csoportosítva a korokat és egymáshoz illő festőket. Ő ritka karriert futott be, 31 éve van a vállalatnál, és egyszerű segédmunkásból küzdötte fel magát vezető becsüssé.

Megnyitás előtt a BÁV aukciós kiállítás

Mindkét cég felkérte szakértőül a Szépművészeti Múzeum munkatársait, a Nemzeti Galéria képviselői pedig védettségi szempontból vizsgálták a magyar festők munkáit. Nagy biztonságot jelent ez a vásárlóknak!

A párizsi Hotel Druot, a bécsi Dorotheum kezdte a műtárgyaukciókat, ma már London, Brüsszel, New York nagy aukciós házai nemcsak felzárkóztak, hanem alighanem meg is előzték a kezdeményezőket. Ha a magyarok ezekre a helyekre feltehetően nem is jutnak el vagy csak ritkán, a Vigadó-kiállítást és a ma nyílt Bizományi-kiállítást viszont megnézhetik. Aki szereti a szép festményeket, az kedvére gyönyörködhet bennük, s ne mulassza el az árverést sem. Ugyanis itthon ez még nem kerül pénzbe, csak annak, aki vásárolni akar.

L. RÉTI ANNA

MARKÓ FERENC festő

MARIO FERENC
2002. olaj

160

160 ▪ BARABÁS MIKLÓS (1810–1898)

Fiatal férfi képmása, 1841

26,5 × 21 cm
Olaj, vászon
Jelezve jobbra lent: Barabás M 1841

Kikiáltási ár: 600 000 Ft

161 ▪ BRUCK LAJOS (1846–1910)

Gyümölcsárusok, 1880 körül

92 × 73 cm
Olaj, vászon
Jelezve balra lent: Bruck Lajos Paris

Kikiáltási ár: 4 000 000 Ft

Markó József

d.

Szent György Cél

42. aukc. (1920)

194-198. sz.

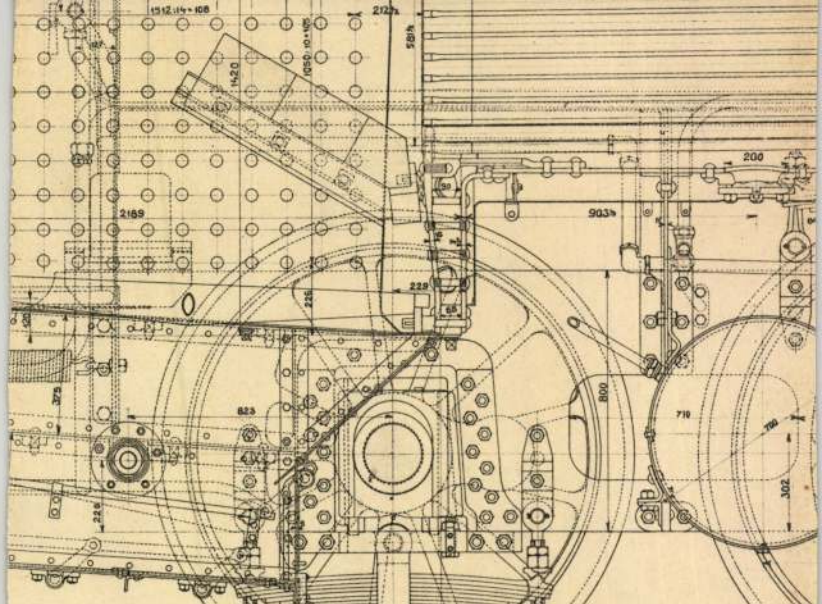

A magy. kir. államvasútak III. q.

Készítette a magy

Markó József

építészmérnök,

váci városi mérnök

életrajzát lánd

Szabó Pestom

I. k. 3. körzet

229. l

vazott meg, melynek terhe
már is több kiadás eszközölte
tett, ennélfogva most tisztelt
Minister ur, csak is az ampl
theatrum végleges feltárására
engedélyezhetett 1200 frtot, me
munkálatok végleges befejezése
vel dr. Thorma Károly egyetem
tanár urat bizta meg. – Ezta
elnök azon oknál fogva tartottu
szükségesnek a bizottmány tud
mására hozni, mert míg a le
folyt évben a vallás és közokt.
minister ur Ő nagy méltóság
a főváros részéről eszközöltete
papföldi ásatások költségeihe
öszesen 1000 frtal, és pedig d
Stampel József napelijai fejeb
300 frtal, – a papföldi hippo-

Markó József

épitém

a miskolci vágó-
hid és hűtőház
tervpályázatan

I. díj

MMÉEKözl

1941. 104 l.

T. EUROPA RT.

Az Önök terjesztésében lévő kiadványokból részemre az alanti példányszámot kérem küldeni:

Collisban vagy
Postán *(nem kívánt rész törlendő!)*

1 heten a Film Szín. 5-ből 1. db.

Magyar Nemzet köznap	Magyar Nemzet vasárnap	Film, Színház, Irodalom	Független Magyaror.	Képes Sport	Rejtv. Újság	Sztár			
8	8	7	20	1	2	2			

Kelt Budapest 1942 II/8

aláírás.

Markó József

építész

VÁROSKULTURA november 10-i számát Vác ismertetésének szenteli. Az ősrégi város építészeti emlékeit Markó József építészmérnök ismerteti.

Építőmunka

1934. 150 l.

IMPORT

TRA

BUDAPEST, KIRA

TELEFÓ

Markó József

váci építész

a bekéscsabai közvá-
góhid terve megvétel

MMÉDKözl

1939-328-l

MDK

Markó Julianna

Kalocsai baba

Kalocsai teritő, fehér

Micsarnok 1960. Képző- és Diszitőművészeti körök kiáll.

Markó Kamilla, fotoművész

- Győrben textiltechnikus. Képeket küldött a zalaszentgróti kiállításra.

T.A.: Ifjú tanítványok – ifjú mesterek
Magyar Ifjúság, 1971. aug. 6. 15. l.

Markó Kamilla MDK

11 éves festő

Szerepelt a "Béke és a népek barátsága" kulturális szemle képzőművészeti kiállitásán.

"Ellentétek" / A fiatalság és öregség kontrasztja/.

Barabás László: Uj tartalom és formakeresés.

Kisalföld. 1962. máj. 10.

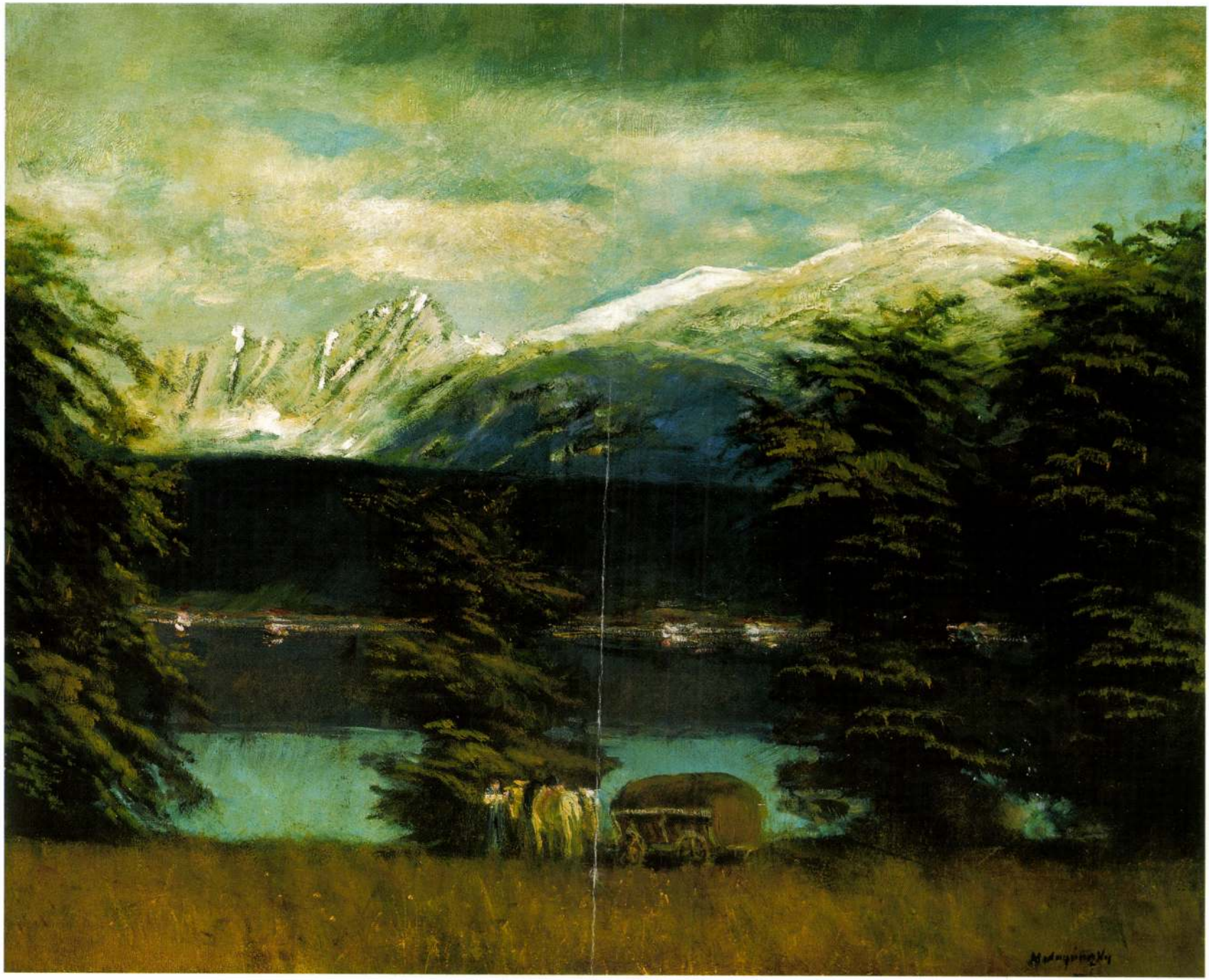

2002. őszi

52 ▪ ID. MARKÓ KÁROLY (1791–1860)

Itáliai táj viaduktttal, szivárvánnyal, 1838

75 × 100 cm
Olaj, vászon
Jelezve jobbra lent: C. Markó Roma 1838.

Kikiáltási ár: 8 000 000 Ft

id. Markó Károly: Tivoli vidéke, 1839, olaj, vászon, 63 × 84,5 cm
Magyar Nemzeti Galéria

Joseph Anton Koch: Tájkép szivárvánnyal, 1830, olaj, vászon
Staatsgalerie, Stuttgart

KIÁLLÍTVA

Doretheum, Bécs, 1904. február, 91. sz. tétel

IRODALOM

Pulszky Ferenc: Életem és korom, Budapest, 1880

Szana Tamás: Markó Károly és a tájfestészet, Budapest, 1898

Zádor Anna: Az erdőábrázolás a magyar festészetben, Magyar Művészet, 1928/8

Pogány Ö. Gáborné: Id. Markó Károly, Budapest, 1954

Pogány Ö. Gáborné: Id. Markó Károly művei és műveinek jegyzéke, in: A Művészettörténeti Dokumentációs Központ Évkönyve 1954/1955, Budapest, 1957

Bodnár Éva: Id. Markó Károly, Budapest, 1980

Szabó Júlia: A mitikus és a történeti táj, Budapest, 2000

Ma is találónak tűnnek Markó Károly tájfestészetét illetően egy neves firenzei kritikus 1840-ben papírra vetett sorai: "A nagyszerű részletek, a változatos lombok, az áttetsző felhők, a csodálatos fényjátékok, s az a bámulatos képesség, amellyel a művész a természetben csak pillanatokra felvillanó hatásokat is meg tud ragadni, a színfoltok ragyogása, az ecsetkezelés tökéletessége, mellyel a fák, a kövek, a virágok legapróbb részleteit is képes megörökíteni, a pára, a napfény, a szivárvány élénk és lebegő színei - varázslatossá fokozzák e festményeket." (A. M. Izzuniát idézi Bodnár, 1980, 32.) Anton M. Izzuniát a Firenzei Akadémián kiállított Markó festmények bűvölték el, amelyeknek címeit is megőrizte a hagyomány: Nyári zivatar, Naplemente, Szivárvány. Mivel Markó Firenzében kezdetben még római vázlatai alapján dolgozott, az Akadémián bemutatott Szivárvány című festmény hangulatában, tónusában és kompozíciójában igen közel állhatott, az 1838-ban még Rómában festett Szivárványos tájhoz. (Mindkét kép provenienciája ismert, így azonosságuk kizárható. Az oeuvre-katalógus szerint a Szivárványos táj a Gersthoff-Halm család birtokában volt és egy bécsi aukción cserélt gazdát 1904-ben, a Szivárványt pedig egy amerikai szobrász vette meg, majd egy bostoni gyűjtőhöz került.)
Markó 1838-ban egészségügyi okok - (hipochondriára hajlamos) szervezete nem bírta a mocsaras vidék fülledt klímáját - miatt elköltözött Rómából, de a Róma környéki táj, a Tivoli vadregényes zugai és a Campagna Romana bukolikus ligetei élete végéig legkedveltebb témái maradtak. Markó talán azért is szánta rá magát a költözésre, mert ezt Rómában megjavult anyagi helyzete is lehetővé tette számára. Új lakhelyére, Pisába addig Bécsben élő családja is követte a mestert. Öt év múlva ismét egészségügyi okok késztették újabb költözésre Markót, csak Firenzében talált megfelelő szemorvosra, aki egyre romló látását javítani tudta. A financiális okok azonban ezúttal is közrejátszhattak, hiszen Markót épp költözése évében, 1843-ban választotta tagjai közé a Firenzei Akadémia.
A 19. század első felének legnevesebb magyar tájfestője több mint tíz évet töltött Bécsben, de már két év után az lett a legfőbb vágya, hogy Rómába utazhasson. Saját szemével akarta látni azt a tájat, amit már Claude Lorrain és Gaspard Dughet képeiről oly jól ismert. Az igen művelt, hét nyelven beszélő és

zeneértő Markó érett fejjel, negyvenévesen jutott el az Örök Városba, ahol a németajkú festőkolónia megbecsült tagjává vált. A Piazza Spagna tövében a Via Margutta bérelt magának műtermet, ahol nemcsak a Rómába látogató magyarok fordultak meg, hanem a római művészkolónia olyan meghatározó alakjai is, mint a bécsi festők doyenje, Joseph Anton Koch és a klasszicizmus egyik legjelentősebb szobrásza, Berthel Thorwaldsen. Markó korabeli megbecsültségét jelzi, hogy a híres Thorwaldsen-gyűjtemény ma is öt tájképét őrzi. Pulszky Ferenctől ered a Markó római rangját legjobban érzékeltető anekdota: "Midőn a német festők az öreg Koch jubileumára ezüstkoszorút nyújtottak át, ő azt Markó fejére tette, mint aki az ilyen kitüntetést leginkább megérdemli." (Pulszky, 1880, 62.)

Markó Károlyban a Nicolas Poussinre és Claude Lorrainre visszavezethető klasszikus tájfestészeti hagyomány egyik utolsó jelentős képviselőjét tisztelhetjük, akit már kortársai a magyar Claude Lorrainként emlegettek. Bár akadémiai székfoglalója alkalmából Markó is írt egy értekezést a perspektíváról (A mostanáig használt perspektivikus hibákról címen), nem tartozott a Poussinhez mérhető teoretikus festők közé. Valószínűleg nem ismerte a nagy francia pictor doctus modus-elméletét sem, ami a különböző típusú tájképeket a klasszikus görög hangnemek (dór, ión, lyd) alapján osztályozta. Markó hosszú évek munkájával alakította ki a maga derűs, árkádiai hangnemét, aranyló-barnás tónusvilágát, amely még tragikusabb, zivataros tájképeit is meghatározta. Nem véletlen, hogy viharos képein is az égi háború elcsendesülését, a természet megbékélését örökítette meg. Markó szivárványai is többnyire ilyen képi kontextusban jelennek meg a béke és a derű festői szimbólumaiként.

A heroikus, ünnepélyes jeleneteket és tájakat előnyben részesítő Poussinnel szemben a magyar Claude Lorraint nagy elődjéhez hasonlóan inkább a bukolikus pásztorjelenetek vonzották. Ilyennel találkozhatunk a Szivárványos tájon is, bár Markó jóval kevesebb staffázsfigurával dolgozik, mint Lorrain. Markó kompozíciójában a táj sokkal hangsúlyosabb, mint Lorrainél, aki előszeretettel vonultat föl nagyobb szereplőgárdát és kísérőapparátust. Markónál az antikvitás szellemét csupán egy - kitűnő érzékkel a kép középterébe helyezett - antik vízvezeték árasztja magából, a staffázsalakok egy része pedig a csodálatos részletgazdagsággal megfestett lombkorona árnyékában rejtőzik. A kép előterében a gyermekét kézen fogva vezető szép nőalakkal átellenben a hangulatos patak túlpartján üldögél egy pásztorfiú, akinek fák között megbúvó kecskéire csak hosszabb szemlélődés után bukkanhatunk rá. A pályáját mérnökként és tájrajzolóként kezdő Markó itáliai tartózkodása alatt is hű maradt a természet közvetlen tanulmányozásához, amiről remek rajzai és vázlatai tanúskodnak. Talán ennek köszönhető az az egyedülálló részletgazdagság, ami frissítő naturalizmussal élénkíti Markónál a kétszáz éves képi toposzok és kompozíciós módszerek klasszikumát. A gyönyörű színekkel és fényekkel átszőtt *Szivárványos táj* Markó egyik legszebb római tájképe, ahol a klasszikus topika és az üde természetlátás egyaránt a Campagna Romana pantheisztikus dicséretét szolgálja.

Hornyik Sándor

Claude Lorrain: Párisz ítélete, 1645–1646, olaj, vászon, 112,3 × 149,5 cm
The National Gallery of Art, Washington

Nicolas Poussin: Phokion temetése, 1648, olaj, vászon, 114 × 175 cm
The National Museum of Wales, Cardiff

Caspar David Friedrich: Tájkép hegycsúcsokkal, szivárvánnyal, 1810,
olaj, vászon, 70 × 102 cm, Museum Folkwang, Essen

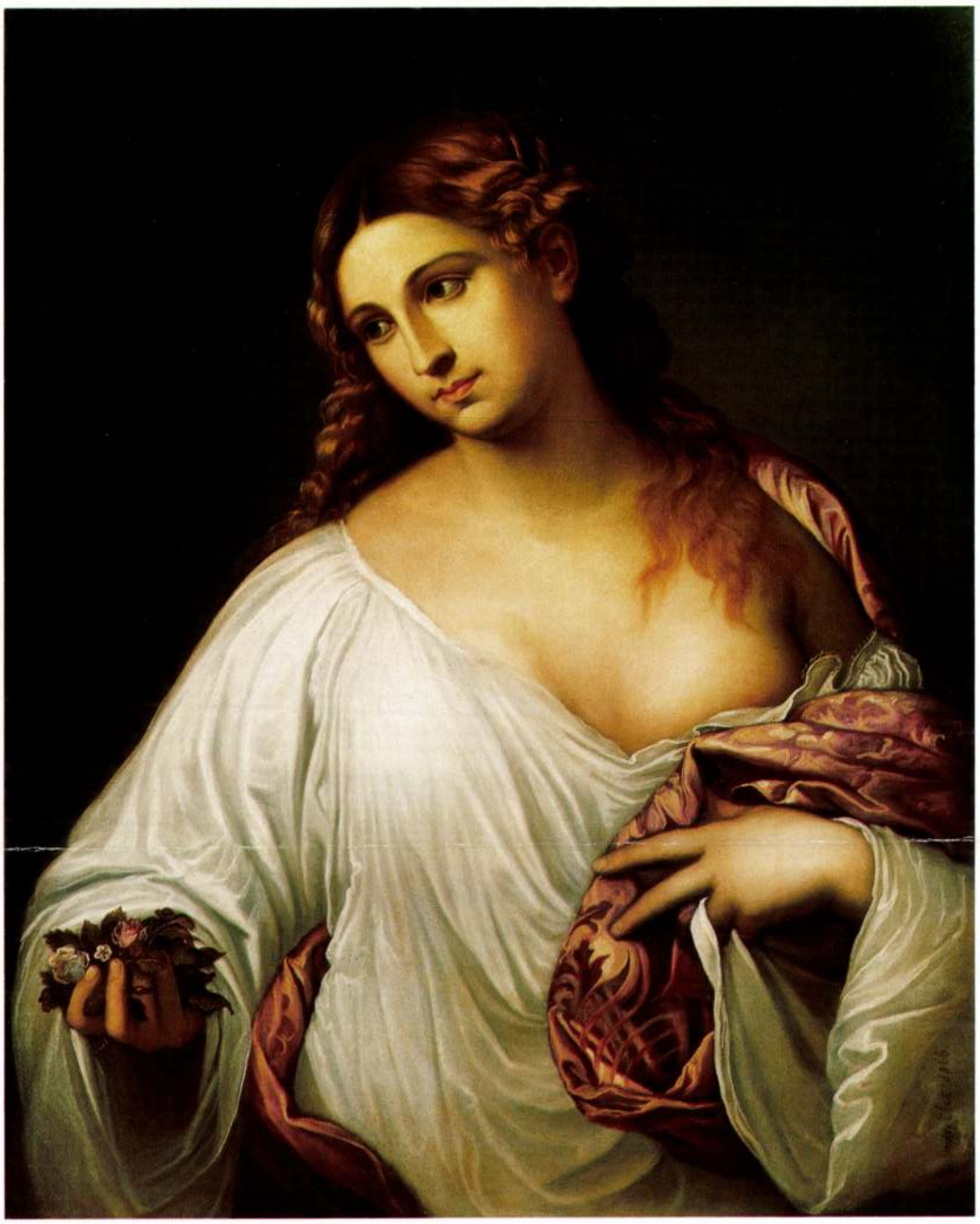

53

54

53 ▪ SZAMOSSY ELEK (1826–1888)

Flóra, 1866

90 × 71 cm
Olaj, vászon
Jelezve jobbra lent: Szamossy Elek 1866

Kikiáltási ár: 480 000 Ft

54 ▪ LOTZ KÁROLY (1833–1904)

Akt

30 × 6,5 cm
Olaj, fa
J. n.

Kikiáltási ár: 260 000 Ft

55 ▪ HALMI ARTÚR (1866–1939)

Kislány a tükör előtt

54,5 × 34 cm
Olaj, fa
Jelezve jobbra lent: Halmi Paris
Hátoldalon: Galerie Sedelmeyer viaszpecsétje

Kikiáltási ár: 450 000 Ft

C. Markó.

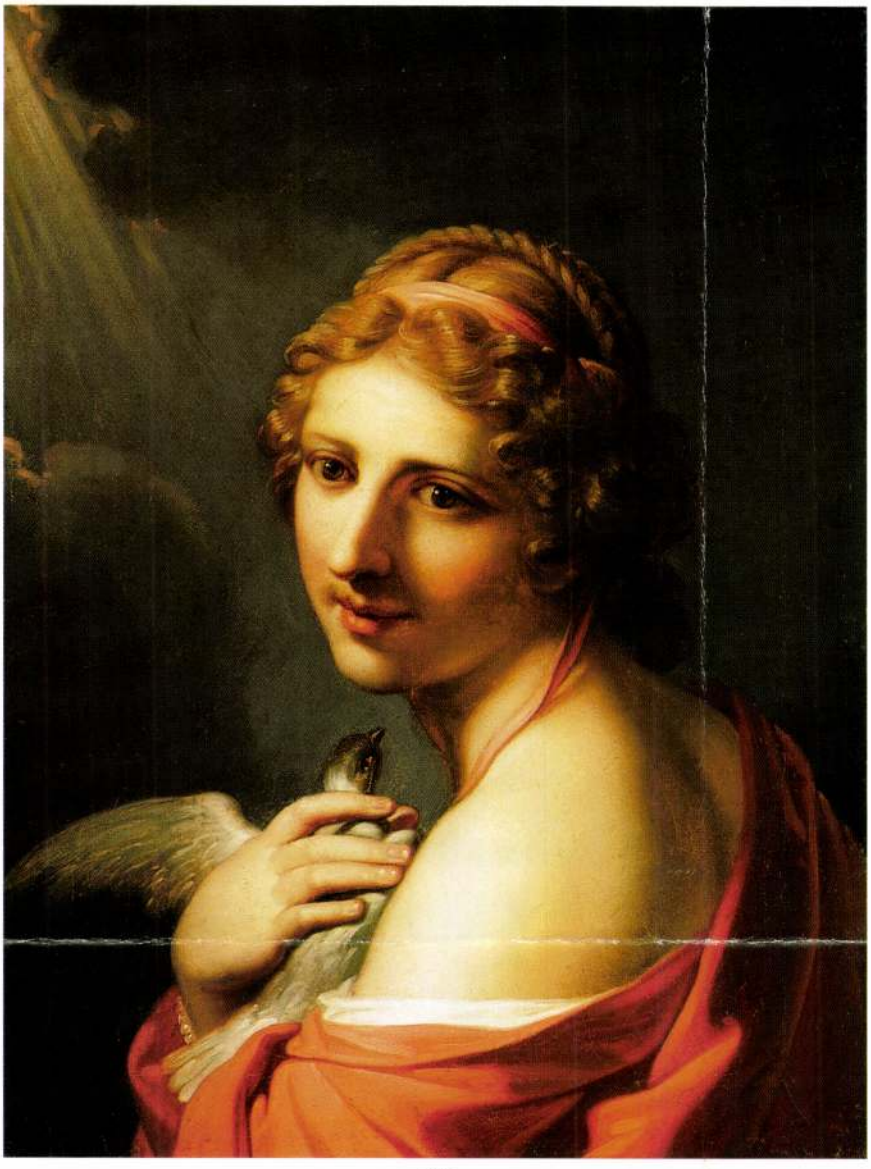

145

145 ▪ ISMERETLEN FESTŐ, 19. század

Leány galambbal

59 x 45 cm
Olaj, vászon
Jelzés nélkül

Kikiáltási ár: 380 000 Ft

146

146 ▪ BARABÁS MIKLÓS (1810–1898)

A zentai templom oltárkép-vázlata

32 x 26 cm
Olaj, vászon
Jelezve hátoldalán (igazolás):
festette Barabás Miklós 1845-ben,
a zentai templom részére készült
oltárkép vázlata

Kikiáltási ár: 140 000 Ft

147 ▪ OLASZ FESTŐ, 16. század

Szent Család

73 x 62,5 cm
Olaj, fa
Jelzés nélkül

Kikiáltási ár: 2 000 000 Ft

M a r k ó K á r o l y id.
festő

Fővárosi Lapok.1869.nov.25. /Miért nem virágzott föl nálunk a képző-művészet?/

M a r k ó K á r o l y id
festő

Fővárosi Lapok.1869.okt.8. /Bécsi hirek./

M a r k ó K á r o l y id
festő

Fővárosi Lapok.1869.jun.1. /Fővárosi hirek./

M a r k o Károly
festő

Fővárosi Lapok.1868.okt.10. /Fővárosi hirek./

Markó Károly id-
fertő ~~[illegible]~~

Fővárosi Lapok 1896. dec. 24., 6. old.
(Münészet. Zichy Mihály képei.)

Kalmár

M a r k ó K á r o l y *id*

festő

Fővárosi Lapok.1869.jun.5. /Fővárosi hirek./

M a r k ó Károly id.

festő

Fővárosi Lapok.1867.jan.11. /Fővárosi hirek./ ~~Az országos.../~~

M a r k ó K á r o l y *id*

festő

Fővárosi Lapok.1869.ápr.9. /Fővárosi hirek./

M a r k ó K á r o l y
festő

Fővárosi Lapok.1867.máj.8. /Az országos m. képzőmüv. társulat./

Markó Károly id.
festő

Fővárosi Lapok.1869.febr.10. /Az 1868-diki okt.1-jétől dec.31-éig a m. nemzeti muzeum számára részint ajándékozott, részint megvett tárgyak jegyzéke./

Maskó Károly id-
festő

Fővárosi Lapok 1896. márc. 29., 15. old.
(Millennium. Az erredéri kiállítás
képzőmüvészeti csoportja.)

Kalmár

M a r k ó Károly id.

festő

Meier-Graefe J.: Im alten Oesterreich-Ungarn. Berliner Tageblatt. 1920.aug.8.

M a r k ó Károly id
festő

Keleti Gusztáv: Alkalmi kiállitásunk. Fővárosi Lapok.1867.jun.17.

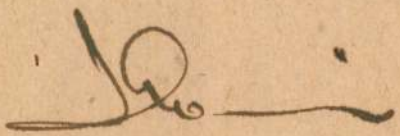

178-179 Id. Markó Károly:

a) Tajképtervezet a kút körül alakokkal. Szrajz 32:47.-- Uj lelt. száma 729

b) Levél és cserjetanulmány. Czrajz 25:36.7.-- Uj depot 70.-- Uj lelt sz.. 729.

286.

Markó Károly id

Id. Markó Károly

Sz. Lőcsén, 1791. szept. 25. †. Villa Appeggiben Antella mellett 1860. november 19én.

---

1. Olaszországi táj aratókkal. „C. Markó, S. p. Ap. 1859." vászon, 31.5 x 41.3. A Képcsarnokegylet ajándéka 1860. M. N. Muz. Cat. 306. l.

2. Erdőrészlet olaszországból. „C. Marko. S. p. Ap. 1859/60." vászon 34.6 x 41. Adakozásból vétetett 1861 ben. M. N. Muz. Cat. 307. l.

3. Booz és Rút találkozása. vászon 108.7 x 156.5. Adakozásból vétetett 1861. M. N. Muz. Cat. 307. l.

4. Krisztus menetele Emmausba vászon, 24.5 x 32.3. Adakozásból vétetett 1861. M. N. Muz. Cat. 308.

5. Tivoli vidéke. „C. Marko 1839. Pisis" vászon, 64 x 84.5. Több műbarát ajándéka. 1843. M. N. Muz. Cat. 309. l.

6. Az „Agna Nera" (Roma közelében). „C. Marko S. p. Ap. 1858." vászon 113 x 141.5 Adakozásból vétetett 1861. M. N. Muz. Cat. 311. l.

7. A némii tó „C. Marko, S. p. Ap. 1858/9." vászon, 36 x 43. Adakozásból vétetett 1861. M. N. Muz. Cat. 313. l.

8. Krisztus megkeresztelsetére (a Jordán vizében). „C. Marko, p. Pisis 1840/1." Fa, 44 x 64.5. Deáky Zsigmond cz. püspök ajándéka 1844. M. N. Muz. Cat. 314. l.

9. Tóbiás az angyallal. „C. Marko p. Pisis 1843." vászon, 29 x 40.5 A Képcsarnokegylet ajándéka 1871. M. N. Muz. Cat. 315. l.

10. Olaszországi tájék (aratás, élemettel). „C. Marko p. Flor. 1846/8" vászon, 107 x 169.8. V. Ferdinánd király ajándéka 1850. M. N. Muz. Cat. 316.

11. Eurydike halála „C. Marko, p. Flor 1847." Carton, 28.5 x 41. A Képcsarnokegylet ajándéka 1871. M. N. Muz. Cat. 317 l.

id. Marko Károly

F (Jelenet Pyrker János Hajdan Görgei c. legendái-jából.)

12. „Ausden Perlendar heiligen Vor-Zeit" egy jelenete. F. „von C. Marko, gem. 1833." Fa, 43·7 x 55. A Pyrker-gyűjteményből. M. kl. mur. Cat. 318. l.

13. Ábrahám megvendégeli a három angyalt. „C. Marko, p. App. 1849." Carton, 28·7 x 41·5. A Képcsarnok egylet ajándéka 1871. M. n. mur. Cat. 319. l.

14. Viharos tengeri táj Szivarványnyal „C. Markó, p. Flor. 1845." Vászon 106·5 x 170. V. Ferdinánd király ajándéka 1850. M. n. mur. Cat. 321. l.

15. Olaszországi erdős vidék. „C. Marko, I. p. Ap. 1855." vászon 54·8 x 73·5. Adakozásokból vétetett 1861-ben. M. n. mur. Cat. 321. l.

16. Ariadne Naxos szigetén. „C. Marko, p. Ap. 1857." vászon, 48 x 63·6. A Képcsarnok egylet ajándéka 1865. M. n. mur. Cat. 322 l.

17. Részlet a római Campagnából „C. Marko, p. Pisis 1843" vászon 76 x 101·5. A pesti műegylet ajándéka 1845. M. n. mur. Cat. 323

18. Páris látképe. „C. Marko, 1833" vászon, 43·5 x 58·3. Erney Mihály hagyománya 1871. M. n. mur. Cat. 324. l.

19. Olasz tájék. „C. Marko, p. Appeggi 1850" vászon, 17 x 28·3 vétetett 1891. M. n. mur. Cat. 324. l.

20. Fürdő Nymphák. „C. Marko I. p. Ap. 1858/9. vászon, 25 x 22·5. A Képcsarnok egylet ajándéka 1861. M. n. mur. Cat. 325 l.

21. Diana a vadászaton. „C. Marko 1833. Romae." Fa, 38·5 x 52·5. A Képcsarnok egylet ajándéka 1862. M. n. mur. Cat. 326. l. (holdvilágnál)

22. Diana és Endymion. „C. Marko, I. p. Ap. 1853." vászon, 72 x 94·6. Adakozásból vétetett 1861-ben. M. n. mur. Cat. 327.

23. Ugorkát árusító leány. aquarell 18·2 x 14·7. Pulszky Ferenc ajándéka 1870. (M. n. mur. Cat. 331. l.)

id. Marko Károly

24. Jézus Pétert az anyaszentegyház fejévé teszi. Aquarell, 22·4 x 33·2. Vétetett a belépti díjakból 1893. M. N. Muz. Cat. 332.

25. Jákob találkozása Ézsauval vászon, 108 x 156. Adakozásokból vétetett 1861-ben. M. N. Muz. Cat. 333. l.

26. A Kárpátok Lomnicz felől. „C. M..." Aquarell, 41 x 54·4. A Képcsarnok egylet ajándéka 1868. M. N. Muz. Cat. 338. l.

27. Visegrád. vászon, 58·5 x 83. vétetett 1890. M. N. Muz. Cat. 339.

28. A Kárpátok Lucsivna felől. Aquarell, A Képcsarnok egylet ajándéka 1868. M. N. Muz. Cat. 339

29. Krisztus a Keresztfán. „C. Markó, p. 1824/5." vászon, 78·5 x 55·3 Dr. Fortmayer József ajándéka 1863. M. N. Muz. Cat. 340. l.

30. Booz és Rút találkozása Aquarell, 17·7 x 52. Vétetett a belépti díjakból 1898. M. N. Muz. Cat. 341. l.

31. Endymion. Czeruza rajz. 21·4 x 29·5. Vétetett a belépti díjakból 1898. ban. M. N. Muz. Cat. 341.

32. Jézus övéinek megjelenik „Fezi C. di Markó". vászon, 52 x 76. A szépművészeti muzeum részére vétetett 1899-ben. M. N. Muz. Cat. 343. l.

33. A patak papír, 24·8 x 57·2 A szépművészeti muzeum részére vétetett 1899. M. N. Muz. Cat. 343.

34. Árkádiában. (Befejezetlen) Tempera, vászonra, 59 x 80. A szépművészeti muzeum részére vétetett 1899-ben. M. N. Muz. Cat. 344. l.

35. Jézus Jákób kútjánál. Carton, 57 x 72·7. A szépművészeti muzeum részére vétetett 1899. M. N. Muz. Cat. 345.

36. Éjjeli hangulat. vászon 38 x 51, Vétetett a Tőkk-féle alap kamatai ból 1899. M. N. Muz. Cat. 346. l.

Ennek eredeti nyugtája birtokban

250 fl

id. Marko Károly.

37. Víz tájkép. Gouache, 38·5 X 49·5 Máriássy István ajándéka 1858. A magyar képtárból az országos képtárba helyeztetett. M. N. Muz. Cat. 433. l.

38. Várromok. gouache, 38·5 X 50. Máriássy István ajándéka 1858. dtto. Cat. 434. l.

39. Eszmenyi tájkép gouache, 29·3 X 41·2. Lanyi Nándor ajándéka 1862. dtto. Cat. 434. l.

40. Eszmenyi tájék vízeséssel. gouache 33·6 X 47·8. Lanyi Nándor ajándéka dtto. 434. l.

41. Csorstin és Nédecz gouache, 34·7 X 46·7. A képcsarnok egylet ajándéka 1868. Cat. 436. dtto.

42. Kilátás a Kárpátokra Lőcséről gouache, 40·5 X 54·1 A képcsarnok egylet ajándéka 1868. cat. 436. dtto.

43 Téli tájkép. gouache, 36·5 X 53. Pulszky Ferencz ajándéka, 1869. Cat. 436. dtto.

44. Eszmenyi tájkép. gouache, 33·5 X 45·5. Robott Mária ajándéka 1876. dtto. Cat. 439. l.

45 Beczko 30 X 41·4
46 Margitta 30·6 X 41·5
47 Óvár 30 X 41·4.
48. Rózsahegy 30·1 X 41·5
49 Szered 30 X 41·3
50 Sztrecno 30 X 41·3

gouache, vétetett 1877-ben. M. N. Muz. Cat. 476. jelenleg a tört. Képcsarnokban.

A király házasodik.

Id. Markó Károly: Itáliai táj szivárvánnyal, Pisa 1841

mán témáihoz igazította.

Markó Pisába érve már befutott festő volt saját közönséggel elsősorban az arisztokrácia köreiből, s a vásárlókhoz hasonlóan képtémái is állandóvá váltak. A firenzei Akadémia 1840-ben rendezett kiállítására három művét küldte, s címeik alapján (*Nyári zivatar*, *Szivárvány*) kettő tematikailag közvetlenül kapcsolóik *A halász*hoz. Ebben az időszakban tehát fokozottabb érdeklődéssel fordult a természeti jelenségek felé, különös tekintettel az olyan nem mindennapos jelenségekre, mint egy szivárvány vagy a nyári záporral járó szélsőségesen sötét égbolt. A táj valószínűleg nem a szó szoros értelmében vett idilli, azaz elképzelt tökéletes tájkép volt, hanem a Pisa környékén található tisztások, erdők és mezők, folyópartok gazdagságából merített a festő. Ekkorra kialakult népszerűségére jellemző, hogy e kiállítás kapcsán még Magyarországon is számos újságcikk írt róla: "De mit szóljunk magáról az olasz vidéket tárgyaló festményekről? Maguk azok a természet, egész vászonra varázsolva. A hívebben vissza nem adhatott lombok között szellőket vélünk susogni; a harmatos füvet dagadni képzeljük; az árnyékba hűsülni vágyakozunk, a virágnak csak az illata hiányzik, a csermelynek pedig suttogása."[6] S tovább: "A staffage oly jó, hogy nagyítóüveggel megtekintve Teniers alakjaival a próbát kiállják. ... Ritkán mutathatni fel egy tájfestményt, melyben ilyen kis, úgyszólván architektúrai alakok ily művészi ügyességgel s merészséggel lerajzolva és színekkel oly jól ellátva volnának."[7]

A tájképeinek középterében elhelyezett staffázsjelenetek témáik szerint három csoportba oszthatók: egyrészt vallási, másrészt mitológiai jeleneteket választott, de szívesen megörökítette az olasz vidéki élet egyes mozzanatait is. Képei mind tematikailag, mind formailag önmaguk variációinak tekinthetők. Rendkívül érdekes megfigyelni, hogy *A halász* címet viselő, 1841-ből, tehát pisai éveinek közepéről származó igen finom képén hogyan fedezhetők fel azok a motívumok, amelyek több más művén is felbukkannak.

A mű egyik központi alakja s egyben Markó szinte legkedveltebb motívuma a fején kosarat tartó nőalak, szinte valamennyi olasz témájú képén megfigyelhető (*Róma látképe*, 1935, *Tivoli vidéke*, 1839, *Olasz táj szivárvánnyal*, 1841, *Olasz táj aratási jelenettel* 1848-1855, *Tájkép Appeggiből*, 1955 k., *Campagnai táj*, 1858 stb.). A középtér további jellegzetes, máshol is felbukkanó motívuma a halászbárka (pl. *Krisztus keresztelése*, 1841, *Halászok*, 1851,) illetve a szivárvány-kettős szivárvány jelensége, amely egyik legismertebb, 1853-ban készült *Puszta* című festményének központi motívuma.

A halász című festményt érdemes összevetni Markó 1841-ben festett más képeivel. Az egyik a már említett *Krisztus keresztelése*, amelynek finomsága és érzékeny megfestése *A halász* című képpel való közvetlen rokonságra enged következtetni. Markó oeuvre-katalógusa szerint ebben az évben nem készült olyan nagyszámú festmény[8], de a Sotheby 1998 decemberi aukcióján felbukkant egy mű, amelyet a művész szintén erre az évre datált, s amely számos részletében megegyezik *A halász* című képpel.[9]

S végül a MNG Grafikai Osztályának tulajdonában található a *Táj csónakkal* címet viselő akvarell[10], amely minden kétséget kizáróan ehhez a képhez készült vázlat. A kompozíció apróbb részleteiben (kettős szivárvány, gyülekező viharfelhők jobbra, kisebb kísérő csónak a bárka mögött) is

MARKÓ KÁROLY

Műgyüjtők Galériájának 4. aukciója a Jókai Klubban. Belvedere. I. /1989/1./ 1.n.

64. tételszám: Ut Emmaus felé, olaj, vászon
Előtanulmány az 1845-ben festett azonos képéhez.

Új Magyar Kánon

a Firenzei
R. Galleria antica e
moderna-ban
34 és 118 szám képek
az ő művei.

Markó Károly id

F

373. id. Markó Károly (magyar festő, 1791–1860): Tájkép. Vászon, olaj, 21×29 cm.

Jelezve balra lenn: Markó Flor. 1847. A bécsi Kunsthallában tartott árverésen vásárolva. – Maszlagy II. 174 sz.
Esztergom vármegye Bp. é. n. 176 l.
Rényi 23 l.
Gerevich: PA, 251 l.
Gerevich: Az Ujság 1916 jul 20, 4. lap.
Maszlagy: Az esztergomi érseki képtár. U. M. Sion. VI – 1876, 111 l (Bécsbőr véve)

Földvári István: Az esztergomi érseki képtár. Fővárosi Lapok, XIII – 1876, 760 l.

~~373 a – 23 dr. rajz és akvarell~~

Még egy kétes (?) Markó: 376.

Gerevich: Régi és ujabb magyar festők a primási képtárban. Vasárnapi Ujság, 1916, 553–554 l (repr. 554 l)

Maszlagy
Földvári
Rényi
Kőrösy
Maszlagy

Kőrösy László: Esztergom. Esztergom 1887 238–239 l.

Eszt vm

Ger: Az ujs.
Vas ujs
PA

Esztergomi képtár

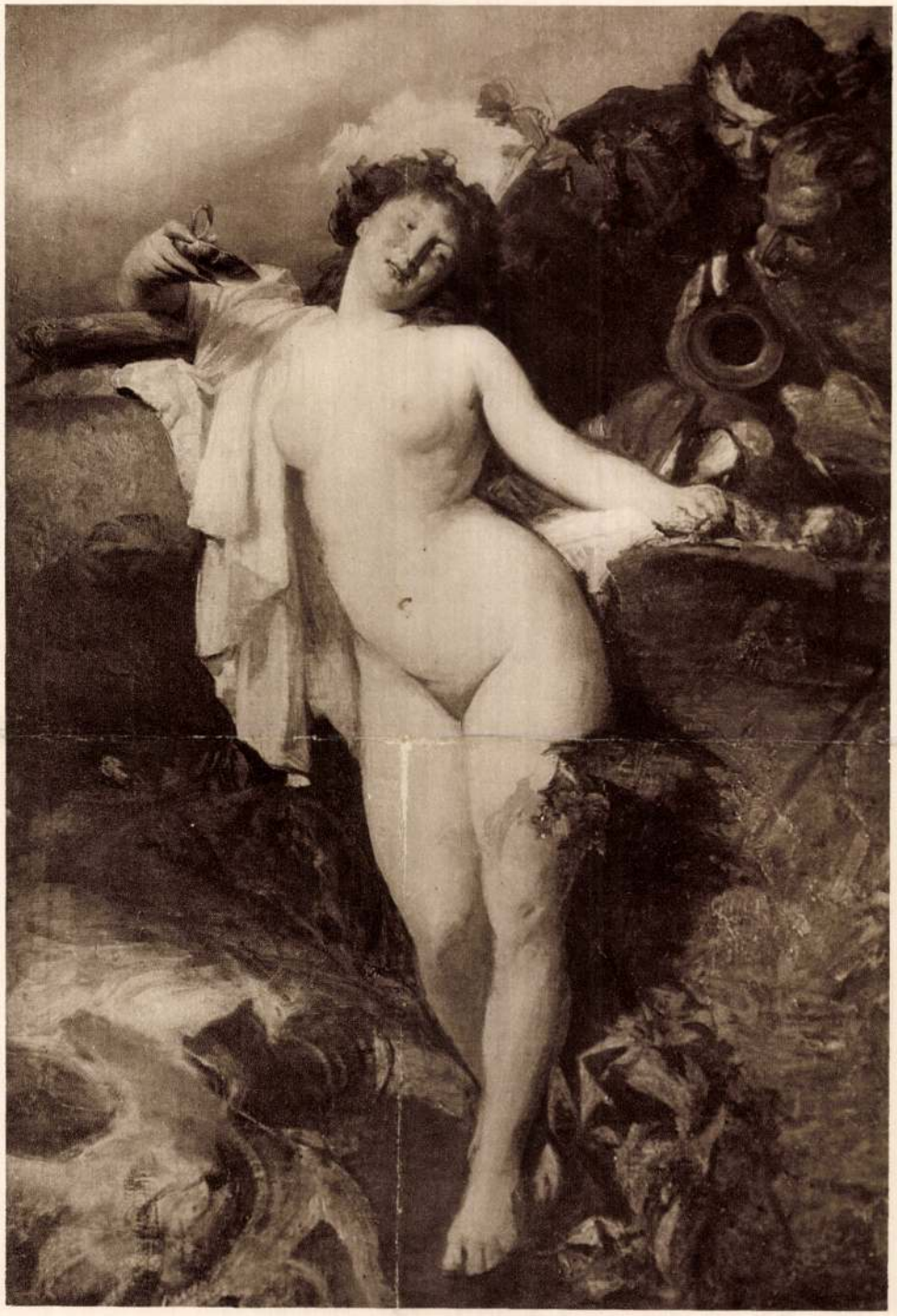

BENCZÚR GYULA: BACCHANSNŐ.

ID. MARKÓ KÁROLY: FAUN ÉS NYMPHÁK.

napfény, lelki szemei megnyílnak, a lángész előtt feltárul és szavakat talál a képzelet csodás világa, három leánya feszülten figyel és az egész környezet hevített színfoltjainak mesteri hangszerelése a teremtő szellemnek hódol. Kétségtelenül, Munkácsy «Milton»-ja az ő festői remeklésének tetőpontját jelzi. Aztán 1882-ben megjött diadalútján a legnagyobb magasztalásban részesült festménye: «Krisztus Pilátus előtt». A műcsarnok templommá változott. Halkan, áhitattal tolongott ott az egész ország közönsége. A falu népe messzeföldről elzarándokolt a fővárosba és a terembe lépve, letérdelve fohászkodott Munkácsy fenséges Krisztusához.

Egy nagy csoda történt. Az addig nem sokra tartott művészet Magyarországon egyszerre a közérdeklődésnek homlokterébe jutott.

Munkácsyt fejedelmi módon ünnepelték. Egymást követték a fényes lakomák. Az országgyűlés két háza látta őt vendégül. Mailáth György országbíró a főrendiház és Péchy Tamás a képviselőház elnöke közt foglalt

Ex libris T. 1928.

Marko Károly id

ivód

—

Vas. Lyp. 1874. 70 l
(A mutar latból)

Das Ergebnis 100 jähriger Erfahrung:

Unsere Schnelläuf

HEXE UND RC

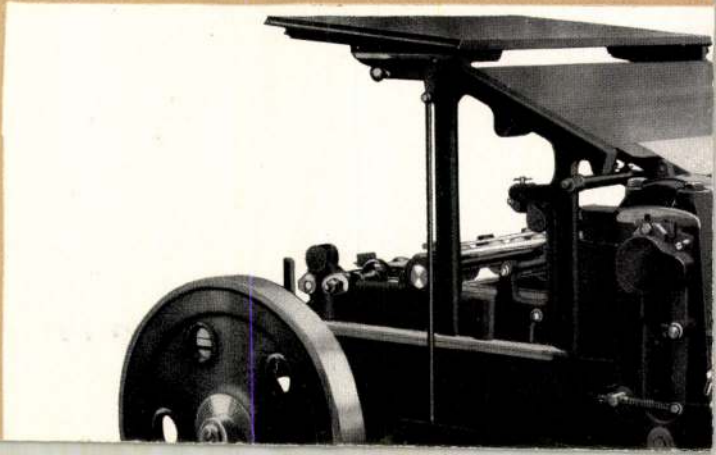

Makó Károly id

Vas. Ujs. 1897. 461. l.
(Makó-kiállítás.)

La S. V. è invitata a partecipare

all'ASSEMBLEA GENERALE

della

SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE

MATTIA CORVINO

che avrà luogo il 24 giugno p. v. alle ore 18
nella sala d'onore del Museo di Arte Decorativa
(IX., Üllői-út 33—35)

Il presidente
Tiberio Gerevich

Markó Károly úd

vod

Jahn - Rusconi, Art:

La Galleria d'Arte Moderna a Firenze.

Roma 1934, 20. l.

Markó Károly id

Antellában Villa Appeggi Fenti tartózkodási helye 1847–1860. Conte Ugolino della Gherardesca, a villa tulajdonosa, Markó műveinek csodálója bocsájtotta a mester rendelkezésére. Itt élt Markó családjával és tanítványaival 1860 nov. 19-én bekövetkezett halálaig.

Zenthon J.: Magyar műkincsek és emlékek Olaszországban. (Kézirat)

Poglayen-Neuwall, Stefano: Itinerario per i turisti ungheresi. Roma 1942. 45. l.

Markó sírja az antellai temetőben van.

	Kikiáltási ár pengőben
40. —, Diana Nimfákkal és Faunnal. Olajf. 41×52 . .	700.—
41. GÖRÖGKELETI FESTŐ, XVII—XVIII. SZ. Ikon. Krisztus mint a világ bírája. Olajf. fára. 39×31 .	15.—
42. GÖRÖGKELETI FESTŐ, XVII—XVIII. SZ. Ikon. Jelenetek Krisztus életéből. Olajf. fára. 38×31 . .	14.—
43. GREGUSS IMRE (1856—1910), Tájkép. Olajfestm. 18×26. (Jelzett.)	20.—
43/a GUARDI, FRANCESCO (1712—1793), Velencei részlet. Olajf. 55×72	1900.—
44. HÁRY GYULA, Tabáni részlet. Olajf. 17×20. (Jelz.)	20.—
45. HELLEMANS, PETRUS JOHANNES (1787—1845), Tájkép. Olajf. 76×96. (Jelzett.)	800.—
46. HOLLÓSY SIMON (1857—1918), Szalmakazal. Olajf. 88×104. (Jelzett.)	350.—
47. —, Kolostorkert. Olajf. 22×36. (Jelzett.) . . .	150.—
(Illusztrálva a VI. táblán.)	
48. HORTHY BÉLA, Tanulmányfej. Olajf. 28×26 . .	100.—
49. ISMERETLEN FESTŐ, XVII. SZ., Férfi képmása. Miniatür olajf.	25.—
50. ISTOKOVITS KÁLMÁN, Magyar leány. Olajfestm. 60×48. (Jelzett.)	150.—
51. IVÁNYI-GRÜNWALD BÉLA, Balatoni táj. Olajf. 50×60. (Jelzett.)	50.—
52. JAKOBEY KÁROLY (1825—1891), Rákóczi Ferenc képmása. Olajf. (Másolat.) 38×30	150.—
53. —, Rákóczi Ferenc nejének képmása. Olajf. (Másolat.) 37×29	150.—
54. KARDOS GYULA (1857—1908), Udvarlás. Olajf. 85×110. (Jelzett.)	350.—
55. —, Virágcsendélet. Olajf. 23×28. (Jelzett.) . . .	80.—
56. KARLOVSZKY BERTALAN, Tanulmányfej. Pasztell. 40×32. (Jelzett.)	180.—
57. —, Női akt. Olajf. 17×13. (Jelzett.)	100.—
58. KARVALY MÓR (1860—1899), Önarckép. Olajf. 35×23. (Jelzett.)	150.—
59. KATONA NÁNDOR (1860—1932), Késmárk. Olajf. 25×35. (Jelzett.)	100.—
60. —, Tájkép. Olajf. 32×45. (Jelzett.)	80.—
61. —, Téli táj. Olajf. 24×29. (Jelzett.)	180.—
62. KELETI GUSZTÁV (1834—1902), Eperszedők. Olajf. 24×32. (Jelzett.)	80.—
63. KOKOSCHKA, OSKAR, Női akt. Vízf. 60×40. (Jelz.)	200.—
64. —, Női akt. Vízf. 60×40. (Jelzett.)	200.—
65. KOMLÓSSY EDE, Pipára gyujtó paraszt. Olajf. 18×24. (Jelzett.)	100.—
66. —, Bacchusi ünnep. Olajf. 35×44. (Jelzett.) . . .	150.—
67. KOSZTA JÓZSEF, Női képmás. Olajf. 50×35. (Jelz.)	90.—

	Kikiáltási ár pengőben
68. KOVÁCS MIHÁLY (1819—1892), Öreg férfi tanulmányfej. Olajf. 65×52. (Jelzett.)	150.—
69. KŐRÖSFŐI-KRIESCH ALADÁR (1863—1920), Fahordás. Olajf. 50×70. (Jelzett.)	100.—
70. LASKE, OSKAR, Vásár. Vízf. 30×30. (Jelzett.) .	25.—
71. LÁSZLÓ FÜLÖP, Női képmás. Olajf. 65×50. (Jelz.)	500.—
72. —, Térey Gáborné képmása. Vörös kréta. 34×25. (Jelzett.)	500.—
73. —, Tanulmányfej. Olajf. 43×32. (Jelzett.) . . .	500.—
74. LIGETI ANTAL (1823—1890), Dévény vára. Olajf. 120×185	3000.—
(Illusztrálva a III. táblán.)	
74/a LIEZEN-MAYER SÁNDOR (1839—1898), Mulató tiroliak. Olajf. 46×33. (Jelzett.)	250.—
75. LOTZ KÁROLY (1833—1904), Női képmás. Olajf. 68×55. (Jelzett.)	700.—
76. —, Tájkép. Olajf. 28×42	400.—
(Illusztrálva a VII. táblán.)	
77. —, Találka. Olajf. 25×36. (Jelzett.)	500.—
(Illusztrálva a VI. táblán.)	
78. —, Kánai menyegző. Gouache. 22×44. (Jelzett.) . .	200.—
79. —, Ötösfogat. Olajf. 25×35. (Jelzett.)	450.—
80. LUNDENS, GERRIT (1622—1677), Mulató társaság. Olajf. 35×50	500.—
81. MADARÁSZ VIKTOR (1830—1917), Leányka. Olajf. 41×34. (Jelzett.)	250.—
82. —, Tanulmányfej. Olajf. 50×38. (Jelzett.) . . .	120.—
83. MAGYAR-MANNHEIMER GUSZTÁV, Fekvő női akt. Olajf. 50×75. (Jelzett.)	250.—
83/a —, Külváros. Olajf. 76×52. (Jelzett.)	950.—
84. —, Mosónők. Olajf. 80×105. (Jelzett.)	350.—
85. ID. MARKÓ KÁROLY (1791—1860), Faun és Nimfák. Olajf. 32×42. (Jelzett.)	1800.—
(Illusztrálva a VII. táblán.)	
86. —, Eszményi táj. Olajf. 65×85. (Jelzett.) . . .	3000.—
(Illusztrálva a III. táblán.)	
87. —, Tájkép. Olajf. 23×29	1900.—
88. IFJ. MARKÓ KÁROLY (1822—1891), Kecske. Olajf. (Jelzett.)	150.—
88/a —, Tájkép. Olajf. 57×43 (Jelzett.)	350.—
89. MATYASOVSZKY-ZSOLNAY LÁSZLÓ (1885—1935), Virágcsendélet. Olajf. 60×50. (Jelzett.) . .	300.—
(Illusztrálva a XIV. táblán.)	
90. MEDNYÁNSZKY LÁSZLÓ BÁRÓ (1852—1919), Téli táj. Olajf. 30×36. (Jelzett.)	200.—
(Illusztrálva a VIII. táblán.)	
91. —, Hegyvidék télen. Olajf. 44×56. (Jelzett.) . .	350.—

Árverési Közlöny 1936. febr. 1. rendk. sz.

48 ▪ ID. MARKÓ KÁROLY (1791–1860)

Alkonyi fények Tivoli mellett (Prokrisz halála), 1838 körül

28 x 40 cm
Olaj, vászon
Jelezve jobbra lent: C. Markó
MNG 808/977
Szerepelt a BÁV 44. aukcióján, 1977. december, 202. tétel

Kikiáltási ár: 4 500 000 Ft

KIÁLLÍTVA

BÁV 44. aukció, Budapest, 1977. december (*Táj mitológiai jelenettel* címen)

IRODALOM

Szana Tamás: *Markó Károly és a tájfestészet.* Budapest, 1898

Pogány Ö. Gáborné: *Id. Markó Károly művei és műveinek jegyzéke.* In: *A művészettörténeti Dokumentációs Központ Évkönyve 1954/1955.* Budapest, 1957

Bodnár Éva: *Id. Markó Károly.* Budapest, 1980

Szabó Júlia: *A mitikus és a történeti táj.* Budapest, 2000

1840-ben a Magyar Tudományos Akadémia Ferenczy István és Barabás Miklós után egy Itáliában élő *„tájfestész"*-t, Markó Károlyt választotta tagjai közé. Markót már ekkoriban is a magyar Claude Lorrainként emlegették a honi lapok, és művei a legnevesebb főúri gyűjteményeket ékítették. Az idősödő mester művészetének nemzetközi rangját mutatja, hogy 1843-ban a nagy múltú firenzei Akadémia és később a velencei is tagjainak sorába választotta. A neves irodalmár, Erdélyi János elragadtatott sorai kiváló képet adnak Markó korabeli hírnevéről: *„A művésznek Florenzben az új idők Athénjében, sőt egész Olaszországban nagy híre van az ottani művészek előtt is. Műveit, csak győzné az alkotást, gazdagon fizetik. Körülötte az ifjú művészek serege, mint egykor Raffael körül."* (idézi: Bodnár, 1980, 42.) Az Itáliában magyar tájfestőként komoly karriert befutó Markó azonban nemcsak a sikert, de a nélkülözést is megtapasztalta. Markó viszonylag későn, harmincegy éves korában iratkozott be a bécsi Akadémiára, korábban – apja nyomdokain – mérnöki tanulmányokat folytatott és Czauczig Józseftől tanult rajzolni. Bécsben kezdetben Peter Krafftthoz járt a történeti festészet osztályába, s csak később – megélhetés híján – tért át a tájfestésre. Az egyre népesebb családról gondoskodni kényszerülő Markónak csak kemény munka árán sikerült olyan fokú ismertségre szert tennie, hogy komoly pártfogót találjon magának, aki hajlandó az oly régóta óhajtott itáliai tanulmányutját is finanszírozni. A *Visegrád* sikere után 1832-ben Geymüller bécsi bankár anyagi támogatásának köszönhetően jutott csak el Itáliába, a tájfestészet hazájába, ahol végre saját szemével is láthatta az árkadiai tájat. Markó kitartását és tehetségét mutatja, hogy sikerült gyökeret vernie az Örök Városban. 1838-ig Rómában maradt, ahol lassacskán jóra fordult a Markó család sora, a mestert elárasztották a rég várt megbízatások. 1838-ban már nem a sikertelenség miatt kelt újra útra, hanem a rossz római levegő elől *„menekült"* Pisába.

A Markó oeuvre-katalógusban még *Táj mitológiai jelenettel* cím alatt szereplő (Pogány, 1957, 384.) *Prokrisz halála* is a jellegzetes Campagna Romanát ábrázolja, háttérben a Tivoli markáns, sziklás tömbjével. A mitológiai szcénát csak most sikerült azonosítanunk Kephalosz és Prokrisz történetének egyik jeleneteként. Az Ovidius *Metamorphoses*ében olvasható történet szerint Erekhtheusz király lánya, Prokrisz hűtlen lett férjéhez, Kephaloszhoz, aki erről tudomást is szerzett. Kephalosz Diana közbenjárására végül megbocsátott feleségének, sorsuk azonban nem fordult jóra. Kephalosz egy vadászaton tévedésből halálra sebezte Prokriszt. A kép előterében látható a nyíllal átlőtt szívű fiatal ara és a kétségbeesett férj, a fák közül előbukkanó légies alak viszont nem kapcsolódik közvetlenül a történethez. Kephalosz életének egy későbbi eseményére – ha tetszik végzetére – utal. A lobogó köntössel jellemzett, áttetsző alak nem más, mint Éosz (a római mitológiában Auróra), a Hajnal istennője, akiben Aphrodité – mivel ágyába fogadta Árészt – büntetésképpen a halandók iránti örök vágyakozást ébresztett. Kephalosz is Éosz szerelmének esett áldozatul, aki elragadta őt a földről. A Markó által nagyra becsült Claude Lorrain is megfestette három alkalommal Kephalosz és Prokrisz történetét, de ő nem a tragikus részt ábrázolta, hanem Diana békítő fellépését. Markó nemcsak témaválasztásában, de stílusában is eltért egy kissé a mélyen tisztelt Lorraintől. A tájkompozíció egésze ugyan a nagy francia elődtől ered, de a részletek aprólékos kidolgozásában Markó meghaladta *„mesterét"*.

M. B.

id. Markó Károly: Tivoli vidéke, 1839
63x84,5 cm, olaj, vászon
Magyar Nemzeti Galéria

BRODSZKY SÁNDOR

47

47 ▪ BRODSZKY SÁNDOR (1819–1901)

Árnyas út a város szélén

42 × 39 cm
Olaj, karton
Jelzés nélkül
Hátoldalán hagyatéki pecsét
és Könyves Kálmán kiállítási címke

Kikiáltási ár: 450 000 Ft

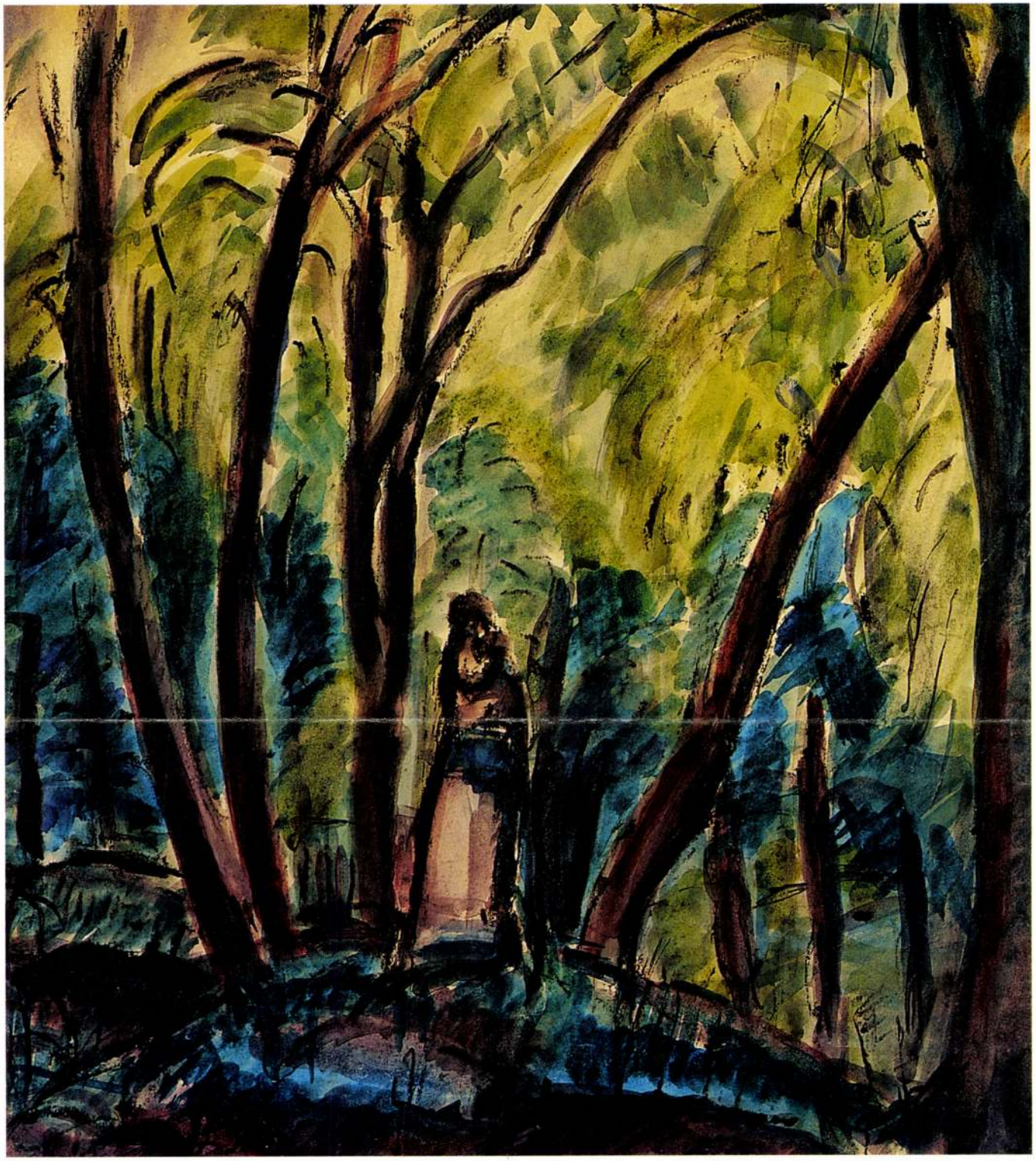

49

49 ▪ DERKOVITS GYULA (1894–1934)

Lombok között (Régi budai temető), 1922 körül

32,5 × 29,5 cm
Vegyestechnika, papír
Jelzés nélkül

Kikiáltási ár: 120 000 Ft

50 ▪ KMETTY JÁNOS (1889–1975)

Csendélet önarcképpel, Esti Hírlappal

40 × 60 cm
Olaj, karton
Jelezve balra lent: Kmetty

Kikiáltási ár: 1 500 000 Ft

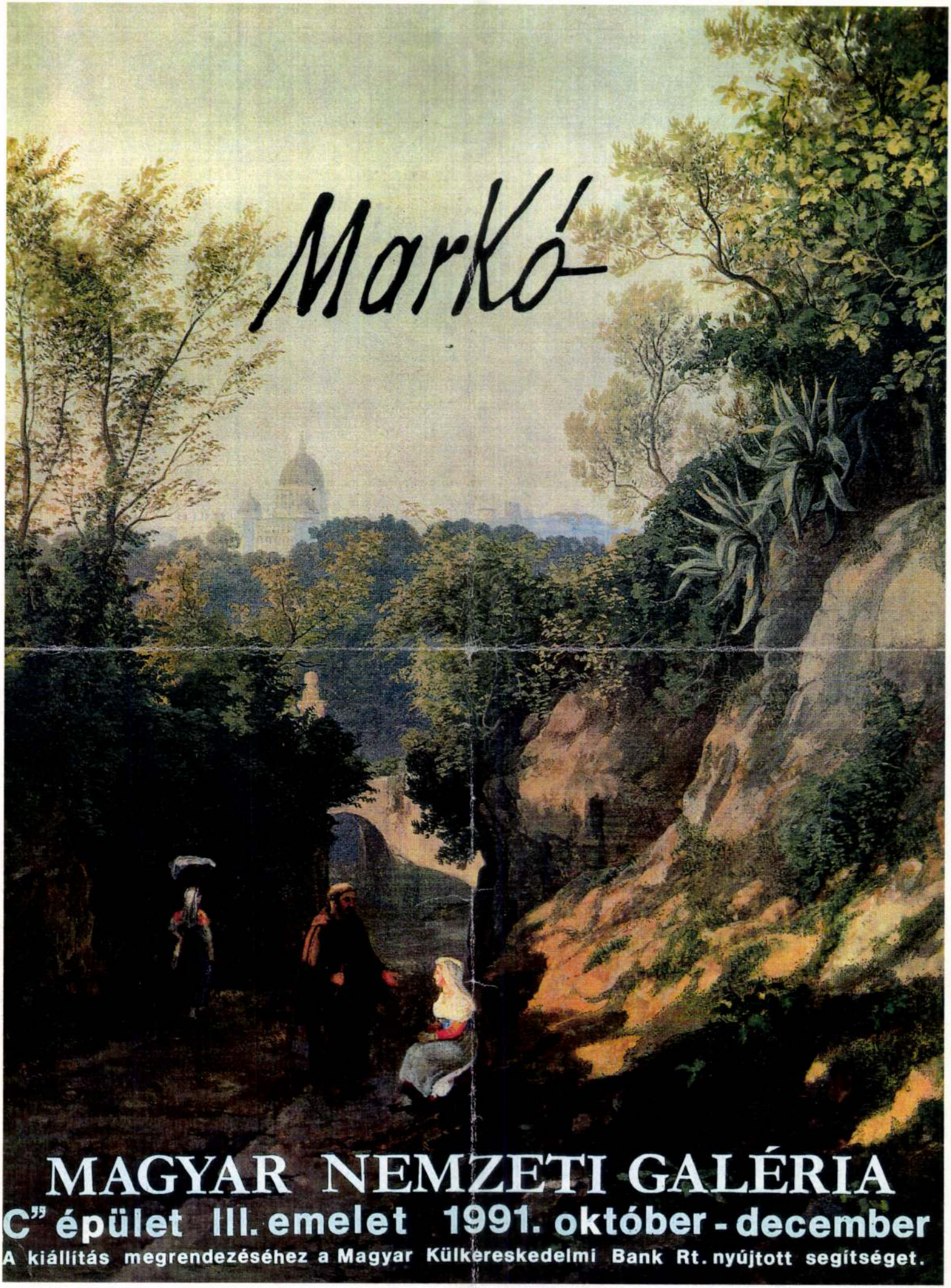

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

C" épület III. emelet 1991. október - december

A kiállítás megrendezéséhez a Magyar Külkereskedelmi Bank Rt. nyújtott segítséget.

MARKÓ Károly II

Lotz Károly (1833-1904)

A juhász családja
Olaj,vászon 20,5 x 30
Jelezve jobbra lent: Lotz

Irodalom:
*Ybl Ervin: Lotz Károly élete és művészete, Budapest, 1938.

A hesseni Homburgban született Lotz Károly nyolc és fél éves korában, édesapja halála után került Magyarországra. Édesanyja, Lotz Toni (született Höflich Antónia), a budavári patikus leánya, két hétig tartó fáradságos utazás után megállította a kocsit Magyarország határánál, kiszállt a postakocsiból, s azt mondta gyermekeinek: "Csókoljátok meg hazátok földjét és fogadjátok meg, hogy nem hagyjátok el soha."

Lotz Vácott gyerekeskedett, itt érték a 48-as szabadságharc eseményei is. A tizenötéves fiú ekkor már Marastoni Jakab Első Magyar Festészeti Akadémiájának növendéke a pesti Nagyhíd utcában. Az iskola Emlékkönyvében két rajza maradt fenn: egyik, egy korsós olasz nő, mintalap után készülhetett. A másik, mely két felszerszámozott igavonó lovat ábrázol, amint az egyik ló a másik hátára hajtja fejét, minden bizonnyal természet után készült és a fiatal Lotzban ébredező naturalista szemlélet legkorábbi bizonyítéka. Ezt követték a Vác, Pest-Buda lankás környékein készült ceruzavázlatok, majd azok a skiccek, amelyeket már az 50-es években, a Rahl-iskola kirándulásain készített. Korai vázlatkönyveiben találhatunk ilyen naturalisztikus rajzokat Klosterneuburg, Kahlenberg körüli tájakról is. Érdekes, hogy közvetlen valószerűségük mellett önkéntelenül is megkomponálta a rajzokat.

Amikor pedig festői tanulmányai közben, majd utána visszatért Magyarországra, elsősorban táj- és paraszti életből vett zsánerképeket festett. A népies betyár romantika fogta meg: bejárja a magyar Alföldet, előszeretettel festi a lovakat, a nádfedeles kunyhókat, az emberekkel teli, szánguldó kocsikat, a megrakott szénásszekereket. Egyre több felhős eget is fest, hiszen, mint oly sokszor hangoztatta, sehol a világon nem látni olyan gyönyörű felhőket, mint a magyar Alföldön.

Ybl Ervin jellemezte legtalálóbban Lotz festészetének e mindmáig nem eléggé értékelt korszakát: "Senki sem tudta az 50-es és 60-as években a magyar táj akkori parlagias zamatját, az alföldi naplementék bíborát, a felhők mögül előbukkanó nap aranysárga fényét, a tanyai élet, a csikósok, pásztorok, hajóvontatók, a takaros fehérnép romantikáját olyan festői igazsággal vászonra vetni, mint Lotz Károly. Nem volt képeiben semmi szomorúság, melankólia, dac, amely kihívta volna az osztrákok ellenszenvét, legfeljebb csak a természet haragja nyilatkozott meg néha vihar alakjában vásznain, de ennek sem volt szimbolikus értelme. Lotz optimizmusa, friss élniakarása már korai alkotásaiban is zavartalanul, minden fájdalmas mellékzönge nélkül jut kifejezésre. Képei valóban olyanok, mint Petőfi szilaj költeményei, nem találjuk bennük a szabadságharc után ébredező líra visszafojtott fájdalmát, szomorú allegóriáit. A nép életét, a megmíveletlen földet Lotz ösztönös erővel jellemezte. A figurális kifejezésben, a nők típusában a Rahl-iskola hagyományaihoz ragaszkodott, de alföldi tájszemlélete zamatosan magyar. Száz kép közül is feltűnik egy-egy korai Lotz-alkotás különleges helyi varázsával, koloritjával."

Ezekkel a többnyire kis méretű táj- és zsánerkompozíciókkal jelentkezett a bécsi és a pesti Műegyletek kiállításain is. Így az osztrák Kunstverein 1853-ban 100 forintért megvásárolja a *Cserkésző cserkeszek*et, 1854-ben 100 forintért a *Lovak*at, 1855-ben 114 forintért a *Magyar takarmánypiac*ot, 1860-ban 500 forintért a *Ménes a pusztán*, 1863-ban a *Lovak a pusztán* című képeket. A méretek felől a katalógusokban megjelölt ár ad némi eligazítást.

A pesti Műegylet Állandó Képtárlatain 1854 és 1861 között rendszeresen szerepelt táj- illetve zsánerképekkel.
/1854: *Magyar tájkép*, *Életképek*, *Puszta, Tisza-tájék*.1855: *Falusi jelenetek*, *Magyar tájkép*, *Magyar életkép* 1856: *Életkép* 1857: *Jelenet Alföldről* (6 darab) 1858: *Csikós*, *Magyar életkép* (Ybl Ervin szerint: *Pusztai ménes*, és a császári és királyi udvar számára készült); *Zivatar a pusztán* (megvásárolva a sorsolásra, Ybl szerint:*Pusztai fergeteg*.). 1859: *Magyar életkép* 1860: *Életkép*, *Ménes a pusztán*. 1861: *Életkép* (2 darab) *Ménes*; *Életkép* (3 darab) *Magyar életkép*./

Az 50-es és 60-as évek zsánerképei közül Ybl Ervin említi továbbá a *Sulykoló asszonyok*at és a *Meglepett asszonyok*at, a *Fürösztésre menő lovak*at,a *Lovat rabló betyár*, az *Útban a tanyára* és a *Juhász a feleségével* című, Waldmüller és Pettenkoffen hatásáról tanúskodó műveket. 1862-ből való *A betyár kedvese*, a *Mosdó nő* és a *Halász*.

A felsoroltak közül az itt látható életképpel feltételesen azonosítható bármelyik szerényebb összeggel megjelölt, címben az ábrázolt jelenetnek ellent nem mondó mű, legyen az *Életkép*, *Magyar életkép* vagy *Jelenet Alföldről*. A jelen katalógusban megadott cím, *A juhász családja* egy, az 1927-es Magyar táj és életkép kiállításon 597. sorszámmal a Műcsarnokban bemutatott kép címe, amelyikkel a jelen mű - ugyancsak feltételesen - azonosítható. Mivel az ábrázolt emberi alakok szoborszerű megformálása már a Rahl-iskola hatását jelzi, a kép nem készülhetett az 1850-es évek közepe előtt. A világos színek és a tág horizont viszont 1860-62 közötti keletkezést valószínűsítik. Hasonló, reprodukcióból ismert képe Lotznak a *Juhász és menyecske a kútnál* (a Szent György Céh XL. aukcióján szerepelt, 1918-ban, feltehetően utólagosan adott címmel).

A művészettörténetben főleg fal- és mennyezetfreskóival számon tartott Lotz Károly táj- és életképfestőként is figyelmet érdemel. Korai festményei e műfaj első, jelentős megnyilvánulásai közé tartoznak a magyar képírás történetében.

B.J.

8.▶
Lotz Károly (1833-1904)

A juhász családja
Olaj,vászon 20,5 x 30
Jelezve jobbra lent: Lotz
Kikiáltási ár: 300.000. Ft

Id. Markó Károly: Vázlat a Halász című képhez

megegyezik a nagy olajképpel, mégis egy tematikai eltérés erősíti meg összetartozásukat: a vázlaton a halász csónakjával elindul bárkájától a parton álló alakok - nyilván a családja - felé, míg a kész művön már megérkezett oda, s átveszi az asszony kezéből a kicsi gyermeket. Ennek alapján pontosabban is meghatározható a kép témája: a fiatalasszony gyermekét és az élelmet hozza férjének, aki talán hosszabb ideig volt távol s esetleg újra útnak indul. Markó számára kezdetben, a vázlat készülésének idején egyszerű jelenetként merült fel a téma, ám mire az olajkép elkészült, a jelenet "drámaiságát" fokozandó a találkozás meghitt pillanata mellett döntött. Markó zsánerstaffázsainak sorában egyébként elég ritka, hogy bármiféle eseményt - nem beszélve drámaiságról - kívánt volna megörökíteni. Műveinek efféle magasabb céljai nem voltak, hiszen az alakok csupán az idilli olasz táj hangulatát voltak hivatva hangsúlyozni, kifejezésre juttatni.

A mű Id. Markó Károly tájfestészetének számos jellegzetességét felvonultatja. A baloldalon kissé magasabb előtérben a festő által legtöbbet szerepeltetett növények[1] láthatók, a középteret képező, jobb oldalon egészen a mű széléig nyúló vízfelület lehetőséget nyújt a festőnek virtuóz festőtechnikájának bemutatására. A bárkáról hátrafelé lecsüngő, leheletfinom halászháló Markó tehetségének igazi bizonyítéka.

A baloldalon látható tisztás, a mögötte húzódó facsoport, a pihenő állatok, a háttér panorámája, amelyen a kupola akár Pisát is idézhetné, az ellenkező oldal sűrű, a művészre jellemző alapossággal és részletességgel kidolgozott erdeje, az égbolt egy részének zavartalan kékje, a tornyosuló felhők és végül a kép széle felől közeledő sötét viharfellegek rendkívüli kohéziója valóban Markó egyik legszebb kompozíciójává avatják ezt az alkotást.

H.O.

Jegyzetek:

[1] Az oeuvre-katalógus szerint a kép jelzete tévesen: C. Markó pinxit 1841; az Ernst-aukció katalógusában: C. Markó pinx. 1841

[2] Bodnár Éva: Id. Markó Károly (1791-1860). Budapest 1980. 31.

[3] Ld. A magyar rajzművészet mesterei 2. Id. Markó Károly. Kiállítási katalógus. Budapest 1991

[4] Többek között Joseph Anton Koch, Carl Blechen, Thomas és Johann Ender, Christopher W. Eckerberg, Carl Philipp Fohr, Carl Rottmann neve érdemel említést. A témáról bővebben: Szabó Júlia: A tájrajzolás és tájfestészet. Művészet Magyarországon 1830-1870. Budapest 1981., valamint a 3. sz. jegyzetben említett mű 20. oldal, 10. jegyzet.

[5] Az idézet Péter Andrásnak az egykori Fruchter-gyűjteményben lévő Markó-képekről írt elemzéséből származik: A Fruchter-gyűjtemény. Magyar Művészet 1931. 63.

[6] Honművész 1840. 437.; Bodnár Éva i. m. 34.

[7] Honművész 1840. 492.; Bodnár Éva i. m. 35.

[8] Az oeuvre-katalógus szerint mindössze hét: ld. 388. oldal

[9] Deutsche und Österreichische Malerei und Zeichnungen nach 1800. A Sotheby`s München aukciója. 1998. december 8. kat. 57.: Italienische Landschaft mit Regenbogen. Olaj, vászon 43 x 62 cm, j. j. l.: C. Markó p. Pisis 1841.

[10] 3. sz. jegyzetben idézett mű, kat. 97. Táj csónakkal, akvarell ceruza, 204 x 280 mm, J. n. MNG ltsz.: 1955-5624. A mű a katalógusban tévesen 1851-re datált; ezt a két kép közötti kapcsolat megvilágítása után mindenképpen helyesbíteni kell.

[11] A mű előterében jobbra megfigyelhető magas növénycsomó például a Krisztus megkeresztelése című képen szinte teljes egészében felfedezhető.

6.▲
Váza, paradicsommadárral és gyűszűvirággal, Zsolnay, 1905 körül
Porcelánfajansz, opak és transzparens cozinmázak
Fazonszám: 5650 Magasság: 33 cm
Jelzés: domburú körpecsét
Reprodukálva: Santi-Gacher: Zsolnay Ceramics. 1998, 108. oldal
Kikiáltási ár: 480.000. Ft

Id. Markó Károly (1791-1860)

A halász
Olaj, vászon 46 x 59 cm
Jelezve balra lent: C. Markó Pisis 1841

Irodalom:
- Pogány Ö. Gáborné: id. Markó Károly művei. Művészettörténeti tanulmányok, Budapest 1957. 355-453.oldal

Kiállítva:
- Ernst Múzeum Aukciói XLIII. 1929. 299.[1]
- A Magyar Királyi Postatakarék Árverési Csarnokának 1934. decemberi aukciója, 758. tétel

Reprodukálva:
- Ernst Múzeum Aukciói XLIII. 1929. XVIII. tábla
- Új Idők 1929 (XXXV) 52. szám 745.
- Árverési Közlöny 1934. október 6.

Id. Markó Károly 1838-ban már hat éve élt Rómában, amikor valószínűleg a város környéki mocsarasok rossz levegője miatt[2] kialakuló betegsége nyomán orvosai javaslatára a Pisa melletti san giuliano-i fürdőhelyre utazott. A Rómában eltöltött időszakra bécsi akadémiai tanulmányok és mintegy tízesztendős bécsi tartózkodás után került sor. 1822-1823 között az Akadémia történeti és tájfestészeti osztályait látogatta. Az intézmény tájfelfogása természetesen nagymértékben eltért attól a topografikus leíró jellegű tájábrázolástól, amely Markó korai műveire[3] volt jellemző. Nem csupán a megfogalmazásbeli egyszerűségről van szó, hanem a témául szolgáló tájnak a történelemben betöltött szerepéről is, azaz Markó úgy gondolhatta, hogy az Akadémia felfogását követve igazán jelentős alkotások a klasszikus múlttal rendelkező helyszíneken születhetnek. Bécsi évei, a nélkülözések ideje alatt, amikor megélhetéséért műkereskedők számára tájképeket festett, hallatlan szakmai rutinra tett szert. 1832-ben aztán Geymüller bécsi bankár támogatásával végre eljutott Itáliába, ahol rövid körutazás (Velence, Bologna, Firenze) után Rómában telepedett le. Stílusának kialakulásában ez a hat esztendő döntő szerepet játszott. Itt végre közvetlen közelről figyelhette azokat a mestereket, akik a XVII. századi idilli, heroikus staffázsfestészet két nagy alakjának, Claude Lorrainnek és Nicolas Poussinnek nyomdokain haladva a XIX. század elejének modorát kialakították: ez az Akadémiák által diktált klasszikus tájfestészeti elvek követését jelentette. Markó elsősorban a Rómában tartózkodó német és osztrák festők köréhez kapcsolódott[4]. Végleges stílusának kialakulásában azonban mégiscsak saját elképzelései játszották a főszerepet. Témáiban élete végéig ragaszkodott azokhoz a motívumokhoz, amelyek ifjúkorában megragadták fantáziáját, s bár a kompozíció kialakításában kötődött az akadémiák és a XVII. századi mesterek szigorúan három síkú elrendezéséhez, és formaadására a "szabatos tiszta linearizmus" volt jellemző[5], mindezeket munkássága folya-

Barabás Miklós: Id. Markó Károly 1853.

7. ▶
Id. Markó Károly (1791-1860)

A Halász
Olaj, vászon 45,5 x 59 cm
Jelezve balra lent: C. Markó Pisis 1841
Kikiáltási ár: 6.000.000. Ft

106. **Id. Markó Károly** (1791-1860)

Ganymedes elragadása, 1860
Olaj, vászon 23,5 x 31 cm
Jelezve középen lent:
C. Markó S. p. Ap. 1860

Reprodukálva:

- Pogány Ö. Gáborné: Id. Markó Károly művei. Művészettörténeti tanulmányok, Budapest, 1957. 416. számon *Ganymedes* címen
- Dorotheum 1933. 423. aukció, katalógus szám: 91.

Kikiáltási ár: 3 800 000 Ft.

Öregkori munkái

Id. Markó Károly életének utolsó esztendejében, noha látása ekkorra már erősen gyöngült és más betegségek is kínozták, még mindig folyamatosan dolgozik s Keleti Gusztáv szavaival élve *„ugyanazon költői derült alaphangulatot bámulatos következetességgel, egyúttal kifogyhatatlanul bő változatban tolmácsolja műveinek túlnyomó számában"* (Keleti Gusztáv: Művészeti dolgozatok. Budapest, 1910. 44.).

A *Ganymedes elragadása* című kisméretű képe is ebben az időszakban készült. Jellemző erre a korszakára életének utolsó esztendeire, ugyanúgy, mint alkotói tevékenységének elejére a kis méret, amelynek immár valószínűleg technikai okai voltak: szembetegsége nyilván megakadályozta abban, hogy továbbra is nagy vásznakat fessen saját stílusában, amelynek pedig egyik legfontosabb jellegzetessége az aprólékos, pontos, minden részletre kiterjedő kidolgozás volt. Stílusában, témaválasztásában egyébként lényeges változás nem észlelhető.

Markó realizmusa

A kép témájául választott Ganymedes a görög mitológia szerint Trósz királynak, Trója város állítólagos névadójának fia, a legszebb ifjú volt a világon. Zeusz szerelmes lett a szép ifjúba, ezért sastollakba öltözve elragadta őt a trójai síkságról, ahol menyasszonya várakozott rá és az Olümposzon az istenek pohárnokává tette őt (Iliász XX. 231-235.). Markónál a történet aktív mozzanata válik lényegessé, s noha rendszerint ragaszkodik az általa választott tematika minél pontosabb megjelenítéséhez, ezúttal eltekintett a trójai síkságtól s az eseményeket idealizált tájba helyezte. Ez az eszményi tájkép azonban kétségkívül valós természeti tanulmányokon alapul. Keleti Gusztáv már említett cikkében Markó realizmusáról fogalmazza meg gondolatait s különbséget téve a *„fotográfia prózai élethűségével összevágó"* illetve *„azon egészségesebb realizmus"* között, amely a *„mesterkéletlen természetben lappangó költészetet fölibe helyezi az emberi „subjectivitás" még oly költői megnyilvánulásainak: a mely realizmus ennélfogva bizonyos tárgyilagosságot tételez föl a művészben s tőle pontos megfigyelést, költői fogékonyságot követel inkább"* (46.) nos, Markót az utóbbihoz kapcsolja. Kétségtelen, hogy Markó Károly művein tükröződik a természetet fáradhatatlanul tanulmányozó művész igyekezete s jóllehet a mitológiai jelenettel *„ízesített"* tájrészlet inkább idealizáltnak tekinthető, mégis mindenkor érezhető mögötte a természethez való őszinte kötődés. Fennmaradt tájtanulmányai (MNG grafikai osztály gyűjteményében) is közvetlen természetszemléletről vallanak: könnyed, virtuóz, jó értelemben vett rutinos ujjgyakorlatok ezek, amelyek azonban mindenképpen a táj közvetlen tanulmányozásáról tanúskodnak.

Párhuzamok

Ezen a művön a staffázsalakok a földről az égbe emelkedtek, de a festő ismert oeuvre-jében az égboltnak az ábrázolt jelenet történéseibe való bevonása már korábban is előfordult: az 1835-ben festett *Rhodopis cipője* című művén szintén nagyobb madár száll tova (ez a mű több alkalommal is *Ganymedes* címen szerepel: Magyar biedermeier kiállítás, Műcsarnok 1937. kat. 497; BÁV 27. aukciója, 1972. kat. 202); de ugyanitt említhető a *Krisztus keresztelése*-képek közül az a változat, amelyen az égen kiterjesztett szárnyú angyal tekint alá Jézusra és Jánosra.

(e. o.)

105. ▲
Molnár József (1821-1899)

Ruth és Boáz találkozása
Olaj, vászon 92,5x77,5 cm
Jelezve balra lent: Molnár J. 1856
Kikiáltási ár: 1 600 000 Ft

107.

107.◄
Telepy Károly (1828-1906)

Mandolinos hölgy
Akvarell, papír 34x25 cm
Jelezve jobbra lent: Telepy Károly
Kikiáltási ár: 300 000 Ft

108.

108.◄
Deák Ébner Lajos (1850-1934)

Ebéd a szabadban
Olaj, fa 44x33 cm
Jelezve balra lent: Deák-Ébner L.
Kikiáltási ár: 320 000 Ft

Milyen álláspontot fog[illegible]el a kereskedelmi miniszter a szabott-ár kérdésében?

A kereskedelmi miniszter az iparügyi miniszterrel egyetértésben a szabott árak kérdésében leiratot intézett valamennyi kereskedelmi és iparkamarához. Ebben megállapitja, hogy a kamara szabottártervezete lényegileg az abban résztvevő kereskedőknek egymás között létrejött megállapodása, amellyel a szerződő felek meghatározott joghátrányok terhe mellett arra kötelezik magukat, a fogyasztóközönség részére szabottárak mellett árusitanak, vagyis *a vevővel első izben közölt árból engedményt nem adnak.* A szervezet szerződéses jellegéből következik, hogy a szerződéstervezet kormányhatósági jóváhagyást nem igényel, sőt kormányhatósági jóváhagyásban nem is részesithető. A miniszter ezért a jóváhagyás végett hozzá felterjesztett szervezeti szabályzat jóváhagyását mellőzi, de tudomásul veszi a kamarának a szabott árak mellett való árusitás megvalósitását célzó szervezet létesitésére irányuló elhatározását.

A miniszter a szervezet szerződéses jellegére való tekintettel szükségesnek tartja, hogy a szervezet módot nyujtson esetleg megfelelő felmondási idő biztositásával a szervezeti tagnak a szervezetből való kilépésre. Ezért a szervezeti szabályzatból törölni kell minden olyan rendelkezést, amely a szervezeti tagot az elvállalt kötelezettség megszegése esetében olyan joghátrányokkal sujtják, amelyek fegyelmi jogi vagy büntetőjogi természetüek.

Nincs törvényes alap arra sem, hogy *a szervezeti szabályzat a szervezeti tag szerződésszegését tisztességtelen versenycselekménynek minősitse.* Következésképen a szervezeti szabályzatnak azok a rendelkezései, amelyek a tisztességtelen versenycselekmény miatt inditható eljárásra vonatkoznak, fölöslegesek. Annak azonban a miniszter szerint nincs akadálya, hogy a szervezeti szabályzat a szabott árak megtartására vonatkozó kötelezettségét megszegő tagot valamely joghátránynyal sujtsa, ez azonban szerinte csak a szervezetből határozott vagy határozatlan időre szóló kizárás lehet.

Kivánatosnak tartja azután a miniszter a szervezeti szabályzat kiegészitését abban az irányban, hogy a szervezetbe ne csak kereskedő, hanem olyan iparos is beléphessen, aki közvetlenül fogyasztók részére árusit, továbbá, hogy a szervezet tagjai kötelezettséget vállaljanak *a kirakatukban elhelyezett cikkek árának jól olvasható módon való megjelölésére.*

A fentieken kivül a szabott ármozgalom meginditásánál és kifejlesztésénél a miniszter szerint a megállapodás csak az alku kizárására irányuló kötelezettséget tartalmazza, tegye azonban szabaddá, hogy a kereskedő kitől milyen árat kér, valamint azt is, hogy az árat miként változtatja. A szabott árat a készpénz- és a hitelvételre külön állapitsák meg lehetőleg.

A bankrészvények

A National City Bank bizakodóan itéli meg az amerikai gazdasági helyzetet. Nem

Neuzeti Ujság 1938 XI.9

get árasztó fo

A retrospektiv

képe *Munkácsy „Kris*

című nagyszabásu kom

egy évvel előbb készült, min

kai *Wanemeker*-család tulajdon

világhirü Munkácsy-kép. Ezen a

szettörténeti érdekességen kivül érdeme

megjegyezni, hogy e nagyszerü alkotást

első izben állitják ki Budapesten *Wert-*

heimer Adolf tulajdonos jóvoltából. De

az ünnepi termekben szereplő művészek-

nek mindegyikétől találunk ritkán látott

értékes alkotásokat. A nyugodt rendezést

és az anyag összeválogatásának nagy iz-

lést kivánó munkáját Csánky Dénes fő-

igazgató végezte.

A felvidéki művészek mellett a további

, jól

szobra

nt Ist-

egy évvel

pitésztaná-

sen egyesül

szeretete a

fölfogásával.

Aladár leg-

ösmarty-téri bér-

Jenő nagysikerü

gkongresszusi disz-

ányi Vilmos oltárter-

veinek fényképeit láthatjuk.

A Felvidék művészeinek kiállitása és az őszi tárlat érdekes és élvezetes művészeti eseménye lesz az őszi szezonnak.

(B. P. L.)

id. Markó Károly

Művei vannak Kovács Antal
gyűjteményében (Debrecen)

Ablonczy Károly: Egy magán-
galériában

Hajdú Bihari Napló 1971 ú. 7

id. MARKÓ KÁROLY
festőművész

Miskolc

Képtár

TKM 484

5.old.

IFJ. MARKÓ KÁROLY

Gyurkovich – Gy.

101. o.

Weltbewußtsein ist. Alles in diesem Antlitz formt sich mühevoll. Gehäufte und hart gesetzte Widerstände erschweren Einheit und Zusammenfassung. Charakter und Schicksal sind unlösbar umklammert von nahen und nächsten Dingen des Lebens.

In der ihm durch den westlichen Stil auferlegten Zurückhaltung konnte dieser Zug des tiefen, leibhaftigen und seelischen Verbundenseins mit der engsten Umwelt lediglich als schüchterne Milderung der anspruchsvollen Gebärde zur Geltung kommen, die im Flächigen und Linearen lag. Je mehr aber mit der Heimkehr des Künstlers und mit seiner provinzialen Zurückgezogenheit der fremde Einfluß verblaßte, um so mehr konnte das magyarische und persönliche Primat des Kleinweltgebundenen, Triebbeherrschten und dynamisch Überschwänglichen an Raum gewinnen. Buchstäblich: denn der weiche Ton, der die Umrißlinien der flächig vereinfachten und groß gedachten Formen mit seinem lyrischen Beiklang belebt hatte, nahm mit der Zeit von der ganzen Breite des Bildfeldes, von der ganzen Tiefe des Raumes Besitz. Das Gemälde mit der *Werkstätte eines Bootsmannes* zeigt den Entwicklungsgrad, bei dem räumlich-tiefer Ton und flächenmäßig-lineare Anordnung, Bewegung und Ruhe sich noch im Gleichgewicht halten. Die sehr fein gestufte warme Harmonie des rötlich und gelblich Braunen, das gleichmäßig vom Licht durchtränkt als gedämpftes Helldunkel im Raume schwebt, ist von tiefster Ausgeglichenheit des Seelischen. Doch eben diese Harmonie ist immer noch stark

MARKÓ KÁROLY (ifj.)

Magyar vadászíród.

képeskönyve

Marko Kósoly

1822-ben továbbtanulás szándékával Bécsbe költözött.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XIX. században, Budapest, 1970.

101

Markó Károly
festő

Markó Károly a reformkor magyar művészet legjelentősebb festője a táj. képfestészetben.

Gál István: Brocky Károly portréja.....
Művészet, 1971. szeptember - 10.oldal

Mátyás Károly

Visegrádja említve.

Lévai Julia: Kérdések és kérdőjelek; Valóság, 1971. 7. sz. 70. l.

Markó Károly

A szociológiai felmérésnél abszolút főlénnyel vezet.

Lénai Júlia: Kérdések és kérdőjelek; Valóság, 1971. 7. sz. 68. l.

id. Markó Károly

műve szerepel a miskolci

Képtárban – említve

Északmagyarország 1970 május 4

4. old.

Id. Marko Karoly

110 éve halt meg

Nápsava 1970 november 19

4. old.

id. Marló Károly

neve emlékére

Könyvespolc: Pogány G. Gábor: Magyar festők
a XIX. sz.-ban
Pestmegyei Hírlap 1971 január 13
4. old.

id. Markó Károly

108 éve halt meg

Néprzava 1968 november 19
4. oldr

Id. Marsó Károly festő

178 éve született

Újvidék 1969 szeptember 25
4. old.

Morkó Károly

művészetéről, munkásságáról szóló Genthon-tanulmányok, cikkek felsorolása.

Kovács Éva: Genthon István meg jelent műveinek jegyzéke. - Művtört.Írt. 1970.4.sz. 253-257. l.

25J.l.

Aktuális aukció

Az itt látható tételek 2002. december 9-i aukciónkon a Budapest Kongresszusi Központban kerül
A kiállítás 2002. november 30. és december 8. között minden nap 10-18 óráig látható a Mű-Tere
A tárgyakra vételi megbízás adható, illetve a telefonos licitálás lehetőségét is biztosí

ABC szerint
1-10
11-20
21-30
31-40
51-60
61-70
71-80
81-90
91-100
101-110
111-120
121-130
131-140
141-150
151-160
161-170
171-180
181-190
191-200
201-210
211-218

Katalógus rendelés

Árverési feltételek

Naptár

Keresett festők

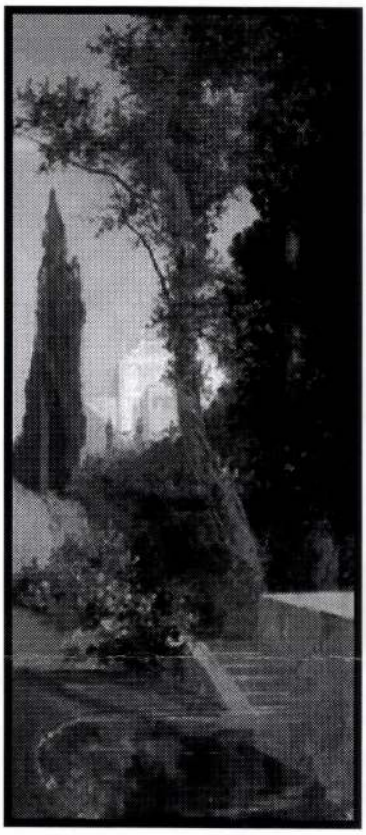

41. Molnár József (1821-1899)
Tivoli villa

Olaj, papírlemez, 62,5x26 cm
Jelezve jobbra lent: Molnár J.

Kikiáltási ár: 550 000 Ft

42. Ifj. Markó Károly (1822-1891)
Itáliai tájon kirándulók, 1845.

Olaj, vászon, 23x33 cm
Jelezve középen lent: C. Markó 845.

Kikiáltási ár: 1 200 000 Ft

43. Markó Ferenc (1832-1874)
Aratásról hazatérő család, 1863.

Olaj, vászon, 32x38 cm
Jelezve balra lent: Markó F. 1863.

Kikiáltási ár: 800 000 Ft

id. Marko Karol

MARKÓ KÁROLY
festőművészet

Magyar Nemzeti G.
Története és gyűjt.
TKM 206

MARKÓ KÁROLY (id.)

Magyar vadászirodalom Képes könyve

Id. Markó Károly

Visegrádi tájképét említi a cikk.

B. Lossky: A magyarországi művészet 10 évtizedje; Magyar Műhely, 1969. XI. 15. 108. l.

Markó Károly, festő M.D.K.

A Képcsarnok Alapitó Egyesületnek a képtár 1865.évi átrendezésekor már volt tőle müve. 289 o.

Fejős Imre:

A Magyar Nemzeti Múzeum története. ~~285xx~~.1848-1944. 285.o.

Folia Archaeologica.XVII.1965.Múzeumi Ismeretterjesztő Központ..Bp.

Markó Károly (1791-1866)

Apja öntörvényére mérnöki tanulmányokat folytatott, majd Lublón és Rossmyón dolg. Első művei a lőcsei Müller Jánosnak és más mesterednek művei után rénültek. 1818-ban elhatás oszo, h. festőlen, és Pestre költözik. Pest környéki Tájakról rénült vizfestményeit egy műrezesrealőhöz vini, ott fippel fel rénéhány műpártoló. 1822-ben pártfogójával együtt Bécsbe utazik, h. az akad. tanulja tovább.

Szabó Júlia, Markó, Barabás, Munkácsy. Bp. 1963. Az én múzeumom. 2.

Markó Károly

Ferenczy István Kazinczy-portréjával egy időben készülhetett „Vineyard" c. tájképe.

Popper D. Gábor: A magyar nemzeti képzőművészet kialakulása
MTA II. Társ.-tört. Tud. Ort. Közl. XI. (1961) 349-50. l.

Markó Károly

1818-ban jön Pest-Buddra. Lőcsei tanácsnok fia, mérnöki képzettséget szerez. Felkeresi nagybátyját, Schedel Ferencet (budai postatizt, Toldy Ferenc apja). Nála megismerkedik Kultsár Istvánnal, Bajza Józseffel.

Sokat rajzol fiatalkorában is. Műgyűjtők örülnek neki: Fejérváry Gábor, Károlyi István és György, Brudern József.

Vonzó, hogy megismerkedett Kisfaludy Károllyal is.

A felvilágosultabb arisztokraták közül néhányan vállalják segélyezését, így Bécsbe mehet tanulni.

Barabás Miklós szerint szívesen ad mindenkinek tanácsot szakmai kérdésekben.

Pogány Ö. Gábor: A magyar nemzeti képzőművészet kialakulása. MTA. Tdos.-tört. Tud. Ont. Közl. XI. (1961.) 346–348. l.

Maskó Károly

családot alapítván ugyanígy rükséget nemvéd. 1832-ben Jánlidba megy, ahol megbecsült mesterként élt 1860-ig.

Pogány Ö. Gábor: A magyar nemzeti kiprőművészet kialakulása. MTA. II. Társ. Tört. Tud. Ont. Közl. XI. (1961). 352-3. l.

MDK

id. Markó Károly

M.Nemz. Galória vezetője,1965.

MDK

id. Markó Károly

Visegrád, repr.

M. Nemz. Galéria, vezető 1965.

Markó Károly

Szerepel a „Magyar táj és életkép"
kiállításban a Műcsarnokban

Magyarság, 1927 I. 15

id. harkó károly

Tájképekkel nevezel a „magyar táj és életkép" kiállításon a hűcsarnokban

Nemzeti Ujság 1927 I. 14

Markó Károly

Szerepel a Műcsarnok őszi
tárlatán

Nemzeti Ujság 1938 XI. 5

Markó Károly

nüve nevpel a pósta-
takarékpénztár jubilárisi
ankiójáni.

B. H. 936. II/11.

Markó Károly

Műve nevepel az Ernst Museum Terásonyi antcióján.

M. 934. XII. 2.

Ifj. Mojkó Károly

Műve perepel az Ernst Museum Tarácsonyi antcióján.

N. U. 934. XII. 2.

id. Markó Károly

— **Az Ernst-muzeum ötvenedik aukciós kiállitása.** Jubiláris aukcióján igen változatos és gazdag anyagot bocsát kalapács alá az Ernst-muzeum. A gyüjtemény javát a kiscelli kastély (az egykori páloskolostor) régi mütárgyai szolgáltatják: a legkülönbözőbb stilusu régi butorok, szönyegek, csodás gazdagságu kinai porcellánok és az iparmüvészeti anyagnál jóval kevésbé jelentős régi festmények. Régi és ujabb magyar müvészek festményei egészitik ki ezt az anyagot, egyebek között id. Markó Károly négy bájos képe, Ferenczy Károly, Rippl-Rónai József, Lotz Károly, Borsos József, Barabás Miklós, Munkácsy, Paál László, Zichy Mihály és mások müvei. A kiállitáshoz szép kiállitásu illusztrált katalógus készült.

N. U., 934. XII. 2.
Ujság, 93 41 XII. 2

Pengő	Pengő

MARKÓ Károly

SINKÓ Katalin: Az Alföld és az alföldi pásztorok felfedezése a külföldi és a hazai képzőművészetben. = Etnographia, 100. évf. 1/4.sz. 1989
137.p. és k. ill.

ifj. MARKÓ KÁROLY
festőműv.

Mosonmagyaróvár
Csellev-ház

TKM 403

7 old.

M.D.K.

id. Markó Károly
festő

„Római táj" (rézm.)

Bodnár Éva: Magyar festők Olaszban.
Művészet, 1967. március - 9 lap.

id. Makó Károly
festő -

" Asszonyok a kútnál", tivoli környéki táj képei az új olasz benyomások hatása alatt készültek. A művészt a firenzei akadémia tanárává választották.

Bodnár Éva: Magyar festők Italiában
Művészet, 1964. március - 9 kép.

id. Markó Károly
festő

M.DK

1832-től 6 évet töltött Rómában,
nem Pisába költözött, majd 1840-
től Firenzében, majd innen nem
messze Andella falúba költözött.

Bodnár Éva: Magyar festők Itáliában.
Művészet, 1967. március - 9 lap.

Markó Károly / festő

M.D.K.

Pollack Mihály építési és Ferenczy István szobrászi munkái jelentik a XIX. sz. első felének magyar művészetét.

Information Hungary, Szerk. Erdei Ferenc,
Akadémiai Kiadó, 1968.

909. old.

M.D.K.

id. Markó Károly, festő

(1791-1860)

Messze hicmelkedett a festészetet virább mesterségszerűen úró magyar festők körül, de élete javát Itáliában töltötte, ahonnét csak időnként jött haza látogatóba. Nemzethőrileg elismert neoklasszikus tájképfestő lett, ari néra magyar témához is nyúlt, mint amilyen „Visegrád" c. tájképe. Nagy hírneve iskolát csinált a fiatal magyar festők között.

Information Hungary, Szerk. Erdei Ferenc,

Akadémiai Kiadó, Bp.1968. 914. old.

„Visegrád" képe 913. "

Markó Károly

1832-ben Zijut Olasz ornágba és élete végéig ott is marad. Stílusa megvál-tozik. Nem testszott a haladó irányzatok-hoz, de saját korában hiszen mester lett. Magy. orn.-gel ne szünnek meg a zapas. A nagyszabó pesti Ziáll.-ossa Zuld mindig néhány művet. Időnként gondol a hazajö-vetelre, zárt szeretne veni, a reformtor morgolmaikon. Bár fiatal korába ne-szerepelt épitesszént 1845-ben az ornág-hoz épületére hirdetett pályázatra tervet Zuldött

Szabó Júlia, Marzó, Barabás, Munkácsy, 8. Bp. 1963. (Szén Zis múzeumom, 2)

Markó Károly

Nem tanult sokáig a bécsi akad.-án, hanem önállóan képezte magát. Stílusára hatottak valóminüleg az akkor ilyen eltergedt melnetek és vizfestmények. Neve rövid idő alatt ismerkké vállik Magyarorn.-ról és szerző fiatal festő tudulnak nyomá segítségét. Gyakran harakálogat, sok képek fest felvidéki és dunántúli tájakról a tájképfestés mérleteg és pontos elsajátítására vágyik.

Szabó Julia, Markó, Barabás, Munkácsy, Bp. 1963.
(se ér kis múzeumom, 2.)

7.

Markó Károly (nincs repr)

Alföldi táj gémeskúttal, 1853.
o. v., 41 x 53 cm. M. N. G. [13.

Aqua Nera (Ferete vir) Róma Tőrelébea,
1858. o. v., 113 x 141,5 cm. M. N. G.
[14

VÉGE

Szabó Júlia, Markó, Barabás, Munkácsy. (Az én múzeumom. 2.) Bp. 1963

Markó Károly

1853-ban harakálogat, s néhány jelegyeles magyar tájat fest. Mürödését a magy. Rúlira végig lipelemmel rísérte, festések hatásal volt néhány fiatal festőre, s állandóan vártár vegleges harakelepedésél. Az öregedő művés betegsége miatt nem tudott visszatérni s halála után csak festő-fiai költöztes magyarosmagsa. [vége]

Szabó Júlia, Markó, Barabás, Munkácsy. 8.
Bp. 1963. krén múzeumom. 2.

anko Károly (nincs repr.)

Visegrád, 1830, o. v., 58,5 × 83 cm.
M. N. 6. [91]

Tóbiás és az angyal, 1842, o. v.,
29 × 40,5 cm. M. N. 6. [10

Római campagnai közelgő vihar b.
1843, o. v., 76 × 100,5 cm. M. N. 6 [11

Halászat, 1851, o. v., 64,5 × 110 cm.
M. N. 6. [12

Szabó Júlia, Markó, Barabás, Munkácsy.
Bp. 1963, A Régi Múzeumom.

M.D.K.

Markó Károly,festő

A Magy.Naemz Múz.Képcsarnok Alapitó Egyesület a festő halála után nyolc képét vette meg,csaknem 10000 forint értékben. 289.o.

Fejős Imre:

A Magyar Nemzeti Múzeum története.1848-1944- 285. l.

Folia Archaeologica.XVII.Múzeumi Ismeretterjesztő Központ.1965.Bp.

M.D.K.

Markó Károly festő

Résztvesz az Országház tervpályázaton , 1844.
ekkoriban Firenzében élt.
a pályamü elkallódott.

Egry-Komjáthy: Az Országház, Bp. 1967. 7.1.

+10

M.N.K.

Markó Károly, festő

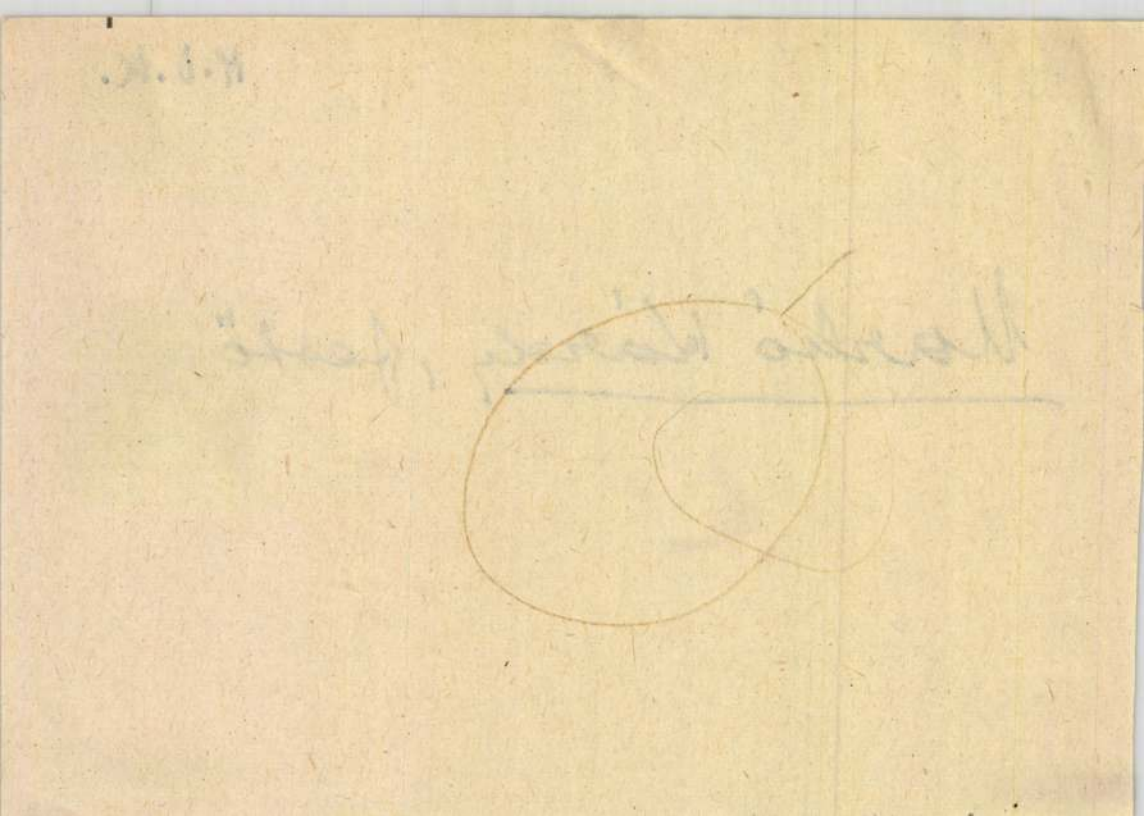

M.D.K.

id. Markó Károly, festő (1791-1860)

Löcsén született és mérnök-apja Kolozsvárott és Pesten öt is a mérnöki pályára tanittatta. Rövidesen azonban a festeszetet választotta és az 1820-ban kiállitott első művével, Toldy Ferenc arcképével óriási sikert aratott. További tanulmányok végett Bécsben Peter Krafft történelmi tájkép festő növendéke lett. 1825-1830 körötti évekből származik legszebb természet utáni festett képe: Visegrád

./.

Antal Kampis: Kunst in Ungarn,
Bp. 1966. Corvina

250. old.

M.D.K.

Markó Károly, festő

... mely mintha előrevetítené a plein air festészet felszabadultságát. Markó 1832-től kezdve Rómában telepedett le, ahol a klasszikus-romantikus tájképfestészet közepes festői voltak túlsúlyban, s ezek hatása alatt Markó tüzes, ös erejű művészegyénisége inkább konvencionálissá vált. Később Pisa és Firenze környékén élt. A harai pikturára különösebb hatással nem volt.

Antal Kampis: Kunst in Ungarn,
Bp. 1966. Corvina 250. old.
„Viscerád" és „Alföldi táj gémeskuttal" c. képei a 237. "

Markó Károly

Két olaszországi táj képe nagyon az Ernst Museum 55. ankívójáu

Cejság 1937 IV. 18

Markó Károly

Szerepel az Ernst Museum

anekciójai

Pesti Nagló 1937 IV. 18

M.D.K

id. Markó Károly
festő

1830-ban Pinelli érintkezésbe
került a Rómában dolgozó
mesterrel:

P. Balás Edit: Pinelli vízfestményei a Szépművészeti
Művészet, 1967. április - 13 lap.

id. Marko Károly, festő (1791-1861) M.D.K.

Magyarországon született, fiatalságát is itt töltötte, akol korai dolgai keletkertek. Bécsi tanulmányai után Italiába ment, akomist más csak látogatóba jött hazá. Ennélfogva hatása a hazai festészetre csak körvetett volt. Festészetében a 19. sz. első felében uralkodó klasszicista felfogás képviselője.

Antal Kampis: Kunst in Ungarn,
Bp. 1966. Corvina

202. old.

ifj. Markó Károly
festő

M.D.Y

Meleg barátság kötötte
Telepy Károlyhoz.

Telepy Katalin: Telepy Károly romantikus . . .
Művészet, 1967. április - 35 lap

Markó Károly

A magyar tenger festői
(Farkas Z.)

Nv. 1942. X. 3.

. . . . . .

. . . . . .

Ezekről megjelent kritikák, méltatás

. . . . . .

. . . . . .

Milyen kitüntetéseket kapott. . . . .

. . . . . .

Szerepelt-e külföldi kiállitáson, mel

. . . . . .

. . . . . .

Vol-e 1954 után külföldi tanulmányut

. . . . . .

. . . . . .

Markó Károly, festő MDH

Hamisítják műveit.

Hajdú Endre: Vegyen képtárat potom áron – 4.

ESTI HIRLAP bp. 1964. szept. 5.

MDK.

Markó Károly id.

A Nemzeti Galériában lévő müveiről

Tolnamegyei Népujság 1965 ápr..18.lap -

Markó Károly id.

Mivel szerepel az Árverési Csarnok Kraus Simon aukciójain.

E. K.	929.	IX. 3.
N. Ü.	929.	X. 30.
P. H.	929.	X. 27.
P. N.	929.	X. 27.

Markó Károly MDK

Osztrigaszedők

Tájkép

~~Férfiarckép~~

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

NU. 936. I. 26.

Egy-egy ½ kilós bödön Orsz. Magy. Tejszövetkezeti Központ által termelt

HORTOBÁGYI JUHTURÓ

Libatoll tösztott, kg 2.50-től 2 párna, 1 dunyha la anginnal, 8 kg ollal P 29
Higienikus ágytollitisztítás.
Kohn, Üllői-ut **21.** Telefon **86-5-59**

Majthényi Béla
drogua és illatszertár az „Arany-Kereszthez"
Budapest, IX., Vámház-körut 15.
(Lónyay-utcasarkán.)
MAJTHENYI KÖLNI BÁRMELY ILLATBAN.

SZÉKELY JÁNOS
vas- és konyhaszerek szaküzlete
Budapest, IV., Vámház-körut 12. sz
Telefon: 84-6-24.
Ajándéka: egy félliteres Thermos.

1 üveg 0.7 literes likőr

MEGGY-LELKE

a magyar asztal likőrje
Schrank
ESZTERGOM

SZELVÉNY.
NÉV: _____
PONTOS CÍM: _____

Markó Károly

id. Markó Károly MDK

Részlet a római Campagna-ból

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

16. Marko Karoly

Részlet a tömeg Csongrád-ból

Markó Károly MDK

A Magas Tátra Nagyszalókról

Javorina

A Magas Tátra

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Markó Károly MDK

A Magas Tátra Nagyszalókról

Javorina

A Magas Tátra

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

MDK

Markó Károly 1791-1860

Visegrád

Puszta

A M. Nemzeti Festészet kialakulása. H.Szal.
1949. febr.

Markó Károly MDK

Konyhában

Olasz táj

Bibliai jelenet

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

MDK

Markó Károly

Korpéban

Olasz tej

Bibliai jelenet

Millenniumok 1937 Magyar Bioderméter Kiáll.

id. Markó Károly

MDK

Visegrád

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Markó Károly

MDK

Olasz táj

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Markó Károly, Jestő MDh

Második kiadásban jelent meg
az Én múzeumom sorozat
Markó – Barabás – Munkácsy
tanulmánya.

— : Hír 4.

— — —

ESTI HIRLAP Bp. 1965. márc. 19.

Markó Károly.

A Szépművészeti Múzeumban rendezett „XIX. századi magyar festészet" c. kiállítás bemutatja műveit.

Világosság, 1952. Júl. 11.

MDK

Markó Károly

Idylikus táj

Magyar táj

Páris itélete

Tájkép

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Markó Károly

művei aukciós kiállításon

M. 1930. XI. 30.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gy
Megrendelés esetén az összeg MNB 14
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból '
mely a terület épitészeti állagának a t

Moskó Károly

művei anheió-kiállítás on

Mo. 1930. XI. 30.

ɔrgy ut 41.), készpénzfizetés ellenében.
9.650-51 Művészettörténeti Dokumentá-
Ebben az esetben a kért könyvet pós-

'Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,
örök utáni állapotát rögziti.

Művészettörténeti Dokumentációs
Központ

id. Markó Károly MDK

Önarckép

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

id. Burkó Károly

Emerkép

Marko Károly

Barabástól Vaszary-ig a Mű-
csarnok nagy magyar kiállításain
~~tájképeivel~~ szerepelt.

M 932.II.21.

M.D.K.

Markó Károly, id. festö

Művei a Sinor-gyüjteményben / Keresztény Muzeum /

Az Esztergomi Keresztény Muzeum Képtára Bp. 1964. 8.l.

ifj. Markó Károly

MDK

Erdő ősszel

Önarckép

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Markó Károly MDK

Eszményi táj

Ganymedes

Hegyi táj

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Markó Károly MDK

Alföldi táj

Mithológiai jelenet

Árkádiában

Fürdöző nők

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Mezkó Károly

MDK.

Markó Károly

Moszkvai kiállitási hir

Csongrádmegyei Hirlap 1967 ápr.6.

Mabb Károly
festőművész

Ernst Muzeum 52-ik aukciókiállitása - képével szerepel.

Pesti Hirlap
1935.XI.17.

M.D.K.

Markó Károly, festő, 1791-1860

Ozausig lehetett első rajzoktatója. Mérnök volt. Kolozsváron, pesten tanult. 1818-tól festő. 1820-tól első képei./ Toldy Ferenc arcképe, Magyar várak sorozat stb/. Bécsben Peter Krafftnál tört. és tájfestést tanult. 1825-1830 között legszebb műve a hires Visegrád Már-Már a plein air felé fordúl ebben. 1832-ben Olaszországba megy. Thorvaldsen hatása alá került. 1838-tól Pisában, Firenzében élt haláláig. Hazai művészetünkre nem hatott. 489-490.o.

Kampis Antal: A képzőművészetek

A Kultúra Világa. III. köt. A képzőművészetek, a zene, a szinház és a film. Minerva. Pest. 1960

idősb Markó

festőmüvész

Ernst Muzeum aukció kiállitása - képével szerepel.

Magyarság
1935.XI.17.

Markó Károly

Két tájképe szerepelt a Károlyi aukción

BH 1932. XI. 20

Markó Károly

Két tájképe szerepelt a Károlyi aukción.

M. 1932. XI. 20.

Markó Károly

Két tájképe szerepelt a Károlyi palota aukciókiállításán.

P.H. 1932: XI. 22.

ifj. harkó Károly

Egy műve nevezetes a BÁV

aukciójás

Néznava 1967 nov. 30

Markó Károly

festőművész

Ernst Muzeum aukciókiállitása - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1935.XI.17.

Markó Károly.

„Adalékok a Nádasdaló magy. irod- és tepr. kapcsolatához" c. cikkben említik, h. Zinnstodt a magyar fejlődés vérszeringéséből.

Irodalomtörténeti Közlemények, 1963, 46 l. Németh Lajos cs

id. Markó Károly, festő

MDK

Az Uffizi önarckép-kollekciójában id. Markó Károly képe is megtalálható.

— : Uffizi

6

ESTI HIRLAP, Bp., 1930. nov. 15.

MDK

id. Markó Károly festő

Két tájképét állítják ki.

-: Ma nyílik meg a májusi képaukció
Kiállítása 13.

Szabadság, Bp, 1967 május 13.

MDK.

Markó Károly

Müvei moszkvai szerepléséről

Magyar Nemzet 1967 ápr.6.

MDK

Markó Károly, Jestő

Műveitől

↓

-: Sines diapositivre kerül ... 9

Népszabadság, Bp. 1967 ápr. 25.

Markó Károly

Nemes Marcell képgyűjteményének
II. kiállításán az Ernst Múzeumban
szerepelt.

M.934.IV.15.

Markó Károly, festő Mosh.

Visegrádja ki volt állítva Párisban.

(fencsik): A Petit Palais-ból a Hősök terére - 2

Bu. 1966. júl. 28.

ESTI HIRLAP

M.D.A.

Markó Károly,festő

Alföldi táj.Bpest.Magy.Nemzetei Galéria.Fekete repr.
491.o.

Kampis Antal: A képzőművészetek

A Kultúra Világa.III.A képzőművészetek,a zene,
a szinház és a film.Bpest.Minerva.1960

id.Markó Károly

festőművész

Az Árverési Csarnok tavaszi kiállitása - Postatakarékpénztár termeiben - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1935.V.9.

id. Markó Károly

festőművész

Aukciókiállitás - Postatakarékpénztár Árverési Csarnokával - képével vesz részt.

Pesti Hirlap
1935.X.6.

Markó Károly MDK

Ganymedes, repr.

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Markó Károly, id. festő M.D.K.

Müve a Galériában

Visegrád,

Márffy Albin: Átrendezték a XIX .száazdi magyar festészet kiállitását a Nemzeti Galériában

Magyar Nemzet 1966. dec. 22. 4.l.

Mezkó Károly, id. Pest

Visegrád,

MDK

Markó Károly, festőm.

Az öreg Markó legjellemzetesebben a Kohner Adolf gyüjteményben van képviselve. M. művészete nem hajtott ki a honi talajból, viszonyainknál fogva ez nem is lett volna lehetséges.

Lyka Károly: Budapest magánképtárai.

Müvészet. 1902. 329-330.l.

MDK

Markó Károly, festőm.

Az öreg Markó legjellemzetesebben a Kohner Adolf gyűjteményben van képviselve. M. művészete nem hajtott ki a honi talajból, viszonyainknál fogva ez nem is lett volna lehetséges.

Lyka Károly: Budapest magánképtárai.

Művészet. 1902. 329-330.1.

id. Markó Károly MDK

Alföldi táj, repr.

Műcsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

MDK

Markó Károly (1791-1860)

Olasz táj. (1812-ből.) Fa. 54x83.

Ernst Múzeum aukciói. XVII. 28.1.

MDK

Markó Károly köre,

Bibliai táj. Olf.

Árv.Közl. 1940.1.rk.sz. 29.1.

MDK

ifj. Markó Károly, festöm.
1822-1891

Olasz táj. Olf. Jelz.

Árv.Közl. 1940.1.rk.sz. 29.1.

NDK

MDK

id. Markó Károly, festöm.
1791-1860

Fatanulmány. Tollrajz.

Árv.Közl. 1940.1.rk.sz. 29.1.

MDK

Markó Károly

Jézus megjelenik övéinek, of.

Állami képletétek a Nagyváradi Muzeum számára.
Muz.és Könyvtári Ért. 1918. 157.l.

Markó Károly

MDK

Palazzio Florenc mellett, olf.

Műcsarnok 1890/91. téli kiáll.

Markó Károly

MDK

Capraia, olf.

Műcsarnok 1891/92. téli kiáll.

MDK

Markó Károly, festöm.

Stazzema Serravezzánál. Olf.

OMKT ált.rem. Brassóci Képkiáll. 189c.máj. Kat. 11.1.

MDK

id. Markó Károly, festöm.
1791-1860

Olasz táj. Vászon. 20x28
Illusztr. XVIII.tábl.
Fürdö nö. Fa. 8.5x6.5

Tájkép. Jel.l.j.: Carl Markó pinx.
Gouache. 34x48

Olasz táj. Jel.l.b.: C.Markó 1836. Róma.
Vászon. 4 ox37 Illusztr. XVIII.tábl.

Ernst Muz. aukciója. XXVIII. 1924. Kat. 33.l.

MDK

if j. Markó Károly?, festöm.
1830-1891

Olasz táj. XXXXXXXXX Vászon. 100x130

Ernst Muz. aukciója. XXVIII. 1924. Kat. 33.1.

MDK

Markó Károly, festöm.

Stazzema Serravezzánál. Olf.

OMKT ált.rend. Kolozsvári Képkiáll. 1890.ápr.
Kat. 19.1.

id. Markó Károly MDK

Uborkahámozó

Mücsarnok 1929 őszi kiállitás

id. Markó Károly

MDK

Aratás

Sziklás táj

Műcsarnok 1929 őszi kiállítás

MDK

id. Markó Károly, festőm.

Mithológiai jelenet. Vizf. -

Arv. Közl. 1931. 3.rj.sz. 61.l.

MDK

Markó Károly

S.L.:"A magyar rajz ötszáz éves a Szépmüv. Muzeumban. Pesti Hirlap 1940.jan.30.

MDK

ifj. Markó Károly, festöm.

Tájkép pihenö vándorral. Olf. 40x32. J.l.j

Árv. Közl. 1930. 4.rk.sz.55.szám. 28.l.

mdk

Markó Károly, Paál László mellett

a tájképfestés egyik úttörője Keletej

Gusztáv volt.

Huzella Ödön a remekmű halála

Kolozsvár, 1937 20. I.

mdk

id. Markó Károly

monográfiáját Kelety Gusztáv

irta meg.

Hirzella Edön. A remekmű halála

Kolozsvár 1937.

21.l

MDK

Markó

Krisztus kereszteltetése

Fővárosi Lapok 187o.I.V.12.431.l.

MDK

Markó Károly

Berzeviczy A.: Az ötvenes évek képzőművészete
Magyar Művészet 1925. 497-523.l.

MDK

Berkó Károly

Berkovicz A.: Az ötvenes évek középműveszete
Magyar Művészet 1925. 497-525.l.

id. Markó Károly MDK

szobrának felállitását javasolja Pogány G. Ödön.
(A kupolatól jobbra -balra felállitando tiz nagyméretü szobrok egyike lenne)

Gárdonyi Jenő: 45 millio a budavári palota képzőművészeti alkotásaira.
MAGYAR NEMZET 1964 máj 10.

id. Markó Károly

2 p. színes reprodukció egyes táblák:

Visegrád, 1828; olaj, vászon, 58.5 x 83 cm.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XIX

században, Budapest, 1970.

id. Markó Károly

8. sz. színes reprodukció egész táblán: „Tájkép Appeggiből", 1848, olaj, vászon, 39.5 x 55,3 cm.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XIX században, Budapest, 1970.

id. Markó Károly

Bibliográfia: Pogány Ö. Gábornė:
Id. Markó Károly, Budapest, 1954.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a
XIX században, Budapest, 1970.

401

id. Markó Károly

megsegítette tanítványát, Ligeti Antalt hogy 12 évet külországban töltsön.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XIX században, Budapest, 1970.

id. Markó Károly

oppeggi villájának kapuja mindig
nyitva volt a magyar menekültek
előtt.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet
XIX. században, Budapest, 1970.

id. Markó Károly

(1791-1860) mérnöki állását festészeti tanulmányokkal cserélte fel; 1818-ban huszonhét éves korában Rozsnyón felhagyott műszaki foglalkozásával.

Pogány, Ö. Gábor: Magyar festészeta XIX szazadban, Budapest, 1970. 81

2

id. Markó Károly

1818-ban Pestre jött; a huszas évek során Bécsben tanult és dolgozott; feljegyzései szerint a magyar művésznövendékek sokat érintkeztek egymással.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XIX században, Budapest, 1970

91

id. Markó Károly

„Visegrád" című műve legjobb teljesítménye közé tartozik.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XIX században, Budapest, 1970.

151

id. Markó Károly

Kénytelen volt idegenben kenyérkere-
set után nézni.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XIX
században, Budapest, 1970.

131.

id. Markó Károly

oratókat, pásztorokat festett, inkább
csak staffázsfigurákként.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XIX
században, Budapest, 1970.

131

Marko Károly

oktatta Szarabás Miklóst bécsi tar-
tózkodása idején (1829).

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet
a XIX században, Budapest, 1970.

91

id. Morkó Károly

pártfogói Fejérváry Gábor és Bruckenthal József voltak.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XIX. században, Budapest, 1970.

91

MARKÓ Károly, id.

SZURCSIKNÉ Molnár Erika: Id. Markó Károly aggteleki barlang-sorozata. = Ars Hungarica, XIX.évf.2.sz. 1991 171 - 177.p. ill.G

HONORI
SACRVM

MARKÓ Károly id.

új művészet

91/12

ART TODAY december

SHARP

FÉNYMÁSOLÓK

a KOPI-KER -től

1054 Budapest V., Kálmán Imre u. 27. Tel.: 132-43-92, 111-20-83, 132-25-44

MARKÓ KÁROLY

id. Markó Károly: Jupiter neveltetése, 1828, olaj, vászon, 28 x 39 cm (Fotó Bokor Zsuzsa)

sandro Vezzosi művészettörténész, a Leonardo tevékenységére és hatására vonatkozó számítógépes adatbank egyik szerkesztője, a múlt évben Budapesten járt és ellátogatott az Iparművészeti Múzeumba. Meglátta és azonnal azonosította a csempéket egy Oxfordban őrzött rajzzal. Szíves szóbeli közlése szerint a rajz önálló lapon van, tehát valószínű, hogy eredeti rendeltetése is mintalap, tervlap volt. Az előlapon jegyezték fel, feltehetően a későbbiekben, hogy Leonardo rajza. Firenzéből, a Ridolfi gyűjteményből került az 1700-as években Oxfordba. *Carlo Pedrettinek* – napjaink legnevesebb Leonardo-kutatójának – feltételezése szerint a mintarajz készítésének ideje az 1515. évre tehető. Nem bizonyos, hogy Leonardo munkája, de feltétlenül az ő köréhez tartozik.

A tervlap fotókópiája és a vele teljesen egybevágó, Farkashidán talált kivitelezett tárgy, a ragyogóan színes csempék – Vezzosi úrnak köszönhetően – ismét összetalálkozhattak az általa rendezett Leonardo kiállításon, 1991 tavaszán, a Széchenyi Könyvtárban.[4] A kiállítás alcíme – „Aktualitás és mítosz" – különösen igaznak tetszett e találkozást átélve.

A Budapesten őrzött csempék technikai kivitelezése azt a feltételezést erősíti meg, hogy nem csak a tervezés, de a készítés időpontját is még a habánok fellépése előtt, a XVI. század első évtizedeiben kell keresnünk. Hiszen a csempéket nem akárhogyan borítja az ónmáz. A különböző színek összefolyását az alapból kissé kiemelkedő kontúrvonalak akadályozzák meg. Ezt a megoldást még a technikára figyelmező Herman Lansfeld is unikumnak találta a habán művességben. Néhány teljesen sima felületű, olaszos majolika-módra festett, tompább színhatású csempén kívül a többséget ezzel a spanyol „cuenca" (= meder, teknő) technikával készítették el. A rekeszzománchoz hasonlatosan kis teknőben, körülhatárolt mezőben elhelyezkedő máz fényes, erőteljes színű, üvegesebb jellegű. Hasonló technikával elsősorban Toledóban találkozhatunk a XVI. század elején, például V. Károly építkezéseinél. 1550 után viszont mind a korábbi „cuerda seca", mind a rákövetkezően népszerű „cuenca" csempedíszítési módozatot, azaz a spanyol-mór ónmázas festésmódot kiszorította az olaszoktól tanult majolikatechnika, egész Spanyolországban.

Az is érdekes, hogy a farkashidai csempék nagy részén alkalmazott spanyol máztechnikát német nyelven beszélő mester alkalmazta. Erre vall, hogy az egyik jelzett csempe hátoldalán német technikai feljegyzés olvasható: „Das ist... gelb glas" (?). Éppen ezen a csempén a sárga máz felforrt, hólyagos.

A rejtélyek megoldását a megrendelő személyének meghatározásától várhatjuk. Hiszen egy ilyen „leonardói" terv, a különlegesen kétféle spanyol és olasz kivitelező technika felbukkanása Pozsony környékén, feltételez itt egy művelt, a külvilágban járatos, a korszerű művészettel reprezentáló megrendelő vagy befogadó személyt. Vöröskő várának és uradalmának, a birtokló családoknak történetét olvasva, a XVI. század első évtizedeiben számos személyt „gyanúsíthatunk" meg a csempék megrendelésével vagy azzal, hogy megajándékozták tervezőművésszel, kivitelezővel. A XVI. század első felében, a még (Corvin) Mátyás király által kezdeményezett diplomáciai és művészeti kapcsolatok megsokszorozódva éltek tovább a Felvidéken is, a királyi udvarhoz közelálló főurak körében. A vöröskői uradalom XVI. századi birtokosai és a Leonardo da Vincit foglalkoztató Medici és Sforza család között is megtalálhatjuk a kapcsolatokat.

1522-ig Vöröskő urai a nagyhatalmú Szentgyörgyi-Bazini grófok voltak, akik Szapolyai pártját fogták. 1511-ben el is zálogosították az uradalmat Szapolyai Jánosnak, a későbbi János királynak és testvérének, valamint édesanyjuknak. 1522-ben (Jagello) II. Lajos felesége, (Habsburg) Mária ki-

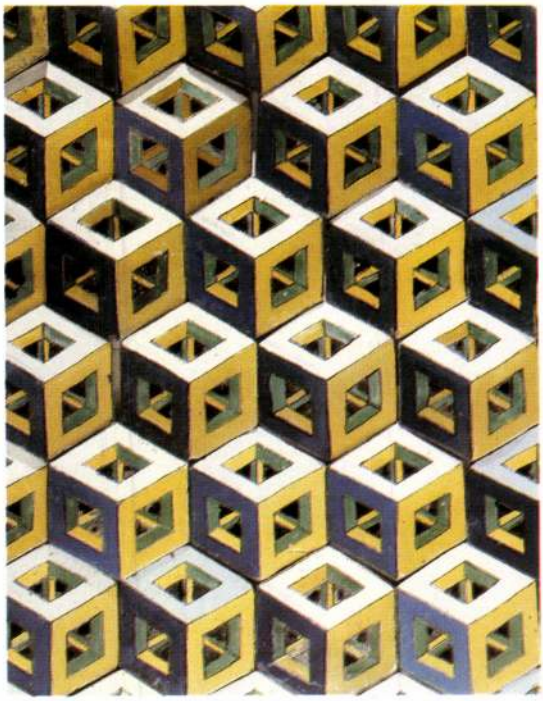

A farkashidai csempelelet részlete. Egy-egy kocka szélessége, hosszúsága: 20–21 cm, vastagsága: cca 2,8 cm (Fotó Kolozs Ágnes)

Folytatás a 71. oldalon

kiállításáról

Bellák Gábor

Nagyszerű kiállítással várja a Magyar Nemzeti Galéria október 22-től azokat a látogatóit, akik nem kímélve magukat, hajlandók egészen a múzeum harmadik emeletéig fölsétálni és, ha nem riadnak el *Szervátiusz Tibor* szétmarcangolt Dózsájától és *Makrisz Agamemnón* óriási bronzfejétől, bekukkantanak az úgynevezett grafikai kiállító helyiségeibe is. Egy hat éve indult kiállítássorozat – *A magyar rajzművészet mesterei* – második tárlata látható itt. Talán már el is felejtettük, milyen üdítő élmény volt akkor találkozni *Barabás Miklós* gyönyörű rajzaival, akvarelljeivel. Bizakodva vártuk a folytatást, aztán lassan elfelejtettük az egészet. A mostani kiállítással végre eszünkbe juthat, hogy mennyire hiányzik múzeumi rendezvényeink közül a régi magyar grafika nagyjait bemutató kiállítások sora. Pedig milyen ragyogó tárlatokat lehetne rendezni *Brocky, Zichy, Lotz, Benczúr, Ferenczy, Rippl, Gulácsy, Nemes-Lampérth, Uitz, Derkovits* stb. grafikáiból; vagy technikai (rajz, litográfia, rézkarc, pasztell stb.), vagy tematikus, vagy korszakokat áttekintő kiállításokat, ahogy azt a Szépművészeti Múzeum legjobb kiállításain megszoktuk. A fenti névsorban szándékosan nem említettem idős *Markó Károly* nevét. Most ugyanis ő van soron. Az itt kiállított mintegy 130 rajz, gouache, biszter, szépia zömét a nagyközönség soha, sehol nem láthatta (s a kiállítás bezárása után vélhetőleg nem is fogja). A grafikákat kiegészítő kb. negyven olajképnek is csak egy töredéke látható a Galéria állandó kiállításán, nem beszélve azokról a, magángyűjteményekben, külföldi múzeumokban őrzött darabokról, amelyek lényegében hozzáférhetetlenek a hazai közönség számára.

A kiállítás sajátos tematikus rend-

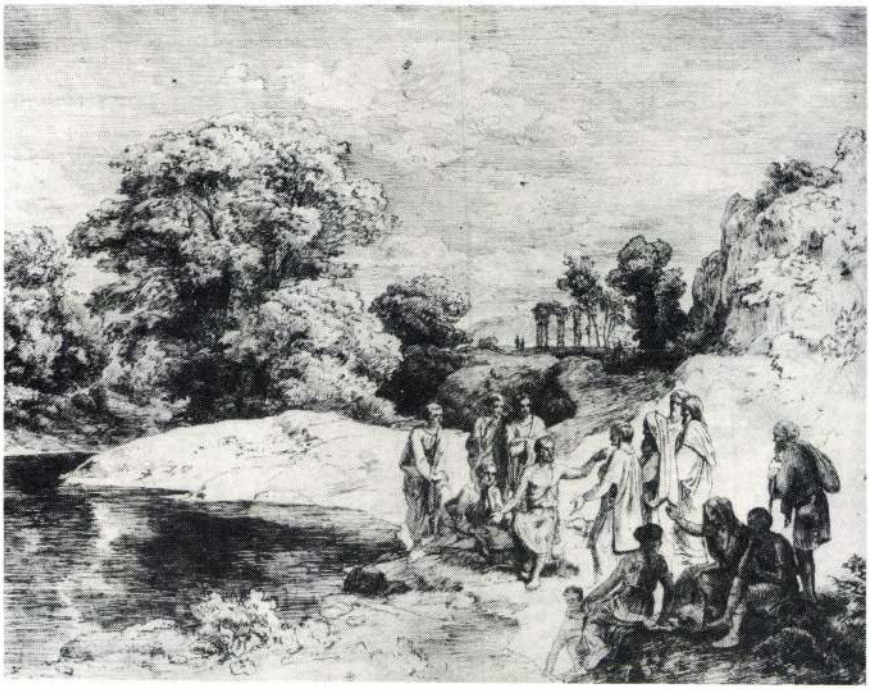

id. Markó Károly: Bibliai jelenet, 1840 k., 210 x 290 mm (Fotó Mudrák Attila)

id. Markó Károly: Erdei tisztás, 1830-as évek, akvarell, ceruza, 13 x 17,4 cm (Fotó Mudrák Attila)

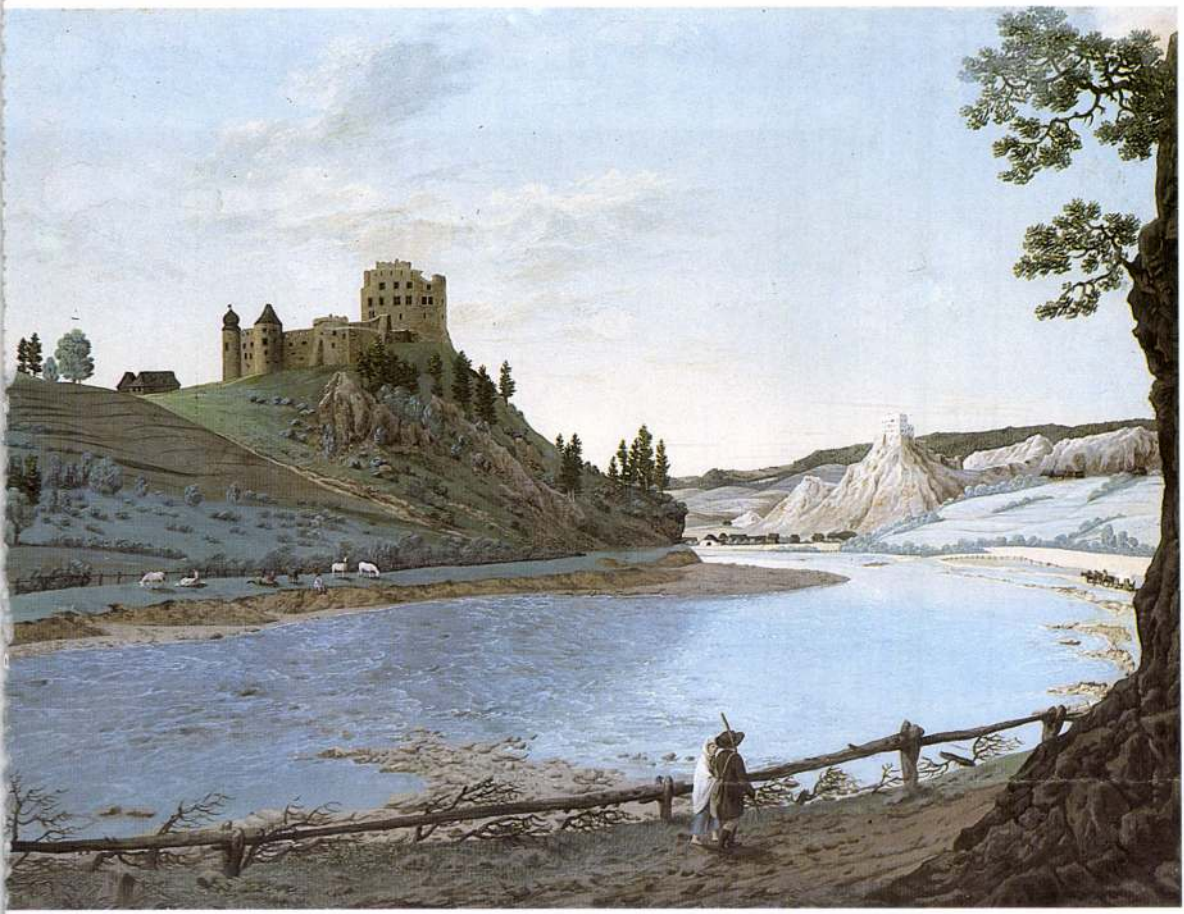

id. Markó Károly: Csorsztin és Nedecz, 1820, gouache, 347 x 468 mm (Fotó Mester Tibor)

lyen elképesztő precizitással vetítette vászonra egy-egy vázlatban elgondolt tervét. Különösen érdekes ebből a szempontból a félbemaradt nagy *Ruth és Boáz* kompozíció, Markó egyik kedvelt témája, melyet számos kisebb változatban is megfestett. A négyzethálóval beosztott nagy kép egyes részletei – a háttér tájmotívumai – az utolsó ecsetvonásig kidolgozottak, míg az előtér figurái csupán a kontúrral jelzett vázlatban vannak. Hasonlóképp érdekes az a félkész képe *(Jézus Jákob kútjánál)*, melyet kartonra ragasztott vékony vászonra rajzolt föl, s melyet nem egészben alapozott, hanem – akárcsak a freskókat szokták – mindig az épp kidolgozandó részletek sorrendjében. Így csupán a kép befejezett részletei alatt van alapozás.

Külön izgalmat jelent – s ez általában a grafikák sajátja –, hogy a befejezett olajképekhez képest mennyi spontaneitás, frissesség, sőt olykor kifejezett drámaiság (s ezt épp Markóval kapcsolatban nemigen szokták hangsúlyozni) van e lapokon. Jól megfigyelhető, hogy a Markó-életműben oly tipikus klasszicizáló tájkép idilli hangulatát milyen kevéssé a tájmotívum sajátosságai, a táj éthoszát megteremtő bibliai vagy mitológiai alakok adják meg, hanem a szín, vagy ha úgy tetszik a műtermi kidolgozottság.

Kétségtelen, hogy a modern izmusokon iskolázott mai látogató közelebb érzi magához az élmény közvetlenségétől sugárzó rajzokat a kissé konzervatív, akadémikus ízű olajképeknél; a felhőtanulmányokat a *Pyrkert* illusztráló *Szent Hajdan gyöngyeiből*-nél. Nem kell azonban besétálni abba a csapdába, mely a rajzoló Markó modernségét firtatja a festő Markó konzervativizmusával szemben. Mert épp erről szól ez a kiállítás is: egy XIX. századi művész izgalmas sokszínűségéről, s arról a vérbelien múlt századi problémáról, hogy hogyan épülhet konzervatív festészet modern táj- és természetszemléleti alapokon.

HOLLAND FESTÉSZET

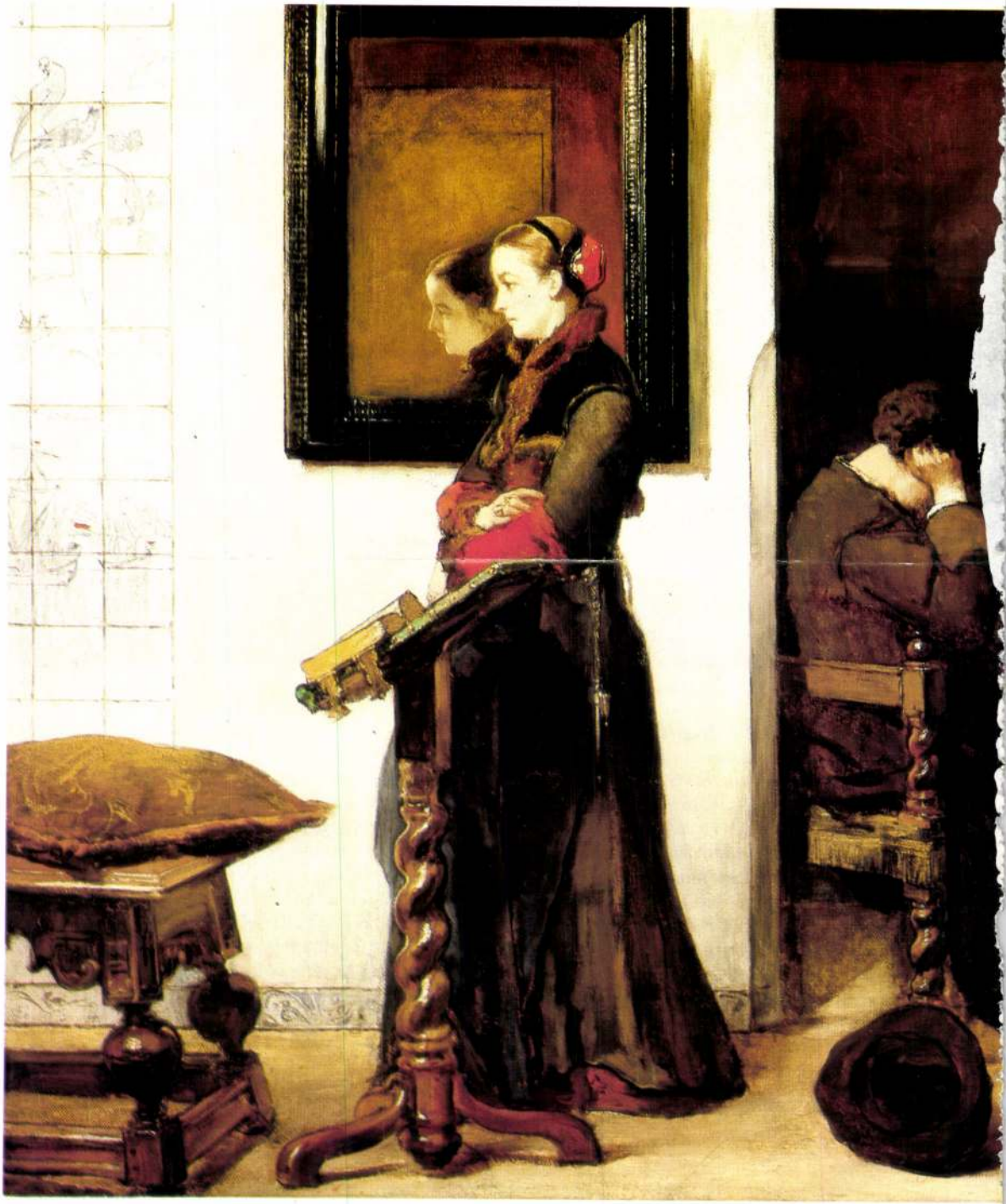

Bisschop, Ch.: Duzzogás

id. MARKÓ Károly

Szurcsikné Molnár Erika

ID. MARKÓ KÁROLY AGGTELEKI BARLANG SOROZATA

Id. Markó Károly Claude Lorrain 19. századi követőjeként, az aranyló ragyogású itáliai tájak festőjeként vált ismertté a múlt század derekán. E viszonylag homogén korszaka előtt azonban a kibontakozó hazai polgári művészet szempontjából igen fontos Markó művek születtek, melyeket a magyar valósághoz kötődő aktualitás, valamint a klasszicizáló romantika stílusköre jellemez.

Kezdetben mérnök apja mellett, később mérnöki tanulmányai után Lublón, majd Rozsnyón elhelyezkedve[1] fest időnként ideáltájakat[2], másolja a környezetében ismert festők (Joseph Fischer, Müller János Jakab) műveit[3], s a kor szokása szerint számos tájrajzot, gouache-t készít szülőföldje, a Kárpátok környékéről[4]. 1818-as Pestre költözése után is hazajárt még Rozsnyóra, s részt vett a földmérésekben.[5] Eben az időben, 1821-ben festette Markó azt a 6 lapos gouache sorozatát, amely az aggteleki cseppkőbarlang, a Baradla nevezetes helyszíneit mutatja be.

A barlang számos sajátossága miatt, bár ősidők óta ismerte az ember, különös jelentőségre tett szert a 18. század végétől fogva. Ekkor kezdődik tudományos igényű feltárása. 1794-ben készíti el Sartory József bányamérnök a barlang térképét, amit a világ első pontos barlangtérképeként tartanak számon.[6] Munkáját 1801-02-ben Raisz Keresztély folytatja,[7] aki szintén új térképeket rajzol, s „... a kupfersticheken lévő számok a barlang részeire is fel lévén majd metszve, a könyv után tévedés nélkül összejárhatni."[8] – írta Csokonai lelkes várakozással 1801-ben, ottjártakor. 1820 körül Vass Imre rozsnyói mérnök kezdett a barlang tanulmányozásába, s 1825-ben sikeres feltáró munkája nyomán illusztrált térképekkel ellátott könyvet adott ki a barlangról.[9] Romantikus, hátborzongató, de racionálisan a tudománynak tett szolgálatként felfogott felfedező útjáról Jókai későbbi, fantáziadús világával[10] vetekedő, részletes leírást ad, illetve a természeti képződmény tudományos elemzését közli.

A Baradlában járók, köztük írók, költők is elragadtatott hangon emlékeznek meg ott szerzett benyomásaikról, s hírt adnak azokról a képzetekről, melyek Markó korában éltek az aggteleki barlangról, s általában a barlangok titokzatos világáról. Lélekhez szóló, az érzelmeket különös módon megmozgató „tájak" ezek. A bátorság, a félelem, az elragadtatás érzései hullámoztatják meg a kebleket a barlangban járva. „Ennek a barlangnak kitapasztalása egész életembeli experientiái között a legszebbik, legkedvesebbik..." – vallja Csokonai.[11] A látványt, gyönyörűsége ellenére nem ajánlja azonban annak, „akiben érzékeny a szív és bokrosodó a képzelődés." Bartholomeides, a tudós ochtinai lelkész írja 1818-as Baradlai utazás c. írásában: „A földalatti barlangok mindenkor nevezetes tárgyai voltak az emberek figyelmének, s a képzelődés azokkal rendszerint valami nagyot, rendkívül valót szokott összekötni. Önkéntelen borzadás futja végig az elsuhanó vándort, midőn a megnyílt mélységeket látja setétséggel telve, mellyeket félelmes tárgyakkal rakva képzel magának. Azonban inkább belső formáltatások az, mellyel különösen magokra vonják minden figyelmét a vizsgálónak. A Természetnek titokban formált művei, s az alap erőknek szokatlan kifejeződései, millyeket az illy elrejtett helyek hordoznak keblekben, erősen hatnak a lélekre."[12]

Vay Miklós báró 1824-ben, Csokonaihoz s Bartholomeideshez hasonlóan elragadtatással ír a természet teremtő erejéről is aggteleki látogatása kapcsán: „A természet itt csodálatos

hatalommal nyilvánult. Szörnyü tömegeket alkotott, melyekből a látogatók képzelődése a legkülönbözőbb alakokat teremtett."[13] „Láttunk egy cifra zsidó oltárt, azután pápista chorust, melyre fel is mentünk, orgonát, barátot, királyi széket, oszlopos palotákat, stb – sorolja Csokonai – melyek szépsége és figurája a mesterség remekeivel truccol."[14]

A cseppkőalakzatok olyan természetes szobrok a művelt Markó-kortársak szemében, melyeknek szépsége a művészek alkotta remekművekéhez fogható.[15] E kapcsolat analógiájára a barlangok belső terei a mesterséges építészet fogalomköréből nyerték elnevezéseiket (Nagy templom, Nagy szála), és ez az építészetet is tanult fiatal Markóra is hatással lehetett.[16] Az ókor óta ismert esztétikai viszonylat, „művészet, amely vetekszik a természettel" itt a visszájára fordul a természet titkait megpillantó, s attól elbűvölt látogatók megítélésében. Az újonnan felfedezett természet bizonyítja nagyszerűségét s egyenrangúságát a civilizációtól elismert s nagyra tartott művészettel. A művészet rangjának s a természet alkotóerejének romantikus tisztelete nyilvánul meg a méltatók elragadtatásában.

Míg a fáklyafényben felragyogó cseppkövek szépsége művészi szobrokat, virágoskerteket, sőt a Paradicsomot juttatják a barlangbéli vándorok eszébe, addig maga a föld alatti helyszín, a sötét üregek, veszélyes szakadékok az alvilág, Hádész, illetve a Pokol képzetét keltették, Vergilius, Milton sorait idézték föl bennük. A barlang két „folyójának" elnevezése, „Acheron" és „Styx" is erre utal. A Baradlában járó Petőfi szintén a Pokol fantáziaképével kapcsolja össze a cseppkőbarlang rejtelmes világát, miközben rajongva a „szabálytalanság remeké"-nek nevezi.[17]

A barlang különleges helyszínei, „szobrai", sajátos elnevezések adására ihlették a környék egyszerű népét s a művelt látogatókat, kutatókat egyaránt. A környékbeliek mindennapi életének alkalmatosságaira utaló nevek (Kémény, Pitvar, Retekkert, Galambház) váltakoznak a Bibliából s a kereszténység köréből („Morea hegye", Nagy oltár, Szűz Mária statuája), illetve az antik kultúrából s a mitológia világából („Parnasszus", „Styx", Palmira omladékai) vett elnevezésekkel. Ritkábbak a „polgári-nemzeti" jellegű, a magyar közéletre, történelemre utaló nevek (Országtábla, Pesti orgona, Rákóczi vár, Murányi vár). Az 1825 után felfedezett szakaszban, ahol egyszerre születtek az elnevezések, uralkodóak az antikvitásból vett nevek (Jupiter trónusa, Plutó orgonája, Szemiramis függőkertje), ami a névadó Vass Imre műveltségére utal, de akad néhány magyar „regei vár" is (Tündérek vára, Setét vár).[18]

Id. Markó Károly mint földmérő mérnök kerülhetett közelebbi kapcsolatba e barlanggal, emellett kortársa, mérnökként kollégája s feltehetően barátja volt Vass Imrének, aki 1818-ban került Rozsnyóra.[19] Vass Imre maga is ügyesen rajzolt, ha nem is művészi színvonalon, bizonyítja ezt a Baradla egy belső termét ábrázoló képe, ahol az ovális képmezőn a kőcsipkékkel tagolt üregben fáklyás alakok világítanak meg két felirattal ellátott cseppkőoszlopot.[20] Ismert továbbá egy naív bájú önarcképe is, idealizáló-klasszicista modorban készült mellkép, amelyet kissé megnövelt mérettel természeti környezetben, valószínűleg a Baradla bejáratánál helyezett el.[21]

Miként Vass Imre, úgy Markó is a hazai rajzoktatás akkori legmagasabb szintjét képviselő mérnökök körébe tartozott. Tehetsége, művészi ambíciói révén azonban a barlang megörökítésekor mind formai, mind tartalmi vonatkozásban nagyobb szabású mű létrehozására vállalkozott. Sorozata monumentális igényű, festői megoldásokra törekszik, s igen sokrétű módon hordozza magában a korabeli, barlangok iránti érdeklődés több vonatkozását is.

Az aggteleki barlang sorozat lapjai a föld mélyébe fokozatosan előrehaladva örökítik meg a termeket, nevezetes képződményeket.[22] Az első lapon, közvetlenül a bejárat közelében pillantjuk meg a Csontházat, más néven Kriptát (Die Gruft),[23] ahol régi emberi csontvázak

bukkantak elő a talajból. „Tán a villongó időkben ide rejtezett bujdosók maradványai ezek...".[24] A föld alatti sötétségbe látogatók csoportja hatol be, fáklyáik fénye mellett itt még feldereng a kintről beszűrődő napfény.

Beljebb haladva, a következő lapokon a sötétség birodalmába jutunk, ahol a fáklyák világánál hatalmas termek vagy szűk szakadékok, óriás kőomlások s különleges cseppkőalakzatok tűnnek föl a látogatók előtt. Így bontakozik ki a félhomályból a Rákóczi vára (Rákóczy-Burg),[25] mely egy tátongó szakadék fölött magasodik, majd a Nagy templom (Der grosze Tempel)[26] boltozatos terme. Tágassága mellett e hely igazi érdekessége az Oltár, amely különleges, szoborcsoportozatra emlékeztető cseppkőalakzatokból áll össze.[27] A sorozat következő lapjának tekinthetjük a Nagy vízesést (Der grosze Wasserfall)[28], ahol a „Styx" vize bukik alá. Ezt követi a jeruzsálemi Morea hegyéről elnevezett kőomladékot ábrázoló lap (Berg Morea).[29] Az óriási, zárt térben magasodó „hegy" csaknem kitölti a barlangüreget, s rá több oldalról is látogatók apró alakjai kapaszkodnak fel. Az előtérben, miként az első három lapon is, a látogató csoporttól kissé különválva a festő két-három nagyobb méretű alakot helyezett el. Egyikük, talán a helyszínt jól ismerő vezető, élénken magyarázva a látnivalók felé mutat. A következő kép a Pesti orgona (Die Pesther Orgel)[30], a sorozat utolsó darabja. Egy szűkebb átjárón át pillantjuk meg rajta a „dombon lévő fehér csepegést", egy nagy, városi orgona „mását", s a benne gyönyörködő társaságot. A hölgyek és urak a kép középterében összegyűlve hallgatják a vezető magyarázatát, akárcsak a Nagy vízesés helyszínén.

Az ábrázolt barlangüregek komor, fekete-szürke homályába csak a fáklyások apró sárga fényei varázsolnak némi világosságot. Sötét monstrumokként jelennek meg az alig kivehető sziklaalakzatok, s a fények csak az üregek mennyezetén, vagy egy-egy cseppkőoszlopon ragyognak fel. Nagy tömegek, terek, mozgalmas felületek váltakoznak a barlangbéli helyszíneken. A szokatlan környezet s a különleges fényhatások kiváló romantikus festői témát kínáltak Markónak. A fiatal Markó Müller és Czauczig látképeivel rokon, nyugodt, szélestávlatú tátrai panorámái mellett készített 1820 körül olyan romantikus jellegű tájképeket is, melyeken patakvölgyek, várak, romok, sziklák jelennek meg. Az éjszakai holdvilág sejtelmes fényhatásának megfestésével is próbálkozott.[31] Ezekhez a művekhez áll közel az aggteleki barlang sorozat, amelynek megoldásánál ötvöződik a korai 19. század józan természettudományos érdeklődése a különleges, érzelmeket megmozgató, romantikus témával és ábrázolásmóddal.

Markó gouache lapjait azonban meglehetős visszafogottság jellemzi. Sejtelmességük ellenére jóval több józan realizmus érződik rajtuk, mint kortársa, az angol George Hering 1835-ös Baradláról készült litóján.[32] Hering e művén a testetlen sziklakulisszák, a magasba törő tér, s a tűhegyes cseppkőfüggők az angol romantika gótizáló, misztikumra hajló légkörét árasztják. Ezt erősíti a kompozíció vertikális elhelyezése, a passzív staffázs alakok végtelen kicsinysége s a színezett litó kék-sárga derengése is. Markó a szabálytalan, zaklatott környezetben is a formák és színek összefogottságára törekszik, amit az üregeket kitöltő félhomály szürkés tónusával s a gouache technika matt anyagszerűségével biztosít. A fekvő formátumú lapokon a barlangüregek ívei pedig mintegy keretbe, kompozicionális egyégbe foglalják az ábrázolásokat.

A művek emellett rajzi keretezéssel s az ábrázolt helyszíneket megnevező német nyelvű feliratozással vannak ellátva. A sorozat ebben a formai vonatkozásban is érdekes, s egyedülálló Markó művei között. Sokszorosított tájrajzi sorozatok, honismertető albumlapok mintájára emeli ki a helyszín nevét,[33] ezzel is hangsúlyozva azt a tényt, hogy nevezetes, konkrét

helyszínek objektivitásra törekvő ábrázolásával van dolgunk. A sorozat dokumentum értékűvé válik ezáltal. Egy nehezen megközelíthető, kevesek által hozzáférhető, titokzatos világból hoz hírt a kurriózumok iránt fogékony kortársaknak. A helyszín mint ritka természeti képződmény, különösen alkalmas arra is, hogy az ébredező nemzeti érzület hatására kibontakozó haza meghatározó-felmérő mozgalomban megörökítésre érdemes, szimbolikus jelentőséget kapjon. Beleillett a „haza szent helyeinek" sorába.

De a sorozat amellett, hogy a haza egyik nevezetességét örökíti meg, mint egykorú eseményábrázolás is figyelemre méltó. A romantika s a biedermeier tájrajzain oly jellegzetes staffázs alakok köréből származnak a lapok szereplői. Az ember jelenlétére, az ember és természet viszonylatára utalnak. Ezen túlmenően felidézik azt a mélyen átérzett romantikus gondolatot: ha az ember találkozik a természet rendkívüliségével, kicsinységének, esendőségének érzése felerősödik. Ezt a szorongást ellensúlyozza a „földmérő" Markó valósághoz kötődő felfogása, s a barlangbéli látogatók nyüzsgéséből a kíváncsi, hódító ember erejét is megérezzük.

Markó helyszíni tudósítóként tárja elénk a baradlai kirándulás mozzanatait. A mintegy 20 fős csoport, városi ruhás hölgyek és urak a fáklyákkal világító kalapos-gatyás paraszt kísérőkkel tekintik meg a barlangot. A társasághoz egy vagy két szakértő vezető is csatlakozik, akik a múlt századelőn már kialakult forgatókönyv szerint mutatják meg a látnivalókat.[34] Az öt órás földalatti sétára ekkoriban már hölgyek is vállalkozhattak, mivel a század elején ott járó főhercegi látogatók tiszteletére kiépítették a bejáratot, s „kellemes", lépcsőkkel, fogódzókkal biztonságosabbá tett belső utakat is kialakítottak.[35] Ez tette lehetővé, hogy egyre többen látogassák a barlangot, s az közkinccsé, a környék társadalmi életének egyik színhelyévé válhasson. Rozsnyó, Miskolc, Kassa, Torna polgárai kocsikra ülve csoportosan keresték fel a Baradlát,[36] amit egy ilyen városi társaság látogatása alkalmával örökített meg Markó.

A természettől elszakadt s azt újra felfedező városi polgárok számára a cseppkőbarlang elsőrangú látványosságnak számított. A környéken csak átutazóban lévők sem mulasztották el megtekinteni. A már említett tudósok, írók, költők mellett külföldi utazók, neves személyek is megfordultak itt. 1808-ban az austerlitzi csatából hazatérő orosz csapatok jártak a barlangban.[37] 1806-ban József nádor, 1817-ben Ferdinánd főherceg. Látogatásukkor valóságos kis klasszicizáló ünnepélyeket rendezett a vármegye a barlangnál teljes fáklyafényes díszkivilágítással, diadalívek, emlékoszlopok avatásával.[38]

A különleges barlangok képzőművészeti ábrázolása gyakrabban felbukkanó, bár ábrázoláskét is kurriózumszámba menő jelenség volt a 19. század művészetében. A keresztény ikonográfiában többnyire bibliai történetek, legendák helyszíneként tűnik föl a barlang (pl. pokolként vagy szent Jeromos ábrázolásokon), illetve a 17. századi németalföldi művészetben, realisztikusan megfestve, üregében antik romokkal, mint vanitas szimbólum.[39] A 17-18. század művészetében realisztikus, illetve ideáltájak hangulatkeltő festői eleme is, míg a kertművészet tényleges vagy megépített barlangokat, grottákat is alkalmazott. A 17. században szórványosan megjelenő, majd egyre gyakoribbá váló barlang-feltárások nyomán a természettudományos irodalomban megjelennek illusztrációként olyan, kezdetben igen naív barlangábrázolások is, amelyek konkrét helyszínek visszaadására törekszenek.[40] A felvilágosodás korának eredményeként, a földmérők, mérnökök felmérő munkája nyomán tovább fejlődik a geográfia-geológia tudománya. Számos megörökítésre érdemes barlangot tárnak föl, illetve a már ismertek is új jelentőséget nyernek. Európa-szerte születnek dokumentatív célú vagy művészi igényű ábrázolások különleges barlangokról.[41]

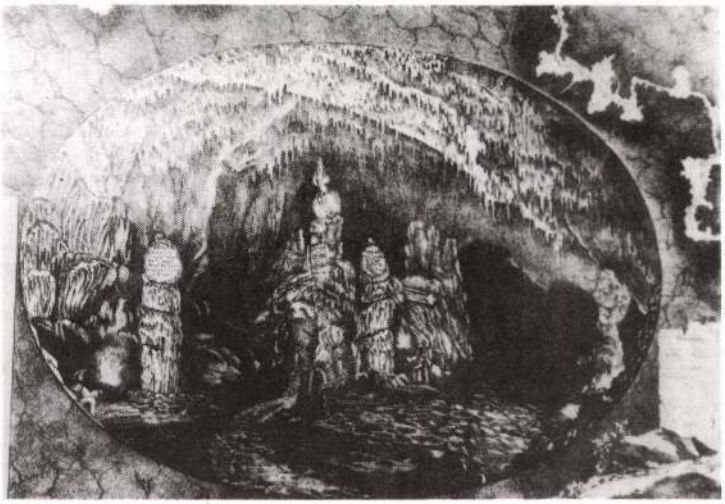

42. Vass I.: Az aggteleki barlang

43. Vass I.: Önarckép

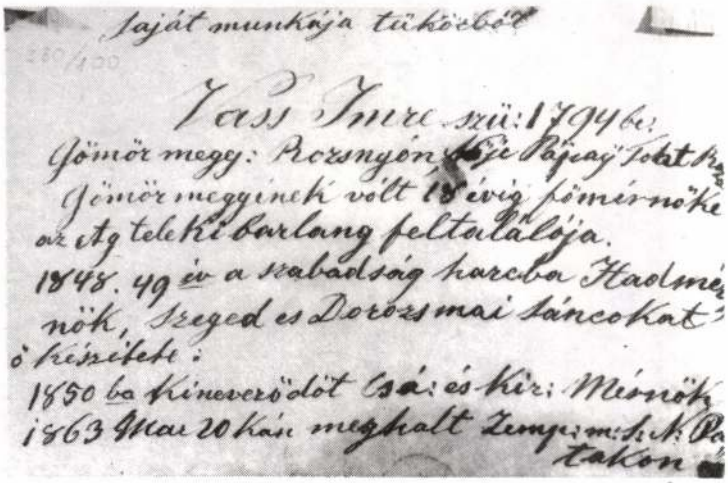

44. Vass I.: Önarckép, hátoldal

45. Markó K.: Aggteleki barlang sorozat. A kripta

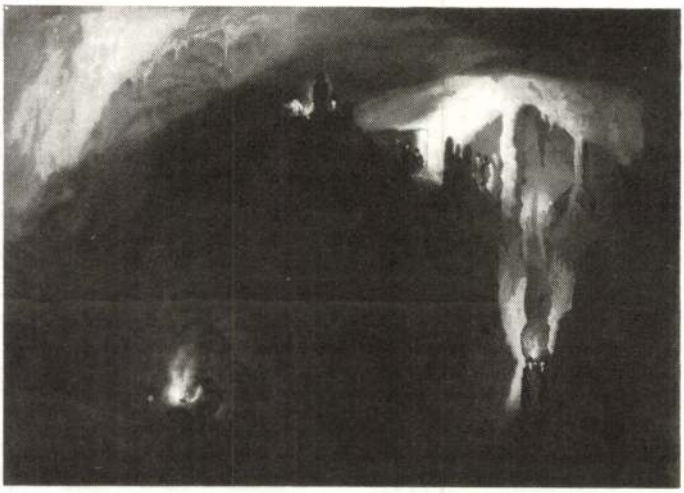

46. Rákóczy vára

47. A Nagy templom

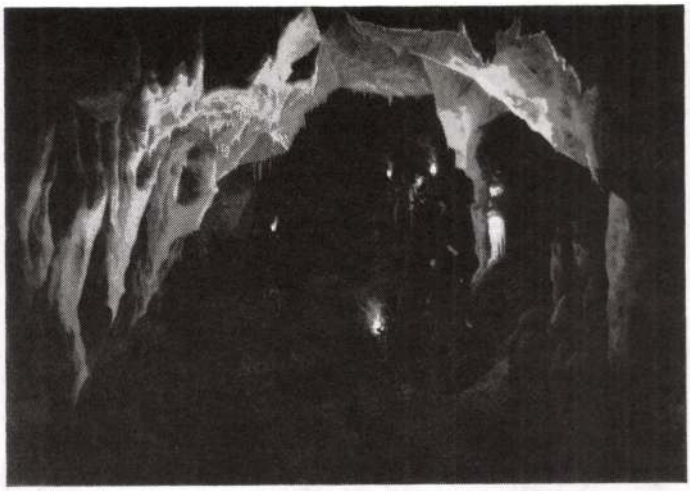

48. A Nagy vízesés

49. Morea hegye

50. A Pesti orgona

51. Hering, G.: Az aggteleki barlang, a Baradla

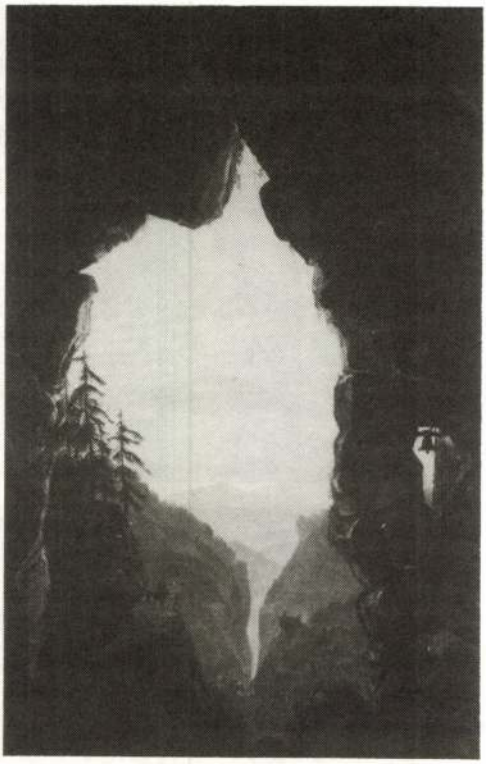

52. Schinkel, K. F.: Felsentor

53. Kotz, L.: Az abaligeti barlang

Karl Friedrich Schinkel német építész, festő 1803-04-es itáliai útja során ismerkedett a Trieszt környéki barlangokkal. Corgnale, Prediama fantáziát megindító helyszíneiről számos rajzot, később litót is készített.[42] Barlangok későbbi művein is megjelennek, ahogy „Felsentor" c. 1818-as képén. Itt azonban egy bonyolult, misztikus gondolat kifejezője a lenyugvó nap felé tekintő barlangszáj.[43] A magyar művészetben hasonlóképpen előfordulnak különböző hangulatú barlangábrázolások a korban. A 18. század végén feltárt s 1819-ben feltérképezett abaligeti barlang növényzettel dúsan benőtt bejáratát Louise Kotz aquatinta lapjáról ismerjük.[44] A barlangszájból eredő forrást szerelmespár keresi föl. Az ülő férfi alakja, ki papírt és tollat tart kezében, mert a hely varázsa rajzolásra ihlette, számos korabeli tájrajzról ismerős. A Markó féle monumentális igényű komor lapokkal szemben itt a rousseau-i idill rokokós-biedermeier finomsággal jelenik meg, s az elborzasztó, titokzatos barlangüregek rejtve maradnak, miként Karl Vittinghof detrekői részletén, mely a Pálffy-barlang kiépített bejáratát ábrázolja.[45] Hasonlóan csak kívülről mutatják a tihanyi barlanglakásokat Petrich András gouache képei,[46] amelyek Balaton környékéről készült topográfikus sorozatába illeszkednek.

Markó maga, aggteleki sorozata után is festett barlangot ábrázoló képet, a Vénusz és Ámort 1828-ban.[47] Ezen a kies mediterrán környezet s a figurák a mithológia világát idézik. Hasonló hangulatú a Kilátás a Némi-tóra c. képe 1834-ből,[48] illetve Barabás Miklós két Tivoliban készült akvarellje is,[49] bár ezek már konkrét helyszínek, melyeket a kor Itáliába zarándokló turistái gyakran felkerestek.[50] (A pompás Capri szigeti Kék-barlang, melyet Barabás megfestett, szintén ilyen turista látványosság volt, s többen megörökíthették.[51]) Mind Markó, mind Barabás a fenti műveknél a barlangból kitekintve, keretként alkalmazza a barlangnyílást. Rajta keresztül tárul elénk a napsütötte táj. Ez a megoldás rokon azzal a korban igen elterjedt kompozíció típussal, amely zárt térből ablakon át kitekintve ragadja meg a kinn és benn ellentétét.

Az a különleges téma, s az általa sugallt hangulat, amely Markó aggteleki barlang sorozatán megjelenik, a barlangok belső tereinek amorf kőalakzatokkal ékes, sötét üregekkel félelmes, a természet őserejét, közelségét idéző világa az egykorú magyar művészetben ritkaságnak számított. Méltán kelthette fel tehát Markó egyik első mecénásának, az opálbányákat is bérlő, s így a föld rejtett kincseivel gyakorlati kapcsolatban álló Brudern bárónak az érdeklődését, aki meg is vásárolta a műveket nem sokkal keletkezésük után.[52] A sorozatot amely 1914-ben került a Szépművészeti Múzeumba dr. Podmaniczky Gézáné ajándékaként, jelenleg a Magyar Nemzeti Galéria Grafikai osztálya őrzi.

JEGYZETEK

1. POGÁNY Ö. Gáborné: Id. Markó Károly Bp. 1954. 5.
2. Pl.: Eszményi táj 1814. MNG 1918-921
3. Másolatok J. FISCHER: Malerische Reise auf dem Waagflusse in Ungarn Wien, 1818. műve után, 1818 k. MNG 1937-3171 – 1937-3175. A Kárpátok Kakaslomnitz felől, másolat Müller János Jakab után 1820 k. MNG 1905-2155.
4. Pl: A Kárpátok 1818-20 k. MNG 1905-2155. Csorsztin és Nedecz 1820. MNG 1937-3170
5. BODNÁR É.: Markó Bp. 1980. 11.
6. Dr. BENDEFY L.: Sartory József bányamérnök 1794 évbeli térképe... Karszt és Barlang 1962/1. 5.
7. Dr. DARVAS I.: Adalékok az Aggteleki (Baradla) barlang bejárása és feltérképezése történetéhez... Karszt és Barlang 1964/1. 1.
8. BENDEFY L.: Régi leírások az aggteleki Baradla barlangról. Karszt és Barlang 1963/2. 50.
9. VASS I.: Az aggteleki barlang leírása Pest, 1831
10. JÓKAI Mór: Fekete gyémántok Pest, 1869
11. Csokonai levele anyjához 1801-ből, Összes művei, Genius kiadás, 687. idézi: Bendefy L., idézett mű Karszt és Barlang 1963/2. 50.
12. B. P. (Bartholomeides): Baradlai utazás 1818-ban Tudományos Gyűjtemény 1820/1. 63.

13. LÉVAY J.: Emléklapok vajai báró Vay Miklós életéből Bp. é. n. 104-105. idézi: BENDEFY, L. i.m. Karszt és Barlang 1963/2. 53.

14. Csokonai – Bendefy L., i. m. Karszt és Barlang 1963/2. 50.

15. Akadt olyan környékbeli uraság, aki kertjébe kívánt szállíttatni egy ilyen „szobrot" a Baradlából – említi Bartholomeides, i. m. 76.

16. K. F. Schinkellel kapcsolatban merült föl, hogy mint építészre, különös hatással voltak a barlangok. A természet és a művészet kölcsönhatása ragadta meg a prediamai kastély esetében is pl., amely a barlang bejáratához épült, kihasználva és hozzákapcsolva a korábban rablók tanyájaként szolgáló, s lakályossá tett belső üregeket. K. F. Schinkel Berlin, Nationalgalerie 1981. Das Schloss Prediama in Krein, 1816 186.

17. PETŐFI S.: Uti jegyzetek Bp. 1987. 15-16.

18. A baradla helyneveit folyamatosan említi Vass I. idézett művében.

19. Vass I. 1818-ban végzett a pesti Institutum Geometricumban, Markó neve azonban nem szerepel az ott végzettek névsorában. FODOR F.: Az Institutum Geometricum Bp. 1955. Markó és Vass feltételezett barátságát említi BODNÁR É., i. m. 11.

20. Térképmelléklet részlete, VASS I., i. m. Schmid János litója Vass Imre rajza után, 1829 MNM Történelmi Képcsarnok, T. 7146

21. MTA Kézirattár K 380/100.

22. A sorozat eredetileg nem számozott, a sorrend meghatározása Vass I. i. m. alapján készült. Nem kizárt, hogy több lapja is volt a sorozatnak.

23. „Die Gruft" 461x647 mm J. n. MNG 1914-36.

24. VASS I., i. m. 12.

25. „Rákóczy-Burg" 464x650 mm J. k. l.: C. Marko pinxit MNG 1914-35. Mivel Vass I. műve hasonló nevű várat nem említ a Baradlában, az azonosítás nem egyértelmű, csupán a leírás alapján vethető egybe a „Vár"-ral, VASS I., i. m. 13.

26. „Der grosze Tempel" 462x648 mm J. j. l.: C. Marko pinxit MNG 1914-38

27. VASS I., i. m. 15.

28. „Der grosze Wasserfall" 463x648 mm J. k. l.: C. Marko MNG 1914-37; VASS I., i. m. 19.

29. „Berg Morea" 462x650 mm J. b. l.: Carl Marko 1821 MNG 1914-34

30. „Die Pesther Orgel" 463x647 mm J. j. l.: C. Marko 1821 MNG 1914-33; VASS I., i. m. 27.

31. Holdvilágos táj. gouache MNG 1933-2397

32. HERING, G.: The Cavern at Aggtelek (Baradla), 1835, (megjelent: PAGET, J., Hungary and Transylvania. London, 1850) A litó színezetlen példánya MNM Történelmi Képcsarnok T. 2610

33. A megoldás rokon az általa is másolt J. Fischer Malerische Reise... c. sorozattal. Talán Markó is gondolt valmilyen formában a sokszorosításra, megjelentetésre.

34. Vass I. idézett műve folyamatosan, látnivalóról látnivalóra haladva felidézi e koreográfiát, amelyhez hirtelen fényhatások s a cseppkőoszlopok váratlan megütésével kiváltott hangeffektusok tartoztak.

35. Bartholomeides, i. m. 63-90.

36. VASS I., i. m. 9-10.

37. Dr. DARVAS I., i. m. 2.

38. VASS I., i. m. 21-22. 1806-ban a Palatinus oszlopot, 1817-ben a Ferdinánd oszlopot avatták fel, melyek eredeti cseppkőoszlopok voltak, felirattal ellátva. Hasonló emlékoszlopot ábrázolt Vass Imre is térképmellékletén, a Reviczky oszlopot. Vass I. megemlíti még Gyémántkő oszlop néven Almásy József gömöri főispán 1825-ös látogatásakor felavatott emlékoszlopát.

39. Jan Baptist Weenix-Dirck Stoop: Grotte mit Ruinen o. v. Berlin, Bode Muzeum

40. Valvasor: Die Ehre des Herzogthums Krain, 1689. Közölte Székely K.: Barlangok a képzőművészetben (kiállítás) Kiscelli Múzeum 1989.

41. Pl.: Richter, F. morvaországi barlangokat megörökítő akvarelljei, 1830 k. közölte Székely K. i. h.; HACKERT, P.: Felsengrotte /529, Die Neptungrotte /534, KLENZE, L. v.: Felsenhöhle 1807 / 730, Felsenhöhle 1818 / 733. BERNHARD, M.: Deutsche Romantik, Handzeichnungen. München, 1973.

42. SCHINKEL. K. F.: Reisen nach Italien, Berlin, 1979. 31. 30–34. képek.

43. Felsentor, 1818 o. v. Berlin, Nationalgalerie.

44. KOTZ, L.: Az abaligeti barlang, 1820 k. MNM Történelmi Képcsarnok T. 5164

45. VITTINGHOF, K.: Detrekő, részlet 1810 k. MNM Történelmi Képcsarnok 30/1924 Gr. A barlangot azonosította s közölte SZÉKELY K., i. h.

46. PETRICH A. két lapja 1820 k. MNG 1951-4528, 1951-4529.

47. Vénusz és Ámor, 1828 o. v. magántul.

48. Kilátás a Némi tóra, 1834 o. v. Koppenhága, Thorvaldsen Museum.

49. Barabás két akvarellje 1834. MNG 1903-83, 1903-96.

50. A helyszínt említi WESSELÉNYI P.: Olaszhoni és schweizi utazás 1842. Bp. 1981. 114-115.

51. Barabás M.: Capri szigeti Kék-barlang, 1834 akv. magántul.; illetve FRIED, H. J. műve. 1835, o. v. Bremen, Kunsthalle. A barlang leírását adja PULSZKY F.: Életem és korom Bp. 1881 68.

52. PULSZKY F.: i. m. 62.

Erika Szurcsik Molnár: **Die Reihe von Károly Markó d. Ä. über die Tropfsteinhöhle von Aggtelek**

Károly Markó d. Ä. wurde in der Mitte des vergangenen Jahrhunderts als später Anhänger von Lorrain bekannt, seine Jugendwerke fügten sich jedoch organisch in die sich entfaltende ungarische bürgerliche Kunst ein.

Als junger Ingenieur malte er, wie es in seiner Zeit üblich war, viele Landschaftszeichnungen, Gouache-Bilder über die Umgebung seines Geburtsortes, Leutscha (ung. Lőcse, slk. Levoca), bzw. kopierte die Werke der in seiner Umgebung bekannten Maler (Fischer, Müller). Auf seinen Werken erscheinen außer

den Tatra-Panoramen von topographischer Treue auch romantische Motive wie Burgen, Bächer und Landschaften im Mondschein. Zu diesem Kreis seiner Werke gehört die aus sechs Blättern bestehende Reihe über die Tropfsteinhöhle von Aggtelek. Sie entstand im Jahre 1821 und legiert das naturwissenschaftliche Interesse der Aufklärung mit dem gefühlvollem Instrumentarium der Romantik (besondere Motive, verschleierte Farben, Lichteffekte). Die Reihe hält den Fackelausflug einer städtischen Gesellschaft fest, ist also auch als zeitgenössische Ereignisdarstellung beachtenswert. Für die die Natur neu entdeckenden Stadtmenschen bedeutete der Schauplatz ein besonderes Erlebnis, in der Schönheit der Tropfsteine bewunderten sie die Schöpferkraft der Natur, während die düsteren Abgründe die Vorstellung der Hölle in ihnen heraufbeschwörten. Das seltene Naturgebilde gewann als eine der Sehenswürdigkeiten des Vaterlandes im Prozeß der Nationenwerdung eine symbolische Bedeutung und war auch deshalb der Verewigung würdig.

másképpen oldják meg az utána következő generációk művészei. **Birkás Ákos** korai, hiperrealista korszakának tanulságait használja fel legújabb művein, amikor a konkrét ábrázolás és a több részből összeállított, elvont fejformáinak szintézisével próbálkozik *(OT 3.9P-S,* 1999). **Koroknai Zsolt** digitális printje a konceptuális gondolkodás és az érzéki jelhagyás kettősségére épít, ennek egyik állomása a szinte lírai hatású *Angyali üdvözlet/A* (2002). **Baranyai Levente** ugyanebben az évben készítette el a *Csehszlovák nyár (Biogeometria 7.)* című művét, amely az 1998-tól kezdődő sorozat egyik utolsó darabja. Annak ellenére, hogy

2. Mányoki Ádámnak tulajdonítva: Előkelő hölgy , 1715–18
O.v. 80x65 cm, MNG ltsz.: 2002.1 M

a megszáradt festékcsomók kifejezetten plasztikus hatást nyújtanak, a festmény lényegét tekintve nem más, mint felülnézetes fotóról „átírt", materializált tájkivágat. Más művek viszont ragaszkodnak a művészet ősi, mágikus funkciójához, így **Nádler István**nak a kézműves igényességével lealapozott, és a távol-keleti kalligráfus gyors gesztusával megfestett képe *(M.M. No. 2.,* 2001), vagy a „Fáskör" tagjának, **Varga Géza Ferenc**nek fából és csontból faragott, pogány bálványa, a művész korai halálával lezáruló életmű fontos alkotása *(Dob és tánc,* 1998).

Szücs György

3. Donát János: Rehákné Moór Anna arcképe, 1815
O.v. 63x50,5 cm, MNG ltsz.: 2002.14 T

4. Munkácsy Mihály: Kerstinger György arcképe, 1863–64
O.v. 66,5x50 cm, MNG ltsz.: 2002.4 T

Válogatás a Magyar Nemzeti Galéria 2002-es új szerzeményeiből

A Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményeinek gyarapodása – akárcsak más intézmények esetében is – az előre tervezett vásárlás vagy csere, a váratlan lehetőségek gyors kihasználása, valamint a még mindig élő ajándékozási szellem eredménye. Éppen ezért az egyes gyűjteményrészek leltárkönyvei nem azonos ütemben telnek meg, a köztulajdonba került műtárgyak osztályok szerinti eloszlása évenként változik. Most a 2002-ben szerzeményezett legszebb darabokat mutatjuk be.

Ajándékozás révén került a gyűjteménybe a kortársak által „magyar Claude Lorrain"-nek nevezett **id. Markó Károly** gouache technikával készült *Róma látképe* (1835), amelyet a korszakkal foglalkozó szakemberek már évtizedek óta számon tartottak. 1991-ben például szerepelt a Magyar Nemzeti Galéria Markó-kiállításán, de a 2002-ben megrendezett római grafikai tárlat (Pittori ungheresi in Italia 1800–1900) egyik gyöngyszeme is volt.

1. Id. Markó Károly: Róma látképe, 1835
Gouache, p., 27,5x23 cm, MNG ltsz.: 2002.5 T

Az új szerzemények közül a legkorábbi datálású, a **Mányoki Ádám**nak tulajdonított, 1715–1718 körül festett *Előkelő hölgy arcképe,* amely németországi magángyűjteményből származik, és a jól időzített vétellel a Magyar Nemzeti Galéria jelenlegi Mányoki-kiállításán látható. A barokk reprezentatív portré kellékeinek (póz, drapéria) későbbi alkalmazását mutatja **Donát János** klasszicizáló műve, *Rehákné Moór Anna arcképe* (1815). Míg Mányoki nemes tartású modelljének személyét homály fedi, jól ismert Kazinczy „szép Moór Náni"-ja, a magyar színjátszás egyik legelső ünnepelt színésznője, akinek férjét, Rehák József pesti ügyvédet, későbbi vörösvári postamestert szintén megörökítette a művész. A kép 1890-ben a Rehák-család tulajdonában volt, itt látta meg Lázár Béla, s a Moór Annáról szóló cikke illusztrációjaként közölte a Vasárnapi Ujság december 14-i száma.

A **Munkácsy Mihály** oeuvre-katalógusból eddig hiányzott a művész fiatalkori műve, a biedermeier portrék túlzott fegyelmezettségét öröklő, mégis igen kifejező *Kerstinger György arcképe* (1862–64). A család emlékezete szerint a gyáros Kerstinger Munkácsy korai támogatói közé tartozott.

A 20. század első évtizedére a művészeket – ugyan még a hagyományos műfajokon belül – már egészen más festői és plasztikai problémák foglalkoztatták, mint az elmúlt századbeli elődeiket. Váratlanul bukkant elő **Nemes Lampérth József** nem túlságosan nagyszámú életművének egyik kiemelt darabja, 1912-ben festett *Önarcképe*. A neves reneszánsz-kutató művészettörténész, Antal Frigyes Svájcban élő fia, Georg M. Antal édesapja emlékére ajándékozta a Magyar Nemzeti Galériának. Ebből az időből származik a kevéssé számon tartott **Tipary Dezső** *Sétáló pár a gesztenyesoron* című, nagy méretű alkotása, az aukciók ritkán megvalósuló múzeumi vásárlásainak egyik szerencsés példánya. Tipary 1912-ben több hetet töltött Nagybányán, ahol mintegy két tucat képet festett, valószínűleg ezek közül való az akkori modernista fiatalok, a neósok jellegzetes színhasználatát és formaképzését követő tájkép. Az egykori Nyolcak művészcsoport tagja, **Czigány Dezső** fiatal kora óta rendszeresen megfestette arcmásait, amelyek többsége szigorú pillantású, a nézőt fürkésző, gyakran szerepjátszó portré. A sokat reprodukált *Bíboros önarcképen* (1917 körül) a művész mint próféta, mint igehirdető pap jelenik meg, amely magatartás nem volt ritka kortársai között sem, közvetlen rokona Derkovits Gyula 1923-as Püspöksüveges önarcképe. Valódi ritkaságnak számít **Kerényi Jenő** iparrajziskolai barátját, *Koleszár György*öt ábrázoló mellszobra (1929). Nemcsak azért, mert a tehetséges szobrász még csak készülődik a Képzőművészeti Főiskolára, hanem mert életművében alig-alig találunk portrékat. A Lavalière-nyakkendős, kissé hosszú hajú fiatalemberben kedves bohémet sejtünk, aki valóban nem állt távol a művészvilágtól: Koleszár György neve mögött a 30–40-es évek filmjei háttérfestőjének, Koleszár Arany és Erzsébet édesapjának alakja húzódik meg.

Tavaly a kortárs gyűjtemény jelentős darabokkal bővült, közülük is kiemelkedik a 60-as évek meghatározó alkotójának, **Lakner László**nak *Csont* című olajfestménye, amely az 1968-as első IPARTERV-kiállításon szerepelt. A Lakner-kép kapcsán felmerülő képzőművészeti problematikát, a fotó és a festmény, az objektív látás és a személyes kézjegy közötti viszonyt más és

11.

Id. Markó Károly: Róma Látképe 1835

évek (1838-ig) alatt kialakította önálló stílusát, amely elsősorban a XVII. századi heroikus festészetből táplálkozott, de a helyszínen az ott működő német és osztrák festőkhöz kapcsolódott. Markó művészetének minden szálával a múlt felé fordult: a festészet új problémái nem foglalkoztatták, igyekezett a régi hagyományoknak eleget tenni. Végre Itáliában: témáiban jóllehet az olasz nép "jelenkori" mindennapjai is érdekelni kezdték most még inkább a mitológiai jelenetek alkották tájképei hátterét-előterét. Minderre Markó tudatosan készült, hiszen már Bécsben folyamatosan tanulmányozta az antik mitológiát.[4]

Képünk valószínűleg ez alatt a római időszak alatt készülhetett. Mint már említettük, a fürdőjelenetek végigkísérik egész munkásságát (*Diana a fürdőben*, 1834[5]; *Vénusz a fürdőben*, 1839[6]; *Olasz táj Vénusszal és amorettekkel*, é.n.[7]; *Vénusz öltöztetése*, é.n.[8]), ám egyrészt a technika, amely később már egyre ritkábban bukkan fel nála, másrészt a háttérben látható épület figyelembevételével 1835 körül keletkezhetett a mű. Hasonló épület körvonalai fedezhetők fel 1835-ben készült *Róma látképe* című másik goauche-képén is.

A kompozíció kialakításában Markó ezúttal is a nála megszokott elő-, közép- és háttér-felosztást választotta, noha, mint említettük, a figurák jobban kitöltik a képtér egészét, mint más művein. Ennek ellenére a festő nem hagyja el az előtér jellegzetes növényeit, sőt a legtöbb képén szereplő hosszúlevelű kaktuszfajtát a jobb oldalon álló oszlopra helyezi. A nőalakok mozdulatai, gesztusai szintén több - elsősorban fürdőjelenetet ábrázoló - alkotásán megfigyelhetők. A gouache össze nem futó színeinek köszönhetően a tájképi elemek: a rózsabokor virágainak finom szirmai, a különbö-

Id. Markó Károly: Róma Látképe 1835 (részlet)

Id. Markó Károly: Öltözködő Vénusz (részlet)

Id. Markó Károly: Róma Látképe 1835 (részlet)

Id. Markó Károly: Öltözködő Vénusz (részlet)

ző fafajták levélzete, a ballusztrád között felcsillanó vízfelület mind-mind ragyogó lehetőséget nyújt a festő hihetetlen finom ecsetjének a részletezésre, aprólékos munkára, amelyben Markó korának kétségkívül egyik legnagyobb mestere volt.

H.O.

Jegyzetek:

[1] Antike Landschaft mit Toilette der Venus, Aquarell, 19x27 cm. A technika téves megjelölése ellenére feltételezhető, hogy ez a mű megegyezik a mostani Öltözködő Vénusszal. Pogány Ö. Gáborné műtárgysorában forrásként csupán ezt a Dorotheum-beli aukciót jelöli meg (Id. Irodalom).

[2] A MNG Grafikai Osztályának tulajdonában. Ld.: Id. Markó Károly. Kiállítási katalógus MNG 1991.

[3] Uott. kat. 34.

[4] Bodnár Éva: Id. Markó Károly (1791-1860). Budapest 1980. 26.

[5] Pogány Ö. Gáborné: Id. Markó Károly művei. Művészettörténeti tanulmányok. Budapest 1957. 379. oldal

[6,7] Uott. 386. Ez a mű szerepelt Paul Kotzian udvari tanácsos 1871-ben elárverezett gyűjteményének kiállításán P. Kaeser műkereskedőnél, s a katalógusban található leírás alapján tematikai kapcsolatba hozható képünkkel. Eszerint "Venus .... wird von den drei Grazien und Amoretten bedient. .... Flußlandschaft mit klarem Wasserspiegel und schönen Baumgruppen. Aus der römischen Periode des Künstlers" (Vénuszt a három grácia és amorettek szolgálják ki. Táj folyóval, tiszta vízfelület. A művész római korszakából.)
Mivel a műről reprodukciót nem ismerünk, közvetlen összefüggés nem állapítható meg közte és a gouache-mű között, témájában és kompozícionális megfogalmazásban azonban Markó nyilván hasonló modellt választott.

[8] Ernst Múzeum XXXII. Aukciója, 1926. Kat sz.: 271.

Lotz Károly (1833-1904)

Ámor és Psyche (Hajnal)
Olaj, vászon 142 x 114 cm
Jelezve jobbra lent: f. Lotz K. 1902

Irodalom:
- Ybl Ervin: Lotz Károly élete és művészete, Budapest 1938, 435. oldal
- Magassyné Lotz Cornélia: Emlékezés Lotz Károlyról. Képzőművészet, 1933. 161-165. oldal
- Kőrösfői Kriesch Aladár: Lotz Károly emlékezetére. Művészet, 1904. 353. oldal

Kiállítva:
- Lotz Károly emlékkiállítás, Műcsarnok 1933. IX.terem, 296. tétel

Reprodukálva:
- Lotz Károly emlékkiállítás, Műcsarnok 1933., Psyche képaláírással.

Proveniencia:
- 1933-ban és 1938-ban Dr. Reiss Jenő gyűjteményében.

Lotz Cornélia (archív fotó)

"Volt egyszer egy ország és annak királya meg királynéja. Volt nekik három világszép lányuk, de akármilyen csuda gyönyörű volt is a két nagyobbik, mindenek hiedelme szerint mégiscsak fölért hozzájuk az emberek ünneplő magasztalása, de a legkisebb lány tündöklő ragyogó szépsége előtt a szegényes emberi szóvirágok halvány dadogásba bágyadadtak." Ezekkel a szavakkal kezdi Ámor és Psyche történetének meséjét a második században élt, numídiai Apuleius Az aranyszamár című regényében, mely valójában kerettörténet, teletűzdelve a korabeli mesevilágból és a "miletosi mesék" néven ismert novellafüzérből átvett elbeszélésekkel. Az Ámor és Psyche, a Hamupipőke és számos más európai mese őse, messze kimagaslik a kötetből. "Csodálatosan finom és édes történet, különös, pazar, dekadens, túlfűtött és ritmusokkal kacérkodó nyelven." - vélekedett Babits Mihály Az európai irodalom története lapjain.

A mese röviden a következő: a szépséges királylányt oly túlzóan dicsérik és magasztalják az emberek, nem átallván Vénus ragyogásához mérni őt, hogy a szerelem fenséges istenasszonya éktelen haragra gerjed, és arra kéri szárnyas, szeleburdi fiát, Cupidót avagy Ámort, érje el, hogy a leányt eméssze lobogó szerelem egy kivetett, becstelenségre és nyomorra kárhoztatott férfi iránt. Telik-múlik az idő, nővérei rendre férjhez mennek, Psyche szerelméért azonban senki nem jelentkezik. Elkeseredett apja kérdésére így felel Apollo, a miletosi isten:

12.▶
Lotz Károly (1833-1904)

Ámor és Psyche (Hajnal)
Olaj, vászon 142 x 114 cm
Jelezve jobbra lent: f. Lotz K. 1902
Kikiáltási ár: 4.000.000 Ft

Id. Markó Károly (1791-1860)

Öltözködő Vénusz
Gouache, papír 19x26 cm
Jelzés nélkül

Irodalom:
- Pogány Ö. Gáborné: Id.Markó Károly művei. Művészettörténeti tanulmányok. Budapest. 1957. 45. oldal (az egyéb rajzok fejezetben)

Kiállítva:
- Dorotheum, 1926. December 13-14. 174. tétel[1]
- Ernst Múzeum XLIV. aukciója, 1930. 235. tétel

Reprodukálva:
- Dorotheum, 1926. December 13-14. 174. tétel
- Ernst Múzeum aukciós katalógus, 1930. XLIV. aukció XX. tábla

Köszönjük a Magyar Nemzeti Galéria dokumentációs osztályának a rendelkezésünkre bocsátott adatokat.

Id. Markó Károly életművében mindvégig figyelemmel kísérhető a fürdőjelenet, konkrétan Vénusz fürdetésének illetve öltöztetésének ábrázolása.

A művész által használt technika, a gouache (valamely kötőanyag és fedőfehér hozzáadásának következtében átlátszatlan vízfesték) Id. Markó Károly korai - 1822 - előtti korszakának egyik kedvelt technikája volt. Tájképsorozatai (az *Aggteleki barlang*, a *Vág-völgyi várak*[2]) mellett többek között az 1830-as évek elején készült, oeuvre-jében igen ritka zsánerképet, az *Uborkát hámozó leányt*[3] is ezzel a technikával készítette. A zsáner műfajának feleleventése azért tűnhet indokoltnak, mivel kisméretű képünk jellege már-már affelé mutat: a központi figurát körülvevő alakok száma és mérete alapján ezúttal már nem beszélhetünk egyértelműen staffázsalakokról, s a helyszín is sokkal konkrétabb, mint más mitológiai tárgyú műveinek "ideális" tájképe. A mű funkciója magyarázatot adhat e szokatlan vonásokra: feltehetőleg arról van szó, hogy a festő valamely megrendelőnek elküldte az általa megálmodott mitológiai jelenet tervezetét; a kis méret arra utal, hogy Markó minta gyanánt, küldeményként juttatta el megrendelőjéhez, aki e kis remekmű alapján döntött aztán a végleges forma mellett. A technika pedig lehetővé tette, hogy nem csupán könnyed kezet igénylő vázlatban foglalja össze a témát, hanem a kész műnek mintegy kicsinyített képét jutassa el az eljövendő tulajdonoshoz.

Markó 1832-ben jutott el Itáliába s Rómában telepedett le. Az antik világ, a klasszikus művészet XIX. századi szelleme a befogadásra kész művészt teljesen átjárta s az itt töltött

11.▶
Id. Markó Károly (1791-1860)

Öltözködő Vénusz
Gouache, karton 19 x 26 cm
Jelzés nélkül
Kikiáltási ár: 800.000 Ft

Markó Károly

"Hires tájfestész hazánkfia Florenczben meghalt. Lőcsén született, ifju korában Olaszországban telepedett meg.
Szilasy Géza a korán elhunyt nagy tehetség legkedvesebb tanitványa Ligetivel együtt,-" irja a lap.

Képes Ujság, Bp. 1860. nov. 25.
II. kötet 34. sz.

Mokó Károly

képei szerepelnek Glattfelder Gyula szegedi megyéspüspök ma is együtt tartott gy
gyüjteményének megmaradt részében.

Szelesi Zoltán: Völgyessy Ferenc képei és a szegedi
műgyüjtés útja. - Művtört.Írt. 1971.1.sz. 23-30.l.

24. l.

Markó Károly

1858 után lett az MTA tagja.

Gábor István: Egy régi épület új arca.
Budapest, 1971. 7.sz. 15-18. l.

MDK

Markó Károly

Visegrád

Csánky Dénes: A festői Balaton. Bp. 1942.
54.1.

Markó Károly MDK

Markó Károly szobra. Gassner müvéért köszönetet mond a Muzeum az államminisztériumnak

Fővr. Lapok 1864.I.X.18.997.o.

MDK

Markó Károly

Markó Károly mellszobra, Gasser hans

A művészeknek az állam általi gyámolitása.
Magyar Képzőművész 1864 ápr. 2o. I.2. 3o.

Markó Károly

Szerepel a magyar biedermeier
kiállításon a műcsarnokban

Nemzeti Lyság 1937 XII. 1.

Markó Károly

keresztelő a biedermeier

kiállításon a Műcsarnokban.

Cegléd 1937 XI. 28

Markó Károly

Kerepel a biedermeier kiállításon a műcsarnokban

Pester Lloyd 1937 XI. 28

id. Markó Károly
festő

M.D.L.

A kiállításon szereplő anyag
Pusztájával kezdődik.

D. Fehér Zsuzsa: Az Alföldi festészet moszkvai kiállítása
Művészet, 1967. julius – 8 lap

Markó Károly MDK

Gémeskut, 1853. repr.

Mücsarnok 1959 Az Alföld a Festészetben

id. Markó Károly MDK

Magyar alföldi táj gémeskuttal, olf.

Mücsarnok 1959 Az Alföld a festészetben

Idősb Markó Károly

Szerepel a magyar biedermeier
kiállítás on a Műcsarnokban

Pesti Napló 1937 XI. 28

Markó Károly

Két kép nézetel a hűvarnok aktkiállításán

Hagyarság 1925 XII-6

MDK

Id. Markó Károly, festő

szerepel a Magyar festők

Itáliában c. tárlaton.

(nóti): Nápolyt látni... 2.

EST HIRLAP Br. 1967 ápr. 10.

MDK

Markó Károly

Aukció előtt. A Műgyüjtő 1929. 5.sz. 153.l.

MDK

Markó Károly

Genthon István: Magyar művészek Csehországban.
Bpest. 1937. 8.l.

MDK

Markó Károly

Gr. Almásy Teleki Éva első nyilvános aukciója.
Művészet 1939. 29. sz. 110.l.

MDK

Markó Károly

Lyka K.: Kisfaludy Károly, a festő. Magyar Művészet 1930. 605-606.l.

MDK

id. Markó Károly

Bibliai jelenet, repr.

Kende B.: Felvidéki müvészek és az őszi tárlat a Műcsarnokban. Müvészet 1938. III. évf. 22. sz. 148.1.

MDK

Markó Károly idb.

Bibliai jelenet c. festménye, Halászokkal tarkitott tájképe, Jézus keresztelése c. művei.

Képzőművészet, 1933. 230.l.

MDK

Markó Károly id.

Romantikus táj, c.műve. Repr. (N.H. gyüjtm.)

Képzőművészet, 1930. IV.évf. 28.sz. 78.lap

MDR

Μαυκό Κατσίγ 14.

Νοσαντίκος τεί, c.πόνε. Κερκ. (Μ.Α. Σγούτα.)

Κέρκόμένέσεt, 1930. IV.évf. 28.sz. 78.lap

MDK

Markó Károly id. (1791-1860)

Mária látogatása Erzsébetnél. Vászon. 47.5x78.

Tájkép Bacchus neveltetésével. Jelezve lent:
C. Marko 1828. Vászon. 29x41. (Illusztr.XIX.tábl

Ernst Muzeum aukciói. XXXIV. 27.l.

M.D.K.

ifj. Markó Károly
festő

Édesapját id. Markó Károlyt
követte Itáliában, egy időre.

Bodnár Éva: Magyar festők Itáliában.
Művészet, 1964. március – 9 lap.

MDK

Markó Károly ifj. (1822-1891)

Firenze látképe. Jelzés lent jobbra: C. Markó 1881. Vászon. 37x57.

Ernst Muzeum aukciói. XXXIV. 27.lap

MDk

Markó Károly, festő

A Romantika a magyar képzőművészetben

c. kiállításon bemutatják műveit.

– : A Nemzeti Galéria idei tervei 8. l.

NÉPSZABADSÁG, dn. 1963. ápr. 9.

Id. Markó Károly, festő MDh

Mitológiai jelenet c. alkotását védetté nyilvánították s 35840 forint kikiáltási árra árverezik.

—: Becses képek, szobrok, antik bútorok a negyedik művészeti aukción 8. l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. szept. 24.

Markó [Károly], festő

MDk

Szerepel a bécsi Künstlerhausban rendezett magyar festészeti kiállításon.

— : Ma hallottuk

2. l.

ESTI HIRLAP

1961. szept. 17.

Machó Shároly

festő

M.D.K.

Méltatás.

Ortner Tivadar: A csehszlovák művészetről

Élet és Irodalom, 1963, május 25 – 10 kep.

MDK

Markó Károly

Fürdő nők a Campagnában. (Mauthner Zoltan tul.)
Idyll. (Dr. Bischitz Gyula tul.)
Faun és nymphák. (Államtulajdon.)

Műcsarnok, 1925/26. Akt kiáll. 22.1.

MDK

id. Markó Károly, festőm.

Annál gazdagabb a XIX sz. második fele, virágzik az idealizált tájkép, s ez az előadás mód majdnem száz esztendőn át talált művelőre. Eredete hazánkban id.Markó K.-nál keresendő. Kilencven- régibb és ujabbkori magyar festő szerepel a tárlaten.
De vannak itt egészen régi mesterek is. A sert Kupeczky nyitja meg.

Lyka Károly: Budapest magánképtárai.
Müvészet. 1902. 329.l.

MDK

Markó Károly MDK

A kutnál, olf.

Mücsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

id. Markó Károly MDK

Gémeskut, olf.

Mücsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

Markó Károly MDK

Tél, olf.

Ősz, olf.

Mücsarnok 1927- táj- és életképkiállitás

id. Markó Károly MDK

Alföldi táj szivárvánnyal, olf.

Műcsarnok 1927 táj- és életképkiállítás

Markó Károly MDK

Idyll, olf.

Műcsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

MDK

Markó Károly /1790-1860/

Réti I.: Tájékoztató. Nyugat 1928. jun. 1.
790.l.

M.D.K.

id. Markó Károly

"Faunok elől menekülő nymphák" c. müvének repr.-ját bemutatja a lap. A kép a Fővárosi Képtár tulajdona. A képet attól az alkalomból hozza a lap, hogy a volt Ernst-muzeum müvészeti aukcióján szerepelt.

/m.b./:Senki többet...harmadszor! c. Szinházi Magazin, Bp. 1939. okt. 14. II. évf. 42. sz. 4o. lap

MDK

ifj. Markó Károly

Firenze, ott-tartózkodása

Magyar müvészek külföldön. Budapesti Hirlap
1882. V.4. 122. sz. 2 l. Mell.

MDK

Markó Károly

/Markó Károly, András, Katalin, Ferenc/

Nagy Iván: Magyarország képzőművészei
/Markó Ferenc/
Századok 1874. 184-2o5 l.

MDK.

Marhó Károly

„Keresztelés a Jordánban" } e képét bírálja a londoni ki-
„Pirosli táj" }
állitásra Barabás, Pelepy, stb. (KT. Évkönyv, 1861/62.)

MDK-A-I.-1/133.

Markó Károly

MDK

Markó Károly Ligeti Antal mestere

Ligeti Antal. Müvészet, I. évf. 19o2. 148-149.

Markó Károly, Jestő

MDK

Szerepel képe.

– : Értékes művek a 12. képaukción 14.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1965. máj. 8

MDK.

id.Markó Károly

A Nemzeti Galériában kiállitott müveiről

Nógrádi Népujság 1965.ápr.11. lap -

id. Markó Károly

kezpel „Az alföld a magyar festőnek"

c. tiálmitáson

Vigilia, 1959. XI. s., 690 old

MDK

Markó Károly

A képkiállításon. Fővárosi Lapok 1875. 24.l.

MDK

Markó Károly

Kismartonban telepedett le

Budapesti Hirlap 1882 VII. 18. 196. sz. mell. 2.o.

MDK

Markó festő
és családja

Képzőművészeti Szemle 188o. 9.sz. 133 l.

ye :----------

MDK

ifj. Markó Károly

Tengerparti részlet, of.

Olasz táj, of.

Árverési Csarnok aukció kat. 1934. szept. 5o.l.

MDK

id. Markó Károly

Menekülés Egyiptomba, vf.

Árverési Csarnok aukció kat. 1934. szept. 5o.l.

Markó Károly MDK

A Magyas Tátra Nagyazalókról

Javorina

A Magas Tátra

M.Biedermeier kiáll. képes tárgymutató

1937, nov. Műcs. 21 l.

MDK

Markó Károly

A Balaton tájfestészetünkben. Szépmüvészet 1941. 168.l.

MDK

Markó Károly

Konyhában

Olasz táj

Bibliai jelenet

M.Biedermeier kiáll.képes tárgymutató

1937. nov. Mücs. 21 l.

MDK

Markó Károly

Osztrikaszedők

Tájkép

M. Biedermeier kiáll. képes tárgymutató
22 l.
1937. nov. Műcs.

Markó Károly MDK

Fürdőző nők

Eszményi táj

Ganymedes

Hegyi táj

M. Biedermeier kiáll. Képes katalógusmutató. 1937. nov.

Műcs. 35 l.

Magyar Néprajzi Múzeum — 6000 db — 64.85783 K

Ifj. Markó Károly MDK

Erdő ősszel

Önarckép

M. Biedermeier kiáll. Képes tárgymutató. 1937. ncv.
Műcs. 35 l.

Magyar Néprajzi Múzeum – 6000 db – 64.85783 K

MDK

id. Markó Károly

Folyó

M. Biedermeier kiáll. Képes tárgymutató. 1937. nov.
Műcs. 35 l.

Magyar Néprajzi Múzeum – 6000 db – 64.85783 K

Markó Károly MDK

Tájkép

Alföldi táj

Mithológiai jelenet

Árkádiában

M. Biedermeier kiáll. Képes kárgymutató.1937.nov.

Mücs. 35 l.

EA..... ltsz. Gyűjtés b

Markó Károly

MDK

Idyllikus táj

Magyar táj

Páris itélete

M. Biedermeier kiáll. Képes katalógymutató.1937.nov.

Mücs. 35 l.

EA ..... ltsz. Gyűjtés h

M.D.K.

Markó Károly

Herman Lipót: „Nem esik messze az alma a fájától." c. riportjában írja, hogy Markó Károlyt ficzi lövették a műrén-pályán.

Szinházi Élet. Bp. 1936. május 31.–június 6. XXVI. évf. 23. sz. 52–53. lap.

MDK

id. Markó Károly

Milegyhalál. 103.l.

MDK

Markó Károly, festö

Férfiarckép. 1831 körül. /Ochs./ Repr.
/Kismarton, Hyden örnagyné tulajdona./

Dr.Csatkai Endre:
Magyar festök müvei a kismartoni müv.tört.kiáll.-on .
Magyar Müvészet. 1927. 297.l.

Markó Károly, a fiatal

1820 körül a Kismartoni udvar fénye, bár ez hanyatlóban van, vonzza öt oda Bécsből. Kismartoni tartózkodására jó vezetö az a levélsorozatm amelyet a Müvészet 1909. évfolyamában Bányai Elemér közölt. Pártfogójához Fehérváry Gáborhoz irta a müvész. Legrégibb 1830 májusából, a legutolsó 1831 decemberéből. 1832 -ben családja nélkül visszaköltözött Bécsbe. 1831. máj.11. kereszteli ikergyermekeit ,Julianna Kristinát és Katharina Erzsébetet.

Dr. Csatkai Endre:
Magyar festök müvei a kismartoni müvészettörténeti kiállitáson.
MM.1927 294.l.

MDk

Markó Károly, a fiatal

Férfi arckép. Ochs-ot ábrázolja, komáját./
Egy kissé átfestett Madonna-kép. Aligha kétséges, h. aképet Markó festette, mert ez is az Ochs-Hyden család birtokából származik.
Markó köréhez tartozó mü: Fájt Marianna k.a. néhai hercegi titkár leánya gyüjteményéből egy tenyérnyi genre-kép, apró tájképi háttérrel. /A Nemz.Muz. 8.sz.termében függött egykor./
Repr. 296.l.

Dr.Csatkai Endre:
Magyar festök müvei a kismartoni müvészettörténeti kiállitáson.
MM. 1927. 295.l.

MDK

Markó Károly,id., festö
1791-1860

Olasz táj. Szénrajz.
Tájkép, pihenö családdal. Jel. Olf. Vászon.

v. Ernst Muzeum VI.müvészeti aukció. Kiáll. 1947.okt.
Kat. 21.l. 12-19.

M.D.K.

Id. Markó Károly /1791-1860/

512. Krisztus és számáriai asszony. Miniatür.
9.7x5.8 elefántcsont.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 36. 1.

M.E.K.

M.D.K.

Markó Károly

513. Pusztai tájkép. Olajf. 15.5x12 karton.

Háborus műtárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 37. l.

M.D.R.

M.D.K.

Id. Markó Károly /1791-1860/

398. Viharos tengeri táj szivárvánnyal.
Olajf. 106.170, vászon.
399. Ariadne Naxos szigetén.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 45. l.

MDK.

Markó Károly, festő

Kisfaludy "versei"-vel összehasonlítva és mesterségbeli fölényével kapcsolatban említés történik róla

Bényi László: XIX. századi magyar festészet kiállítása a Magyar Nemzeti Galériában

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei,

1960. II. sz. 94.old.

id. Markó Károly, festő 7 oh

A cikkíró megemlíti nevét.

Fitz József: A táblabíróvilág Könyve
405-07.1

bp. 1959. szeptember IX/9

KÖNYVBARÁT

M.D.K.

id. Markó Károly

Festőművész képe található az esztergomi ker. muzeomban.

Esztergom muzeoma.
Városok Lapja. 1948. 4.szám. 57.old.

M.D.K.

Markó Károly, id, festő

" Európa elrablása" c. képe az aukció legdrágább képe

Sikerrel zárult a negyedik müvészeti aukció

Magyar N emzet október 11. 6.1.

1961.

Markó Károly festő M.D.K.

müveiT a következő nppokon árverezik

Nagy képvásárlási kedv az őszi IV aukción

Magyar Nemzet 1961. október 5.3.1.

Markó Károly id.

MIK

Repr.:

"Tájképvázlat" Biszter, toll és lavirozás.

16. kép.

"Tájkép parasztokkal" akv.

17.kép.

"Tájképvázlat" Ceruza,biszter, toll és lavirozás.

18.kép.

Pataky Dénes : A magyar rajzművészet. Bp. 1960.
Képtáblák a szöveg után.

Markó Károly id. MDK

Repr.

Vázlat a "Tóbiás az angyallal" c. festményhez.
1843. Akv.

19.kép.

Pataky Dénes : A magyar rajzművészet. Bp. 1960.

Képtáblák azsöveg után.

Markó Károly festő

MDk

Hans Gasser osztrák szobrászművész hosszú ideig Budapesten dolgozott, itt is temették el. Markó Károlyról egyszínű portrét készített. A mű most kiállításra kerül.

— : Modern szoborkiállítás nyílik a Képzőművészeti Múzeum restaurált csarnokában

9l

1961. szept. 15.

NÉPSZABADSÁG

Markó Károly

Tárlat Kisujszálláson. "Alföld művészete" cim alatt. Fennti művész munkái is szerepelnek.

Esti Lap 198 sz. 1957. aug.25. 2 old.

Markó Károly id. MDK

"Visegrád" 1820-as évek végén.

"A szent hajnal gyöngyei" 1833.
"Diana vadászata" 1833.
"Bibliai jelenet" 1853.

Tóbiást angyallal ábrázoló vázlata. 1843 .

Egy vizfestményén tépett erdőt hint be a nap sugarával.

PATAKY DÉNES : A magyar rajzművészet. Bp. 1960.

12.1.

Markó Károly id. M K

1791-1860.

Müller János Jakab lőcsei rajztanárnál tanult, majd a bécsi Akadémiára járt. 1832-től Olaszországban élt.

1840. Magy. Tud. Ak. tagja. három évvel később a firenzai Akadémia tanára.

Képeiből küldött a Pesti Müegylet kiállításaira.

Első munkája , egy idealizált tájkép után készült gouache másolat, 1814ből keletkezett.

Korai müvei dilettáns másolatok.

PATAKY DÉNES: A magyar rajzművészet. Bp. 1960.

11. l.

MDK

Id. Markó Károly, 179o-186o

Nyugvó nimfa

A szivárvány

Ernst Muz. 23. aukc. 1923. 37.1.

MDK

ifj.Markó Károly, 1822-91

2 drb. Tanya

Sziklatanulmány

Olaszországi táj

Ernst Muz. 23. aukc. 1923.

38.1.

MDK

id. Markó Károly, 1791-186o

Olasz táj fürdő nőkkel

Táj Krisztussal és az emausi ifjakkal

Ernst Muz. 13 -14.aukc. 192o. 25. 1.

MDK

id. Markó Károly, 1791-186o

Táj alakokkal, vf.

Ernst Muz. 13 -14.aukc. 192o. 25. 1.

MDK

ifj. Markó Károly, 1822-91.

Tengeri táj

Olasz táj hiddal

Ernst Muz. 13 -14.aukc. 192o. 25. 1.

MDK

ifj. Markó Károly, 1822-91.

Tájkép Krisztussal és a szamaritánus nővel

Táj viharos éggel

Ernst Muz. 13 -14.aukc. 192o. 25. 1.

MDK

Markó Károly id. 179o-186o.

Olasz táj

Olasz táj

Ernst Muz. 39. aukc. 28. 1.

MDK

ifj. Markó Károly

Kovács Mihály olajfestménye

Reformkor művészete. Műv.Közl. 36.kiáll. 1948.jul.

1o. 1.

MDK

Markó Károly

Visegrád, of.

A puszta, of.

Bibliai jelenet, of.

Reformkor művészete. Főv.Képt. 36.kiáll. 1948.jul. lo. 1.

MDK

Markó Károly

Tájkép, miniatür of.

Krisztus és a szamariai nő, min.of.

Reformkor művészete. Főv.Képt. 36.kiáll. 1948.jul. lo. 1.

MDK

Markó Károly

Önarckép, cer.

Naplemente, szépiar.

Reformkor művészete. Főv.Képt. 36.kiáll. 1948.jul. 1o. 1.

MDK

Markó Károly, festőmüv.

Végvári Lajos előszava. Reformkor művészete.
Főv.Képt. 36.kiáll. 1948. jul.
5.1.

Markó Károly festő MDK

Az aukció egyik legértékesebb darabja Markó Károly: Európa elrablása c. képe.

–: Értékes festmények, múzeális szobrok az őszi aukción 7 l

Bp. Hélei. szept. 24

NÉPSZABADSÁG

M. D. K

MARKÓ Károly, id festő

Mitologiai jelenet

kikiáltási ára 36.000 Ft.

(g. j.) 1100 műtárgy kerül kalapács alá az októberi aukción

Magyar Nemzet 1961. szept. 7. 4. l.

M. D. K.

MARKÓ Károly, id. festő

Európa elvesztése

1060 műtárgy a Bizonyányi Árubáz
őszi aukciáján
Magyar Nemzet 1961. szept. 24. 4. l.

MDK

Markó Károly id.

1791- 1860.

Mérnöknek készült, majd a bécsi akadémián tanult.

"Visegrád"

1832-től itáliában élt és dolgozott

1841 után évente küld festmény a Pesti Müegylet kiállitására.

Zádor Anna: A magyar reformkor művészete. Bp. 1961.

44.l.

Markó Károly id. MDK

Repr:

"Visegrád"

42.o. 29. kép.

"Halászok"

43.o. 30. kép

Zádor Anna: A magyar reformkor művészete.
Bp. 1961.

M.D.K.

Markó Károly

Festőművész.

havas: Az alföld müvészete.

Népszava 1959. juli 8. 6. old. 158.szám.

M.D.K.

Id. Markó Károly

312. 3 darab tájkép

Elvesztek. /Belügymin./

Háborus mütárgyvesztéség-jegyzékek. V. füzet.
20. l.
MUMOK. Bp. 1952.

Markó Károly

festő

M.D.K

Méltatás.

Rózsa György. Nemzetközi művészettörténeti munkáértekezlet

Művészet, 1961, szeptember — 42 l. Budapesten

MDK

Markó Károly id.

Kelet-Szlovákia XIX. és XX századbeli képzőművészetének tárlatán / Kassa 1957 márc/ szerepelt müveivel.

Mészáros Gyula: Kelet-Szlovákia képzőművészete a XIX. és XX. században.
Uj Szó. Bratislava. 1957 márc. 18.

MDK

id. Markó Károly
festő
1791–1860

művei a grafikai kiállitason

÷ Nemzetközi grafikai kiállitás a
műcsarnokban.

Grafikai Szemle 1909 évf 2 z. 29 l.

Markó Károly

festő

MDK

Méltatás.

Pogány Ö. Gábor: Magyar kiállítás a genfi Musée Rath-ban
Művészet, 1961. április – 2 1/2 lap

MDK

Markó Károly id., festö
1791-1860

A halász. Jel. C.Markó [illegible]pinxit,1841.
Illusztr.XVIII.tábl. Vászon.
Diana és Aktaeon. Jel.:C.Markó p.,1857.Karton.
Illusztr. XVII.tábl.

Ernst Muzeum aukciói. 43.sz.Bp.1929. Kat. 26.1.

Markó Károly

ÖSTERREICHISCHE GALERIE/WIEN

GALERIE DES NEUNZEHNTEN JAHRHUNDERTS

IM OBEREN BELVEDERE

VERZEICHNIS DER KUNSTWERKE

KUNSTVERLAG ANTON SCHROLL & CO.
GES. M. B. H. IN WIEN

Im Erdgeschoß links vom Eingang zwei Säle mit wechselnden Ausstellungen, rechts vom Eingang ein Barockraum mit Fresken Carlo Carlones.

Im ersten Stockwerk links vom Marmorsaal an der Nordfront (gegen das Untere Belvedere) Füger (Ölbilder und Miniaturen), Lampi, Kreutzinger, Rebell, David und Peter Krafft; an der Südfront zwei Säle Franzosen, Schuch, Leibl und Marées. Rechts vom Marmorsaal an der Nordfront die Deutsch-Römer Böcklin, Feuerbach, Klinger, ferner Canon und Makart; an der Südfront österreichische Künstler aus der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts: Romako, Jakob Emil Schindler, Jettel, Ribarz, Blau, Angeli, Max und Müller.

Im zweiten Stockwerk rechts vom Aufgang Alt, Gauermann, Romantiker, Pettenkofen, Rahl, Blechen, Koch, Nazarener und Schwind. Links vom Aufgang Zauner, Danhauser, Aquarelle, Amerling, Fendi, Karl Schindler, Eybl und zwei Säle Waldmüller.

Agricola Carl (1779—1852).

1 »Psyche aus der Ohnmacht durch Amors Pfeil erweckt.«

Alt Franz (1821—1914).

2 Der Tiefe Graben mit der Hohen Brücke in Wien.

Alt Jakob (1789—1872).

3 Aus Venedig.
4 Der Stephansdom in Wien.
5 Italienischer Hafen.
6 Capri.
7 Motiv aus Unteritalien.
8 Blick vom Atelier des Künstlers gegen Dornbach.
9 Blick auf Frankfurt am Main.

Alt Rudolf von (1812—1905).

10 Der Stephansdom.
11 Aus Venedig.
12 Der Konstantinsbogen in Rom.
13 Die Barbarakirche in Kuttenberg.
14 Huflattichstudie.
15 Blick auf Salzburg.
16 Blick aus der Wohnung des Künstlers.

Amerling Friedrich von (1803—1887).

17 »Ein Fischerknabe.«
18 Bildnis des Kupferstechers Franz Stöber.
19 Bildnis des Malers Robert Theer.
20 Bildnis eines Grafen Breda (?).
21 Bildnis Kaiser Franz' I. in preußischer Generalsuniform.
22 Studie zu dem Bildnis Kaiser Franz' I. in preußischer Generalsuniform.
23 Bildnis des Bildhauers Pompeo Marchesi.
24 Bildnis des Malers Theodor Alconière.
25 Rudolf von Arthaber mit seinen Kindern.
26 Bildnis der Frau von Striebel.
27 Die Lautenspielerin.
28 Bildnis Karl von Pausingers.

Angeli Heinrich von (geb. 1840).

29 Bildnis des Dichters Anastasius Grün.

Bartholomé Albert (geb. 1848).

30 Badende.

Bernatzik Wilhelm (1853—1906).

31 Winter.

Blau-Lang Tina (1845—1906).

32 Ansicht des Palatin in Rom.
33 Kinder an der Friedhofsmauer.
34 Straße in Amsterdam.
35 Frühling im Prater.
36 Aus den Tuilerien. (Sonniger Tag.)
37 Aus den Tuilerien. (Trüber Tag.)

Blechen Karl (1798—1840).

38 Die große Marine auf Capri.
39 Das Forum Romanum.
40 Waldlandschaft.

Böcklin Arnold (1827—1901).

41 Bildnis des Malers Franz von Lenbach.
42 Meeresidylle.

Böhm Josef Daniel (1794—1865). Medaillen.

43 Wappen der Stadt Ödenburg.
44 Hygiea.
45 Die Personifikationen der Städte Kaschau und Eperjes.
46 Doppelbildnis Kaiser Franz' I. und Josefs II.
47 Jacquin im Lehnstuhl.

Bürkel Heinrich (1802—1869).

48 Osteria vor Rom.

Canon Hans (1829—1885).

49 Brustbild eines älteren Mannes.
50 Fischverkäuferin.
51 Die Loge Johannis.
52 Bildnis des Feldzeugmeisters Franz von Hauslab.
53 Bildnis des Professors Moritz Benedikt.
54 Trunkener Bacchus.
55 Bildnis der Frau Nina Fröhlich Edlen von Feldau.

56 Der Kreislauf des Lebens.
57 Studie zum Kreislauf des Lebens.
58 Die Wildbretverkäuferin.
59 Bildnis des Schriftstellers Emmerich Ranzoni.
60 Fischmarkt.

Corot Jean Baptiste Camille (1796—1875).

61 Junge Frau.

Courbet Gustave (1819—1877).

62 Der Verwundete.
63 Große Landschaft.
64 Mädchenbildnis.

Daffinger Moritz Michael (1790—1849).

65 Bildnis des Herzogs von Reichstadt.
66 Bildnis der Frau Karoline von Arthaber.
67 Bildnis Rudolf von Arthabers.

Danhauser Josef (1805—1845).

68 Der Prasser.
69 Die Klostersuppe.
70 Die Testamentseröffnung.
71 Mutterliebe.
72 Bildnis des Klavierfabrikanten Konrad Graf.
73 Die Romanlektüre.

Darnaut Hugo (geb. 1851).

74 Sandgrube.

Daumier Honoré (1810—1879).

75 Gaukler.
76 Sancho Pansa.

David Jacques Louis (1748—1825).

77 Napoleon, den St. Bernhard überschreitend (1800).

Delacroix Eugène (1798—1863).

78 Blumenstilleben.
79 Jakob ringt mit dem Engel.

Detler Franz (tätig 1800—1820). Medaillen.

80 Die Personifikation der Geschichte Steiermarks.
81 Kaiser Franz I. und Carolina von Bayern.

Diaz de la Peña Virgilio Narcisso (1808—1876).

82 Stürmische See.

Edlinger Josef Georg von (1741—1819).

83 Bildnis eines jungen Mannes.
84 Bildnis eines älteren Mannes.

Eisenmenger August (1830—1907).

85 Bildnis des Grafen Leo Thun-Hohenstein.

Engert Erasmus von (1796—1871).

86 Bauernhof bei Gutenstein.

Eybl Franz (1806—1880).

87 Bildnis eines Unbekannten.
88 Bildnis des Landschaftsmalers Franz Wipplinger.
89 Bildnis einer Dame.
90 Selbstbildnis des Künstlers.

Fendi Peter (1796—1842).

91 Feldmesse auf dem äußeren Burgplatz.
92 »Ein Taufgang.«
93 Die Lauscherin.
94 Die arme Offizierswitwe.
95 Das Gewitter.
96 Der Sämann.
97 Bildnis Kaiser Franz' I.
98 Traurige Botschaft.

99 Abendgebet.
100 Lagernde Zigeuner.
101 Rast am Bildstock.
102 Mutter mit vier Kindern im Garten.

Fernkorn Anton Ritter von (1813—1878).

103 Ruhender Löwe.
104 Büste der Sängerin Wilhelmine Schröder-Devrient.
105 Büste des Dichters Friedrich Hebbel.

Feuerbach Anselm (1829—1880).

106 Orpheus und Eurydike.
107 Bildnis der Stiefmutter des Künstlers.
108 Selbstbildnis des Künstlers.

Fischer Johann Martin (1741—1820).

109 Orestes und Pylades am Grabe Agamemnons.
110 Orestes und Pylades in Tauris.

Fischer Josef (1769—1822).

111 »Ansicht der Haupt- und Residenzstadt Wien, vom Standpunkte bey Nußdorf.«

Friedrich Caspar David (1774—1840).

112 Blick aus dem Atelier des Künstlers. Linkes Fenster.
113 Blick aus dem Atelier des Künstlers. Rechtes Fenster.

Füger Friedrich Heinrich (1751—1818).

114 Bildnis des Klaviervirtuosen Gottlieb Christian Füger.
115 Die Gräfinnen Elisabeth, Christiane und Maria Karoline Thun.
116 Doppelbildnis der Gräfinnen Thomassini (?).
117 Doppelbildnis zweier Kinder (Familie der Grafen Thomassini?).
118 Bildnis Heinrich Fügers.
119 Bildnis des Grafen Franz Joseph Saurau.

120 Bildnis der Schauspielerin Josepha Hortensia Füger.
121 Selbstbildnis des Künstlers.
122 Bildnis der Hofopernsängerin Theresia Saal.
123 Bildnis der Baronin Dupont.
124 Der sterbende Germanikus.
125 Tod der Virginia.
126 Bildnis des Sir Robert Murray Keith.
127 Bildnis des schwedischen Gesandten von Sparre.
128 Bildnis des Predigers Joseph Gabriel Füger.
129 Bildnis Kaiser Josephs II.
130 Kaiserin Maria Theresia im Kreise ihrer Familie.
131 Selbstbildnis des Künstlers.
132 Bildnis des Bildhauers Franz Zauner.
133 Bildnis Heinrich Fügers.
134 Bildnis des Erzherzogs Joseph Anton Johann.
135 Selbstbildnis des Künstlers.
136 Bildnis der Schauspielerin Josepha Hortensia Füger.
137 Weiblicher Bildniskopf.
138 Weibliches Bildnis.
139 Weibliches Bildnis.
140 Weibliches Bildnis.
141 Weibliches Bildnis.
142 Weibliches Bildnis.
143 Bildnis der Schauspielerin Josepha Hortensia Füger, der Gattin des Künstlers.

Führich Josef von (1800—1876).

144 Der betende Moses auf dem Berge Horeb.
145 »Gott schreibt dem Moses auf dem Berge Sinai die zehn Gebote auf zwei steinerne Tafeln.«
146 Waldesruhe.
147 »Jakob begegnet Rahel bei den Herden ihres Vaters.«
148 Der Gang nach dem Ölberg.

149 Der Gang Mariens über das Gebirge.
150 Vision der Einwohner Jerusalems.

Gasser Hans (1817—1868).

151 Herzeleid.

Gauermann Friedrich (1807—1862).

152 Wollige Klette.
153 Klette, Wiesensalbei und rauhhaariger Kälberkropf.
154 Erntewagen.
155 Ungarische Landleute.

Géricault Théodore (1791—1824).

156 Der Trompeter.

Gonzalès Eva (1850—1883).

157 Am Wasser.

Goya Francisco de (1746—1828).

158 Bildnis des Don José Pio de Molina.

Grassi Josef (1758—1838).

159 Bildnis des Marquis von Liano.

Hagenauer Johann Baptist (1732—1810).

160 Kaiser Joseph II.

Hahn Hermann (geb. 1868).

161 Judith.

Haider Karl (1846—1912).

162 »Über allen Gipfeln ist Ruh.«

Harnisch Johann Bapt. (1778—1826). Medaillen.

163 Zwei Putten.
164 Bildnis Kaiser Franz' I.
165 Der Todesengel.

166 Das Tierarzneiinstitut in Wien.
167 Kaiser Franz I. und Kaiserin Carolina Augusta.

Heuberger Leopold (1786—1839). Medaillen.

168 Hauptfassade der Stephanskirche.
169 Ferdinand I. als König von Ungarn.

Hildebrand Adolf von (1847—1921).

170 Bildnis der Frau von Herzogenberg.
171 Büste des Malers Hans Thoma.

Hörmann Theodor von (1840—1895).

172 Znaim im Schnee.
173 Bildstöckl.

Huber Carl Rudolf (1839—1897).

174 Kuhherde am Wasser.

Hütter Elias (1775?—1863?).

175 Büste des Ministers Grafen Johann Philipp Stadion.

Jettel Eugen (1845—1901).

176 Moorlandschaft.
177 Meeresufer bei Villerville.
178 Der Gänseteich.
179 Dünen bei Katwyk.

Karl Heinrich (geb. 1781).

180 Der Genius der Geschichte. Medaille.

Kastner Johann Evangelist (1776—1827).

181 Bildnis des Franz Edlen von Hauslab.

Keller Albert von (1844—1920).

182 Dame im Lehnstuhl.

Kiesling Leopold (1770—1827).

183 Mars und Venus mit Amor.

Klengel Johann Christian (1751—1824).

184 Italienische Herbstlandschaft.

Klieber Josef (1773—1850).

185 Büste des Erzherzogs Karl.
186 Herme der Ceres.
187 Herme der Flora.

Klinger Max (1857—1920).

188 Das Urteil des Paris.

Koch Josef Anton (1768—1839).

189 Die Wasserfälle von Tivoli bei Rom.
190 Italienische Landschaft.

Krafft Barbara (1764—1825).

191 Bildnis des bayrischen Generals Clemens Freiherrn von Raglovich.
192 Bildnis Jean Baptist Wenzels.

Krafft Johann Peter (1780—1856).

193 Der Abschied des Landwehrmannes.
194 Die Rückkehr des Landwehrmannes.
195 Die Schlacht bei Aspern (22. Mai 1809).

Kreutzinger Josef (1757—1829).

196 Bildnis des Grafen Karl Ferdinand Kinsky (?).
197 Bildnis der Frau Eva Passi.

Krüger Franz (1797—1857).

198 Bildnis Christine Michaelis', der Nichte des Künstlers.
199 Rose im Glas.

Kühnelt Hugo (1877—1914).

200 Medea.

Kundmann Karl (1838—1919).

201 Bacchantenzug.

Kupelwieser Leopold (1796—1862).

202 Bildnis des Freiherrn Josef Mayer von Gravenegg.

Kurzbauer Eduard (1840—1879).

203 Bildnis eines Knaben.

L'Allemand Siegmund (1840—1910).

204 Feldmarschall Gideon Ernst Freiherr von Laudon.

Lampi Johann Baptist von (1775—1838).

205 Bildnis des Bildhauers Antonio Canova.
206 Bildnis des Anton Edlen von Leeb.
207 »Die Vestalinnen auf ihrer Flucht aus Rom.«
208 Venus.

Lang Josef (1776—1835).

209 Minerva. Medaille.

Lange Conrad (1806—1856). Medaillen.

210 Bildnis des Staatskanzlers Clemens Fürsten Metternich.
211 Bildnis des Erzbischofs Ladislaus Pyrker.
212 Das Landhaus in Graz.
213 Kaiser Franz Josef I.

Leibl Wilhelm (1844—1900).

214 Kritiker.
215 Bildnis der Gräfin Rosine Treuberg.
216 Zwei Hände.
217 Kopf eines Bauernmädchens.

Lenbach Franz von (1836—1904).

218 Bildnisstudie eines weiblichen Modells.

Lichtenfels Eduard von (1833—1913).

219 Gebirgslandschaft mit aufziehendem Gewitter.

Makart Hans (1840—1884).

220 Bildnis der Frau Eugenie Schäuffelen, geb. Bruckmann.
221 Wanddekoration zu den »Modernen Amoretten«.
222 Bildnis der Frau Magdalena Plach.
223 Dame am Spinett.
224 Der Triumph der Ariadne.
225 Das Gesicht.
226 Der Geruch.

Marcó Karl (1791—1860).

227 Ideale Landschaft

Marées Hans von (1837—1887).

228 Halt an der Tränke.
229 Bildnis des Malers August Cesar.
230 Bildnis des Dichters Hans Marbach.

Max Gabriel von (1840—1915).

231 Ein Frühlingsmärchen.

Mayer August Georg (1834—1889).

232 Bildnis des Schauspielers Julius Findeisen.

Menzel Adolf von (1815—1905).

233 Der Esterházy-Keller in Wien.

Michałowski Piotr von (1800—1855).

234 Rote Ulanen.
235 Blaue Husaren.
236 Pferdemarkt.

Millet Jean François (1814—1875).

237 Die Egge.

Moll Carl (geb. 1861).

238 Der Naschmarkt in Wien.

Monet Claude (geb. 1840).

239 Fischer an der Seine bei Poissy.

Müller Leopold Karl (1834—1892).

240 Ein Marktplatz vor dem Tore von Kairo.

Navrátil Josef (1798—1860).

241 Tänzerin.
242 Damenbildnis.
243 Sardellen.

Neder Michael (1807—1882).

244 Husareneinquartierung.

Neuberger Rudolf (1861—1916).

245 Chor der Barbara-Kirche in Kuttenberg. Medaille.

Neugebauer Josef (1810—1895).

246 Stilleben.

Olivier Ferdinand von (1785—1841).

247 Predigt Johannes des Täufers.

Overbeck Johann Friedrich (1789—1869).

248 Der Kreuzweg. Folge von 14 Federzeichnungen.

Pawlik Franz Xaver (1865—1906).

249 Weibliche allegorische Figur. Medaille.

Pettenkofen August von (1822—1889).

250 Österreichische Infanterie, eine Furt passierend.
251 Russisches Biwak.
252 Lausendes Zigeunermädchen.
253 Der Kuß.
254 Das Stelldichein.
255 Verwundetentransport (Ungarischer Feldzug, 1849).
256 Ungarische Pferdetränke.
257 Zigeuner.
258 Zigeunerdieb.
259 Hof eines neapolitanischen Bauernhauses.
260 Ungarischer Markt mit blauen Schirmen.
261 Ungarische Ochsengespanne.
262 Alte Venezianerin, sich schneuzend.
263 Idylle.
264 Ungarischer Markt.
265 Ungarisches Bauernfuhrwerk am Wasser.
266 Studie aus Venedig.
267 Das Modell des Apothekers.
268 Lenbachs Garten in München.
269 Venezianischer Straßenkampf.
270 Nach der Schlacht.
271 Holzplatz.

Petter Franz Xaver (1791—1866).

272 Blumenstück mit Ananas, Weintrauben und Papagei.

Pidoll Karl von (1847—1901).

273 Abendlandschaft.

Pissarro Camille (1830—1903).

274 Straße in Eragny.

Pönninger Laurenz (1776—1851).

275 Die Friedensgöttin. Medaille.

Quadal Martin Ferdinand (1736—1811).

276 Bildnis des Grafen Anton Lamberg-Sprinzenstein.

Radnitzki Carl (1818—1901). Medaillen.

277 Christus zwischen Kaiser und Papst.
278 Kopf der Minerva und der Ceres.
279 Bildnis des Dichters Franz Grillparzer.
280 Ansicht der Domkirche und des Schlosses in Agram.

Rahl Carl (1812—1865).

281 Bildnis des Bildhauers Adam Rammelmayer.
282 Moses beschützt die Töchter Reguels gegen die Hirten.
283 Friedrich der Streitbare als Sieger über die Mongolen in der Schlacht bei Wiener-Neustadt.
284 Selbstbildnis des Künstlers.
285 Die Cimbernschlacht.
286 Das Mädchen aus der Fremde.
287 Die Parzen.

Rauch Christian (1777—1857).

288 Büste Kaiser Alexanders I. von Rußland.

Rauch Johann Nepomuk (1804—1847).

289 »Die von einem Stier verfolgte Kuh in einer Landschaft bei Carara.«

Rebell Josef (1787—1828).

290 Italienische Landschaft bei Sonnenuntergang.
291 Der Hafen von Portici bei Neapel.
292 Meeressturm bei der Grotte Foccia an der Küste von Fusara bei Neapel.
293 Ansicht der Stadt Vietri mit dem Blick auf Rieti.

Renoir Auguste (1841—1919).

294 Badende. Weiblicher Akt.
295 Nach dem Bade. Weiblicher Akt.

Ribarz Rudolf (1848—1904).

296 Landschaft aus Cayeux.
297 Kühe auf der Weide.
298 Holländische Landschaft.
299 Dünen bei Treport.
300 Heidelandschaft.

Ribot Théodule (1823—1891).

301 Junger Hirte.

Rodin Auguste (1840—1917).

302 Bildnis des Schriftstellers Henri Rochefort.

Rohden Johann Martin (1778—1868).

303 Wasserfall bei Tivoli.

Romako Anton (1834—1889).

304 Karneval auf dem Markusplatz in Venedig.
305 Störrischer Esel.
306 Seesturm.
307 Tegetthoff in der Seeschlacht bei Lissa.
308 Mädchen mit Rosen.
309 Bildnis des Bildhauers Reinhold Begas und seiner Gattin.
310 Seifenbläserin.
311 Auf dem Balkon.
312 Naschendes Mädchen.
313 Apfelpflückendes Mädchen.
314 Gasteiner Tal.

Roth Johann (1802—1875).

315 Genius mit umgekehrter Fackel. Medaille.

Rottmann Karl (1798—1850).

316 Olympische Gefilde.

Rumpler Franz (1848—1922).

317 Der kleine Patient.

318 Kirchgang in Lundenburg.

Runge Philipp Otto (1777—1810).

319 Kind mit Blume.

Russ Karl (1779—1843).

320 Selbstbildnis des Künstlers.

Russ Robert (1847—1922).

321 Vorfrühling in der Penzinger Au.

Schaller Johann Nepomuk (1777—1842).

322 Philoktet.

323 Venus zeigt dem Mars ihre von Diomedes verwundete Hand.

324 Büste der Kaiserin Maria Ludovica.

325 Büste Kaiser Franz' I. von Österreich.

326 Bellerophon im Kampfe mit der Chimaira.

327 Büste des Malers Joseph Rebell.

328 Amor als Jüngling.

Scharff Anton (1845—1903). Medaillen.

329 Stadtansicht von Wien.

330 Weibliche allegorische Figur.

331 Bildnis des Grafen Adolf Podstatzky-Lichtenstein.

332 Kaiser Maximilian I. als Jäger.

333 Bildnis Otto Hirschfelds.

334 Brustbild der Fürstin Pauline Metternich-Sándor.
335 Bildnis des Dombaumeisters Friedrich Schmidt.
336 Bildnis Gottfried Kellers.
337 Bildnis des Ministerpräsidenten Schmerling.

Scheffer von Leonhardshoff, Johann Ev. (1795—1822).

338 Selbstbildnis des Künstlers.
339 Die sterbende heilige Cäcilia.

Schindler Albert (1806—1861).

340 Der Besuch.

Schindler Jakob Emil (1842—1892).

341 Die Gosaumühle bei Ischl.
342 Mühle in Plankenberg.
343 Waldweg mit Schafen.
344 Pax.
345 Kaisermühlen.
346 Bei Lundenburg.

Schindler Johann Josef (1777—1836).

347 »Ende des Stuwer'schen Feuerwerkes am 7. May 1833.«

Schindler Karl (1821—1842).

348 Die Gefangennahme des Spions.
349 Die Rekrutierung.
350 »Der Wachposten.«
351 »Die Schildwache, in das Gewehr rufend.«
352 »Der letzte Abend eines zum Tode verurteilten Soldaten.«
353 Die Heimfahrt von der Hochzeit.
354 In der Geschirrkammer.
355 »Die Schildwache, in das Gewehr rufend.« Studie.
356 Ankunft eines Landwehrbataillons in St. Pölten.

357 »Der letzte Abend eines zum Tode verurteilten Soldaten.« Studie.
358 Einquartierung.
359 Die Vedette.
360 Der Schwur zur Fahne.
361 Schlachtenszene.
362 Der letzte Gruß an die Fahne.
363 Der Abschied vom Gefallenen.
364 Landschaftsstudie.
365 Die Rast des Dragoners.

Schmitson Teutwart (1830—1863).

366 Pferdeschwemme.

Schnorr von Carolsfeld, Ludwig Ferdinand (1789—1853).

367 Die Heimkehr des Herzogs.
368 Der Abschied des Herzogs.
369 Das Tal Chamonix mit der Ansicht des Montblanc.
370 Der tote Eremit.

Schönn Alois (1826—1897).

371 Markt in Krakau.

Schuch Karl (1846—1903).

372 Italienische Gebirgslandschaft.
373 Felsenlandschaft bei Olevano.
374 Waldrand.
375 Selbstbildnis des Künstlers.
376 Segelschiff auf der Havel.
377 Großes Küchenstilleben.
378 Schilflandschaft an der Havel.
379 Melonen, Pfirsiche und Weintrauben.
380 Stilleben.
381 Waldinneres.

Schwind Moritz von (1804—1871).

382 Erlkönig.
383 Rübezahl.
384 Schifferin.
385 Bildnis Anna Schwinds, der Tochter des Künstlers.
386 Kaiser Max auf der Martinswand.
387 Gesellschaftsspiel.
388 Die schöne Melusine. Folge von 11 Aquarellen.

Spitzweg Karl (1808—1885).

389 Der Hagestolz.

Stifter Adalbert (1805—1868).

390 Blick aus der Wohnung des Künstlers auf der Landstraße.

Tautenhayn Josef d. Ä. (1837—1911). Medaillen.

391 Allegorische Figur mit Palme und Lorbeer.
392 Bildnis des Burgtheaterdirektors Heinrich Laube.
393 Schwebender Genius mit Fackel.
394 Bildnis des Architekten Theophil Hansen.

Thoma Hans (geb. 1839).

395 Gewitterlandschaft.

Tilgner Viktor (1844—1896).

396 Büste des Musikers Wilhelm Jahn.
397 Marietta.

Tischbein Johann Friedrich August (1750—1812).

398 Malerei und Musik.

Treml Friedrich (1816—1852).

399 Nikolobescherung.

Trübner Wilhelm (1851—1917).

400 Landwehroffizier.
401 Abgesessene Kürassiere.
402 Buchenwald mit Liebespaar.

Waldmüller Ferdinand Georg (1793—1865).

403 Bildnis der Frau Rosina Wiser.
404 Selbstbildnis des Künstlers.
405 Bildnis einer Dame in Weiß.
406 Bildnis der Mutter des Künstlers.
407 Stilleben mit Rosen.
408 Kaiser Ferdinand I. als König von Ungarn.
409 Die römische Ruine in Schönbrunn.
410 Die Rettenbach-Wildnis bei Ischl.
411 Partie aus dem Prater.
412 Bildnis der Frau Eltz im Lehnstuhl.
413 Bildnis der Frau Josephine Schaumburg.
414 Bildnis des François Houry.
415 Bildnis der Gattin des Hofbeamten Josef von Stadler.
416 Gruppenbildnis des fürstlich Esterházyschen Rates Matthias Kerzmann, seiner zweiten Gemahlin und seiner Tochter Maria.
417 Der Wolfgangsee.
418 Partie auf dem Wege zur Rettenbach-Mühle bei Ischl.
419 Bildnis der Frau Josefine Schaumburg.
420 Damenbildnis.
421 Bildnis einer Dame in zinnobergrünem Kleid.
422 Bildnis der Frau Auguste Leyder.
423 Die entblätterte Rose.
424 Stilleben mit Früchten, Blumen und silbernem Pokal.
425 Bildnis des Kommandanten der Bürgergarde-Kompagnie Schaumburg mit seinem Kinde.
426 »Traubengehänge.«

427 »Niederösterreichische Bauernhochzeit.«
428 Süditalienische Berglandschaft.
429 Blick auf Mödling von der Klausen.
430 Selbstbildnis des Künstlers.
431 Ruine Liechtenstein bei Mödling.
432 Die große Praterlandschaft.
433 Apollo unter den Hirten.
434 Bildnis der zweiten Gattin des Künstlers.
435 Rosen und Kornblumen.
436 Reisigsammler im Wienerwald.
437 »Am Frohnleichnamsmorgen.«
438 »Die Klostersuppe.«
439 »Nach der Firmung.«
440 Die Landschaft mit der Ruine Liechtenstein bei Mödling.
441 Die Nachbarn.
442 Heimkehr von der Arbeit.
443 Die Gratulanten.
444 Vorfrühling im Wienerwald.
445 Verweigerte Fahrt.

Wegmayr Sebastian (1776—1857).

446 Blumenstück mit Trauben, Vogel und Schmetterlingen.

Wirt Johann Nepomuk (1750—1811). Medaillen.

447 Austria auf einem Altare opfernd.
448 Stilisierte Lilie.
449 Bildnis der Kaiserin Maria Ludovica.
450 Bildnis Kaiser Franz' I.

Wutky Michael (1738?—1822).

451 Ansicht der Solfatara bei Neapel.

Zächerle Franz (gest. um 1790).

452 Pygmalion.

Zauner Franz Anton von (1746—1822).

453 Perseus und Andromeda.
454 Die Freiheit.
455 Der Handel.
456 Genius Bornii.
457 Büste Kaiser Franz' II.

*

Das Obere Belvedere wurde 1721—1723 von Johann Lucas von Hildebrandt für den Prinzen Eugen erbaut. In ihrer ursprünglichen Erhaltung sind die Sala terrena mit dem anstoßenden Freskenraum Carlones, das Stiegenhaus, der große Marmorsaal und drei Flügeltürme erhalten. Im Hauptgeschoß sind die Stuckdecken — in drei Sälen mit eingelassenen Gemälden Jacopo del Pòs — bis auf die vier Decken der Weträume aus der Entstehungszeit des Schlosses. Von 1776 bis zum Ende der Achtzigerjahre des 19. Jahrhunderts beherbergte das Schloß die kaiserliche Gemäldegalerie und diente dann bis 1918 Wohnzwecken des kaiserlichen Hauses.

*

Der große beschreibende Katalog der Galerie mit den Abbildungen sämtlicher 455 Kunstwerke

ist kartoniert für S 14.—, gebunden für S 16.— an der Kasse der Galerie und in den Buchhandlungen erhältlich.

Verlag von Anton Schroll & Co., Wien I, Trattnerhof 1 (Graben 29)

Druck: Christoph Reisser's Söhne, Wien V

AZ ASTORIA-SZÁLLÓ

Az idei esztendő nem mondható valami termékenynek, a budapesti architektura dolgában. Sőt határozottan sovány esztendő volt úgy a magán-, mint a középítkezés terén. Nemcsak a háború kitörése óta, amely természetes pangást idézett elő mindennemű, a csaták ügyét nem szolgáló tevékenységben, hanem azelőtt is az építők tervezőasztalán alig-alig járt a rajzón s a kőművesek nagy része állt karba tett kézzel. Egyenest évekre visszamenő, olykor erősebb, olykor valamit enyhült stagnációt észlelhettünk az építkezésekben, ami nemcsak az építészettel kapcsolatot tartó iparokra s gazdasági érdekeltségekre volt kihatással, hanem az építészetnek művészi fejlődésére is.

Persze ez a fölötte mérsékelt építészi tevékenység se produkált minden esetben oly műveket, amelyeknek közük volna a komolyabban, nemes mesterség gyanánt felfogott architekturához. Nem szólunk most arról a magasabb szempontról, amit számunkra a magyar szellem jelent, az a követelmény, hogy utcáinkon ne utánozzuk Berlin divatját vagy a finn törekvést, amely tőlünk még akkor is idegen, ha őseredet szerint

AZ ASTORIA-SZÁLLÓ HOMLOKZATA

ÁGOSTON ÉS HIKISCH MŰVE

Művészet 1914
402-5
Az Astoria-ház képével

60.000 korona állott rendelkezésre, melynek harmadrésze már segélyek céljaira fordíttatott; most egy jótékonysági műtárlat jövedelméből remélnek újabb pénzforrást.

Az építőművészek helyzetét vázolta ezután Lajta Béla építőművész. Az értekezlet úgy határozott, hogy az építészeti rajzolókra vonatkozó segítőakció is a képzőművészeti bizottság keretébe illesztessék.

A képzőművészeti bizottság elnöke egyébként: gróf Andrássy Gyula, helyettes elnöke: Wagner Géza, előadója: dr. Miklós Elemér tanácsjegyző.

Az iparművészeti bizottság teendőire nézve Györgyi Kálmán igazgató, a bizottság előadója tett javaslatot. E bizottságnak gróf Hadik-Barkóczy Endre az elnöke. A javaslatokhoz képest Bárczy István polgármester újólag hangsúlyozza, hogy a segítés anyagi eszközeiről az egyes bizottságoknak kell külön gondoskodniok, de készséggel járult hozzá, hogy az általános segítő tevékenység céljaira rendelkezésre álló összegekből a különböző bizottságoknak addig is megfelelő előlegek utaltassanak. Így a képzőművészeti bizottságnak 1.000 K, az iparművészeti bizottságnak 600 K jut. Az értekezlet ezt hálás köszönettel vette tudomásul. Az egyes bizottságok már meg is tartották alakuló üléseiket és már egyes segélyeket is megszavaztak az arra rászorulóknak.

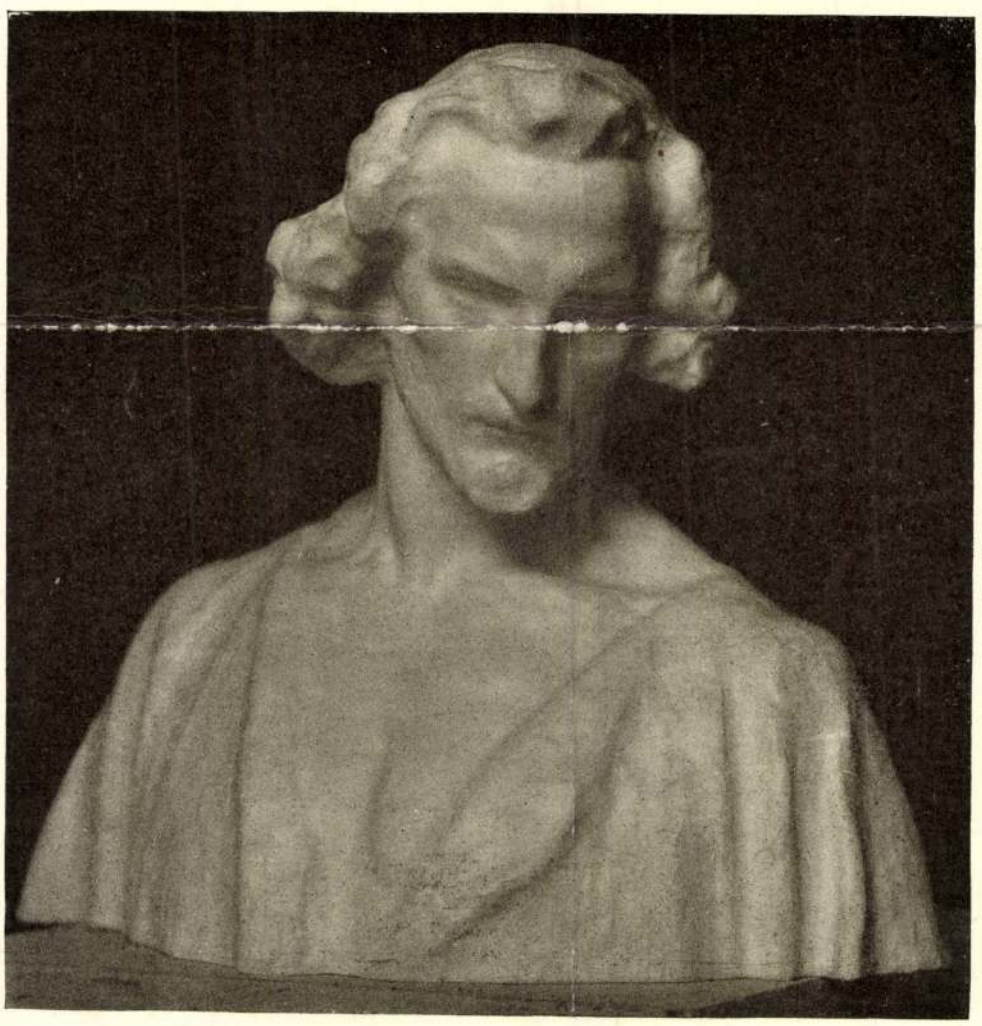

A KÉPZŐMŰVÉSZEK
SEGÍTŐBIZOTTSÁGÁNAK
MŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSÁBÓL

KRISZTUS. FAYENCE
HORVAI JÁNOS
SZOBORMŰVE

Markó Károly id

Nemzeti Szalon

1936. jún.

Jeniusi hetek

Id. MARKÓ KÁROLY (1791—1860)

60 Fürdő nimfák, olajf. Dr. Lakatos Gyula gyűjteményéből.

61 Tarantella, olajfestmény. Nemzeti Közm. alapítvány.

62 Olasz táj romokkal, olajf. Nemzeti Közm. alapítvány.

62a Magyar táj, olajf. Káldy Jenő gyűjteményéből.

FARKAS ZOLTÁN

IGAZGATÓ:

HUBAY ANDOR

PÉNZTÁROS:

LEHEL BÉLA

FŐTITKÁR:

KÉZDI-KOVÁCS ELEMÉR

Marko Károly id.

Alföldi táj c. képe
repr.

Művészet
1941. 42. sz. 81. l.

Bunács János, földmives VI. 257.

Markó Károly

gyűjt ki dll.
Nemzeti Szalon
1899. febr. 15–
már 5.

Fév. Képtári

Marko Károly

l.

Gerevich Emlékkönyv

244. l. és 195. kép

245. l.

300

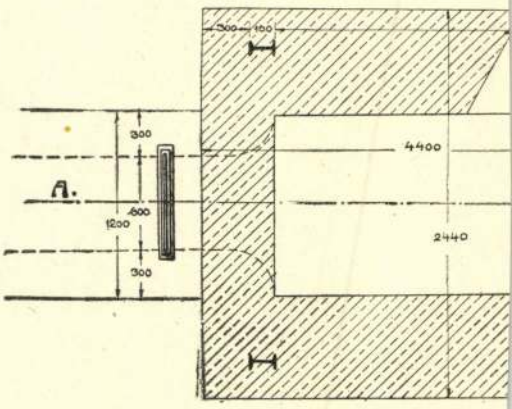
300
100
300
A.
600
1200
300
4400
2440

Markó Károly ód

1

ród

Az Ernst Múzeum kiállítási. XLVII. Magyar remekművek. I sz. sorozat. Bpest, 1921.

Vácz Múzeumegyesület működése 1913-ban VIII. 194, 195

Erosius, ö. 1554.
Erös, f. 1840 —.
Erös Gábor, rm. 1779 — 1815.
Erössy János, ff. 1860.
Erszényvarró András, ö. XVII.
Ertl Bertalan, f.
Ertl Dávid, ö. 1559.
Esterwein Ágost, c. 1831-1892.
Esterházy Kálmán gróf, j.
Esztergomi Mátyás, f. l. Gram.
Ettinger Alajos, c. 1745-1804.
Eusebius Mihály, ö. XVIII.
Eustachius Tóbiás, ö. XVIII.
Evinger A, r.
Eybl Ferenc, f. kr. 1806-1880.
Eynsetzer János, kőfaragó, XV. század.

Markó Károly id

iród
z

Gerevich Tibor. Régi és
ujabb magyar festők a
primási képtárban.
Vas. Ujs. 1916. 553, 554
l. képekkel.

La S. V. è invitata a partecipare

all'ASSEMBLEA GENERALE

della

SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE

MATTIA CORVINO

che avrà luogo il 24 giugno p. v. alle ore 18
nella sala d'onore del Museo di Arte Decorativa
(IX., Üllői-út 33—35)

Il presidente
Tiberio Gerevich

Marko Károly

emlékkiállítása

Fővárosi Képtár

ban.

oktatásügyi Minisztérium.

Katalógusa az

Faloborban

A m. kir. vallás- és közo
és ügyszám alatt a keb. s
rendeletének másolata:

Utasitom a
Dr.Lechner Jenő képzőmüv.
. . . . . .
részére /:lakik: . Budapest
. Budapest-Nagymaros-Vise
utazása alkalmával felmeri
kiállitott és számvevősége
alapján /:. . 28 . . . . :/ P 05
. 05 . . fillért a 127.689.
utaljon ki.- Budapest, 19

MDK

Markó Károly

Krausz Simon gyüjteménye. Árverési Közlöny 1929.
5. rk. sz. 7.l.

id. Markó Károly festőm.

munkáiból látható az Őszi Tárlat akvarell- és pasztell-gyüjteményében, melyet a Magy. Vizfestők és Pasztelfestők Egyes. állitott ki.

Remsényi Vilmos: Az Őszi Tárlat.
Képes Krónika. 1929. 42. sz. 18-19.l.

Markó Károly
(1791—1860)

Újkori nemzeti művészetünk megindításánál, a 19. század első évtizedeiben jelentős hely illeti meg idősebb Markó Károlyt, annak ellenére, hogy művészeti tevékenységének legnagyobb része a haza határain kívül folyt le, főkép Olaszországban. A legelső mestereink közé tartozik, akik hivatásszerűen foglalkoztak művészettel hazánkban, s munkásságával elősegítette a képzőművészeti élet elindulását, a képvásárlás megélénkítését. A század első évtizedeiben nem igen beszélhetünk még Magyarországon szerves művészi életről, művészeti igényekről. Ez a korszak a hazai vándorfestők, s a külföldi, idegen mesterek munkásságának az ideje. Nem volt művészeti oktatás, sem kiállítás, se nagyobbarányú képvásárlás ; a megindulás a polgári fejlődés útján, csak a további évtizedekben vonta maga után a nemzeti kultúra megteremtésének a követelését.

A kulturális téren még elmaradott Pestre érkezett meg 1818-ban, 27 éves korában Markó Károly, a lőcsei (Levoča-i) születésű mérnök, hogy festő lehessen. A kezdetleges rajziskolát látogatta, képzésével szinte önmagára maradt. Első képeit Müller nevű Nagyhíd-utcai műkereskedőnek adta el, ahol megismerkedett Fejérváry Gáborral, a nagy műgyűjtővel és archaeológussal, aki lehetővé tette számára, hogy 1822-től a bécsi akadémián tanulhasson. Fejérváry Gáborral továbbra is jóbarátságban maradt, később, mint európahírű mester Olaszországban is, ahogy ez leveleiből kitűnik. Bécsi évei a nyomort, a munkát, a tanulást jelentették a számára. Bécsből Kismartonba, Gömörbe rándult ki tájmotivumok vázolgatására. Majd 1832-ben Rómába ment, ahonnan már nem is tért többé vissza hazánkba, eltekintve a háromnapos pesti látogatástól 1853-ban.

Művészetünk történetében Markó Károlyé az érdem, hogy elsőnek dolgozta fel rendszeresen a magyar tájat, hazánk vidékeit. Ifjúkori képein felvidéki részleteket, a Tátrát, a Kárpátokat festette, akvarell-sorozatot készített a fáklyafénnyel megvilágított Aggteleki-barlangról, majd gouache-okat másolt régebbi tájképek után. Önálló természeti tanulmányaiban azt a friss szemléletet, összefogott, lendületes előadásmódot találjuk meg, ami korai időszakának mesterművére, művészetünk történetének büszkeségére, a nagyszerű Visegrádra jellemző. A »Visegrád« a hazai táj megjelenítésének első nagyigényű és kiváló alkotása. A valóság ábrázolását mutatja, országunk egy konkrét vidékét örökíti meg a divatos idilli táj helyett a korhoz képest realista eszközökkel. Visegrád megalkotására az angol akvarellista festők emlékezetes újításainak korszakában került sor, Scsedrin természet után festett képei keletkezésének idején, abban az időszakban, amikor a kapitalizmus általános fejlődése kiváltja a művészek fokozottabb érdeklődését a valóság, a természeti valóság megismerése iránt. A tájképeken, a képek tájképi elemein a valóság megismerésének forradalmi kezdeményezése érvényesült, amely folyamat egész Európában figyelemmel kísérhető akkor. Ezt a fejlődést nálunk Markó Visegrád-ja reprezentálja a legkorábban magas művészi színvonalon, a festői tájszemlélet valósághűségével, eleven ábrázoló eszközökkel, a barbizoni művésztelep működésének megindulása előtt.

Markó Károly biztos mesterségbeli tudása igen kedvezőtlen feltételek között alakult ki. Művészete szinte hagyományok és előzmények nélkül jött létre, helyi iskolázás lehetősége nélkül fejlődött pontos tájábrázolóvá. A természet közvetlen tanulmányozásával, a természetadta feltételek felhasználásával, körültekintő festői megjelenítésben, a közvetlen megfigyelés lerögzítése révén oldotta meg feladatait, alakította ki ábrázolóképességét. A pesti rajziskola s a két bécsi akadémiai év nem döntő jelentőségű fejlődésében. Készültségével mégis megállta helyét később Rómában, a nemzetközi versenyben is, s az Itáliában dolgozó korabeli festők között keresetté, becsültté vált. Tudatosan foglalkozott mesterségbeli problémákkal, tanulmányt írt távlattani kérdésekről, s Barabás Miklóst, akivel Bécsben ismerkedett meg, festészeti kérdésekben útbaigazította, tanította.

A műkereskedelmi piacon jelentkező képkereslet hatása alatt tájképfestészete Rómában egyre inkább azzá az idilli és tetszetős polgári cikké változott, amely hírnevét megalapozta, s az ottani burzsoá társadalom igényeit elégítette ki. Szemére vethetjük talán, hogy nem maradt következetes ahhoz a kezdeményezéshez, amelyen elindult a Visegráddal, s a tájábrázolásnak nem a közvetlen, bensőséges megfigyeléseket követő útján haladt tovább, amit a barbizoni paysage intime jelent, hanem az eszményiesítő, klasszicizáló módszert választotta. Bizonyos mértékig sokszor önismétlésbe, sematizmusba esett, olykor már sokszorosításnak tekinthető egy-egy képtípusának ismétlődése, néha egyidejűleg 10—12 hasonlót is festett, viszont ábrázolástechnikailag mindig hibátlanul. Ezeken az úgynevezett eszményi tájképeken azonban jóformán mindig meglevő, konkrét természeti részleteket ábrázolt, amelyekben mithológiai, vagy életkép-jeleneteket helyezett el. A mesternek a tájélményekkel való kapcsolata mindig őszinte és eleven. A természeti részleteket, a távlatot, a levegő érzékeltetését, a hegy-völgy viszonylatát, a megvilágítást hitelesen, valósághűen oldotta meg. S ami a legnehezebb próba volt a korabeli mesterek számára : az alakoknak a tájban való elhelyezése, Markó részéről mindig szerves és elhitető kidolgozást kapott, a tájképi háttérben a figurákat és cselekedeteiket harmónikus egységbe foglalta. Aprólékos, részletező festési modorában nem vész el a növényzet anyagszerűsége sem, a műtermi munkában az eredeti természeti benyomásokat költötte át. Képeinek kiegyensúlyozottságában kompozíciós tudatosság érvényesül. Alkotó módjának jellemző sajátsága, hogy felvázolja a képet, s csak egy-egy részlet teljesen befejezett, részletes kidolgozása után halad tovább. Egész olaszországi működése idején következetességet, céltudatosságot deríthetünk fel tevékenységében, ami nem mond ellent annak, hogy művészi pályájának római, pisai, firenzei s appeggi-i korszakában minőségi fokozatokat is megkülönböztethessünk.

A negyvenes évek végefelé tájképein a mitológikus-bibliai staffázsok helyet adtak az olasz nép életéből vett jeleneteknek, aratók és halászok ábrázolásának. Markó érdeklődése a forradalmi mozgalmak erősödése idején a nép felé fordult, meglátta a tájban dolgozó embert, miért is a táj némely alkotásában az emberi munka színterévé lett. Emberi magatartásában is érvényesült bizonyos forradalmi demokratikus jelleg, a maga csendes és szerény módján, de tettekben is szolidaritást vállalt a zsarnokság ellen küzdőkkel, például anyagilag támogatta a magyar és olasz forradalmi mozgalmak résztvevőit.

Markó Károly tevékenysége mindvégig rendkívül ösztönzően hatott az itthoni művészekre. Ő volt az első újkori magyar művész, aki európai hírnevet szerzett, képeit nagy áron vásárolták, ezreket fizettek értük. A gazdasági-társadalmi elmaradottságban élő ország legjobbjai őrá hivatkoztak, példázván vele, hogy az itthoni meg nem értés miatt a művészek kénytelenek külföldre menni megélhetésük és elismertetésük céljából. Markó mindig megtartotta hazai kapcsolatait, 1840-től kezdve rendszeresen küldött képeket a Pesti Műegylet kiállításaira, ugyanebben az évben munkásságának elismeréséül a Tudományos Akadémia tagjai sorába választotta. Művészetének magas minősége pédaképül szolgált művészeinknek, mutatván a fejlődés útját.

Pogány Ö. Gáborné

Képek jegyzéke

Visegrád. Of. v. M. 58·5×83 cm. 1830. körül. (Szépm. M. ltsz. 3097.)

Halászok. Of. v. M. 110×164 cm. J. »C. Markó p. 1851« (Főv. Képt. ltsz. 1588.)

Aqua nera (fekete víz) Róma közelében. Of. v. M. 112·9×142·8 cm. J. »C. Markó S. p. Ap. 1858« (Szépm. M. ltsz. 3068.)

Campagnai táj aratókkal. Of. v. M. 105×170 cm. J. »C. Markó pinxit Pisae 1831.« Mgt. (Jelzés kétséges)

Fürdő nimfák. Of. v. M. 39·1×52·5 cm. J. »C. Markó 1830.« (Mgt.)

Jézus lecsendesíti a háborgó tengert. Of. v. M. 37·1×49·6 cm. J. »C. Markó P. p. Ap. 1854.« (Szépm. M. ltsz. 6704.)

Eszményi táj mitológiai jelenettel. Of. v. M. 27·3×39 cm. J. »C. Markó 1828.« (Mgt.)

Vénusz és Ámor. Of. v. M. 28×39 cm. J. »C. Markó 1828.« (Mgt.)

IV. Béla menekülése a tatárok elől. Of. fa. M. 46×62·2 cm. J. »C. Markó 1853.« (Mgt.)

Tájkép romokkal. Of. v. M. 31×32,6 cm. J. »C. Markó p. Pisae 1842.« (Mgt.)

Szent Hajdan Gyöngyei. Of. fa. M. 44×55 cm. J. »C. Markó gem. 1833.« (Szépm. M. ltsz. 3076.)

Krisztus Emmausba megy. Of. v. M. 24·5×32·3 cm. J. »C. Markó S. p. Ap. 1859.« (Szépm. M. ltsz. 3065.)

Tájkép bibliai jelenettel. Of. v. M. 59·5×80 cm. J. »C. Markó P. p. Ap. 1855.« (Szépm. M. ltsz. 10007.)

Olaszországi erdős vidék. Of. v. M. 54·8×73·5 cm. J. »C. Markó S. p. Ap. 1855.« (Szépm. M. 3079.)

Tájkép asszonyokkal. Of. v. M. 26·9×39 cm. J. »C. Markó p. Ap. 1852.« (Szépm. M. ltsz. 50742.)

Olasz táj aratókkal. Of. v. M. 66×93·3 cm. J. »C. Markó S. p. Ap. 1848/55.« (Szépm. M. ltsz. 1815.)

Jézus megjelenik övéinek. Of. v. M. 52×76 cm. J. »R. Fezzi C. di Markó« (Szépm. M. ltsz. 1713.)

Olasz táj. Of. v. M. 74·8×98·6 cm. J. »C. Markó Romae 1838.« (Szépm. M. ltsz. 50579.)

Erdei tájkép. Of. v. M. 96·6×140 cm. J. »C. Markó p. Appeggi 1849.« (Mgt.)

Részlet a római Campagnából. Of. v. M. 76×105 cm. J. »C. Markó Pisis 1843.« (Szépm. M. 3081.)

Olasz táj. Of. v. M. 22×30 cm. J. »C. Markó p. Ap. 1852.« (Mgt.)

Olasz táj. Of. v. M. 41·8×56·6 cm. J. »Markó 1850.« (Debreceni Déri M.)

Puszta. Of. v. M. 39·5×52 cm. J. »C. Markó Vind. 1853.« (Főv. Képt.)

Olasz táj. Of. v. M. 17×28·3 cm. J. »C. Markó p. Appeggi 1850.« (Szépm. M. ltsz. 3038.)

Eurydike halála. Of. lp. M. 28·5×41 cm. J. »C. Markó p. Flor. 1847.« (Szépm. M. ltsz. 3075.)

Tóbiás az angyallal. Of. v. M. 29×40·5 cm. J. »C. Markó p. Pisis 1843.« (Szépm. M. ltsz. 3073.)

Tájkép holdvilággal. Of. v. M. 38·5×51·3 cm. J. n. (Nógrádvármegyei M.)

Diana és Calliisto. Of. fa. M. 18·9×14·5 cm. J. »C. Markó 1841.« (Mgt.)

Dombos táj pásztorfiúval. Of. v. M. 17·2×28·5 cm. J. »C. Markó 1851.« (Mgt.)

Erdei út. Of. fa. M. 18·3×14·2 cm. J. n. (Szépm. M. ltsz. 9487.)

Rőzsehordók. Of. fa. M. 19·4×14·5 cm. J. n. (Főv. Képt. ltsz. 4756.)

Fürdő nimfák. Of. lp. M. 11·1×11·1 cm. J. »CM« (Mgt.)

Rajzok jegyzéke

Részlet az Aggteleki-barlangból. Gouache. M. 35·9×52 cm. (Szépm. M. ltsz. 1914—35.)

Tájkép olasz parasztokkal. Vízfestmény. M. 20·5×24 cm. (Szépm. M. ltsz. 1939—3317.)

Kárpátok Lőcse felől. Gouache. M. 34×47·3 cm. (Szépm. M. ltsz. 1937. 3176.)

Tóbiás az angyallal. Vízfestmény. M. 19·2×26 cm. (Szépm. M. ltsz. 1938—3293.)

Uborkát tisztító leány. Vízfestmény. M. 17·8×13·8 cm. (Szépm. M. ltsz. 1905—2143.)

Olasz táj. Vízfestmény. M. 21·8×17·5 cm. (Szépm. M. ltsz. 261—902.)

Jézus Pétert az anyaszentegyház fejévé teszi. Vízfestmény. M. 21·5×32·2 cm. (Szépm. M. ltsz. 1905—2145.)

Csorsztin és Nedecz. Gouache. M. 33×45·3 cm. (Szépm. M. ltsz. 1937—3170.)

Boóz és Ruth találkozása. Ceruza, vízfestmény. M. 15·5×17·8 cm. (Szépm. M. ltsz. 2159—1905.)

Kárpátok. Gouache. M. 39×52·2 cm. (Szépm. M. ltsz. 2157—1905.)

Tájkép alakokkal. Lavirozott szépiarajz. M. 23·8×30·8 cm. (Főv. Képt. ltsz. 5577.)

A szamariai asszony. Lavirozott szépiarajz. M. 24×31 cm. (Főv. Képt. ltsz. 5575.)

Árkádiában. Of. v. M. 57·4×78·3 cm. Befejezetlen. (Szépm. M. ltsz. 1715.)

Tájkép fürdő nőkkel. Kőrajz. M. 24×33·8 cm. (Szépm. M.)

Jézus Jákob kútjánál. Of. lp. M. 56×72 cm. Befejezetlen (Szépm. M. ltsz. 1717.)

Markó tanítványai és követői

Mészöly Géza. (1844—1887) Tájkép. Of. v. M. 33×41 (Főv. Képt. ltsz. 1031.)

Markó András (1824—1895) Kecskepásztor. Of. v. M. 76×63 cm. J. »And Markó 1894.« (Szépm. M. ltsz.

Mezey József (1832—1882) Tájkép a Feketeerdőből. Of. v. M. 47 × 39·5 cm. (Főv. Képt. ltsz. 5535.)

ifj. Markó Károly (1822—1891). Tájkép. Of. v. M. 75×95 cm. J. »Markó 1866«. (Mgt.)

Molnár József (1821—1899). Fürdő nők. Of. v. M. 53·2×43·5 cm. J. »Molnár J.« (Főv. Képt. ltsz. 9822.)

Ligeti Antal (1823—1890). Keresztelés. Másolat Markó után. Of. v. M. 173·7×261·5 cm. J. n. (Főv. Képt. ltsz. 7379.)

Markó Ferenc (1832—1874). Gyümölcsszedők. Of. v. M. 32·7×30·6 cm. J. »Markó F. 1863.« (Mgt.)

Markó Katalin (1833—1865). Eszményi táj. Of. v. M. 65×94·5 cm. J. »Cat. Markó.« (Debreceni Déri M.)

Markó Ferenc (1832—1874). Cigányputri. Of. v. M. 42×35 cm. J. »Markó F. Pesten 1856.« (Főv. Képt. ltsz. 2058.)

Telepy Károly (1828—1906). Diósgyőri várrom. Of. v. M. 53—79 cm. J. »Telepy Károly 860.« (Főv. Képt. 4759.)

Ligeti Antal (1823—1890). Olasz nő. (Of. v. M. 36·3×24·5 cm. J. »Ligeti A.« Főv. Képt.) ltsz. 5340.

Brodszky Sándor (1819—1901). Balatoni táj. Of. v. M. 101×161 cm. J. »Brodszky 868.« (Főv. Képt. ltsz. 4038.)

Ligeti Antal (1824—1890). Lovas alak. Of. v. M. 37×26 cm. J. »Ligeti A.« (Főv. K. ltsz. 4535.)

Markó Ferenc (1832—1874). Visegrád. Of. v. M. 64×106·5 cm. J. »Markó F. 1859.« (Mgt.)

ifj. Markó Károly (1822—1891). Reneszánsz-jelenet. Of. v. M. 109×150 cm. J. »C. Markó 1866.« (Mgt.)

Markó Ferenc (1832—1874). Utazó román család. Of. v. M. 137×112 cm. J. »Markó F. Pesten 1867.« (Mgt.)

Szilassy Géza (1821—1859). Apollo és Dryope. Of. v. M. 26·2×34·5 cm. J. n. (Szépm. M. ltsz. 3067.)

Kovács Mihály (1819—1892). ifjú Markó Károly. Of. v. M. 36·5×31·5 cm. J. »Kovács 1843.« (Főv. Képt. ltsz. 5550.)

Markó Ferenc (1832—1874). Magyar táj. Of. v. M. 22×28·5 cm. J. »MF« (Főv. Képt. 1764.)

Felelős kiadó: Dr. Végvári Lajos
Budapest nyomda, Gerlóczy-u. 2. — 12285/51
Felelős vezető: ifj. Puskás Ferenc

Markó Károly

FŐVÁROSI KÉPTÁR KIÁLLÍTÁSAI

V., EGYETEM-UTCA 6.

LX.

ID. MARKÓ KÁROLY EMLÉKKIÁLLÍTÁS

1951. JÚNIUS 16-TÓL SZEPTEMBER 15-IG

MEGTEKINTHETŐ
HÉTKÖZNAPOKON 11-TŐL 18-ÓRÁIG
VASÁRNAP 9-TŐL 2-ÓRÁIG
HÉTFŐN ZÁRVA

A KATALÓGUS ÁRA 50 FILLÉR

A kit az Isten megvert.

REGÉNY (folyt.)

IRTA: GABÁNYI ÁRPÁD.

— Hát nem volt annyi eszük, hogy bemászszanak a keritésen?

Eleinte bosszankodtam, de később magam is nevettem.

Nagyon kellemetlen szokás e házban, hogy csokoládét reggeliznek; csak a cselédség kap kávét. Én a csokoládét ki nem állhatom.

A házőrző kutyát Borsnak hivják, már 14 kölyke volt. Szeretnék egy szép kis kutyát, fölnevelném.

Ma délután megint nagy vendégjárás volt. Ugy vettem észre, hogy házigazdám szereti fitogtatni, hogy annyi előkelő ember jár hozzá. Barátom a Rucsi, pajtásom az Arthur báró, Gida czimborám, Feri gróf, Kornél szívem, Zdenkó lelkem stb. ez folyvást igy megy.

Aztán miféle emberek ezek!!! Egyik soványabb mint a másik: úgy néznek ki, mintha soha sem aludnának s egy csepp vér sem volna ereikben. Aztán mindenik köhög. Mialatt én leczkét adok Miczikének, a szomszéd szobából, hol az urak kártyáznak, szünet nélküli köhögés hallatszik. Sorban megy; előbb kezdi az öreg Pentelényi vastag hangon, aztán a «Kornél szívem» baritonból, a többi utánuk, mindig vékonyabban. Egész skála! Nem tudok tanitani. Aztán némelykor olyan furcsa dolgokat mondanak, hogy még! Mindnyájan kaczagnak rajta, de én nem tudom mi az, amin kaczagnak. Ha hallom sem értem, pedig nem illik hallgatózni, nem is teszem. Mi közöm hozzá?

Valami báró Kengyel Gida mond legtöbb aféle ostobaságot, amin a többiek nevetnek. Pedig ez az ember ér legtöbbet az egész társaságban. Csinos, de kár, hogy kezd kopaszodni. Gyönyörű barna bajusza van. Hallottam amint kártyázás közben mondta:

— Ördöngös kópé vagy te Domiczi, — (ez a házigazdám), te ugyan kiválasztottad?

— Mit? — a kártyát? hiszen te osztottál.

— Nem a kártyát értem, de őt. Gyönyörű. Kedves kis fracz.

A szemtelen, per fracz beszél rólam! Mert rólam volt szó, mindjárt észrevettem! Dicsérte, hogy gyönyörű hajam van és csinos piczi lábam.

Jézusom! De nagy lába van a háziasszonyomnak!

— — — — — — — — — —

Fába metszette Pollák Zs. TÁJKÉP. Than Mór festménye.

Otthon 1894. jún. Makó

Markó Károly id

Vas. Typ. 1875. 683 l.

— **Az esztergomi herczegprimási képtár** mult kedden nyittatott meg a közönség előtt. A becses képgyüjtemény — számra nézve 206 — a könyvtárépület első emeleti termében van elhelyezve. A képtárban kiváló müvek vannak elsőrangu müvészektől: Ligetitől, Lotztól, Markótól, Ittenbachtól, Führichtől, sat.

**

Marko Károly id

feljegyzései és
műveinek jegyzéke
az Ernst gyűjte-
ménytől a fővárosi
Képtár Anlaydonai-
ba Erültek

Marko Károly

Fővárosi Lapok

1875. 24. l.

(A Képkiállításon.)

Markó Károly

1853. ban járt Athén

erőd

Fővárosi Lapok

1875. 90. l. („Az eltévedt gyermek")

Említve a Munkácsyt tárnadó cikkben egy Markó-epizód.

A cikk Munkácsy csomag-jaba

Markó Károly

ród

Dömötör István

A táblabírókorszak festői.

Napkelet

1938. 139. l.

140 l

58. *Borsos József:* Csipkeruhás nő.

597. *Szentgyörgyi János:* Katonatiszt képmása.

388. *id. Markó Károly:* Szüreti mulatozók.

389. *id. Markó Károly:* Eszményi táj alakokkal.

MDK.

idősb.Markó Károly festő/1822-1891/

"Mitologiai jelenet" /viz.f./

Árverési Közlöny 4.sz. 1939. december.

4o.l.

MDK

Markó Károly

Az Orvos-Szövetség mütárlata. Pester Lloyd, 1902. szept. 16. és 17.

Id. Marró Károly f.

Az állandó képární csarnokban (műcsarnok) nehány képét állitották ki 1881-ben. Ekkor már nem élt.

M. KIR. ADÓHIVATAL FELSŐVISÓN.
ÉRKEZETT 1904 JAN. 6.

75/ szám.
ad 4.

Előirátott a vált. illet.
szfkm 287 lap 1 t. a.

1904 I/14

Markó Károly id.

irod

Zuboly: A Bru-
dern-ház. Uj Idők
1906. dec. és Zuboly
könyve. Budapest,
1916. 237 – 240 l.

Rökk Szilárd-féle nemzeti muzeumi alap

664 szám.

1/1

Hivatalos nyugtatvány

250 frt. azaz Kettőszázötven forint 0 krajczárról mely összeget a vallás és közoktatásügyi m. kir. Ministerium 1899 február 20.-án kelt 13135 számú rendelete értelmében a „Nemzeti Szalon" Markó kiállitásából a Rökk féle alap kamatai terhére vásárolt id. Markó Károly „Égi Hangulat" czimű olajfestmény vételárának fedezésére a IX. Ker. m. kir. állampénztárnál felvettem.

Budapest, 1899. márczius 2.-án

Szalay Imre
a Magyar Nemzeti Muzeum igazgatója

frt 250.-

Helyesebben:
F Éjjeli Hangulat.
M. N. Muz. Cat. 346. lap
Szentiváni [illegible]

fdö: 250 frt

99 III/3

[illegible]

1899 – 906 II id. o. szám

Jesti penz. ker.

Riadás.

1899 márczius hó.

Nagy

Bökk Szilárd féle
magy. nemzeti
muzeumi alap

250 ft – kr

9/1

Schmidt

MDK

Markó Károly

Az Orvos-Szöv.mütárlata. Budapesti Hirlap, 1902. okt. 5.

MDK

Markó Károly

Az Orvos-Szövetség mütárlata. Pesti Napló, 19o2. szept. 14.

MDK

Markó Károly

Az Orvos-Szövetség mütárlata. Uj Idők, 19o2. szept.21.

MDK

Markó Károly

Az Orvos-Szövetség mütárlata. Vas.Ujs. 1902.
szept. 21.

MDK

Markó Károly

Az Orvos-Szövetség mütárlata. Magyarország, 1902. szept. 16.

MDK

Markó Károly

Az Orvos-szövetség mütárlata. Pesti Hirlap, 19o2, szept, ~~15~~ 14.

MDK

Markó Károly

Az Orvos-szövetség mütárlata. A Hét, 19o2. szept.21.

MDK

Markó Károly

Az Orvos-Szövetség mütárlata. Budapesti Napló, 1902, szept. 14.

Markó Károly ifj

l.

Gerevich Emlékkönyv

211. l. 212. l. 213. l.

Archépe Kovács
Mihálytól, a hekes
fővárosi képtár
tulajd.

Repr. u.o. - 180. sz.
kép

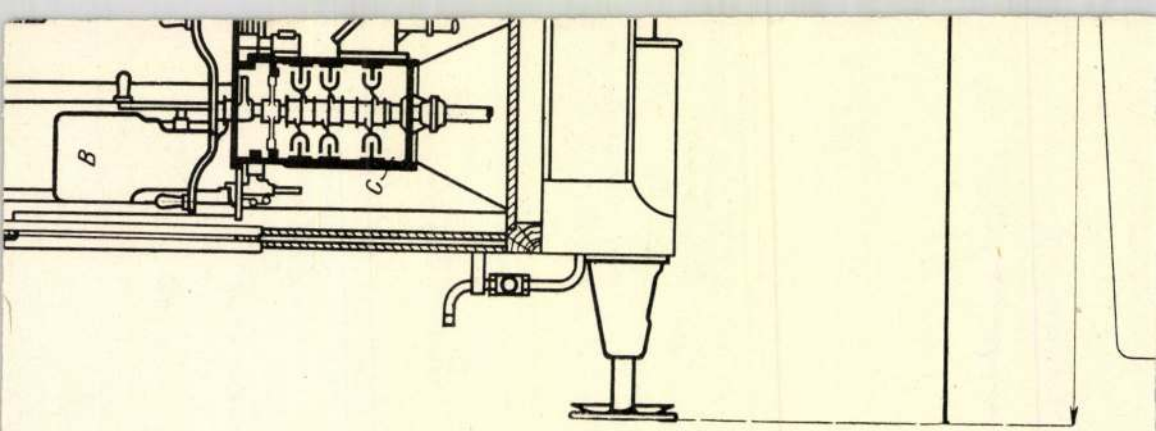
B
C

Marko Károly id.

művészettudomány ismét határozottan mutat rá e nagy nemzeti értékekre, teszi ezt nem a multakon elmerengő, passzív rezignációval, hanem azzal a feltett szándékkal, hogy *a jelen számára az önmagáraismerés nagy erőforrásait tárja fel.*

Most csak két előkelő tudományos folyóirat, a Zeitschrift für Bildende Kunst és a porosz állami műgyüjtemények évkönyvének néhány kiemelkedőbb cikkére akarjuk felhívni a figyelmet. Valamennyi a folyó év első felében jelent meg.

Dürernek az 1500-as évből keltezett, hideg ünnepélyességű, önarcképe a müncheni képtárban, már eddig is kérdések egész sorát keltette. Főleg a képnek több körülményből túlkorainak látszó datálása adott alkalmat vitákra. *Hans Curjel,* Hans Baldung Grien monografusa, a Zeitschrift für Bildende Kunst 1925—26. évi első füzetében közzétett tanulmányában az 1500-as dátum hitelessége mellett száll síkra. Nézete szerint legalább a festmény nagy egésze csakugyan ebben az évben keletkezett, csakhogy később, idősebb korában a művész főleg az arcrészeket jelentékenyen átdolgozta. Ekkor nyerte a festmény az eszményítő felfogásnak ama jegyeit, melyek révén oly közel rokonságot mutat a Krisztus-ideál protestáns megfogalmazásával.

Ugyanebben a füzetben *Hans Posse* ismerteti a vezetése alatt álló drezdai képtár egyik új szerzeményét, Johann Liss (Jan Lys) fest-

Elfried Bock egy eddig félreismert Grünewald-rajzot ismertet s abban, egy őszszakállas férfi profilba állított, grandiózus mellképében, feltételesen Guido Guersinek, az isenheimi oltár donátorának vonásait látja.

Magyar vonatkozású kitérésénél fogva közelről érdekel minket *Ludwig Burchard* cikke: Zwei Papstbildnisse Tizians. (Jbuch d. pr. Kstsamml. 1925. II. füz.) Megbeszéli a Történelmi Képcsarnoknak Szolimán szultánt ábrázoló arcképét (Takács: Katalogus 89. sz.), melyet 1891-ben mint Tiziano művét szereztek meg. Bár a szerző nem autopszia, hanem csak fénykép alapján ítél, nem tartja kizártnak, hogy *a budapesti festményben csakugyan Tiziano késői műve* vagy annak hű másolata maradt ránk. P.

ALLGEMEINES LEXIKON DER BILDENDEN KÜNSTLER VON DER ANTIKE BIS ZUR GEGENWART. Ennek a nagyarányú, *Thieme* és *Becker* által alapított művészlexikonnak most jelent meg a 18. kötete, amely a *Hubatsch* és *Ingouf* közé eső címszókat foglalja magában. A mű most *Seemann* kiadásában, *Hans Vollmer* szerkesztésében, Lipcsében jelenik meg, mintegy *négyszáz* szakember közreműködésével és kiterjed minden idők és minden nép művészeire. Nevezetesen feldolgozásra kerülnek benne — ami más hasonló vállalatoknál hiányzik — a kínai, japáni, perzsa, indiai stb. művészek adatai is. Az előttünk fekvő új kötet méltó párja az eddigieknek: hangyaszorgalommal van itt egybehordva minden fontos adat s minden cikk végén oly, lehetőleg kimerítő, bibliografia van, amely lehetővé teszi, hogy a kutató megtalálja az utat a részletesebb irodalomhoz is. Minket e nagy nemzetközi jelentőségű mű azért is érdekel, mert benne először kapott megfelelő helyet a mi művészetünk is, amelynek anyagát *Lyka Károly* dolgozta fel. A nagy lexikonrétű kötetek mindegyike 600 oldalas: egész könyvtárt pótol tehát s végre megvalósítja oly sok abbahagyott művészlexikon szerkesztőinek vágyát; megközelítően teljes. Ez éppen nem könnyű feladat, mert egyrészt be kellett itt számolni a multra vonatkozó kutatások legújabb fázisairól, másrészt a világ minden részében elszaporodott kiállítások résztvevőit sem könnyű számon tartani, életrajzi adataikat egybegyüjteni. Az óriási arányú vállalkozás csak azért sikerülhetett, mert valóban szükség volt reá a múzeumokban, a gyüjtők könyvtárában, a közkönyvtárakban egyaránt.

BÉCSI MÚZEUMKATALÓGUSOK

I. GALERIE DES XIX. JAHRHUNDERTS

A bécsi múzeumok a Hans Tietze által kidolgozott nagyszabású fejlesztési programm alapján jelentős átalakuláson mentek át. Tietze programmjának ismertetése kívül esik e sorok

feladatán, most egyszerűen ismertetni akarjuk a Belvedere felső részében felállított és az elmult 1924. évben megnyitott modern múzeumot, mely a XX. század galériája címét viseli, de lényegében a XIX. századi osztrák művészet egybefoglalása. A szigorúan megrostált anyagot a Művészettörténeti Múzeum modern osztálya, az osztrák állami galéria szerzeményei szolgáltatták s kiegészítették azt az akadémiai képtár és az Albertina néhány kiválóan fontos letétével.

Az 1720—22. években Johann Lucas von Hildebrandt építette épület, Savoyai Jenő herceg híres nyárikastélya, két emeletét foglalja el a gyüjtemény, melynek előttünk fekvő katalógusa az egész kiállított anyagot ábécé-rendben, minden képet és szobrot reprodukálva sorolja fel.

Magyar szemmel nézve először is azt állapíthatjuk meg, hogy csak egyetlen magyar festő műve, Markó Károlyé szerepel a kiállításra került anyagban. Ha a múzeum kizárólag az osztrák művészetet ölelné fel, nem lehetne ez ellen észrevételünk, — de a múzeum nem kizárólag osztrák művészetet mutat be, franciákat és németeket is felölel és van cseh és lengyel festője is, miért oly szegény tehát magyar művészekben? Ha a múzeumnak az a célja, kimutatni az osztrák művészet szerepét a XIX. század művészetében s e célból felöleli azok művészetét, akik az osztrákokra hatottak és kikre az osztrákok hatottak — a magyar művészet bekapcsolása elől el nem zárkózhatnak. Mindkét szempontból be kell mutatni magyar művészeket. Az első esetben: *Munkácsyt*, ki nem egy német és osztrák festőt befolyásolt, azután *Paál* Lászlót, ki egész sor osztrák festőre hatott (Jettel, Ribarz, Russ), *Mészöly* Gézát, kinek hasonlóképp nagy visszhangja volt az osztrákok között. *Lotz* és *Thán* bemutatása a Rahl-iskolával való kapcsolatuk miatt elengedhetetlen. Másoldalt, az osztrák művészet jó sokáig erős hatást gyakorolt a magyar művészekre, *Zichy* egyenesen Waldmüller-tanítvány, *Borsos* is a bécsi genre képviselője, Rahl pedig Munkácsy, Lotz és Than mestere, stb. Messze vezetne ennek a részletes kifejtése, pedig igen tanulságos lenne az osztrák művészettudomány szempontjából is. Most egyszerűen konstatáljuk, hogy a katalógus szerint minderről a múzeumban szó sincs.

Most pedig áttérek egyes megjegyzésekre. Az *Alt*-ok nagyon sokat foglalkoztak pesti látképekkel, ezek közül nem találunk egyet sem. *Amerlingnek* Alconière-ről készített arcképében, aki a katalógus szűkszavú megállapítása szerint a luccai (helyesebben a pármai) herceg udvari festője volt, senki se sejtené, hogy magyar festőt ábrázol, aki sokáig Pápán és Pesten élt és dolgozott. Tina *Blau* sokáig dolgozott Szolnokon, magyar tárgyú képe ellenben nincs a múzeumban. Ha J. D. *Böhmöt*, ki pedig a Szepességből való, osztrák művésznek veszik, még megértjük, hiszen egész életét Bécsben élte le. De legalább magyar tárgyú emlékérmet is őriznek tőle. Magyar tárgyú osztrák képeket a galériában csak a következőket találunk: *Gauermann* vízfestményét: Lovaikat itató magyar parasztok (155. sz.), egy 1837-ben festett kép tanulmánya, *Pettenkofen* tizenkét magyar tárgyú művét. Cigányok, betyárok, puszta, — ez volt az osztrák művészek túlnyomó többségének szemében az egész magyar kultúra, még a XIX. században is. A magyar művészek a bécsi művészi kultúrát sokáig jól felhasználták, *Amerling*, *Waldmüller* és *Rahl* a magyar művészek egész sorára mély hatást gyakoroltak s ezt hálásan el is ösmerjük. Az osztrák művészet megismerése tehát — éppen azért a magyar műtörténet szempontjából is — lényeges feltétel a magyar művészettörténet számára s így az új múzeum jelentőségét kötelességünk elismerni és méltányolni. Csakhogy, mint láttuk, a múzeum erősen fejlesztésre és kiépítésre szorult, az új vásárlások azt igazolják, hogy a múzeum vezetősége, a kitünő Haberditzl tudatában is van ennek. Kívánatos lenne, hogy ez a kiépítés figyelembe vegye az osztrák műtörténet egész körét s így ne csak azokat az idegen mestereket, akik általános fejlődéstörténeti szempontból fontosak, hanem elsősorban azokat, akik az osztrák művészet szempontjából azok, tehát a magyar művészi kapcsolatok is figyelembe veendők. *(I. b.)*

Markó Károly id

Csányi Károly említi, hogy az akkor Firenzében élő s eredetileg építésznek készült, kiváló tájképfestő, id. Markó Károly

is részt vett a pesti országház tervezésére kiírt első pályázaton, mely 1844 nov. 30-án járt le.

Zámborszky Ilona:
A magyar Országház
Bpest. 1937. 15. l.

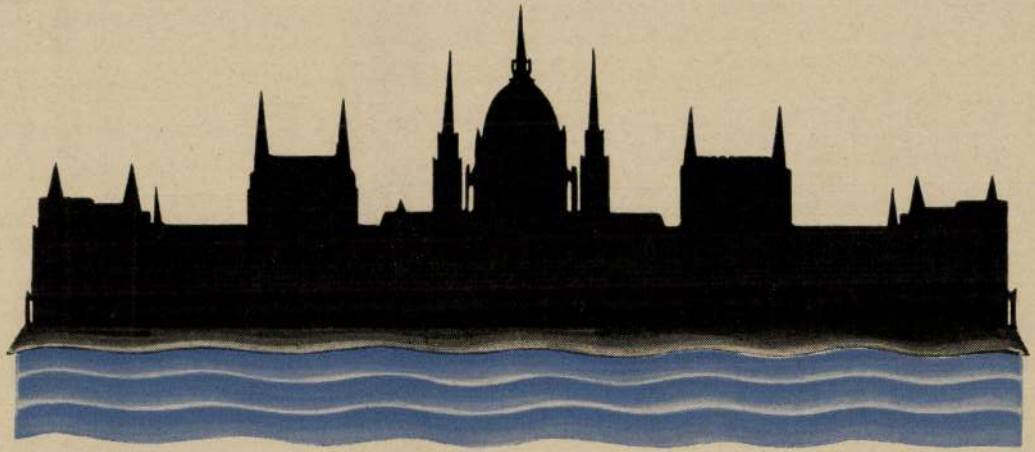

ZÁMBORSZKY ILONA

Markó Károly id.

T 1938 nov.-dec

— **A Corvina magyar-olasz folyóirat felvidéki száma.** A *Korvin Mátyás* magyar-olasz egyesület olasznyelvű folyóiratának legújabb kettős számát a visszacsatolt Felvidéknek szenteli. A 124 lap, 11 képes tábla és két térképből álló füzet első cikkét *Hóman* Bálint a Felvidék felszabadulásának nagy nemzeti jelentőségéről írta. Kassáról *Márai* Sándor és *Gerevich* Tibor, Pozsony magyar szellemiségéről *Pukánszky* Béla és *Kováts* Ferenc emlékeznek meg. A ruszin-kérdést helyszíni tanulmányok alapján rendkívül érdekesen Rodolfo *Mosca* tárgyalja. *Garzuly* László a Felvidék demopolitikai problémáit tárgyalja, *Kniezsa* István pedig nagyértékű tanulmányában a Felvidék településtörténetét és népességi eloszlását ismerteti. *Futó* Mihály a Felvidék visszacsatolásának gazdasági következményeiről, *Kopp* Jenő pedig a Felvidék nagy tájképfestőjének, *Markó* Károlynak olaszországi tartózkodásáról írt szép essayt. Külön rovatok, irodalmi és művészeti kritikák és a Budapesti Olasz Kultúrintézet értesítője zárja a gazdag füzetet. Az illusztrációk közül kiválik *Aba-Novák* Vilmosnak a kassai bevonulásról a *Corvina* számára a helyszínen készült pompás rajza. A fejléceket *Dex* Ferenc, a pozsonyi születésű kitűnő grafikus rajzolta.

A Est 1939 jan. 8.

KIS FILMHÍREK

376.

Markó Károlyád

Markó: Menekülés Egyptomba

Esztergomi muzeum

Hol szignálva?

Nincs

Markó Károly id

lásd

Csanky Györ

31. l.

KÍNAI PORCELLÁNOK, SZIÁMI BUDDHASZOBROK, STB.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, épitési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Marko Károly id

lásd
z

Szépm. Mur.
Uj szerem. 1920–21.
6 sz.

I MAGYAR
MI NYOMDA
DAPEST

ÓSÁG, KIADÓ-
NYOMDAÜZEM
UM-KÖRÚT 6. SZ.
SBOLT ÉS A
KÖNYVBARÁTOK
H LAJOS-UTCA 18.

evélcím:
fiók 242.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Dr. Kautsányi Gyula

úrnak
úrnőnek

Budapest XI.

Lágymányosi 16

Markó Károly id

érod

Csanky Miskolc

4. postaro

Marko Károly id

Roma. Magántulajdon.
Pisa
Olasz táj alakokkal 1842
Fa, olaj.
Ellátta a római SALGA
akciókat árverésen
1943 júniusában 22.000
líráért.

Genthon István:
Magyar művészek
és emlékek Olaszország-
ban.
Kézirat 1942/43

60412. CELLOVÓ FEGYVER. 22-es önműködő. Savage . . . . . 48.—

60413. RÖVID KERESZTHÚROS ZONGORA. Wirth 600.—

60415. VADÁSZFEGYVER. Egycsövű, sörétes, 12-es, ismétlő. Browning. (Hibás.) . . . . . 50.—

60416. VADÁSZFEGYVER. Egycsövű, golyós, 8 mm. Manlicher—Schönauer . . . . . 50.—

60421. VADÁSZFEGYVER. Kétcsövű, sörétes, kakasnélküli, ejectoros. 12-es. Halwa Sándor, Bpest. Bőrtokban . . . . . 300.—

60422. SZÍNHÁZI LÁTCSŐ NYÉLLEL. Aluminium, gyöngyházzal borítva. Calderoni és társa. Bársonytarsolyban . . . . . 15.—

60423. FILMFELVEVŐGÉP BŐRTOKKAL ÉS LEADÓ KÉSZÜLÉK. Pathé, Bébi . . . . . 200.—

60424. VADÁSZFEGYVER. 16-os, önműködő, Browning. Bőrtokban. (Hibás, rozsdás.) . . . . 80.—

60426. ÖNMŰKÖDŐ PISZTOLY. Frommer, Liliput. 6.35 cal . . . . . 25.—

60428. ISMÉTLŐ PISZTOLY. 7.65, Browning . . 30.—

60429. FORGÓPISZTOLY. Ötlövetű, 38 cal. Iver Johnson . . . . . 50.—

60430. VADÁSZFEGYVER. Egycsövű, golyós, 7 mm, ismétlő. Mauser . . . . . 90.—

tokban . . . . . 70.—

128563. VADÁSZFEGYVER. Egycsövű, sörétes, 16-os, önműködő. Browning. (Előagya repedt.) . . 180.—

Markó Károly id

Eszmény i tár, repr.

Árverési Közlöny

1938. 6. rk. 4.

Markó Károly id

Roma. Aroldo de Tivoli gyűjteménye.
Tájkép

Enciclopedia Italiana
XXII. 1934. kéje
361. l.

ILLUSTRAZIONI

Markó Károly id

1791 – 1860

Fauno e ninfe (1859)
Dintorni di Tivoli
Il giudizio di Paride
acquerello { Abbozzo di paesaggio
La vocazione di S. Pietro (1842)

Catalogo della XXI. biennale. Venezia 1938 – XVI. 358. l.

XVIII. TEREM

507. LACCATARIS DEMETER: Férfiarckép.
508. WEYDE VILMOS: Numvári Werther Frigyesné.
509. LACCATARIS DEMETER: Parkban.
510. WEYDE VILMOS: Nemes Hörmann Carolina.
511. LACCATARIS DEMETER: Schwab Vilmos.
512. WEYDE VILMOS: Templomban.
513. WEYDE VILMOS: gróf Keglevich arcképe.
514. LACCATARIS DEMETER: Skót lantos.
515. LACCATARIS DEMETER: Magyarruhás arckép.
516. LACCATARIS DEMETER: Templomkertben.
517. LACCATARIS DEMETER: Férfiarckép.
518. ALCONIERE TIVADAR: Lovas.
519. WEYDE VILMOS: A bástyán.
520. ALCONIERE TIVADAR (?): Török nő.
521. ALCONIERE TIVADAR: Női arckép.
522. KOSARECK MÁRTON: Női arckép.

Markó Károly id és utódja

Biedermeier kiáll. 1937

XVII. TEREM

MARKÓ KÁROLY:

488. Idyllikus táj.
489. Magyar táj.
490. Páris itélete. Szépen Muz
491. Tájkép.
492. Alföldi táj.
493. Mithológiai jelenet.
494. Arkádiában. 1830
495. Fürdőző nők.
496. Eszményi táj. Elnagyolva, Gyanus!
497. Ganymedes.
498. Hegyi táj.
499. MARKÓ FERENC: Nyár.
500. MARKÓ FERENC: Tavasz.
501. MARKÓ FERENC: Gyümölcsszedés.
502. IFJ. MARKÓ KÁROLY: Erdő ősszel.
503. MARKÓ FERENC: Mosónők a tutajon. 1866. Egyike legjobb képeinek.
504. MARKÓ FERENC: Ősz.
505. MARKÓ FERENC: Tél.
506. ID. MARKÓ KÁROLY: Folyó. III
506/a. IFJ. MARKÓ KÁROLY: Önarckép.

Igen kiváj ha ugyan tőle való?

FÜSZER — GYARMATÁRU — TERMÉNY

kg rózsa paprika	P —.60
dg. csemege „	P —.26
10 dg bors	P —.50
10 „ köménymag	P —.24
10 „ mazsola	P —.14
10 „ mogyoróbél	P —.26
10 „ cukrozott gyümölcs	P —.44
10 „ cukrozott cseresznye, narancshéj	P —.44
1 rud vanilia	P —.20

1 kg fehérbab	P .30
1 „ fürjbab	P —.34
1 „ lencse	P —.48
1 „ borsó törm.	P —.32
1 „ tarhonya fehéráru	P —.58
1 „ „ 2 tojásos	P —.78
1 „ makaroni fehér áru	P —.64
1 „ „ 2 tojásos törm.	P —.80
10 cs. levestészta	P —.88
1 kg zsemlyemorzsa	P —.56

1/2 kg üveg mustár (üveg betét)	P —.48

ettpapir fehér 14 fillér

1/4 kg száraz szin szappan	P —.24
1/2 „ „ „ „	P —.48
1 nagy üveg kékitő	P —.34

orsabban házhoz szállitok.

1 kg Ogg LISZT	P —.38

anda! Ingyen sütemény kostoló!

20 m. 938 III. Süsz, Budapest

Markó Károly id

wód

Héjjas János: A magyar biedermeier-kor művészete, Magyar Művészet 1938. 22. l.

Marko Károly id.

Mint 1791. Löcse.
1822 – 1823. a bécsi
akadémián.

lásd
Fleischer Béc. 67. l.

Markó Károly id.

MARKÓ KÁROLY (1793—1860): Fürdőző leányok. Jelz: „C. Markó sen. lith. 1853. Gedr. b. J. Höfelich in Wien". — Aratási jelenet, 1864. l. Engerth Vilmos.

rékpénztár palotája)

reskedésében

ıkat mélyen
ı kiárusítja.

ón kaphatók:

ró- és tanszerek, ugymint:

MŰ-TEREM GALÉRIA

id.Markó Károly: Vénusz és Ámor (olaj, fa, 24x20cm, j.b.l.- C.Markó 1833)

Az 1998 őszi aukció anyagából

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket

és

Boldog Újévet kíván a

MŰ-TEREM GALÉRIA!

Tóth István

Virág Judit

Markó Károly id

CARLO MARKO' : Fauno e ninfe.

Catalogo della XVI. biennale
Venezia, 1938 – XVI. 10. tábla

HIPPOLYTE BOULENGER : Campo di grano sotto l' uragano.

Marko Károly id

Sorrento: Museo
Correale

Fentiről tájkép.

Morazzoni, Giuseppe:
Il Museo Correale
di Sorrento. Roma
1938. 13. l.

Marko Kaidy id

Sorrento. Museo
Correale

Fenicia tiglio.

Morazzoni, Giuseppe:
Il Museo Correale
di Sorrento, Roma
1938. 13. I.

id. MARKÓ KÁROLY / 1791 - 1860 / :

210. Az Arco scuro Rómában. - Gouache, fa, 22x27 cm. Jelz.l.j.:"C.M.a Roma 1835".

211. Tájkép sziklatemplommal és alakokkal. - Tusr.,p. 40.4x31.5 cm.Jelz.nélkül.

212. Naplemente. - Szépiar., p. 21x14.3 cm. Jelz.nélkül.

213. Tengerparti táj. - Tusf., p. 31 x 24.3 cm. Jelz.nélkül.

Koppmagy graf 150 éve

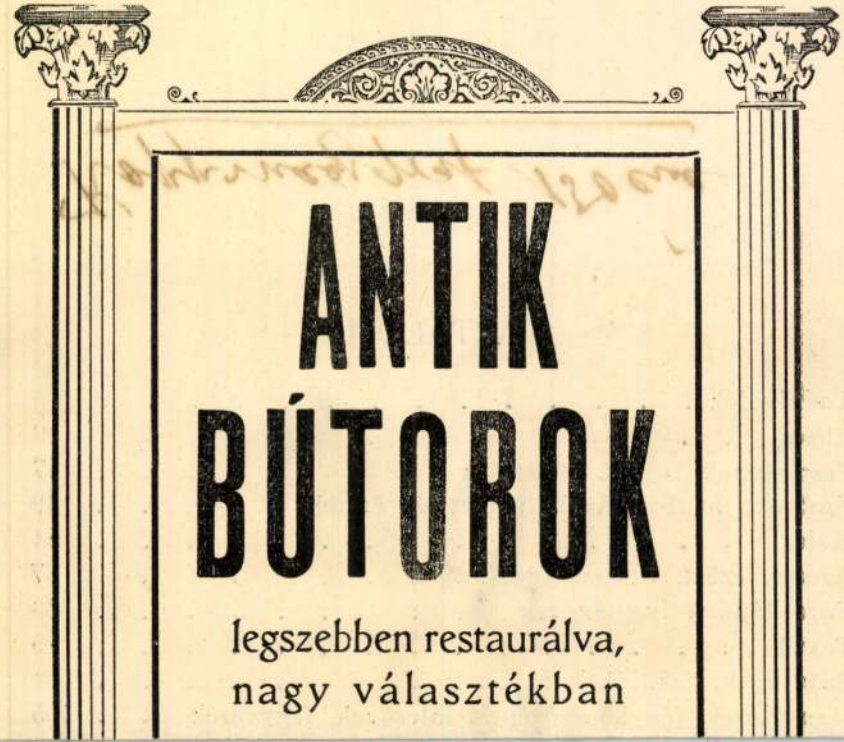

ANTIK BÚTOROK

legszebben restaurálva,
nagy választékban

Markó Károly
festő

Fővárosi Lapok 1896. febr. 5., 1-2. old.
(Szana Tamás: A század magyar művészete.)

Kalmár

Markó Károly
festő

Fővárosi Lapok 1896. márc. 8., 12. okt.
(Sz. T.: Kiásott művészek.)

Kalmán

Markó Károly

P. Markó 1828
csak ő lehet. Kopp!

Esztergomi képtár

376. Markó Károly (magyar festő, 1791–1860): Menekülés Egyptomba. Fá, olaj; 29×43 cm.

ra húzott papír,

Maszlagby II. 365 szám

Esztergom vármegye. Bp. é. n. 176 l.

Makó Károly

Markó Károly id.

irod

Hildebrandt, Hans;
Die Kunst des 19. und 20.
Jahrhunderts. Wildpak-
Potsdam, 1931.
és e könyv ismertetésében
Rabínovszky Máriusz=
Magyar Művészet 1932.
61. l.

ást a vasuti jegyekkel együtt azzal a
etes Üzletvezetőségnek megküldeni, hogy
nek és altisztünknek, valamint család-
jogositó arcképes igazolványait 1938-
tani sziveskedjék.

én

elnök

Markó Károly id

Biederm. Kiáll. 1937

I. terem.

1) Részlet a római Campagnaból. 1843. Szépművészeti Múzeum. (Családtagok munkájának latorik)

2.) Olasz táj.

3) Visegrád. Szépművész. Múzeum

VIII. terem

4 Komphában

5 Olasz táj

6 Bibliai jelenet

vizt

7 A Magas Tátra Nagyszalokról

8 Javorina

9 A Magas Tátra

Korai vizt

SCHOELLER A SPOL., LEVICE
SCHOELLER ÉS TSA., LEVICE. SCHOELLER & Co.,

Marko Károly

△ (*A képzőművészeti társulat*) aligha kiadhatja a tervezett s pártolóinak szánt albumot, elhatározta tehát, hogy ez esetben néhai *Markó Károly*nak egy, Florenczben már metszve levő s hazai közönségünk által még nem ismert szép tájképéről lenyomatokat szerez, s ezek szétküldésével pótolandja az elmaradt albumot.

Vas. Ujs. 1862. 393. l.

Világos mátol, a 3-ik lépésre marot mezőre.

12-dik sz. játszma (Pálfidor-féle Rezdet).

BIRD és MORPHY PÁL kosztt Londonban.

Világos. (B.)	Sötét. (M.)	Világos. (B.)	Sötét. (M.)
1. e2—e4	e7—e5	16. Fg5—e3	Ba8—b8
2. Hg1—f3	d7—d6	17. 0—0—0	B[illegible]—f2
3. d2—d4	f7—f5	Sötét meglepő [illegible]	
4. Hf3—g3	[illegible]	[illegible]	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	
[illegible]	[illegible]	18. [illegible]	Vh8—a8
[illegible]	[illegible]	19. [illegible]	Vh8—a2

Gen. Ujó. 1863.

375. l

Markó Károly

** *(A magyarországi műegylet)* jövő évi műlapul *Markó* Károly elhunyt jeles festészünknek a n. muzeumban levő aratási tájképét választotta. A kőre rajzolást Lemercier párisi kőnyomdájában készitették, s a jeles eredetinek mind másolata, mind nyomása egyaránt kitünően sikerült. A 14-én tartott gyülésben a választmány két festményt vett meg kisorsolásra; egyet *Ligetitől*, mely a syriai Balbek romjait ábrázolja, 200 ftonn; a másik egy életkép *Schmidt* Adolftól, ára 80 ft., s czime „Postakocsi a hóban.“

Vas. Ujs. 1863.
375. l.

Markó Károly

l.

Liber Bpest szobrai

57. l.

PMŰVÉSZE

V., Mária Va

hren

/ESI

ÉS

Marko Károly id

Idillikus táj c. képe
(Ernst Vilmos gyűjteményében)
vesz.

Gy. N. Ernst Vilmos gyűjteménye. Képzőművészet. 1929. 164. l.

BUDAPEST
935 SEP. 18. 24
MAGYARORSZÁG
AH 12 AH

Ngs. Szentiványi Jolán
mihályunk

H.

XI Budafoki ut 10/c

Markó Károly

Magyar Művészet

1934. 164, 283. l.

NYVESBOLTJA, BUDAPEST

likek Orn. Bizottsága.

Könyvtára

Budapest

IV Rákóczi 10

Markó Károly id

Pétrovics Elek: Magyar művészek rajzai a Szépművészeti Múzeumban. Műcsarnok 1907. 179. l.

Marko Károly id.

Lyka

Lyka Károly: Budapest magánképtárai. Művészet 1902. 329, 330. l.

Temesvári Rég. Múzeum

TV. 138.

Markó Károly rol.

MEGHÍVÓ

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULATNAK az Iparművészeti Múzeum előadótermében (IX., Üllői-út 33-37.) f. hó 16-án (szerdán) délután 5 órakor tartandó

ÜLÉSÉRE.

TÁRGY:

Dr. Mihalik Sándor az Iparművészeti Múzeum segédőre: Árpádházi Szent Erzsébet ékszerei.

Dr. Kopp Jenő a Fővárosi Képtár tisztviselője: Új adatok Markó Károly művészetéhez.

Gerevich Tibor
elnök.

Az előadásokat vetített képek kísérik.

Vendégeket a Társulat szívesen lát.

Utána választmányi ülés.

ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS
MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT

BUDAPEST 935 JAN 12

HALLÓ ITT RÁDIÓ
NAPI 8 FILLÉRÉRT
KELLEMESEN
ÓRÁKOZHATIK

KÉSZPÉNZ-
ZEL
BÉRMEN-
TESÍTVE

NYOMTATVÁNY

Nagys.

dr. Szentiványi Gyula

urnak,

Budapest

VI., Aréna-ut 41

Markó Károly úr.

MEGHÍVÓ

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULATNAK az Iparművészeti Múzeum előadótermében (IX., Üllői-út 33-37.) f. hó 16-án (szerdán) délután 5 órakor tartandó

ÜLÉSÉRE.

TÁRGY:

Dr. MIHALIK SÁNDOR az Iparművészeti Múzeum segédőre: Árpádházi Szent Erzsébet ékszerei.

Dr. KOPP JENŐ a Fővárosi Képtár tisztviselője: Új adatok Markó Károly művészetéhez.

Gerevich Tibor
elnök.

Az előadásokat vetített képek kísérik.

Vendégeket a Társulat szívesen lát.

Utána választmányi ülés.

ORSZAGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS
MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT

NYOMTATVÁNY

.....

.....

Budapest

Markó Károly

vód

Maszlaghy Ferenc. Az esztergomi érseki képtár. Uj Magyar Sion. 1876. I. köt. 111. l.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

dr Sz

BUDAPEST IV.
POSTAFIÓK 242.

BÉRMENTESÍTVE/KÉSZPÉNZZEL BUDAPEST 12 FEB 10 1937

Markó Károly id

Arcatási jelenet Olaszor-
szágban c. képe, mely egy
ideig a Darios Géza gyüj-
temenyében volt szemlet
én restaurálta

repr.

Képzőművészet

1929. 19. 7 92.1.

Wagyháza és az impresszionizmus

A csoport tagjai Münchenben, Párizsban kezdették meg tanulmányaikat. Inaséveik idején, mi a nyolcvanas évekbe esett, a francia impresszionizmus eredményei még nem váltak köztudomásúvá. Annál nagyobb sikereket aratott Párizsban és Münchenben egyaránt Bastien-Lepage, a mult század végének e legnagyobb hatású mestere. Festészete, mely a naturalizmus elvein épült fel, a tárgyilagos megfigyelés, a látvány elemző összefoglalása jegyében fejlődött. Elődjével, Courbet-val szemben sokkal többet adott a rajz szépségeire, a tónusegységen belőli aprólékosságra. A mellette felnövő impresszionizmusból átvette az atmoszférikus hatások megfigyelését, a teljes megvilágítás újdonságát, de nem a formákat felszaggató pleinairt, hanem annak gyöngyházszürke, gyengéd változatát, mely a tárgyak felületét anyagi mivoltukban őrizte meg. Ez a kissé bágyadt, de igen finom késői naturalizmus otthagyta a műtermet és kiment a szabadba, leg[illegible]ttel az ember és a zöld természet egyszerű, ősi

Markó Károly

Lfab I. 56, 57, 66, 105, 106, 119, 120, 131, 139

Lfab II. 9, 47–49, 57, 53, 63, 91, 95, 98–104, 124

III. 111, 123

IV. 31, 40, 49–52, 75, 128, 151

Markó Károly id

Erdő (nevetséges cím, mert nem erdő, hanem partos rómakörnyéki táj)

Dr Neuwirth Alfréd gyűjteményében.

Repr.

Képzőművészet

1929. 23. 7.

190. l.

Van szerencsénk mély tisztelettel értesíteni, hogy áruházunk alkalmazottai az itt közölt és hasonló tartalmu leveleket intézték rokonaikhoz, barátaikhoz és ismerőseikhez.

Ezuton kérek most minden rokonomat, barátomat, ismerősömet és jóakarómat arra, hogy e néhány sornak egy percnyi türelmet szenteljen.

A tavalyi siker arra késztet minket, a Magyar Divatcsarnok 780 alkalmazottját, hogy idén is bizonyságot tegyünk az áruház vezetősége előtt arról, hogy rokoni, baráti és ismerettségi körünkből milyen hatalmas tömegeket tudunk az áruházba beinvitálni. Ezért idén is kikértük az áruház vezetőségének hozzájárulását ahhoz, hogy versenyt rendezzünk egymást közt arra nézve, melyikünk

Markó Károly

vód

Zolnai Béla: Irodalom és biedermeier. Szeged, 1935. 65. l.

Markó Károly id.

egy parányi, rendkívül finom eszmeiyi táj képe

Mariay Ödön dr. tulajd.

Látham 1937 X. 4

u. o. egy Markó-szerű Tívoli táj, kivágás egy nagyobb képből, előtérén későbbi átfestés.

Grand Prix, párisi világkiállitás, 1900.

Kwizda Ferenc János

cs. és kir. osztrák-magyar, román királyi és bolgár királyi udv. szállitó, kerületi gyógyszerész

Korneuburgban, Bécs mellett.

Illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve.

KWIZDA erősitő-folyadéka.

Mosdóviz lovak számára.

Jelszó, vignetta és csomagolás törvényesen védve.

Ára üvegenként 2 korona 80 fillér.

Udvari és versenyistállókban több mint negyven éve használják, a lovak nagyobb kifáradása után erősités és edzés céljából, az inak merevedésénél stb. — A lovat tréningben bámulatos kitartásra teszi képessé.

Kwizda korneuburgi állatpor

Kwizda-Fluid.

Kigyó-védjegy.

Turista-fluid.

Markó Károly íd

íród

Petrovics MM

IV. l.

Markó Károly

Vas. Ujs. 1899. 143. l.

A Markó-kiállítás. A Nemzeti Szalonban a Markó-család képeiből rendezett kiállítás nemcsak érdeklődést, hanem elég vásárlót is talált. A képek nagy része elkelt. Ritka eset külföldön is, hogy egy kiállítást megvásároljanak, hát még nálunk, a hol rendesen nem igen, vagy csak kevesen vásárolnak képeket.

Magyar Film-Iroda Rt. Ungarisch

A «Magyar Híradó» című
«Aktuális Filmujság» kiadója
Filmfelvételek · Előhivás
Másolás · Saját laboratórium ·
Műtermi és egyéb fényképfelvételek

Telefon: 145-510

Budape

Markó Károly id.

Krisztus megherezte-
lése, fenti festmenye
nincs nyomat

Vas. Ujs.

1902. 5. szám

e Országos Bizottsága

os utca 10

Budapest

VI Állatkerti ü. 1.

Markó Károly id.

Olaszvidék c. Szépm. Muz. Repr.

fordítás

Zádor Anna dr

Az erdőábrázolás a magyar festészetben.

MAGYAR MUVESZET

1928. 612. l.

610,

A biztató kezdet dacára az erdőkép s általában a tájkép nehezen hódít magának nagyobb teret a XIX. sz. eleje festészetében. Külföldön és nálunk is a történelmi festészet virágkorát éljük. Festőink a legnagyobb buzgósággal ábrázolják a mult és jelen eseményeit, ezzel kapcsolatos az arcképfestés föllendülése is. Csak később és elég ritkán fordulnak témáért a természethez. Ennek előrebocsátása még jobban kidomborítja id. *Markó Károly* jelentőségét (1791—1860). Alapjában késői követője a Poussin nyomdokain haladó úgynevezett klasszikus tájképnek, melyet azonban mély természetszeretete, harmonikus, szubtilis lelkülete új erőkkel frissít fel. Főleg olaszos eszményi tájakat fest, melyekben többnyire mitológikus vagy genre jelenetet helyez el. Közhellyé vált őt a természet túlzott szépítésével vádolni. Aligha helyesen. Markó jóformán mindig meglévő tájat fest s ezzel való kapcsolata bensőbb, őszintébb, semmint társainál. Inkább a hangulat ünnepiessége, palettájának meleg, bukolikus színei, csöndes lelkületének megfelelő cselekvéshiány teszi képeit idealizáltakká. A vád, mint olyan, erdőképeire még kevésbbé vonatkozhatik. Ezek a képei erősen romanti-

kusak, már érezteti az erdő rejtelmességét, a borongó mélység képzeletet foglalkoztató erejét.

Markó Károly

vol 2

(Kertbeny Károly): Ungarns Männer der Zeit. Leipzig 1862. (Karl Markó und die ungarischen Maler überhaupt.)

Folyó szám	A társulati tag neve és állása	Lakhelye	Mikor lett a társulat tagjává
201	Vértesi Károly ügyvéd	Zombor	1899
202	Vojnits Béla nagybirtokos	Zobnaticza p.	1899
203	Vojnits Dániel r. k. apát-plébános	Baja	1899
204	Báró dr. Vojnits István főispán	Zombor	1898
205	Ifj. Vojnits István megyei főjegyző	Zombor	1899
206	Ifj. Vojnits István nagybirtokos	Szabadka	1899
207	Dr. Vojnits Lajos kir. közjegyző	Zenta	1899
208	Vojnits József nagybirtokos	Szabadka	1898
209	Vuits György nagybirtokos	Zenta	1894
210	Vuits Vazul nagybirtokos	Zenta	1894
211	Vujevich Alajos takpénztári alkalmazott	Zombor	1894
212	Wámoscher Nándor nagybirtokos	B.-Monostorszeg	1898
213	Weidinger Lajos kereskedő	Zombor	1899
214	Würth Zsigmond földbirtokos	Mélykut	1899
215	Zákó Milán országgyűlési képviselő	Zombor	1899
216	Dr. Zákó István ügyvéd	Zombor	1899
217	Dr. Zalár István orvos	Borsód	1889
[illegible]	[illegible]	Mélykut	1899

Markó Károly id

vród

Lyka Károly:

Kisfaludy Károly,

a festő.

MAGYAR MUVESZET

1930. 605. l.

-

evoluzione pitto-
una specie di
o molti fra i più
allora, il Csók,
l Glatz,il Koszta,ecc.
e della pittura unghe-
a trasformazione
ir francesi in uno
e volta anche deco-
one, dal modo di
te ungheresi.
ngue inoltre da
orismo, da una
n meno legato

le simile, ma quasi
si formò a Szolnok,
che unisce la deli-

Markó Károly id

Hankiss János: Francia-
kritika a mizenmi
képtár gyermekkorából.
Magyar Művészet
1928. 278 l.

szeretetével, kinek megvallották titkukat. A művésznő bársonyosan fekete ruhája körül mély sötétvörösek és barnák derengenek. A formák lágyan írják körül a tömegeket, s laza alakzatukat a festői temperamentum páratlanul eleven ereje fogja össze. A „Hegedűművésznő" egyike azon igen kevés képeknek, mely az új művészet legszubtilisebb és legromlatlanabb szépségélményeivel ajándékozza meg a szemlélőt".

Ha néhányan elszántan nem tiltakoztunk volna, ilyen képekkel volna már tele mindég a Műcsarnok, s ilyen magasztaló gallimathiászok lepnék el még stilisztikánkat is! Az 1934-i nyáron, — nem győzzük hirdetni a makacsul hallgató sajtónknak (melyből e tekintetben a legrosszabb a „keresztény"), — Velencében azon a szellemi együttműködési kongresszuson Tietzék, Paul Fierensek, Ugo Ojettik (s velük egyidőben az imént még futuristáskodott fascisták) bélyegezték meg betegségnek, vagy legalább is abbahagynivalónak a modernkedő művészetet. S nálunk még túlelfoglalt (tehát komolyan a dologra figyelni nem tudó) vagy egyáltalán igazi műérzékkel nem bíró politikusokat meg lehet nyerni — másutt már elsöpört kultúrhulladékok védelmére! S aki e szörnyű kultúrveszélyre erélyesen, a dolgok jellemzésével figyelmeztet, az csak „durva".

id. Markó Károlyról és a tájképfestészetről.

1835-ben került le Markó Károly Itáliába, ahol akkor egyéb külföldiek között több német festő is működött. Ezek őt hamarosan a tájkép legfinomabb mesterének ismerték el. S jól is ítéltek, nem is kellett mai helybenhagyó véleményünkre várniok, mert a fejlett kultúrájú korszakokban az erősebb ízlésű és tudású műbírálók azonnal és biztosan megmondhatják, hogy valami az örök művészethez tartozik-e, vagy nem. Nem igaz az, hogy a történelemre kell bízni a dolgot, mert akkor sem a történelem ítél, hanem a később jövő komoly műbírálók. S ha ilyenek

vannak a jelenben, akkor rájuk bízhatjuk azonnal is az ügyet. Ugyanez alapon mondhatjuk nyugodtan azt is, hogy ami nekünk ma szemléletzavaró és lélekbántó rútság a modernek festővásznain, az az is marad mindig. Egy rosszul csinált ételt soha nem fog senki átehetni jobbá.

Finom, ábrándos mestert kell Markóban látnunk, aki a tájra ugyan biztos, friss megfigyeléseivel a testi szemén keresztül is néz, de álmodozó lelkéből valami magasabb levegőt önt rá, rózsaszínű éthert, finom lazúrozó (átlátszó rétegekkel festő) eljárásával. A művészi szabadsághoz tartozik ez is, mint annyi más nemes szabadság, csak jól kell vele élni.

S ez ábrándos éther illik is egy Krisztus keresztelése jelenetéhez. Ahol angyalok is megjelennek, nemes rajzú figurákban, méltón Krisztus és Keresztelő Szent János szépen megrajzolt alakjához: ott elöntheti valami eszményi levegő e tájat. Mind e ragyogvány finoman tükröződik azon a folyó-felszínen, mely a kép előterébe egy kedves kis öböllel nyúlik be. Ettől jobbra-balra köves és itt-ott füves és bokros partok; fölöttük a kép középterének jobbján és balján óriási lombok — s ezek közt messze nyílás az álmatag azúr-hegységes láthatárra s még efölött egy narancsos lehű égaljára, melyet aztán tiszta szép azúr folytat fölfelé.

Akik ma e festő műveit az úgynevezett „naturalista tájkép" szempontjából szemlélve, nem találják meg rajta a föld szagát és a lomb valóságos zöldjét s egyáltalán a mindennapi levegőt, azok gondoljanak egy édes olasz alkonyóra kezdetére, melyet még az elmerengés szemüvegén át is nézünk. Akkor valóságos lesz az ily tájkép hatása. Ha szabad a „modern" képeken annyi mindent a természet ellenére és megcsúfolására csinálni, akkor szabad a természet megszépítését is művelnünk.

S akik a Markó-képeken még kifogásolják, hogy a rög, a kő, a lomb, mind egy festésmóddal látszik odafestve s nem különböztethetők meg jól egymástól ezek az anyagok, szóval nincs meg itt az „anyagsze-

rűség", azok elfelejtik, hogy Rembrandtnál is volt efféle „hiba". Rembrandt áteszményíti az anyagokat: még a rongyai is megpuhult drágaköveknek látszanak. Pedig ő a legeslegnagyobb festők egyike! A szépítésben szabad túlozni, csak az elrútításban, üressé-tevésben nem. Még nagyobb léhaság Markó mestert csak öregapánk filiszter-szalonjai cukrosvizes kedvencének mondani, mint ezt legutóbb egy népszerű olasz műtörténeti képeskönyvfélében láttuk, melyet egy modernkedő műtörténész írt. Lenne szigorúbb a kubistákhoz s futuristákhoz.

Mondjunk most még általánosságban valamit a tájfestés történetéről. A tájképet, teljesebb formájában, művelték már a görögök és rómaiak. Már náluk is sokszor szerepel az eszményi tájkép, az ábrándjaikhoz alakított természet. A középkorban a figurális — az emberalakot ábrázoló — művészet elgyöngülésével együtt pangott a tájképfestészet is. A renaissance meghozta ennek is ujjászületését.

És nemcsak az északi, flamand festők szerettek ábrázolni természetet. Ha sokszor a figurák mögött is csupán, inkább csak hátterül — de van jól festett tájkép a XV. századi olasz képeken is. Szépművészeti Múzeumunk II. olasz termében pedig van egy Rafaelfestette arckép, amelyen az ifjú mellképe mögött, különösen balról, pompásan megfestett pázsitos részlet van egy rajta kigyózó úttal, e mögött még finom kékes hegyvidék, a távolok nagyszerűen eltalált színfoltjaival. Tökéletes tájképfestés már ez. A velenceiek még teljesebben hozták a tájat képeikre: Giorgione, Tizian, Veronese.

A XVII. században a németalföldiek, főleg a hollandok, Ruysdael, Hobbema, vezetnek a tájképfestésben, melyben az ember- vagy állatalakok, bár kitünően vannak ők is megfestve, de alárendeltebb szerepet játszanak. Tisztán a természetérzésünket szolgálja már ez a tájkép. S vannak a világosanfestésnek, a luminizmusnak is kitünő művelőik: Van de Velde, Wouverman. A franciáknál a fényt, képei

közép- és hátterein, gyönyörűen művelte Claude-Lorrain.

A XVIII. századi franciák között Watteau rezge finomságú levegőben játszatja alakjait és földjét, lombját, felhőit. E levegős, atmoszférás finomságot még világosság-kedvelőbben fejti ki az olasz Guardi, aki a legnagyobb impresszionista, azaz annak a könnyed, színvázlatos festésnek művelője, mely a dolgokat a levegő rezgő világosságában szinte lebegteti, de plasztikájuk, testi domborodásaik, főbb mutatkozásainak gondos betartásával. Guardi már megcsinálta előre és jobban azt, amit a XIX. századi impresszionisták kizárólagos dicsőségüknek tartanak, pedig sokszor csak lisztesen és rücskösen végzik azt, amit még ugyancsak náluk korábban, Guardi után néiány évtized mulva, az angol Constable és Turner is az ő bevégzettebb alkotásaikon igazán szépen csináltak.

Az atmoszférás látszat, különösen mikor a messze végtelen égbe megy át, soha nem lehet durva, mert a távolság mindig tompít és finomít.

Van egy magyar piktor, aki a látszat legleheletszerűbb finomságait a leggyöngédebben s mégis legbiztosabban tudta megfogni és pedig a legálomszerűbb színfoltjátékos valamin: a Balaton tükrén. A természet mintha a magyar földnek egy félig szendergően égre-álmodozó, opálosszürke nagy szemet akart volna adni e tóban: Mészöly Géza volt az, aki e Szembe a legméltóbban nézett s vissza is tudta tükröztetni varázsát a festővásznon.[1]) Az ő balatoni és más képei után, melyek az élénkebb színfoltú tájakat is pompásan tudták visszaadni, elkésve jött már a magyar tájfestést „megmenteni" az ú. n. nagybányai iskola, melyet a modernek minden nagyunk fölé szeretnének emelni. Hiszen nem kell jobb tájkép a „Dobozi"-énál sem, melyet pedig Székely Bertalan

1) E tekintetben ma a legméltóbb utódai Edvi Illés Aladár és Maróthi Major Jenő.

1860 táján, a nagybányaiak előtt majdnem negyven évvel festett.

Valami a Madonna-ábrázolásról és a képzőművészet történetéről.

Az anyát a gyermekével, akár csöndes boldogságukban, akár gyötrelmükben, már az ó-kor is ábrázolta. A görögöknél megtaláljuk a fájdalmas anyát is: Niobé-t, amint gyönyörű, féltő íveléssel hajlik gyermeke fölé, aki ijedten simul hozzá.

De az anyát és gyermekét még melegebben fogta fel a kereszténység: még magasabb értékű, kivalasztott anyával és isteni gyermekkel, akihez az anya még nagyobb gyönyörre s aztán annál nagyobb gyötrelemre kapcsolódik, mikor Pietà, fájdalmas anya lesz belőle.

A legédesebb életöröm az anya a kisdedével; s egyúttal minden emberi együttlétnek, társadalomnak is legédesebb magva. Ezért is ábrázolja a mi nagy Lotz Károlyunk a Kúria udvartermének mennyezetén az Igazság mérleges karjának oltalma alatt a társadalom egyensúlyát és biztonságát úgy, hogy egy rózsaszín kis csoport körül alakul ki minden: egy ölében kisdedet tartó anya körül. A legszebb, legédesebb világi Madonna.

De térjünk vissza a vallás Madonnájához. A Szűz-anyát isteni kisdedével hozza már az ó-keresztény művészet a II. század végén, egyelőre még a pogány figurális (emberalakábrázoló) művészet formáinak, sőt jellegzetes alakjainak felhasználásával. Az V. században kezdik az aureolát, a fejet körülvevő dicsfényt, Máriánál is használni; ez már keresztény formai adat. De azért az egész ábrázolás technikája, sőt egész megformáló eljárása még mindig csak az, amit a görög és római művészet hagyományozott. A görög és római nagy művészet, mert igazi művészet volt, örök művészet (melyet az örök ember legtökéletesebb alkotó példánya, a láng-

elme, örök emberi lényünk számára csinál); az ő formáit hozzá lehetett idomítani az új, keresztény témához, mely egyébként mint a kisdedes anya témája, örök téma. S aztán ugyancsak a renaissance-ban visszatért görög és római formák, vagyis az igazi, örök művészet formái s főleg e formák szelleme segítették újra még méltóbb alakjához a Madonnát, Fra Filippo Lippi (az a mester, aki Raffael előfutára volt a világiasan kedves Madonna-típus megalkotásában), Botticelli, Leonardo, Michelangelo, Raffael, Correggio, Tizian, Murillo és mások remekeiben.

Mert közben, az ó-kor végén és a középkorban, a művészi formák elgyengültek a népvándorlás sok mindent összezúzó s eltemető áradatában, s főleg a figurális művészi tehetségek is ritkábbak voltak s nem is tudtak kifejlődni. A népvándorlás barbárainak ekrazitjuk nem volt: az ókori épületek jórészt megmaradtak és minták s ihletők lettek az építészet azon továbbalakulásához, ami a román és csúcsíves stílus volt. De a figurális dolgok legnagyobb részét összetörték a barbárok is meg a képromboló és testüket szégyenlő keresztények.

Ez idő alatt a Madonnaábrázolás is gyengébb, bár a bizánciak rendkívül tisztelték az Istenszülő anyát (theotokos) és császárnői díszt adtak reá. A középkor Madonnái, mint általában — kevés kivétellel — az egész középkori figurális szobrászat és festészet, sokszor gyenge ábrázolások, szinte csak jelek, akárcsak a tanulatlan kisgyermek ronggyal átkötött fahasáb-babája, melyet ő azért mégis mint élő édes lényt dédelget. A gyermeknek itt képzelete dolgozik, a keze nagyon keveset alkot. A művészet pedig több, mint egy jel jelentésének a szeretete. A figurális művészet: odabűvölődésünk az emberi test formáihoz, mint ahogy az Úristen is kedvteléssel mintázta azt részletesen agyagból — saját képére és hasonlatosságára, vagyis a lélek hordozójául. Mi is azért bűvölődünk oda a test formáihoz, mert azoknak külső vonalait és színeit belső vonalak, lelki hajla-

Markó Károly

ind

Honderm, 1843 - II 121 l

Marko Karól

irok

Var. Ny 1887.
734 l

Marko Károly

IRODA

Meller. Ferenc. 266.

Markó Károly festőművész

Több képet állitott ki a 1846iki pesti mu-
-kiállitáson. 1)

1) Pesti Divatlap. 1846 évf. 658 lap

Szana Tamás. Markó Károly és a tájfestészet.
Budapest 1898. 160. C. képekkel.

M. művészek teljes jegyzékével és arcskepé-
vel.

Markó Károly

lrod

Pesti Divatlap

1847. I. 599 – 601. l.

(arcképpel)

lrod

Mátray Gábor. Pyrker

Képtára. Pest.

1846.

id Marko Karol

ród

Mussarnok. 1899. 105 l

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

lyezem:

ragy helyettesének
rása.

– Endrényi Imre, Szeged.

Makó Károly

und

Kerbery, K. Ungarn's Männer der Zeit. Dresda, 1862.

VÉSZEK LEXIKONA

RTALMAZZA AZ ÖSSZES MAGYAR ÉPITÉSZEK,
ÉLETRAJZAIT A XII-IK SZÁZADTÓL NAPJAINKIG.

ZÁGI MŰVÉSZ ÉLETRAJZA.

OKT. M. KIR. MINISZTERIUM TÁMOGATÁSÁVAL.

AKADÉMIA TAGJA, (LAKIK: BUDAPEST, I., ATTILA-UTCA 23. SZÁM ALATT)
ZEGED, TISZA LAJOS-KÖRUT 23. SZÁM ALATT.)

ŰVÉSZ ÚR!

l a könyvpiacra kerül a
IKONÁNAK első kötete,

id Markó Károl

ved
z
Kiáll. 1867.

..... nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

ezem:

.....

helyettesének
a.

Endrényi Imre, Szeged.

id. Markó Károly,
írod
z
Szana: Markó Károly festő-
, művészünk ezirátai. Magyar-
ország 1897. jún. 10.

id. Marko Károly

ivód

=

Keleti Gustav. Idorb.
Marko Károly. A Kisfa-
ludy társaság évlapjai.
Uj folyam. VI. k. Pest.
1871. 110 – 136 l.

..... *műhely.*

yfőnökség!

év ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

am.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Markó Károly id

Irod

Keleti Gusztáv. Intésül a magyar műbarátoknak. A Markó képek ügyében. Fővárosi Lapok. 1871. 117 sz.

Keleti Gusztáv Művészeti dolgozatok. Budapest, 1910. 51–56 l.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... év

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztai

Kelt ....., 191..... é

.....

tanu.

.....

tanu.

Markó K. id.

cr. d

Vas. ujs. 1861. 46. l. 69. l.
82. l. 94. l. 178. l.

Közlemények a Markó képek
megvásárlás. tb.

Vas típ. 1961. 46. l., 69. l., 82, 94, 178. l.

Körlemények a hadró képek megrá-sárlása stb.

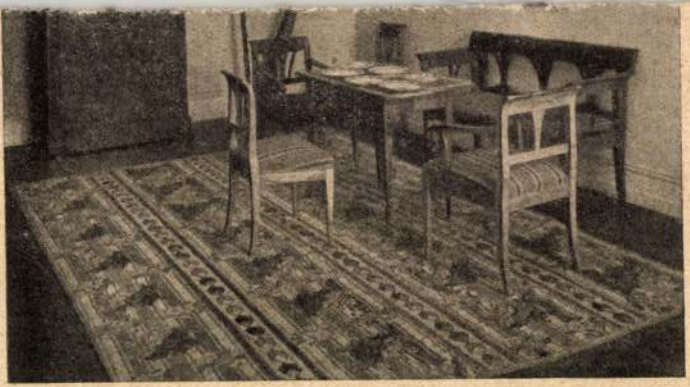

Polgári szoba 1830 körül

Markó Károly id

irod

Honderü 1844. II.
385-6.

kepezt nem örmaga
küldötte a pesti müeszlet
kiállitásaira, hanem a
mukereskedők, foleg Bécs-
ből.

Ebből bizt api pole-
mia kerekedek.
lásd ez egyszer
lapokat.

Marko Karlić id

Karsai mur-Gat.

Markó Károly id

nehány (?) Eszrapen
a tört. Eipés
reszrap Gyűjt

Markó Károly

Hosszan ír művészetéről. Nemet lepok alapjai 1)
(132-3 szám) Két olasz tájkép a pesti
1840. kiállitáson. Gróf Károlyi György
300 arany volt. 2)
173. sz. Tájkép. A nemzeti muzeumé.

---

1) S.F. Pesti művészeti egyesület. Athenaeum
1840 I. 638. l. 639. l. 2) u. ott. II. K. 31. l.
Allgem. Zeitung. 1840. Beilage, 44. sz.
Parlegi
Pesti műkiállitás. Honmuvész, 1840.
437. l. 445 l.

Novák Daniel Nehány szó a pesti
műkiállitás fölött. Honmuvész
1840. 492. l.

Marko

vrod

Hara

Markó Károly id.

Pisába

1841 pesti kiáll.

Tájkép Magyarhonban,

olaff.

Eszmeji tájkép, olaff.

Eszmeji tájkép, olaff.

Ikrákoh a. 763.

L 1841.

X

Marko Karóly

Pisa

1843. nüegylet.

Képzeleti táj olaff
megyette Myller Antal.
Romai Campagna vidé-
kerek részlete Ceraitesben
olajf.

L

1815. Id. Markó Károly:

Olasz táj.

Némi tó környékének előterében, balról az érett gabonával boritott buzaföldet, asszonyok és leányok kezdik learatni. Feléjök jobbról többen közelednek étellel és kettős ökörfogatú talyigával. A sarlóval aratók egyike lehajlik és kévét rakni kezd; másika pedig összetette kezeikkel néz a zeneszóval jövők felé. Mögöttük visszatekintő leányka áll és odább fiatal asszony szoptatja kosárbölcsőben fekvő gyermekét. A jobbról jövőket asszony vezeti csipőre tett kézzel, fején kenyerekkel meg palaczkokban vörös borral; az ökrök előtt leány veri kézi tamburettoját; a talyigában pedig, a melyen innen gyerek halad baljában vesszővel, kis leány enyeleg anyjával és fiú dudázik a jármü oldalán ülve. Kissé odább az erdő előtt és az út kőszegélye közelében, meglett-korú férfi szemléli a vigadókat. A háttért a tó és a közeli hegység foglalja el. Az égbolt derült és könnyen felhőzött. Jelzése balról a bokor tövében: C. Marko S.p. Ap. 1848/55.

Vászon, méretei 66: 93.3 cm.
B. Wodianer A. hagyománya 1892: XII. 3.
(Az 1900: VI. 12. átv. lajstr. 15.)
A Nemzeti Muzeumtól érkezett a 2122 sz. átirattal 1900 : VI. 28-ám (235/900.) Ltsza 624.

904:IV.29.

Π: 688

Markó Károly

festő

Markó Károly

Vállon alól, hétnyolczad balra. Feje elől kopasz; haja, bajusza s szakála öszbevegyült s szeme s szemöldöke barna. Körülcsavart fekete nyakkendője fekete, inge látható s visszahajtott sötét kabátjának bársonygallérja sötétzöld.

Olajfestés [váponra] Schrotzb~~ock~~erg után 1847-ben festette Ligeti Antal; méretei 45.5 : ~~29~~ 38 cm.

Toldi Ferenci ajándéka

M. Képt. 29.

1896. III. 3-án az ezredévs kiállításra engedtetett át, hozzuan (39/96)

1896. IV. 13-án érkezett vissza (416/96.).

Markó Károly id. †

Műcsarnok
1896. mill. Eiáll.
1902. Bpesti Orvosszövetség mu Eiáll.
135 + 141, 313, 316.

Komárom h. n. VI. 304, 305

Markó Károly id.

nemos akvarell tájképe
és egyéb graf. műve

a kép, illuz. graf.

Gruß

Sopronvármegye és Sopron sz. kir.
város Régészeti Társulatának múzeuma

TV. 131

Marko Károly id

1840 Florenc

1840. pesti kiäll.

Olasz tájkép, olajf.
Olasz tájkép, olajf. }
Gróf Károlyi György tulajd

Olasz tájkép, olajf, a
nemzeti muzeum
tulajd.

L 1840.

~~Reisel Viktor IV. 2.~~

Markó Károly, id

Markó Károly, ifj.

Markó András

műveiből
kollektív kiállítás
a Nemzeti
Szalonban
1899 – febr.
márcban.

Tágymutató
a Nemzeti Szalon
Markó gyűjteményé-
nek kiállítására.
(Bpest, 1899.)

Lombhyai vörösherezd kisegítő
Kórház X. ctg

o s l e l e t

---

zetendő illetékek észrevett csonkitása

ra és kelte:

tott:

z okirattal?

id Markó Károly

1851. pesti Eráll -

Susanna a fürdőben -
olaff.

Horváth Emund sulajd.

Fürdő nymphák. olaff.

L 1851

Szemere Miklós ~~bécsi gyűjteménye~~ V. 41 – 42, 45,

id. Markó Károly

vö.

Fülep Lajos: Magyar művészet. Bpest, 1923. 102–103. l.

Shrubsole, W. H. III. 103

Markó Károly id

401, 409, 410, 411, 413, 415, 416, 417, 418, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, - számok alatt.

22 db olajf, az önzés tulajdonosok feltüntetve.

Ha kell lásd

Műcsarnoki katalogusok

1886-91 között -

1888. ban a Operti gyermekmenhely javára a Műcsarnokban rendezett kiáll. katalogusa

Gálszécsi ref. egyház ötvösművei

VI. 26, 27

- fedeles ezüstkannája VI. 26.
- ezüstserlege VI. 26, 27
- ezüsttányér 1608-ból VI. 27

Markó Károly, id 1

1853. máj. kiáll. Műegylet
Tájkép Tivoli mellett, olajf., gróf Károlyi István tulajd. – Képzeleti tájkép, olajf., gróf Károlyi István tulajd.

1853. aug. – szept. kiáll.: Tájkép, olajf.

1853. szept. – okt. kiáll.: Képzeleti tájkép, kömetszet.

1853. okt. – nov. kiáll.: Tájkép, olajf., a művész ifjukori műve, 3000 frt.

1854. jan. – febr. kiáll.: Tájkép, olajf. – Tájkép, olajf.

1854. okt. – nov. kiáll.: 2 drb tájkép, olajf., 100 frt.

1855. jan. – febr. kiáll.: Tájkép, olajf., Horváth Ede tulajd.

1855. jun. – jul. kiáll.: Bacchus születése, olajf., 600 frt. – Diana kiséretével, olajf., 600 frt.

1860. máj. – jun. kiáll.: Fürdő nymphák, olajf., 25 Napoleon d'or. – Arató jelenet, olajf., 35 Napoleon d'or.

Lemberg V. S.

Markó Károly id

1860. okt.–nov. kiáll.: Tájkép, olaj., Stein L. tulajd., 1300 ft.– Tájkép, olaj., Stein L. tulajd., 1300 ft.

1861. dec.–1862. jan. kiáll.: Aquarra, Roma közelében, olaj., a M. N. Múzeum tulajd. — Nemi tó az albaniai hegyek közt, olaj., a M. N. Múzeum tulajdona. — Erdős vidék olaszhoni nemzetekkel, olaj., a M. N. Múzeum tulajd. — Erdei részlet Olaszhonból, olaj., a M. N. Múzeum tulajd.

1862 febr.–márc. kiáll.: Ruth és Boos találkozását ábrázoló nagy — dékolt, be nem fejezett tájkép, olaj., a M. N. Múzeum tulajd. — Diana és Endimion, holdvilágnál, olaj., a M. N. Múzeum tulajd. — Bibliai nemzetet ábrázoló képrelefi tájkép, tempera, a M. N. Múzeum tulajd. — Krisztusnak Emausba való menetele, olaj., a M. N. Múzeum tulajd.

Gárdonyi Albert dr. III. 238.

~~Bronzvéső füles-tokos IV. 131~~

Markó Károly id 3

1862. jul. – aug. kiáll.: Erdőrészlet, melyben gyermekek kis patakban halásznak, olajf., 1000 frank.
– Folyó csónakkal, olajf., 660 frank.
– Erdőrészlet nap lenyugta után, középkori romokkal, olajf., 850 frank.
– Tájkép zivatarral, olajf., 2.200 frt.
1862. aug. – szept. kiáll.: Folyó csónakkal, olajf., 660 frank.
1864. máj. – jun. kiáll.: Tájkép, olajf., 70 frt.

Fokosok, őskori III. 26.

Markó Károly id.

1854-ben Tajtep c. művét 450 frtért megvette a műegylet.

PMÉvk, 1853-ra. 106. l.

Meghalt 1860 nov. 19-én. Leirva, mily modon ohajtotta Markó emlékét megörökitem a műegylet.

PMÉvk 1860-ra. 7. l.

Markó Károlyik

wód

Vas. Ujs. 1866.
157. l. (A
muzeum Markó-
képtár.)

Tekintetes

Műemlékek Országos Bizottsága

nak

Budapest.

IX. Hőgyész Endre u. 10. sz.

Ajánlva.

Marko Károly

Urod

Fülep Lajos. Magyar festészet I. Nyugat. 1922. febr. 16. 230 l.

Markó Károly

tájképe Hatvany Ferenc

gyűjteményeben

vod

Genthon István

Hatvany Ferenc

báró modern kép-

gyűjteménye.

Magyar Művészet

1935. 24. l.

TIPOGRAFIA GLORIA KÖNYVNYOMDA
CLUJ

Szerkesztői üzenetek:

De quinto precepto. A mult számunkban hoztunk elmélkedést az az orvosi etikáról. Ez is orvosi cikk lévén, a jövő számra hagytuk, — változatosság kedvéért. Aztán a sok szakkifejezést és általában a szövegezést kissé magyaritani is kell még. — *R. T. Gstaad.* Rég hallgat. — *E. A. Róma.* Külön lenyomat nincs, de küldünk abból a számból kettőt erre a célra. Jövő számban jön „A karthausi." Nagyon jó az elgondolása a tervezett cikkekhez. — *B. E. Oradea.* Leirtuk. A küldött 50 Leit folyó évre nyugtázzuk. — *M. A. Turia, B. Gy. Brețcu.* Az Erdélyi Imádságoskönyv még nem jelent meg. A Tudósitóban jelezzük, ha készen lesz. — *F. L.-né Aiud.* Köszönjük jókivánságait és az új előfizetőket. — *K. K.* Az is ébredő öntudat jele, ha már bírálattal tudunk hallgatni előadást, mely a katolikus érzést s általában a jóizlést sérti. — *Szentferencrendi Férfi-Zárda, Sibiu.* A küldött 200 Leit 1934 és 1935. évekre irtuk. — *Dr. E. Gy.-né, Brașov.* Rendben 1936. december 31-ig. Ha mindenki ilyen pontos *előfizető* lenne! — *L. A. Sft. Gheorghe.* A kért számokat elküldtük. Mult évben a július és augusztusi szám össszevont szám volt. Az 1934. évi előfizetési díjat elkönyveltük. — *D. I. Senei.* Kivánságára itt nyugtázzuk az 1934. és 1935. évre küldött 200 Leit. — *K. Gy. Biled.* A küldött 100 Leit 1934-re irtuk, mivel az még nem volt rendezve. A másik 100 Lejjel megbizása szerint jártunk el.

MÁJUS KIRÁLYNŐJE, elmélkedések (szentbeszédek) Szűz Máriáról. Megrendelhető 45 Leiért postautalványon a szerzőnél: Dr. Gumbel Lajos, Baia Sprie

Markó Károly id

Irod

Meller Simon: A ma-
gyar művészet kialaku-
lása a XIX. század
első felében. Művé-
szet 1911. 182. l.

?

Gyarapodás.

rdultan van ábrázolva.

~~néz~~. Vállaira omló hosszú haja, szem-
rna, szakálla leberetvált. ~~Nyakkendőjét~~
~~[illegible]kötőjének csatja~~ és ékköves Ⅰ Hát-
etett kézzel fejét dicsfény veszi kö-
ujjú ~~ruhája~~ piros ruhát visel.

cm.
koronán.

Ⅰ csattal uganilyen mentét visel.

⊥, a kinek

357 (12)

68

Markó Károly id.

képei Olaszországban

Antella, Villa Appeggi

Diana és Endymeon

Ascoli Piceno, Pinacoteca

Tájkép.

Felice Orsini archépe

Tájkép.

Bologna, Pinacoteca

Tájkép 1864.

Magántulajdonban:

Római táj. 114 x 156 cm

Jelzése: C. Marko segnior

et C. Marko junior.

Firenze Galleria d'Arte Moderna

Castiglion del Lago

Milano. Galleria d'Arte Moderna.

Krisztus és a samariai asszony

Hegyes táj

Krisztus Emauszba megy 1845.

Kaszálás 1850

Genthon István: Magyar műkincsek és emlékek Olaszországban. Kézirat 1942-43

70394

Markó Károly id.

Önarcképje a firenzei Uffiziben.

Balog, Árpád:
Artisti ungheresi alla Galleria degli Uffizi. Rassegna Danubiana. 1942.
413. l.

Adolphe Thiers est
Chevalier de plusieurs
Ordres étrangers.

Bordeaux, 1872.

Pour copie conforme
délivrée par le
Secrétaire d'Etat
Secrétaire Général
Pierre Baudouin

Markó Károly

Tájképe repr.

Farkas Zoltán:

Magyar biedermeier
művészeti kiállítás az
Ernst-Múzeumban.
Vas. Ujs. 1913. 369. l.

A Miniszterelnök
Országos
Bizottsága
Budapest IX.
Höğyes Endre (Rákos) u 10

Két mizekanna tálcával, fehér ezüst. A tálca peremen és a két kannán neobarokk virágkoszerű. Béczi hitelesítő bélyeg (1834-ből) és I. Kern mesterjegye. A tálca 26·4 × 18·3 cm, - a kanna mag. 14 cm. ~~[illegible]~~ Johann Kern béczi ötvös műve, 1834.

Marko Károly id

crod

Staud Géza:

Az orientalizmus a magyar romantikában.

Budapest, 1931. 19 l.

Markó Károly id

Műcsarnok

1909. graf. neurek. Eiatt

1-3, 40

Astor VI. 98, 102.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191 ....

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbiz

Kelt ....., 191 ....

.....

tanu.

.....

tanu.

Marko Károly úd

Lipod

Magyar Barát 1888. 14/7.

ind Markó Károly

irod

Kubinyi Vahot. Magyarország és Erdély képekben. Pest. 1854. III. 97. 99. l. (arcz-képpel.)

kiad

Mátray Gábor. Pyrkes kiptára. 1846.

Császár Ferenc Divatcsarnok 1853.

Magyar királyi államvasutak.

T. Mühely

Miután keresményemnek 191..... év

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztai

Kelt ....., 191..... é

.....

tanu.

.....

tanu.

vid. Makó Károly

Lásd

Keleti Károly. Tovább
Makó Károly, Magyar
Könyvtár 97 77. Buda.
vest 1899. 16 r. 32 l.

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

lyezem:

vagy helyettesének
írása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Makó Károly id

zvod

Figyelő 1871. 251. l.

..... nevü munkás igazolta

a művezető aláírása.

lyezem:

vagy helyettesének
írása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Markó Károly id

mod
2

Ent-Tört. 83 l-.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhelyf

Miután keresményemnek 191..... év

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztam

Kelt ....., 191..... év

.....

tanu.

.....

tanu.

Marki Karolyid

Urea

Értesítője, A magyar vajztanarok országos egyesületenek
1899. II. 4 r. 129. l.

Markó Károly id

A pesti műegylet 1853. évi május havi kiállitásán: ~~Arpegiben~~, Tájkép Tivoli mellett, olajf., Gróf Károlyi István tulajdona; — ~~Arpegiben~~ Képzeleti tájkép, olajf., Károlyi István gróf tulajdona. Az augusztus — szeptemberi kiállitáson: ~~Appeggiben~~ Tájkép, olajf. ♀ Az október — novemberi tárlaton: Tájkép, (állitólag Markó ifjúkorából), olajf., (3000 frt). A műegylet 1854. évi kiállitásain: (jan.-febr.) ~~Appeggiben~~. Tájképek (33 és 34. szám), olajf.; — (okt.-nov.) Tájképek (41 és 42. szám), olajf., (100 frt). A műegylet 1855. évi kiállitásain: (jan.-febr.) Tájkép, olajf., Horváth Ede tulajdona; — (jun.-jul.) Eszményi tájkép. Bachus születése, olajf., (600 frt); — Eszményi tájkép, Diana kiséretével, olajf., (600 frt).

♀ Kisorsolás czéljából 450 frtért megvette a műegylet s megnyerte Romlaky Gusztáv Pesten.

Markó Károly íd

íxod
z

Poglayen-Neuwall,
Stefano: Itinerario
per i turisti unghe-
resi. Roma, 1942.

34. l.

Markó Károly id

vrod
=

Comanducci, A. M.:
I pittori italiani dell'
ottocento. Milano, é.
n. 405. l.

Makó Károly id

Portoferrario.

Pinacoteca Forésiana

Ruth és Boaz, nagyméretű kép, a tájban lévő alakokkal -
Tájkép, kisméretű.
Tájkép - sammlung -

Poglayen - Neuwall, Stefano:

Itinerario per i turisti ungheresi. Roma, 1942.
39. l.

Markó Károly festő

/ Róla készült szobor /

A müvészeknek az állam általi gyámolitása. Magyar Képzőmüvész 1864. ápr. 2o. I. 2. 3o.

Markó Károly festő

Magyar Müvészet 1925.184-194.o.
Elek Artur:A főváros Zichy-muzeuma.

Frimm Ervin festő.

Népszava, XXXVIII.évf.1910.szept.11.
216.sz.5.l.

B-t. /:Bálint Aladár:/:
A Müvészház kiállitása.

Markó Károly festő

Magyar Müvészet 1925.237-238.o.
Bécsi muzeumkatalógusok.
I.Galerei des XIX.Jarhunderts

Markó Károly, festő

Művészet, 1938. III. évf. 14. sz. 11. l.

Kunoss Béla: Magyar Biedermeier kiállítás a Műcsarnokban.

ifj. Markó Károly festő

Budapesti Hirlap 1881. X. 27.

133. n. 3. o. (Sz. és K.)

Markó (?)

festő

XX. sz.

(1900-19)

Revue de Hongrie

1910. III. ann. V. I. 504-505. l.

Tavassi Tárlat a Nemzeti Szalonban.

Markó (?)

festő

XX. n.

(1900–19)

Revue de Hongrie

1910. III. ann. V. f. 777–782. l.

Nagy Tavani Tárlat (Műcsarnok).

Markó András festő, XII. 52. K.

Remény, 1851. márc. III. fűz.
133 - 136. o.

A pesti műkiállítás 1861.

Markó Ferenc festő

Életképek, 1876. juni 1.I.1.sz.9.1.

Vegyes közlemények

~~Festők, XIX. sz.~~

Markó Ferenc festő, XIX. sz.

Szépművészeti Csarnok, 1862. X. 18.

III. fűz. 35. l.

Különféle.

Markó Károly festő,

XIX. sz.

Életképek, 1848. juli 23.

II. k. 4. sz. 97-102.

Pap Gábor: Mány zajrok...

Ybl.

Markó Károly festő 1791-1860

Magyarország legidősebb festőművésze meghalt /Vadrák Károly/

Budapesti Hirlap 1882.VII.18.
196.sz.Melléklet 2.o.

Markó Károly ifj., festő

Divatcsarnok, 1853. nov. 24. 68. 1381.

Iró- és müvészélet.

ifj. Markó Károly festő (1822-1891)

Pesti Hirlap. 1885. VII. e. máj. 10. 9-11.

Radó Antal: Festészetünk a kiállitáson

Markó Károly, festő

Divatcsarnok, 1853. szept. 15. 48. 967-968.

Iró- és müvészélet.

Markó Károly festő,

Divatcsarnok, 1853.szept.29.52.1046.

Iró- és müvészélet.

Markó Károly festő

Magyar Müvészet 1925. 2. sz. 42.
Munkácsy-képeink.

Markó Károly, -festö

Tükör. 1938. VI. évf. 11. sz. 81. l.
Kampis Antal : A Felvidék a magyar festészetben...

Markó Károly

Tükör. 1938.VI.évf.11. sz. 81.l.
Kampis Antal : A felvidék a magyar festészetben

Markó Károly, festő

Divatcsarnok, 1853.okt.2.53.1067.

Iró- és müvészélet.

Markó Károly, festő

Divatcsarnok, 1853.okt.16.57.1148.

Iró- és müvészélet.

. Markó Károly, festő

Divatcsarnok, 1853.nov.3.62.1256-1257.

A pesti állandó képtárlat.

Markó Károly, festő

Divatcsarnok, 1853.aug.18.40.

Iró- és müvészélet.

Markó Károly, festő

Divatcsarnok, 1853.aug.28. 43.

Iró- és müvészélet.

Markó Károly festő

Szabnássy Szelgyia „100 év festészetre"
Kiállítása

Szabad Vép 1948 II. évf. 5 z. jan. 8.-40-

Barkó Károly festő

a magyar tájképfestészet.

Szabad Nép 1948 szept 2. - 4. -

Markó Károly festö.

Szab.Nép.1951.167.sz.jul.19. 6.l.

Marko Károly.

Magyar Nemzet.
1949. v. 6., 4. old.
(: Bezámolás :)

Festészet, táblakép
Tájképecske, Markó Károly

Honderü, 1844. II. 81.

Heti Szemle

Festészet, táblakép
Tájkép, Markó Károly

Honderü, 1844. II.195.
Heti Szemle

Építészet, világi
pesti országház terve, Markó Károly

Honderü, 1845. II. 373.

Országház

Festészet, önálló táblakép, Markó Károly

Divatcsarnok, 1854. juni 10. 32. 743.

Müvészet

Festészet XIX.sz.önálló táblakép

Markó Károly müvei a Nemzeti Muzeumban

Életképek, 1876.juni 1.I.sl.sz.9.l.

Vegyes közlemények.

Festészet, önálló táblakép
tájkép, Markó Károly

Divatcsarnok, 1854.juli 10.38.
883-884.

Müvészet

Festészet, táblakép,
Tájkép, Markó Károly

Honderü, 1843. II.k. 121.

Pesti Salon heti szemléje

Festészet, táblakép
Tájkép mithológiai alakokkal, Markó Károly

Honderü, 1844. II. 115.

Mükiállitás

Festészet, táblakép
Tájkép közelgő zivatarral, Markó Károly

Honderü, 1844. II. 115.

Mükiállitás

Markó Karól

1879. tavaszi kiállításon:
Strazzena völgye, mely vadregényes, hatásos tájat tüntet fel.
Képzőmiv. szemle. 1879. 53 l.

Markó Károly, id., festő; szül. 1791 szeptember 25-én Lőcsén, megh. a Villa Appeggiben, Antella mellett 1860 november 19-én.

Markó Károly id.

Grod

Pipics Zoltán dr.

Adalékok a társulat
történetéhez

Erik KMT. 1928

116. l.

NYOMATOTT AZ ATHENAEUM
IMPRIMÉ SUR LES
DE L'ATHENA
PRINTED IN ROTOGRAVUR
TIEFDRUCK DER

Marko Károly rd

Olasztáj romokkal
c. képe repr.

Farkas Zoltán:
Magyar mesterművek
kiállítása.
Magyar Művészet
1936. - 226. l.

úrnak

Bu

Ra

69018

id. Mario Korb.

Tervek, tanulmányok és pauszok (241 db). Orsz. Képt. 216-224/99. (n. n).

M. n. Nmr - Cat. 497 l.

a) Tájkép, b) Levél negyvirágtanulmány. Orsz. Képt. 178-179/99.

u. o. 498 l

Marietta Grano a ravatalon

ceruzarajz. 21.3 x 27. M. n. Nmr - Cat. 498. l.

Marko Károly id

irod

Farkas Painting

449.l.

Olasz Pestő", XVIII sz: Pieta. Lér, olaj,
18 x 15 cm.

Maszlagy II. 529. szám

Marko Károly id. -
festő

Der Ungar 1844. jul. 24.
Wegweiser d. Anzeigeblatt
(Sz.: Perger Kunstausstellung 1844)

Kalmár

Marko Károly íd
festő

Der Ungar 1844. aug. 5.
(Pesth-Ofner Notizen.)

Kalmár

Marko Károly id festő

Der Ungar 1844. nov. 7.
(Y.: Salon für Theater, Kunst und Literatur.)

Kalmán

Marko Károly id
festő

Der Ungar. 1844. dec. 9.
(y.: Salon für Theater, Kunst- und Literatur.)

Kalmár

Marko Károly id
festő

Der Ungar 1844. dec. 11.
(Pesth-Ofner Notizen.)

Kalmár

Markó ~~[illegible]~~ Károly id
Jestő

Der Ungar 1845. máj. 25.
(Pesth-Ofner Neuigkeits-Bote.)

Kalmán

Marko Károly id
festő"

Ker Ungar 1844. júl. 27.
Wegweiser u. Anzeigeblatt
(Sz.: Perther Kunstausstellung 1844.)

Kalauz

Markó Károly id.
~~festő~~

Der Ungar 1843 okt. 27.
(Plauderstübchen)

Kalmán

Marko Károly id
festő

Der Ungar 1844. máj: 21.
(Salon für Theater, Kunst und Literatur.)

Kalmár

Marko Károly id
perlő

Der Ungar 1844. máj. 20.
(Korrespondenz. Wiener Sonntags
Briefe.)

Kaiserm

Marko Károly ód
festő

Der Ungar 1844. Febr. 16.
(Salon für Theater, Kunst und Literatur.)

Kalmár

Matkó Károly id
Festő

Der Ungar 1844. jül. 2.
(Pesth. Ofner Notizen. Die diesjährige Pesther Kunstausstellung.)

Kalmár

Marko Károly id.
festő"

Der Ungar 1843. aug. 4.
(Sz.: Pesther Salon 1843.)

Kalmán

Marko Károly sd.
festő

Leer Ungarn 1843. júl. 28.
(Sz.: Perther Salon 1843.)

Kalinán

Marko Károly id.
festő

Der Ungar 1843. jül. 28.
(Pesth-Ofner Notizen.)

Kalmár

Marko Károly zd.
festő"

Der Ungar 1842. nov. 30.
(Welt - Telegraph.)

Kalmár

Marko Károly id.
festő

Der Ungar 1843. máj. 13.
(Korrespondenz, Wiener Sonntags-Briefe.)

Kalmán

MARKÓ KÁROLY (id.)

ÚJ MŰVÉSZET

1998/jan.-febr.

P - 9396

24.0.

kezdeni, elég fiatal leszek-e
t persze nem lehet tudni. Sokszor
em volt időm. Ha azonban Ön irna
Nagyon szeretném tudni, hogy van?
s az uj esztendőre s vagyok - a
kkal s Önnek régi, hüséges szere-

Markó Károly id

l.

Kopp Jenő: Markó Károly ismeretlen levelei – Gerevich Emlékkönyv

210 és kv. U.

Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye

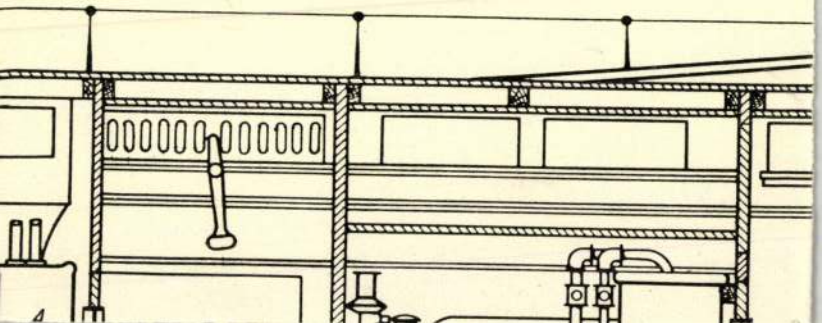

Markó Károly úd

1840-ben lett a M.
Tud. Akadémia tagja

l.

Gerevich Emlékkönyv

229 l.

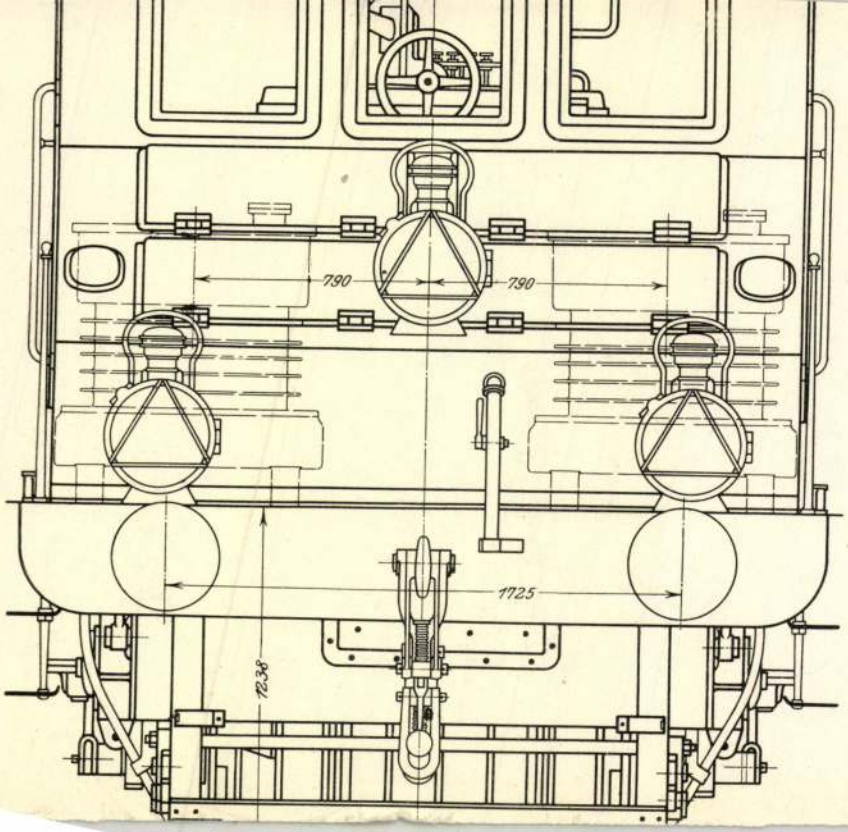
790
790
1725
2238

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 853.

Markó Károly

MARKÓ KÁROLY, IDŐSB: ARATÁSI JELENET
TÁRSULATI MŰLAP 1864.

SzmKT50—1061.

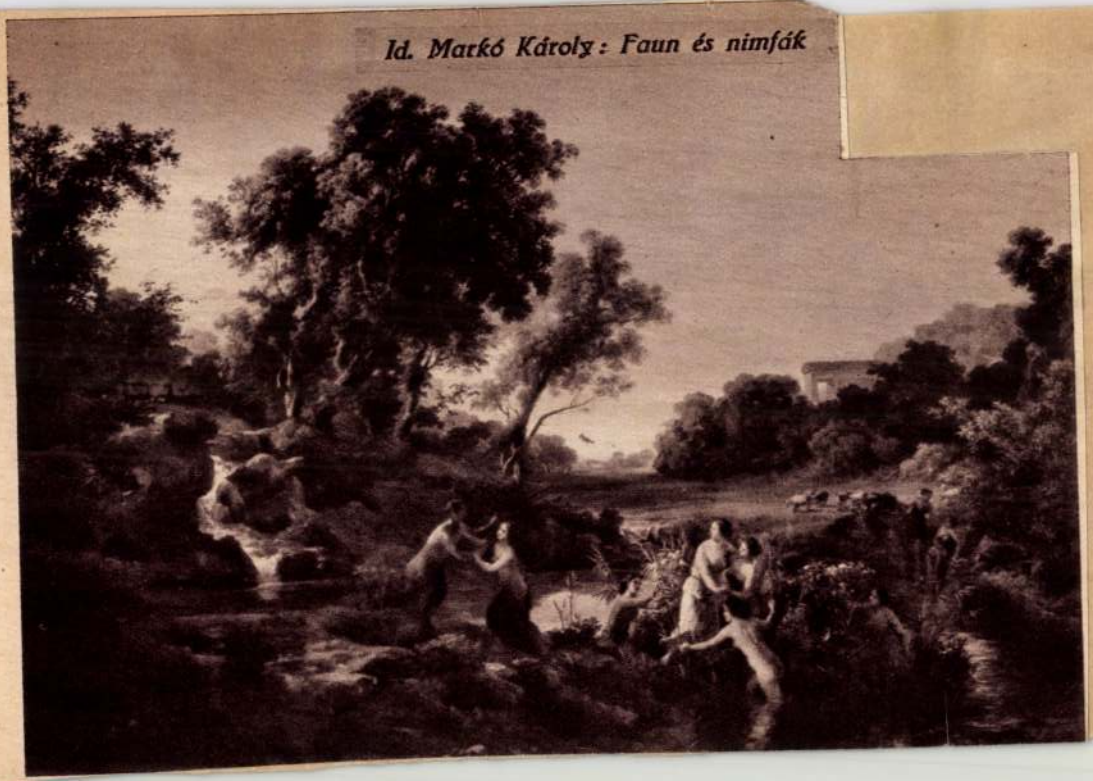

Id. Markó Károly: Faun és nimfák

markó Károly id

Új Magyarság

Vasárnapja

1935 jún. 16

id. Markó K.
Uj Szó Bratislava
1957 MAR 18

146

Kelet-Szlovákia képzőművészete a XIX. és XX. században

A napokban nyitották meg Kassán Kelet-Szlovákia XIX. és XX. századbeli képzőművészetének tárlatát. Ez a kiállítás általános képet ad hazánk keleti részének festészetéről a XIX. század elejétől napjainkig. A kiállítás komoly népszerűsítő munkát végez ami jelentősen hozzájárul a művészek és a dolgozó nép közötti kapcsolat szilárdításához.

Számos elvi és gyakorlati kérdés foglalkoztatja alkotó művészeinket a képzőművészetben. Mai életünk új témák, új kifejezési eszközök keresését teszi szükségessé. A múlt század alkotásainak seregszemléje, annak gazdagsága, a kifejezési forma sokszerűsége nagymértékben hozzájárul képzőművészetünk tematikájának és kifejező eszközeinek kiszélesítéséhez.

A kiállításon 74 képzőművész 185 alkotását, festményét, akvarelljét, grafikai művét és szobrát láthatjuk.

Bauer Konstantin (1893—1928): Timár-utca Kassán

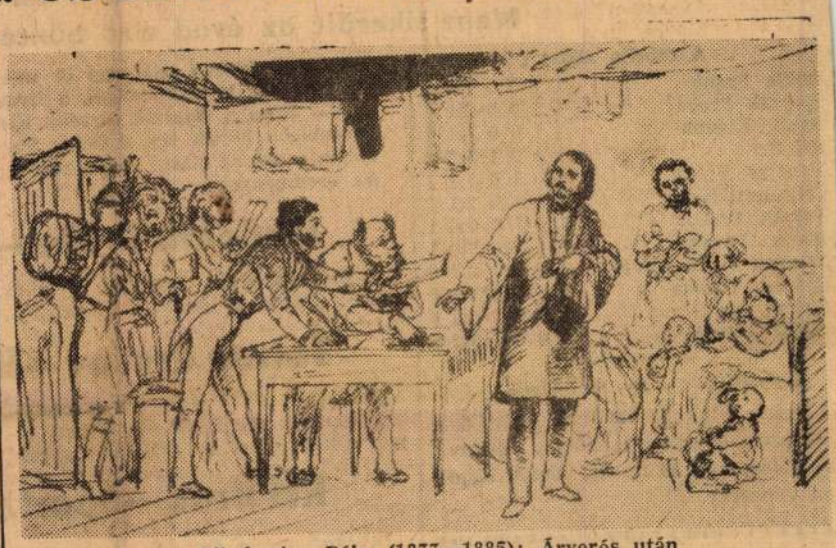

Klimkovics Béla (1833—1885): Árverés után

Idősebb Markó Károly, Müller János Jakab, Klimkovics Ferenc és Béla, Bencúr Béla, Doby Jenő, Stunder, Roth és a többiek képei dokumentálják korukat, alkotásaikban tükrözik életét és ízlését. Romantikus tájképfestés, mitológiai és bibliai tárgyú képek, portrék, életképek, történelmi jelenetek, könyvillusztrációk születtek a XIX. század művészetének ebben a fejlődési szakaszában.

A századforduló és az ezt követő évtizedek festői, Csordák Lajos, Halász-Hradil Elemér, Hanula József, Krón Jenő, Mednyánszky László, Bauer Konstantin, Jasusch Antal, Jordán Miklós, Rákosi Ernő Szlovákia vadregényes tájainak ábrázolását, a szabad ég alatti festészetet szélesítik ki. Nagytehetségű arcképfestők is vannak köztük. A művészi hivatottság érzésével alkottak s az akadémizmusba fulladó festészetnek új festői látás- és kifejezésmódot, realista tartalmat adtak.

A fiatalabbak közül, hogy csak egy néhányat említsünk, Jakoby Gyula, Collinásy György, Dobos András és Majkut József festőművészek, Máthé János, Gibála Ferenc és Löffler Béla szobrászok alkotásai a mai élet sokrétű, időszerű tematikáját új kifejezési eszközökkel ábrázolják. Kezdeményezésük, realista meglátásuk az új keresésében segít a képzőművészet további fejlődésének. Nagy érdeme van ebben a fiatal feltörő képzőművészgárdának.

Mészáros Gyula

LÁTTÁK, KÉREM..?

...a Technické noviny a Nők és Anyák napján kiadott számát, hol a címlapon malomkerék nagyságú bódítóillatú szekfűbokrétával köszönti fel a nőket? Igen, bódítóillatú! Kitűnő technikusaink olyan vegyszerrel keverték a kép sokszorosításához használt festéket, hogy a virágok szekfűillatot árasztottak az olvasóra. Minden tiszteletem a technikusoké, az ötletet korszakalkotónak tartom! Hogy miért? Mert lelki szemeim előtt feltűnik az az utópia, hogy derék technikusaink nem hagyják abba, hanem tovább folytatják ilyen irányú kísérleteiket és a jövőben minden újság cikkei a téma szerint lesznek bespriccelve, mondjuk így: Téli sportcikk hideggel, napfürdőzők képe hőhullámmal, az orvosi cikk kloroformmal, a divatos író írása szerény ibolyaillattal, a gangszter cikkek puskaporszaggal stb.

De van egy újítási javaslatom. Technikusaink evvel meghódíthatnák a világot! Keverjenek a nyomdafestékbe egy adag szellemességet (amint látom nekik van belőle) és ajánlják fel az újságoknak. Bombasiker lenne, az se baj, ha csak addig tart a hatása, míg az olvasó elolvassa. Rajta kedves technikusaink!

...mert én személyesen láttam, sőt hallottam is azt a fiatal, kedves villamosjegykezelőt, ki naponta nyolc órán át jeggyel szolgál az állomástól a Nemzeti Színházig és vissza. Azt mondja, hogy azt mondja: Ki parancsol kérem jegyet, mert most még csak hatvan fillér, de aki nem vált magától annak hatvanhatot számítok, úgy ám! Tessék parancsolni, köszönöm szépen. Te kisfiam olcsóbban kapod, mert mi szeretjük a kisgyerekeket! Megállj, majd lesegítlek. A viszontlátásra! — búcsúzik a leszálló közönségtől.

— Maga mindig ilyen jókedvű, vagy tegnap mulatságon volt, azért olyan udvarias? — kérdem ettől a napsugaras kedélytől.

— Én mindig udvarias vagyok, hisz a villamos is nemzeti vállalat, mint az üzletek, a vevőkkel pedig udvariasan kell bánni, így nagyobb forgalmat lehet elérni — villogtatja meg egészséges fogsorát Gröger Rudolf 105-ös jegykezelő és mosolya átterjed az utazóközönség arcára is. Egy megállóval tovább mentem, mint kellett volna, csak hogy megfigyelhessem milyen jó hatással van egy jókedélyű ember a többiekre.

...hogy semmiféle nemzetközi esemény nem gátolja a természetét abban, hogy feltartóztathatatlanul és a legnagyobb nyugalommal végezze megszokott munkáját. A föld alig hogy megfordult téli álmában a másik oldalára, már kidugta fejét a hóvirág, meglengeti meghatóan gyengéd szirmait és azt mondja az emberiségnek: Tavasz van, örüljetek az életnek és vigyetek ebből a fehér kis csodából mindenkinek egy szálat, hogy tűzze a gomblyukába, mint a béke fehér kis zászlaját ...

SIMKO MARGIT

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227-651, 221-285
Magyar Rádió
Jókai nyomda 1531

A labdarúgó-liga I. fordulója:

Döntetlenül játszott Prágában a ČH Bratislava

Prešovban összesen öt kapufát lőttek ● Kladnóban kikapott a Spartak Trnava

Nem sikerült az évad első büntetőrúgása

A tabella állása

Dukla Práha	1	1	0	0	2:0 2
Spartak Praha	1	1	0	0	2:0 2
Baník Kladno	1	1	0	0	3:1 2
RH Brno	1	1	0	1	3:2 2
Dynamo Praha	1	0	1	0	1:1 1
ČH Bratislava	1	0	1	0	1:1 1
Tatran Prešov	1	0	1	0	0:0 1
Baník Ostrava	1	0	1	0	0:0 1
Spartak H. Králové	1	0	0	1	2:3 0
Spartak Trnava	1	0	0	1	1:3 0
Slovan Bratislava	1	0	0	1	0:2 0
Dukla Pardubice	1	0	0	1	0:2 0

● **Spartak** Praha Motorlet—Cracovia 2:3 (0:2). Nemzetközi barátságos labdarúgó-mérkőzés. Gólok: Manowski, Kasprzyk és Opoka, illetve Kopsa és Voborsky.

NSZK—Szovjetunió 10:10

Hamburgban a Merck-Halle sportcsarnokban mérkőzött először a szovjet ökölvívó együttes német területen a háború kitörése óta. A fiatal szovjet válogatott előzően 18:2 arányú győzelmet aratott a lengyel válogatott felett. Hamburgban 6500

Az első ligában vasárnap öt mérkőzést játszottak. A Tatran Prešov a Baník Ostravát látta vendégül, a Dynamo Praha a ČH Bratislava ellen küzdött, az RH Brno a Spartak Hradec Královéval harcolt a bajnoki pontokért, Pardubicén került sor a Dukla Pardubice—Dukla Praha mérkőzésre, Kladnóban pedig az ottani bányászcsapat a Spartak Trnavával mérte össze erejét. Az eredmények:

Dynamo Praha—ČH Bratislava 1:1

A ČH Bratislava Prágában értékes pontot szerzett, ami azt bizonyítja, hogy a bratislavai csapat máris jó formában van.

Tatran Prešov—Baník Ostrava 0:0

Prešovban 8000 néző előtt a mérkőzés képének megfelelő döntetlent vívott a két csapat. Az otthoniak egyébként háromszor lőtték kapufának a labdát, a vendégek pedig kétszer követték példájukat. Játékvezető: Galba.

RH Brno—Spartak H. Králové 3:2

Brnoban nyolc év után ismét ligamérkőzést játszottak. 18 000 néző előtt az RH Brno, a liga egyik ujonca technikai és taktikai téren egyaránt felülmulta ellenfelét és megérdemelten győzött. Az első félidőben a vendégek Jahoda hibájából félrelöttek egy büntetőrúgást. Az otthoniak már 3:0 arányban vezettek, de aztán Jahoda és Kvaček révén szépitett a Spartak. Az RH Brno góljait Zamastil, Hejsky és Szalay lőtték.

Baník Kladno—Spartak Trnava 3:1

Kladnóban a trnavai csapat nagy küzdelmet vívott az otthoniakkal. A Kladno ugyancsak jól játszott s a jelek szerint a háromfordulós bajnokságban is veszélyes ellenfele lesz a legjobbaknak.

Dukla Pardubice—Dukla Praha 0:2

Pardubicében az ottani Dukla első ellenfele a tavalyi országos bajnok volt. A ligaújonc nagy lelkesedéssel küzdött, de a prágaiak felkészültségét nem tudta pótolni s így a küzdelemben alulmaradt.

Teljes forduló a női kosárlabda-ligában

A kosárlabdázók tovább folytatták a bajnoki küzdelmet. A férfiak ligájában csak egy mérkőzésre került sor. A Spartak Hradec Králové 55:90 arányu vereséget szenvedett a Slávia Praha ITVŠ együttesétől. A női kosárlabda-bajnokságban teljes fordulót játszottak. A forduló legérdekesebb eseménye, hogy Hubálková, a Spartak Praha Orbis játékosa a Slovan Bratislava mérkőzésen összesen 30 kosarat dobott.

Eredmények: Lokomotíva Bratislava—Lokomotíva Liberec 58:40 (28:20), Spartak Praha Sokolovo—Slávia Žabovřesky 61:51 (29:20), Tatran Ostrava—Dynamo Praha 50:47 (19:19, 40:43), Slovan Praha Orbis „A"—Slovan Bratislava 74:63 (36:26), Slovan Praha Orbis „B"—Slávia Bratislava 57:34 (23:16), Slávia Prešov—Slávia Praha ITVŠ 31:75 (18:34).

Vasárnap délelőtt további két mérkőzést játszottak a női kosárlabda-ligában. **Eredmények:** Slávia Žabovřesky—Lokomotíva Liberec 96:55 (43:25) Lokomotíva Bratislava—Spartak Praha Sokolovo 53:65 (20:38).

A Banská Bystrica-i kerületben is kisorsolták a labdarúgó bajnokságot

A március 31-én induló kerületi labdarúgó-bajnokságokra a Banská Bystrica-i kerületben már megtették a szükséges intézkedéseket. Az első és legfontosabb a bajnokság kisorsolása. Kerületi tudósítónk jelentése szerint a Banská Bystrica-i kerületi labdarúgó-bajnokságban szereplő 12 csapat a következő sorszámot kapta: 1. Tatran Krupina, 2. Spartak Dolné Hámre, 3. Tatran Fiľakovo—Radzovce, 4. Tatran Ondrej, 5. Slovan Rim. Sobota, 6. Slovan, Ban. Bystrica, 7. TJ Lučenec-Opatová, 8. Baník Podbrezová, 9. Spartak Fiľakovo, 10. Baník Lovinobaňa, 11. Baník Žiar, 12. Iskra Hnúšťa.

A csapatok beosztása után kisorsolták a párosítást. A kerületi bajnokság első fordulójának párosítása a következő: Krupina—Hnúšťa, Dolné Hámry—Žiar, Tatran Fiľakovo—Radzovce, Tatran Ondrej—Spartak Fiľakovo, Slovan Rim. Sobota—Baník Podbrezová, Slovan Ban. Bystrica—TJ Lučenec-Opatová.

Angol vélemény Puskásról

A budapesti Népszabadság sportrovatában olvassuk:

Londoni jelentés arról számol be, hogy Puskás Ferenc, az ismert labdarúgó az angol fővárosba érkezett. Itt akarja bevárni a Nemzetközi Labdarúgó Szövetség e heti döntését a Honvéd diszidált játékosainak átigazolásáról. Mint hírlik, Puskás az Arsenal csapatába „gravitál".

Az angol lapok sporttudósitóinak jelentései arra mutatnak, hogy Puskás londoni látogatása már kevésbé hasonlít egykori diadalútjaihoz. A Daily Herald szerint például a 29 éves, már nem nagyon vágtató Puskás köpcös alakjával inkább egy hájas futballigazgatóra, mint jól edzett futballjátékosra emlékeztet.

Megírják a lapok, hogy Puskás most elhelyezkedésre vadászik. A Daily Mail szerint Puskás állitólag azt mondotta, hajlandó elfogadni bármely állást, ha mint játékos, edző vagy igazgató Angliában megfelelő ajánlatot kap.

● **Los Angeles.** Atlétikai versenyen Conley gerellyel 74,17 métert dobott, Vick a súlylökésben 16,50 métert ért el.

Ség: Bratislava, Gorkého u. 10. sz.,
ata. Megrendelhető minden posta-
lava.

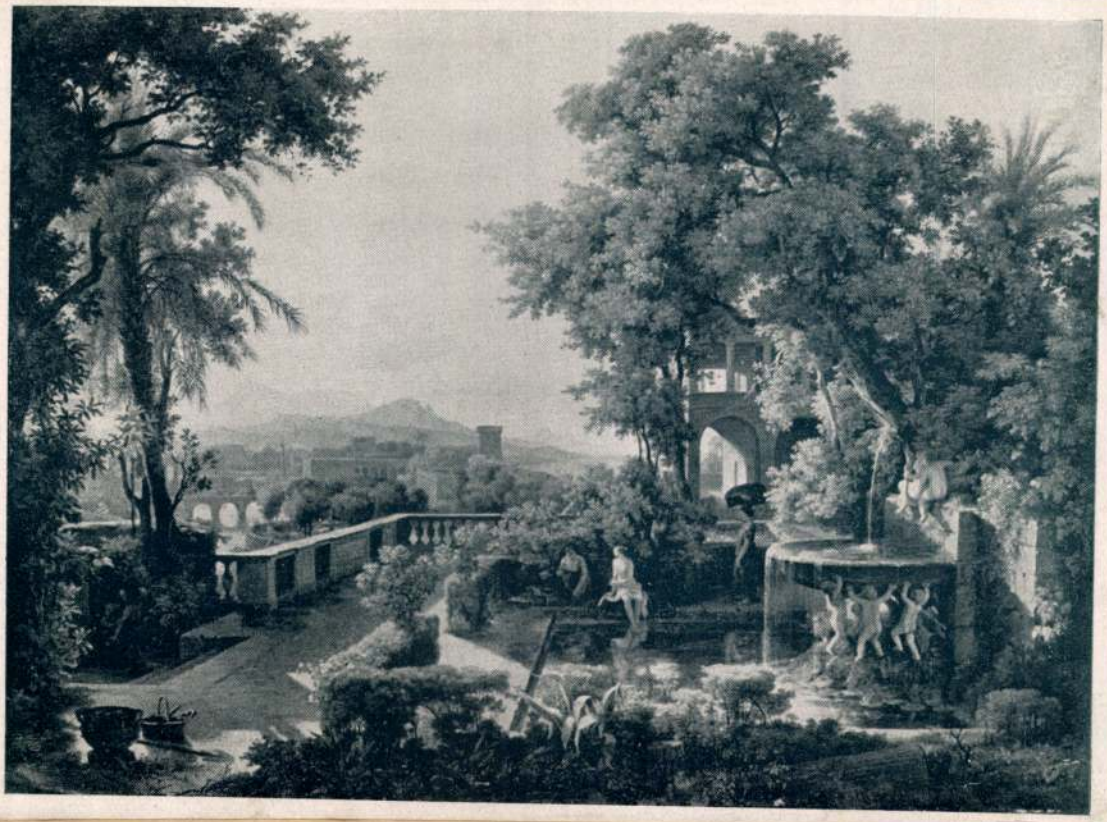

ID. MARKÓ KÁROLY (1791–1860): Eszményi táj
75×55 cm, olaj, jelezve lenn a középen.
A Postatakarékpénztár 1929 októberi aukcióján 33. szám.

Markó Károly ital

© Marko Károly id.

Pulszky Ferencz: Olaszországi ut (u.a. Életemés Korom c. művéből 1880. Budapest) Megemlékezik Markó Károlyról az idről. Feldolgozva?

Km. szle. 1879. 143–146. l.

© Id. Marko Károly

Irodalom: Keleti Gusztáv: Id. Markó Ferencz élet és jellemrajza. Nőtfoglaló ért a Kisfaludy tarsaságban.

Lásd. Keleti Gusztáv életrajzát

M. KIR. ÁLLAMPÉNZTÁR LUGOS
Érk. 1905 MRC. 7 -
7033 szám.

Prespök.

24090 Községi nyomda Budapest

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227-651, 221-285

1956 SZEP 25.

Zala, Zalaegerszeg

610

Id. Markó Károly

A 19. század első évtizedeiben a polgáriasodó magyar társadalom és a nemzeti függetlenségért küzdő magyarság előtt nyilvánvalóvá vált, hogy célja elérése érdekében kulturális eszközökkel is küzdenie kell. Így szinte természetes az is, hogy az ország önálló gazdasági hatalmáért szövetkező arisztokraták és bankárok egyben irodalompártolók és művész-mecénások is lettek. Közülük kerültek ki első műgyűjtőink. Ez a művészetek iránti új igény tette lehetővé id. Markó Károly számára is, hogy hátat fordítva a biztos megélhetést nyújtó mérnöki pályának, engedjen a múzsa hívó szavának és festővé képezze magát. A fejlődő Pest és lelkes műbarátai pártfogása révén jut ki Bécsbe, ahol már mint családos ember tíz nehéz, küzdelmekkel tele évet tölt. Végre 1832-ben Olaszországba juthat. Itt megtelepszik és mint festő — csekély megszakításokkal — itt él 1860-ban bekövetkezett haláláig.

Életének tehát nagy részét külföldön töltötte, de mind pesti, mind bécsi tartózkodása idején gyakran járta a magyar vidéket és a természet közvetlen szemlélete által ihletve, realista szemléletmódtól áthatva festi a magyar tájakat.

Itáliai tartózkodása idején — mint hírneves művész sem hagyja el soha a reális alapot. Régebbi életrajzírói sokszor vetik szemére, hogy klasszicista emlőkből táplálkozik és felfogásában idealista. De ha alkotásainak — melyek műgond szempontjából is igazi remekek — mélyére nézünk, a legklasszikusabb témánál is felismerhetjük azt, hogy a téma csupa ürügyül szolgál a firenzei táj szépségétől ihletett mesternek reális alapon festett tájképek alkotásához.

Mint a firenzei akadémia tanára számos kiváló tanítvány mestere. A magyar tájfestők közül Ligeti Antal, Telephy Károly, Keleti Gusztáv, Molnár József, Brodszky Sándor, ifj. Markó Károly, Markó Ferenc, Kovács Mihály, Mészöly Géza az ő kezdeményezését fejlesztik tovább. A hírnév hamarosan szárnyaira kapja. 1858-ban történt pesti látogatása alkalmával már mint világhírű művészt üdvözli a költő: „A nagy világé lettél ecseteddel, de a mienk vagy lelked és szíveddel és a babér, mely éke homlokodnak, örök sugárú fényt kölcsönöz a honnak."

Hírneve ellenére egész életén át anyagi gondokkal küzd. Népes családja, szinte határtalanul jó szíve nem magyarázza meg ezeket a gondokat. Hiszen rengeteget keres. Újabb kutatások arra az eredményre jutottak, hogy mesterünk anyagilag is támogatta az olasz garibaldista szabadságmozgalmat, s így keveredik még adósságokba is.

Kétségtelen, hogy nekünk a nagy művész iránt hálás utókor gyermekeinek sok jóvátenni valónk van id. Markó Károly megbecsülése körül.

Születésének 165. évfordulója alkalmából köszöntsük emlékét az őt ünneplő kortársak által kiadott Markó-album homlokára írt vers soraival

‚A mint műveiden szemeink
[bámulva merengnek:
Örvend lelkünk, hogy szépek,
[hogy honfiművek:
Üdvözlégy minden népnek
[honfia Markó!
S légy e hazáé is — a haza
[szíve Tiéd.'

Kaposi Antal,
a TTIT tagja.

csak ez a két cérnakész

n zöld!
om!
értem! Ez egy KTSZ...
Ii csak ebből a kettőből ka

el tetszik menni valamely
t kap, amennyit csak akar.
guk...
em tudjuk!
fordul ki a nagykanizsai Szabó-
ajtaján.)

— Kettőt az Ünnepi Vacsorára...

— Itt tetszik elfogyasztani, vagy becsomagoljam?...

kukorica értékesítési szerződéskötésről?

intézkedéseivel folyamatosan és mindjobban kívánja elősegíteni és anyagilag is érdekeltebbé tenni termelőinket a termeshozamok növelésében és az állattenyésztés fejlesztésében.

A 31/1956. MT. sz. rendelet értelmében az 1 kat. hold, illetve ennél nagyobb szántóterületen gazdálkodó egyéni termelőktől és termelőszövetkezeti csoporttagoktól meghatározott kukoricamennyiséget állami szabadfelvásárlási áron értékesítési szerződés útján kell felvásárolni. A termelők előírt kukorica értékesítési előirányzatuk teljesítésére leköthetnek kukoricát, legalább 126 kg-os hízottsertést, 90—110 kg-os baconsertést, hízottlibát, és kacsát, valamint pulykát és 1 kg-on felüli csirkét.

Hízottsertésre szerződés kötő kukoricabeadási kedvezménnyel kilogrammonként 16 Ft-os áron, vagy kukoricakedvezmény nélkül 18—22 Ft-

művesszövetkezet a hízottliba szerződéskötéseknél darabonként 100 Ft-ot, a hízottkacsánál pedig darabonként 50 Ft előleget fizet.

A járási tanács végrehajtó bizottsága figyelemmel az árpa-, zabtermésre, a várható kukorica termésátlagokra és a sertésállományra, községenként állapítja meg, hogy az állam az egyes birtokcsoportokon (1—3 hold, 3—5 hold és 5 holdnál nagyobb területű gazdaságok) belül a termelőktől szántóterületük alapján holdanként mennyi kukorica lekötését várja. A termelők az előirányzott mennyiségre szabad választásuk szerint kukorica értékesítési, sertés-, illetve baromfi szerződést köthetnek. Az 1 kat. holdra eső előirányzatok kiszámításakor a termelési szerződéssel lekötött, valamint a szociális és gyermekek utáni kedvezmény címén kedvezmény és húsbeadás alól mentesített szántóterületet figyelmen kívül kell hagyni.

Azok a termelők, akik egyáltalán nem, vagy nem a gazdasági erejükhöz mérten kötnek kukorica értékesítési, vagy sertés, illetve baromfi hizlalási szerződést, a községi tanács végrehajtó bizottsága határozat alapján kötelezi őket a megállapított kukoricamennyiség lekötésére. Az így lekötött és beadott kukoricáért — májusi morzsoltra átszámítva — mázsánként 220 Ft-os átvételi árat fizetnek.

A szerződéskötések eredményes végrehajtása első-

Parlaghy Vilma festő (1864–1923)

Pesti Hirlap. 1886. nov. 24. 4–5.

Prém József: a jubiláris mutatlat

Markó Károly festő

Századok 1874.84-1o2 o.

Nagy Iván:Magyarországi képzőművészei

/Markó Károly/

Patak Jenő

Markó festő /19.sz./tanitványaként tért vissza Mezey József festő. /Egy művészről,akit a balsors sujt Abonyi Emil cikke/

Fővárosi Lapok 1864.I.IV.17.385.ol

Patak Jenő

Markó festő /19.sz./ tájképei a Nemzeti Muzeum harmadik termében az ujjárendezés során./Ligeti A.rendezte ujjá./

Fővárosi Lapok 1870.I.III.31.279.old.

Markó Károly festőművész

Divatcsarnok, juni 10.32.743.

Müvészet

Markó Károly, festő

Divatcsarnok, 1854.máj.25.29.671.

Művészet

Markó Károly, festő

Divatcsarnok, 1854.juli 10.38.
883-884.

Müvészet

Patak Jenő

Markó Károly festő/19.sz./a Képzőm.Tár
sulat vegyes kiállitásán./K.E./

Fővárosi Lapok 1870.I.III.27.264.old.

Markó Károly festő, XIX.sz.

Divatcsarnok, 1853. 3.sz. boriték.
Bécsi élet.

Markó Károly, festő, XIX.sz.

Divatcsarnok, 1853.május 15.13.259.

Iró- és művészélet.

Markó Károly, festő, XIX.sz.

Divatcsarnok, 1853.május 19.14.278.

Iró- és müvészélet.

Markó Károly, festő

Divatcsarnok, 1853. nov. 3. 62. 1256-1257

A pesti állandó képtárlat.

MARKÓ KÁROLY (id.)

ÚJ MŰVÉSZET

1998/ápr.

P - 9396

32.o.

olt. - FL itt a Magyar Művészet c.

urélon keresztül kaphatta. Ld. 845.sz.

gán! Mivel / Bölcsebb nem lettem semmivel./
Goethe: Faust első részének kezdősorai
gfürödve" FL kiegészítése.

Monographien. Herausgegeben von Richard
Franz Blei. Berlin, 1906.

MARKÓ KÁROLY (id.)

ÚJ MŰVÉSZET

2000/júl.

P - 9765

30.o.

ref. Corr

MÁRKUS GÉZA

ÚJ MŰVÉSZET
1998/nov.

P - 9396

12.0.

az Egyetemi Könyvtár igazgatója Pécs.

csvárad.

levele nem maradt fenn. Fülep György,

e levél írása után halt meg.

MARÓTI GÉZA

ÚJ MŰVÉSZET

2000/nov.

P - 9765

24.0.

OSzK Kézirattár Fond 253/174. 9

Kézírás postai levelezőlapon. F

Címzés: Nagyságos Elek Artúr úr

Feladó Fülep Zengővárkony u.p.

1. FL Gilicze Sándor esperes és
gondnok társaságában a Tolna
Ref.Egyházkerület közgyűlésé

Markó Károly id
1791 – 1860

Ernst Muz. Kiáll. 47. sz

Magyar remekmüvek
1921. máj
IV. Béla menekülése
Ernst Lajos tulajd.

Olasz táj. Mgt.
Tájkép alakokkal
Mauthner Zoltán t.
Árkádiában, Drucker
Géza tulajd

Markó Károly id

írod

Szana Szárév

l. Müveszek tárgy-
mutatója.

1935

Kedd

1

Ujév

Szerda

2

Protestáns naptár

Január

K	1	Ujév
S	2	Ábel
C	3	Benja
P	4	Leona
S	5	Simon